

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy melléklettel.

A szerkesztőség (Béla) közlemények a szerkesztőség címére küldendő. — Készítők megjelölés nélkül nem fogadjuk és névtelen leveleket nem vesz figyelembe a szerkesztőség.

Az újságok és a nyilatkozatok díjazásai szerint vannak a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPI LAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házhoz hordva	székhelyre
Egy hóra 1.20 K.	Egy hóra 1.80 K.
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7	Félévre 9
Évesre 13	Évesre 18

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltség, más közlemények és magán-üzleti levelek áráról 30 fillér.

Előfizetés és reklámok ártáblája a 6. lapon. Készítők díjazásai a 6. lapon.

XXXVII. évf. 141. szám.

Nagykanizsa, péntek, 1910. július 1.

Kiadóhivatal: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Habár.

Nagykanizsa, június 30.

Habár Mihályt elítélték, mert megrágalmazta Wekerle Sándor volt miniszterelnököt. Aztán külön-külön el fogják ítélni, mert megrágalmazta Apponyi grófot, a volt közoktatási minisztert, Kossuth Ferencet, a volt kereskedelmi minisztert és Sztéryi Józsefet, a volt államtitkárt.

Habár azon a tarthatatlan alapon írta meg és adta ki valóban piszkos, — újságírói tollra érdemtelen röpiratát, melyen Polónyi Géza ellen a vádak kezdetben fölépültek: „Ha a köztudat elegendő...”

Mert nem tagadható, hogy mindazok a vádak, ma már mondhatjuk: hogy mindazok a *rágalmak*, melyeket Habár Mihály bokrétaiba kötött, az ő „pamfletjének” megjelenése valóban benn éltek a köztudatban és a még kormányzó koalíciós kabinet erkölcsi hitelét a minimumra süllyesztették. — Hiszen Habár Mihály sem tett egyebet, mint már megtörténtül megjelent újságicikkeket szedett össze és adott ki, amivel a koalíciós kormány erkölcsi reputációjának a kegyelem-döfést adta meg.

Habár Mihály kétségkívül megérdemli a reá vert hónapokat, de nagy bűne mérsékeltebb arányokban tűnik szemünkbe, ha azt az elkövetés idejének való kereteibe helyezzük vissza. Emlékszünk rá, hogy a koalíció végnapjaiban a „köztudat” csakugyan így vélekedett, mint ez a pamflet, — az országban rablőhistóriák szálltak szájról-szájra a kormány gazdálkodásáról, sőt állítólagos garázdálkodásairól és ugyancsak a köztudat alig tett különbséget a budapesti Tefeky-téri zsidóbar, börze és a kormány erkölcsi-színvonala között.

Tény, hogy a köztudat így inficiálva volt s ma már az is kiderített tény, hogy a köztudatot mesterségesen, szándékosan és következetesen inficiálták. Helyes judiciumu, tárgyilagosan gondolkodó ember előtt soha egy percig sem volt kétséges, hogy a koalíciós kormány sem volt kevésbé becsü-

tes, mint bármely előző, vagy öt követő kormány, hogy a közpályán ideállokká nőtt Wekerle, Andrássy, Kossuth, Apponyi a közéleti erkölcsök ép oly tiszta fogalmaival és kötelességtudásával bírnak, mint akármely más. Továbbá, aki némileg is ismeri a mi országunk alkotmányos gépezetét, az bizonyos lehetett benne, — hogy azoknak a visszaéléseknek, melyekkel a kormányt gyanúsították, egytizedét sem lehet büntetlenül elkövetni. Mégis, hogy a koalíciós kormányának rövid két-három évi uralom után ily veszett híre kelt, ez nincs minden mélyebbre ható ok és megnyugtató magyarázat nélkül és ez is szükségszerűen hozzátartozik ahhoz a nagy politikai tragédiához, mely négy éven belül előtűnt lejárászódott.

Mint a koalíció minden csalódásában, egész tragikumában, a reputáció demoralizáló süllyedésében is az őszinteség hiánya boszulta meg magát. Az a kormány pártatlan, szinte tomboló népszerűség jegyében született és ez a nagy felbuzdulás kielégíthetetlen és meg nem valósítható igényeket fűzött az új rezsimhez. Emlékezzünk rá, hogy a koalíciós kormány megalkulásának hírére még egy aratósztrájkot is beszüntettek a munkások abban a reményben, hogy hiszen most minden sérelmük sztrájk nélkül is orvoslást nyer. Az őszinteség hiánya ott van, hogy a kormány elveszítette lába alól az ország egyetemes érdekeinek talaját és hogy a féltve őrzött népszerűséget megtartása és igazolása, elmerült a részleges érdekek kultiválásában. Kormányzó férfiakhoz méltatlan rövidlátással egyszerre akartak kielégíteni minden jogos és jogtalan óhaj, engedtek minden vonalon, udvaroltak minden kívánságnak és az ország teljesítő képességének kereteit szétrombolták, csak hogy a nimbusz ne csökkenjen.

A kormányzati szilárd öntudat és akarat e példátlan hiánya és az egyéni hűségnek a minden fölé emelkedő uralma természetesen keserű gyümölcsöket termelt. A kormány, bárhogy megrongálta is

az ország financiát és bár ezt kétségtelesen jogos érdekek kielégítése végett tette, a jogtalan, időszertei óhajok, érdekek, követelések oly gazdag hajtását csíráztatta ki, melyekkel szemben nem állhatott meg. Ezeknek a ki nem elégített érdekeknek a keserűsége szülte meg aztán a panamak nyílt és súlyos vádját, melyekkel szemben a kormánynak már ideje sem volt védekezni.

Az a sajtópör, melyben tegnapelőtt ítékezett a budapesti esküdtbíró, hozzátartozik a koalíciós kormányzás tragikumából leszűrhető tanulságok gazdag raktárához. Habár Mihályt el kell ítélni, rágalmazó merényletét meg kell bélyegezni, de a tanulságot meg kell becsülni.

Osztokodás a városházán.

A megrövidített kisemberek.

— Saját tudósítónktól.

Régen volt már olyan jó, kiadós városbolondító ügyünk, mint az a huszezer korona, melyet a városi tisztviselők fizetésrendezésére kaptunk a kormánytól. Idetova egy éve lesz, hogy ez a huszezer koronánk megvan, már kamatozott is, közben megbukott az a kormány, mely adta, lelt új kormányunk, végbement a nagy politikai rezsimváltozás, itt volt a Halley üstökös, zavartalanul lefolyt az aviatikai verseny, sokszor ülésezett a pénzügyi bizottság, a tanács, üléseztek, memorandumot szerkesztettek a tisztviselők, a polgármester utazgatott Budapestre és retour és a huszezer korona még mindig nincs szétosztva, sőt a huszezer korona úgynevezett bonyolultabb, mint bármikor is volt.

Csodálatosan jól érezhetik magukat a város tisztviselői, hogy mindezt hangtalanul, zugolódás nélkül tűrik. Mi azt hisszük, hogy ezek a 40–50 forintos emberek oly feketé nyomorúságban sanyolódnek, hogy ha a megérkezett segélyt azonnal nem osztják szét köztük, szétszedik a városházát. Nem tették és ez részükről a türelem oly nemes példáját statualja, melyet a képviselőtestületnek kellett volna méltányolni azaz, hogy a szétosztási a legerélyesebben sűrűsége. De hat a képviselőtestület minde: egyes tagjának több a havi jövedelme ötven forintnál és aki városatyja, az már jól érzi magát. Beleszólás nélkül, egy semleges nagyhatalom nyugalmaival szemlélük, hogy folyik a tülekedés a krajcárért a polgármester szobájában, a tanácssteremben a bizottsági üléseken. — A városháza pedig mindezt természetesen

nek találja és az egész dolgot annyira beíró, magánügyként kezeli, hogy a kidolgozott tervekbe betekintést sem enged a nyilvánosságnak. Sok nagyon fontos és diszkrét ügy megszerezte már némi utánjárással, ezen azonban minden újságíró tavaszágunk megtörik. Ezeket a terveket hét lakat alatt őrzik.

De amennyit megtudtunk, az éppen elegendő nekünk. A bár még nem végleges, de kétségtelesen elfogadatlanságot tervezet szerint a huszezer koronából nyolcezerrel négy ember közt akarnak szétosztani. Ez a négy ember: a két városi orvos, a városi ügyész és a városi mérnök. A megmaradó tizenkétezer koronát pedig átengedik a további igényjogosult harminchat embernek. Az a kishivatalnok, ki havi 40–50 forint fizetésért évek óta húzza a város igáját, ki ezzel a fizetésrendezéssel évek óta boldogítja a hitelezőit, beletette magát a legkethebb úszorába, kinek a hajaszála sem látszik ki az adósságokból, ki elcsapnak, ha a gyenge erkölcsi nyomorban zugirászkodásra adja magát, kinek ez a javítás valóban kenyérre, cipőre, a gyermekének fűzetre, radirgumira kell, — ez a kishivatalnok a miniszteri tervezetben megjelölt kevés számú forintoknak csak per centjét kapja. Negyven közül négy ember megkapja az egész összegnek csaknem a felét és az összeg másik fele jut harminchat embernek. Ez abszurdum! Akkor is, ha erre a beosztásra a miniszteri utasítás módot nyújt.

Az egész fizetés rendezési mozgalmat a városi kishivatalnokok indították meg, ők tartották felszínen. A társadalom, a közvélemény is őket, az ő negyven, hatvan, száz forintos-exisztenciájukat vette figyelembe, midőn rokonszenvezett a mozgalmakkal. Bizonyára a kormány is nyomort akart enyhíteni, kényeret akart adni, midőn a segélyt nyújtotta. A fizetésrendezést tehát alul kell kezdeni és csak ha marad, akkor jusszon azoknak, kiknek munkájuk ugyan szintén a legteljesebb anyagi méltánylást érdemli, de nem a kényérkérdést megelőzően. Mi igen szívesen látjuk, ha például a közegészségügy javításához ezzel a jelenléteken összegű elismeréssel hozzájárulunk, de majd csak akkor, ha ez nem jár régebb és jogosabb igények károsodásával.

A huszezer koronás ügy ily házi kezelését nem tűrheti tovább a képviselőtestület. Közbe kell lépni és a városhoz méltó jóindulattal azt megoldásra kell juttatni. Magyarország tíz városa úgy segített magán, hogy az államsegélyt a következő év segélyek terhére kiegészítette s így az egész vonalon kielégíthette a jogos igényeket. Nagykanizsán 26 ezer koronából minden jogos igényt ki lehet elégíteni. Ezt a hiányzó hat ezer koronát, tehát előlegezze a város. Jövőre már 30, aztán 40 ezer koronát kapunk egész 80 ezerig. Ezekből a segélyekből visszakup-

Nemény testvérek

SAVOY
nagyszálloda

Budapest, József körút 10. Telefon 154-08. A főváros legújabb és legmodernebb elsőrangú szállodája a város központjában. 120 vendégszoba. Olvasó és társalgó terem — központi gőzfűtés — fürdőszobák, lift, Vacuum-Cleaner. — Minden szobában hideg és meleg vízvezeték. Villamos vasút közlekedés az összes pályaudvarokkal. Mérsékelt árak. A legfigyelmesebb kiszolgálás.

hatjuk az előzetes hitezeret. Igaz, hogy ezt a hitezer koronát végeredményében mégis csak a város veszteti el, de talán magyarázni sem kell, hogy midőn végre ekkorát lendít rajtuk az állami hajlandóság, a kezdet nehézségeinek leküzdéséért hitezer koroná nem nagy ár. Azt pedig mindenestre ki kell eszközölni, hogy azok, kiknek állását a szervezési szabályrendelet tiszteletbeli-nek jelzi, ne egy-zerre pottyanjának bele a jogok teljesítésébe és ezzel a legnagyobb igazságtalanság el ne követessék.

Elvárjuk a képviselőtestületől, hogy a 20 ezer korona ügyét a legkomolyabb figyelemmel fogja tárgyalni és csak olyan javaslatot fogad el, melyet méltányosnak, igazságosnak tart. Ha ezt nem teszi, akkor a fizetésrendezés nyomán csak keserűség támad és a város nem számíthat arra az erkölcsi tőkére, mely a méltányos rendezés nyomán a kielégített tisztviselők fokozott munkakedvében és lelkiismeretességében nyilvánulhat.

Az evangélikus püspök jubileuma

— Saját tudósítónktól.

A dunántúli evangélikus egyházkerület ünnepre készül. Ünnepeink nagyszámúak, Gyrúráz Ferencet, aki immár tizenöt éve kormányozza egyházkerületét.

Ez év november hó 7-én lesz a nevezetes évforduló.

Gyrúráz Ferenc, akit tiltakozása ellenére a közbizalom, a szeretet és a tisztelt emelt a protestáns egyházi élet legnagyobb méltóságába, nemcsak egyházkerületének, egyetemes egyházának, de az egész magyar protestánsizmusnak díszére vált. Egy emberöltőre kiható nagy munkát végzett tizenöt év alatt, amellyel egyházkerületét oly bázisokra fektette, hogy az megintathatlan.

Tizenöt évvel ezelőtti betegeskedésére, gyöngé fizikumára való utalással óhajította magáról elhárítani a püspöki díszet, de rendkívül felelősségterhes méltóságot s ha most visszatérünk kormányzásának tizenöt évére, amellyel nevét örök időkre beírta a magyar protestánsizmus történetébe, csodálattal eltevel hajlunk meg rendkívüli energiája előtt, mely testi gyöngeségén uralkodva, apostoli ihlettel tiláni munkát végzett.

Az egyházkerület volt nagyevű püspökének Karsay Sándornak örökébe lépett s annak méltó, kiváló utódja lett.

Erős harcot vívtak meg érte, lelkes hívei, akik felismerték benne — puritán szerénysége dacára — azokat a kyalitásokat, amelyek őt a püspöki méltóságra predesztináltak.

Karsay Sándor püspök lemondása után 1895 október hó 3-án Répcelakon, Radó Kálmán uri kastélyában ült össze először a szavazatszedő küldöttség. Poszveg Sándor 69, Gyrúráz Ferenc pedig 63 szavazatot kapott. Mivel egyik jelölt sem kapta meg az abszolút többséget, új választást kellett elrendelni.

A végtelen szerény Gyrúráz Ferenc nyomában az első választás után kijelentette, — hogy visszalép. Hivatkozott betegeskedésére, gyöngé szervezetére, mely nyugalmat követel. Leikes hívei azonban határozott tiltakozása dacára, nevét bevették a második, az elsőnél sokkal hevesebb választási küzdelembe.

Rendkívüli érdeklődés mellett 1895. évi november hó 7-én, ült ismét össze a szavazatszedő küldöttség, ugyancsak Répcelakon, Radó Kálmán elnökölte alatt.

A választás eredménye az volt, hogy Gyrúráz Ferenc 60 szavazattal Poszveg Sándor 49 szavazata ellenében elfoglalta a püspöki széket.

Ezt a nevezetes évfordulót készülnek most megünnepelni a dunántúli evange-

likusok, akik Gyrúráz Ferenc személyében olyan egyházfőt nyertek, aki ma az egész magyarországi protestánsizmusnak büszkesége, egyházának legjelesebb vezérterfia.

Gyrúráz Ferenc püspök, aki méltósága terhes kötelezettségének ma is a legnagyobb szellemi frissességgel tesz eleget. 1841. április hó 30-án a sopronmegyei Bükön született. Középiskolai tanulmányait a soproni lyceumban végezte. Majd Németországban folytatta magasabb tanulmányait és a jénai egyetemet is látogatta. Tanári pályára készült. Kővágyórsón két évig működött. De csakhamar felcserele a tanári pódiumot a katedrával. Rövid ideig Beleden lelképásztorokodott, majd 1872-ben a pápai egyházkerület hívta meg lelkészül, ahol ma is működik.

Ugyis is, mint lelkész, úgy is, mint püspök, úgy is, mint egyházi író egyike a legkiválóbbaknak és csak megismertél az egyházkerületre, ha jubileumát méltó keletekben ünnepli meg.

Gyilkos neveltíu.

Ejféli dráma Kiskanizsán.

— Saját tudósítónktól.

Az éjszaka Kiskanizsán egy 22 éves apátlan, anyátlan suhancgyerek halálos szurást ejtett a nevelőapján, egy családost földművesgazdán, kinek a 22 éves fiu nemcsak felnevelését, hanem ma is még a mindennapi kenyérét köszönhette. Az alkohol volt ismét az okozója a véres drámának, melynek semmi különösebb oka nem volt, minthogy a fiu is, meg az öreg is alaposan berugtak.

Horvát (guri) György 45 éves több gyermekes kiskanizsai földművesgazda együtt ivott tegnap este valamelyik kiskanizsai csapászekben neveltíuval, a 22 éves Nagy Balázs Józseffel. A kvaterkázók között csendes hangulatot a korcsmárban mi sem zavarta meg, hanem amint az apa és fiu hazatértek, mindkettőjükből kitört a sáskavirtus és otthon, közös hálószobájukban tirokra keltek. A birkasóból verekedés, ebből meg bicikázás lett, amit a neveltíu működése nyitott meg. A fiu nevelőapját kéiszer a karján szurta meg, majd a fejére irányozt két döfést. Az első fejszurás a koponyacsonton lesiklott és csak a fej bőrért repítette fel, de a második az öreg rémes ordítása követte.

A második fejszurás egyenesen az agyba hatolt. Az öregnek ugyanis pár évvel ezelőtt hasonló kalamitás miatt a koponyacsontjából egy 2 centiméteres darabkát kellett operálni s azóta e helyen a koponyacsont helyett csak egy vékony hártya fedte Horvát György agyát. A duhajkodó legényt ezuttal nem védte a részekék jó szelleme és bicikája a negyedik döfésnél éppen ebbe a kis koponyaréshébe tévedt. Amint nevelőapja összeesett és eszméletlenül terült el a kis szoba földpadlóján, pillanat alatt kihajszandott és rettenetes tetteinek tudatára ébredve éjjeli háló ruhájában, minden felső ruha nélkül eliramodott rémes cselekedete színhelyéről és azóta nem találják.

A véreben fetrengő gazdához a kiskanizsai városházáról a mentőket hívták telefonon és a halálosan sérültet még az éj folyamán mentőkocsin a kórházba szállították. Itt ma megjelent ágyánál a törvényes vizsgálobírója, valamint az inspekciós rendőrtiszt, de a halálra szelvet kihallgatni nem lehetett. Esmélet nélkül mozdulatlanul fekszik ágyán és az orvosok szerint csak órák kérdése halálának bekövetkezése.

A gyilkost, ki nevelőapjának lovaival, mint fuvaros kergette kenyérért, s kit mint híres bicikázót rettegtek Kiskanizsa fiatal-sága és a nagykanizsai juss-világ is, a rendőrség mindenütt lázasan keresi, de még eddig nyomára sem akadnak.

Országgyűlés.

Elnökválasztás a képviselőházban.

— Saját tudósítónk távirati jelentése.

Budapest, június 30.

A képviselőház mai ülésén Neisiedler korelnök elnökelt. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása után az igazoló osztály jelentését terjesztették elő a megvizsgált mandátumokról. Ezután következett az elnök, alelnök és jegyzők választása.

Az elnökválasztásnál gróf Eszterházy Mihály olvasta a képviselők névsorát. A szavazatok összeszámlálása után a korelnök jelentette, hogy összesen 294 szavazatot adtak be, ebből

Berzeviczy Albert 211

Apponyi Albert gróf 78

szavazatot kapott. Öt szavazólap üres volt. A korelnök Berzeviczy Albertet a képviselőház megválasztott elnökének jelentette ki.

Következett a két alelnök megválasztása. A névsort Bethlen Pál gróf olvasta. — A szavazatok összeszámlálása után a korelnök kijelentette, hogy a képviselőház alelnökeivé óriási szavazattöbbséggel megválasztották Náday Lajost és Kabos Ferencet. Házgyűlést Angyal József.

Végül a ház jegyzőit választották meg.

Lukács László tárgyalásai.

— Saját tudósítónk távirata.

Budapest, június 30.

Lukács László pénzügyminiszter ma haza érkezett Bécsből. Egy újságíró kérdészködésére kijelentette, hogy az osztrák pénzügyminiszterrel a tárgyalások nem szakadtak meg. Most az osztrák kormány átiratot fog küldeni, melyben kijelenti álláspontját, aztán a készfizetések ügyében Budapestben folytatni fogják a tárgyalásokat.

Peticiók.

Saját tudósítónk távirata.

Budapest, június 30.

A kir. kúriához ma délig tizenegy mandátum ellen érkezett petíció. A szenzációsabbak közt van Rakovszky István és Holtó Lajos mandátuma ellen. Kálmán Gusztáv államtitkár ellen két petíciót nyújtottak be.

A banktárgyalásokról.

Bécsi hangok.

— Saját tudósítónktól.

A N.-Fr. Presse mai száma írja budapesti tudósítás alapján: Magyar politikai körökben igen nagy érdeklődéssel néznek Lukács László pénzügyminiszter tárgyalásai elé, ám e tárgyalások a homlokterben álló kérdésekben nem hozták meg a döntést. Lukács két héttel ezelőtt járt Bécsben s tudvalevő dolog, hogy a bankkérdésben komolyan hozzáfogott a tárgyaláshoz. Azóta mind a két kormány szakreferensei tárgyaltak egymással s maga Lukács pénzügyminiszter is tanácskozott Popovics bankkormányzóval. Ezekhez sorakozik most a két miniszter bécsi tárgyalása.

Mindenekelőtt három kérdés van homlokterben. A bankkérdés, a készfizetések fölvétele és a pénz- és érmeszerződés kérdése. A három kérdés közül a bankkérdés és a pénz- és érmeszerződés kérdése nem okoz különösebb nehézséget s a mai állapotnak bizonyos módosításokkal 1917-ig való meghosszabbítása nem ükzik va ami nagyobb nehézségbe, úgy, hogy ebben a két kérdésben még a nyári szünet előtt véglegesen megállapodhatnak.

Am a döntést ezekben a dolgokban is erősen befolyásolja a harmadik fogas kérdés: a készpénzfizetések fölvételének kérdése. Az persze kizárt dolog, hogy a mosani bécsi tárgyalások ebben a pontban döntő fordulatot hoztak. Viszont az sem lehet, hogy a többi kérdésben meg egyező jölessen létre, mielőtt a készfizetések dolga nem tisztázódik. Bárha nincs is előtünk olyan kétségtelen kijelentés, hogy a magyar kormány a bankkérdésben és a készfizetések kérdésében formális junktimot állított föl és hogy a bankszabadalom meghosszabbításának csakugyan a készfizetések fölvétele az elengedhetetlen feltétele, mégis kétségtelen, hogy a magyar kormány minden módot

megragad, hogy álláspontjának érvényesítésén. Ha még se tudná álláspontjára érvényre juttatni, messzemennyire lemondna a levélváltásra is kész volna. Mindvaló, hogy a választási mozgalom során a kormány jelöltjei, de maguk a kormány tagjai, köztük Khuen-Hédervány Károly gróf miniszterelnök is erkölcsileg olyannyira lekötötték magukat a készfizetések fölvételéhez, hogy a bankpénz fölvételének a készfizetések fölvétele nélkül való meghosszabbítása mulhatatlannal hajtást támasztana a kormánypontrban.

Hírek.

— Személyi hír. Vécsey Zsigmond polgármester tegnap délután 3 órakor Budapestre utazott, hogy részt vegyen a polgármesterek országos szövetségének tanácsának mai napra halasztott tanácsülésén. A polgármester a ma éjféli vonattal érkezik vissza Nagykanizsára.

— Folyamatban az új iskola építése. A város-építési bizottsága tegnap délelőtti nagy érdeklődéssel külső bizottsági ülést tartott, melyen vegre pozitív adatok merültek fel a nagykanizsai két új elemi iskola felépítésének határidejére nézve. A bizottsági ülésen a v. mérnök bemutatja az építendő Rozgonyi-utcai egyemeletes és a VI. kerület templomterti földszintes új iskolák terveit, melyek pár napja érkeztek le kultuszminiszteri jóváhagyással. A bizottság elfogadja a miniszter által jóváhagyott részletes terveket, továbbá a mérnök által elkészített és az építési kivitelére vonatkozó versenytárgyalási hirdetményt, ajánlatmintát, általános és részletes feltételeket, szerződés tervezeteket és költségvetést. A bizottság nemcsak a két iskolának, hanem a Rozgonyi-utcai iskolában modern felszerelésű tornateremnek vasbélonnal való felépítését, továbbá a Rozgonyi-utcának (a Sugárutól az arénáig) bázalt kövel való kikövelését is elhatározta és e munkák kivitelére ezt a sorrendet jelölte meg: Új Rozgonyi-utcai, mint a templomterti iskola építését az idén meg kell kezdeni és az épületeket tető alá kell juttatni. A tornaterem és utépítés a jövő évre maradjon, úgy akkor, 1911. szeptember elsején teljesen be kell fejezni mindkét iskola építését is. Eszerint tehát még a nyáron kezdetét veszi mindkét új iskola építése, melyekre egyébként a versenytárgyalási évi augusztus hó 1-ére tűzte ki a városi tanács.

— Új ügyvéd. Dr. Vajda Béla nagykanizsai ügyvédjelölt Budapestben sikerrel letette az ügyvédi vizsgát. Az új ügyvéd Nagykanizsán nyit irodát.

— Házasság. Osszesly M. Viktor nyomdász, az Alsólendva és Vidéke helylap szerkesztője Alsólendván házasságot kötött Klein Bertussal.

— Távozó törvényszéki jegyző. Megirtuk, hogy az igazságügyminiszter Kiss Lajos dr.-t Nagykanizsáról a halmi járási bírósághoz jegyzőnek kinevezte. A nagyön rokonszenves, közkedvelt bírósági jegyző távozása élénk sajnálatot keltett; nagy számú barátai tegnapelőtt este a Szarvas szállóban rendezett igen sikerült társasvacsorára gyűltek össze, melyen Gárner Antal dr. ügyéségi jegyző mondott határozatos, szép bucsu beszédet.

— Cégrét kapott a város. Minden jóra való üzletnek van szép, olvasható betűkkel ellátott cégére. Nagykanizsa r. t. város is üzlet, ugyan kicsit gyenge üzlet, főleg azoknak, kik tényleg abból élnek, hogy Nagykanizsa r. t. város — város, ezért szinte meglep, hogy eddig nem volt firmatáblánk. De most van és az a fő igaz ügy, hogy aki a táblákat (10 darabot) csináltatta, sok mindenhez igen jól érthet, de ami az efféle megrendelést intézéséhez okvetlenül szükség s, az ország közigazgatási területelosztási rendszerének ismeretéhez ugyan keveset könyt. Különben nem lenne az egyébként kifogástalan külmejl táblák szövegében az a sor is: Nagykanizsai járás. Mert Nagykanizsa nincs a nagykanizsai járásban. Külön közigazgatási mint r. t. város, kiemeli a járási kötelek és közigazgatási területumából. Ettől gitekintve a táblák ízlésének és jól olvashatóságát. Olyanok, mint az új községjelző táblák. A megyei címer alatt ez a szövegük olvasható: Zala vármegye, Nagykanizsa r. t. város, nagykanizsai járás. A táblákat a városból kiviezeti utcák végén fogják elhelyezni. Reméljük, most már majd csak általánosan meg lehet különböztetni Kutyaagostól Nagykanizsa r. t. várost, ami eddig oly

sokszor és oly tekintetben vajmi nehez volt.

— **A keszthelyi telekkönyvi tanfolyam.** Sági János keszthelyi telekkönyvi író által Keszthelyen rendezendő telekkönyvi tanfolyam részére a Magyarországi Pénztárszervezet Országos Szövetsége és a Dunántúli Pénztárszervezet Tisztviselők Egyesülete felajánlotta a támogatását olyformán, hogy előadók küld: A tanfolyamon rajtuk kívül, mint előadók részt vesznek még: dr. Csák Árpád, dr. Menczer Imre, dr. Simon Géza ügyvédek. Kell Dezső mérnök és Balázs József pénzügyi tisztviselő. A tanfolyam Magyarországon a legelső a maga nemében. A tanfolyam és a vele kapcsolatos balatoni kirándulások programja már megjelent, melyet Sági János kívánatra megküld. A tanulságosnak és szórakoztatónak ígérkező tanfolyam iránt az egész országban szép érdeklődés mutatkozik.

— **Gyűjtés egy síremlékre.** Sárközi János, az egykor kedvelt és népszerű cigányprímás ez év májusában meghalt. Családja szeretné sírját emlékkővel megjelölni, de szegénysége miatt ezt nem teheti. Sárközi halálát agyán ezt mondta családjának: „Volt nekem elég jó emberem, kérjétek meg azokat, ők majd összegzedik a pénzt.” Erre támaszkodva azon kérelemmel fordulnak a közönséghez, hogy mindazok, akik a boldogult cigányprímás bánatos kesergőit, bravuros nótaszóit valaha élveztek, akiknek hegedűjének ékes szava szórakozást, gyönyörűséget szerzett, emlékezzenek meg róla és adakozzon mindenki tehetsége, körülírnai szerint, hogy a boldogult öreg sírja ne maradjon jeletlen. Az adakozás könnyebb eszközésére nyilvános gyűjtést rendezünk és kérjük, hogy az e célra szánt összegeket Eperjesy Gábor urhoz, a Dél-zalai takarékpénztár főpénztárosához juttatni kegyeskedjenek, ki azokat időközönként hírlapilag nyugtázní fogja. A befolyó összegből elsősorban a síremlék költségeit fedezik, az esetleg felülmárado összeggel pedig a szegény sorsban hátramaradt családot segítik.

— **Furcsa gratuláció.** Menyasszonyt, vőlegényt gratulálni szokás. Ezt mindenki gyakorolja, de mindenki a saját módja és szokása szerint. Szel József vasúti rapszám és neje például a következő eredeti módját találták ki a mátkaság örömeinek emlékeztetésére. Öv. *Dékan* Jánosné kórházutcai mosónő a napokban új eljegyzést tartott. Valami becsületes munkásember lesz a férje. Az asszony tegnapelőtt este a sörgyárba vitt frissen mosott és vasalt ruhákat s midőn onnan hazatért, a Hajcsár-uton át haladt. Itt már lesett rá Szel József és a neje s midőn Dékanné hozzájuk ért, eléje álltak és Szel e szavakkal: „Hallottam, hogy menyasszonyt!” nekiesett és egy husáng fával úgy elagyabugyalta, hogy az idősebb asszony alig bírta a saját lábán hazavánszorogni. Azóta lakásán ápolják, az őt kihallgató rendőrtiszt előtti pedig a furcsa gratuláció okául azt a feltevését fejezte ki, hogy Szel őt nemrég szerelmi ajándékokkal üldözte, de mert ő a tojalkodót elűztetette, úgy látszik, a boszúnak ezt a nemét találta ki ellene. Most még csak azt lenne érdekes megtudni, hogy a feleségét minő ürüggyel tudta a munkás a verekedésbe belevinni. A rendőrség a gorboma házas-pár ellen büntető eljárást indított.

— **Vasutasmulatság a sörgyárban.** Az országos vasutasszövetség nagykanizsai kerülete jövő vasárnap, július hó 10-én délután 5 óráig kezdődőleg a sör-gyár kerti és fedett helyiségeiben kiválóan jótékony célú nagy nyári mulatságot rendez. A mulatság tiszta jóvedelmét a nagykanizsai kerületi vasutások árvaínak és özvegyeinek felszolgálására fordítják. A mulatság, melynek vedőnéke Szurovy Géza főfelügyelő, Schilhan János, Rauschenberger Adolf, Zimmermann Gusztáv fe ügyelők és Kaiser József állomásfőnök igen vinnak és nagyszabásúnak ígérkezik és annak gazdag műsorán színesnek és műkedvelők kabareja, díjtékezés, konfetti és szerpentin csata, világ-pósta, tánc, vacsora és cigányzene vannak. Mindezek részletes műsora holnap jelenik meg. A mulatság kezdete délután 5 órakor lesz.

— **Távbeszélő összeköttetések boszniai központokkal.** Június hó közepe óta Bács, Dombovár, Kaposvár, Mohács, Nagykanizsa, Pécs és Szekszárd távbeszélő központok Bjeilna, Ildze, Mostár, Trebinje és Sarajevo boszniai távbeszélő központokkal helyközi beszélgetést folytathatnak. Egy 3 perces beszélgetés díja a felsorolt magyar központok bármelyiké-

ről és viszont: Bjeilnától 2 K 30 fillér, Ildze- és Sarajevo-ral 3 K 60 fillér. Mostárral 3 K 80 fillér, Trebinjével 4 korona.

— **Negyvenéves találkozó.** Felkértem mindazon iskolatársaimat, akik a tanítóképződt 1870-ben valamit végeztek, hogy egy a saját, valamint azon iskolatársaim címét és lakhelyét, akik öltudomással bírnak velem sűrűsben közölni sziveskedjenek, hogy f. é. július hóban Pécsen megtartandó negyvenéves találkozózt megállapíthassuk. Mohács, 1910. június 23-án. *Pribek József*, ig. tanító.

— **Budapest világvárosi fejlődését** igazolja a Népszínház közvetlen közelében József-körut 16. szám alatt nemrég megnyitott „Savoy” nagyszállója. Rövid fenállása dacára máris egyik legkeresettebb szállodája lett a fővárosnak, mert amellett, hogy a legmodernebb kényelemmel van berendezve, árai szinte feltűnően olcsók. A „Savoy” most Nemény Testvérek, a budapesti „Magyar Világ” kávéház tulajdonosainak és a tátrafüredi Grand Hotel éttermek volt bérliének tulajdonába került, kiknek kiváló szakértetségét Ofensége Klótild főhercegnő is elismerte, amide Nemény Bélát és Fülöpöt az udvari szállító címmel tüntette ki.

— **Két verekedő közt — jajgat a harmadik.** Tegnapelőtt délután *Benedek* József Honvéd-utcaban lakó földműves kint dolgozott bacónaki szőlőjében *Gara* János nevű lakójával és állandó napaszmásával. A gazda szőlőt permelézett, miközben odajött hozzá testvérének *Benedek* Ferenc és a szőlőfecskeendő kerte, majd követelte. A testvérek között csakhamar csunya civakodás, majd tetlegesség támadt és a marakodó testvéreket *Gara* János akarta kibékíteni. Közéjük állt s eleinte szóval, aztán erővel kényszeríteni akarta őket, hogy ne tegyenek kárt egymásban. A testvérek haragja nagy lett ekkor az illetéketlenül beavatkozó ellen, s miközben a testvéri harc színhelyéről el akarták távolítani, *Benedek* Ferenc egy szőlőkarót húzott ki egyik tőke melől s ezzel úgy vágta fejbe *Gara* János, hogy azt nyomban előtölte a vér és eszméletlenül terült el a tőkek között. A súlyosan sérült kocsin a kórházba szállították, hol most az emberi hiatalanság problémáján tűnődik.

Fürdőzési panama.

A mirta feleség.

I.

— Misukám, aranyom, te jó kis fia vagy anyuskádnak. Okos kis fiu vagy, szót fogadsz anyukának. Kapsz is tőlem egy biciklit, olyant, mint a Kovács Pepikének van.

Misu (8 éves, örökké náthás, könyves szemű gyerek) — Mamuskáb, ugy-e az egyiknek három kereke lesz?

— Három, Misukám. De csak akkor kapod, ha megteszed, amire kérek.

— Begteszed, mamuskáb.

— Ma eljön a doktor bácsi, Misukám. Te ágyban leszel, ne félj semmit, anyuka melletted lesz. És ha a doktor bácsi kérdez, azt fogod mondani, hogy fáj a fejed és a kis gyomrod. Az oldalad is fáj és mindened fáj.

— De ugye mamuskáb, deb is fáj sebbim se? — Bajd azt is bondob, hogy a torkod is fáj.

— Jól van, Misukám. Te aranyos kis fia vagy anyukának. De apának is azt kell mondani, amit a doktor bácsinak, különben kikapsz és nem kapsz biciklit sem.

— Szót fogadok, mamuskáb.

— Így. Most felküdj le Misukám. Majd addig is, míg jön a doktor bácsi, bekötöm a kis fejedet, torkodat, melledet vizes ruhával.

— Mamuskáb, de ne hideg vízzel, mert azt deb szerelb... Mamuskáb, ugy-e estére beg kapod a biciklit?

II.

— Nagyságos asszonyom, amit már annyiszor elmondottam, uból ismételnem kell. A gyerek verszegény, igen erősen

inklinál a meghűlésre s a helyett, hogy táperős eledelekkel élne, kényeztetik. Ha jobban lesz, ajánlanám, hogy vakációt valahol a tenger mellékén töltsék.

— A tenger, a tenger! De mikor éről az úram hallani sem akar. Beszéljen vele, kedves doktor ur, hisz nekem a szívem fáj, mikor látom, hogy ez a szegény kis gyerek mennyit szenved. Pedig én, ha elmennék, úgy takarékoskodnék... És még s, hiába, a ferhiának nincs szívéük. Nem értik meg, mi az az anyai szív... A szenvedés...

— Legyen erős, nagyságos asszonyom, biztosítom, hogy a férje ellenkezés nélkül fog önökkel utazni.

— Doktorkám, az égre kérem, ne a férjemmel! A világot sem utazom vele. Nekünk nyugalomra van szükségünk. Pihenésre. És ön, ön nem ismeri őt... Feltékeny, képes megvonni tőlünk még a levegőt is.

— Tehát egyedül óhajt utazni a Misuval?

— Igen. Ön oly végtelen kedves, aranyos ember. Páratlan... Most már remélek.

Taviratok.

Budapest—bukaresti vasutvonal

Budapest, június 30. Szebenmegye küldöttsége a főispán vezetésével tisztelgett ma a miniszterelnöknel, továbbá a kereskedelemi, pénzügyi és földmívelésügyi minisztereknél, kiket arra kért a deputáció, hogy a Budapest—Bukarest közötti egyenes vasutvonalat a nemzetközi közvetlen vasúti szállítások létesítése végett a vöröstörvényi szorsón át építsék ki. A kormányelnök és a miniszterek kijelentették, hogy rokon-szenveznek e tervvel és annak megvalósítását a közös külügyminiszter újján fogják szorgalmazni.

Leégett szeszgyár.

Kézdivasárhely, június 30. Óriási tűz pusztított itt ma a város kellő közepén. A *Sólyom* Ferenc Járasi főszolgabíró tulajdonát képező szeszgyárban kezdődött a tűz, mely a gyárat teljesen elpusztította. Elégett azonkívül teljes sok gazdasági épület és raktár, majd három bérházba is belekapott a tűz, amelyeket szintén elhamvasztott.

Véres kardpárbaj.

Komárom, június 30. Kovács Antal honvédfőhadnagy párbajt vívott László Mihály hadnagygyal. László a második összecsapásnál a fején súlyosan megsebesült.

Színház és művészetek

(—) Heti műsor.

Csütörtökön: Botrány.

Pénteken: Tatarjárás.

Szombat: Elvált asszony.

Vasárnap: Masamód.

(—) A nagymama. Ritka, meleg ünnep-lés színhelye volt tegnap este a Kőlcsey-utcai muzsahájlek. Három nevezetes alkalom együttműködésének tulajdonítható az a táblas ház, melyben az arena minden minden kis zuga megtelt lelkesen tapsoló közönséggel. *Kövessiné* a címszerep-pen, *Kövessy* Marika első fellépése és *Borbély* Lili bucsuzása a kanizsai-közön-ségtől volt az a harmas lényező, melynek a tegnapi nagy est eredője volt. És bárki bármely okból tödült oda, egyformán k-eleégülve távozott onnét. — *Kövessynének* csak egy hibája volt, hogy még fiatal a szerepre, *Kövessy* Marika pedig többet tud, mint amennyit tőle a legutolsóbb igényekkel is kívánni lehetne, *Borbély* Liliének pedig nem is hibája, hanem egyenesen büne az, hogy itt hágy bennünket. Tán ha előbb látta volna az ünneplésnek azt a melegét, melyben tegnapi bucsuzasakor volt része, meggondolta volna a távoztást.

(—) A sasfiók — még egyszer. A színház igazgatósága közli, hogy A sasfiók előadását hétfőn megismétlik. Ezt a

reprezít maga a közönség követelése és az igazgatóság több oldalról érkezett kívánságot teljesít, midőn A sasfiók-ot még egyszer műsorára tűzte.

(—) **Sass „plein air” iskolája.** Sass Ferenc festőművész a nyarat idehaza, Kanizsán-tölti és ez időt arra használja fel, hogy egy „plein air” iskolát létesítsen. *Plein air* alatt szabad világitást, teljes világitást kell érteni, melynek tanulmányo-zása sokkal nehezebb, komplikáltabb, mint a műterem közt, egyirányú vilá-gítása. Sass, hogy ezen világitási problé-mák megoldását a kezdők részére meg-könyvítse, csendélet és egyéb nyugodt tárgyakon fogja szemléltetni és csak a haladottabbak dolgoznak majd élő model-lek után. Az iskola július elsején kezdődik és a nyár végéig tart. Tanórák naponta d. u. 3-5-ig, a melyek csakis szép idő-ben tartatnak meg. Tandíj: havonta 15 korona. A jelentkezők óhajtók az iskola helyiségeiben, Hunyady-utca 18. bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

Megdrágult a só.

Nagykanizsán egy koronával.

— Saját tudósítónktól.

A zalaegerszegi m. kir. pénzügyigaz-gatóság értesítése szerint a pénzügyi-miszter e hó 15-iki 64988. sz. rendelete folytán f. é. július hó 1-től a nagykaniz-sai sóhivatalnál egy métermázs konyhasó árát az eddigi 23 kor. 60 fillérről 24 ko-rona 60 fillerre, egy métermázs marhasó árát 12 kor 50 fillérről 13 kor. 25 fillerre fölemelték.

A só árának ez az emelése oly szokat-lan esemény, melyre hosszú időn át nem volt példa. E szükségesebb fogyasztási cikk aremelkedése mindenestre jelentő-séges dolog, ezért szakemberektől meg-kérdeztük, hogy mi ennek az intézkedés-nek a magyarázata és a következő választ kaptuk:

A törvény tudvalevőleg meghatározza a bányák-ból kikerülő só árát. Ez változat-lan. Ehhez az alapárhoz hozzá kell szá-mítani a fuvarköltséget, azt, mely a bá-nyától egyes sóhivatalokhoz való szállítá-sért fizetendő. Az alapár tehát nem változ-hatott meg, hanem az idők folyamán a fuvar annyival drágult, hogy ez indokolja a Nagykanizsán most bekövetkezett ár-emelést.

A tanácsos párbaja.

Asszonyom, nem fogok ki a bálulá-sból. Mióta Párisban vagyok, csodás dol-gokat látok s azt hiszem, hogy az Urnak ez az 1871-ik esztendője emlékeztetés nyo-mokat fog hagyni nevelésben. Egy ka-landot akarok önnek elmondani, amibe a véletlen keverj.

Itt a hivatalos személyek nem olyan morózus, zárkózott emberek, mint a vidé-ken és szívesen járnak társaságba s jól élni szeretnek.

De Roye ur a legkedveltebb, legszel-lemesebb kis tanácsos, akit valaha láttam. Pici természetével befurakodik mindenüvé-s ahova befurta magát, ott ragad. Ösei nin-csenek, vagyona soha sem volt ma sem értem, hogyan jutott mai állásához? Talán mert olyan ügyesen tud pártfogókat sze-rezni. Előbb egy érett koru mári kegye-lete, ez vezette be a társaságba először. Olyan hírtelen halt meg, hogy nem ért rá Royerá testálni a vagyonát. Abban az idő-ben sokat nevettek az eseten.

A tanácsos nem az az ember volt, aki soká busulna bármín. Házassági tervvel kezdett foglalkozni. Egy meggazdagodott vendég-lős szép leányára vetett szemet, aki épp oly kistermetű volt, mint ő maga.

Minden úgy ment, mint a karikacsapás, mikor váratlan távoli garnizonjából megérkezett egy hosszú ördög, egy tréfát nem érő kegyetlen katonatiszt, La Rivière s utját álta a Roye boldogságának. La Rivière-nek régebbi jogai voltak a kis leány kezéhez, akit már régebben levelezett, sőt akivel az öreg már a hozományt is megbeszélte s aki az új állapotok fölött éktelen dühbe jött, de jogairól lemondani nem akart. Ez makacsság megdöbbentette a vendég-lőseket s nem tetszett nekik a dolog, így-tén fordultak. De arról szó sem volt, hogy La Rivière-t el lehessen távolí-tani, hiszen ha az ajtón kidobták volna, bejött volna az ablakon. Kéz alatt elkezd-tek azon dolgozni, hogy a tisztet elküld-hessék a franciák által elfoglalt Korzikába,

A RIVÁTO HÖR- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vagy- és hólyagbajoknál, köszvény-nél, ezukorbetegségeknél, vör-hányónál és húrtós bántalmaknál kitűnő hatású.

Teljesen új, valamint szigorú orvosi felügyelet alatt álló gyógyforrásban.

SCHULTZ AUORT Könyvtárat Salvatorforrás-Világ, Budapest, V. Ródló rakpart 8.

A familia lázban volt. Csak Roye maradt nyugodt. Neki megvolt a saját eszméje. Közte és La Rivière között okvetlen be kellett következnie az összeköttetésnek. Különben is arra törekedett, hogy azt előidézzé. A hosszú tiszti, aki végre is észrevette, hogy Roye reá utazik, félrehívta őt s felszólította, hogy vagy hagyja abba a kisasszony körüli forgómozgást, vagy verekedjék meg vele.

— Uram, — felelte De Roye agaskodva — ne higgye, hogy ezzel megfélemlit. Elfogadom a kihívást.

Rivière vállat vont s gúnyosan mérte végig az alacsony Royet. Neki, a karddal bánti tudó óriásnak könnyű diadal lesz.

— Akkor hát holnap, tanácsos ur.

— Nem uram, — felelt a bős Roye — most rögtön!

— Este nyolckor?

— Mindég.

— Hiszen nem is látunk semmit.

— Nincs napfényre szükségem, hogy meglátjak.

Es De Roye annyira makacsodott, hogy a tisztnek végre is engedni kellett. — Jót van uram, egy óra múlva ön halott lesz.

A Camus mérnök által kezelt építványok mellett találkoznak. A hely kedvező volt. Segédokről nem volt idejük gondoskodni az eset gyors lebonyolítása érdekében. S ezt a körülményt La Rivière nem hagyta említés nélkül.

— Teringettél, — rivallt rá a tanácsos — nem szükséges ahhoz karzati publikum hogy meg lájok egymást. Egyébként akár melyik erremmel is szívesen elvállalja a tanu szerepét.

Az első atramentő éppen egy rendőrfelügyelő volt, aki hajlandónak mutatkozott pár pillanatra elfeledkezni hivataláról s De Royenak segídezni. A második tanu én voltam s mert szerettem mindazt, ami regényes, szívesen álltam Rivière segítségére.

A kárók keresztiezték egymást s La Rivière alig nyújtotta ki kardját, De Roye máris fölfordított.

— Meghalok! — és hanyat vetette magát. Az éj csendjében csakis a tanácsos jajgatása hangzott: — Keresztül vagyok szurva! Végem van! Hozzanak gyónitatót!

Roye ordítása odaesdítette a járókelőket s bár Rivière nem emlékezett, hogy kardja bármily ellentállásra talált volna, a folyton szaporodó közönség megriasztotta a lelkiismeretét. Bántotta, hogy ily parányi, gyenge emberrel szemben visszaélt saját erejével s első mozdulatával megölte ellenségét. Különben is egy ily magasrangú hivatalnokot megölni nem tanácsos dolog. A rendőrfelügyelő is eifelejtetheti, hogy ő volt az egyik tanu s nyakontfogja. Szóval Rivière elvesztette a fejét s még aznap este megszökött Párisból. Rambouillesban húzta meg magát egy barátjánál s rejtőnemes lelkifurdalások között emésztette magát, hogy kiirtotta egy fegyverrel bánti nem tudó ember életét.

A véletlen ebben a regényben csodálatos szerepet juttatott nekem. Néhány nap múlva az események után kimentem Rambouillesba üdölni s az első ember, akivel találkoztam, Rivière volt. Megállított és aggódva kérdezte a dolog miébenét.

— Mit beszélnek Párisban az én szerencsétlen döfésemről? — kérdezte. — Én semmit sem tudok, mert nem merek kérdezni senkit.

— Micsoda döféseiről?

— Arról, amellyel a szegény Royet a másvilágra küldtem.

— Le Royet? Egy hét előtt házasodott meg. Én is ott voltam az esküvőjén s ugyancsak vígan voltunk.

— Mi... Mit mond?

S én kénytelen voltam elbeszélni, hogy ellensele, a kis Roye csak szimulálta a haldoklást, hogy egyáltalában nem kapott sebet s mihielyt ő eltávozott, nevére kelt föl a földről s örült, hogy ravasz ügyességével lerázta a nyakáról alkalmatlan vetélytársát. Ime egy újabb példa arra, hogy többet észel, mint erővel.

Közgazdaság.

Távirat.

Budapest, 1910. június 30.

Készlet-Üzlet:

Buza 15 filléres olcsóbb.

Határidő-Üzlet:

Buza 1910. októberre 9.27, rozs októberre 6.85, zab októberre 7.27, tengeri júniusra 6.24, repce júliusra 11.00.

Pénzkereskedő: Szalay Sándor.

Vetelési munkamester: Nagy Samu.

Építkezők figyelmébe.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű építő közönség szíves tudomására adni, miszerint új építkezést, régi épületek tatarozást és az összes építkezési munkához tartozó **tervek, bármilyen rajzok, költségvetések és elszámolásokat**, mind azt mag években kereset és jutányos és kedvező feltételek mellett készítek, ezáltal is felkérem az építési szándékozó n. é. közönséget, hogy bármely terv kivételéhez a legnagyobb bizalommal hozzájárulni kegyeskedjen, gyakorlatom előre biztosítja legnagyobb megelégedését s kérem nagybecsű pártfogását.

maradok teljes tisztelettel

Mankovits Jakab

okleveles építő és építészeti vállalkozó

Nagykanizsán, Kinizsy-utca 21. sz.

Ügyes aljvarrónók

és kézileányok

azonnal felvételnek

Lux Linka

női-divattermében

Zrinyi Miklós-utca 36.

Butor

vásárlók becses figyelmébe ajánlom! Saját lakásomnál rak-táron tartok fényezett, mál és festett szoba-butórokat, valamint konyhabútorokat, rendezéseket.

A n. érd. közönség b. pártfogását és rendelését kérem. — Kiváló tisztelettel

Kaufmann Ferencz, asztalosmester
Nagykanizsa, Rákóczy-ut 4. sz.

(Közvetlen a Sugár-ut mellett.)

Szőllősgazdák

figyelmébe!

Fellépett az oidium (liszthar-mat) **FUJTASSUNK!**

A legjobb szabadalmazott fujtatók kaphatók (K 12 dbja)

BLAU LAJOS urnál
(cognacgyár) Nagykanizsán.

Rizlingi és Burgundi

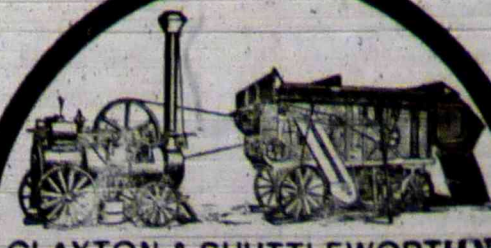
cca 300 hektoliter bor eladó
minőség szerint 15 forintól
egész 50 forintig hektoli-
terenkinti árkban.

Hordónként is eladó

Megtekinthető a reggeli
órán.

Sándor-major, — Kisrécs.

Kherndi Imre, földbírtokos.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.
Által a legutóbbabb árak mellett ajánlatok:
Locomobillók és csaplogépek, benzínmotoros csaplogépek, lettek, magánjáró gépek, szalmakaszalók, lőharc-
csaplogók, tisztító-rostok, konkolyozók, kaszalogépek,
marokrakó- és kéveklő-aratógépek, szénagyűjtők,
szén- és szalmasajtók, bórónék, sorvetógépek,
Planet Jr. kapálók, kukorica-morzsológok, szecma-
vágók, répavágók, darálók, őrtömölők, szecma-
tomas aczélekek, 2- és 3-vasú okék és
minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Keresek egy 3 vagy 4 szo-
bás lakást azonnali
beköltözködéssre, —
Brück szállító. 4059

Tűzifa-eladás!

Van szerencsém a n. é. közönség-
gel tudatni, hogy mai nappal a
tűzifa-eladási

újból megkezdtem és így meg-
rendeléseket azonnali és későbbi
szállításokra, — akár súly, akár öl-
szerint — elfogadok.

Legjobb minőségű száraz bükk-
hasábfát ölenként 38 koronaért.
súly szerint 1 korona 90 fillérért
házhöz állítva, szállítok.

Kiváló tisztelettel

Rondor Adolf tűzifabizományos
Arany János-utca 2. Telefon 122.

Málnaszörp

krajnai hegyi gyümölcsből.

Kilója kor. 180.

Kapható

Drogeria: a Vörös kereszthez

Nagykanizsán. 2674

STOCK

Cognac Medicinal
szavatolt valódi borpárlat

Camis & Stock

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Revedült cognac gőzfőzde
állando hivatalos vegyi ellen-
őrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Tavaszi kiültetésre ajánlok:

Magastörzsű rózsákat 160 fajtában, kö-
és bokor — rózsákat zották a leg-
szébb újdonságok. Készlet 2000 db.
Azonkívül mindenféle virág és szőnyeg-
növény-palántákat u. m.: Pelargonium,
Salvia, Begonia, Fuchsia, Dahlia, Cannu,
Alternanthera, — Aderatum, — Lobelia,
Pyrethrum stb.

Készlet circa 30 ezer darab.

**Mindenféle nyári-virág
palánták!**

Levélbeni megkeresésekre
azonnali válasz.

Vidéki rendelések a legponto-
sabbban elintéztve.

Janda Petermann József

mű- és kereskedelmi ker-
tesz, mag- és virág-üzel
Nagykanizsa, Fő-ut 1.
Kert-telep: Bathory-u. 22.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.Telefon-szám: 78.
egy működőállomás.

A szerkesztőség által közreadott hírek és közlemények a szerkesztőség felelőssége. — Kéziratok megküldése nem vállalható és nem kerül levetítésre a szerkesztőség.

Művelődési és nyelvtani díjakat nyújtunk azoknak, akik a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

KLÓPIZETESI ÁRAK:

Helyben	Postai
házhoz hordoz	szétküldés:
Egy hóra 1.20 K.	Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 3.30	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 9.—
Egész évre 14.—	Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Művelődési és nyelvtani díjakat nyújtunk azoknak, akik a kiadóhivatal.

Művelődési és nyelvtani díjakat nyújtunk azoknak, akik a kiadóhivatal.

XXXVII. évf. 142. szám.

Nagykanizsa, szombat, 1910. július 2.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Az ipari pálya és szegénység.

Nagykanizsa, július 1.

Folytonosan jajgatnak, hogy az ipari pályára nagyon kevesen lépnek a magyar fiúk közül. Folytonosan halljuk a lamentációt, hogy az ipari pályán nem igen találkozzunk igazán szakképzett és hivatásos egyénekkel.

Ez igaz. De a mélyebben fekvő okot még eddig nem kutatta senki. — Megelégedtünk azzal a rendkívül elkopott odavetéssel, hogy az úgynevezett jobb családok gyermekei már a szülői házban és közvetlen környezetben magukba szívják az ipari pályától való idegenkedést s azért nem lépnek erre a pályára, hacsak a „szekundár” áradata megmenthetetlenül ide nem sodorja. Ezzel a nagyon elkoptatott megokolással azután az irányító és nem irányító körök egyaránt beérték eddig, s talán még mindig ez szerepel az ipari pályára lépők statisztikai adata mellett agyoncsépezt kommentárul. Pedig hát ezzel szemben már nagyon régen fel kellett merülnie annak a kérdésnek, hogy hát miért nem sietnek az ipari pályára azok a fiúk, akik nem az úgynevezett „jobb családok” hatása alatt nőttek fel? Hol vannak a szegény, de tehetséges fiúk, akik most, a megváltozott viszonyok között igazán szépen érvényesülhetnek az ipari pályán kellő szakképzettség és hivatottság mellett?

Ez a kérdés azonban mindeddig nem merült fel. Nem kutatta senki mélyebben, hogy miért nem keresnek az ipari pályán érvényesülést azok a fiúk, akiknek lelkét semmiféle családi balítélet, elfogultság nem mérgezte meg. Pedig mindenki előtt itt van a mindenképpen elszomorító tapasztalat, hogy a szegényesebb anyagi viszonyok között levő szülők gyermekei is, akik kellő tanulási képesség mellett sem végezhetnek többet, mint 4 gimnáziumi vagy polgári-iskolai osztályt, inkább tolnak a díjnoki és egyéb életfelfratt keresők csapataiba, mint az ipari pályára. Holott világosan tudja majdnem minden idegen szegény fiú, hogy a mai viszonyok között az ipari pályán alapos szakképzettség mellett sokkal jobban boldogulhatna és kedvezőbb életkörülményeket teremthetne a maga számára.

Igen ám, de a középiskola 4

osztályát végzett 14-15 éves, gondolkodó szegény fiukat éppen az alapos szakképzettség kérdése állítja meg, ha még olyan erős hivatottságot éreznek is magukban az ipari pálya iránt.

Tudják ugyanis azt, hogy a külföldi, az ausztriai iparral eredményesen versenyezni csak alapos képzettséggel lehet. Ezt a szakképzettséget az ipari felsőbb szakiskolában kell és lehet megszerezniük. Mennének is oda akárhányan, egész készséggel. Meg is mondják, hogy ők egyenesen annak az iskolának elvégzésével követhetnek csak a lelkükben éreztet életpályahivatást. Ámde legelőbb vágyukaj kioltja, legerősebb akaratukat megtöri a szegénység. Az az ipari szakiskola, ahol tehetségek számára alapos képzettséget, izmos szárnyakat szerezhetnének, drága iskola. Szegény fiúk szülei nem igen bírák ezt a nagy költséget, mely három iskolai éven át reájuk nehezül. Hány szegény szülő és hány szegény fiú áll meg-történ az ipari szakiskola küszöbén azzal a lesújtó tudattal, hogy ott egy-egy hivatott léleknek pályája szakad meg és téved a hivatatlanság kínos-keserves útjára.

És mi is, akik oly sokszor sóhajtozunk az ipar föllendüléséért, megizmosodásáért, akik szomorúan látjuk, hogy ha egyes gyárakba vagy nagyobb műhelyekbe tanultabb mechanikusok, vezető munkások kellene, — ezeket rendszeren idegenből hozzák be, megdöbbenéssel konstatáljuk, hogy az ipari pályára határozott hivatást érező ifjak előtt a szegénység zárja el az utat.

Ezen az állapoton okvetlenül változtatni kell a magyar ipar, meg az ipari pályára valóban hivatott ifjak érdekében egyaránt. — Foglalkozzanak behatóan ezzel a kérdéssel az iparkamarák, és részben társadalmi uton, részben a kormánytól kieszközölt támogatással ejtsék módját annak, hogy az ipari szakiskola ne záródjék be egyetlen szegény, de ipari pályára igazán hivatott fiatalember előtt se.

Ellenzéki pártértekezlet.

Saját tudósítónktól.

Budapestről jelentik: A Josthi-párt ma délután 6 órakor értekezletet tart, a melyen a felirati bizottság tesz előterjesztést a felirati javaslat tárgyában. Hír szerint ezenkívül a párt taktikai magatartásai is megbeszéltek.

Államosítják a vidéki rendőrséget!

Saját tudósítónktól.

A belügyminisztériumban rég sürgetett nagy kérdés megoldására készülődnek. Az imént elhangzott királyi szöveg nagyszabású belügyi reformokat helyezett kiállításba. Mint a Zala kiúti forrásból értesül, a trónbeszédben érintett reformok egyike: a vidéki rendőrség államosítása.

A vidéki rendőrségek mizériáját ország-szerte ismerik. A városokat erősen sújtják azok a terhek, amiket állami funkciók végzésére hivatott tisztviselőknek kell fizetniük, aminők a rendőri tisztviselők is. Ily helyzetben nem igen válogathatják meg azt az anyagot, amiből a rendőrtisztikart rekrutálják.

A kvalifikáció kérdésénél sem rigorózusak: rendőrtisztviselő lesz, akinek jó protekciója széles mélt, aedus ökte van, anélkül, hogy fogadna lenne a rendőrigaz hivatásáról, vagy sokszor a helyesirásról is. Elképzelhető, hogy az ilyen tisztviselőknak egyes városokban milyen a tekintély és megbízhatósága. Elképzelhető, hogy az ilyen fórumok előtt minő ellenőrzésben részesülhetnek az emberek legfontosabb erkölcsi és anyagi javai.

Az utóbbi időkben már javult némileg ez a helyzet, különösen a nagyobb városokban.

A tisztviselői kar mind képzettség, rátermettség, erkölcsileg kifogástalanabb elemekből sorakozott, de azért a vidéki rendőrség teljes erkölcsi konszolidációját csak az államosítás hozhatja meg. Az állami rendőrfegyelmélettel, másrészt nem függ a kis helyi potentátoktól és így minden melléktől nélkül intézkedhetik.

Az állami státusban már a rendőrnökök megkövetelik azt a kvalifikációt, amit a törvényhatósági szabályrendeletek még a főkapitánytól sem kívánnak s így jogi abszurdumok kevésbé kerülhetnek ki az államrendőrség büroiból.

Mindazokat az előnyös változásokat, amik az ország rendészeti ügyei körül várhatók a vidéki rendőrség államosítása esetén, már régen mérlegelték a belügyminisztériumban. És mert elég súlyosnak találták, gróf Andrássy Gyula belügyminiszter hozzá is látott a nagyszabású reform megalkotásához. A félig kész munkálatait a volt kormány örökségképpen hagyta a mostanira, amely be is fejezte.

Lagközelebb a reform-tervezet közre is bocsátják. A tervezet szerint külön rendőrmisztériumot, vagy országos rendőrtörökői állást kreálnak, melyre már ki is szemelték Boda Dezsőt, a székesfővárosi államrendőrség főkapitányát. Egyébként az ország rendőrküldetkeire fog osztani s mindegyik kerület élén lesz egy vezető. A vidéki rendőrségek használható tisztviselőit átveszi az állam, egyébként a kvalifikációs törvényt fogják érvényesíteni.

A törvény végleges megalkotása előtt a tervezet megküldik az egyes vidéki rendőrkapitányságoknak s a rendőrtisztviselők országos szövetségének.

A vidéki rendőrség államosítása korszakos változást fog előidézni. Az ország

közbiztonsága javulni fog, a rendőri szolgáltatás elfogultatlább lesz. A ki-nevezett tisztviselő jobban megeléghet a hivatásának, mint a megválasztott, aki sohasem biztos abban, hogy a legközelebbi tisztújításon ki áll rajta borszt, egy-egy illetéért. Az állami rendőrtisztviselő tehát mindig fellelmedhetik helyi kicsinyes szempontokon és tiszán a törvény és szigorú igazság szellemében dolgozhatnak. Kitűnő példája ennek a fővárosi államrendőrség, amely igazán hivatásának magasztalán áll.

A rendőri intézmény általános javulása mellett még nevezetesen anyagi előnyök is jelentkeznek a vidéki városokra nézve az államosítás által. Nagykanizsa városa adminisztrációs költségeinek java részét a rendőrség igényli. És e költségek folyton gyarapodnak, a város fejlődik, amivel természetesen a policalis teendők is szaporodnak.

Mindenképpen nagy jelentőségű, tehát a készülő reform, melynek életbeléptetése városok és a rendőrtisztviselők is hő óhajjal várják.

Politikai helyzet.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 1.

A képviselőház mai ülésén a kormány bejelentette az immunitásról, a román kereskedelmi szerződésről, az ujjoneliszám megajánlásáról és a népszámlálásról szóló törvényjavaslatokat, melyeket tudvalevőleg még a képviselőház nyári szünete előtt szívesen letárgyalatni. E tárgyakban mindenesetre sok függ attól, hogy az ellenzéki pártok hogy viselkednek a felirati vita folyamán.

Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy a király a készfizetések dolgában hozzájárult a magyar kormány előterjesztéseire. Az azonban nem lehet tudni, hogy ezeknek az előterjesztéseknek mi a lényege.

Zalamegyei petíció.

Saját tudósítónk távirata.

Budapest, július 1.

Hajós Kálmán dr.-nak, a zalamegyei baksai kerületi nemzeti munkapárti programmal megválasztott képviselőjének mandátuma ellen Oppler Emil dr. budapesti ügyvéd, a petícióját k meghatalmazottja, a Kuránál ma petíciót nyújtott be.

Minisztertanács.

Saját tudósítónk távirata.

Budapest, július 1.

Ma délután 5 órakor a miniszterelnöki palotában minisztertanács lesz. A minisztertanács a képviselőház munkarendjével foglalkozik, továbbá Lukács László pénzügyminiszter jelentést tesz az osztrák pénzügyminiszterrel folytatott tárgyalásai eredményéről. Hír szerint a király hozzájárult a magyar kormány a készfizetések dolgában tett előterjesztéseire.

Pártközi konferencia.

Saját tudósítónk távirata.

Budapest, július 1.

A minisztertanácsot megelőzően ma délután 4 órakor Berzevics Albert képviselőházi elnök elnöklésével pártközi konferencia lesz, melyen a képviselőház munkarendjére vonatkozólag egyezkednek megállapodásra jutni a pártok.

Petíciók.

Saját tudósítónk távirata.

Budapest, július 1.

A kir. Kuriához ma délig újabb petíciók érkeztek be és pedig Blánár Béla, Ifj. Teleky József, Vojnics Sándor, Hegedűs Lőránd, Szász Pál és Wickenburg Márk mandátuma ellen.

Országgyűlés.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 1.

A képviselőház ma Berzevics Albert házelnök elnöklésével ülésezett. Előnk be-mutatta a főrendiház átiratát, mely a király kéziratát tartalmazza arról, hogy öfelsege gróf Dessewffy Aurélt fölmentette a főrendiház elnökségétől és helyébe gróf Csáky Albint nevezte ki. Ezután bejelentették, hogy a Kuriához mely mandátumok ellen érkeztek újabb petíciók.

Ekkor Nádor alelnök foglalta el az elnöki széket és kisorsolták az osztályokat, majd megválasztották a következő új jegyzőket: Mihályi Pétert, Rovics Dusánt, Szász Károlyt, Sztojka Kálmánt és Zlinszky Istvánt.

Megválasztották továbbá a Ház egyes bizottságait, majd szünet után a kormány törvényjavaslatokat terjesztett be és pedig: Lukács László, pénzügyminiszter az 1910. évi indemnitásról, Hazai Samu, hadügyminiszter az 1910. évi újonctólétszámmegajánlásról, Hieronymy Károly kereskedelmi miniszter a román kereskedelmi szerződésről és a népszámlálásról.

Eszterházy M. ric gróf rövid felszólalásával az ülés véget ért.

Batthyány Pál gróf ünneplése.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Zalaegerszeg, július 1.

Zalaegerszeg város és a kerület polgársága páratlanul impozáns egyöntetiséggel választotta meg Batthyány Pál grófot, a volt főispánt orsz. képviselővé. Ennek a nagyrabecsülésnek és szeretetnek újabb nyilvánulása volt az a fényes ünneplés, mely tegnapelőtti este Zalaegerszegen a gróf tisztelére lefolyt. A város közönsége, mintegy háromezer ember fátylas menetben az ott tartózkodó gróf Batthyány lakása elé vonult, hol a dalárda néhány sikerült énekszáma után Dubay István dr. üdvözöltte határos szavakkal a város képviselőjét.

Batthyány gróf melegen megköszönte az ovációt és biztosította a polgárságot, hogy a város érdekeit mindenkor lelkén viseli. A közönség viharos lelkesedéssel ünnepelte Batthyány grófot családjával, kik másnap is Egerszegen tartózkodtak.

Batthyány gróf a dalárdának, melynek védnöke, értékes selyemzástól ajándékozott. Ezt nagy ünnepségek keretében fogják fölcszentelni.

Főispán-kombinációk.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Zalaegerszeg, július 1.

Zalavármegye közönsége nagy érdeklődéssel várja és találgatja, hogy a kormány kit fog kinevezni Batthyány Pál gróf helyébe. A legkülönbözőbb és leglehetségtelenebb nevek kerültek kombinációba. Ma már a legteljesebb forrásból származó értesülés alapján megállapíthatjuk, hogy a kormány komolyan csak három közéleti férfit kinevezésének eshetőségével foglalkozott és pedig báró Fejérvári Imrével, gróf Jankovics Lászlóval és Odor Gézával.

Fejérvári Imre báró korábban baranyamegyei főispán volt. Neki oly jövedelmező közigazgatási pozíciói vannak, melyek a főispánsággal összehasonlítva, és melyeket nem cserél fel a főispáni székekkel. A másik jelölt Odor Géza, zalaegerszegi pénzügyigazgató volt. Ma már csak Jankovics gróf kombinálása tartja magát. A kormány abban bizik, hogy Jankovics gróf korábbi főispánsága alatt szerzett összeköttetései révén a reá váró igen nehéz feladatot a legtapintatosabban és legsikeresebben oldhatja meg.

Akaratlan öngyilkosság.

Beleszaladt a rendőrkardba.

Házastársnak civódása az utcán.

Saját tudósítónktól.

Rémes katasztrófát idézett elő Péter és Pál napján a véletlen és az alkohol Keszthely város főutcáján. Egy civakodó házaspár akart lecsendesíteni a posztoló rendőrt, s midőn a berugott férj a rendőrré támadt, ez védekezésül kardját rántotta ki s abba a támadó férj beleszaladt és szörnyet halt. A véres szennázóju szerencsétlenségről az alábbi részletes tudósításunk szól:

Péter Pál délutánján Keszthelyen egy kis kocsmá kertjében sörözött Szennyai István munkásembér a feleségével. A mindig csendes, jóindulatu embernek kissé megartott a szokatlan mennyiségű itál, s midőn úgy 5 óra tájt feleségével hazafelé indult, zsörtölődni kezdett. Az asszonyt sem hagyta csendben az elfogyasztott öt krigli sör és nem tágitott a nagy igaza mellől. Mire a házaspár a főutca éri, már hangos csetepatévá, sőt tettségessé fejlődött a civakodás, úgy hogy a sagki rendőr, Böröcz István is figyelmessé lett a csunya jelenetre. Sietve ott termelt mellettük és eleinte szép szóval, majd erővel próbálta a marakodókat szétválasztani és lecsendesíteni. Jó szándékát azonban különösen az ittas férfi nem akarta megérteni, mert nekigrott a rendőrtnek és ütésre emelt ököllel támadt rá. A rendőr ugorva hátrált a támadás elől és kirántotta a hüvelyéből a kardját, hogy ezzel igyekezzék észére téríteni a lázongót.

A munkást azonban még jobban feldühösítette a rendőrkard látása és vak dühében, mind egy nekiböszült fenevad ugrott neki a most már nem is hivatását teljesítő, hanem csupán védekező rendőrnek. Ez egyenesen előre tartott hegyes kardjával akarta a dühöngőt magától távol tartani, a részeg munkás azonban mit sem törődve a mellének szegezett nyárssal egyenesen neki akart rohanni a rendőrnek. De csak egyetlen egy lépést tehetett feléje, mert a mellének szegezett hegyes és éles kurd egész a középgy beleszaladt a mellkasába és a hátán jött ki. Velőtrázó ordítás és elől-hátul vastag sugárban kiszökkenő vérpatak folyása követte a rettenetes jelenetet. A munkás elvágódott és azon percben ott az utca porában kiadta lelkét. A hátából — melléből kiálló kardot csak később vették ki. Miután a rögtön megejtett vizsgálat kétségletlenül kiderítette, hogy a munkás maga volt okozója halálának szerencsétlenségének, a rendőr ellen még vizsgálatot sem indítottak. A véres eset elhunyt hőst tegnap délután temették.

Tej, vagy víz?

Öldözik a kis hamisakat.

Tárgyalások a rendőrségen.

Saját tudósítónktól.

A tejhamisítókat végre munkába vették. Kissé sokáig tartott, míg a még félen lefűlt rozsdás tejeskannák tartalma átment a sok hatósági szűrő készüléken, vegyvizsgálaton, városi tanácscon, vegyvizsgálati díj kiutalványozáson, meg több efféle lassu tengelyű készüléken és eljutott oda, honnan kiindult, az élelmiszerhamisítók szigorú megbüntetésére hivatott rendőrkapitánysághoz. Csakhogy már azt lehet hallani, hogy a legteljesebbb úszórát üzők, a tömeggyilkos élelmiszeresek, kikre itt is annyi panasz hangzott mindóta, unos-unatam, végre megkapják megérdemelt megbüntetésüket. Igaz, hogy úgy mosakodnak a jámbor lelkek, hogy szinte élvezet nézni vergődésüket a rendőrkapitány előtt, de hasztalan minden, még annyi víz sem lenne elég e csávából való szerencsés kimosódásukra, mint amennyit hosszú évek alatt a tejek szaporítására felhasználtak. Pedig ekkora víz mellé még nyaralni is el lehetne menni. Tagadnak, kapálóznak erősen a kis hamisok és ispánra, kocsisra, tehensre, sőt, mi több, egyikük a tehénre is ráfogta a vizezést. Most persze, a tehenet kivéve, ezeket a szegény, ekzsztenciájukért reszkelő alkalmzottakat is be kell citálni kihallgatásra, s amilyen jó soruk van nálunk a huncutságoknak, még meglőrténhet, hogy csakugyan ezeket a bűnbakokat ítélik majd el a tejhamisításnak sok büntetnéi is gyalázatosabb vádjában. De bizunk a rendőri hatóság judiciumában és igazságosságában, melytől az igazi bűnösök szigorú megbüntetését várjuk.

Henneberg-selyem

csak a gyárból, fekete, fehér és színes K. 1.35-től méterenkint blúzokra és egész ruhákra. — Bérmentés és vámentesen házhoz szállítva. — Dús mintaválaszték azonnal küldetik.

Henneberg selyemgyár Zürich.

A keszthelyi dalosverseny.

Saját tudósítónktól.

A Dunántúli Dalosszövetség, — mint már említettük — 1910 július 9, 10, 11. napján rendezi Keszthelyen dalosünnepét. A szövetség 12 éves fennállása óta ez lesz a IX. dalosünnape. Az előbbi évi székesfehérvári, nagykanizsai, pécsi, győri, szombathelyi stb. versenyeket mindig a legnagyobb siker koronázta. A keszthelyi dalosverseny azonban, az előjelekből ítélve, az összes eddigieket felül fogja múlni. Mig a legutolsó székesfehérvári dalosversenyen 7 vidéki dalárda vett részt, addig a keszthelyi versenyre 19 dalárda jelentette be részvételét.

A rendezőség körülbelül 3000 vendégre számít. A dalosok a déli és az államvasut vonalain külön vonaton érkeznek Keszthelyre 9-én délután 6 órakor, ahol őket a város előjárósága és a szövetség nevében Dr. Dezsényi Árpád a szövetség elnöke fogadja. Utána Keszthelyi hölgyei egy-egy jellege kíséretében megköszorúzzák minden egyes dalkör zászlóját. Este a Balatonon ismerkedő-est lesz. Másnap reggel a körülbelül 4000 ember részére épített dalszarnokban lesz az összkörök próbája, melyen 1000 dalos vesz részt. Utána disz-közgyűlés, disz-bankett, délután pedig az ünnep tulajdonképpen része, a kötött dalverseny lesz megtartva. A dalkörök négy különböző csoportban énekelnek. Hangverseny után a Dalkörök monstre szerenádát adnak gróf Festetics Tassilo főudvarmesternek, az ünnep fővédnökének. Este a Balatonon nagy néptünnepély, velencei est lesz,

melynek keretében a fővédnök vendéglátja az összes dalosokat.

A harmadik, hetedik nap programját szintén a legváltozatosabb. Ezen nap délutánján lesz az ugynevezett szabadon választott dalverseny és a díjak kiosztása. Díjakra a kormány, a fővédnök, Zalaegerszeg, Keszthely város, a keszthelyi takarékpénztárak, a keszthelyi hölgyek, a szövetség elnöke és alelnöke, a védnökök a mások adományából több mint 4000 korona gyűlt össze. Itt említhetjük még meg, hogy a szövetség a keszthelyi városházában irodát létesített, mely készséggel szolgál mindennemű felvilágosítással. Ugyanott jegyezhetők elő a helyi jegyek is naponként délután 3-4 óra közt.

Elvették a tisztí kardot.

Saját tudósítónktól.

Néhány éve Nagykanizsán, a 20. honvédelmi társaságnál állomásozott Németh József hadnagy, kit aztán főhadnaggyá előléptetve helyeztek el innen Jolsvára, onnan pedig Balassagyarmatra. Németh hadnagy közismert ember volt Nagykanizsán; mulatásairól gyakran varoszerzte volt mit beszélni. Ugy látzik, hogy a mulatós vére még nem csillapult, mert, mint a lapok írják, — most keletlenül ügybe keveredett ennek a révén.

Vasárnap, vásár előtti nap volt Balassagyarmaton és este zsufolva volt a város nagy kávéháza. Kereskedők, földbírtokosok, bérliők, mutatványosok és vasári vándor artisták töltötték meg a helyiséget. — Szivarok, cigaretták és pipák füstje kavargott a különböző finomságu dohányok szaga, sörök, pezsgők, borok és palinkák szagával keveredett. Hangos tárgyalások, kurjongatások, csendes dalolások és cigánymuzsika hangjai töltötték meg a kávéházi helyiséget. Egyszerre lepatlant az ajtó és belépett két honvédtiszt. Az egyik, Németh József főhadnaggy az ajtóban hársányan elküldte magát:

— Disznó zsidók!

A kedves beköszöntő után ki akarta kergetni a tereméből az összes kedvezőtlen vallási viszonyok közt élő embereket. Az összeség nevében egy igen erős férfi, Domány Vilmos bérliő állt ki a porondra és nekiment a főhadnagynak. Dulakodni kezdtek, ütlegeltek egymást, majd a tiszt régi recipe — kardot rántott.

A veszély láttára a többi vendég is bátorságot kapott és a kard ellen támadt. A főhadnaggy a végtelenségig védte kardját, de közben belemarkolt az éles pengébe, átvágta kezét és kiejtette kezéből a fegyvert.

A polgárok diadalial emelték föl a zsákmányt, talán még a cigány is tust húzott s a győztes Domány hazavitte sógorának lakására a kardot és elaludt.

A ház előtt, ahol lakott, csakhamar megjelent a katonai őrzőjárat s a vezető tiszt követelte a Németh főhadnaggy kártyát.

Mikor a főhadnaggy a katonákkal Domány sógorának a lakását ostromolta, az emeleti ablakból egy asszonyi kéz nyult ki. Salgó Gáborné, Domány sógora jelelt meg az ablaknál, kezében revolverrel és lekiáltott:

— Takarodjanak innen, mert sorra lekövök mindenkit, gyalázatos emberek, a kik békés polgárokat megiamadnak!

A főhadnaggy nem tágitott. Követelte a kardját és már veszedelmessé lett a helyzet, mikor a szakaszvezető katonával együtt megtagadta az engedelmességet a főhadnagynak. A főhadnaggy végre is eltávozott, Dományék pedig másnap a főhadnaggy könyörgésére visszaadták a kardot.

SZEKELY LAJOS első nagykanizsai ténárnemű közmosó, vasszó és tisztítóeszköze, Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykanizsán.

Hirek.

— Osztokodás a városházán. Tegnap ily című cikkünk részben rektifikálásra szorult. Azt írtuk ugyanis, hogy a 20 ezer koronás kormánysegélyből nyolcezer koronát akarunk juttatni a két városi orvosnak, a v. ügyésznek és a mérnöknek, és így a többi 36 igényjogosult ember részére csak 12 ezer korona maradna. A tévedésünk ott volt, hogy a városi mérnököt is azok közé soroltuk, kiknek a javaslat, a tej fölét akarja juttatni. Mint megőződöttünk róla, ez nem áll, mert a mérnök mindössze 96 koronát kap a háztartásból, számszerűen talán legkevesebbet az összes tisztviselők közt. Ugyanis fizetésben elérte a miniszteri tiszteletnek a v. mérnökök javadalmazására megállapított minimumát, csupán a lakbérben van még annyi eltérés, hogy ennek 75%-a képpen 96 korona jut a mérnöknek. A tegnapi cikk kimenője a tévedés dacára sem módosul, mert a három tiszteletbeli állás javára így is mintegy ötezer hatszáz koronát irányoz elő a javaslat. Bárhogy értelmezzük ugyanis a miniszteri rendeletet, az semmi esetre sem következik belőle, hogy a tiszteletbeli állások már a múlt évre visszamenően is rendszeresítettnek tekintendők.

— Szolgabíró szabadságon. Dénes Sándor a nagykanizsai járás szolgabírája tegnap kezdte meg 4 hetinyári vakációját.

— A kiskomáromi új jegyző. Tegnap délelőtt volt a kiskomáromi jegyzőváltás. A 40 éves szolgálatban-népének paratlan szeretetére szert tett Ferenczy János körjegyző utóda Szilvay Gyula okl. jegyző lett, ki legutóbb Sáros megyében volt segédjegyző, s aki Nagykanizsán végezte 10 évvel ezelőtt a főgimnáziumot.

— Értesítők. Az 1909-10. iskoláév bejárult, a bizonyítványokat tegnap osztották ki Péter és Pál napján. Ma megkaptuk a nagykanizsai főgimnázium és a nagykanizsai polgári iskolák értesítőit. A főgimnázium értesítője ennek a köztisztviselők legmagasabb színvonalán álló intézménynek örvendetes fejlődéséről számol be. Az értesítő Divényi Gyula tanárnak az irodalmi kör delutánján felolvasott tartalmas és élvezetes Mikszáth-tanulmányai közt ismerteti az iskolaév eseményeit. Az értesítő statisztikájából a következő adatokat közöljük: Az iskolaév kezdetén fölvettek 416 tanulót. Önként kimaradt 15, meghalt 1. Osztályvizsgát tett 413. Volt 7 leány magántanuló is. Párhuzamos osztályokat kellett állítani az I., II. és III. osztályokban. Az intézet 413 vizsgázott tanulója közül 353 zalamegyei, horvátországi 7, boszniai 3; felekezeti szerint rom. katolikus 250, református 11, izr. 137, ág. evang. 13, gör. keleti 2. Jelesen vizsgázott 43, jól 77, elégséges eredménnyel 237, elégtelen 56. Az értesítőt Horváth György igazgató szerkesztette.

A polgári iskolák értesítője, mely Wallgurszky Antal h. igazgató szerkesztésében jelent meg, az első oldalon meglehetősen szavakkal elparentálja Hajgató Sándort, majd közli az elmúlt iskolaév történetét, az iskolák munkabeosztását, Földes tanár leírását a velencei tanulmányi kirándulásról (megjelent a Zalában), végül a tanulóknak szóló értesítőt. A tanulók osztályzatait az értesítő nem teszi közzé, amivel ezen iskolának tanári kara valóban a modern pedagógia színtjére emelkedett. Nagyon bölcs, nagyon helyeseltető újítás ez, melyet ugyan e helyen nem foglalkozhatunk bővebben, de melynek célszerűségét és humánus voltát minden felvilágosult ember belátni. A fiúiskolába 205 tanuló iratkozott be, az év folyamán eltávoztak, meghalt 41. A tanulók közül helybeli 162. A leányiskola 246 tanulót iratkozott be; ebből 201 nagykanizsai.

— Megérkeztek a Csányi szobor pályaművei. Zalaegerszegi tudósítónk telefonálja: A Csányi László szobor pályaművet ugylátszik még a várakozáson felülnél is szebbnek ígértezik. Ma érkeztek meg a pályaművek, számára nézve nem kevesebb mint 15 ládára való gipszmadellék. A ládákat még nem nyitották fel, mert azokat csak a művészek jelenlétében

lehet eszközölni, akik pedig csak holnap érkeznek. A minták, a kicsomagolás után ki lesznek állítva és azok részletes ismertetését és bírálatát legközelebb hozzuk.

— Faludy repülőgépek kiállítás. Faludy Károly, a nemcsak legszebben éneklő, de egyszerűsággal a legesszenciásabb magyar aviatikus teljesen elkészült hatalmas instrukciójú repülőgéppel, melyre legutóbbi cikkünk Nagykanizsa város közönségének is a legnagyobb érdeklődését terelte rá. Éveken át tartó hosszabb kísérletezések után találta fel a technikai tudományokhoz szinte megelégedő-értő tenorista repülőgépek rendszerét, melyet a tapasztalás a létező összes repülőgépek legbiztonságosabbjának dokumentált. Ideérkezésének második napja óta naponta kora reggeltől egész a színházi előadás kezdetéig bámulatot érdemlő kitarással és fanatikus hittel dolgozik Faludy két segítőjával a gép felszerelésén és összeállításán. A két heti szakadatlan munka eredménye készen van. Ott áll a gyönyörű alkotmány az utolsó csavarig készen a régi főgimnázium tornatermében s rajta Faludy sok-sok szép álmanak vágya: a 25 lóerejű Anzani motor és a karcsú halászlású hatalmas légszár. A jeles teitalál, ki Nagykanizsát fogja az ország határain túlterjedően híressé tenni első felelősségével, a gépet holnapután vasárnap, a régi gimnázium tornatermében kiállítja, és az még hétfőn is megnézhető lesz. Kedden hajnalban szétcsúszott Faludy a halhatatlanságra törő masináját, kiviszi a gyakorföldre, s ott délután már első felszállását is megtartja. A remek látványt kínáló kiállítás betépi díja 50 fillér, gyermekeknek és munkásoknak pedig 20 fillér.

Házasságszédelgő lakatossegéd. Egy nagykanizsai lakatossegéd Furfán József, nem éppen új, de annál ocsmányabb módját eszelte ki a pénzszűrésnek. Még a télen megismerkedett egy Petőfi-utj özeveg iparosasszony leányával és azt pár hetes ismeretség után eljegyezte. Közben pedig nagyban készült az esküvőre és e címén 200 koronánál nagyobb összeget kért el apránként a menyasszonya anyjától. Már a szent Ferencrendiek templomában is kihirdették a jegyeseket és már az esküvő napjának kitűzésén gondolkodtak, midőn vagy 2 hete a vőlegény egyszer csak nem jelenkezett mátkájánál s azóta teljesen nyomra vesztett. Anyja és leánya vártak heteken át, miután azonban még csak életjel sem adott magáról, az ügyességen lettek feljelentést a házasságszédelgő lakatossegéd ellen. Az ügyesség a szelhamos ellen csúszás címén folytat eljárást, egyelőre azonban a hollétét nyomoztatja a hatóságokkal.

— Letartóztatott betörők. Kaposvárról jelentik: A kaposvári rendőrség ma letartóztatta Peczovics János és Peczovics Károly itteni lakosokat, továbbá anyjukat és nőtestvérüket. A letartóztatottak lakásán eszközölt házkutatás alkalmával nyolcmennyiségű értékes arany és ezüst ékszereket, drágaköveket találtak. A vizsgálat folyamán megállapították, hogy a letartóztatott betörők lakása az egész országra kiterjedő betörő-szervezetek bűntanyaja volt. Az elfogottak követték el két évvel ezelőtt a budapesti svábhegyi villabetörést is. A banda feje jelenleg Budapesten tartózkodik és ennek elfogatására megkezdtek a budapesti rendőrséget. A vizsgálat folyik.

— Öngyilkosság az útszélen. A mostoha sors, a nyomor ismét egy embert kergetett a halálba. Vízvár és Góla községek között az országúton egy fára fölakaszva találta Bisztrics Mátyás kolduját. Amikor ráakadtak, már halott volt.

— Gyújtogató villám. Mányról írják lapunknak: Junius hó 26-án hatalmas égháború vonult el Mány község és a szomszédos Kismány pusztán a villám villám belesapott a cseledek sertésölőiba és azokat felgyújtotta. Szurcacs Márton és Unfirer Ferenc gazdasági cseledek sertései a villámcsapás, illetve a lángok martalékává lettek. A kár körülbelül 600 korona.

Színház és művészetek

(—) Heti műsor.

Pénteken: Tatárjárás.
Szombaton: Elvált asszony.
Vasárnap: Masamód.

(—) Szerződés. Kövesi Albert színgazdátársulatahoz szerződött T. Komáromi Gizi szubreténkesnőt. Komáromi Gizi egyszer már volt tagja a Kövesi színtársulatnak.

(—) A botrány. A francia baccalaureusnak, Batatinak akadémiai értekezése, irodalmi pályamunkája vagy parbeszédese formájú értekezésrendszert templomi szónoklata (kiknek ahogy tetszik). „A botrány” nagyon hatástalanul zajlott le Nagykanizsán. Tán ez volt az oka annak is, hogy az előadó színészek törekvése játék sem részesült abban a méltánylásban, melyet az a darab gyengeségeitől és általános érdektelenségeitől függetlenül is megérdemelt volna. Ez a darabban szemben mindvégig érzett általános rezerváltság akadályozta meg a közönséget abban is, hogy levay Elemérnek, a hősnak sok értékes részleteiben bővelkedő játékában felgyadjon. Eppen ezért szinte szokatlannál ritkán hangzott fel a taps is a különben elég szépen megírt nézőtérén. Zöldi Vilma meg a legnagyobb sikerrel operált. Elég szépteredelmű skáláját mutatta be a becsületmentésben viaskodó és végül is megsemmisültlen összeroskadó bukkolt asszony lelki tudójának. Tán nem tévedünk, ha azt állítjuk, hogy ez a zsáner az ő legigazibb, művészi egyéniségét legjobban megközelítő szerepköre, melyben még hatalmas sikerek várnak rá. Nagy érzéssel illeszkedett bele a nehéz levezető darab millióba. Abonyi Tivadar és Derengi István. Károlyiné utánözhatatlan természetességgel játsolta az anyós szerepét. Percel Sári és Gica, az ügyelő kis gyermekei bájos jelenségként hatottak. A darabot körkiváratra nem foglák megismételni.

1/4 legfinomabb
kavé faj keveréke a
Kardinal pörkölt kavé
1/4 kg. K 1.10
naponta friss pörkölés
Schwarz és Tauber cégnél.

Aratáskor.

A gondos apa maga elé csátja két csirkész fiát és így szól hozzájuk.

— Gyerekek, ma Péter Pál napja van, amikor kezdődik az aratás. Mert tudom, hogy ti városi penészvirágok vagytok, akik csak ahhoz érteitek, hogy Rascálnak ki volt az apja és hogy Puzsillánya hány éves, de fát csak egyet ismeritek, a kofát és a cseresznyerőt azt hiszitek, hogy azokon a kis pálcikákon terem, amelyeken a korzó gyümölcsárujai kínálják. Hát ez nem helyes! Ma kíséltünk az ugynevezett szabad természetet lágy ölébe és tanulmányozni fogjuk, melyik a buza, melyik a rozs.

(Azzal fejtűnek a Vödricvölgyi villamos vaskarikára és kiulaznak addig, ahol jobbról balról kedves kis tablák, mintegy gabonával bevetett téniszszandok terülnek el. Itt leszálának és gyalog mennek be a szántóföldekre, ahol egy istenien egyszerű eredmény várja már az éles kaszat.)

Az apa: Látjátok, ez a főséges! Hát most megkezdem a fánálást. A mi országunk mezőgazdasági ország, ami azt jelenti, hogy itt sok jó buza terem, de annál kevesebb a gyárunk. És mert kevés a gyárunk, kevés a gyári munkás, kevés, rossz és drága a sörünk. De annál több

a bor és a pálinka. A mezőgazdasági állam pálinkát iszik, az iparállam sört.

Az egyik fia: És te papa mind a kétőt.

Az apa: Ma ne bolondozzatok. Ma tanulni fogunk. Hát tudjátok-e mi ez itten? Ugye nem? Hát ez hű a buza.

A másik fia: A buza? De hiszen a buza alász máshogy néz ki. Én láttam a képviselőválasztásnál kortestől helyett buza alász viseltek az ellenzők. Az máshogy nézett ki. Papa, ez talán rozs?

A papa: Nem, ez a buza. Én ismerem. A mezőgazdasági múzeumban jól megnéztem magamnak. Ez a buza. Hát ezt tudjátok-e, hogy kicsoda?

Az egyik fia: Ez kukorica.

A papa: Nem, ez csalamadé.

Az egyik fia: No igen, a kukorica kiskorában csalamadé és ha megnő, akkor lesz csak kukorica.

Az apa: Számár vagy, a kukorica más, a csalamadé más. A kukoricát te eszed, ha a szakácsné kap már négyet egy hatosért belőle, a csalamadét pedig a marha eszi meg. Hát ez mi?

A másik fia: Ez krumpli.

Az apa: Dehogy! Ez saláta.

A másik fia: No igen. Krumplisaláta.

Az apa: Te is számár vagy. Látjátok, nem tudtok semmit. De majd szépen megtanulunk mindent.

Az egyik fia: Papa mutass nekem zabot.

Az apa: Zabot? Azt nem látok. De minek neked zab?

Az egyik fia: Csak. Szeretném ismerni, mert a zabszemről tudok egy jó mondást.

Az apa: Hát tudjátok-e, hol terem a legtöbb buza?

Mind a ketten: Hogyne. A börtén.

Az apa: Dehogy is, ott csak a kereskedés folyik. Ott kötik az üzleteket határidőre, a londoni, budapesti és liverpooli, meg az amsterdami tőzsdén.

Az egyik fia: A párisin nem?

Az apa: Ott inkább csak a lisztet kereskednek.

A másik fia: Aha, abból lesz a francia poudert, amivel a mama simogatja magát.

Az apa: Csak semmi komiszkodás. Szegényjétek magatokat, hogy ilyen kevés tudtok. Ezan mindig, fogjuk gyakorolni magunkat. Majd megnézzük, hogy aratják, hogy csépelek a gabonát. Ezt minden uri embernek kell tudni.

Az egyik fia: Akkor minden paraszt uri ember, mert az mind tudja.

Az apa: Rosszak vagytok, komiszak vagytok, a városi környezet megromlott benneteket. Majd gazdaszának adlak benneteket, hogy megváltozzatok.

A másik fia: Jó papa, akkor majd nekünk is szabad lesz, mint a Tóni bácsinak, csizmában járni, a padlóra kopni.

Az apa: Forduljunk vissza Egye meg a fene az egész agrikultúrát, amíg nem tudtam a fiaimnak adni kultúrát.

—aida.

Taviratok.

Ujságírók a házelnöknél.

Budapest, július 1. A képviselőház mai ülésének szünete alatt a parlamenti hírlaptudósítók Rákosi Jenő vezetésével tisztelegtek Berzevicsy Albert házelnöknél, kit a hírlapírók nevében Rákosi Jenő üdvözölt. A házelnök megköszönte az üdvözlést és a saját munkáit biztosította támogatásáról.

Élet-halál harc az egyetemen.

Nyolc halálosan sebesült.

Lemberg, július 1. Ma délelőtt példátlanul gyászos események színhelye volt a leMBERGI egyetem. Mintegy háromszáz rutén diák betört az egyetem egy tantermébe és véres verekezésbe elegyedtek az ott levő lengyel diákokkal. A dulakodás mind fenyegetőbb jellegű lett, később már revolverekből lövöldöztek egymásra, miközben nyolc diák halálosan megsebesült. Az egyetemi harcnak a rendőrség vetett véget. Később megjelent az egyetemen az ügyész és a vizsgáló bíró is.

A rendőrgyilkost kivégezték.

Páris, július 1. Ma hajnalban kivégezték Párisban Liabes cipészt, ki egy rendőrbizost megölt. A közönség igazságtalannak tartotta a halálos ítéletet, lekötötte a rendőrt, sőt revolverekkel lödöztek rá. Végre a rendőrség elkergette a tömeget a kivégzés színhelyéről.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vonó- és hólyagbajoknak, köszvénynek, ezukorbetegségnek, vörhenységnek, furúros bántalmaknak kitűnő hatása.

Természetes vasmentes ásványvíz. Kapható ásványvíz- és gyógykezelőhelyeken, és gyógyszerárakban.

MUNSTER AUGUST Brüsszel-Lipszai Salvatorforrás-Vallat, Budapest, V. Ródl-fürdőpark 8.

Esemény a konyhában.

Irta: Csehov Antal.

A konyhába vezető ajtóban állott a kis hatéves Péter. A kulcslyukon nézett be és az ott felhangzó beszélgetésre föllett. Furcsa volt má a konyha. Az asztal mellett, ahol máskor térszót kevert k, vagy zöldséget mértek, ma nagy, szélesvállú férfi állt, valami kocsisember. Teát ivott és kockacukrot evett hozzá. Vele szemben Stefanovna állt, az ápolónő.

Varka, a szakácsnő, a kánya mellett, foglalatokodott. Láthatóan arra törekedett, hogy ne nézzon az asztal, mellette ülőre és sápadó, piruló arcát elrejtetni igyekezett. Ha kérdeztek tőle valamit, röviden és keményen felelt rá.

— Igéyk csak apuska, — kínálta az ápolónő. — Nem való magának a teálgéyk egy kis pálinkát. — Feleje tolt a pálinkás üveget.

— Nagyon köszönöm, de nem kérek belőle. — mondta a férfi.

— Maga egy álamusi, — kacagott az öreg asszony. — Kocsis, aki nem iszik! Tettetés, apuska. Igéyk.

A férfi sóváran nézte az üveget, de le-birta a vágyát.

— Nem, köszönöm. Nem iszom. Az én foglalkozásomhoz nem jó az ivás. Cipésznek, esztergályosnak szabad innia. Az egy helyben ül. De a magamfajta embernek tiszta fejűnek kell lennie, vigyázni kell a passzokra.

— Mennyit keres maga, apuska?

— Nem egyenlősen. Van nap, amikor három, sőt öt rubelt is megkeresek, más-kor meg semmit. Ez változó. Már a mi üzletünk sem olyan jó, mint azelőtt volt. Sokan vagnyunk. De azért nem kell panasz-kodni. Jól lehet lakni belőle, csinosan öltözködni és végül azért még marad is vá-lamicske. Más valakinek, ha az a valaki beleegyezik. — Utolsó szavainál Varka felé kacsintott.

Többet nem hallott, de nem is látott Péterke. Az anyja lépett be az előszoba-ba és beküldötte őt a gyermekszobába.

De Petja, ki látott már olyat, hall-gatózni? Menj be rögtön!

Péterke elpirult és bement. A gondo-latai összekavarodtak. Mi történik a kony-hában? Mit keres az az idegen férfi ott a miért beszélt hozzá annyit a Stefanova? Miért nem beszélt vele a Varka is?

Nem tudot kiokosodni ebből. Valami különös dolog történik ott. De micsoda?

Amikor az idegen elme t, Varka bejött a szomszéd szobába takarítani, port tö-rölni. Ott állt Péterke mamája is. Péterke benézett egy résen és észrevette, hogy a Varka arca még mindig vörös és izgatott. A seprőt tartó keze remegett. Valami na-gyon nyomhatta a lelkét, amit kimondani szeretett volna.

— Elment, — mondta félhangon, mi-kor a mama nem szólt semmit.

Kurteffné a varrást nézte.

— Jóságos, ügyes embernek látszik, — mondta. — Csöndes és józan.

— De nem megyek hozzá. Bizony látni nem, nagyságos asszony, nem én!

— kiáltott föl váratlanul Varka.

— Az urnó komoly arcot vágott.

— Ne ostobáskodj Varka. Jól gondold meg a dolgot. Komoly lépésről van szó. Talán nem tetszik neked?

— Furcsán tetszik kérdezni.

— Miért nem mondja egyszerűen, hogy nem tetszik, — gondolta magában elcsodálkozva Péterke.

— Nohát igazán nem tetszik neked?

— Hiszen már öreg, — mondta szé-gyenlősen Varka.

— Bolond beszéd, — szólt be a kony-hából Stefanova. Még nincs negyven éves. Szép fiuarc még nem elég! Menj el hozzá.

— Nem megyek — mondta Varka.

— Esztelenül kiabálsz, — felelte újra az ápolónő. — Ahelyett, hogy köszönetet mondanál Istennek a nagy szerencsédért, folyton csak nem-et jajgatsz. Semmire se vezet, ha a levélhordókkal és a házitani-lókkal szerelmeskedel.

— Már ezelőtt is láttad őt? — kér-dezte Kurteff asszony.

— Ma láttam csak először. Stefanova hozta el ide. Ki tudja honnan jött. Miért éppen engem akar?

Amikor ebédalatt körülhordozta Varka az ételeket, mindenki a vőlegénye miatt tréfálkozott vele. Varka elpirult és igyeke-zett nevető arcot vágni.

Az ételek mind rosszak voltak. — A leves el volt sózva; a husban egy darab cipőzsinór volt; a pecsenye félig nyers és félig kozmák volt. De azért már nem szólt

senki egy szót sem. Varka lelkiállapota kimentette őt.

A házigazda csak egyszer dobta le bo-szankodva a vémaját, amikor már semmi-képen sem tudott boldogulni a pecsenyével.

— Mindig csak férjhez adod őket! — mormogta a felesége felé fordulva.

Amikor aztán vége lett az ebédnek, be-népesedett a konyha. Varka barátai és a szomszédok cselédei jöttek be hozzá és estig suttogtak egymással, hogy Péterkét felelem fogta el. Azt álmódta, hogy go-nosz varázsló, aki a konyhába jött férfira hasonlított, magával cipeli Varkát.

Néhány napra azután beállott a meg-szokott házirend. Varka úgy mormogt és tett-vett a konyhában, mintha ott se lett volna soha az a bérkocsis. Csak az ápolónő tűnt el néha és örökig maradt el.

Egy reggel, amikor Péterke kiment a konyhába, hogy kérdezzen valamit Varká-tól, rémülten hátrált vissza. — A konyha telve volt emberekkel. Két rendőr, egy csendőr, a portás és a szomszédházak szakácsnői voltak ott egybegyűlvé.

Középen állott Varka, uj ruha volt rajta és mellette ünnepi ruhában a bérkocsis.

— Mehetünk, — figyelmeztette őket a csendőr. — Ő és az ápolónő képviselték az örömszülőket. Megáldották a fiatal párt és az egész társaság kivonult. Varka han-gosan zokogott.

— Szegény, — gondolta Péterke. — Mi történik vele? Miért engedik ezt a szülőket? Szegény Varka!

Amikor az esküvő után hazajöttek mindnyájan, vig élet lett a konyhában. Harmonikáztak és csaknem reggelig mu-lattak.

Másnapra, visszatért a régi rend. — Mintha mi sem történt volna. Csak a bér-kocsis jött el reggel. Alázatosan kösz ne-tet mondott Kurteff asszonynak és oldal-pillantást vetve Varkára, mondtotta:

— Vigyázzon red, kérem, nagyságos asszony. Az én hazába jó helye van. Ker-ném, szíveskedjek öt rubelt adni nekem a béréből. Új szerszáma van szűk-ségem.

Péterke némán bámult. Új titok. Egy-szerre megjelenik egy vadidegen férfi, föl-ügyeletet Varkára és elvesz a pénzéből.

A fiu szíve sajnálkozó bánattal telt meg. Úgy érezte, hogy Varka nagyon bol-dogtalan lehet és kell, hogy megvizgas-talja szegényt. Az élekkamrába osont és elvett egy gyönyörű piros almát. Ezt az almát szótlanul Varka kezébe nyomta és kisietett a konyhából!

Közigazdaság.

Távirat.)

Budapest, 1910. július 1.

Készáru-üzlet:

Határidő-üzlet:

Buza októberre 9.15, buza 1911. áprilisre 9.38, rozs októberre 6.78, zab októberre 7.23, tengeri júliusra 5.29, tengeri 1911. májusra 5.55, repce augusztusra 11.90.

Nyári mulatságokra

Lampionok

és

kertdiszítések

kaphatók a

ZALA

nyomda r.-t.-nál

Nagykanizsán,

Nyílt-tér.

GÁBOR fiu-internátusa

Budapest, VI., Munkácsy-utca 21.

(Andrássy-ut-i villarayon) Telefon 90-00.

Az ág. ev. főgimn., a VI. ker. áll. főgimn., a VI. ker. főreáliskola, polgári és kereskedelmi iskolák közvetlen közelében, a fő-város legszebb és legegészségesebb részén fekvő villában, szép nagy árnyas kertben. Modern berendezkedés. Külön vivó-torna és játszótér. Bentlakó francia, német és angol tanerők. Internátusi díj az összes mellék-kiadásokkal együtt a tanévre 1500 korona. Külön számla nincs. Szűnidei internátus ismét Franciaországban.

Főszerkesztő: Szalay Sándor.

Felelős szerkesztő: Nagy Samu.

Málnaszörp

krajnai hegyi gyümölcsből.

Kilója kor. 180.

Kapható

Drogeria a Vörös kereszthez

Nagykanizsán.

2674

Jótekonycélu intézet hajlando minden megvében

titkár

és minden községben bizalmi férfiakat alkalmazni. Csekély szor-galom mellett bő jövedelem bizto-sítatik. Kifogástalan jellemű urak „curriculum vitae”-t tartalmazó ajánlataikat címezzék: Temesvár főposta, 18-ik postafiók al.

Férjhez óhajt menni

egy 24 éves, szőke, csinos, fessalku árva leány 100.000 korona késszén-hozománnyal, jelenleg egy öreg néj-nél lakik. Csak oly urak jelentkeznek (esetleg vagyonlalanok is) akiknél gyer-mősülés akadályokba nem ütközik. Schlesinger, Berlin 18.

Rizlingi és Burgundi

cca 300 hektoliter bor eladó
qualitás szerint 15 forintól
egész 50 forintig hektoli-
terenkinti árbán.

Hordónként is eladó

Megtekinthető a reggeli
órakán.

Sándormajor, — Kiszécsé.

Kherndi Imre, földbirtokos.

Tavaszi kiültetésre ajánlok:

Magastörzű rózsák 160 fajtaban, kö-
és bokor zottak a leg-
szébb újdonságok. Készlet 2000 db.
Azonkívül mindenféle virág és szőnyeg-
növény-palántákat u. n. Pelargonium,
Salvia, Begonia, Fuchsia, Dahlia, Canna,
Alternanthera, — Aderium, — Lobelia,
Pyrethrum stb.
Készlet circa 30 ezer darab.

Mindenféle nyári-virág palánták!

Levélbeni megkeresésekre
azonnali válasz.

Vidéki rendelések a legponto-
sabbban elintézve.

Janda utoda **Petermann József**

mű- és kereskedelmi ker-
tesz, mag- és virág-üzlet
Nagykanizsa, Fő-ut 1.
Kert-telep: Bathory-u. 22.

Jég tiz percc alatt

A jelenben létező legegyszerűbb, legpraktikusabb és legolcsóbb

jéggép kézi hajtásra

kórházak, gyógyszereszek, orvosok, háztartások, jéggyáraktól távolesó gazdaságok, községek, ipartelepek stb. részére.

Könnyű kezelés! Teljesen veszélytelen! Csekély üzemi költség!

Szabadalom

bejelentve!

1. sz. nagyság 2 jégform., 10 perc alatt kb. 1 kg. jéget készít, drbja 1 adag hűtőszóval 90 K
2. " " 3 " 10 perc " kb. 1 1/2 " " " " 1 " " 100 "
3. " " 4 " 10 perc " kb. 2 " " " " 1 " " 120 "

A gépek rakatárunkban bármikor kipróbálhatók!

CSÁKI és HERBST

műszaki nagykereskedés
Budapest, V., Kálmán-utca 21.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
 Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
 egy m. l. állomásokat.

A szerkesztőség illető közlemények a szerkesztőség címére: idezők. — Kéziratok megérkezése után visszaküldik és névtelen leveleket nem vesz figyelembe a szerkesztőség.

Hirdetést 14 nyitólappal díjtalanul szorítunk, a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:	Postai szolgáltatással:
Egy hóra 1.20 K.	Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 3.50.	Negyedévre 4.50.
Félévre 7.-	Félévre 9.-
Egész évre 14.-	Egész évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Művelődési, képzési, kulturális és magán-
 közlemények soronként 50 fillér.

Eljegyzési és elosztási árak: a díj
 5 korona. Készletnyitvatétel 8 kor.

XXXVII. évf. 143. szám.

Nagykanizsa, vasárnap, 1910. július 3.

Kiadóhivatal: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A szobor.

Nagykanizsa, július 2.

Zalaegerszegen, e vármegye székhelyén nemsokára állni fog Csány László szobra, hirdelve eljövendő időknek, hogy a zalamegyei hős vére nem omlott hiába: az eszmék, melyekért vértanuhalt, ezen a földön kisarjadtak és diadalmasan élnek tovább. Az idő sok divatos ideált ledöntött trónjáról; változott az ízlés, az érzés tárgya, a felfogás köre, de azoknak az eszméknek a lényege, melyeknek Csány László mártírja lett, változatlan és a nemzet erkölcsi világtanúszerének sarkcsillagja maradt. Eszményi törekvő férfiak hosszú és fáradságos útja vezetett idáig, hogy a Csányszobor megalkotását befejezett ténynek tekintethetjük. Rengeteg munkát kellett végezni, minden erőt meg kell fektetni azóta, hogy e kegyelet gondolat megfogamzott. Egy szelvény megyei újság kezdte. Bámulás kitartással, nem csüggedve, rendíthetetlen hittel és akarattal agitált, míg a közvélemény figyelmét fölkelthette, míg olyan kezek nyultak ki a fölvetett eszméért, melyekben annak megvalósulása biztosítottak látszott. Valóban hősi munka volt végig harcolni az érdeklődés hiányának, a leghidegebb közönynek borzalmas útját, a legnagyobb elismerésre méltó nemes kitartás eredménye az, hogy Zalaegerszeg Deák Ferenc szobrán kívül még egy szoborral gazdagodni fog.

Megkap és fölemel az a tudat, hogy ez az akció sikerült. De midőn ezt a sikert regisztráljuk, melynek legújabb eredményeit tegnap közölte a Zala, — találunk a dologgal összefüggő momentumokat, melyek elkedvetlenítenek. Gondoljuk meg, hogy annyi önzetlen buzgósággal, kiváló emberek oly következetes és kitartó agitálásával, mellyel ezt a szobrot megteremtették, akármelyik nyugateurópai államban a társadalom ennyi energia-megfeszítésével százezres szobrok, színházak, milliók muzeu-

mok, könyvtárak, képtárak létesülnek. Egy ilyen kaliberű, ilyen kivitelű szobrot, milyennek a Csányszobor készül, akár mely osztrák város társadalma egy-kettőre megteremt a maga erejéből. Nálunk egy egész vármegye ereje alig volt elegendő hozzá. Meg kellett feszíteni minden erőt, föl kellett kutatni minden forrást, latba kellett vetni a legsúlyosabb tekintélyeket egyetlen közepes értékű szobor érdekében, évekig kellett agitálni, míg csak az ügy érdeklődést keltett és aztán a kivitelig szinte leküzdhetetlennek látszó akadályokon kellett győzedelmeskedni.

És ezzel ismét eljutottunk régi panaszunkhoz: ahhoz, hogy a magyar vidéki társadalomban nincs meg kötelességeinek a tudata. Magyarország a legutóbbi évekig a legszegényebb volt olyan intézményekben, melyeket a társadalom áldozatkészsége és helyes irányú követelése hívott életre. Nemcsak szobroknak, de muzeumoknak, könyv- és képtáraknak a vidéken nyomuk sincs és csupán a színházak jelzik — ott, ahol, — a közönség kulturigényeinek fokát; azonban ezek is városi pótdákokból épülnek.

A mi társadalmunk mindent az államtól remél és követel. Igaz, hogy a társadalom teljesítő képességét is az állam fölözi le, aztán, minden kormányok igazságtalan politikájával, amit adhat, azt a fővárosnak juttatja. De az nem igaz, hogy az államiságtól függetlenül magára a társadalomra ne várnának feladatok, sőt igenis vár rá sok olyan szép és nehéz feladat, melyek megvalósítását ma az államtól követeljük.

Sajnálatos bizonyosság az, hogy a magyar társadalom még nem ébredt a kívánt mértékben e kötelességei tudatára. Magában a társadalomban még nem él hivatásának élénkebb átérzése, kulturigényei még nem differenciálódtak tisztán, nem nyilatkoznak meg kielégítést követelő energiával. De azért vigasztaló rohamossággal

haladunk ebbe az irányba: erről tanuskodik a gyermekvédelem, a szegényügy, és a közegészségügy társadalmi felkarolása és sok elsőrendű köztisztviselő, melyek a vidéki társadalom alkotó ösztönéből és kedvéből sarjadtak.

Zalamegye társadalma hosszú idő után ismét egy nemes, szép alkotást hozott életre a maga átértett hazafias és kulturigényéből és áldozatkészségéből. Ha valahol, hát ebben a megyében valóban nagy feladatok várnak a megyei társadalomra, melyeket helyette senki más nem fog elvégezni. A közegészség- és közművelődés-terén fide tartoznak a muraközi hatalmas feladatok) rengeteg az elvégezni való még akkor is, ha a kanizsai színház, egerszegi múzeum, szobrok megteremtését másodrendű szükségleteknek tekintjük.

Kíváncsok, hogy a megye társadalma legújabb alkotása után ne pihenjen meg, hanem fordítsa alkotó munkára a már lendületbe hozott erőket.

A tanulók szegységi táblája.

Egy kanizsai értesítő ötletéből.

Volt idő, mikor még az em. erek lelkében érdekesebb erkölcsi vonások domináltak. Abban az időben úgy gondolkodtak, hogy a tehetségtelen vagy gyöngy ambíciója tanulókkal szemben legbiztosabb, leghelyesebb pedagógiai eszköz a megszegényítés. Minden nyilvános iskolánál nagyon elterjedt használatnak örvendtek az úgynevezett szegységi táblák.

Ha valamelyik tanuló a kiaszott leckeit nem vágta be alaposan és nem bírta a tanító teljes megelégedésére elreclitálni, — annak szegységi táblát akasztottak a nyakába, mely — úgy gondolom — egy-egy idealizált számfűzet ábrázolt vagy legalább is szimbolizált. Ezzel kellett a tanulóknak az utcán végig menni. Természetesen, hogy zenei kíséretet is kapott hozzá. Tanulóirásai és a szegységi tábla jelentőségét ismerők gúnyos megjegyzései és kacaja kísérték hazaig. Ez a vad pedagógiai felfogás dominált egyébként akkor az egész vonalon. Hogy ennek a lélek-megtipró pedagógiának voltak szerencsétlen áldozatai úgy a tanulók, mint a szülők körében: azt talán mondanunk is fölösleges. De ezek az áldozatok sem térítettek észre a lélektiprásban kéjelgő

embertelen pedagógusokat, akik azt a bölcs latin közmondást: „Nulla dies sine linea” — úgy értelmezték, hogy minden napnak legyen nyoma a tanulónak, vagyis: lelkiismeretesen kell használni a lineát. Ugy hiszünk azonban, hogy azok a nyomok, amiket a linea vagy a pálcák, fokozottabb figyelemzési készség és gyönyörűség alkalmával a korbács hagyott a tanulók testén, még nagyon-nagyon ártatlan nyomok voltak azokhoz a sajgó sebekhez képest, miket az embertelen megszegényítési mód ottott a lelkeken. Nemcsak a tanulók, hanem a szülők lelken is. Talán egyedül ezek a sajgó sebek magyarázzák meg azt a kitlönös ellenszenvet, mely a pedagógusok iránt már a régi időkben eredőleg kifejldött. Mert ha a pedagógusok mindig és igazán hivatásuk magasztán állottak volna; ha legalább nagy-többségük megértette volna, hogy milyen nagy művészet a lélek-nevelés: akkor a pedagógusokat ma már a tisztelet legtisztább nimbusza ragyogná körül. Az igaz, hogy ebben, a szebb és a pedagógusokra néve kedvezőbb esetben már az emberiség is sokkal nagyobb utat tett volna meg a tökéletesedés, az erkölcsi nemesedés terén.

Amde azért az erkölcsi nemesedés, a haladást a konzervatív pedagógia legembertelenebb, legvadabb eszközei sem állíthatták meg teljesen. — A szegységi tábla lassankint szelidebb formát kapott. — Végre azután teljesen kidobták a pedagógia eszközei sorából. — Csupán egy nagyon szelídek és megtörhetőnek látszó formában maradt még egész napjainkig. Az iskolai év végén kinyomtatott szokott értesítő formájában. A pedagógus urak egy része még most is azt hiszi, hogy ezekben az értesítőben okvetlenül benne kell lenni, hogy Kis Jancsi kitlönő, Nagy Gábor jeles, Áron Géza pedig elégtelen. Talán még doktorátusi disszertációt is képesek leírnék arról, hogy Guttenberg János is kizárólag erre a célra találta föl a könyvnyomtatás mesterségét. Rettenetes pedagógiai mulasztások tartanak, ha a jótanulók és nyilvános kitüntetések és a bukottak a szegységi táblája vaskalapos merevséggel meg nem történnék. — Azzal már az a pedagógus lelkők nem sokat törődik, hogy ez a teljesen értéktelen kipellengérezés, milyen sebeket üt a szülők lelken, Arról ők már nem vesznek tudomást, hogy egyik-másik szülő miként megy el olyan nyilvános helyekre, ahova eféle nyilvános értesítőket visznek és miként ügyeznek azt elrejteni, mondjuk úgy, hogy jogosan el-sikkasztani. A szegységi tábla erkölcsi súlyát már abszolút nem mérlegelik.

Amint már azonban a „Zala” is örömmel állapította meg, — a nagykanizsai

DENTON

Legújabb magyar találmány. Fogkefe fölösleges.

egyesíti a fogkefét, fogport és szájvizet
 igen kényelmes és minden fertőzést kizár
 óra 30 darabonként dobozba csomagolva 70 f.

Használati utasítás.

A hüvely szines oldalával a tenyer felé fordítva a mutató ujjra huzandó és használat előtt rövid ideig vízbe mártandó. A fogakat kívül-belül lehetőleg hosszirányban dörzsöljük le.

polgári iskolák értesítője e tekintetben teljesen modern színvonalra emelkedett. Ez a tanulónak csak névsorát közli; és nem tartalmazza a szokásos osztályozást, az egykor való szegénytábla maradványát.

Hisszük, hogy majd lassankint minden vonalon megszűnik, kiküszöbölődik ez teljesen.

Zichy Aladár gróf levele.

Zichy Aladár grófra az a kötelesség háramolt, hogy valakit rehabilitáljon, megvédjen olyan vádak ellen, melyekről ugyan mi nem hallottunk, de melyekről, úgy látszik, a néppárt tud. Mivel a gróf nem rendőrhatalóság, hogy egyszerű erkölcsi bizonyítványt állítson ki, ezt nem tehette, — írt egy terjedelmes levelet, mely a félreálló nagyságok rezignációjával elméldik kanizsai bukásának okairól és ebbe a levélbe foglalta bele a tulajdonképpen való lényegét: valakinek a tisztázása.

Akiknek erre szükségük volt, siettek nyilvánosságra hozni a levelet, beajánlásul pedig rámutatnak a gróf nobilis egyéniségére, mely megtiltotta neki, hogy átkokat szórjon azokra, kik nem szavaztak rá. Valóban, Zichy gróf nobilis és generózus. Bukása okai közt nem említi, hogy rossz szul sáfárok voltak az érdekében, hogy a százezrek hatástalanul pazaroltattak el, hogy a terület politikai pártállása, meggyőződése felől az utolsó pillanatokig tévedésben tartották. A dolgok rendjében való hívó megnyugvással tudomásul veszi a történetet és bár némi fájdalmas szarkazmussal, de azért tisztult mélabúval rámutat azokra a tényezőkre, melyeknek az ő bukásában elvi jelentőség jutott. Ez az elvi magaslathoz való emelkedés a leghelyesebb álláspont, melyet a tényekkel szemben a gróf elfoglalt, mert hiszen a történeten az sem változtatna, ha levelében legfeljebb szánalmat keltő rekriminálással megtagadta volna valóban előkelő egyéniségét.

Nagyon igaz van Zichy Aladár grófnak, ha kanizsai bukásából személyére nézve semmiféle következtetést nem von le. A kanizsai kerület valóban nem ő ellene támadt fel, hanem pártja és ennek elvei ellen. Ezt aztán hasra is fektették szépen. Ennek így kellett történnie és hogy nem előbb történt, az, hogy a város felvilágosult közönsége 14 évig is tűrte a néppárti szegénybelyegét, — ez Zichy gróf személye iránt való nagybecsülésünk jele. De végre is mint ő maga mondja: „Lásza mindenki, aki a legfőbb igazságok szolgálatában áll, hogy ez sem egyénekhez, sem nevekhez nincs fűzve!” Valóban így van, annyi az egész, hogy éppen a „legfőbb igazságokra” vonatkozólag támadt nézeteltérés a gróf és a kerület között.

A gróf nyilvánosságra hozott levelének legkirívóbb része az, melyben diszpolgárságáról tesz említést. Csodálunk, ha ő excellenciájának valóban az lenne a jobb meggyőződése, hogy a diszpolgárság örökös mandátumot jelent. A diszpolgárságnak, ha tisztán politikai érdekem méltánylása, — mint a jelen esetben, — örök óta az a sorsa: a diszpolgárság megmarad, de a mandátum előbb-utóbb elveszik, mert rendszerint bekövetkezik az, hogy a diszpolgár és a titulusú osztó közönség politikai utjai elválnak egymástól. A

koalíciós ház, mely Zichy grófnak diszpolgári oklevelét juttatott, ugyanebben a kitüntetésben akarta részesíteni Kossuth Ferencet és Apponyi grófot is. Ma pedig a két politikusként az egész városban nincs egy maroknyi híve sem. Zichy gróf bizonyára nem gondolta annak idején, hogy a város közönsége a diszpolgársággal politikai véleménynyilvánítási jogáról végleg lelet és ezt a fogót a kegyelmes urra ruházta. Excellenciája valóban nobilis egyéniség; ragadja meg az alkalmat, méltányolja a fentartott jogok igazságát, mert ezeknek elismerése az ő részéről csakugyan előkelőségre vallana.

Miután a gróf levele elejétől végig elvi magaslaton mozog, azt kell mondanunk, hogy az elvi jelentőség komoly jellege jutott benne a, — hát persze: a zsidóságnak. Mint akik Zichy grófot „gyűlölettel” megbuktatták. No, persze, hogy a zsidók! — Ők lettek volna az okai, ha Bosnyák Géza bukkolt is volna meg. Régi, elkoptatott verki-nóta ez; éppen Zichy Aladár, a néppárt elnöke ne dudolja? Azt az ezerhatszáz és egynéhány egyéb felekezeti választót nem veszi észre, kik ellene szavaztak, de nyomatomosan tudomásul veszi a négyzáz zsidó szavazatot. Ott hagylák Zichy politikáját a falusi földművesek, kiknek talán tett szíveségeket; ez nem fáj a grófnak. De hogy nem siettek a néppárti mandátum megmenntésére azok, kik ellen Zichy egész politikája irányul, kik ellen keresztes hadjáratot hirdet a néppárt és pogromot ennek alvezére, — hogy éppen ezek nem szállítanak néppárti mandátumot, — ez leverő. Pedig Zichy gróf „14 év óta (f) a zsidók iránt felebaráti szeretettel viseltetett.”

Eddig van. Zichy grófot megbuktatta elhibázott ország- és társadalomfrontó politikája. Megnyugvásunkra szolgál, hogy ő is így látja a dolgot és nem igyekszik igazolni ügyének azt a kanizsai hivatal és tehetetlen védőjét, melynek még mindig nem csökkent habzó dühe végre is megpukkadásra fog vezetni. E pontnál bátrak vagyunk tisztelettel megkérdezni: hát hol a petíció? — Ne tessék válaszolni. Nem ez volt a legvadabb hazugság, mely ennek az arzenáljából kikerült.

A városi fizetésrendezés.

Hogyan osztják fel a 20 ezer koronát?

A pénzügyi bizottság javaslata

— Saját tudósítónktól.

A huszezer koronás ügyet kezdik már az unalmasságig agyoncsépelni. S mikor már minden ahhoz értő és nem értő csak arról beszél, ir vagy sir: tisztviselő, városatyja, hivatásos és hivatástalan újságíró, akkor, végül kiderül, hogy e jelenleg mindegyik nagyobb érdekességű kérdés alap-elemeinek ismeretében a legnagyobb tájékozatlanság uralkodik. Legyen tehát még egyszer szó az agyonnyaggatott államsegélyről, annak rendeltetéséről és arról a javaslatról, amely szerint a pénzügyi bizottság a Nagykanizsának juttatott 20 ezer koronát a tisztviselők fizetésének kiegészítésére fordítani kívánja.

Tán nem éppen felesleges arra is kitérni, hogy tulajdonképpen miként jutott a város a 20 ezer koronás állami segélyhez és mi képezi alapját a városi tisztviselők fizetésrendezési ügyének. A dolog

ott kezdődik, hogy már mintegy 5 éve készen van a belügyminiszteriumban egy városi törvénytervezet, mely a magyar városok organizációját és a városoknak a törvényhatóságokkal való alárendeltségi viszonyát igen sok tekintetben a városok javára megváltoztatni szándékozik. Ez a városi törvénytervezet az évek óta tartó áldatlan parlamenti hercehurcák miatt törvényhozási tárgyalás alá nem kerülhet. Pedig a tervezetnek nem egy része halaszthatatlan kérdések megoldását célozza. Ily halaszthatatlan volt már öt évnél is sokkal régebbi idő óta a városi tisztviselők fizetésének rendezése. Tudvalevőleg a városi tisztviselők főleg katonai és adóügyekben roppant sok olyan funkciót végeznek, melyek kizárólag az állam előnyét vagy hasznát szolgálják. E szolgálataik honorálása az állam részéről benne foglaltatik az említett törvénytervezetben érvényre nem emelkedhetett, égetően szükséges volt már régóta, hogy legutóbb az említett pénzbeli honoráriumok semmi további késedelmet ne szenvedjenek.

A koalíciós Andrássy Gyula gróf belügyminiszter is belátva a helyzet tarthatatlanságát, a minisztertanács által a városok törvényen kívüli segítésére az 1909. évre két millió koronát szavaztatott meg, mely összeg az 1915. év végén évenkénti 2-2 millió koronával fog nőni, úgy hogy 1916. január elejére a magyar városok évi segélye nyolcmillió korona lesz. Az első évre eső két millióból Nagykanizsa huszezer koronát kapott, mely összeg, mint a legsűrűsebb városi szükségletre, a hivatalnokok fizetésrendezésére fog fordíthatni. Ez pedig a miniszter (most már nem Andrássy, hanem Khuen-Héderváry Károly gróf) direktíva szerinti törvény s arra alapú, a többször említett városi törvénytervezethez tartozó fizetési táblázat szolgálat, melyet a miniszter a 20 ezer koronához mihezartás végett mellékel. Ez a táblázat került volna a parlament elé a városi tisztviselők fizetés skálájának megállapítása végett.

S amíg a városi törvényből lesz valami, addig ez a táblázat lesz a városokra irányadó. Amekkora fizetések vannak az egyes hivatali állások mellett a táblázaton megjelölve, akkora összegre kell kiegészíteni az államsegélyből az egyes tisztviselők fizetését. Persze az egyes tisztviselők ide — vagy amoda osztályozásával a miniszteri rendelet sok szabadságot biztosít a városoknak is s innen az a sok elkeseredés és szenvedélyes vita, mely a városnál most folyó osztályozási munkát kíséri. A város részéről az osztályozást illetőleg a városi képviselőtestület közgyűlése az utolsó szó s azért a városi képviselőkre hárul az a kötelesség, hogy ez odiosus ügyet a legigazibb méltányosság és legbefolyásosabb igazságosság szempontjai szerint döntse el. Tudomásunk szerint a jövő héten fog a tanács a felosztásra vonatkozólag javaslatával elkészülni és már ugyancsak a jövő hét végén meglesz az erre vonatkozó v. közgyűlés. Kell, hogy erre minden városatyja vitális kérdés legalaposabb ismeretével menjen el és minden egyes képviselő szavazat a valódi méltányosságot aposztrofálja.

A tanács, mint minden financiai ügyben, e tárgyban is a pénzügyi bizottság véleményét kérte ki. A bizottság az államsegély szétosztására nézve a következő javaslatot hozta.

Vécsey Zsigmond polgármester javaslatára fizetése volt 5200 korona, a javaslat táblázatban megjelölt (és fizetés tekintetében az állami hivatalnokokéval azonos) VII. fizetési osztály 1. fokozatára emelését 800 koronával 6000 koronára kívánja kiegészíteni. Dódk Péter főjegyzőt 2900 koronáról 4400 koronára (VIII. 1.) Lengyel József főjegyzőt, polgármester-helyettesét 3400-ról 4400-ra (VIII. 1.), Halis István tanácsost, Árvásdócs József közigazgatási tanácsost 2400-ról 2900-ra (IX. 2.), dr. Bentz Ferenc ügyészt 1400-ról, Halvax Gyula orvosot 2400-ról, Anhoffer Gyula szlovénorét 2400-ról, Ney Alberti adóellenőrt 2400-ról, Király Sándor mérnököt 3400-ról, Farkas Ferenc alkaptányt 2000-ról, Bag György alkaptányt 2000-ról és dr. Rácz Kálmán tiszti orvosot 720-ról 3200 koronára (mind a IX. 1-ben). Dr. Góda Lipót orvosot 720-ról 2400-ra (X. 1.), Perger Károly aljegyzőt 1600-ról 2200-ra (X. 2.), Székely Nándor s. mérnököt 2400-ról 2900-ra (IX. 2.), Cadny János II. közigazgatási tanácsost 2000-ben hagyja (X. 3.), Kállócs Lajos könyvelő és pénztári ellenőrt 1600-ról 2000-re (X. 3.), Hardy Gyula számtiszt és könyvelőt 1600-ról 2000-re (X. 3.), Horváth János adóosztást 1500-ról 2000-re (X. 3.), Hajó Ferenc rendőrbizost 1500-ról 1600-ra (XI. 2.), Tóth Nándor őrnököt 1300-ról 1800-ra (XI. 1.), Novák Nándor, János István és Fűrész János őrnököt 1200 koronáról 1800-ra (XI. 1.), Benedek János t. aljegyzőt 1300-ról 1800-ra (XI. 1.), Erdélyi János őrnököt 1200-ról 1600-ra (XI. 2.) Tancsics Béla kataszteri nyilvántartó 1300-ról 1400-ra (XI. 3.), Csapády Antal v. erdőmesterét 2900-ra (IX. 2.), Kertész Lipót állatorvosát 1600-ra (XI. 2.), Hitzelberger Lajos kórházi gondnokot 2400-ra (X. 1.) s végül Ruesz Antal kórházi őrnököt 1800 koronára javasolja fel emelni a pénzügyi bizottság.

Nyilvánvaló, sőt kézzel fogható, hogy javaslat ellen nagyon sok igazságos panaszkodható fel. Ezeket azonban az eddig lapunk hasábjain elhangzottak után most már nem feszegetjük. A közvetlenül érdekelt tisztviselők úgyis megtették erre vonatkozó írásbeli észrevételeiket a képviselőtestülethez, azok tehát ott tárgyalva lesznek. Csak a városi képviselőket figyelmeztetjük újból és utolszor, hogy ügykezeljék ezt az ügyet, mintha nem idegenek, hanem a saját maguk egzisztenciájáról határoznának, mert csak így számíthatnak hivatását lelkiismeretesen elvégző városi hivatalnokai karra, míg ellenkező esetben számos öri reményességnek és örök elvesztett munkakedvnek válnak tán akaratlanul is okozóivá.

Legjobb üdítő ital

MATTONI FELE
GIESSHÜBLER
SAVANYUVIZ

Iszogatás, szénavegyék, könnyen emészthető, az egész szervezetet tisztítja

Kölesönponyva-intézet gép és kazaltakaro vizmentes ponyvak gyári raktára, **zsákok**, kenderkötelek, tűzifecskendőkhozó tömlő, kévekötelek, szállókötöző-fonal, raffia-hánes, gépkender, hevederek, olajok és egyéb gazdasági áruk legolcsóbb beszerzési forrása

HIRSCH és SZEGŐ Nagykanizsa.

Országgyűlés.

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, július 2.

A képviselőház mai ülése előtt az osztályok és bizottságok tartottak alakuló ülést és emiatt Berzeviczy Albert elnök a Ház üléseit csak fél 11 órakor nyithatta meg. Ez ülés kezdetén a kormány részéről csak Székely és Hazai miniszterek voltak jelen.

Miután az összeférhetlenségi állandó bizottság esküdt tett, a kivándorlási és a választási bizottság jelentéseit terjesztette elő. Elnök javasolta, hogy a Ház addig ne tartson ülést, míg az osztályok és bizottságok jelentéseikkel teljesen el nem készülnek és hatalmazzák fel az elnököt arra, hogy annak idején a Házat összehívassa. Ezt a javaslatot elfogadták. Következtek az interpellációk.

Berndt Béla a hegyaljai szőlők pusztulása ügyében interpellálja a földmvelési minisztert.

Serényi gróf földmvelésügyi miniszter közli vele, hogy a kormány készséggel hozzájárul a károsult szőlőbirtokokok felszámolásához. Amint a pusztulásról értesült, azonnal kiküldte szakközegeit, hogy a vidék agrár költségeinek lejárata meghosszabbíttassék, a károsultak kamatmentes kölcsönt kaphassanak. A tarcali szőlőiskola személyzetét a károsultak rendelkezésére bocsátotta.

A miniszter választát a Ház tudomásul vette.

Glesswein Sándor az Est című lapban megjelent közlemények nyomán a kereskedelmi minisztert interpellálja, hogy tiltsa el a fehér foszforral való gyufagyártást.

Hieronymi kereskedelmi miniszter közli, hogy az iparfelügyelőket másította a fehér foszforos gyufa gyártásának szigorú ellenőrzésére. Megígéri, hogy ha lehet, betiltja ennek a gyártását.

Szemrecsányi György a választási visszaélések, különösen a trencsénymegyei közválasztást, tisztviselők visszaéléseit miatt interpellál.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök, belügyminiszter kijelentette, hogy vizsgálatot fog indítani.

Ezzel az ülés véget ért.

A függetlenségi párt és a választói jog.

— Saját tudósítónktól.

Budapest, július 2.

A Justh Gyula elnöklété alatt álló függetlenségi és 48-as párt tegnap-este tartotta meg azt az értekezletet, melynek feladata volt határozott és nyílt állást foglalni a kormányval szemben és megállapítani a párt további taktikáját. A radikális és demokratikus eszmék hívei bizonyára örömmel veszik tudomásul, hogy a Justh-párt nem lett hűtlen azokhoz az elvekhez, amelyek mellett már a választások előtt hivallást tett, mert a párt ma elhatározta, hogy az általános, titkos és egyenlő választói jog megvalósításához feltétlenül ragaszkodik és a követelését a felirati javaslatában érvényesíteni is kívánja. A Justh-pártnak ez a döntése, mint értesülünk, hosszas és kimerítő vita után jött létre, de ez csak azt jelenti, hogy állásfoglalását nem akarja elhamarkodni és a határozat a hazaiak irányú aggodalmak meggyőző eloszlása után keletkezett, ami annak ér-

tékét csak emelheti a függetlenségi község szemében. Fontos a Justh-párt határozata azért is, hogy Khunék bujkálását a választójog körül ezentul teljes erővel ellenőrizheti és a kormányt becsületes színvallásra kényszerítheti.

Az értekezletről, amely este 6 órától fél 10-ig tartott, a következő kommunikát adták ki:

A függetlenségi és 48-as párt, pénteken este 6 órakor Justh Gyula elnöklété alatt a párt csaknem valamennyi tagjának részvételével értekezletet tartott. A jegyzőkönyvet Csuhá István pártjegyző vezette.

A pártértekezleten foglalkoztak mindezekelőtt a képviselőház elnöke által összehívott pártközi konferencia kérdésével, a melyen a párt álláspontjának képviselével Justh Gyulát és Batthyány Tivadar gróftól bízták meg.

A párt mélyreható eszmecsere után teljes egyetelmiséggel megállapította azokat az alapelveket, amelyeket a képviselőház legközelebbi tárgyalásai során benyújtandó felirati — illetőleg határozati — javaslatában érvényesíteni kíván. A párt követeli az általános, egyenlő választói-jogot és a titkos szavazást, azért is, mert a magyar állam egységes magyar nemzeti jellegét éppen ezáltal véli a legsikeresebben biztosítani. A javaslat szövegével Batthyány Tivadar gróftól, Holló Lajost és Földes Bélát bízták meg.

Az értekezlet után a párt tagjai pártvacsorára gyűltek össze a Royal-szállodában.

Budapest, július 2.

(Saját tudósítónk távirata.) Batthyány

Tivadar gróf, a függetlenségi párt alelnöke ma a képviselőház folyosóján a következő nyilatkozatot tette:

— A ma reggeli lapok azt írják, hogy pártunk tegnapi ülésén izgalmas jelenetek játszódtak le és hogy az általános, egyenlő, titkos választói-jog követelését csak a pártfegyelem nyomása alatt határoztuk el. Ez nem igaz. E követelésünk iránt csupán öt pártagnak voltak aggodalmai, ezek közül hármat még a konferencián sikerült meggyőzni és csupán kettő maradt meg eredeti álláspontján. — Ezek kilépnek a pártból.

Bizonyítványkiosztás a kereskedelmi iskolában.

A tanár (reggel felöltözött, készült, hogy elmenjen. Nagy megindulással!) Hát Isten megáldjon, kis család, — engem elszólt körötökből a kötelesség hívó szava.

Az asszony: Papa, ne menj el! (Zokogva férjére borul).

A gyermekek: Papa, ne menj el! (Szívet tépő bömbölés).

A tanár: (Szemét törli.) Csak semmi ellágyulás! Nekem mennem kell, hiv a kötelesség. A tanári kar megtisztelő választása reám esett és én ezt a bizalmat igazolni akarom. Oh, szép lenne, — nem mondom, — ágyban párnák közt fogyni el, mint a gyertyaszál, de szép a halál a harcmezőn, a tanári katedrám is, szívémben az ellenség vasával, hasamban agyugolyóval.

A csúkd: Papa ne menj el.

A tanár: Kérlek, csak semmi ellágyulás. Viselkedjétek úgy, ahogy egy hős családjaéhoz méltó. Most pedig, kis cseledek, hozzátok az arsenált.

(A gyermekek két töltött browningot, egy vadászpuskát, egy kis gyorslővelőt töröket, kardokat, mellvértet, sisakot cipel-

nek elő és fölfegyverzik a tanárt, ki most övében a sok öldöklő szerszámmal úgy fest, mint egy balkáni komitási.

A tanár lendületes beszédet intéz ajulódozó családjaához és elmegy az iskolába. A tanári szobájában a tanári kar óvációkkal: zászlókkal, díszbeszéddel fogadja. Aztán bucsut vesznek tőle, mint a halni készülődtől.)

Az igazgató (beszédét végzi): Neved örökké élni fog közöttünk, mint az ön-feláldozó kötelességtudás, mint a közoktatásügyi martirium, mint a hősi elszántság magasatos és buzdító példája. Most pedig vedd a bizonyítványokat és oszd ki a fiuk között. Ha nem látnánk többé, ön barátom, — kérek, nyujtsd bucsuzóra barátj jobbodat. Isten veled és a kor-pótlék!

(A tanár olyan testtartással, mint Hajagos a Tatarjárásban, bemegy az osztályba. A tanárok lélekzetet elfojtva hallgatóznak az ajtón kívül.)

(Belül sortűz.)

Az igazgató (kinn): Elvégeztet!

Az étvágytalanság, mely anynyi embert kinez, a rossz emésztés következménye. Az emésztési hibákat a természetes Ferencz József keserűvíz rendszeres használata által (reggelenként fél pohárral, éhgyomorral) játszva meg lehet javítani.

Hirek.

— Zalaegerszei képviselők a képviselőházi bizottságokban. A képviselőház bizottságait tegnap választották meg. A zalaegerszei képviselőket a következő bizottságokban találjuk: gróf Batthyány Pál véderő-bizottság, Bosnyák Géza földmvelési, Eitner Zsigmond közgazdasági és orsz. ipartanács, Zalán Gyula dr. vizügy, Füssz Nándor gazdasági, Hajós Ferenc igazságügyi, Hajós Kálmán vizügy, Rakowszky Béla vizügy és pénzügyi bizottság.

— Tanácsülés. A tegnap délutáni rövid, alig másfélórás városi tanácsülés nagyobrszt folyó adminisztratív ügyek intézésére szorított. Ezenkívül elkészítettek néhány, a jövő héten tartandó városi közgyűlés tárgysorozatán szereplő ügyet. A 20 ezer koronás államsegély felosztására vonatkozó tanácsi javaslat a jövő hét elején tartandó tanácsülésen fog elkészülni.

— Új alapító tag. Löwy Adolfné urnő házasságának 25. évfordulója alkalmából 100 korona alapítói tagsági díj lefizetésével a Nagykanizsai Izz. jótékony nőegylet alapító tagjai közé lépett.

— Magyar név. Büchler Jenő alsó-lendvai lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „Bér“-re változtatta.

— Félévi anyakönyvi statisztika. Nagykanizsán a folyó év január—június első felében született összesen 437 gyermek; (mult évben 421) kik közül törvényes 161 fiú és 177 leány; házasságon kívüli 51 fiú és 35 leány, halva született 8 fiú és 5 leány. Elhunytak száma: 355 (mult évben: 356), kik közül 183 férfi és 172 a nőnemhez tartozott. Házasságkötés céljából jelentkezett 131 pár (mult évben 133). Házasságot kötöttek 128 pár (mult évben 129). — Vegyes házasság 12 esetben kötöttek (mult évben 9): — Természetes szaporodás — a halva születetteket is levonva — 69 lélek (mult évben 49 lélek volt). — Ezek szerint az egészségi viszonyok általában kedvezőnek mondhatók.

— A német császár Nagykanizsán. Mint megbízható forrásból értesülünk, a német császár szeptember hó elején Magyarországra jön, hogy Frigyes főhercegnek Baranyamegyében levő béliévi birtokán rendezendő őszi vadászatokon részt vegyen. Vilmos császár Bécsen át jön Berlinből s ez után vonata Nagykanizsa állomását is érinteni fogja. — A hatóságok már most készülnek az előkelő vendég fogadására és gondoskodnak utjának zavartalanlásáról.

— Esküvők. A héten a következő házasságkötések történtek a nagykanizsai anyakönyvi hivatalban: Blau Antal magánhivatalnok—Kopstein Fridával, Rusch Károly lakatos—Rzehory Mária varrónővel és Wirth László molnár—Golenszky Juliánnával lépett házasságra.

— Szervezkednek a kereskedő-egedek. A nagykanizsai kereskedelmi alkalmozottaknak alig egy-két tagja tartozik a szervezett munkásság kötelekebe. De ezek sem a külön kereskedelmi alkalmozottak szakszervezetének, hanem csak a szervezett összmunkásság egyletének tagjai, holott a szervezetben a legtöbb foglalkozási ág külön szakosztályok szerint van csoportosítva. Most a nagykanizsai kereskedősegéddek is szándékoznak egy helyi szakszervezeti csoportot létesíteni és ennek alapítása céljából holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor a Polgári egyletben nyilvános népgyűlést rendeznek. Ennek tárgyai lesznek: 1. A kereskedelmi alkalmozottak helyzete. 2. A szervezkedés. 3. A sajtó.

x Drágább lett a só. A zalaegerszei m. kir. pénzügyigazgatóság értesítése szerint június hó 15-iki 64988 sz. rendeleite folytán f. é. július hó 1-től a nagykanizsai sóhivatalnál egy métermázsá konyhasó árát az eddigi 23 kor. 60 fillérről 24 korona 60 fillérre, egy métermázsá marhasó árát 12 kor. 50 fillérről 13 kor. 25 fillérre fölemelték.

— Gyászrovat. Az elmúlt héten elhunytak Nagykanizsán. Scheiber József 8 hónapos, Kuzsner Ferenc 19 hónapos, Kis József 1 napos, Bedernak Mária 2 éves, czv. Weisz Józsefné szül. Kohn Julia magánzónó 64 éves, Horényi Pál nyug. tanító 69 éves, Mayer Adám nyug. vasuti váltóőr 84 éves, Kovács Mária 1 hónapos, Skergula János csizmadia 75 éves, Baa Mária 15 hónapos, Dolmányos Rozália 2 hónapos, Marton Imre honvéd ővezető 22 éves, Szalai Katalin napszámosnő 40 éves, Szabó Józsefné szül. Bojtor Mária bérés neje 22 éves, Hári Anna 2 hónapos, Schafra József ács 77 éves, Geric Anna 2 éves, Knausz György földműves 74 éves, Hoffmann Vilma varrónő 25 éves és Markotány Erzsébet 68 éves.

— Telekkönyvi tanfolyam. A pénzügyintézeteknek gyakran van doiga a telekkönyvvél, mert hisz a költségeik legnagyobb részét telekkönyvi bekebelezetés mellett adják ki. A telekkönyv a pénzügyintézeteknél ujabban még nagyobb szerepet játszik, mert a végrehajtási novella óta, a váltóösszegek legnagyobb részét is bekebelezéssel biztosítják. A követeléseket tartalmazó telekkönyvek másolatait a pénzügyintézeteknél napról-napra forgatják. Mindezek alapján szükségesnek látszik, hogy a pénzügyintézetek tisztviselői is birjanak telekkönyvi ismeretekkel, amelyeknek megszerzése eddig nem állott módjukban. A pénzügyintézet körökben megnyilvánult óhajra, Sági János keszthelyi telekkönyvvezető,

VÉDJEGY

ZSEBBEN HORDHATÓ

LEGOLCSÓBB

KRISTÁLYLIMONÁDE ÉS LEGJOBB LIMONÁDE

Poralakban előállított limonádé.

Kapható
Nagykanizsán:
Haas Vilmos,
Geltich és Graf,
Fennethoffer József,
Rechnitzer Mór,
Armut N. Pila és uraknál.

Egy adag 6 fillér. — Touristadoboz 12 adaggal, zsebben kényelmesen hordható alakban 80 fillér.
Kirándulásokon, sport-turákon, hadgyakorlatokon kitűnő szolgálatot tesz.
Bármely vízben oldva kitűnő limonádét ad.
Készít: Körtész Ernő gyógyászorozó kristálylimonádé gyára Szabadkán

Kapható
Zalaegerszezen:
de Sörgo Antal,
Gyarmati Vilmos,
Grünhut Ferenc,
Marton Miksa,
Anhalzer Odón,
Reich Samu. uraknál.

az ismert nevű szakíró. Keszthelyen telek-
könyvi tanfolyamot nyit a pénzügyi
tisztviselők számára. A tanfolyam két hé-
tig, július második felében lesz. A tanfo-
lyam azért is érdekesnek ígérkezik, mert
az azon való résztvevést a hallgatók ösz-
szeköthetik a szép Balaton mellett való
nyaralással és a klasszikus hazai vidék
érdekes pontjaira való kirándulásokkal. A
tanfolyamról részletes felvilágosítással Sági
János szolgál. E tanfolyamot a zalamegyei
pénzügyi tisztviselőknek figyelmébe
ajánljuk.

— **Kanizsai Robinsonok.** Három
nagykanizsai kereskedő-utas utazási kaland-
járól beszélnek városszerte. A három inas,
Erős István 16 éves, Klein Géza 14 éves
és Mandelbaum Ferenc 15 éves lurkók
Schlesinger Izidor, Neu és Klein és
Eisinger Samu nagykanizsai kereskedők
üzleteiben voltak alkalmazva. Szerdán
reggel mind a három kereskedő a rendőr-
kapitányságon találkozott egymással, hol
valamennyien inasok eltűnését jelentették
be. Nagy volt meglepetésük, midőn e-
közös panasszal találkoztak a rendőrtiszt
előtt. Ez azonban rögtön látta, hogy a
fiúk együtt tünnek el és a számtalanszor
ismétlődött praxisa hivatkozva biztositotta
a panaszosokat, hogy legkésőbb egy nap
mulva sürgőn fog érkezni Balatonberény-
ből a csendőrtől, hogy a fiukat ott le-
tartóztatták. Ahány inas eddig ugyanis
Nagykanizsáról csak megszökött, az mind
Budapestre akart eljutni és a balaton-
berényi csendőrtől valamennyit lefűltek.

A rendőrbiztos nem csákaikozott. Már
csütörtökön délután megérkezett a sür-
göny Berényből, hogy a kanizsai fiatal
robinsonok ott vannak rabkosztva. A
fiukért tegnap délután utazott el két
rendőrtiszt és hazahozták őket. Ekkor
óriási kalandok derültek ki. A fiúk, kik
minden szabad idejüket együtt szokták
eltölteni, nemrég a Friss Újság hátán azt
olvasták a hirdetések között, hogy Pesten
mindhármasz szakmájából való inasokat
keresnek. Hónapok alatt gyűjtöttek egy
pár koronát és szerdán reggel a régi
gimnázium kertjében találkoztak minden
podgyász nélkül, fiatal szívűk és lelkiük
egész könnyűségével nekivágtak a récei
országutnak. Így bandukoltak egész Komár-
városig, hol az állomásom egy a Balaton
felé induló tehervonatra lopóztak fel, hogy
ingyen, a gyaloglásnál kényelmesebb mó-
don folytassák utjukat. A komárvárosi
állomáson azonban észrevették a gyompo-
lást (ahogy Amerikában az ilyen díjazott
utazásokat nevezik), de a már mozgó
vonatot emiatt nem akarják megállítani,
hanem a berényi csendőroknak telegra-
fáltak. Ezek várták a berényi állomásom a
három improvizált, kiket lezsedtek a desz-
kák és ócskavas szállítmányok közül és a
kanizsai rendőrség válaszáig fogva tartot-
ták őket. Szorongva várta a három gyerek
a rendőroket, kik tegnap délután mentek
értük és hazaérkezve nyomban átadták
őket gazdáiknak. Schlesinger azonban
nem vette vissza üzletébe a szökevényit,
ezt tehát hazatoloncolták vidéken lakó
szüleikhez. Ez a kanizsai Robinsonok rövid,
de dicstelen története.

— **Gyermekegyikösség.** Tegnap dél-
előtt 9 órakor egy fiugyermek feloszlás-
nak induló holttelét fogta ki a Gyöngyös-
ből a szállósi molnár. A molnár a meg-
döbbent leletről azonnal jelentést tett a
szombathelyi járásbírósnak, ahonnan a
főszolgabíró azonnal kiszállt a helyszínre
és megállapította, hogy a gyermek gyilkos-
ságnak esett áldozatává. A csecsemőt
néhány nappal ezelőtt dobhatták a vízbe,

mert teste már feloszlásnak indult. A
holttelét egy dobozba tették és beszállí-
tották a szombathelyi temető halottas-
házába. Együttal pedig jelentést tettek az
esetről az ügyészségnek, amely nyomban
megtette a szükséges intézkedéseket. Az
eddig nyomozás már eddig is több olyan
adatot szerzett meg, amely szerint a tet-
tes kézrekerítése már a legközelebbi na-
pokban várható.

— **Evangelikus jótékony nőegylet
alakulása.** Nemrég Nagykanizsa urí tár-
sadalmanak evangelikus hitvallású hölgyei
jótékony nőegyletet alapítottak, melynek
célja lesz a jótékonyág gyakorlása főleg
azoknak az evangelikus vallású szegé-
nyeknek gyámoltása, kiket a helyben
működő jótékony egyesületek nem része-
síthetnek abban a szükséges támogatásban,
mely létük valami módon való fentartásá-
hoz szükséges. Az ev. jótékony nőegylet
előlként *Lajpczig* Antalnét, alelnökévé
Dedk Péternét, pénztárosává öv. *Körös-
kényi* Istvánnét és jegyzőjévé *Litvay* Endre
áll. Ezenkívül megválasztottak 16 hölgyből
álló választmányt.

— **Földrengés.** A drávamenti somogyi
községekben tegnap reggel 5 órakor hata-
mas földrengés volt észlelhető. A képek
megjöttak a falon, a legtöbb óra meg-
állt a pillanatnyi páni rettegés szállta
meg az embereket. A földrengést, habár
kisebb mértékben, több helyen érezték.

— **Öngyilkosság gyufaoldattal.** Csep-
pán György és Bódei Katalin-kustánszegi
(Zala m.) lakosok 25 éven keresztül éltek
szabad házasságban. Ez alatt a negyed-
század alatt még ök is össze-összevő-
rődtek. Az elmúlt héten egy vehemens per-
patvar közben a férfi megverte az asz-
szonyt, aki erre faképnél hagyta a szabá-
don választott urát. Anyjához költözött és
Resznekben szolgáló sorban levő Mária leány-
t is haza hívta. A leány engedelmes-
kedett az anyának. Békítette az öregeket,
de hiába. A viszálykodást annyira szívére
vette, hogy bánatában gyufaoldatot ivott.
Három napi kínlődés után meghalt.

— **Felülfizetések.** A Letenyei Önk.
Tüzoltó Egylet 1910. évi június hó 26-án
megtartott mulatság alkalmával felülfizetni
szívesek voltak: Toth János eszperes plébá-
nos 9 K, — Bogyay György főszolgabíró
8 K, — Dietelheim Lőrincz, dr. Havas
József 3 K, — Fodor Vilmos, Walde
Dezso 2 K, — Vajda Vilmos, Zakát Gyula,
Szöke István, — Olgyay Lajos, Plácz Ferenc,
Luht Sándor, Mátyás Gyula, Stefanics
Johán 1 K, — Sirasszer Vilmos, Sirasszer
Jakab, Hirsch Ignác és Weisz Henrik 60
fillérrel. Összesen 37 K 40 fillér.

— **Kilencvenkét, csaláért negyedfél
év.** Székesfehérvárról írják nekünk: Bren-
ner Artur pilseni születésű 29 éves úg-
nok, a ki már csaláért hat esztendő
töltött börtönben, azzal járta körül a fejér-
zala- és vas megyei vendéglősöket
és bortermelőket, hogy mint a párisi
kiállítás kiküldött tisztviselője előnyös ár
mellett tudja a magyar borokat értékesí-
teni és a szőlősgazdáknak összeköttetése
révén, megszerzi a kiállítási nagy arany-
érmet. Ilyen módon rövid idő alatt több
száz embertől körülbelül 10.000 koronát
csalt ki. A székesfehérvári rendőrség
végre leleplezte a kalandort, mire Tata-
tővárosom letartóztatták a csendőroket és
Székesfehérvárra kísérték. Az ügyészség
kilencvenkét rendbeli csaláért emelt vádat
Brenner ellen. A tárgyalás négy napot
veit igénybe, mert kétszáz tanút és káro-
sultat hallgattak ki. A törvényszék nyolcvan-
hét rendbeli csaláért látott fennforogni,
minek következtében Brenner Arturt

három és fél évi börtönre ítélte. Az ítélet-
ből hét hónapot a vizsgálati fogsággal
kitöltöttnek vett a bíróság. Az ügyész
súlyosbírást írt felébe.

— **Fényképezési készülékek mű-
kedvelőinek.** Mindazoknak, akik a fény-
képezést, a legvonzóbb és mindenki által
könnyen megtanulható sport iránt érde-
lődnék ajánljuk az A. Moll cégnek Bécs
I. Tuchlauben 9. cs. és kir. udv. szállító
1854. óta fennálló fényképezési eszközök,
különlegességek áruházát, a melynek ké-
pes árjegyzékét kíváncsra szívesen küld
el bérmentve a cég.

— **Thierry A. gyógyszerész bal-
zsama és centifolia-kenőcse.** Külön-
sen forró nyári időben, utazás közben és
kiránduláson nélkülözhetetlen szerek min-
den bajor. A székesfehérvári nagy segítség a
gyakori ájuláshoz, a napzúráshoz és kü-
lönösen a gyümölcs- és ugorka-szezonban
gyakori köhögés, gőrcsél, dugulásnál,
továbbá meghűlésnél, a rossz ivóvíztől
való fertőzésnél. A kenőcs pótolhatatlan
horzsolásnál, zúzódásnál, kelésnél, sebek-
nél. Mind a két szerből nagyobb mennyi-
séget kell az utra vinni. Értékelen hamis-
ítványoktól óvakodni kell és minden le-
velet és rendelést erre a címre kell küld-
ni: A. Thierry Apotheker, Pregrada bei
Rohitsch.

— **SZÉKELY LAJOS** első nagy-
kanizsai főhermann-gémes, va-
sáló és tisztítóeszközök, Hunyady-
utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-
utca.

Zalamegyeiek találkozóhelye a székesfővárosban:

ABBAZIA-kávéház	VI. Erzsébet-körút és Andrássy-ut. sarok
BAROSS-	VIII. József-körút 45.
BALATON-	VIII. Rakóczi-ut 17.
EDISON-	VI. Teréz-körút 24. a.
NEW-YORK-	VII. Erzsébet-körút 9-11. szam.
KISFALUDY	VI. Teréz-körút 44.
MUZEUM-	VIII. Főherceg-ut 2.
MIRAMARE-	Andrássy-ut.
METEOR-szálloda	VII. Erzsébet-körút 8.
LISZT FERENC	VI. Andrássy-ut 67.

Az itt felsorolt helyeken a ZALA
a vendégek rendelkezésére áll.

Színház és művészetek

(—) **Heti műsor.**

Vasárnap d. u. A csikós.

este: Masamód (Heltai Jenő
énekés vigiátéka.)

Hétfő: A saskók.

Kedd: Liliom, egy csirkefogó élete s
halála (Molnár Ferenc legújabb
nagy sikerű énekes életképe.)

Szerda: A szép gárdista (operett újdons.)

Csütörtök: Jack, a senki (vigjáték újd.)

Péntek: Az iglói diákok (félhelyárrakkal)

Szombat: Trenk báró (operett)

(—) **Művészházasság.** Ezelőtt két év-
vel Kövesi Albert színtársulának Gálóczi
Emma volt a kolaratur-énekesnője, P. nyvest
József pedig a pécsi kir. pénzügyigazga-
tóság melé beosztott számvevősegnek
volt a tisztviselője. Fenyvesit később
Eperjesre helyezték, ahol most pénzügyi
szemellenőr, Gálóczi Emma pedig máig
kisebb társulatoknál állt szerződésben.
Most olvassuk fővárosi lapokban, hogy
Fenyvesi házasságot kötött Gálóczi
Emmával.

(—) **Tatárjárás.** Ugy neki-lendült a
közönség a színházba járásnak, hogy él-
vezet nézni. Mindegy most már premier
vagy repriz, dráma vagy operett, csak
előadás legyen, van rá gyönyörködő, él-
vező, intelligens közönség, quantum satis.
Tegnap a Tatárjárás csinált zafuolt há-
zat. Persze mindenki kíváncsi volt, hogy
hogyan fest az új huszárbőntes, Hidy,
meg hogy ordít az idei generális,
Derenghi. Nahát, jól festettek és jól or-

dítottak. Azaz pardón, Hidy olyan be-
hízve-én énekel, s olyan snájdigul csap-
hotta össze a sarkanyus bokáját, hogy
okvetlenül tulitott az aranyos mentén
férfikollégákon. Derenghi ellenben min-
minden szerepében, ebben is olyan egyé-
nien józúd tudott lenni, hogy szinte el-
feleltük azt, hogy nem volt elég reha-
és bömölő a Tatárjárás nevezetes tábor-
noki krucifixjához. Fábán Linka, Riza
bárónét játszott összes kanizsai előzői
felülmúló képességekkel. Treszkát sok
üdeséggel Sándor Ilonka, Lőrentey Is-
hadnagyot pedig Hajagos kreálta szép
hanggal.

A sávolyi boszorkány.

A holdkóros menyasszony.

Halál a nászéjszakán.

Saját tudósítónktól.

Sávoly községben különös történetet
szótt vasárnap éjjei az élet. Az eset hő-
sője Sámson Teréz, Sámson István ottani
meglehetősen vagyonos halász egyelőn
leánya, kinek különös szeszélyeiről, furcsa
életmódjáról eddig lehetetlenül lehet-
lenebb pletykák keringtek a faluban. A
felülműnő szép, 19 éves leányt senki más-
kép nem hívta, csak Boszorkány Teréz-
nek. Az utcasarkon fecsegő asszonyok
különös meséket tudtak róla. A legsúlyo-
sabb volt ezek között a közvéleménynek
az a vádja, mely szerint Boszorkány Teréz
soha rá nem tudna nézni egy legényre,
hanem a szomszédában levő barátjába
volt szerelmes, az ő arcát simogatta
gyöngye ujjával, az ő hajában dúsakál má-
morosan, véle csókoldozik minden reggel.

A vénasszonyok pletykáiból nem tud-
hatni, mennyi felel meg a valóságnak,
mennyi nem, annyi szent, hogy valami
igaznak kell lenni benne, mert különben
nem történhetett volna meg a vasárnap-
esti halálos eset. Sámson István ugyanis,
hogy megcáfolja a leányáról elterjedt
híreket, még két hónappal ezelőtt elhata-
rozta, hogy férjhez adja a leányát. A
menyasszony állítólag nagyon sokat szen-
vedett ebben az időben, apja addig ültö-
verte, míg végül lemondott az ellentállás-
ról és kijelentette, hogy hajlandó férjhez
menni a kérőjéhez.

Hétfőn délután kellett volna megtör-
tennie az esküvőket. Reggel azonban,
mikor a házbeliek fölkeltek, a menyasz-
szonyt, nem találák sehol, ágya üres
volt, végigjárták a falut, a határt, de a
leánynak sehol semmi nyoma. Végül is
dei fele a-falu gulyása, mikor a mezőn
meg akarta itatni a gulyáját, meglátta a
Sámson-leány holttelét a kutban. Társai
segítségével kihúzták: már halott volt.

A csendőrség mánap nagy igyekezettel
hozzáfogott a nyomozáshoz, de amit a
boszorkány haláláról eddig kiderített, az
még misztikusabb, még titokzatosabb, mint
az élete. Gulyás Péter pásztorfiut hallgat-
ták ki elsőnek a csendőroket, vallomása
szerint hajnalban egy óra után egy fehér
ruhás nő lárt el a mezőn, — ki
szemmel táthatólag aludva ment s aztán
eltűnt a kutban. A csendőroket ama kérde-
sére, hogy miért nem szólította meg az
illetőt, vagy miért nem csapott lármát, azt
válaszolta a fiu, hogy meg se mert moc-
canni, úgy félt, mert azt hitte, hogy bo-
szorkány jár a mezőn.

Még igen sok tanut hallgatott ki a
csendőrség, kiknek ellentmondó vallomá-
sai azonban teljesen összekuszálják az
ügyet. A nyomozás folyik.

Nemény testvérek

SAVOY

nagyszálloda

Budapest, József-körút 16. Telefon 154-08. A főváros legújabb és
legmodernebb elsőrangú szállodája a város központjában. 120 vendégszoba. Olvasó és társalgó
termek — központi gőzfűtés — fürdőszobák, lift, Vacuum-Cleaner. — Minden
szobában hideg és meleg vízvezeték. Villamos vasut közlekedés az összes
pályaudvarokkal. Mérsékelt árak. A legfigyelmesebb kiszolgálás.

Nyílt-tér.)

Dr. Sugár Miklós urnak!

Sajnálom, hogy önnel hírlapi polemikába bocsátkoztam. — Engem nem sértett meg Ön, a ki földi volt principális irasban kiadta, hogy kárunkra Ön többszöveges átkasztást követelt el.

Egyébiránt nem való, hogy Ön engem hírlapi átkasztás miatt provokált. A valószínű az, hogy Ön letényei principális elbocsátotta és Ön letényéről búcsú nélkül elpárolgott. És (még akkor is jó) nem állított tölem kért utköltögetésem, kit a lovagassági szabályok teljes ismerete hiányán nyíltan és oly mélyen megsejtett és hibáit jóvátenni vonakodott.

Dr. Farkas László.

Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Közigazgatás.

Nagykanizsa, 1910. július 2.

Haltics lipót gabonabizományos jelentése.

Időjárás: szép száraz.
Lányzat: rettentően lanyha.
Buzaszlet: koronás áresék.

Gabonák nagyban eladásai.

		Lipót	Lipót	Kesz-	Ta-
		ár	ár	hely	polca
Buza	eff.	78	10.	9,75	9,25
		77	9,80	9,50	9,25
Rozs		73	6,80	6,60	6,30
		72	6,50	6,30	6,2
Árpa	la	68	6,40	6	6
		65	6	5,80	5,80
Zab	la	67	6,70	6,50	6,20
		66	6,40	6,20	6
Káposzta		11,30	11,30	11,20	11,20
Repece					

Koronaártekben 100 kgnt.

Piaci árak:	
Buza	K 9,40 — 60
Rozs	6,50 — 60
Zab	6
Tengeri	5,70

Távirat.)

Budapest, 1910. július 2.

Készaru-üzlet:

Buza 30 fillérrel olcsóbb.

Hatalidő-üzlet:

Buza októberre 9,04, buza 1911. áprilisre 9,26.
rozsa októberre 6,73, zab októberre 7,23, tengeri
júliusra 5,34, tengeri 1911. májusra 5,43, repece
augusztusra 11,90.

A vak leány.

Tizenhét éves szelíd leány volt, s vakon jött a világra. Gyönyörű szép, tiszta szeme sosem érezte a világosság sugaras fényét, egy pillanatra sem látta a dolgok külső mivoltát. A sötétségben, mely szemére borult, semmit sem látott a színekről és az életről. Mélabus gyermek volt, mint azok a természetesek, akik hibájukon kívül vannak a boldogtalanságra kárhoztatva. Épszemű, jókedvű fi és leány-testvérei voltak, kik bájos gyöngeségeért szívből szerették, de ha játszanak akartak, magára hagyták, mert ugysem vehettek részt gyermekes pajzanságukban. Amikor felnőtt és szép hajadonná serdült, melasága állandó szomorúságra vált. Órákosszat mozdulatlanul ült nagy karosszékekben és azon tipegődött, hogy voltaképpen miért is él ő a világon? De kérdése nem talált feleletet. Később férjhez mentek nőtestvérei és urok karján elhagyták a szülei házat. — A leányokat csakhamar követték a fiúk, ki katona lett, ki meg kereskedő és világig mentek. — Szegény Mariska egyedül maradt otthon koros szülei mellett.

Mostanig élelt a ház mindennapos zajától. — Az ismert hangok megörvendeztették és az előtte ismeretlen világ közelségét éreztették vele, — föntartva benne azt a kis életkedvet, mely még megmaradt a szívében. Lassacskán ez a kedv is oda lett. Az apja és az anyja, az élet gondjaitól erősen megtört házaspár, keveset beszélt s így szomorú csend lakozott a házban.

A vak leányt egyre jobban elfogta a kétségbeesés és reszketés, ha a jövőre gondolt. Ifjúsága tova tűnik, szűk el sírjukhoz közelednek és akkor ő vakon, mindenki elhagyatva, magára marad. Mindinkább elborult a lelke; alig hagyta el karosszékeit és aranyhajú fejét veretlen kezére nyugtatva, szűnellenül aggódó gondolatain tipegődött.

Egy napon két újféle hang börtött meg a fület. Két ismeretlen ember zavarta meg a csendes ház elhagyatottságát.

Ezek az ismeretlenek nyugtalanították. Ugyan mit akarnak? Honnan jöttek? Mi érdek vezette őket ide?

Az anyja nemeskora felvilágosította róla, így szólt hozzája:

— Kedves gyermekem, kelj föl és örvendezzél, mert nem remélt szerencse ért. Kedves arcod és termeted bájosága megtetszett két nemes és nagylelkű férfinak. Múlt egykor szép nővéreid, most téged is kérnek időm, ketten is, mert szeretnek. Válasz közölök. Az egyiket leannak hívják s huszonnéves, szép, jó módú és hozzád méltó ember. Tiszteletre méltó férfi, kit a legbüszkébb lányok is irigyelhetnek tőled. A másik nem oly fiatal, mint ő — és majdnem negyven esztendő, mint ő — és majdnem negyven esztendő. Ugyanolyan jó tulajdonságai vannak, mint neki; állása biztos, de az ifjúság álmai már elhagyták s érett, tapasztalt férfiú már ő.

Emilnek hívják. Mind a kettőnek ugyanaz a kívánsága van: hogy jóvá tegyék a sors igazságtalanságát és biztos kézzel vezessenek vissza a boldogság útjain. Nemeskora tesszőnnek. Te komoly szíveddel meghallgatlod őket és annak nyugtát kezded, akit a szíved választott. Mind a kettőnek nemes a jelene és bármelyiket választod, nem választottál rosszul.

Jean jött elsőnek. Fiatalságának bátorságával odaült a karosszék mellé, kezébe vette a vak leány halvány kezét és így szólt:

— Szegény Mariska! hogy megkap és elszomorít ez a név, de nemeskora mára fogom változtatni. Ha akarod és beleegyezel, szerencsés Mariska lesz a neved. Szeretlek. Te nem tudod, kedves gyermekem, te, ki nem ismered a tükröt, a nők e meghittjét, hogy milyen szép és bájos vagy, hogy milyen gyönyörű a te selyempillás szép szemed. Oly forrón szeretlek, mint ahogy férfiszív csak szeretni tud. Ha engem fogsz választani s az én erős vállamra támaszkodj gyöngye kezdet, vezetőlk lesz az életed át. Lefestem neked a világ gyönyörűségeit, melyeket nem ismeresz, az életet és a mi sürgősségünket. Leírom mindent oly türelemmel, hiven s szemléltetően, hogy az én szememmel úgy fogsz látni, akár a többi asszony. S ha majd a nap alkonyakor nyugovóra hajlik és tűzbe borítja a szemhatárt, ennek a színpompának minden egyes árnyalatát lefestem neked, hogy éppen úgy élvezhesd, mint én magam.

— Ó, a nap! — mondotta szomorúan Mária.

— Leirom majd a fölkelő holdat, ahogy langyos nyári éjszakákön ezüstösre festi a csillagokat.

— Ó, — sóhajtott Mária még keservebben érezve világtalanságát, — ő, az erdő, a hold, a nyári éjszakák!

— És könny remegett szempilláján. De a fiatalember, kit mámorba ejtettek saját szavai, így folytatta:

— Leirom neked a város lakóinak sürgését-forgását, a nagy gyárak mozgalmasságát, képet adok az óriási kikötőkről, a hullámokon himbálódzó hajókról. Megfogod ismerni az élet egész valóságát, mely eddig el volt zárva előtled.

— Ó, az élet — suttogta a vak és könnyek gördültek le arcán.

— Részt veszel majd mindenben, ami csak van s amit nem ismeresz. Az én szemem lesz a te szemed, az én lelkem a te lelked, és kettőnk szíve egygyé forr.

Szegény Mariska sirt és nem akart válaszolni. Jean pedig kit ez a fogadtatás nagyon meglepett, csodálkozva távozott. Másnap jött Emil. Nem fogta meg a vak leány kezét. Halk hangon, minden elbizakodottság nélkül, így szólt:

Kisasszony, az amit ön borzasztó szerencsétlenségnek tart, talán szerencse. Nem látja az élette, de higgye el, az élet szemlézése gyakran csunya és szomorú dolog. Több bánatot okoz, mint örömet és a becsületes emberek gyakran megborzadva fordulnak el tőle a látványtól. Bizonyára elmondották önnek, hogy szeretem. Ha kezét kezembé akarja tenni és engem választani hűséges férjének, sosem beszélnek önnek a világról, mely semmiképpen sem kíváncsú és mindenestre közbülső két oly lélek előtt, mely

egymásba menekült és közös érzéssel megérti egymást. Sohasem lesznek unalmasak azok az órák, melyek a szívek beszélgetésével telnek el.

Azt is elmondották önnek, hogy többé nem vagyok fiatal. Hányt-vetett az élet, alaposan ismerem. A maga oldalán boldogan tudnék megpihenni az élet faramdai után. Elfelejttem majd mindazt, amit láttam és ápasztaltam. Mindig csak ön körül leszek és önrel beszélek. Még sem fogom próbálni, hogy felvilágosítsam az emberi dolgokról. Mert ön éppen azzal bájol el, hogy semmitsem tud a világról. Semmitsem tud róla, s ezért mondom boldognak. A tudás keserű és kétségbeesítő. Akik legtöbbet tudnak, gyakran a legboldogtalanságban emberek. Sohasem fogom föllebenteni a sötét fátyolt, mely elődi önt. Életemnek az ön jelenléte ad majd tartalmat, és én meg fogom próbálni, hogy egyetlen és pótolhatatlan barátja legyek, ki mindig közelében marad és végtelenül szereti.

Talán sokat beszélnek önnek a természet gyönyörűségéről, a mozgásról és az életről. Mindezt pompázó színekkel cselelték önnek, bár csöppet sem volt igazuk. Egyetlenegy napfényes reggelt száz borongós, esős nap követ. Szél fú, jég esik, havazik, a természet dühög s az ember szenved és panaszkodik. És vajon mit nyújt az emberi élet? Mindenféle rut dolgokat talál: igaztalanságot, haragot, bosszút, sanyarúságot, nyomort és bűnt. Ön minderről mitsem tud, és ha velem egyesül, sosem tud majd róla. Az ön zárkózott magánossága azt az örömet nyújtja nekem, hogy világát csak az én szememmel fogja betölteni. Én csak önért leszek a világon, maga csak én éretem. És milyen boldogok lesznek az éjszakák, amikor a sötétség egyformává teszi mindkettőnk szemét.

Igy szólt Emil, ki ismerte az életet, bár csak a keserűségében volt része.

Mária lehajította fejét és sokáig elgondolkozott, de közben mosolygott.

Aztán odanyújtotta Emilnek halvány kezét.

Maurice Montégut.

Helyes cím, jó cég, hová
óra és látszer dolgában
bizalommal fordulhatunk
SZIVÓS ANTAL műórás és
látszerész Nagykanizsa Er-
zsébet királyné-tér, Szarvas
és Fiume-kávéház között.

Táviratok
és telefonjelentések.

Gyilkosság az utcán.

Nyiregyháza, július 2. Mester József nyug. tisztviselő. Torkos István városi hivatalnokot ma délután a nyílt utcán lelőtte. A gyilkos, ki cselekedetét régi haragjában követte el, önként jelentkezett a rendőrségen, hol letartóztatták.

A dán kormány lemondása.

Kopenhága, július 1. A király elfogadta Zahle miniszterelnöknek — és az egész kabinetnek lemondását.

Összeütközés a török-bolgár határon.

Szófia, július 1. Hir szerint ma éjjel a török határon Dubnica mellett határin-cidens történt, a melynek folyamán három török katona elesett. A birt hivatalosan még nem erősítették meg.

Főszerkesztő: Szalay Sándor.

Felelős szerkesztő: Nagy Samu.

Egy fiut tanončenak

felvesz Szívós Antal műórás és látszerész.

Nagykanizsán, Erzsébet-királyné-téren egy jófogalmu

hentes és mészáros-üzlet

teljes berendezéssel azonnal átadó Bővebbet a Zala kiadóhivatalánál.

Férjhez óhajtott menni

egy 24 éves, széke, csinos, fessalkatu árva leány 100.000 korona késszépén-hozománynyal, jelenleg egy öreg nénjénél lakik. Csak oly urak jelentkezzenek, (esetleg vagyontalanok is) akiknél gyors nősülés akadályokba nem ütközik.
Schlesinger, Berlin 18.

Fix-fizetés

és magas jutalék mellettalkalmazunk vidéki ügynőket sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona.

Hecht Bankház Részvénytársaság Budapest, IV., Ferenciek-tére 6.

Egy vagy két kitűnő karban levő Clayton és Shuttleworth-féle

cséplőszekrény

(54") a cséplési időnyre bérbeadó. Felvilágosítást ad a Vasvármegyei Elektromos Művek Részvény-Társaság Szombathelyen. 4057

Üdülő nyári leányinternátus

üdülő vagy vértelen, gyenge szervezettel 6—16 éves leánygyermeknek részére a Alsótátrafüreden júl. 10-től aug. 20-ig. Polgári fiu- és leányiskola. Orvosiilag ajánlott helyek. Horn József igazgató, Poprád.

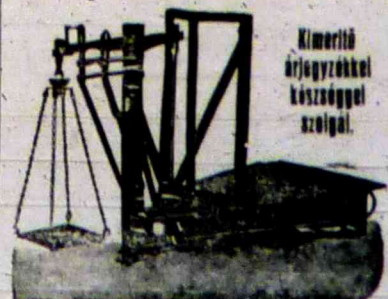
KRISTÁLY

forrásásványviz

Étvágyat-javit. Gyomorrontást megakadályoz. Több mint ezer orvos ajánlja. Kapható minden fűszer és csemege üzletben, jobb vendéglőben és kávéházban. — Főrakár: Hoffman Jakab fia cégnél, Keszthely. Szt. Lukácsfürdő Kútállalat R. T. Budapest (Buda). 4062

Schember C. és Fiai

es. és hir. udvari hímzőleg. és gépgyár Budapest, VI. ker., Váci-körút 59. Ajánlja legjobb minőségű egyensúly-, tizedes, tolosuly stb. rendszerű és mindenféle gazdasági mérlegeit

Ügyes rőfőskereskedő

segéd

önálló eladó, mielőbbi belépésre állandó alkalmazást nyerhet KOHN S. B. FIA cégnél Nagykanizsán. Ajánlatok az eddigi működés és fizetési igények megjelölésével kértetnek.

A kiváló bőr- és húshimó gyógyforrás
SALVATOR
vese- és hólyagbajoknál, köszvény-nél, erukorbetegságnél, vörheny-nél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatásu.
Természeti vörheny-savanyúvíz. Kapható egészségügyi intézetekben és gyógyszerárakban.
BUDAPEST, AGOST. Helyi-Lipót Salvator-forrás-Vállalat, Budapest, V. Ródl-Frakpárt 8.

Helyi iparos előfizetőinket
e rovatba díjmentesen
vesszük fel.

HELYIIPAR.

Helyi iparos előfizetőinket
e rovatba díjmentesen
vesszük fel.

ASZTALOS és BUTORKÉSZÍTŐ

Dante Kálmán, Magyar-utca
Fialovits Lajos, Bazar-épület
Scherz Lajza, utca Kazinczy-utca
Torma Lajosné, Kinczy-utca 8.
Günser Lipót, Erzsébet-tér 2.
Brantia József, Eötvös-tér 31.
Tancsics József, Csengery-ut 13.
Bassa Andras, asztalos-Letányon.
Kaufman Ferenc, Rakóczi-utca 4. szám.
Scherman József, Petőfi-ut. 37. szám.

VIZSGAZOTT ACSZTER:

Czindrich Lajos, Rózsa-utca 28. sz.
Goudán Karoly, Kiskunizsa.

ACSMESTER

Persovits József, Vörösmarty-ut 44.
Schlegel József, Teleky-ut 30.
Németh István, Magyar-ut. 128. sz.

Agyhalozat készítő:

Weissstein Sándor, Magyar-utca 46. sz.

BADOGOS

Polák Mór, Király-utca 21. sz.
Székely József, Erzsébet-tér 17.
Török Nándor, Eötvös-tér 31. sz.

BÉRKŐCSI TULAJDONOS:

Balázs János, Kinczy-utca 19.
H. Dóme Ferenc, Zrínyi Miklós-ut 62.
Kovács Sándor, Vörösmarty-utca 6. sz.
Dóme János, Kiskunizsa-utca 22. sz.
Somogyi József, Főut. 21.

BORJUHUSMÉRÉS:

Singer László, Erzsébet-tér 14.

BORBÉLY és FODRÁSZ:

Bród Ignác, Kazinczy-utca
Gärtner Antal, Csengery-ut 54.
Károlyics János, Deák-ter 3.
Puschinsky Sándor, Csengery-ut
Sugár Adolf, Erzsébet-tér
Schweitzer József, Főut.
Tóth Lajos
Zapletal Ignác
Hallerberger György, Kazinczy-utca 2.
Fleischacker József, Erzsébet-tér 16. szám.
Buksa Ignác, borbély, Sugár-ut 2. sz.
Mankovics József, Erzsébet-tér.
Szalay Zsigmond, Főut 17.
Balog Jenő, Fő-ut.
Ferencz Győző, Csengery-ut 2.

CEMENTGYÁROS:

Weisz Soma, Erzsébet-ter 4.
Schmidt Zsigmond, Magyar-utca 12. sz.

CIM- és SZOBAFESTŐ

Perkó Péter, Csengery-ut. 10.
Mész, Sándor, Eötvös-ter 2. sz.
Hirsch László, Király-utca 49.
Antalics Ignác, Kiskunizsa-utca 37.
Schlechte Kálmán, Petőfi-ut. 7.
Stakács Károly, Kőcsy-utca 7. szám.
Petrekovics Lajos, Ötvös-ter 27. sz.
Szattler Oszkár, Kőcsy-ut. 19.
Falczer Jakab, Kőcsy-utca 17.

CIPÉSZEK:

Miltényi Sándor, Főut.
Mersics Ede.
Keller Mátys, Erzsébet királyné-ter.
Rosenfeld Miksa, Csengery-ut
Steiner Fülöp, Batori-ut. 16.
Heli János, Kinczy-utca 10.
Velez Ede, Deák-ter 10. sz.
Németh Károly, Petőfi-ut 64.
Novák Vince, Fő-ut 1. sz.
Molnár Gábor, Magyar-utca.
Tóth Antal, Bajza-utca 11.
Jancsics Imre, Fő-ut 23. sz.
Dukasz József, Ötvös-ter 29.
Iván József, Ötvös-ter 10.

CUKRÁSZAT:

Makovitzky Gyula, Fő-ut.
Vary Zoltán, Deák-ter

CSERÉP- és PALAFEDŐ

Horváth György, Király-utca 18. szám.
Legrádi József, Teleky-ut 31. sz.

OSZMADIA:

Tóth György, Petőfi-utca 11.
Bakonyi György, csizmadia, Magyar-utca 76.
Horváth József, Attila-ut. 17.
Turek Géza, Magyar-utca 23.
Kovács György, Árpád-utca 7. sz.
Bedekovics József, Teleky-ut 8. sz.
Farkas József, Ötvös-ter 29.

ECETGYÁR:

Schraedt Zsigmond, Magyar-ut. 13

ETKEZDE:

ESZTERGÁLYOS:

Szisz József, Erzsébet-ter, Csoportház.
Magyar István, Inactér és Árpád-ut 35.

EKSZERÉSZ és ARANYMŰVES:

Kugler A. Kazinczy-utca
Berény József és Fia Főut
Hamburg Miksa
Mihófer Odón

ÉPÍTŐMESTEREK:

Geisl Viktor, Kazinczy-ut
Mitró József, Rakóczi-ut 18
Szuknay Lajos, József főherceg-ut.
Szántó János és Lajos, Kinczy-ut-á 56.
Mankovits Jakab, Kinczy-utca 21. sz.
Bölcsföldy János, Teleky-ut 25.
Palkó Péter, Kiskunizsa.
Köblbaum József, Magyar-utca 28. sz.
Somogyi Ferenc, Sugár-ut 40.

FAZEKAS:

Bakó János, Magyar-utca 120.

FÉNYKÉPESZ:

Mathea Károly, Bazar-épület
Vértess Antal, Csengery-ut

FÉRFISZABÓ:

Tóth János, Teleki-ut 9.
Hlatkó János, Főut.
Kaufmann Mór, Erzsébet királyné-ter
Sörley Zsigmond, Hunyady-utca
Németh György, Erzsébet-ter
Ehrlich Agoston, Zrínyi Miklós-ut. 52.
Lidit Miksa, Magyar-utca 29.
Cavetko Ferenc, Eötvös-ter 25.
Gottreich Antal, Zrínyi-ut. 8. sz.
Skerlák János, Hunyady-ut. 5.
Móger Károly, Kinczy-utca 35.
Stern Ignác, Huszti György-ter 6. szám.
Krausz József, katona szobó, Sugár-ut. 18.
Weisz József, Magyar-utca 30. sz.
Komanovics Pál, Teleky-ut 36.
Henesics József, Hunyady-ut 15.
Németh József, Kinczy-utca 45.
Frommer Jakab, Magyar-utca 31.
Kohn Zsigmond, Zrínyi Miklós-ut. 30.
Tóth Lajos, Deák-ter 10.
Weiszstein Zsigmond, Arany János-ut 9.
Pollermann János, Magyar-ut. 31.
Zvillinger Samu, Magyar-ut. 56.
Pávekovic Jenő, Erzsébet-ter, Csoportház.

GÉPGYÁROS:

Weiser József, Sugár-ut

GÉPÉSZ:

Fischl János, Szemere-ut 8. szám.

GŐZMALOM:

Franz Lajos fia, Csengery-ut

GÉPHÁRTYAKÖTŐDE

Frischman Lipótné, Kinczy-ut. 37. szám.

Helyszerező:

Piszkács Sándorné, Kőcsy-utca 9. sz.
Hirsch Jánosné, Zrínyi Miklós-utca 26.

HUSARU

Özv. Adler Mór, Kazinczy-utca
Leszner Antal, Király-utca 29.
Reinhold, Fő-ut Neu- és Klein-mellett
Vetner, Rudolf, Király-utca 47.
Schwarz Adolf, Király-utca 38.
Kardos Vilmos, Erzsébet-ter 4.
Rein. Ernő, Kazinczy-utca

HENTES:

Weitner József, Rakóczi-utca 10.
Vokoun Károly, Ötvös-ter 2.
Marton János, Kinczy-ut. 37. és Fő-ut 3. sz.
Szabó Andras, Teleky-ut 27.
Gombos József, Teleky-ut 5. sz.
Simon István, Király-ut. 34.
Darvas János, Petőfi-utca 34.

JÁTEKGYÁR:

Spitzer és Steiner, Zrínyi Miklós-utca

KALYHAS:

Tóth József, Teleky-ut. 30.
Bognár István, Kórház-utca 19.

KÁVEHÁZAK:

Aranyszarvas kávéház, Erzsébet királyné-ter
Fiume kávéház.
Korona kávéház, Főut
Központ kávéház, Bazar-épület

KÁRPITOS és DISZITO:

Piller Albert, Főut
Melz József, Kinczy-utca 21.
Somogyi és Gerő, Kazinczy-ut. 1.

KADÁR:

Guttmann Gyula és fia, Kazinczy-utca 28.
Percsics József, Magyar-ut. 42.
Hofman Henrik, Csengery-utca 20.
Kaufmann Elek, Petőfi-utca 8. sz.

KEFEGYÁROS:

Kardos Sándor, Társa, Szemere-ut

KÉKFESTŐ:

Polák Ede és fia, Főut.
Rosenberg János, Erzsébet-ter 1.

KOVÁCSMESTER KOCSIGYÁROS:

Barsó József, Teleky-ut 6.

KOVÁCS:

Boltor József, Kazinczy-utca major
Horváth József, Kazinczy-utca 8.

KORCSMAROS:

Kovács János, Liesingi sörészarnok
Berger Adolf, Petőfi-ut. 23.
Csar János, Király-ut. 26.
Halász Ferenc, (Polg. Egy.), Sugár-ut 3.
Ulitz Ferenc, Örköröcsma, Teleky-ut.
Özv. Krausz Lipótné, Erzsébet-ter 7. Zöldfák
Fodor Vilmos, Kazinczy-ut. 55.
Hilcz Lajos, Magyar-utca 34. szám.
Pinter János, Hunyadi-ut. 17. Zöldhordó.
Schlesinger Mór, ifjú Kazinczy-ut. 29.
Slujtner József, Eötvös-ter 4.
Vida Lajos, Fehérgalambhor, Kazinczy-ut. 2.
Somogyi Zsigmond, Deák-ter 14.
Fais József, Kiskunizsa, Hunyadi-ter 21. sz.
Hercfeld David, Petőfi-ut 81.
Merkly János, Kinczy-utca, 4. sz.
Petrics Ferenc, Király-utca. 26.
Petrics Odón, Csengery-ut.
Ungár Sándor, Csengery-ut. 72.
Kő József, Fő-ut 17. sz.
Goldmann Ignác, Teleki-ut 34. szám.
Toch Zsigmond, Feketesáshoz.
Mihóffer Gyula, Ötvös-ter 1.
Kobán János, Szemere-ut 21. sz.
Badacsonyi vendéglő, Fő-ut.
Opornicza Károly, Kinczy-utca 65.
Özv. Kovács Mihályne, Magyar-utca 26.
Nagy Károly, Rakóczi-utca 25. sz.
Macsoyics István, Arany János-utca.
Pachinger Odón, Petőfi-utca 2.
Heckenberger György, Kinczy-utca 22.
Rákóc József, Teleky-ut 43.
Özv. Keész Józsefné, Főut 13. (Rózsa).
Maschánker Ignác, Csengery-ut 87.
Onódy Sándor, Erzsébet-ter 13.

KÖTSZERÉSZ:

Periaky József, Király-utca 28.

KÖMŰVES és CSEREPESMESTER:

Lencs Boldizsár, Petőfi-ut. 22.
Gódnér József, Király-utca 24.
Schubel Lajos, Csengery-ut. 29.
Reidinger Gyula, Kiskunizsa-ut. 83. sz.

KÖTÉLYGYÁRTÓ:

Balinger Ferenc, Teleky-ut 4. sz.

KEMÉNYSEPRŐ:

Mantuano Ede, Zrínyi Miklós-ut. 32.
Polin Péter, Teleki-ut 62.
Mantuano Józsefné, Teleky-ut 18.
Haltmann Menyhért, Teleky-ut 88. sz.

KÖFARAGÓ:

Hild Ferenc, Király-utca

Weiszberger Kálmán, Csengery-ut

Művirág és koszorúkészítő:

Özv. Benczikné, Kossuth Lajos-ter 7.
Loser Józsefné, Kiskunizsa-ut. és Kossuth-ter.

MŰKERTÉSZ:

Petermann József, Fő-ut 1. sz.

MŰLAKATOS:

Kohn Samu, Magyar-utca
Paizs József, Árpád-ut 19.
Szántó Géza, Magyar-ut. 53.
Simkovits és Ujlaky, csoportház.
Szecsenyi István, Kossuth-ter 13.
Brill Sándor, Csengery-ut 19.

MŰKÖSZÖRŐS és KÉSES:

Majon Testvérek, Erzsébet-ter

MÉZES-KALACSOS:

Horváth György, Eötvös-ter 26.

MÉRLEK- és VIZVÉZETÉK-szerelő:

Golenszky Ferenc, Eötvös-ter 31.

MOSÓ INTÉZET:

Székely Lajos, Hunyady-utca 6.
Meyer Klótd Fő-ut 15.
Németh Ilona, Kinczy-utca 6

ORÁS és VESZKŐK

Schapingner Adolf, Erzsébet-ter 23.

ORÁS és LÁTSZERÉSZ

Szörös Antal, Magyar-utca 10. szám.

NŐI SZABÓ:

Háron Nővérek, Magyar-utca 2. sz.
Kovács Anna, Bathory-utca 11.
Szabó P. Kinczy-utca 42.
Kollárics Nővérek, Ötvös-ter 24.
Lux Linka, Zrínyi Miklós-utca 62. sz.
Weisz Irma, Kinczy-utca 19.
Rotter Nővérek, Király-utca 15. sz.
Rács Mariska, Bathory-utca 14. sz.
Szást Margit, Erzsébet-ter, Csoportház.
Polák Margit, Király-utca 34.

RESZELŐVÁGÓ:

Zöllner János, Hunyady-utca 1. sz.

REZMŰVES:

Samu József, Főut.
Mendlovics József, Király-ut. 43.

RUHAFESTŐ és VEGYTI SZITTO

Mayer Károly, Kőcsy-utca
Wilhelm János, Zrínyi Miklós-utca

SÖRGYÁR:

Nagykanizsai Malátagyár és Sör-árda R-T

SÜTŐMESTER:

Gärtner Vilmosné, Zrínyi Miklós-ut. 37.
Lodner Ferenc, Csengery-ut.
Türk Gyula, Magyar-utca 73.
Mihályi István, Teleky-ut 15.
Viola Adolf, Magyar-utca 41.
Mandler Géza, Csengery-ut 67.
Gärtner Vilmos, Király-ut. 19. sz.
Rosenthal Géza, Eötvös-ter.
Steiner Armin, Magyar-ut. 13. sz.

SZÁLLODÁK:

Arany Szarvas Szálloda, Erzsébet-ter
Korona, Főut és Sugár-ut
Vaskapu, Király-utca
Hungaria, Sugár-ut
Rákóczi szálloda, Erzsébet-ter.
Vida Lajos, Kazinczy-utca.
Schlesinger Mór, Sörház, Kazinczy-utca.
Fodor Vilmos, Kazinczy-ut 55.

SZESZGYÁR:

Első dunántúli szeszfinomító részvénytársaság.

SZIKVIZGYÁROS:

Rosenfeld Alajos, Kazinczy-ut
Özv. Szeidmann Samuné, Magyar-utca
Szűcs Ferenc, Magyar-ut. 145.

SZÁLLÍTÓ:

Brück Markus és Társa, Erzsébet-ter
Lackenbacher Ede, Fő-ut 1.
Günzer Zsigmond, Csányi László-ut. 2. sz.
Lidit Samu, Király-utca 16.
Szommer Ede, Kiskunizsa-ut. 11.

SZÉKES:

Lukács József, Király-utca 47.

SZIJOGYÁRTÓ és NYERGES:

Horváth Károly, Kazinczy-utca (Nagy udvar)

SZAPPANGYÁROS:

Polák Lipót, Magyar-ut. 23.
Kohn Fülöp, Király-ut. 10.

TÉGLAGYÁRAK:

Stern Sándor, Csengery-ut 87.

ÜVEGES

Melezer Jakab, Kazinczy-utca
Weisz Jakab, Erzsébet királyné-ter

Üveg oltimábia festő:

Weisz Zsigmond, Kazinczy-ut. 6. szám.

VARRÓGÉP és KERÉKPÁR JAVÍTÓ MŰHELY

Weisz Kálmán és Társa,
Bród és Weber, Erzsébet-ter.

Zongorakészítő és hangoló:

Wogrinics Ferenc, Erzsébet-ter 10.

Nyomtatványok

csinos kivitelben és jutányos
áron gyorsan készíttetnek a
Zala nyomda részv. társ.-nál Nagykanizsán.

Szenzációs találmány 1909!

Riz önműködő fémgyertya „Jupiter” zártalan
petroleummal töltve

A használatban álló
olcsóbb, mint a közön-
leges Milly vagy füst-
gyertya, mert egy-
szeri töltés, mely 6-6
óráig világít, és
szépen világít a láng
széles körű kiterjedése
nagyobbra szabá-
lyozható, tehát éjjeli
lámpának is használ-
ható „Jupiter” magától
meggyullad gyufa nél-
kül a gyújtókerek meg-
nyomása által. 10 évi

Jóval több, mint 100 működés. Fontos minden
család, de különösen szállodák, vendéglők, öze-
letek, gyárak, templomok stb.-re nézve. — Ár:
K 6. —, 3 db. K 16. —, 6 db. K 30. — 12
db. K 57. —. Jelenlegi árak K-vel többet
vétel. Képviselek vizsgálatra mindenütt
keresetnek.

Öst. Ung. Union-Unternehmung für
pat. Erfindungen, Wien, V., Wiedner
Hauptstrasse 104.

Tavaszi kiültetésre ajánlok:

Magastörzsű rózsákat 160 fajtában, kö-
és bokor — közöttük a leg-
szébb újdonságok. Készlet 2000 db.
Azonkívül mindenféle virág és szőnyeg-
növény-palántákat u. m.: Pelargonium,
Salvia, Begonia, Fuchsia, Dahlia, Canna,
Alternanthera, — Aderatum, — Lobelia,
Pyrethrum stb.
Készlet circa 30 ezer darab.

Mindenféle nyári-virág palánták!

Levélbeni megkeresésekre
azonnali válasz.

Vidéki rendelések a legponto-
sabbban elintézve.

Janda utoda **Petermann József** mű- és kereskedelmi ker-
tész, mag- és virág-üzlet
Nagykanizsa, Fő-ut 1.
Kert-telep: Bathory-ut. 22.

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári időnyra.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
elegendő teljes	1 szelvény 12 korona
férfi ruhához	1 szelvény 15 korona
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 17 korona
ára csak	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

A szerkesztőség illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. — Kérlekint megvárni az újságtervezés és névelés lezárását nem vár figyelembe a szerkesztőség.

A szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykiszita, kedd, 1910. július 5.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:	Postai szállítással:
Egy hóra 1.20 K.	Egy hóra 1.30 K.
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.00	Félévre 9.00
Egész évre 14.00	Egész évre 18.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltség, kultúra, tudomány és gazdaság közlemények sorozatát 50 fillér.

Előfizetési és reklámszerződés díja 5 korona. Készenléti díja 1 kor.

XXXVII. évf. 144. szám.

Nagykanizsa, kedd, 1910. július 5.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Általános, egyenlő, titkos.

Nagykanizsa, július 4.

A függetlenségi és negyvennyolcas Justh-párt tegnapelőtt becsületes és dicséretes határozatot hozott. Kimondta, hogy harcba száll az általános, egyenlő és titkos választás jog mellett. Még pedig követelni fogja annak megvalósítását záros határidőn belül. A nagy reform elődázását, háttérbe szorítását nem tűri. Kibúvókat, taktikázást e kérdés körül nem enged meg. Igéretekkal és magyarázatokkal be nem éri. Ha kell, obstruál is e reformért a végletekig. Majd meglátjuk, így lesz-e? Ha paktumok, — leszerelések e becsületes szándékától a harcot fogadkozó pártot el nem térítik, úgy nevezetes parlamenti események elé nézünk.

A Khuen-kormányt és diadalmas többségét ugyanis e harc világos és határozott állásfoglalásra fogja kényszeríteni. És ettől függ, hogy a váratlan nagy győzelemnek nem lesz-e váratlan nagy, csufos bukás a vége. Mert a demokratikus választójog nem bankkérdés, katonai kérdés, vagy egyéb olyan közjogi kérdés, amelynek megvalósítása „elháríthatatlan akadályokba” ütközne. Ezt a király is akarja és az ország is akarja.

És ha a Khueny-kormány elzárkózik e fontos reform megalkotásától, akkor a nemzet kiábrándul a munkapártból és a kormány elbukik. Akkor erről a kormányról is menten kiderül, hogy hatalmát csak a közterhek megszavazására és a kiváltságos osztály érdekeinek fönntartására használja föl. Egyéb célja, hivatása és feladata nem volt. A nemzet megint csalódott.

A Justh-párt nem hiába fogadkozik e kérdésben elszánt harcra. A nemzeti közvéleményt maga mellett fogja találni. És bizonyos, hogy itt nem fog tudni többé egyetlen kormány se rendet, nyugalmat teremteni és a tartós kormányzásra berendezkedni, míg az általános, egyenlő és titkos választójogot nem hozza. Elmulnak azok az idők, — amikor hangzatos frázisokkal, üres ígérekkel lehetett átlatni a nemzetet. Az ország a reménykedésben, a várakozásban már kifáradt. Nagyon tisztában van azzal, hogy a mai nyomorúságos politikai helyzet immár teljesen tarthatatlan és azon gyökeresen csak az egészséges választójog-reform segíthet.

Nem afféle pluralitás és holmi óvatos jogkiterjesztés, mely az úralmat és a kormányzást ezentúl is a latifundumosok és az önös érdekeiket kereső nagytőkések kezében hagyja, hanem amely szóhoz engedi jutni a népakaratot és módot ad a népérdekek hathatós védelmére.

A választójognak igenis általánosnak, egyenlőnek és a mi fő: titkosnak kell ennne. Titkosnak azért, mert hisz negyven év tapasztalatai tanítanak bennünket arra, hogy a központi hatalom, mint rendelkezett a választók szavazata fölött. Hatalmának fogva, pénzzel, presszióval, szoronyal, az anyagi és erkölcsi érdekek minden eszközével hajszolta a választókat az urna elé, hogy akarata szerint szavazzanak. Aki ellenzéki mert lenni, az akárhányszor hosszú éveken át ki volt téve a hatalom boszújának. A választók java-része nem mert meggyőződésének nyílt kifejezést adni. Ezért nem volt nevezhető egyetlen választás sem a nemzeti akarat megnyitkozásának. És ez megbénította az igazi alkotmányos életet.

Egyenlőnek és általánosnak pedig azért kell lennie, mert mindnyáján embereknek születünk és szinte nevelés, hogy a választójogot a „pénz”-től tegyük függővé. Képtelenség és jogtalanság, hogy valakinek e fontos joga tíz forint muljék, amikor közvetett adókban többet fizet még az is, aki a mai avult választójog szerint nem lehet választó.

A nemzet ma már nem ül föl annak a mesének, hogy az általános választójog a nemzet „szupremáciáját” veszélyezteti. A magyarság itt abszolút többségben van, volt mindig és vezérő elem is lesz mindenkor, mert a hatalom a kezében van, léteéhez ezredéves múlt fűződik, a választókerületeket úgy osztja be, ahogy akarja, az ország sorsát Budapestről intézi és a nemzetiségek csak öngyilkosságot követnének el, ha Szent István birodalmából elkiváknóznának, ahol a világon a legjobb dolguk van. A magyar nemzet nagy történelmi nemzet, melyet a választójog csak előrevihet a kultúrmentetek versenyében.

Akinek nem kell ez a jog, azoknak, már tudjuk, hogy miért nem kell. Nem a nemzetért, ha-

nem a kiváltságos zsebekért. A gróf-urak irtóznak tőle, mert majd nem öt fuat magnás és ugyanannyi szolgálatkész „jogtanácsos”, hanem egy sereg önzetlen hazafi kerül a parlamentbe, akik nem fognak habozni, hogy eltöröljék a latifundumokat, gazdaságosabban használják ki a papi birtokokat és olyan adóreformot hozzanak, amely nem a nép bőrének lenyuzásán alapul, hanem az arányos teherviselés igazságos rendszerén.

A nép már tisztán lát. A Justh-pártot harcában teljes lelkesedésével fogja támogatni. És ettől a közeli harctól fog függni egyedül, hogy áll-e vagy bukik a Khuen-kabinet?

Igazságügyi reformok.

Saját tudósítónktól.

Nagy feltűnést keltett, még pedig nemcsak jogász körökben az a törvénytervezet, amelyet Székely Ferenc dr. igazságügy-miniszter ma küldött meg a nagykanizsai törvényszéknek, ügyészségnek és az egerszegi ügyvédi kamarának véleményezés végett.

A 30. paragrafusból álló tervezet célja az, hogy addig is, míg az új, a szóbeliség elvét minden vonalon megvalósító perrendtartás és az ezen sarkalló nagy szervezeti reform életbe léphet (amibe 3 év mindenesetre beletelik még) az igazságügyi szervezet legkiáltóbb hibái orvosolást nyerjenek.

Különösen fontos intézkedései a következők: A tervezet a bírói kinevezés legalsó korhatárát 26 évről 28-ra emeli és ezzel kapcsolatosan a bírói vizsga letétele után még két év kötelező jegyző gyakorlatot ír elő. Ennek ellenében azonban megengedi, hogy kiváló képzettségű jegyzők önkénti működési körrel ruháztatassanak fel bizonyos perenkívüli ügyekben.

Még életbevágóbb reformot kezdeményez a tervezet, amikor kimo dja, hogy az ügyvédek lajstromába csak az vehető fel, aki az ügyvédi oklevél elnyerése után még két évig gyakorlaton volt. Eszerint tehát a mai há. om évi ügyvédielőtti gyakorlatot öt évre emeli fel. Ez az intézkedés csak azokat nem érinti, akik a törvény hatálybalépésétől számított egy éven belül leteszik az ügyvédi vizsgát.

A Kuria tanácsai ezentúl hét helyett öt tagból, a táblai tanácsok öt helyett három tagból állanak, minden esetben.

Megemlítjük végül, mint érdekes mozzanatot, hogy a tervezet eltilja a bírakat attól, hogy folytatban lévő perekben a felektől vagy ügyvédektől információkat fogadjanak el. Eddig tudvalevőleg a bírák nem voltak kötelesek erre, de megtiltva az információ — a sommás perek kivéve — nem volt.

Mint értesítünk, a miniszter mihamarabb beterjeszti a javaslatot és így az alkalmassát még ebben az évben életbe lép.

Kisfaludy Sándor szöloje.

A sümegi birtokeladás.

Sümegi távirat jelentette, hogy a Dunaföldvári Népbank Részvénytársaság egy millió és háromszázezer koronát megvásárolta Csernel László háromezerháromszáz holdas birtokát, melyhez a Kisfaludy Sándor egykori sümegi szöloje is tartozik. Ezuttal már csak emléktábla jelzi, hogy a szölo valamikor a Himfy költőjének tulajdona volt. Összetegyük a parcellázásokat és a Kisfaludy-birtokot ekkor fogják egészen szétdarabolni. A sümegi Kisfaludy-birtok az adás-vevési akták formásgaiban el van ilyenformán intézve. A nekrológra tehát megérett a aktualitás szempontjából már csak az a feladat van hátra, hogy megmagyarázzuk, miről van szó.

A sümegi Kisfaludy-birtok női ágon jutott a Kisfaludyak tulajdonába. A szölot és a gazdaságot más birtokrészszel együtt hozományképpen Sándorffy Anna, Sándorffy Sándor egykori királyi ügyész leánya kapta a XVIII-ik század negyedik felében, mikor Kisfaludy Mihályval házasságra lépett. Ebből a házasságból szölettek Kisfaludy Sándor és Károly is, a sümegi birtok az osztozkodásnál azonban, mint anyai juss, Kisfaludy Sándorra jutott. Házassága ötödik évében, 1805-ben költözött ide a kemenesi Kán községből Szegedy Rozáliával a Himfydalok költője s aztán haláláig, itt maradt. Verseiben több helyen meleg érzések közt emlékezik meg a sümegi gyermekéveiről, a gyönyörű tájékról és a sümegi birtokon átélt költői élményekről. Szélesen kinyúló síkságot fognak körül a magasan emelkedő hegyek. A lapályos részen, a hegy lábának támaszkodva terül el a város, mely Kisfaludy idejében nemesi kúriákkal volt beépítve. Böven termő buza-földek, legelők, szőlők húzódnak a város környékén és a templom mögött egy magas sziklatetőn a veszprémi püspökség hajdani várának romjai tűnnek fel. Ez a tájkép egy-egy részletével, különböző pontjával és a középpontjában álló Sümeggel nem egyszer felcsillámlik Kisfaludy iratiban. A szölotról persze többször esik szó, de nem annyira költői irományok, mint inkább levelek, gazdasági feljegyzések és számlák aprópóbjából.

Sümegen a régi magyar nemes egyszerű módján teltek Kisfaludy napjai. Itt élt a feleségével, itt írta a Szegedy Róza köztiségeiben a Boldog szerelmet a mikor foglyában voltak hozzátartozóinak napjai, itt adta át őket az anyaföldnek, a melybe aztán ő is örök nyugalomra helyezték. Külsőseiben szenzációk nélküli élet folyt 1805-től kezdve a sümegi birtokon s ha életük egyetlen hullámai valami vihar olykor felkavarta, sem nagyobb, sem rendkívül nem volt ez ama sokványos viharoknál, — melyek mások életében is megjelennek. Kisfaludy írta fiatal házaskorában sümegi napjairól: „A szó igazi értelmében, mint talusi nemes élek kis birtokomon, mely sok gondot, néha fejtörést okoz nekem, hogy becsületesen megéljek belőle. A Himfy dalosa nem

mindig érzékelhetett a lant mellett, mert a szőlőt és a gazdaságot rendben kellett tartania. De mikor vége volt az őszi munkának és kezdődtek a hosszú téli napok, elővette kedvence íróit. Rousseaut, Voltairt, Wielandot, Schillert, Shakespeart s az ő műveit társaságában szabadította fel szellemét ama nyügök alól, melyeket az élet durva prózája rákényszerített. Halála után mintaszertileg kezelt gazdasága és szőlője egyideig még a Kisfaludy-család tulajdonában maradt, de már elég korán idegen kezekbe jutott, míg végre most egészen feldarabolják. Pár hónap múlva csak emléktábla fogja jelezni, hogy azon a helyen valamikor egy kiváló magyar költő gazdálkodott.

Politikai helyzet.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, július 4.

Vasárnap a politikában teljes szélcsend uralkodott, még a pártklubokat is gyéren látogatták. Nevezetesen, hogy az ellenzéki pártokon az a felfogás kezd kialakulni, hogy a pártoknak nem kellett volna résztvenniük a pártközi konferencián, mert a képviselőház munkarendjének megállapítása a többségi párt és a kormány dolga és ezek tartoznak érte felelősséggel. Ugy vélik, nem járja az, hogy a kormány e tekintetben a kisebbségi pártokra akarja hárítani a felelősséget.

Batthyány Pál gróf óvása.

— Saját tudósítónkól. —

A képviselőház véderő bizottságának tegnapi ülésén Batthyány Pál gróf, a zalaegerszegi kerület képviselője óvást emelt az ellen, hogy a bizottság és a képviselőház egy időben ülésezzen. Miután a gróf megtette ezt az óvást, — mely ellenzéki szempontból nagyon is indokolt, — távozott a bizottsági ülésről.

Zalamegyei petíció.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, július 4.

Nyáry Béla, az alsólendvai kerület volt néppárti jelöltje e hó 1-én petíciót nyújtott be a Kuriához. Fuss Nándor munkapárti képviselő mandátuma ellen. A petíció Bohus Béla választási elnök ellen is panaszt tesz.

Beadott és elkésett petíciók.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, július 4.

A június 3-ik lezajlott választások megítélésének határideje tegnap lejárt. Tegnap délig összesen 62 petíciót nyújtottak be a Kuriához. Deután is akartak beadni még kettőt, de ezeket visszautasították, mert lejárt a határidő.

A müncheni repülőverseny.

Lezuhanás 800 méterről.

Szörnyet halt aviatikus.

— Saját tudósítónk távirata. —

München, július 4.

Ma vette itt kezdetét a több napra tervezett nemzetközi repülőmeeting, melyen óriási közönség jelent meg. A legszembetűnőbb repült Wachter német aviatikus, akit a nagy néptömeg viharos ovációkban részesített. Wachter gyönyörű produkciókat végzett a levegőben s egyszer csak fölfelé fordította kormányát és a felhők közé löködött, mert a magassági díjra pályázott. Egyszer csak a néptömeg ajkán lagyott a tetszés dörgő szava. Megdöbbenve látta mindenki, hogy fenn az irdatlan magasságban megállt a gép csavarája s a gép zuhant lefelé. Nyolcszáz méter magasságból esett le a szerencsétlen ember, aki gépével együtt felismerhetetlen tönkcsá zuháta össze magát.

A gimnáziumépítés.

— Saját tudósítónkól. —

Az új gimnáziumunk építésének ügye tudvalevőleg abban a stádiumban áll, — hogy megvan az arra való 209 ezer koronás államsegélyünk, jóvá vannak hagyva az építés általános tervei és most a részletes építési tervek készítése következik. Ez pedig olyan megállapodásokat igényel, melyekhez hozzá kell járulni a városnak, a piarista rendnek és a kormánynak is. E célból gyűlték össze ma délután a különböző megbízottak a városház tanácstermében, ahol a tervpályázat nyertes és az építéssel megbízott Jambor és Bálint műépítők egyikének, Bálint Béla mérnöknek jelenlétében egyeztetik össze a megjelölt részletes tervre vonatkozó kívánalmakat. A nagy fontosságú értekezletről holnap részletesen tudósítunk.

Jótekonysági bazar Nagykanizsán.

Az Izr. Jótekonysági Nőegylet nyári programja.

— Saját tudósítónkól. —

Vidor Samuné urnó nevét áldva emlegeti e város szegényeinek nagy serege. De ez az arany szívű, galamblelkű urihölgy sohasem fog betelni azokkal az eredményekkel, melyeket a jótekonyság gyakorlása terén elért, mert minden nyomorúságot megértő, átérző lelke újabb — megújabb ötletek teremtésén és az ötletek keresztülvitelén fáradoz, melyekkel a nyomort enyhíteni, s ha csak lehet ne, a földről egészen eltüntetni szeretné.

A legújabb ötlet, mely szép pénzzel fogja a, humanizmusban fáradhatatlan izraelita jótekonysági nőegylet kasszáját gazdagítani: a nagykanizsai jótekonysági bazar rendezése lesz. Ezt már egy korábbi választmányi gyűlés elhatározta a száz tag helyett dolgozó elnökön indítványára, de az csak tegnap kezdett formát ölteni. Mintegy 40—50 szépséges urileány gyűlt össze tegnap délután Vidor Samuné vendégszerelő házában, ahol a novemberben rendezendő nagyszabású vásár részleteit és a szerepek kiosztását beszélték meg. A leányok megígérték, hogy egész nyáron át dolgozni fognak, hogy a bazar felszerelése minél impozánsabb legyen. Lesz ott minden elképzelhető. Játék, kézimunka, piperecikkek, főzőkialitás, s mindaz, ami egy ilyen vásár csak tökéletessé tehet.

Végzetes automobilkatasztrófa a fővárosban.

Egy garázsigazgató halála.

A száguldó guillotine.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, július 4.

Annak a lelkiismeretlenségnek és könnyelműségnek, mellyel az automobiltulajdonosok minden rendőri szabályzat és szigorúság ellenére gépeiket hajtatják, a főváros határában ismét gyászosan tanulságos példájával találkozunk. Egy 90 kilométer sebességgel haladó gépkocsi az úpesti határban szörnyű pusztítást vitt véghez és az áldozatok közt van maga az automobil tulajdonosa is.

A tegnapi alagi verseny után Hirsch Adolf, az első magyar automobilgarázs igazgatója, Janek Géza, az ismert zsoke, Finan zsoke és két sofför Hirsch nagy automobilján utaztak vissza Budapestre. Az automobil óránként 90 kilométer sebességgel rohamt előre, Újpest határában egy másik örülten száguldó automobil rohant el mellettük és akkora port vert föl, hogy Hirsch sofförje nem láthatta meg az út közepén álló száguldó kocsi. Az automobil teljes sebességgel nekrohant a kocsinak.

Borzalmas pusztulás követte az összeütközést. Az automobil azelőtt szelte a kocsit, agyon tiporva mind a két lovat. Az automobil utasai kiröpültek. Hirsch igazgatónak a teherkocsi rudja a mellén behatolt és a hátán jött ki. Az igazgató szörnyet halt. Az autó többi utasai is súlyosan megsérültek, köztük Janek életveszélyesen.

Janek egyike a legkedveltebb zsokéknak. Legutóbb az osztrák derebyn Rascallal győzött.

A rettenetes katasztrófa híre a fővárosban nagy megdöbbenést keltett.

Az Odollal való szája-polás valóságos jóléte-mény. A szájbéli erjedési folyamatok, melyek a fogakat lassanként megromlják, biztosan megakadályozhatók és minden Odol-öblítés után az egész szájbán lidító frissesség terjed el.

Hirek.

— Személyi hír. — Szalay Sándor, a Zala főszekesztője, ma egy hónapi nyári üdörsre elutazott.

Építési engedélyek. A város építésiügyi bizottsága szombaton délután tartott bizottsági ülésében ezen építési engedélyek kiadását javasolta: Dukás Dávidnak a Rozgonyi utcában építendő nagy földszintes ház és melléképületeinek, a Pátia pótkávégyárnak nyers anyagraktár és Vadász Istvánnak (Atilla-utca 48.) istálló, kocsizsín és pajta építésére.

A patronázs egylet vagyon. Nemrég a nagykanizsai gyermekvédelmi bizottság és a rabsegélyező egyesület fuziója folytán alakult Nagykanizsai patronázs egyesület választmánya, szombaton délután a városház kis tanácstermében választmányi ülést tartott. Az ülés tárgya az volt, illetve lett volna, hogy ott kellett volna az új egyesület pénztárnokának átadni a megszűnt egyesületek vagyonát. Ez azonban, csak részben történt meg, amennyiben a választmányi ülésen, mely általában nagyon lanyha érdeklődés mellett folyt le, a megszűnt rabsegélyező egyesület részéről senki sem jelent meg és így csak a gyermekvédelmi bizottság pénztári készletét, 923 korona 46 fillért szolgáltatták át a patronázs pénztárnokának, dr. Miklós Dezső ügyvédnek. A rabsegélyező egyesület vagyonát legközelebb adják át az új humanus egyesület pénztárnosának. A választmányi ülés, melynek elnöke Vécsey Zsigmond polgármester volt, további rövid tárgyalása során azt határozta, hogy úgy, mint az előző években, az idén is rendez Nagykanizsán gyermeknapot, még pedig a szeptember 8-tól 20-ig terjedő időben. Ennek részletes megbeszélését ugyancsak egy későbbi gyűlésre halasztották.

Áthelyezés a vasutnál. A délvasut igazgatósága Koller Ede murakirályi állomásonként Szekesfehérvárra helyezte át állomásként, helyébe pedig murakirályi főnökkel Bódi Jenő baresi forgalmi tisztet nevezte ki.

— Új alapító tag. Ily című vármagy hírluk annyiban helyesbítésre szorult, hogy legújabbban nem Löwy, hanem Löwe Adolfiné urnó, szül. Auspitz Etel lett alapító tagja a nagykanizsai izr. nőegyletnek. Mint közlik, ugyanezen házassági jubileum alkalmából 200 Adolf 200 koronát adományozott az izr. Szentegyletnek.

Tűzértek. A marburgi 3. számú tűzészred, mely május közepén vonult át Nagykanizsán Flügymáskérre, hoi lögyakorlatokat tartott, ma reggel hazafelé való útbán ismét Kanizsára érkezett. Három törzstiszt, 25 főbírt, 240 ember és 210 lóből továbbá 16 ágyú és 24 társzekeréből áll az álvonuló tábori harczszed állománya, mely részint Nagykanizsán a régi sörházban, részint pedig Kiskánizsán-magánházakban van elszállásolva. Az ágyúk és társzerek a szent-flórián téren vannak felállítva. Az ezred holnap reggel vonul tovább Sormáson és Marburg felé.

Meghiúsult szocialista gyűlés. Mint legutóbb írtuk, a nagykanizsai kereskedelmi alkalmazottak tegnap délután a Polgári Egyület kertjébe szakszervezet-alakító népgyűlést hívtak össze. Az összehívók pontosan meg is jelentek, de a népgyűlést nép hiányában nem tehetett megtartani. Annnyival is kevésbé, mert a legközelebből érdekeltek, maguk a szocialista segédek közül is mindössze kilencen mentek el a gyűlésre; ami úgy látszik példátlan elhanyagolást jelent. Az összehívók vártak vagy félőráig, miután azonban csak nem jött senki, őr reménységgel hagyták ott a kerlet.

Eszküvők. Ma délután esküdött örök hűséget Benedek József városi aljegyző Barthos Irén állami elemi iskolai tanító-nőnek. — Tegnap, vasárnap házasságot kötött a nagykanizsai állami anyakönyvi hivatalban Mészáros Károly vasuti fűző Szávári Rozáliával.

A vasutas-mulatság. A legnagyobb érdeklődés előzi meg az országos vasutas-szövetség nagykanizsai kerületének vasárnapi nagyszabásúnak ígérkező nyári mulatságát. Az érdeklődést indokoltá teszi az a nagyarányú tevékenykedés, mellyel a mulatság rendezői azt minél sikerültebbé igyekeznek tenni. S bizonyos, hogy még nagyobb lesz az érdeklődés, ha közöljük azt, hogy a mulatság dus programján helybeli műkedvelők kabareje és a színházszínház három jeles tagjának fellépése szerepel. A kabaré a nagykanizsai Thália társaság tagjai rendezik, a fellépő művészek pedig Hidy Irén, Izsó Miklós és Hajas Károly.

Faludy repülőgépeinek kiállítás.

Körülbelül félezer ember tolongott tegnap reggeltől estig a régi gimnázium tornatermében, bámulva Faludy Károly tenoristának nagy szárnyas szörnyetegét, a Faludy-aeroplánt. A gyönyörű konstrukció repülőgép karcsu vázával, óriási és mégis kecses szárnyaival, Anzani-motorjának imponáló 25 lóerőjével mindenkinek bámulatát és elragadtatását váltotta ki és azt a meggyőződést, hogy Faludy ezzel a minden számítás szerint a legelőkeltebb, legkönnyebb és legraktikusabb repülőgéppel, — melynek motorja azonos gyártmányú Bleriotnak híres repülésén használt motorjával, — okvetlenül repülni fog, mint ahogy régi 5 lóerős motorjával a gurulópróbák a legremekebbül sikerültek is. Miután Faludy holnapra tervezett felállítását a jövő hétre halasztotta el, elhatározta, hogy gépeinek kiállítását még egy nappal meghosszabbítja. E szerint tehát a nemskára a magyar kultúrának büszkeségét képezendő repülőgép nemcsak ma hétfőn, hanem holnap kedden este 7 óráig látható lesz és a kiállítás holnap este 6 órákor szabad előadás zárja, melyet a zse állás feltálató 6 órától 7-ig gépeinek részletes ismertetésével tart. A repülőgépre és különösen a holnap esti szabad előadásra felhívjuk olvasóink figyelmét. A belépő-díj (a szabad előadásra is) leszállított 30 fillérre.

Szurkálás a kiskanzisai bucsun.

A tavalyi kiskanzisai bucsut az tette soká emlékeztetése, hogy annak ünnepi harmóniáját kivételesen nem zavarta meg szurkált emberek kiömlő vére. Hogy mennyire fehérhólló egy-egy ilyen vértelen kiskanzisai bucsu, azt mutatja az is, hogy az idén már megint vérrel van megjelölve. Kiskanzisán július harmadikának délutánja Polai Ferenc kiskanzisai közművesegéd Hajdu József téglagyári munkással a bucsúról hazafelé tartott este 7 óra tájban. A bűn haladók Krimmel János langvizi közművesegényei találkoztak, aki híres munkáló hírében áll és vérengzése miatt az évre ki is van tiltva Nagy- és Kiskanzisai területéről. Krimmelnek első szava gomboság volt, mellyel Hajdut egy nehebb szerelmi ügy miatt kérdőre vonta. Mielőtt Hajdu válaszolt volna a sértésekre, Polai észrevette, hogy Krimmel kezében nyitott kés van. Hogy tehát a késülő vérengzést megakadályozza, Hajdut meg-előzve kérikint kezdte Krimmet, hogy ne csináljon botrányt, hisz Hajdu nem tehet semmiért sőt. Ekközben Hajdu is észre-vette Krimmel kezében a nyitott kést és hirtelen kerekét oldva, elszaladt. Krimmel éktelen dühbe gurult amiatt, hogy kizse-melt áldozata kisiklott a kezei közül s azért, hogy felgerjedt haragját valakin kitöltsé, Polainak balkarjába vágta az éles kést, mely majdnem 12 centiméternyi hosszú, mely sebzést okozott. Polai táj-dalmában összesett és átvágott ütőren több liternyi vért vesztett, úgy hogy esz-méletlen állapotban szállították a kórházba. A híres jassz pedig Nagykanizsán lakó bátyjának házába rohant, hol felkapott befogva álló szekere és sebtiben haza nyargalt Langvizre. A rendőrség ellene az ügyészségnek súlyos testi sértés büntette miatt tett panaszt.

— A főpincér pénze. Loós József, a Szasvas szálló éttermének főpincére ma reggel üzletbe lépésekor abban a megle-petésben részesült, hogy lezárt asztalfiókja, melyben aprópénzt szokta tartani, fel volt törve és ki volt fosztva. Azonnal tele-fonon értesítették a rendőrkapitányságot a dologról, mely a betörés elkövetésével a szállónak egy elbocsátott háziszolgáját gyanúsítja, ki ellen a nyomozást meg is indították. Az ellopott pénz 20 koronát tesz ki, mely mind nikkel és rézpénz-ből áll.

— Családi perpatvar a hatóság előtt. Geröcs György kiskanzisai földmives már évek óta feszült viszonyban él a fiával, ifj. Geröcs György téglagyári munkással. Főleg a fiu lump életmódja az, ami ellene az apa haragját provokálni szokta. A fiatal munkás tegnap este megint kissé későn és kissé berugva vonult be a családi ház-ban levő lakosztályába, amiért az öreg Geröcs ismét alaposan megmosta a fejét. A fiu nem tudta már tovább tűrni a foly-tonos szidalmakat, apjának rontott, azt földhöz vágta és arcán véres sebeket ej-tett. Az elpáholtt apa családfelei tekintél-ve visszaserzése végett a rendőrség oltalmát vette igénybe, mely könnyű testi sértés vétsége miatt indított a háttalan fiu ellen eljárást.

— Elgázolás. Varga Rúnics János kiskanzisai földművesgazda tegnap dél-után aratómunkásokat hozott szekeren a közeli falvakból, s midőn az aratók hangos énekétől megriadt lovak a bajcsai útról a Jakabkúti utcába értek a szekér-rel, ott egy, az út porában játszadozó kis gyermeket, Neimayer János földműves mástévéves Anna nevű leánykáját elgázol-ták. Eteinte a gyermek javszékezésére odarohant lakók azt hitték, hogy a nehéz szekér halálra gázolta a kis porontyot, de rögtön kiment, hogy sérülései nem súlyo-sak, mert a lovak patái és a kerekek szerencsésen elkerülték a kis gyermeket, akit otthon ápolnak. A gondatlan kocsi ellen vigyázatlan hajtás miatt kihágási eljárást indítottak.

A munkások nyugdíjgyűlésének haladása.

A Magyarországi Munkások Rókkant és Nyugdíjgyűlésének központi választmánya Kölber Alajos udv. kocsi-gyáros előklésével tegnap tartotta rendes havi ülését az egyet József-utca 23. sz. alatti házában. A bejegyzett jelenlétek szerint az egyet a folyó év első felében minden ténen nagy arányú haladást mutat-tól. Az év elejétől június végéig beiratko-zott 21 ezer új tag, ezekkel a rendes fizető-tagok száma a szűztizenhátezer fölülha-ladt. A vagyon az év első felében 765 ezer koronával növekedett, így jelenleg az egyet vagyon a 50 milliónyolcszázhetven-ezer koronát elérte. Az idén 44 új fiók-pénztárt szerveztek, ezekkel együtt ország-szerint 335 fiókpenztára, 8 befizetőhelye és 150 tagszervezete van az egyetnek. Külö-nösen kiemelendő, hogy az egyet 1903-ban kezdte el a segélyezést s azóta 813 rókkant és elagott munkást lát el egyen-kint 8-40-től 12-75 koronáig terjedő heti segéllyel, 230 árvának nyújt 14 éves korukig 1-40-től 2-16 koronáig terjedő heti neveltetési járulékot, számos elhalt tag özvegyének nyújtott végkielégítést, úgy, hogy eddig segélyezésekre nyolcszázötven-ezer koronát meghaladó összeget fizetett ki. Az egyetet az állam 1907 óta évi 500 korona állami támogatásban részesíti, igen számos vármegye és város mint alapító tagok támogatják. Legutóbb Bara-nya vármegye, Kőrömszabánváros, gróf Keglevich Gyula, Márfy Emil, dr. Doktor Sándor, dr. Lindenberger János és Zsol-dos Ferenc téptek be 200 koronával ala-pító tagokul. — Az egyet felől szívesen szolgál bővebb fölvilágosítással a köz-ponti iroda Budapest, József-u. 23. sz. az egyet saját házában.

Felülfizetések. A Nagykanizsai Felső Keresk. iskola végzett növendékei-nek június 25-iki mulatságán a követke-zők fizettek felül: Dr. Hajdu Gyula 5 K, Kardos és Steiner 4 K, Szabó Imre 3 K, Vidor Samu, N. N., Weisz János, Mil-tényi Sándor, N. N., Schlesinger Mór, N. N., Hamburg Miksa 2-2 K, Sirém Ottó, Lustig József, N. N., Szily Ká-rolyné, Polgár Manó, Récsai Samu, Blum-schein Ernő, László Vilmos V. A., Haba Ferenc, Goldmann Ignác 1-1 K, Lampel Adolf 60 f, Saly Gizella, N. N. 50 f, Bokor Sándor 40 fillért, melyekért ezután mondunk hálás köszönetet. Ugy-szintén legújabbabb köszönetünket nyil-vánítjuk mindazoknak, akik tombolatár-gyakat voltak szívesek adományozni. A rendezőség.

— **SEKELY LAJOS** első nagy-kanizsai főheremű gőzmosó-, va-saló és tisztítóintézete, Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

Színház és művészetek

(—) Heti műsor.

Hétfő: A saskók.

Kedd: Liliom, egy csirkefogó élete s halála (Molnár Ferenc legújabb nagy sikerű énekes életképe).

Szerda: A szép gárdista (operett újdons.)

Csütörtök: Jack, a senki (vigjáték-új.)

Péntek: Az iglói diákok (felhelyárral)

Sombat: Trenk báró (operett)

(—) Az elvált asszony. Fall Leó bü-bajos zenéje foglalta le magának szombat estére a kanizsai arénát. „Az elvált asz-szony” vidéki sikerei között nem áll utolsó helyen a kanizsai sem. Igaz, hogy ebben nagy része van a jeles karmesternek, Fischer Károlynak is, meg a nemkevése jeles operette—személyzetnek, melyek si-keres együttműködése a színházlátoga-tóknak soká emlékeztetése estéjévé tették a szombati előadást. Az elvált asszonyt Fabian Linka játszotta és énekelte meg tu-dásának teljes készletével Hidy Irén szokott szerepében nemcsak partnereire de az egész közönségre nézve is csábos volt. Kár, hogy nem mindig vörös kosztümben és vörös bársony kalapban jár. Iszó Miklós mint a hálókocsi ellenőre remekül sike-rült profeszakalakítást nyújtott. Faludyról az operettírósról mindig csak jól lehet mondani. De a legjobbat mégis Palaky mondta neki a darabban, hogy repül a gépével, s hogy jövőre a közönség repülő-gépen fog színházba járni, még pedig a színház tetején keresztül.

(—) A masamód. Aki Heltay Jenő a Pesti Hirlapból ismeri, az másnak képzelte a masamódot. Igaz, hogy a darab káni-kulainak volt szignálva, de ez tán még sem jelenti azt, hogy abból számúve kell lennie minden ötletnek és drámaírásbéli invenciónak. No de annál jobban pótolta a darab fogyatékosságait a szereplők játék-a. Zoltay Valmarót, a masamódot, pl: egye-nesen azt jegyezte meg egy újságíró előadás közben, hogy óriási ebben a szerepben. Ez talán nem volt minden túlzás nélkül mondva, de mindenesetre jellemző volt az est sikerének. A darab nyújtotta lehetőségeken felül jól játszottak: Nagy Sándor, Abonyi, Lévy, Faludy, kinek mászika elsőrendűen sikerült volt, aztán Hidy Irén, Spöner Ilonka és akit e rang-sorban legelő kellett volna említeni: Putaki a gellérthegy-i főpincér pompás kupléival. A darabnak főhibája volt, hogy negyed 12-ig tartott, meg talán, hogy nem volt hozzá kanikula.

(—) Érdekes művészpálya. A hegyes-völgyes Svájcnak nincsenek olyan mély-ségei és magasságai, mint a magyar mű-vészpályának. Ezt a tarka változatosságot tükrözi elénk egy színész életfolyása, ki most jubilált a Zalaegerszegben. A jubileum a színészi pályájának — nem a magas pontjainak talált. — Zalaegerszeg kisebb városait: Alsólendvát, Csáktornyát, Tapol-cát járta Fehér Vilmos kicsiny, de jól szervezett társulata. Ennek a társulatnak tagja Lorándy Tivadar, ki egyúttal társu-lat rendezője is. Lorándy, az öreg színész most jubilálja 35 éves pályafutását s ez-zel bucsuzik is a színpadtól. A bucsuzó színész jubileumát Tapolca közönsége szép ünnepségekkel ülte meg. Lorándy változatos életpályáját a következőkben ismertetjük:

Lorándy Tivadar (családi nevén Lau-renty) 1855-ben született Pozsonyban. Atyja a pozsonyi közigazgatásnak tisztvi-seleje és a pozsonyi „Földi kör” alapító tagja volt. Iskoláit Pozsonyban végezte. Szülei orvosiak szánták, de őt nem hagyta nyugton bohém természet és szülei ellen-zése dacára 1874-ben színi pályára lépett. Előbb Wawra és Kochlov pozsonyi, majd S. Wogier, Stolz Ede és Brucknek bécsi enektanároknál nyert zenét és ének ki-képzést az operai szakra s mint ilyen, a bécsi Burgszínház ösztöndíjas tagja lett. Ké-sőbb a drezdai, müncheni s végül a velencei színházaknak működött, míg végre négy évi külföldi sikerei után egy akkori szín-igazgató, Siuba Andor meghívására haza-jött Magyarországra és bejárva a vidék első városait, úgymint, Kolozsvár, Kassa, Miskolc, Győr, Sopron, Pécs stb. váro-sokat, mint tenorista és rendező, gazda-gította megkezdett diadalait. Zenéi kép-zettségénél fogva időközben mint dirigens karmester is működött s ez időben több sikerült zeneszámot is komponált. Lorándy ezenkívül a darabok fordítása terén is erős tekintély, valamint abban, hogy sok évi rendezői működésénél fogva egy nagy generációt nevelt a színészetnek. Az öreg ur még igen jó erőben van. Tavaly nősült.

Táviratok.

A szófiai nagyszláv kongresszus.

Szofia, július 4. A nagyszláv kongresz-szus ma kezdődött meg Szófiában, Bul-gária fővárosában. A kongresszus célja az, hogy a nagyszláv szövetséget megal-kossa a szláv államok és Ausztria-Magyar-ország szláv nemzetiségű lakóiból Orosz-ország protekciója alatt. A küldöttség igen nagy számban, főképpen újságírók, taná-rok és orvosok tegnap ide érkeztek. A város közönsége dia alkappal és nagy lelkesedéssel fogadta őket.

Elhunyt miniszteri tanácsos.

Budapest, július 4. Haldsz Ferenc kultuszminiszteri tanácsos, a népokta-tási osztály főnöke ma Budapesten hirtelen elhunyt.

Három turista halálos szeren-csétlensége.

Bécs, július 4. Egy hete, hogy dr. Reinzeder, Mayer mérnök és Wandratschek

Berti, egy tizenhétéves ur leány kirán-dultak a cseh hegyesbe és nyomuk veszett. Egy heti kutatás után ma rájuk akadnak egy sziklahasadékban. Mindehrom halott. A katasztrófa úgy történt, hogy a három turista egymáshoz kötözve haladt s mikor az egyik a szakadékba bukkolt, magával rántotta a másik kettőt is.

Egy jó üzlet.

Irta: Sermann N.

— Hova megy ma? — kérde Murks ur a Murks és Schapper cég idősebbik főnöke, az ő hű munkatársát, Beserit, midőn ez félkibátját leakasztotta a szegről. — Mariahilfbé, — volt a válasz, — be akarom kasszálni a különbözetet a Müller és Társa cégnél és azután.

— Hagyja ma Mariahilfet — vélte Mar-kus — menjen inkább a Lipótvárosba Bernsteinhez. Az a bitang még ma sem fizette ki a tavalyi számláját. Ne hagyja magát elküldeni ígéretekkel. Pénzt akarok látni, Halkotta.

Murks ezt szokása szerint emelkedett hangon mondta, azután lecsillapodott megint és utasításokat adott Beserinek, a lipótvárosi vevők meglátogatása tárgyá-ban. Beseri azután egy szövetmintakollek-tióval megrakodottan, üzleti útjára ment.

Az idő barátságatlan, ködös és hideg volt, de nem törte meg Beseri emel-kedett hangulatát. Arra gondolt ugyanis, hogy ma nyolcadszor ünnepi évfordu-lóját annak, hogy kereskedői pályáját a Johann Marks cégnél megkezdte és ami azóta történt, az csak megletédeggel töl-tötte el. A cég jelentékenyen fellendült, forgalma folyton nagyobbodott, a személy-zet is, amely azelőtt csak három ember-ből állott, folszaporodott. Ma már négy-szer akkora volt a személyzet, közöttük Beseri, a szolgáltatban legidősebb volt a legtekintélyesebb állásban. Az irási mun-kálatokkal már körülbelül semmi dolga sem volt, főfoglalkozása a helybeni vevők meglátogatásából állott, hogy megrende-léseket szerezzen be tőlük, különbözeteket kiegyenlítsen, esedékes összegeket bekas-száljon, vagyis olyan dolgokból, amik több szellemi munkát igényeltek, mint a levelezés, vagy a könyvelés. Nem sokára már utazó lesz belőle, szép napidíjakkal, hi-szen már most is ketszáz korona havi fizetése van és fél százalék jövedelme, minden általa kötött üzlet után. Majd né-hány évig utazni fog, azután takarékos-kodik és egy szép napon bejelenti főnö-kének, hogy kilép és önállósítja magát, ő — Beseri Tivadar, önálló kereskedő!...

Ily rózsás ábrándokba mélyülve érte el a második kerületet, — Lipótvárost, — levekenységének színhelyét, midőn egy nagy messziről látható cégtábla, amelyen ez a felírás volt olvasható: Blecher Zsig-mond vászon és damasztárú en-gros, — egészen más fordulatot adott agyának.

Blecher még három év előtt állandó vevője volt Murksnak. Egy hiányos szá-mlítás fölötti vita-éles ellentéteket teremtett közöttük, amelynek folytán Murks uramat ünnepélyesen kidobták a Blecher cég helyiségéből és ezzel vége volt a klien-túrának.

Hogy volna, — gondolta magába Be-seri, — ha most annyi idő múlván meg-probálnám megnyerni? Az idea annyira tetszett neki, hogy azonnal a kivitelre gondolt. Belépett, ott találta a főnököt, egy még meglehetősen fiatal elegáns urat, aki egy szép fiatal gépirő leánynak éppen levelet diktált.

— Ön a Murks és Schapper cégtől való? — kérde a főnök elbámulva.

Azelőtt Johanns Murks, — jegyezte meg Beseri — és ezzel azt érte el, hogy Blecher nagy kacagásba tört ki. Ah, a Murks ur! — kiáltotta. — Pár év előtt kénytelen voltam helyiségemből kidobni és azóta nem mutatta magát! Ilyen ér-zékeny egy természet! Ismeri őnt azt az ügyet, fiatal ember?

Beseri adta a tudatant, mire Blecher, aki ma jó hangulatban volt, elkezdte a dolgot elejétől végéig olyan nagy humor-al előadni, mindazt, ami közte és Murks között lejátszódott, hogy az egész szem-lyeztet, a szép gépirő kasszonyával együtt nem jött ki a nevetésből. Csak a szegény Beseri nem tudta, hogy nevéssén-e vagy boszankodjon. Végül mindkettőre hatá-határozta el magát. Vagyis kívülről mo-solygott, belülről bosszankodott.

Ambar akkor teljesen igazam volt. Murks úgy tett, mintha ő volna megsérve, — mesélte Blecher. Vajon mit is gondolt az ön főnöke? Hogy talán majd utána futok, hogy az istenért, adjon el nekem valamit?

Nekem, — Blecher Zsigmondnak, akivel mindenki meg van tisztelve, ha beszélhet. Pih, nem rossz!

Beseri érkezettnek látta a kedvező pillanatot, hogy hajócskáját a kedvező szél irányába terelje, mert a sok beszéd után Blecher maga szölitotta föl, hogy mutassa meg, mi szép mintái vannak. Erre Beseri kibontotta kollekcióját és elkezdte az egyes mintákat dícsérve ajánlani. Ebből a fajtából 60 darabot jegyezhetne — vélte könnyedén Blecher.

Beseri, aki hozzá volt szokva, hogy csak egy-egy darabra szóló rendeléseket vegyen föl, nem akart hinni füleinek.

— Hatvan darabot? — kérde.

— Nos, mi van abban? Hát ez is valami? — jegyezte meg Blecher mosolygva. Én nem vagyok greizler, aki darabszám veszi az áruát. Ellenben kitűnő minőségre reflektálok és figyelmeztetem.

Eleg az hozzá, hogy a fenti üzletet megkötötték.

Midőn váratlan sikere után Beseri elhagyta a Blecher cég helyiségét, további tettekre ösztönözve, egyenesen az adós Bernstein céghez rohant, ahol minden szónoki ereje meglesztésével sikerült neki 100 korona á comto törlesztést fölvenni.

A napok követik egymást, de egyik sem olyan mint a másik, mondja egy francia közmondás, vélte magában Beseri, midőn a Praterstrassen végig ballagva fejében motoszkált a Blecher cég nagy rendelése. Volt olyan nap, hogy egy darab árut sem volt képes eladni és ma már kora reggel annyit adott el, mint máskor egy héten sem.

Betért egy jó villásreggelire, egy pár frankfurti, egy krigli sör, néhány sósfil.

Napi jelentéseit Murks urnak, a cég idősebbik főnökének szokta Beseri őt őt felé megtenni, midőn az a kávéházból visszajött. Ebben az időben Murks urnak aránylag jó kedve szokott lenni és a szerény eredményeket nem szokta élesen bírálni ilyenkor. Most azonban Beseri elhatározta, hogy addig hallgat, míg Murks fel nem szólítja a jelentéseire.

— Nos mi az, Beseri ur, nem volna olyan szeretetreméltó és beavatni engem abba, hogy mivel töltötte a délelőtti a Lipótvárosban? Bernstein megfizette-e az adósságát? — Így kérdezett Murks és görbe pillantást vetett segédjére.

— Sikertől tőle száz koronát kápnom — felelte Beseri, de a Kedvező hatás, a mit e jelentésre várt, kimaradt.

— Száz koronát! — dörmögött Murks. — Mi az a száz korona? Az egész számlát kellett volna kifizetnie! — Ez egy szerencsétlenség magával, maga egy valódi pech ember!

— Murks ur! — kiáltott Beseri, anélkül, hogy reagált volna főnöke megjegyzésére — sikerült egy kimaradt kuncsaftot visszahódítanom. A Blecher Zsigmond 60 vég gradl vásznat rendelt 25-ös számmal.

Murks, aki ép a Wertheim-szekerényét akarta kinyitni, hogy belerakja a száz koronát, hirtelen megfordult erre.

— A Blecher Zsigmondnak adott ön el 60 vég vásznat? — kérde.

— Igenis, — felelte Beseri és öntetlen a mellére ütött. — Nagy fáradságomba került. Már hallani sem akartólunk.

— Nem akart hallani rólunk — ismételte Murks és szeméi szikrázni kezdtek.

— Adott neki másolatot a rendelésről? — Természetesen — felelte Beseri.

— Minden egészen szabályosan meg van kötve. Az árak folyó ár szerint. Fizetendő hat hónap múlva.

— Vegye a kabátját és a kalapját és menjen tisztán a Blecher Zsigmond céghez és csinálja vissza azonnal a rendelést. Nem szállítok annak egy véget sem!

— Miért? — dadogta Beseri halálosan megijedve.

— Egyik ostobaságot a másik után! — kiáltott Murks és a pénztárkucskokkal a kezében, mint egy dühöngő futott ide-oda. — Annak a lusta Blechernek, akinek senki sem hitelez semmit, annak a nyaká a akasztja maga az én áruimat, hat hónap múlva fizetendőre. Ki parancsolta magának, hogy oda ejmenjen? Ne álljon itt, mint egy odaszögelt török! Menjen Blecherhez és semmisítse meg az üzletet!

Nekem egészen egál, hogy hogyan csinálja ezt meg. Nem kell nekem ettől a bukófeleiben levő cégtől semmi rendelés! Menjen!

Ezen a hangon ment ez tovább, míg az egekől lepotyogt Beseri kabátja után nyúlt. No, most szép dolgot művel a buzgósságával! Hogyan magyarázza meg a Blecher cégnek főnöke vonakodását? És ha Blecher mégis ragaszkodik az áru szállításához?

Beserinek ég felé meredtek haja szálai és ekkor valami váratlan történt.

Az irodájából kinyílt és belépett Blecher Zsigmond saját személyében.

Blecher nagyon felfűzött hangulatu hatást keltett.

— Murks ur — kiáltott, — jó, hogy még itt találom. Nagy ostobaságot követtem el. Én ennek az urnak it — és eszavakkal Beseri-re mutatott, aki ijedében még mindig elfelejtette fölvenni a jelkabátját — ennek az urnak itt ma reggel rendelést adtam 60 vég gradl vászra és egészen elfelejtettem, hogy még száz ilyen vászon van a raktáromon. Nagyon sajnálom, de kénytelen vagyok a rendelést visszavonni.

— Ez aztán szerencsés fordulat — gondolta magában Beseri és óriási kő esett le szívéről.

De kiirhajtja le Beseri bámulatát, midőn ugyanazt a Murksot, akit előbb olyan fölháborodottnak látott a rendelés fölött, hogy nem akart volna a szerinte hitelképtelen, rosszfizető Blecher cégnek egyetlen vég árut sem szállítani, most ugyanez a Murks szilárdan ragaszkodott a rendelkezéshez és a visszavonást fölháborodottan visszautasította.

— Blecher ur! — kiáltotta Murks ne nézzem engem bolondnak, mintha nem tudnám, hogy Ön másutt, akár vásárolni ocsóbban!

— Erre Blecher a levegőbe ugrott.

— Esküszöm önnek — életemre és egészségemre, hogy a dolog úgy van, ahogy mondtam.

Murks határozatlanul vakarta fejét.

— Ez egy buta dolog — mondotta, — én elvből nem semmisítek meg soha egyetlen üzletet sem. Ami meg van kötve, az meg van kötve. Ön tehát valóban nem használhatja az árut?

Blecher borzasszó esküvel erősítette ezt meg, mialatt kezét az ég felé emelte.

— Jó — mondotta Murks — hát lássa, hogy én tisztességes ember vagyok, aki az elcsenvedett igazságtalanságot nem törli meg igazságtalansággal. Adjon nekem ötven koronát és az üzlet meg lesz semmisítve.

— De Murks ur, — kiáltott föl Blecher hosszúra nyúlt ábrázattal.

Azonban Murks nem hagyta szóhoz jutni.

Blecher ur — mondotta — nem akarok több szót vesztegetni. Ha önnek ez nem ér meg ötven koronát, akkor az üzlet maradjon megköve.

Midőn a sajnálatraméltó Blecher ötven koronával könnyebben eltávozott Murks irodájából, Murks olyan grimasszt vágott, mint amit akkor szokott megtenni, amikor valami zsákmánya sikerült neki. Azután Beseri felé fordulva így szólt:

— Ön még gratulálhat magának, hogy a dolog oly kedvezően oldódott meg Önre nézve.

Közzgazdaság.

(Távlat.)

Budapest, 1910. július 4.

Kézárú-Üzlet:

Buza 5 — 10 fillérrel olcsóbb.

Határidő-Üzlet:

Buza októberre 9.00, buza 1911. áprillásra 9.31, rozs októberre 6.83, zab októberre 7.21, tengeri júliusra 5.30, tengeri 1911. májusra 5.50, repce augusztusra 12.

Főszerkesztő: Szalay Sándor.

Felölő szerkesztő: Nagy Samu.

Egy fiut tanonénak felvesz Szívós Antal műorás és látszerész.

Tűzifa-eladás!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy mai nappal a tűzifa-eladást

újból megkezdtem és így megrendeléseket azonnali és későbbi szállításokra, — akár súly, akár öl szerint — elfogadok.

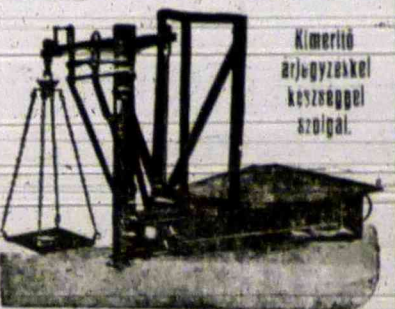
Legjobb minőségű száraz bükk-hasábfát ölenként 38 koronaért, súly szerint 1 korona 90 fillérért házhoz állítva, szállítok.

Kiváló tisztelettel

Rondor Adolt tűzifabizományos Arany János-utca 2. Telefon 122.

Schember C. és Fiai

cs. és kir. udvari hidmérleg- és gépgyár Budapest, VI. ker., Váci-körút 89. Raktár legjobb minőségű egyensúly-, tízedes-, tolósúly stb. roncázott és mindenféle gazdasági mérlegeit

Kimerítő árjegyzékkel készséggel szolgál.

Építkezők figyelmébe!

Tisztelettel van szerencsém a n. é. építő közönség szíves tudomására adni, miszerint új építkezést, régi épületek tatarozását és az összes építkezési szakhoz tartozó tervek, bármilyen rajzokat és költségvetéseket jutányos árak mellett készítek. Felkérem az építeni szándékozó n. é. közönséget, hogy bármely terv kivételéhez a legnagyobb bizalommal hozzám fordulni kegyeskedjen. Gyakoriatom előre biztosítja legnagyobb megelégedését. Nagybecsű pártfogását kérve

— maradok teljes tisztelettel —

Sánta János

— építő és építési vállalkozó — Nagykanizsa, Kinizsy-u. 38.

varárlók becses figyelmébe ajánlom! Saját lakásomnál raktárban tartok fényes, matt és festett szoba butorokat, valamint konyhabútorokat, rendezéseket.

A n. é. közönség b. pártfogását és rendelését kérem. Kiváló tisztelettel

Kaufmann Ferencz, asztalosmester Nagykanizsa, Rákóczy ut 4. sz. (Közvetlen a Sagar-ut mellett.)

Málnaszörp

krajnai hegyi gyümölcsből.

Kilója kor. 180.

Kapható

Drogeria a Vörös kereszthez Nagykanizsán.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

csak akkor valódi, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok fertőzőgyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs, gyomorhég, rögzült székrekedés, májbántalom, vertigulus, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e felék háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ára egy lepcsővel eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét tünteti fel és „A. Moll” feliratu ónozáttal van zárva. A Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint fajtadomszillapító bedörzslési szer közzvény, csúszás-meghülés egyéb következményeinek legismertebb népszerű. Egy ónozott üvege ára 2 korona.

MOLL Gyermekszappanja. Legújabb módszer szerint készített legfinomabb gyermek- és hölgy szappant a bőrkoszorú apóására gyermekek s felnőttek részére. Ára darabonként 40 fillér, 5 darab 1 kor. 80 fillér.

Minden darab gyermekszappan Moll A. védjegyével van ellátva. Főszékeltetés:

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udv. szállító által Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidék megrendelések naponta postautánvétellel teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozni MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: Rosenfeld Adolt Fiai.

Magyar királyi állami méneparancsnokság Mezőhegyesen.

425. ikt. szám sgdt.

Loárvérési hirdetmény.

A mezőhegyesi magyar királyi állami ménesben az alább felsorolt loanyag folyó évi július hó 28-án árverés útján a helyszínen eladásra kerül és pedig:

I. a mezőhegyesi ménesből:

16 anyakanca, 28 választott, egy és két éves különböző ivaru csikó, 46 három, illetve négyéves kanca, 21 használati ló, 20 hároméves herélt.

II. a kisbéri ménesből:

2 anyakanca, — 16 három, négy illetve öt éves kanca, — 2 három, illetve négyéves herélt.

Az árverés kezdete reggel 9 órakor lesz. Az árverési feltételek a helyszínen, fognak a közönségnek tudomására hozatni.

Kölnön felhívatik a tenyésztők figyelmé arra a körülményre, hogy a fenti anyakancák nagyobbbrészt a ménes törzsménjei által be vannak fedeztetve. Mezőhegyes, 1910. év július 2.

M. kir. állami méneparancsnokság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
 Kazinczy-u. 3.
 Telefon-szám: 78.
 egy m. Helyi hírekkel

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házhöz horgva	szétküldéses
Egy hóra 1.20 K.	Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.	Félévre 9.
Égész évre 14.	Égész évre 18.

Egyes szám ára 6 fillér.

Művelők, bérlő kinttartók és magán-
 könyvtáraknak árcsökkentés 50 fillér.

Eligyezői és ekeféli árak: 100 fillér
 5 korona. Készletnyitással 6 kor.

XXXVII. évf. 145. szám.

Nagykanizsa, szerda, 1910. július 6.

Kiadóhivatal: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Ehrlich.

Nagykanizsa, július 5.

Egyik napról a másikra fogalommal vált az egyszerű név és valószínűleg örökös fénnel fog ragyogni az emberiség történetében. Viselője egy frankfurti tanár, a nagy fölfödők közé került annak az arzénvegyületnek a révén, amit hosszú, lemondásban eltöltött évek, álomtól elrabolt éjszakák során át kutatott és végre megtalált rideg laboratóriumában. Bizonyos, korán bele is öregedett a millió beteg megmentéséért való küzdelembe. Földözta magát az ismeretlen, titokban szenvedőért, elsatnyult, megmetyéyzett generációért, de a csodaszert elkészítette.

Ehrlich gyógyítani tudja a vérbajt. Ezt a romboló nyavalyát, amelynek átkát nyögi, amelynek a veszedelmétől retteg talán kialakulása óta az egész emberiség. A régi zsidók szüles nemzedékeit — megvagyón irva — már ez a kór-ság metyéyzte meg és szedi ragadozva az áldozatait a modern Párisokban és a legutolsó oláh faluban egyaránt. A vérbaj testvére a tuberkulózisnak. Gyakran együtt jár vele, egyszerre lopózkodnak bele a szerencsétlen szervezetbe, amit földolnak, megrohasztanak. Évszázadok óta nem tudták gyógyítani egyiket sem. És most Ehrlich magasztos, nagyszerű alakja kilép a laboratóriumából és állítja és bebizonyítja: egypár év alatt, néhány nap alatt kigyógyítom az emberiséget. A frankfurti tanár arzénvegyületeivel máris olyan eredményeket ért el, hogy kötelesség leborulni és elismeréssel áldozni tudományának nagysága előtt.

A metyéy kiőésének az első pillanatban meg nem állapítható, beláthatatlanul jószágos eredményei lesznek. Szinte azt mondhatjuk: az emberi fizikum reneszánsza következik el Ehrlich orvoságának segítségével. Immár pusztuló, halál felé sorvadó generációk térnek vissza a sír széléről és majdnem teljesen megszűnnek azok a betegségek, amiket lehetetlen, álszemérmes voltunk miatt titokban igyekeznek gyógyítani az orvosok, kevés eredménnyel. Az ülegességnek és az elmekóragnak legkülönbözőbb fajtáinak, egészen a paralízisig, a vérbaj az alapja. Megfertőzés halála, az utódokra való elsatnyító,

tulajdonsága veszedelmesebb az alkoholizmusnál Magyarországon is hiába küzdöttek ellene. Nálunk különösképpen az alsóbb, szegényebb néposztályok között terjed el ez a betegség, különösen egyes nemzetiségi vidékeken. De az átöröklés és keverődés révén borzalmas ellensége a magyar fajtanak is. A statisztika folytonosan a vérbajos nyavalyák szaporodásáról számol be Magyarországon, pedig még csak nem is megbízható, pedig föltétlenül hiányos, mert hiszen több beteg elrejtőzik szegyenletében, mint amennyi gyógyítja magát.

A magyarországi pusztuláshoz még csak a franciáké hasonlatos. Világhírűvé vált Briex-nek az a szindarabja, amelyben lélektani alapon mutatja be a vérbaj rohamos terjedésének örületes útjait és szinte fölsikoltott a segítség után. A modern irodalom kiválóságai közül mások is írtak erről a szörnyű témáról világgrázó műveket. A legiszonyabb, hajmeresztő hatású Andrejew Leonidnak egy megrázó novellája, ami csupa piszkos sötétség és emésztő tűz. Mindez pedig azt bizonyítja, hogy megért az emberiség a vérbajtól való megszabadulásra, mert a panasza a természet ellen írásos dokumentumokban is kifejezésre jutott. Hát egy Erlichnek kellett születnie és fölfödnie a dioksizid diamid-arzenobenzolt, népszerűen Ehrlich-Hatát, amelyben megfogja fürdeni a föld összes szenvedői, hogy megtisztuljanak, újjászülőssenek. — A frankfurti tanár szerepe hozzátétőlegesen számítva a pusztuló emberiség legalább ötven százaléka a megmentését jelenti. Vagyis a föld népesedési viszonyai majdnem megkétszereződnek. A népszaporodás pedig egyenes arányban állván a kultúrával, következik az a konklúzió, hogy Ehrlich gyógyszerének révén a kultúra kétszeres gyorsasággal fog növekedni és a népek fele annyi idő alatt teszik meg az utat az élet tökéletességéig, mint különben megtették volna.

Azért ismételtük, hogy való-sággal szédítő az a perspektíva, amit a frankfurti fölfödés nyit az előre fűrkésző tekinteteknek. Azért kell az elragadtatás, tisztelt és az öröm tömjénjével megszentelni Ehrlich tanárnak nevét.

Gyermekmenhely halálgyár.

Saját tudósítónktól.

A szombathelyi gyermekmenhelyhez nekünk sok közünk van, mert annak halásköre — Zalamegyére is kiterjed. Ezért érdekel bennünket közelről a „Vasvármegye” következő, figyelmeztető érdemlő híre:

Az elmúlt hét halálzási statisztikájára megdöbbentő adatokat tár elénk a gyermekmenhelyen elhelyezett gyermekek egészségügyi viszonyairól. — Tizennyolc halálzás fordult elő a múlt héten a városban. Ebből a számból a gyermekmenhely tíz halottat szállított. Megdöbbentő szám és valóban érdemes arra, hogy az ember komolyan foglalkozzék vele. A gyermekmenhelyeknek elsősorban az a hivatásuk, hogy csökkentsék a gyermekhalandóságot. Vajon hogyan tölti be ezt a hivatást a gyermekmenhely, amikor valóságos halálgyár ez az intézmény, amely egy héten tíz hatottat helyez koporsóba. Hát azért volna a menhely, hogy állami költségem temessék el az elhagyott gyermekeket? Valóban komoly kérdés ez és nem ártana, ha az illetékes tényezők egy kicsit behatóbban foglalkoznának vele és keresnék az okait annak, hogy miért olyan nagy a gyermekhalandóság a menhelyben. Nem akar ez vád lenni senki ellen, mert hiszen nem ismerjük a baj forrását, csak a száraz statisztikai adatok állanak előttünk. Ezek követelik, hogy a köz érdekében szövegezzék ezt a szokatlan és megdöbbentő jelenséget.

A népszámlálás előkészületei Zalában.

Január 1-től 10-ig ejtik meg a számlálást.

A miniszteri rendelet az előkészültre.

Saját tudósítónktól.

Az 1910-ik évi népszámlálás elrendeléséről szóló törvényjavaslat péntek óta ott fekszik az új képviselőház asztalán. Mielőtt törvényerőre emelkedik a valószínűleg gyorsan letárgyalandó javaslat, a népszámlálást elrendelő miniszteri rendeletet hamarosan szétküldetnek a törvényhatóságoknak.

A népszámlálást bevezető sokféle és hosszadalmas előkészületeket elrendelő miniszteri rendelet ma érkezett meg Zalavármegye törvényhatóságához. A miniszter rendeletét az alispán hamarosan közölni fogja az alantas hatóságokkal a nem-sókára az egész Zalavármegye területén lázas munka indul meg, hogy a népszámlálást elrendelő törvény életbeléptekor a népszámlálást megelőző előkészületek nyomban megtehetőek legyenek.

Zalavármegyében a népszámlálás Arany Lajos alispán fölügyelete alatt a járási főszolgabírók, a községi előjáróságok és a számláló biztosi közreműködése mellett az állam által ingyen rendelkezésre bocsátott nyomtatványokon, úgynevezett számláló lapokon fog történni, a számlálást végző biztosiok napidíjait, valamint a fölmerülő összes költségeket az illető községek tartoznak viselni. A központi statisztikai hivatal már elkészítette a szükséges számláló lapokat és különféle nyomtatványokat a ezek a kereskedelemügyi miniszter a törvényhatóságokhoz intézendő

részletes utasításokkal együtt még e hó folyamán meg fogja küldeni Nagykanizsának és Zalavármegye összes községeinek. A jövő hónapban pedig már lejönnek Zalába a központi statisztikai hivattól kiküldött tisztviselők, hogy a népszámlálás fogantatásáról körüli teendőket megbeszéljék és a helyi végrehajtásban résztvevő községeket beoktassák.

A népszámlálás a következő módon fog történni. A községek kerületekre osztatnak a minden kerületben külön számlálóbiztos fogja végezni a lakosság összeírását. — A számlálási január elsejétől tízedikéig kell megkezdeni, mely idő alatt a biztosiok körzetük összes lakóit sőt a körzet területén tartózkodó idegeneket is összeírni tartoznak. A számláló biztosiok munkáját az illető községek jegyzői vizsgálják föl, akik e munkát elvégezni és a népszámlálás anyagát legkésőbb január 31-ig kötelesek a járási főszolgabíróhoz beküldeni. A főszolgabírók a járásuk anyagát 15 nap alatt egyenesen a központi statisztikai hivatalhoz fogják juttatni, s melyet a statisztikai hivatal földolgoz.

A törvény szigorúan kötelez mindenkit, hogy számlálólapján igaz adatokat valljon be, másrészt a számláló biztosiok és az anyag földolgozóit kemény büntetéssel sújtja, ha az adatokat bármely privát célra is kiszolgáltatják, mivel a népszámlálási adatok a törvénybűntető határozatai értelmében még a megadózatlás alapjai sem használhatók föl.

Az anyag földolgozása több mint egy évi nehéz bírási munkát igényel, így csak 1912-ik év tavasza körül tudhatjuk meg, hogy 1910-ben mennyi lakosa volt Zalavármegyének.

A függetlenségi párt a felső-templom ujjraépítéseért.

Saját tudósítónktól.

A nagykanizsai függetlenségi és 48-as párt, mely a legutóbbi választási harc alatt oly fényes diadalt aratott, hogy azokat a kortesfogságból reászórt ostoba vádakat megcáfolja, mintha a párt politikájának az lenne a célja, hogy a katolikus templomok rendeltetésüktől elvonassanak, a nagykanizsai felsőtemplom ujjraépítésére külön gyűjtési akciót indított.

Gyűjtőjeveket bocsátott ki a párt a város és környék minden vallású lakóhoz. A gyűjtőjeveket bevezető szövegében visszautasítja a politikai ellenfelek sületlen ráfogásait, majd így folytatja:

Polgártársak!

Kérve kérünk benneteket, hogy egy-süljete a haza szeretetében és imádkozatok az Istenhez, hogy adja meg ennek a nemzetnek szabadságát, függetlenségét, önállását, a haza népének pedig boldogságot és gazdagságot.

Végül arra kérünk, hiszen ti is gyakran megfordultok Nagykanizsán és ellátogattok az Isten házába, a templomokba, járuljatok szerény filizetekkel hozzá ti is a Nagykanizsai építendő „Felső-templom” költségeihez, mert bizony a meglévő templomok számukra nem elegendő nagyok a hívők befogadására, azért siessünk ezen új templomot felépíttetni.

Községeitekbe is elküldtük a gyűjtőjeveket az előjárósághoz, amelyre pontosan írjátok

rá neveiteket és jegyeztétek oda, hogy mily összeget szántatok a templomépítés céljaira, mi a beküldött összegeket hirtap utján fogjuk nyugtatni.

Nem mulaszthatjuk el hálás köszönetünket kifejezni azok előtt, akik már eddig is kegyesek voltak áldozatot hozni a hozzájárultak az építés költségeihez.

Ezekután pedig az Isten Áldása legyen rajtatok és pártunk ezen működésén is s az adakozók Istentől fogják elnyerni adakozásuk méltó és bőveges jutalmát, ameddig az Istennek egy újabb házat felépíteni elősegítették; őrizték meg szívvel-lelkkel a hitet, a vallást és ne engedjétek meg többé azt, hogy a vallást a politikába korteszakozással bevigyék, mert ez csak a vallásosság kárára lehet, és ne felejtétek el soha azon örökigazságot, hogy minden államnak támasza és alapköve a vallás, a hit, a tisztá erkölcs, ezt ápoljuk, ezt neveljük, ezt erősítjük mindnyájunk szívében és lelkében s akkor erős lesz nemzetünk és boldog annak népe. Ugy legyen! Keft Nagykanizsán, 1910. július 2.

A nagykanizsai függetlenségi és 48-as párt.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Az ellenzék egy része ugyan erősen készül a kormány ellen a nagy harcra, azt is hirdeti, hogy nem lesz nyári szünet, de a hogy mi látjuk a helyzetet, az ellenzék nagy harca mégis észre marad. A felirati vita még e héten megkezdődik. Részt vesz benne minden párt, külön felirattal, számos szónokkal, de obstrukció — mint ezt már gróf Batthyány Tivadar is mondja — nem lesz.

Tizenegyet nap elég hosszú idő arra, hogy a választási „atrociások” megbeszéltesse. Legjobb alkalom erre a felirati vita. A miniszterelnök nagyon jól tudja, hogy a képviselők tele vannak a választási hadjárat panaszaival, tudja azt is, hogy ezeket mind elő akarják és fogják terjesztetni, ép ezért kívánja a feliratot előbb tárgyalni, mert ennek a tárgyalásakor mindenki előadván mondókat, az indemnitás tárgyalása rövidebb létező lesz, míg esetleg megfordulva az indemnitás fölötti vita, meg a felirati vita is hosszabb lett volna.

A pártok erősen készülnek a vitákra. A Kossuth-párt helyzete a legnehezebb. A pártban van több volt miniszter, a kik csak rövid ideje hagyták oda a bársony széket s ezek ma még nem igen tudnak elég agresszívek lenni. Feszélyezi őket az a körülmény, hogy a múlt évben ők kérték az indemnitást és az ujoncot s annak fontos megadását államszükségletnek hirdették; ezenkívül szeretnék az exlex mielőbbi megszüntését, hiszen az ország épp az ő kormányzásuk alatt került exlexbe. Hogy persze vita során a munka-párt magatartása nem teszi-e az összes pártokat harciasná és a párt egyre nagyobb elbizakodottsága nem ingerli-e annyira a kedélyeket, hogy a vita esetleg obstrukcióvá is elfajuljon, ezt ma még nem lehet megállapítani.

De ez is hamarosan elválik.

A felirati bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 5.

A képviselőházban ma délelőtt Perczel Dezső elnöklésével a felirati bizottság ülést tartott, melyen Láng Lajos ismertette az általa készített felirattervezetet.

Hosszas tárgyalás után a bizottság a tervezetet némi módosítással elfogadta. Perczel elnök Láng Lajosnak köszönetet mondott végzett munkájáért és fölkérte, hogy a javaslatát terjessze a Ház elé.

A felirat a képviselőházban.

Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 5.

A képviselőház holnap formális ülést tart. A Házban minden párt külön felirati javaslatot fog előterjesztani, ezeknek érdemleges tárgyalása természetesen a Ház jövő heti munkarendjére marad. A kormány reméli, hogy a felirati vita csak két hétig tart; ha tovább tartana, a kormány párt indítványozni fogja, hogy az üléseket egy-két órával meghosszabbítsák, esetleg, hogy délutáni párhuzamos üléseket tartsanak. Ha sikerül a feliratot elintéztetni, akkor a kormány júliusban még az állami szükségleteket is szándékozik letárgyalni.

Tisza István mandátuma.

Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 5.

Tisza István gróf ma levelet írt az ugrai munkapárt elnökének, melyben közli, hogy az ugrai mandátumról lemond, mert az országos nemzeti munkapárt határozata folytán aradi mandátumát kell megtartania. Az ugrai munkapárt e hó 10-ikén értekezletet tart és ezen Bölönyi Józsefet fogja jelölni.

Kicsoda ez az ember?

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a Z. K. hetilap tegnapi számában két hasábra terjedő támadó cikk jelent meg ellenünk. Nagyon dühös egy cikk, oly őrlött és rendszertelen, mint az a vagdalózás, amit valaki bekötött szemmel művel. Nyolctíz ezer tanunk van arra, hogy a heti lappal szemben mi nem személyeskedünk. Nem, mert a lapcska létezéséről sem veszünk tudomást. Mint jó újságírók, ebben is egy uton haladunk a közönséggel. A néppárti kis piszkos állandóan itt hadonász az orrunk előtt és hogy végre is figyelmet keltsen nálunk, azzal a költött ürrüggyel, hogy mi személyeskedünk, személyében támadja egyik szerkesztőnkét és személyeikben a Zala igazgatósági tagjait. Sőt, amire Kanizsán még nem velemedett íróttal, durva izéletelenséggel családi intimításokat bolygat.

Hát jól van! Ha ennyire feszítrozza, szoba állunk vele, — még egyszer. Azonban nem engedjük, hogy ismeri fekte máju alattomoságával velünk is buvócskát játszik. Az a cikk személyeket támad. Tehát elsősorban mi is személyeket keresünk. A cikk pókhendi mellveréssel így ír:

„A szokástól eltérően a továbbiakban egyes számban beszélünk. Utóvégre a hivatottság, a képesség egyéni tulajdonságok, a házból düh is csak egyént pukkanthat meg. Ha az ezekből szőtt finomságokat óvatosan a Zalai Közlönyre adresszálják is, egyénre, vagy egyénekre céloznak. A Zichy Aladár gróf leveléhez a bevezető kommentárt én írtam. Strucpolitikának tartanám, ha a Zalának a cikkem által provokált gorombáskodása elől kitérnék.”

Ezt olvasva, azt hinné az ember, hogy most valami bátor legény aláírása következik. Nem az következik, hanem ez az álnév: „Dér”. Ki ez a Dér? Kicsoda ez

az ember? Kicsoda ez az én? Hát vagy kiáll, vagy nem áll. A Dér a bokorban van. Ki a bokorból! Aztán majd mit teszszök le a garast.

Kijelentjük ismét, hogy a cikkre válaszulunk, de megvárjuk, míg az írója önként jelenik meg. Megteheti személyesen, vagy egy levelező-lapon. De meg kell jegyeznünk, hogy strómant nem fogadunk el. Ugyanis arra sem mindenki képes, hogy egy zagyva cikket írjon. Csak azzal állunk szóba, kinek értelmi színvonalát mi a Z. K. cikke erejéig elfogadhatónak tartjuk.

4 legfinomabb kávéfaj keveréke a Kardinal pörkölt kávé

1/4 kg. K 1.10 naponta friss pörkölés Schwarz és Tauber cégnél.

A gimnáziumépítés.

A gimnáziumépítési bizottság ülése.

Bálint mérnök bemutatta a vázlat-terveket.

— Saját tudósítónktól. —

Mint azt legutóbb megírtuk, a városnak külön gimnáziumépítésre szervezett képviselőtestületi bizottsága tegnap délután a városház kis tanácstermében összegyűlt, hogy meghallgassa Bálint Zoltán építésmérnöknek, a Jámor és Bálint fővárosi építész cég tagjának a nagykanizsai új gimnázium építésére vonatkozó előterjesztéseit és megtekintse a neves építési iroda által elkészített vázlatterveket.

A vázlatterveket a bizottság összes tagjai nagy gyönyörűséggel szemléltek és többek jelentkezően hozzászólása után mindnyájan helyesléssel hagyták helyben a tervezők intencióit. A terv szerint gyönyörű, impozáns gimnáziuma lesz Nagykanizsának. Azt mondják, a legszebb egész Magyarországon. Ezt természetesen nagy mértékben előmozdítja az a körülmény is, hogy a gimnázium a régi piarista rendház helyén, vagyis nyílt tér közepén, minden oldalról utcára épül és fekvése a város főutcájának nagy perspektívájú díszére fog valni. Az új gimnázium két emeletes renaissance-stílusú épületnek van tervezve, mely három különálló, de mégis egybekapcsolt épületrészből áll. Eleje, főfrontja a városba fog letekinteni az Eötvös téri magaslattól, honnan az utba eső fákati kiírják és a szentháromságot áthelyezik. A mostani papkerbe elügrő 2 emeletes főépület iskola lesz, melyhez hátrább, jóval hátrább a főfrontnál jobbról-balról, vagyis úgy a Teleky-ut, mint a Petőfi ut felé eső oldalra egy-egy négyszögletes épületből fog csatlakozni. A Teleky ut felől a 2 emeletes rendház, a Petőfi utra eső oldalra pedig egy legkorszerűbb berendezésű nagy tornaterem, melynek hossza 20 méterre, szélessége pedig 15 méterre van kontemplálva.

A három egymásba olvasztott épület egy-egy ajtóval van összekötve, melyek közös főbejáratát a város felé, nyugatra néző iskolakapu képezi. A rendház tervei gyönyörű renaissance-stílusú árkaos épületet mutatnak, míg a teljesen külön épületet lefoglaló tornaterem másfélemelet magasságú épület lesz, melyhez a földszinten ruhaház (garderobe), emeletnyi magasságban pedig karzat fog tartozni.

miatt a tornaterem a tornász csőán kívül más nyilvános alkalom rendezésére is alkalmas lesz. A szolgálatok a telekhátó felében egy különálló kis épület egészen kívül esnek a tervekben, mert azok a rendháztól teljesen külön, ide nem tartozó teleken fognak épülni.

Minder körülbelül 720 ezer koronába kerül, amiből van 300 ezer korona városi kölcsönből (a 2 millió nagy kölcsönből) és 200 ezer korona kormányssággal, melyet minden percben felvehet a város a megjelölt pénzügyintézetnél. Hiányzik azonban még csakélt 211 ezer korona. Hogy ez honnan kerül elő, az meg a jövő meg talán a kegyes tanítórind tika. Mindenesetre nagyon méltányos lenne lenne, ha az anyagiakban nem éppen bővelkedő piaristárend a rendelkezésre álló eszközökkel szintén mindent megtenne, hogy a cél mielőbb elérhető legyen.

Egyébként ez a pénzkérdés egyelőre még nem olyan égetően sürgős, mint mint Bálint Zoltán mérnök maga mondta munkatársainak:

— e tervek az első tégának a fundamentumba helyezésétől még roppant messze vannak. Még a normalis parlamenti körülmények között is, nemhogy ily időben, mikor annyi elsőbbségi kérdés foglaltja le a kormány tevékenységét és idejét. Ezek különben is csak vázlat-tervek, melyeket még a kormányának jóvá kell hagynia. Azután sokára jönnek majd a részletes tervek, melyek beláthatatlan alatti szűrnönek csak át megint az összes hivatalos fórumokon. A rendfőnök azért nem jött le Kanizsára, mert vele a vázlat-tervek jóváhagyására nézve már Budapestben elvileg megállapodtunk.”

Helyes cím, jó cég, hova
óra és látszer dolgában
b zalommal fordulhatunk
SZIVÓS ANTAL műorás és
látszerész Nagykanizsa Er-
zsébet királyné-ter, Szarvas
és Fiume-kávéház között.

A száguldó gilotin.

Halálra gázolt idegen a Rákóczi-uton.

— Saját tudósítónktól telefonjelentése. —

Budapest, július 5.

Borzalmas katasztrófa történt ma délelőtt a fővárosban a Rákóczi-uton. A közúti villamos vasutársaság egy kocsija halálra gázolt egy vidéki hivatalnokot, ki nyári vakációjának eltöltése végett jött fel ma reggel a fővárosba.

Apostol Sándor máramaroszigeti pénzügyigazgatósági számvizsgáló, már vagy egy hete elutazott nyári szabadságára hazulról. Eddig Nagyenyedén lakó rokonait látogatta meg s onnan a ma reggeli személyvonattal jött a fővárosba, hol vakációjának még hátralévő részét tölteni szándékozott. Amint a keleti pályaudvaron minden kísérlet nélkül megérkezett, onnan gyalog indult el, hogy valamelyik szállóban keressen magának lakást.

Igy haladt a Rákóczi-uton egész a Luther-utcaig, hol át akart menni az utca túlsó oldalára, hogy a Metropolis szállóba jusson. Amint lelépett a járdáról, abban a pillanatban ért melléje a B. K. V. T. száguldó kocsija. A kocsivezető erősen rácsengett a bémészködő vidékre, de annyi ideje már nem volt, hogy a rohadó villamost megállíthatta volna. Így történt, hogy a villamos felültek és kerei alá gyömöszölte a szerencsétlen embert, kit a kocsi kerekai darabokra aprítottak. A fejt és mindkét lábát leszelték a kerekék törzséről, melyet a helyszínén megjelent mentők egyenesen a morgueba vittek.

A rendőrség a vizyagatárság jóvalval terhelte kocsivezetőt letartóztatla és értesítette a borzalmas katasztrófa áldozatának családját az elgázolásról.

Kölcsönponyva-intézet

tűzifecskendőkhöz tömlő, kévekötelek, szállókötöző-fonal, raffia-háncs, gépkender, hevederek, olajok és egyéb gazdasági áruk legolcsóbb beszerzési forrása

gép és kazaltakaró vízmentes ponyvák gyári raktára, **zsákok**, kenderkötelek,

HIRSCH és SZEGŐ Nagykanizsa.

Hírek.

Hétfőn lesz a közgyűlés.

A huszeder koronás tengeri kigyó kezd közlekedni a végérvényes lejárathoz. Mint azt erről szóló legutóbbi terjedelmes közleményünkben megírtuk, a városnál a 20 ezer korona felosztását illetőleg a városi közgyűlés az utolsó szó. Erre tehát az a várakozás, mellyel ugy a város képviselői, mint a képviselők a város egész közönsége a közgyűlés hatánapjának kitűzése elé néz. E hétre terjed a tanács ezen közgyűlés napját, amelyhez rendkívüli tanácsülés készítette volna elő a tanácsnak a 20 ezer korona felosztására vonatkozó javaslatát. A közgyűlés azonban nem e héten, hanem a jövő hét hétfőjén, folyó hó 11-én lesz. Ehhez képest elmarad a rendkívüli tanácsülés, mert a 20 ezer koronás tanácsú javaslatot a rendes pénteki tanácsülésen fogják megbeszére. A hétfői közgyűlésre szóló meghívókat csak napok múlva fogják kibocsátani.

Óltárszentelés Balatonföldváron.

Az egykori kis kápolnát, melyet Balatonföldváron emeltek a gyönyörű fürdőtelep gyermekkorában, a hívek áldozatkészsége, valóságos kis templommá nagyjábólotta már az évek folyamán. Legújabbban Széchenyi Emléke grófné egy díszes új oltárt állíttatott benne, melynek felszentelési ünnepe Péter és Pál napján folyt le. A szertartást Reiner Gyula veszprémi apátkanonok végezte, ki a szentelési szertartás után szentbeszédet és szentmisét mondott. A templomot zsúfolásig megtöltötte a fürdőző közönség, javarészt főrangú urak és hölgyek, akik gyönyörűen föl is díszítették ez alkalomra a templomot.

Az újságírók közgyűlése.

A magyar újságírók szövetsége tegnap tartotta a fővárosban közgyűlését. A közgyűlés a megválasztott választmányi tagjai helyre egyhangúlag Fischel Lajost, a Zala részvénysárság igazgatóját választotta meg.

Áthelyezett államépítészeti főmérnök.

A kereskedelmi miniszter a líptószentmihályi államépítészeti hivatal vezetésével a Zalaegerszegről Líptószentmihályra áthelyezett Weisz Ignác kir. főmérnököt bízta meg.

A próbarendőr mesalliance-a.

A Zala pénteki számának egy rövid híre kiváncsokig eddigi kereteiből és alaposabb tárgyalást igényel. Abban a hírből azt mondtuk el, hogy a város a szolgálatból elbocsájtott egy próbarendőrt azért, mert az állásával összeférhetetlen házasságot kötött. Mi a próbarendőr? És mi csoda házasság az, mely a próbarendőr állásával összeférhetetlen? Erre a két kérdésre kell válaszolni. Próbarendőr az, kit még nem rendszeresítettek és ha hat hónapi szolgálat alatt nem bizonyul arra valóknak, nem is rendszeresítik. Hogy a próbarendőr milyen házasságot nem köthet? — Erre a kérdésre megfelel az elbocsájtott rendőr esete, ki ugyanis olyan nőt vett feleségül, kinek múltját a felesleges hatóságok nem találták fedhetlenné. — Ilyen nőt a próbarendőr nem vehet nőül. Egyedül csak a próbarendőr nem. Mert például egy főkapitány, rendőrfőkapitány, biztos, őrnök, tizedes vagy egyszerű közrendőr elveheti. Ha még néhány hónapig vár, míg rendszeresítik, a próbarendőr is elvehette volna szive választottját. Mert a rendszeresített községiakra más morált mérnek, mint a próbálókra. Akit azok elvessznek, az a nő a házassággal egyenrangúvá válik a férjével. Mesalliance-ot csak uralkodóházbeli hercegek és próbarendőrök köthetnek, azzal a különbséggel, hogy a herceg a morganatikus házassággal, dacára is herceg marad, de a próbarendőr bizony leveszik az uniformist. Hát, egy egyszerű próbarendőr esetéből kifolyólag mi most nem akarunk nekifutni a legrosszabb hálónál is lyukacsosabb társadalmi és hatósági morálnak, csak annyit jegyzünk meg, hogy valami sántít a próbarendőr esetében.

Utóállítás.

Dacára a még mindig javában dühöngő exlexnek, azért nyoma van annak, hogy sorozás is van a világon. Igaz, hogy ebben a szélsőséges időben csak apákat soroznak, illetve vizsgálnak felül, hogy kell-e fiaiknak katonának lenni. Ma volt több havi szünet után ismét az első utóállítás a Polgári egyetemen. Összesen 4 apát vizsgáltak meg, kik közül hármat keresetképtelennek találtak, ezeknek besorozott fiait tehát megváradulnak a katonai gyógyélet kellemességétől.

— Szövőgyár Tapolczán. Tapolczáról írják: A Németh testvéreknek a község kedvezményes áron területet adott el az u. n. tanárkertből, amelyen állami segéllyel modern berendezésű szövőgyárat építettek. Az ipitési, mint halljuk, legközelebb megkezdik és már a tél folyamán üzembe veszik a gyárat. A gyár finomabb férfi és női ruhaszövedéket is fog előállítani.

— Balatoni szórakozás. Nagy Antal, Sírsm János és Barát Vendel kesztelyi kőműves legények vasárnap délután csónakáztak. A vihar benn érte őket a vízben s csónakjukat vígyázatlanságuk következtében feldöntötte. Mindhármán a csónak alá kerültek. Ha a parttól hamarosan nem jön segély, b. nveszték volna. Így azonban az ijedségen és önkénytelen furdésen kívül egyéb baj nem történt.

— Harcászati céllovás. A nagykanizsai 20. honvédelmi alvezető legénysége f. hó 19-én és 20-án, kedden és szerdán a Kiskanizsa, Szepetnek, Bajcsa, Vöröshegy és a Principális kanális által határolt területen harcászati céllovászatot tart. E napokon a jelzett területen életveszélyes a tartózkodás és azt ajánlatos 3000 méternyire elkerülni.

— Kifogott hullá. Még pünkösdkor történt, hogy Tanay Antal muraszerdahelyi utmester 7. éves Kálmán fia a Mura partján játszadozott, miközben lába a töltes csuszamlós földjén megcsuszott, a kis fiú a vízbe fordult és mire segítségére mehetek, eltűnt a habok között. Dacára a legázásabb keresésnek, több mint négy hétig nem tudták a kis holttestet megtalálni, mig nem most arról értesültünk, hogy a vízbe fullt kis gyermek oszlásnak indult holttestét a múlt héten Bottornyánál egy halászó ember kifogta. A kis hullát hazaszállították Muraszerdahelyre.

— Tűz Kiskanizsán. Tegnap délután 5 órakor eddig felderítetlen okból kigyuladt Kiskanizsán Geröcs György Rozmaring utca 5. szám alatti házában lévő paja és az földig legett. A tűz oltására a kiskanizsai önkéntes tűzoltóság jelent meg, de oltásra már nem igen került a sor, mert a tűz a száraz fatákolmányal alig negyedóra alatt végzett, a szélszand-ben pedig a tűz a magánosan álló paktárol a szomszéd épületekre nem terjedt át. A kár 400 koronát tesz, mely biztosítás útján megtérül.

Színház és művészetek

Az öreg Romi jubilál.

Tegnap is megemlékeztünk egy színész-jubiläumról és az erről szóló cikkben írtunk a művészpálya mélységeiről és magasságairól. — Most vesszük csak észre, hogy a pálya tulajdonképpen való mélységéről megfeledkeztünk. A sugólyukról. Most aztán jelentkezik ennek lakója. — Romváry Lajost, a Kövesi színtársulat sugóját, az öreg Romit kiráncigálják színpadi kiesi házából, komoly Ferenc Józsefet huznak rá és ünnepélyes ábrázatok jubilálni fogják. — Mert hogy Romváry Lajos ma negyven esztendőre lépett először színpadra.

Túlás lenne, ha azt hinnék, hogy az öreg Romi teljes negyven esztendőt töltött a sugólyukban. Erről szó sincs, ilyen kegyetlen sorsot nem szánt neki a végzet. Volt bizony-e előadó színész is Romi bácsi, még pedig a javából. Nemes átkor volt, ki ép úgy domborított; akár Hajagos, volt aztán színgazgató is, de végül pályájának tengelye lefelé hajlott és lemutatott a sugólyukba. Most is ott van Romi bácsi. Végig sugta már az egész hazai és külföldi színműrodalmat és ha elunja, — újra kezd. Fontos szerep a színháznál az övé, nélküle nincs előadás. A jó sugó megbecsülhetetlen, Romi bácsi pedig a legjobb sugó. Néki még a legrosszabb

akusztika sem akadály, az ő hangját jobban meghallják a legutolsó sorban is, mint akár a tenoristái.

Tehát Romváryt jubilálja a színtársulat; a társulattal együtt ünnepel a közönség is, mely bizonyára szintén nem fog késni, hogy Romváry Lajos díszkrét működése felett elismerését kifejezze.

(—) Heti műsor.

Kedd: Liliom, egy csirkefogó élete s halála (Molnár Ferenc legújabb nagy sikerű énekes életképe.)

Szerda: A szép gárdista (operett újdonság.)

Csütörtök: Jack, a senki (vigjáték újd.)

Péntek: Az iglói diákok (felhőyarákkal)

Szombat: Trenk báró (operett)

Táviratok.

A klerikálisok és a spanyolok.

Madrid, július 5. Tegnap délután a republikánusok és szocialisták antiklerikális tüntetést rendeztek. A menetben minden társadalmi osztályhoz tartozó nők is nagy számmal vettek részt. A menet élén a liberális, republikánus és szocialista vezetők haladtak. Számos vidéki táviró hasonló tömeges felvonulásokról ad hírt, melyek minden incidens nélkül folytak le.

Papp Henrik öngyilkos lett.

Budapest, július 5. A mai lapok írták, hogy Papp Henrik jeles festő művészünk már napokkal ezelőtt elűnt. Ma kiderült, hogy Papp Henrik öngyilkosságot követett el. A rendőrség emberei tegnap délután a Ferencz József rakparton láttak izgatottan: járgalmi a nemrég óta nagyon ideges művészt és kiderült, hogy ugyanabban az időben a Ferencz József mellette megállapította, hogy az öngyilkos Papp Henrik volt.

Öngyilkos kereskedő.

Budapest, július 5. A Rakóczi-úton levő „Hattyu” szállóban berent az este szobát Guál Marton gazdag pozsonyi kereskedő. Ma reggel nagy dorreneste futottak össze a 14-es szoba előtt a szálló lakói. A kereskedő lötte ott magát agyon.

Győtrő emlékek.

Írta: Leon Lafage.

L'Horjon ügyvéd, mint az esküdtszéki tárgyalásról a tömeg zúgó tapsai közti fázott, magával húzta a autójába. Egy leánya virágbokréit dobott utánunk, L'Horjon monon utána kapott és szagolgatta.

— Ime, — mondta, — ez a legde-sebb jutalmam, tölde, illatos s bár alig ér két sou, szívóbi adtak. Ennyit meg sem érdemeltem. Mert igaz, hogy megmentettem egy embert, aki azonban gonosztevő, ékeszőlőn hazudtam mellette, de hát mégis csak hazudtam.

Sapadt volt, a kezei reszkettek. Szenvedélyesen, ketségbeesetten védte a védencét; azt mondta volna az ember, hogy az élete, a becsülete függ tőle.

— Ah, hallgasson, — mondta — amint ügyvédjelölti elragadtatásomban én is magaszalni kezdiem védőügyvédi fényes szereplését. — Lássá, én most saját magamat védelem, — tette hozzá. — Öltö-szülyi lebezdek a titok ream. Folyvást előttem nebezdek a gyermekkorom. Nehéz viszonyok között élünk. Apám szerencsétlen vállalkozásaival elvesztette a vagyonát s szegénységünket a gyermek minden gondauansága mellett én is éleken éreztem.

Volt egy nagynénénk, egy L'Horjon a régi időkbeli, ösdi föltogású, világkerülő matróza, kinek felemiólt erő vágya volt. Az apám volt a legközelebbi rokona s így öröksegenek a várományosa. A mogorva teremtes azonban egy fillert sem adott

volna nekünk idő elő. A reménység emőlin táplálkozunk tehát, hogy egykor majd gazdagok leszünk, jrai a kiterjedt birtokunk a kis kastélyal egyetemben.

Különbben sürü látogatásokat tettünk a nagynéninél s ilyenkor folyt a beszéd isteben boldogult nagybácsinkról, kinek az élete tele volt kalanddal és erénnyel. Söhajtoztunk a padló recseget, mintha valaki bejölt volna s ilyenkor mely csöndben várakoztunk.

A nagynéni egy alkalommal erőtellet mosollyal fogadott bennünket: „Még meg-vagyok, édes lelkem, — mondta — több száz évet éltek a családuknban; az már hagyomány és amint tudjátok, én szívesen ragaszkodom a régi szokásokhoz.” Egy héttel később ajtót zárt előttünk.

Ez mélyen lesújtotta családomat. Attól féltünk, hogy apám öngyilkosságot követ el. Édesanyám folyton figyelte, leste minden mozdulatát. Más szegény rokonok ügyes álszentekedéssel vitték körül az öreg nagynénit. Az apám szerintök erősen kompromitálta a becsületességét tönkre-jutása közben. A nyomor, tetteik hozzá, sok gyöngeséget menthet vé tesz, de mégis, ha szépiótlent nevet visel valaki.

Győtreless napokat élünk. Végre édes-anymánk egy eszméje támadt. A nagynéni nagyon szerette az én gondör, szöke fürtemet s gyermekes angyaltarcomat. Nagyon hasonlítottam a néni elhalt kis fiához, kinek az arcképét ott őrizte a szalon-jában a kandalló parkányán, fekete bár-sonykeretbe foglalva. Hátha megpróbál-nak engemet hozzá küldeni azza meg-hagyással, hogy kirelegjek, kedveskedjek neki.

Egyik barátunk vitt a nagynénihez ma-gát; az apám, mondta, külföldre utazott, édesanyám beteg és én ugyiszólván az utcára szorultam. A nagynéni két nap óta nem kelt föl az ágyból, betegsége szentim-entalissá tette, magánál tartott.

A társalkodónő, kit az említett rokonok helyeztek el a kastélyban, minden nyug-talanság nélkül fogadta az otittemet. Mindjárt első nap levitt magával a parkba, hol egy ujlundandi kutyával egy velem egykor leánya játszadozott. „Ez a te ro-konod”, mondta a társalkodónő.

Igy tehát, mint az anyámnak, a kedves rokonainknak is megvolt a maguk eszmé-jök; vetélytársam volt. A kis rokonleánya egészen barna volt és Klárinak hívták, ki nem állhatta a nagynénit és imádta a parkot; barátok letlünk s játszadoztunk együtt egész nap.

Egy reggel meglepetten hallottam, hogy a nagynénim ugyancsak szidia a társal-kodónő, ki azzal nyitott be hozzá, hogy a közjegyző, akivel véletlenül találkozott, tiszteletét akarja tenni a néninél.

A nénim azt mondta rá, hogy ő nagyon is állát az ilyen furfangokon, de még ép-pen nincs kedve végrendelkezni. Mi tokos falusi asszony, számtalan hasonló eset-nek az emlékével, úgy hiszem, attól félt, hogy ha a végrendeletét megírja, ügyesen siettetni fogják a halálát.

Egy este aztán egy pásztorfiu kereste a társalkodónőt és elmondta, hogy az apja leesett egy fáról s majd halálra zuzta magát. A jó asszony nagy jajveszékés és sírás után így szólt hozzánk:

— Menjétek gyerek fektüdni, míg én hazaszaladok egy pillanatra. Ha a nagy

Tudományos megfigyelések a moszkvai császári orvosi egyetemen megállapították:

„Valamennyi hashajtó ásvány-víz között a Ferencz József-keserűvíz glaubersóban és ke-serűsóban a leggazdagabbnak bizonyult. Ennél a sajátságánál fogva, melyet még fokoz az, hogy szódabikarbóna-tartalom-mal is bír, minden más hasonló ásványvíz fölé helyezendő. A természetes Ferencz József-ke-serűvíz még kis adagok haszná-lata mellett is, gyorsan és bizto-san ható hashajtó.”

A valódi Ferencz József keserű-víz csakis teljesen természetes ál-lapotban, minden hozzátétel nélkül kerül forgalomba és ásványvízüle-tekben, gyógytárakban és drogeri-ákban kapható.

A hírvető és hírlírók gyógyforrás

SALVATOR

Vér- és hólyagbetegségeknél, köszvény-nél, ezükbetegségeknél, vör-sény-nél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Tartalmazza a vitaminos ásványvíz. — Kapható ásványvízüzletekben és gyógyszer-tárakban.

BUDAPEST, AGOST 1910. — Budapesti Ásványvíz-üzlet, Budapest, V. Római, József u.

néni távollétem alatt csöngött, bizonyosan orvososágot akar bevenni; kéjtelek föl s adjatok be neki. El ne felejtétek!

Az asszony velünk hagyta a nagy kutyát, kétszer ránk fordította a kulcsot és lámpással a kezében tova sietett. Egy ideig alá s föl jártunk a szobákban, sorra néztük az összes arcképeket. Egyszer csak éjfél ütött a folyosón a nagy fall óra; nem merlünk lefeküdni.

— Lásd, — mondta a kis Klári — Zsófi néni nem tér vissza a reggelről előbb; fekdőnk le, nekem majd leragad a szemem. Csak hogy a nagynéni mindjárt elkezd harangozni, minden éjszaka felébrezt. És harangoz hatszor, hétszer még reggelig. En föl nem kelek, nagyon hideg van. Zsófinak itt kellett volna maradnia; azért fizetik.

— Persze!

— Hallod csak, hátha elvetődik a nagynéni csengőtyűjét? Ugy békén alhatnánk és Zsófi megintja vele holnap az egész orvososágot. Mert most már a sötét folyosón félni lehet; vannak kísértetek, melyek elfújják a gyertyát.

— Ah!

— En tudom. Menjünk hát, nézzük meg, alszik-e a nagynéni. Vedd a csengőt és tedd le a szőnyegre. Azt fogják hinni, a néni ültette le álmában és mert nem bír fölkelni, megvárja a reggelt és a társalkodónót.

Lopva az ágy elé mentem, gyors, rövid lélegzés töltte meg a füleimet. Elvettem a csengőt az éjjeli lámpa mellől, elnémitottam a kezemen és óvatosan tettem a szőnyegre. Aztán hátrálva távoztam, kissé reszkette attól való félelemben, hogy szemrehányó szóval fölemelkedni látom a nagynéni arcát.

— Ez talán rossz cselekedet, — gondoltam magamban; hátha fesszabul lesz a néni az éjszaka. De aztán elgondoltam, minő kegyetlen volt az öreg az enyémmel szemben s úgy kell neki — gondoltam hozzá. Klári, csintalanokodva vetett véget magánbeszélgetésemnek. A gyermekek, mint az emberek, nevetéssel védik magukat a félelem és a lelkiismeret ellen; mindketten nevetve menekülünk az ágyunkba. De van még biztosabb védelem is: ez az álom!

A kutyá a Klári ágya elé fektet. Csevegünk még egy ideig, aztán a leányka elhallgatott s engemet is elnyomott az álom. Nos, ismerik ezt a gyermekálmot; a mese vízitündére ez, mely magával ragad a vizek fenekére.

Másnap, amint Zsófi megjött, sápadtan az éjszakai álmától és aggodalomtól, a szegény nagynéni félig az ágyon kívül talált, haldokló, holtan, merev karokkal, melyek kérőn nyultak ki. A családomban kapta az egész örökséget. Megint mosolygni láttam az édesanyjamat. De csakhamar lelkiismeret kezdett gyötörni a koral egyre növekedve. Meg hagytam halni, megöltem a nagynéniemet! A büntetésem, kit tizenhat évvel később nőül vettem, a feleség fátölát vetette erre a „gyerekségre” s azt tettem volna én is, ha az ügyvédi pályát nem választom, hol minden büntetésben, amelyet védek, némelig saát magamat találom föl, a tulajdon mulmat védem.

Közgazdaság.

— Visszaélések hólapda rendszerű árusítással. A soproni kereskedelmi és iparkamara arról értesült, hogy területén: k több helységeit különféle külföldi cégek az 1848. évi XVII. t. c. 51. §-ába ütköző hólapda (lavina) rendszerű árusítás céljával hirdetésekkel, úgynevezett „bon”-okkal és szelvényekkel árasztják el, melyekkel cipőt, illetve órát, vagy más tárgyakat ígérnek annak, aki egy-egy szelvényt vesz a cégtől utánvétellel. A cég ily módon akkor küld csak árut, ha 12, illetve 20 szelvényt ad el, viszont a vevő abban az esetben, ha a szelvényeket másoknak eladja, 1.50—2.50 K-ért jut egy ezen összeget állítólag hét-nyolcszorosan meghaladó értékű holmihoz, melynek árát mások fizetik ki, tudniillik azok, akik hasonló előnyös árubeszerzésben bizakodva szelvények vételére fektetik pénzüket.

Az árusításnak ez a módja elnevezéséhez — híven, lavinaszerűen szaporítja a vevőkört, mert minden egyes megrendelő más újabb 3, illetve 4 egyéni ugrat be szelvényvételre, akikkel a maga portékáját megfizetési s kik, hogy pénzüket értéket kapjanak, mindig nagyobb körben ter-

jesztik a szelvényeket, nem törődve azzal, hogy amikor már teljesen el van árasztva a közönség bizonyos köre a szelvényekkel, százan és százan károsulnak áltál, hogy befektetéseikért értéket nem kapnak, mert a szelvényeket tovább adni nem tudják a cég pedig csak akkor küld árut, ha egyenként mindenki újabb 9, illetve 12 szelvényre szerez vévőt.

A lavina rendszerű árusítást folytató cégek tehát nemcsak azon nyereszkeskednek, hogy a szelvények ára fejében befolyt összeggel arányban nem álló értékű holmit adnak el a közönség ingyenes és lelkiismeretesnek nem mondható ügyfőkös-ködése mellett, hanem abból is mérhetetlen hasznot húznak, hogy amikor már a lavina megszakad s a szelvények legjobban el vannak terjedve, ezren és ezren hagyják benn az értéktelen szelvényekben pénzüket, melyért ellenértéket nem kapnak.

Az árusításnak ezt a módját ezért a kereskedelemügyi miniszter 70055/1900. számú rendelete a legáltalánosabban tartalmazza és elkövetőjéket ellen szigorú büntetést állapít meg. A 82268/1900. számú rendelettel pedig (t. posta és távirat) rendelték (1900. évi 70. sz.) kintitja az ily árusításra vonatkozó szelvényeket, hirdetményeket s más küldeményeket a m. kir. postai szállításból, végül 34588/1909. sz. rendelet megállapítja annak a lehetőségét is, hogy azok ellen, akik a szelvényeket tovább adják és terjesztik, a tiltott cselekményben való bűnrészesség miatt az 1879. évi XL. t. c. 26. §-a, illetőleg az 1878. évi V. t. c. 69. §-a értelmében iparhatósági büntető eljárás-lehető folyamata, mely 600 koronáig terjedhető pénzbüntetést, behajthatatlanság esetén pedig 30 napig terjedhető elzárást vonhat maga után, mert aki másoknak áldozatokba való beugratása révén, mások által kifizetendő olcsó portékát kíván beszerezni, bizonyos mértékben rosszhiszeműen jár el s jogosultságot használni keres, mely megtorlást érdemel.

Elsősorban tehát a közönség érdekében, másodsorban pedig a magyar ipart és kereskedelmet lelkiismeretlenül károsító külföldi cégek üzemeinek megállítás érdekében figyelemzteti a soproni kereskedelmi és iparkamara a közönséget, hogy a szóban lévő, bárholonnan, bármily cím alatt érkező szelvényeket ne vegye meg és ne terjessze, mert a külföldi cégek ily irányú szándékai a közönség károsítását célozzák és mert a szelvények továbbadása tiltott cselekmény, melyet a kamara a tudomására jutó esetekben kénytelen az illetékes hatóságoknál feljelenteni.

Távirat.)

Budapest, 1910. július 5.

Kézárú-üzlet:

Buza 5 fillérrel magasabb.

Határidő-üzlet:

Buza októberre 9.13, buza 1911. áprilisre 9.34, rozs októberre 6.92, zab októberre 7.23, tengeri júliusra 5.41, tengeri 1911. májusra 5.48, repce augusztusra 11.95.

Főszerkesztő: Szalay Sándor.

Felelős szerkesztő: Nagy Samu.

Eladó bolt-ajtó.

A Teleky-úton, a 29. számú házban egy teljesen jó vas-rolós bolt-ajtó eladó. Legkésőbb augusztus 1-én átvehető.

Építkezők figyelmébe.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű építő közönség szíves tudomására adni, miszerint új építkezést, régi épületek tatarozását és az összes építkezési szakhoz tartozó tervek, bármilyen rajzok, költségvetések és elszámolásokat, mind azt már éveken keresztül is jutányos és kedvező feltételek mellett készítettem, ezáltal is felkérem az építési szándékozó n. é. közönséget, hogy bármely terv kivételével a legnagyobb bizalommal hozzám fordulni kegyeskedjen, gyakorlatom előre biztosítja legnagyobb megelégedését s kérem nagybecsű pártfogását.

maradok teljes tisztelettel

Mankovits Jakab

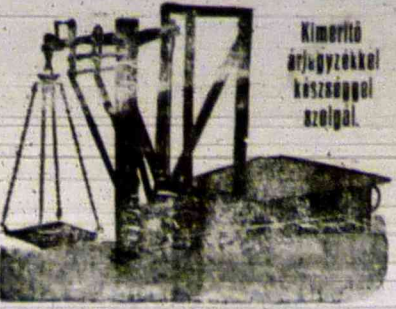
okleveles építő és építkezési vállalkozó
Nagykanizsán, Kínizsy-utca 21. sz.

Gépész felvétetik

Misztik L. Bioskop-színházánál Rózsahegyen (Liptó megye). Csak szolid és józan szakmák ajánlkozhatnak **Ofenbeck Károlynál Nagykanizsán, Magyar-utca 23. szám alatt.** 4050

Schember C. és Fiai

es. és kir. udvari hídmérleg- és gépgyár
Budapest, VI. ker., Váci-körút 59.
Rájánja legjobb minőségű
egyensúly-, tizedes-, tolesuly stb.
rendszerű és
mindenfélé
gazdasági mérlegeit

Kimutató
árgyűzőkkel
keszűgöl
szolgálat.

FIGYELEM.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy Fő-ut 15. sz. alatt levő, régi jó hírnévnek örvendő

Fehérnemű-tisztító intézetem
a legújabb villanyerőre berendezett

vasaló-géppel

szereztem fel. — Főfőlegessé vált tehát a fehérneműeknek és galléroknek tisztítás végett Bécsbe és Pestre való küldése, miután ezen felülmúlhatatlan gépem által szép és tiszta munka, valamint pontos kiszolgálás tekintetében, a versenyt bármely fővárosi céggel felveszem s a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. — Kérem egy próba által fentiekre meggyőződni.

Mayer Klotild fehérneműtisztító.

Építkezők figyelmébe!

Tisztelettel van szerencsém a n. é. építő közönség szíves tudomására adni, miszerint új építkezést, régi épületek tatarozását és az összes építkezési szakhoz tartozó tervek, bármilyen rajzokat és költségvetéseket jutányos árak mellett készítek. Felkérem az építési szándékozó n. é. közönséget, hogy bármely terv kivételével a legnagyobb bizalommal hozzám fordulni kegyeskedjen. Gyakorlatom előre biztosítja legnagyobb megelégedését. Nagybecsű pártfogását kérem

— maradok teljes tisztelettel —

1903 **Santa János**
— építő és építési vállalkozó —
Nagykanizsa, Kínizsy-u. 38.

Olla

szakorvo
sok által
megvizs-
gálva e
legjobbna
minősítve
van.
Két évi
jótállás

OLLA

— a legjobb minőségű —
legjobb minőségű
GUMMI
különlegesség
Kapható min-
degyes-
tárban és
jobb dro-
guerianban.

1903 mint
2000 orvos
által leg-
megjobbna
többnek
van
ajánlva
Ára tuc-
soként
4. — 5.
— 6.
— 7.
— 8.
— 9.
— 10.
— 11.
— 12.
— 13.
— 14.
— 15.
— 16.
— 17.
— 18.
— 19.
— 20.

Az előírtó helyek kimutatását, árgyűzőket és eredeti papírral a reklámot ingyen küld az **OLLA** gummi gyár Wien, 1149. Plattenstrasse 30. 57.
Yőrehtő: Uő. ökereszt drogeria Nagykanizsa.

Málnaszörp

krajnai hegyi gyümölcsből.

Kilója kor. 180.

Kapható

Drogeria a Vörös kereszthez
Nagykanizsán. 2674

Első kanizsai szörme megóvó intézet Eötvös-ter 9.

Mely által okozott károk ellen mindenki biztosítva van, ki a szörme és egyéb téli ruháit gondozás végett hozzám adja, nálam a lelkiismeretes kezelésen kívül a tárgyak tűz és betörés ellen is biztosítva vannak. Szűcsmunkákat bármiféle kivételben a legújabb divat szerint, javítást és átalakítást olcsón és pontosan eszközölök.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérem

4039

kiváló tisztelettel

ROBINSON GYULA szűcsmester.

Verseny tárgyalási hirdetmény!

„A Perlaki Társaskör” saját céljára a perlaki nagyvendéglő étterme mellé 9 méteres utcai homlokzattal egy 8 m. 60 cm. hosszú terem, 5 m. 50 cm. széles, 6 m. 50 cm. hosszú olvasó szoba, megfelelő előszoba, clost, esetleg kisebb kézi pincéből álló földszintes épületet óhaj emeltetni.

Az emelendő épület tervezete a Társaskör alelnökénél megtekinthető, kívánatra el is küldhető.

Az írásbeli ajánlatok 1910. évi július hó 25-ig a Társaskör alelnökéhez küldendők. A beérkezett ajánlatok tárgyalását 1910. évi július hó 30-án ejti meg a Társaskör választmánya. Perlak, 1910. július hó 2-án.

Dr. Szabó Zsigmond

a „Perlaki Társaskör” alelnöke.

4052

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA

Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással

A szerkesztőség (újság kiadóhivatal) a szerkesztői munkát végezteti. — Készen áll a szerkesztői munkát végeztetni, az újság kiadóhivatala nem vesz igénybe a szerkesztőt.

A szerkesztőség (újság kiadóhivatal) a szerkesztői munkát végezteti. — Készen áll a szerkesztői munkát végeztetni, az újság kiadóhivatala nem vesz igénybe a szerkesztőt.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házhoz hordva	szétküldéssel
Egy óra 1.20 K.	Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7	Félévre 9
Egy évre 14	Egy évre 18

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkások, kiskereskedők és magán-könyvtárak számára 50 fillér.

Külföldi előfizetőknek 50 koronás külföldi postaköltséggel 5 koronás külföldi postaköltséggel 5 koronás.

XXXVII. évf. 146. szám.

Nagykanizsa, csütörtök, 1910. július 7.

Kiadóhivatal: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A paraszt és a választás.

Nagykanizsa, július 6.

Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnök fölfedezte a magyar parasztot. A miniszterelnök nyilatkozik egy osztrák újságban és miniszterelnökül egészen szokatlan vezércikkiről tónusban megrajzolja a magyar paraszt jellemrajzát. A miniszterelnök szerint ugyanis a legutóbbi választások sorsát a parasztság döntötte el, miután „módszeresen végrehajtott felvilágosító munkával” meggyőzték róla, hogy a 67 az egyedül üdvözítő közjogi alap és ezzel kivezették a „szoviszta frázisok gyümölcsöt nem hajtó bozótjából.” A miniszterelnök kijelentése szerint tehát az „1867-es alapra történt a népszavazás, ami „kultúremény” fontosságával bír. A parasztság és a „független intelligencia” teremtettk meg a képviselőház munkapárti többségét. — Tehát nem a vesztegetés és hivatalos nyomás, mert „a magyar paraszt mindenképpen felett konzervatív és a magyar birodalom összes kincsei, a magyar államvagyon nem volna elég nagy, hogy őt meggyőződéssel elterelje.”

Bravó! Szeretjük, hogy a miniszterelnök a külföld előtt ily kedvező rajzát adja a magyar parasztságnak; végre is, a szennyest nem vihetjük a nagyvilág elé; de meg vagyunk győződve róla, hogy ennek az ékes rajznak minden igazságában maga a miniszterelnök sem hisz és ha megéri, enged belőle. A politikust az eredmények igazolják. Khuen gróf pedig nagy eredményt ért el: feltámasztotta a szabadelvű pártot. Tehát kétségtelenül jó gyakorlati politikus. Aki pedig az, az nem bizik benne, hogy az egész föld kerekén bárhol is lenne olyan ideális választó közönség, milyennek a miniszterelnök a magyar parasztot festi.

A parasztság, mint választási tényező: tömeg. A tömegre pedig csak az érzésvilágánál lehet hatni, az értelménél fogva kevésbé.

Tömegérzéseket pedig bajos kiváltani olyan kecsesítő jelszavakkal, hogy emelni kell a katonai terheket, állni kell az annexió költségeit, fenn kell tartani a jelenlegi gazdasági közösséget, melyből eddig valaki sok áldás nem fakadt Magyarországra.

Maga a miniszterelnök és minden gyakorlati politikus jól tudja, hogy a tömegérzés igenis a 48-as ellenzéki pártok programjai felé hajlik, mert a már megvalósult 67-es program által eddig teremtetett helyzet nem kielégítő. — Ezért azt tartjuk, hogy az ország követelménye a választásokon nem nyilatkozott meg őszintén, bár százon felül küldött 48-as képviselőt a Háza és éppen ezek a 48-as képviselők az ország legmagyarabb vidékeiről kerültek ki. A munkapárti képviselők legnagyobb részét a nemzetiségiek, a kincstári kerületek és a városok szállították.

Az eddig beadott 60 petíció bizony nem arról tanuskodik, hogy ezen a választáson a terror és a vesztegetés szabadságra ment és nem szerepelt. Aztán még valamit: miért éppen az az intelligencia a független, amelyik munkapárti? Sőt ellenkezőleg! Az intelligencia melyik része függhet az ellenzékől? Ennek nincs hivatalnok serege, melyre nyomást gyakorolhat.

Khuen gróf miniszterelnök beigazolhatja, hogy hiszi is azt, amit kijelentett. Ha valóban bizik a parasztság és független intelligencia elhűségében, ha azt hiszi, hogy erről visszapatant minden vesztegetési kísérlet és ha hiszi, hogy az ország közönségének többsége valóban kormánypárti meggyőződésű: foglaljon állást a választás titkossága mellett. Csinálja meg a választójogi reformot ezen az alapon. Miért nem teszi, ha a kormány biztos a felől, hogy a magyar nép megvetéssel és hogy a kormány „módszeresen végrehajtott munkája” sikerült.

A gimnázium építés.

Háromnegyedmillió.

Nagy meglepetéssel olvastam a Zala legnapj számában, hogy a főgimnázium építési dolga még mindig él és felszínén tartja magát. Mi bizony azt hisszük, hogy régen lekerült a napirendről és többé nem is kerül elő abból a lomtárból, melyet úgy hívnak: ad acta.

Tehát előbb-utóbb megépítik a főgimnáziumot. Valószínűleg utóbb, mint előbb. A hogy az így ma áll, úgy fest, hogy igen sok esztendő előtt nem lesz belőle főgimnázium. Súlyosabb szemrehányásokkal senkit sem akarunk illetni, tudjuk, hogy sok „hűbnere” van ennek az építkezésnek, de azt hiszem, mégis lehetne jobban sietetni a dolgot. Végre is, félmillió korona áll rendelkezésünkre és ebből már lehet valamit csinálni.

Ebből: a félmillióból. Anélkül, hogy ezt a hatalmas összeget egy fillérrel is megtoldanók. Azt olvastam ugyanis, hogy a városházán hétszáz ezer koronás tervek kísértének, igaz, hogy ezek a tervek olyan díszes gimnáziumi palotát ígérnek, melynek egyetlen vidéki város sem dicsekedhet. De hát mi szükség van arra, hogy éppen ezen a téren vezessünk mi? Ha a város minden vonalon stagnál és visszafejlődik, a süllyedés e nemes harmoniájából miért vájjon ki egyszerre oly tulzós arányokkal egyetlen épület?

Szó sem lehet arról, hogy a város a már előirányzott összegeken kívül, beleértve az államsegélyt, egy fillért is költsön erre az építkezésre. — Nemes, szép, nagy áldozatot hozunk a nagykölcson e célra rendelt részével is, erőnkön felül nem költökeztetünk. Amely városnak se vízvezeték, se csatornahálózat nincs, az csak a vidéki városi gazdálkodás karikatúrájaként, komikus nagyotakarással költöhet, millióit egyetlen középületre.

Egészen különleges a mi helyzetünk. Mi nem építhetünk egyszerű iskolaépületet, mert hozzátartoznak a szerzetesi lakások is. Bár a felekezeti oktatásnak nem vagyunk hívei, a kegyesrendi tanárok kanizsai működése mégis annyi tisztelettel és megelégedettséggel töltöttek el, hogy semmi ellenvetésünk sincs az ellen, ha a gimnázium építéséhez tartozó ezt a kérdést a rend megelégedésére intézik el. De természetesen ennek csak a kölcsönös méltányosság keretei közt szabad mozognia és a várost nem szabad aránytalanul megterhelni. A mi intézményes városunkra az alkalmak és üljások egész sora vár, melyek közéleti szempontból nem kevésbé fontosak, mint a főgimnáziumépítés. Kíváncsok, átváltó intézmények nem tudnak létesülni, mert

nincs hozzá pénzünk. Ilyen körülmények közt a legnagyobb könnyelműség lenne, ha éppen ebben az egyetlen kérdésben túlfesztenők az erőket és nemcsak a cél legszigorúbb szolgálatára szorítkoznánk, hanem jelentékeny összegeket adnánk ki azért, hogy parádézhassunk.

A városnak tehát szem előtt kell tartania: a mi lehetőségeink szűk kereteit, melyeket szétrombolni nem szabad.

Július.

Más megyék és városok

(—) Szeged halála. Szeged város törvényhatósága elhatározta, hogy a királyi nyolcvanadik születésnapja alkalmából száz ezer koronát ad öfelsége felállítására. A város e határozatának indoklása halálával emlékezik meg azokról a jótéteményekről, melyekkel a nagyvárz idején a király Szegedet elhalmozta.

(—) A pécsi kultúrpalota. A pécsi országos kiállítás végrehajtó-bizottsága Zsolnay Miklós elnöklésével ülést tartván, megállapította, hogy a városnak a pécsi kultúrpalotára összesen 250 000 korona áll a rendelkezésre. Ugyanennyirek adására kötelezte magát az állam is. Ennél fogva a kultúrpalota nemsokára megépül.

A választói jog körül.

A politikai helyzet.

Saját tudósítónktól.

Budapest, július 6.

Az ellenzéki pártok körében mostanában új csoportosulásokra csínálnak hangulatot. A legbuzgóbban ezt a munkát a két Károlyi gróf teljesítette, aki a függetlenségi pártok mérsékelt elemei igyekezett egy táborba tömöríteni.

Az ő akciójukkal szemben szervezkedik most egy másik, a mely viszont a radikális elemeket igyekszik összegyűjteni és országos reformpárt néven akar új pártot szervezni.

Mind a két szervezkedésnek a választói reform a főcélja. A Károlyi-féle akció Tisza István konzervatizmusát akarja szolgálni és olyan ellenzék akar világra hozni, a mely a Tisza István szellemében készülő reformnak nem csínálna nagy nehézségeket.

Az országos reformpárt neve alatt szervezkedő akció pedig ezzel szemben mindazokat szeretné egy táborba egyesíteni, a kik viszont a szabadelvűbb választói reformért lelkesednek.

Károlyiék nem vallják meg céljukat és ürügyül azt hozzák fel, hogy a két függetlenségi párt különváltan semmit sem használhat a függetlenségi eszmének, tehát egyesülniök kell — a haza nevében. Valóságban azonban a feudális főurak osztálypolitikájának a kedvéért.

VÉDJEGY

ZSEBEN HORDHATÓ

LEGOLCSÓBB

KRISTÁLYLIMONÁDE ÉS LEGJOBB LIMONÁDE

Poralakban előállított limonádé.

Kapható
Nagykanizsán:
Hans Vilmos
Geltach és Graf
Fesselhoffer József
Rechnitzer Mór
Arnold N. Flakuraknál

Egy adag 6 fillér. — Touristadoboz 12 adaggal, zsebben kényelmesen hordható alakban 80 fillér.

Kirándulásokon, sport-turákön, hadgyakorlatokon kitűnő szolgálatot tesz.

Bármely vízben oldva kitűnő limonádét ad.

Készít: Körtész Ernő gyógyszerész kristálylimonádé gyára Szabadkán

Kapható
Zalaegerszezen:
de Sörgo Antal
Gyarmati Vilmos
Grünhut Ferenc
Marton Miksa
Anhalti Odón
Reich Samu uraknál.

A függetlenségi pártokon még nem vetették észre a maszlagozt. Bizonyos, hogy már van táboruk és hogy sok hívet hódítottak maguknak. A reformpárt embe-
reinek sok dolgot lesz, — hogy a grófi mozgalom hatását ellensúlyozhassák.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, július 6.

A képviselőház mai formális ülésén a képviselők csak nagyon kis számban jelentek meg. A karzatok közönsége is csupán több vidéki küldöttségből került ki. Az ülésen Kóbor Ferenc alelnök elnököl, a kormány részéről Kluen-Hederváry gróf miniszterelnök, Lukács Székely, Hieronymi és Hazai miniszterek voltak jelen.

Az elnök előterjesztések után felolvasták az interpellációs könyvet, melybe Szabó István jegyeztet be interpellációt. Ezután Láng Lajos előterjesztette a felirati bizottság jelentését.

Lovász Márton kéri, hogy olvassák fel a felirattervezési szöveget is. Nyerges László jegyző felolvassa a feliratot, mely Deák Ferenc alkotásának dicsőítését kezdi. Ezt az alkotást most a nemzet tulajdonosságát szentesítette. Ezután a felirat körülből a trónbeszéd pontjait köveve foglalkozik a helyes munkaprogram kérdésével.

Elnök: Van-e valakinek észrevétele a felirat szövegéhez?

Hogyne! Nagyon is van! Lesz! — zúgják a baloldalon.

Hegedűs Loránd előterjeszti a pénzügyi bizottság jelentését az indemnitásról. — Sohymsy báró pedig a véderő bizottságát az 1910. évi üljönjavaslatról.

Elnök javasolja, hogy a Ház tegye közelebbi ülését pénteken, e 9-ikén tartsa és azon kezdje meg a felirati javaslat tárgyalását.

Végül Szabó István a Csalló-Szigetközi árvízmentesítési ügyében interpellált. Az interpellációt kiadta a miniszternek.

Ezzel az ülés véget ért.

Rz Ehrlich-szérum Nagykánizsán.

Dr. Szekeres megvárja az eredményeket.

Addig Nagykánizsán nem kísérleteznek.

— Saját tudósítónktól. —

Alig hisszük, hogy tudományos fölledezés valaha hatalmasabb forradalmat kelte a betegségek szomorú birodalmában, mint Ehrlich Pál frankfurti orvostanár szerének híre. Koch professzor azt emberek millióinak gyújtotta föl lelkeiben a reményesség kialvófélben levő szikráját, a vérba jellenszere azonban azoknak a szerencsétleneknek adja vissza ismét az egészséget, akik rettenetes, késő utódokra átszármazó betegségeket talán még maguknak sem merték bevallani.

A tüdővész, alighogy tudomást szerez a bajáról, orvoshoz szalad, — a vérbaj az azonban alszemeréből, meg azzal a tudattal, hogy amugy sem segíthet az orvos rajta, gyilkos és megengedhetetlen hazugságát a sirba viszi, — generációkat fertőzve meg hallgatásával.

Ha azok a hírek, melyek Ehrlich professzor csodálatos szeréről elterjedtek, — valóban bizonyulnak, a borzalmas betegséggel együtt meghal az a gyáva hazugság is, amely talán a legsúlyosabb réme volt a vérbajnak.

Néhány hét múlva már nem lesz a földön egyetlen kórház, egyetlen klinika sem, amely rendes kezelési módszerei közé föl nem vette Ehrlich tanár csodás hatású szerét, amely máris egy csomó reményt vesztett szerencsétlennek adta vissza az életet.

A vidéki lapokban naponta olvassuk, hogy itt is, ott is kísérleteznek a bibliai csodákra emlékeztető gyógyszerrel az orvosok és főleg a kórházak, melyek

betegállományának túlnyomóan nagy része az örökös kórral inficiált iudikus betegségekből áll. E hírek vétele arra intott bennünket, hogy érdeklődünk az iránt, lesznek-e az új szerümmal nálunk, a kánizsai kórházban is kísérletezések. Munkatársunk felkereste dr. Szekeres József kórházi igazgató főorvost, kit e korszakos tárgyra vonatkozólag megkérdezett.

— Mi nem kísérletezünk jelenleg, ki a főorvos. En megfogom várni azokat az eredményeket, melyeket minden reklámcélból távol álló klinikai produkálnak. Az igazán komoly orvosi szaklapok nem is vettek részt abban a hallgatásban, mely az egész világsajtót egybeként bejárta. Majd ha ezekben is olvasom, hogy a szer csakugyan úgy bevált, mint azt főleg a laikus közönség nagy elragadtatásában hiszi, akkor én leszek a szerum legteljesebb hódolója. De addig, különösen mert éppen ilyen óriási dologról van szó, kénytelen vagyok szkeptikus lenni. Így voltam a Koch-féle világfelfordulásnál is. Akkor saját szememmel akartam meggyőződést szerezni a páratlan világírtre emelkedett antituberkulotikus szerum hatásáról. Midőn egy pesti tanár a klinikán mutatta beoltott betegeit és így mutattott rájuk: „Íme az eredmény!” azt feleltem, hogy nem látok semmi eredményt és nekem lett igazam. No de hiszen nem is olyan roppantul sürgős a dolog, mert azért vannak a lues ellen is igen külön szereink, melyekkel a betegek igen nagy részét meg lehet gyógyítani. Csak a kellő gondot és türelmet kell rájuk fordítani. Nekem volt a kórházban egy syphilis betegem, egy cserepes, ki elhanyagolt betegsége miatt gerincgyulladásban meghalt. Hűdéses állapotban, teljesen benn feküdt egy esztendőig. Ma jönn van a háztetőm, s dolgozik, mintha soha semmi baja sem lett volna. A kánizsai kórházban is van évente 250—300 lueses beteg, ami bizony nagy százalék. S bizony nagy áldás lenne a szenvedő emberiségre, ha e szer csakugyan annak a csodálatos gyógyítóanyagának bizonyulna, — mint annak azt a nagyközönség máris tartja. Magam örülök ennek a legjobban és ismétlem, akkor sielni fogok, hogy azzal összes ilyen szerencsétlen betegünk egészségét mielőbb helyreállíthassuk.

A főorvos megmondta, hogy a betegség óriási terjedésének legfőbb oka abban rejlik, hogy a legfőbb beteg féliggyógyultan hagyja abba a kezelést, ami aztán már nem az orvosi tudomány hibája.

Fedák Sári a télen Londonban dolgozott a Colosseum című mesichaliban, ahol tüzes magyar hótákat adott elő cigánykísérettel. Bizi Sándor héttagú keszthelyi bandáját szerződtette Fedák Sári erre a munkára. Londonba vitte a bandát azzal a feltétellel, hogy a nyolc heti szerződés idő után hazaszállíttatja őket és hangszereiket.

Fedák Sári fellépett, Fedák Sári fellépett, mindenkinek volt elégedve, csak Bizi Sándor zenekarával gyűlt meg a Zsazsa baja. Az utoköltséget két nappal később kapták csak meg a cigányok s Kölnben rá kellett fizetni a jegyükre, a hangszerek pedig Fedák hibájából elvámlatlanul érkeztek 8 nappal későbbben Keszthelyre. Bizi Sándor bandája most beperelte a művésznőt a keszthelyi járásbírósnál és hétszáz korona kárterítést követel az édes Zsazsán.

Fedák Sári pörlik a cigányok.

— Saját tudósítónktól. —

Ó de szép a művészet, de szép, de drága szép az örökké vig, gyengesévvé bohémvilág, — az édes Zsazsa ellen igénypört indított egy vidéki cigánybanda. Mint mondani szokás, a dolog előzményei a következők:

Fedák Sári a télen Londonban dolgozott a Colosseum című mesichaliban, ahol tüzes magyar hótákat adott elő cigánykísérettel. Bizi Sándor héttagú keszthelyi bandáját szerződtette Fedák Sári erre a munkára. Londonba vitte a bandát azzal a feltétellel, hogy a nyolc heti szerződés idő után hazaszállíttatja őket és hangszereiket.

Fedák Sári fellépett, Fedák Sári fellépett, mindenkinek volt elégedve, csak Bizi Sándor zenekarával gyűlt meg a Zsazsa baja. Az utoköltséget két nappal később kapták csak meg a cigányok s Kölnben rá kellett fizetni a jegyükre, a hangszerek pedig Fedák hibájából elvámlatlanul érkeztek 8 nappal későbbben Keszthelyre. Bizi Sándor bandája most beperelte a művésznőt a keszthelyi járásbírósnál és hétszáz korona kárterítést követel az édes Zsazsán.

Pusztit a tüdővész.

Dunántúli statisztika.

Zalamegye vezet.

Saját tudósítónktól.

A belügyminiszter által most kiadott jelentés szerint a múlt év október havában 5072 egyén halt el tüdőgümőkórban. Országgrész, illetőleg törvényhatóság szerinti csoportosítva, ezen halálesetek a következőképpen oszlottak meg:

A Duna jobbpartján levő Baranyavármegyében 63, Pécsen 8, Fejérvármegyében 42, Székesfehérvárt 4, Győrvármegyében 18, Győrött 7, Komárommegyében 49, Komáromban 2, Mosonmegyében 16, Somogy megyében 98, Sopronmegyében 62, Sopronban 9, Tolnamegyében 57, Vas megyében 89, Veszprémmegyében 50, Zalavármegyében 114.

A Duna balpartján eső vármegyék és városok 528, Duna-Tisza közén 900, Tisza jobbpartján 369, Tisza balpartján 603, Tisza-Maros szögletén 592, Királyhágón túl 568, Fiuménban 22, Horvát-Szlávonországban 802.

Kaszirnosors.

Brutális támadás az utcán.

Saját tudósítónktól.

A kávéházi kasszák tünderére minden nap leselkedő véget érte utol tegnap egyik nagykánizsai éjjeli kávéház felrókját. (Hivatalos irásokban e néven szerepelnek.) Amint a kis kaszirnó hajnal felé fáradtan, az egész éjjel benyelt füstös levegőtől bágyadtan és vörös szemekkel egyedül iparkodott hazafelé a Báthory-utca, hogy jól megérdemelt pihenőre hajthassa boglyas fejét, a dohányraktárnál, a törvényszékkel szemben két éjjeli vándor állta útját.

— Kisasszony, szeressen engem, én úgy szeretem magát, szólította meg a kedvetlen nőt az egyik.

A leány nagyot kerülve akart kitérni a megszokott éjjeli utonállok elől. De aki hozzá a megszólítást intézte, nem hagyta annyiban a dolgot.

— Kisasszony, van még három koránam, az mind a magáé lesz, eresszen be a lakására. S ezzel sebes léptekkel utánna iramodott a mindjobban siető nőcskének.

Ez mosti fülában kérselt menedéket s már-már hazaért, a 12. számú házba, midőn épp a kapunál utolérte ittas támadója. A férfi megismételte ajánlatát, a nő újból visszautasította azt. Ekkor aztán a támadó megmutatta, hogy ő képviseli kettőjük között az erősebb nemet. Megragadta a karját a kis kaszirnó, ráncigálta, kalapját ruháját letépte s így megtépázva a járdához vágta és ha a nő kétségbeesett kiabálására Berger kávé fia és annak két barátja a kaszirnó segítségére nem érkeznek, támadója ott az utca kövezetén a legbrutálisabb merényletet követi el ellene.

Azonban kimentették támadója kezéből és így a kis kaszirnó csupán egy csunya éjszaka emlékeivel és rongyokra tépett ruháival vonult be az utcáról lakásába. A támadó fiatalember és barátja a segítség-látásra elmenekültek, de a rendőri nyomozás már kiderítette őket. A brutális férfi M. F. magyarutcai 22 éves cipészleány, barátja pedig, ki az egész csuf jelenetet tétlenül szemlélte, H. K. vasuti segédkausz volt. A kaszirnó csak az előbbi ellen tett többféle címen büntető feljelentést.

Henneberg-selyem

csak a gyárból, fekete, fehér és színes K. 1.35-től méterenként bluzokra és egész ruhákra. — Bértmentés és vámentés házhoz szállítva. — Dús mintaválaszték azonnal küldetik.

Henneberg-selyemgyár Zürich

Hírek.

— Az új körös zászlóalparancsnok. A soproni 48. cs. és kir. gyalogezrednek Nagykánizsán állomásozó 2. zászlóaljának parancsnokát, Götz Virgil alezredest nemrég Esztergomba a 76-osokhoz helyezték át. A minap foglalta el helyét utóda, — Ebner Emanuel őrnagy, akit az ezredtörzsből Sopronból helyeztek át Nagykánizsára. Az új zászlóalparancsnok már végzett bemutatkozó látogatásával.

— A pénzügyi bizottság üléséről. A képviselőtestület pénzügyi bizottsága ma délután fél 6 órakor bizottsági ülést tartott, hol a Rozgonyi-utcai és kiskánizsai új elemi iskolák építéseihez szükséges részét vették tárgyalás alá.

— Új menhelyi felügyelő. A gyermekmenhelyek vidéki telepeinek felügyelőit kellő szakképzettség igazolása után a belügyminiszter nevezi ki. A szombathelyi gyermekmenhelyhez tartozó nagykánizsai telep legújabb felügyelőjévé a miniszter Bosnyák Zoltán osztálytanácsos előterjesztésére Oestl Elni, Geisl Miksa nagykánizsai postafőosztályt leányát nevezte ki.

— Gyászrovat. Ma reggel hosszú szenvedés után meghalt Nagykánizsán Hild Lajos műegyetemi hallgató Hild Ferenc kőfaragó 23 éves fia. Elhunyt még szombat óta: Magyar Mariska szobaleány 20 éves, Fekete György 23 hónapos, Pető Ferenc 7 hónapos, Szv. Torma Józsefné szül. Golub Borbála magánzó 60 éves, Hegedűs Jenő 1 napos és Kamauf Mihály napszámos 69 éves korában.

— Kinevezések a pénzügyigazgatóságnál. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a pénzügyminiszter dr. Tóth László torontálvármegyei közigazgatási gyakoronkot és dr. Szikszai Jenő m. kir. felmerési felügyelőszéki műszaki díjnokot a zalagersegi m. kir. pénzügyigazgatósághoz ideiglenes minőségben pénzügyi fogalmazókká nevezte ki.

— Meghalt a neveit fia adata. Részletesen megírtuk azt a véres családi perpatvart, mely a minap Kiskánizsán történt. Horváth Györgyöt a neveit fia Peter Pál napján fejbe szúrta s azóta az öreg élet és halál között eszméletlenül fekszik a kórházban. Ma végre megszabadította öntudatlan szenvedéséről a halál. A rendőrség a halál bekövetkezéséről értesítette az ügyészséget, melynek indítványára holnap délután a vizsgálóbíró a megölt ember holttestét a törvényszéki orvosokkal fel fogja boncoltatni. A gyilkost, mint azt megírtuk, a gyilkosság után két napra elfogták s most már halált okozó súlyos testi sőtértési folyik ellene a bünvádi eljárás.

— Örmesterből irnok. Az igazságügyminiszter Molnár Pétert, a nagykánizsai 20. honvédszázad 1. osztályú számvivő altisztjét a vasvári járásbíróshoz irnokká nevezte ki.

— Béke a nyomdászparban. Megírjuk, hogy a budapesti nyomdászok azt az árszabást, melyet a vezetőség a főnökkel együttesen dolgozott ki, nagy többséggel elvetették, mert keveslettek a bérjavitás és soknak tartották a szerződés nyolc esztendő idejéig. A vezetőség erre lemondott, a lemondási azonban a nyomdászok nem fogadják el, hanem azt határozták, hogy kikérk a nemzetközi nyomdásztestület dőntését. Ez a döntés ma érkezett meg és úgy szól, hogy fogadják el a budapesti nyomdászok az új árszabásban biztosított megegyezést. A vezetőség a döntést ma a bizalmi férfiak elé terjesztette, a kik szintén egyhanguan hozzájárultak. Holnap a főnökkel közösen aláírják az új árszabást, úgy hogy

DENTON

Legújabb magyar találmány. Fogkefe fölösleges.

egyesíti a fogkefét, fogport és szájjvizet
igen kényelmes és minden fertőzést kizár

ára 30 darabonkénti dobozba esomagolva 70 f.

Használati utasítás.

A hávely színes oldalával a tenyer fele fordítva a mutató ujjra huzandó és használat előtt rövid ideig vízbe mártandó. A fogakat kívülről-belső felétől hosszirányban dörzsöljük le.

a nyomdászparban nyolc esztendőre bízolva van a béke.

Ha a honvéd berug. Megyes Mórész István huszas honvéd Nágkanizsán. A kaszárnyában, a röviden egyes-nek nevezett nyári üdülőhelyen. Hogy ide mint került, annak az alábbi története van. Tegnap délután Mórész, vagy Megyes, (nem tudjuk hol kezdődik a keresztnév.) Kiskanizsán jart és valamelyik csapatszekción berugott. Anyára, hogy egészen megfélemedezett a hadsereg tekintélyéről és így állapotban, ahogy a rendőri jelentés mondja: kihágva tartaldokodott. Tudnivaló a Szentflórián terén a sípkáját a levegőbe hajlítta, majd a hüvelyéből a gyilkost, azzal a kője gyűlte megkergette. Ekkor előkerült valahonnan egy rendőr ki a katonát csendre intette. Ez látszólag szót is fogadott, de csak addig, míg a legelső lövés házába be nem tért, hol a háziaszonyt, ki soha ezelőtt nem látott, ölelgetni kezdte és szerelmi ajánlatokat tett neki. A megtámadott asszony rendőrről küldött. Pár perc múlva megjelent itt is az iménti rendőr, de most már a szerelmi láztól is hevített hadfi nem engedmeskedett a rendőrnök, hanem kiakart dobni az idegen házból. A rendőr erre leteperle a féktelenkedő bakát és telefonoztatott a készületig a kaszárnyába, mely egy tiszt vezetésével félóra alatt künn volt és szuronyok közt vitte be a részeg katonát a kaszárnyába.

Et circenses. A „Pécsi Napló” írja: Cirkusz kell a népek! Kenyeret és cirkuszt követeltek vezéreiktől a rómaiak. az kell a magyarnak is, különösen olyan, mely nagy, melynek sok-sok lova és elefántja van. Ezt hozta Pécsre a Henry cirkusz, mely ma este már Grábian játszik, ahova az éjjel mentek el külön vonaton és mely Pécsen is olyan üzleteket csinált, mint akarmelyik világvárosban. Hat napig volt itt a cirkusz, ezen hat nap alatt nyolc előadást tartott és a közel három ezer ember befogadására alkalmas sátor mind a nyolc előadás színvonalát megtette, ami pénzben kifejezve mintegy negyven ezer koronának felel meg. Jelentékeny volt ezen idő alatt az idegenforgalom, mivel sokan jöttek be vidékről Pécsre cirkusz előadást nézni, de ezen vidéki városban horribilisnek mondható bevétel mellett is csak költségei térülnek meg az igazgatónak, mivel rengeteg kiadásai vannak a cirkusz tulajdonosának, hiszen csak helypénzt száz koronát fizetett Pécsen előadásoként, a külön vonatok pedig vagyont emésztettek meg. Vajjon a színházak is ilyen jó dolga van-e Pécsen?

Meggy-mag, mely halált okoz. Kovács Pety János igazi jómódú földbirtokos tegnap reggel a gyümölcskertjében sétálva, az egyik meggyfáról egy szemet leszállított s a gyümölcsrel együtt véletlenül a magot is lenyelte. Néhány óra múlva annyira rosszul lett, hogy ágyba kellett feküdni s mivel állapota mindinkább rosszabbodott, hozzátartozói beszámolták a kaposvári megyei kórházba, ahol az orvosok azonnal kezelés alá vették. A diagnózis megállapította, hogy Kovács János nemrégiben súlyos hasnyalvesztés ment keresztül s a betegsége a meggy-mag lenyelése következtében most újból visszaért. Hozzá tartozói a beteget haza akarták szállítani Igalba, de az orvosok, a beteg állapotát oly válságosnak találták, hogy az elszállítását nem engedték meg. A meggy-mag a gyomorban ugyanis még máig, súlyos komplikációkat is okozott, ami rögtön operációt tett szükségessé. Az orvosok megoperálták Kovács Jánost, kivették a meggy-magot a belekből, de a szerencsétlen ember életét már a műtét sem mentette meg. Tegnap délután iszonyú kínok között meghalt.

Elfogott cigányrabló. Székesfehérvári tudósítónk írja: Egy vakmerő rablót tett ártalmatlanná a csákvári csendőrség. Eisele József né, gánti fiatal földműves asszony folyó hó 1-én, kora reggel Csákvárra igyekezett. Hogy hamarabb celt érjen, az erdőn keresztül vette útját. Már jól benjárt az erdőben, amikor egy lovas cigány állta útját és revolvért szögezve az asszonyt, pénzt követelte. Eisele né könyörgésre fogta a dolgot és azt mondta, hogy nincs pénze. A cigány most leszállt a lováról és dulakodni kezdett az asszonnyal, akinek eközben néhány koronát tartalmazó kendője a földre esett. Az utonálló most a pénz után kapott és miután azt magához vette, a szerencsétlen, balátára remült asszonyt egy fához kötötte, majd lóra ült és elvágtatott. Eisele né az erdőn keresztül haladó falu-

beliei találták meg és szabadították ki borzalmas helyzetéből. Az asszony Csákvárra ment és ott elmondotta a csendőrségnek. Támadójáról annyit tudott mondani, hogy egyik szemére hibás. A csendőrség az asszony előadása alapján megindította az eljárást és a rablót még aznap elfogták. Rafael Sándor 19 éves, félzsémű cigánylegény személyében, ki Fehér-, Zala- és Somogy megyékben már több gazságot követett el. A rabló cigány a székesfehérvári kir. ügyészség fogja.

Vizsgálat elől a halálba. Fenyérszentmiklósi tudósítónk írja: Véres katasztrófa történt Fenyéren tegnap délután. Együtt haladt egy kettőlovas szekér Balázs György és Pávelics Mihály, mikor a lovak megvadtak és befordították a legényeket az árokba. — Balásznak semmi baja sem történt az esésnél, mert csak később történt a katasztrófa. Pávelics a kocsit elé állított, Balázs pedig a puskájával ütötte a lovakat. A megcsökönyösödött állatok nem akartak indulni, míg végre is a sok üllegetéssel megvaduva, rearóhantak az előttük állólagó Pávelicsra. A szerencsétlen embert a fölmérhetetlenség összezsúrták a lovak patái. A vizsgálat megindult annak a kiderítésére, hogy nem terhel-e felelősség Balászt. A legény azonban nem várta be a vizsgálat végét, hanem öngyilkos lett. — Vadászfegyverével fölboltelte magát és azonnal meghalt.

Megkéselte a sógorját. Felső-szentmártonban Szegcsán Benedek 17 éves suhancot sógorja: Híde Katalin, léha magaviselete miatt megkorholta. A gyereklégény az erkölcsi predikáció oly dühbe hozta, hogy az asztalról fölkapott egy nagy kést és azt sógorja hátaába szúrta. Az asszony sérülése súlyos. A késelő sógor ellen a bűnvádi eljárást megindították.

Egy örült asszony támadása. Karácsonyi Amália, 20 éves röjtöki postaküldőnc Rójtók községéből Szentmiklórra vitte a postát. Utközben a kertek alatt egy ismeretlen nő sarlóval támadt rá és jobb hüvelykujját levágta, haját pedig megtepte és azzal fenyegette, hogy megöli; ha még egyszer erre mer jönni. A csendőrség megindította a nyomozást és a tettest özv. Lőrinc József né, szül. Horváth Anna 66 éves szentmiklósi lakos személyében állapította meg. A nő állítólag örült.

Letartóztatott gyilkos. Pécsi levelezőnk írja, hogy a szakcsi csendőrség elfogta Rostás György országosan körözött betörőt, akiről kiderült, hogy a június hó 25-én, a pellérdi és keszti határ kúricásában halva talált Hagyó Katalin 65 esztendő öregasszonyt is ő gyilkolta meg. Rostás a gyilkosság elkövetése előtt Pécsen és a város határában csavargott, bejárta Keszti, Pellérd, Regénye és Zok községeket, ahol borkereskedőnek és korcsmárosnak adta ki magát. Kesztiiben azonban a gazdák rájöttek turpisságára, alaposan elverték és Hagyó, a hegyő el is fogta, de a furfangos betörő ügyesen kisküti a kezéből és elmenekült. Menekülése közben találkozott a hegyő feleségével Hagyó Katalinnal és boszúból megfojtotta. Mikor most Szakcsen elfogták, egy rendőri életveszélyesen megsebesített, amivel szaporította elkövetett bűnös cselekményeit.

SZEKELY LAJOS első nagykiszpiti fehérmű gőzmosó-, vasaló és tisztítóintézete, Hunyady-utca 6, (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

„Öld meg!” ...

Egy földbirtokos családi drámája.

— Saját tudósítónktól: —

Ismét családi tragédia, melyet a hitlen, házasságtörő asszony okozott. A szécsényi eset még izgalomban tartja a társadalmat és már újabb tragédiáról adunk hírt:

Egy vagyonos vasmegyei, fugyi birtokos ember, Kiss Imre, felesége hitlenségét borzalmas gyilkossággal torolta meg s maga is öngyilkosságot követett el.

Kiss Imre pár esztendeje házassodott meg egy közeli község birtokosának leányát vette feleségül. Intelligens és módos ember volt; jó módja mellett családi boldogságot sem zavarta semmi. Felesége rajongásig szerette. A fiatal asszony utjában azonban váratlanul egy idegen férfi akad. A férj észrevette, hogy a tolokodónak feleségére nagy hatása van s elhatározta, hogy gondosan övni fogja az asszonyt. Hatalmas szőlőbirtokán nyírlakot építtetett a férj s oda költöztek ki, hogy feleségét elvonja udvarlója közelségéből. — Azonban hiába öröklődött. A szerelmesek találkoztak.

A múlt este, midőn a szőlőbe hazatért, feleségét nem találta otthon. A cselédségtől kitérő választ kapott. Elindult, hogy megkeresi az asszonyt, gondolta, hogy talán a gyümölcsösben sétál. Egy öreg paraszttól aztán megtudta az igazságot.

Visszajön nemsokára. Fedeles hintóban vitték el, már hozzák is ott a völgyben.

Kiss Imre már tudta, hogy hol volt az asszony. Ismerte azt a fedeles hintót. Hazament és elhatározta, hogy megöli a feleségét. Alig toppant be a találkáról érkező asszony, rátámadt a férj.

— Meglakolsz! — kiáltott rá és a szeme vérben forgott.

A cselédség is összefutott, de ekkor már véreben fektült a fiatal asszony. Egy késsel szíven szúrta a férj. A következő pillanatban — a cselédség szemelátára — önmaga ellen fordította a kést. Ott helyen sebesítette meg magát, míg végül lefogták a cselédek. Az asszonyt az egyetlen szurás megölte, ellenben Kiss Imre sebei nem életveszélyesek.

Az esetről értesült a királyi ügyészség is és a vizsgálóbíró kiszállt a dráma színhelyére s megtartotta a vizsgálatot.

A feleséggyilkos férjet egyelőre, míg föl nem épül, nem tartóztatják le.

SARG-féle 60
KALODONT
Fillez LEGJOBB
FOG-CRÈME

Színház és művészetek

(—) Heti műsor.

Szerda: A szép gárdista (operett újdons.)

Csütörtök: Jack, a senki (vigjáték újd.)

Péntek: Az iglói diákok (félhelyarákkal)

Szombat: Trenk-báró (operett)

(—) Liliom. Ha egyedül állunk is e véleményünkkel, mi ezt a Liliom-ot tartjuk Molnár Ferenc legmegkapóbb, legszebb munkájának. Kevesebb benne a mesterkedés, a bravúr, a virtuozitás; mint Az ördög-ben, de az igazság, intuíció ereje és a lélek melege több. Liliom klasszikus alak. A Liliomok sokkal többen vannak, mint hinnők. Ott van a városligeti körhínlánál, itt van köztünk és a társadalom ormán a legmagasabb társaságokban is: a peches-jólélek, ki-már azt az összeget is elkártyázta, melyet az elkövetendő gyilkosságon keresni fog és ki-tizenhat év után is megüti a leányát, kinek pedig egy lopott csillaggal nagy örömet akar szerezni. Szegény Liliom, kiben csupa megkapó emberi vonás a lényeg, de melyet az élete körülményeiből reávarolt durvaság és konokság elföld. — Több van ebben az egy alakban, mint a

büntetőjogi bölcselet száz tudományos könyvében. Valóban rossz hajlamu ember ez a Liliom, ki az Istent is csak rendőrfőkapitányi uniformisban sejt meg és ki legnagyobb öröme csak artikulálatlan hangzavarral tudja kifejezni? Régi igazság, hogy csak nagyon érző szívű emberekből válnak szatirikusok. A Liliomban pedig Molnár Ferenc egyenesen Dickensel találkozik.

Persze, a mi színpadunkon a hét kép-ből álló darab sokat veszített és érthető, ha a közönség figyelmét nem ragadta meg. A hosszu közök miatt érthetetlené vált a darab második része, mely Liliom túlvilági szereplésével úgy, amint azt a csirkefogó világ elképzeli és ahogy Liliom is hitte életében. Ez az álom van oly szép és igaz, mint Hannele álma.

A darabot /zsdó a mi primitív színpadi technikánk keretein belül mesterien rendezte. Maga játszotta Liliomot teljes megértéssel, ismert művészi készségével és helyenként frappáns hatással. Ez a mi kiváló művésznk, ki a vidéki méreteken ennyire felülemelkedik, tegnap javát adta tehetségének. Érzelmes, megható volt Sponer Ilonka, nagyon találó Zöldi Vilma (Mari) és Putaky (hordár), az életből családostól hűséggel másolt alak Faludy betörője. Nagyon ügyes Sándor Ilonka, Nagy Sándor, Károlyné és Ibolyka leánya, minif mindig, elsőrendűek.

(—) Új színház Kaposvárott. Kaposvár város új színházát épített. A színház nyári színház jellegű lesz s az építése 300.000 koronába kerül. A vasbetonból épülő színház tervezetét Magyar Ede és Stahl József szegedi műépítések készítették. Az új színházban kilencszáz ember részére lesz hely s harminckett páholy lesz benne. A színpad huszonkét méter széles és tizenegy méter mély lesz, a hátsó, úgynevezett kis színpad szélessége tíz méter, melyége hat és fél méter lesz. A színház építéséhez a kormány részletekben kifizetendő 100.000 koronával járul. A kaposvári színháznak ez idő szerinti igazgatója, Balla Kálmán augusztus elsején kezd meg az idei évadot, de még a régi színházban, mert az új színház akkorára nem készül el.

Táviratok és telefonjelentések

A halálos automobil katasztrófa a rendőrség előtt.

Budapest, július 6. A Váci-uti tegnapelőtti halálos automobil katasztrófa ügyében a rendőrség befejezte a nyomozást és az ügy iratait áttette az ügyészségre. A rendőrség ma kiadott hivatalos nyilatkozatában megcáfolja egyes lapoknak azt a hírt, hogy Janeket, a világhírű zsokét, ki az automobilt vezette, letartóztatták. Janeket kihallgatták a kórházban és beismerte, hogy ő vezette a katasztrófa-kor az automobilt, annak dacára, hogy nincs kocsivezetői képesítése. Azt azonban tagadja, hogy olyan gyorsan hajtott volna, mint ahogy a lapok írták. — A rendőrség Janek ellen gondatlanságból elkövetett emberölés büntette címén folytatta a nyomozást.

Új világrekordok a repülésben.

Reims, július 6. Latham tegnap délután 450 méter magasságban megkerülte repülőgéppel a várost. Leblanc tulszárnyalta az óránkénti 100 kilométeres világrekordot, Paulhan pedig megjavította a 200 kilométeres távolsági világrekordot.

Szabadságünnep tömeges emberhalállal.

New-York, július 6. Az Egyesült államok tegnap tartott szabadságünnepén rendezett tüzijáték következtében 23 ember halálát lelte, 2000 ember pedig kisebb-nagyobb mértékben megsebesült.

A kiváló bőr- és általános gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, ezukorbetegságnál, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Természeti vasmentes ásványvíz. — Kapható ásványvízforrásokban és gyógyszerárakban: BUDAPEST, AUGUST Király-Ligetnél Salvator-forrás-Válhalm, Budapest, V. Rudolf-parknál 8.

Közigazgatás.

Nagykanizsa, 1910. július 6.

Haltis lipót gabonabizományos jelentése.

Időjárás: hűvös, zivatarok.
Irányzat: változatlan.
Buzaüzlet: üzletlen.

Gabonák nagybani eladásai.

		Buza	Árpa	Kesztyű	Fa-
		1000	1000	hely	polca
Buza	ett.	78	9.30	9.30	9.30
		77	9.25	9.25	9.
Róza		73	6.80	6.60	6.30
		72	6.50	6.50	6.20
Árpa	la	68	6.40	6.	6.
		66	6.	5.80	5.80
Zab	la		6.70	6.50	6.20
	la		6.40	6.20	6.
Káposzta					
Repece		11.20	11.20	11.20	11.20

Koronaértékben 50 kgnt.

Piaci árak:

Buza	K	9.10	15
Róza		6.40	
Zab		6.20	
Jengeri		5.80	

Tavirak:

Budapest, 1910. július 6.

Készaru-üzlet:

Buza 5 fillérrel magasabb.

Hatalpido-üzlet:

Buza októberre 9.06, búza 1911. áprilisra 9.27, rozs októberre 6.88, zab októberre 7.17, tengeri júliusra 5.39, tengeri augusztusra 5.48, tengeri 1911. májusra 5.50, repce augusztusra 11.95.

Borivóknak a bor keveréséhez!

Külsőbottli
a bor savanyúságát,
is kellemesen passz.
Nem fűt a bort.

Néang-Szu elbeszélése.

Emile Nolly.

Uram, én a te szolgád vagyok. A családod kinyitotta előttem házadnak kapuját és én itt vagyok előtte, én Néang-Szu, a rövidhajú, alázatos khmer leány. Phnom-Barék lakosai azt mesélték nekem, hogy Phnom-Pénhbe egy luk-zák-pi (hadnagy) érkezett, aki a mi nyelvünkre beszél és a ki rem átalál meghaladni bennünket, szegény cambodgiaikat. Akkor így szóltam apámhoz, Thas-Szomhoz: — Fogj be szekeredbe, oh apám, és vigy engem a királyi városába.

Látod, Thas-Szom ökrei ott állnak a kerted rácsozata előtt. Te azt kérde, hogy mit akarok tőled? Azt hiszed könyörgni jöttem hozzád, kéni, hogy adjál pár piastert nekem? Nem vagyok koldus, ó uram, és mind a rizsföldek, amelyek a phnom-baréki dombot körülveszik, az én családomé. Tedd vissza a ruházatom zsebébe a pénzedet és hallgas meg. Azt akarom tőled megkérdezni, nem találkoztál-e a franciák országában az én urammal? O is csak luk-zák-pi volt, mint te, és ő idejött khmer országába, ő megértette a mi nyelvünket és le tudta rajzolni a mi írásunk jeleit. Hogyan tudhatta mindezt? Talán egy másik elmúlt életében kambodzei herceg volt és ennek a régi életnek az emlékei még nem törődtek ki egészén emlékeztéből.

Törvényeinkhez híven feleségül vett és csuklóra erősítette a papaya-la virágai-ból font karkötőt. Aztán magával vitt phnom-phéni házába. Én féltem tőle, mert az öreg asszonyok ott lenn a piacon iróztatos dolgokat meséltek a franciákról. De ő édes szavakat mondott nekem, Kaun-Krábej-nek (kis bivaly) nevezeli, mint az anyák az ő gyermekeiket és a lélelem elhagyja az én szívemet.

Szerettem. Orlése bűdös volt, a hangja zengézet és szomorú, a szemei komolyak voltak és a tekintete lebilincselő. Szerettem. Régi énekes regéket olvasott fel nekem, tudós franciák másolták le templomaik-ban. A tűzerek odajöttek esteként a verandára és gitár és zenei (bambusz-ból

készült xylophone) kísérete mellett énekeltek khmer-dalokat. S papaink odaültek az ágya szélére és tértak vele.

Mindig és mindig csak piastereket adtak nekem és én így öltözködtem, mint egy herceg. Köntöseim selyemből voltak, minden ujjamon aranygyűrűk és rágyogó karkötők a csuklómon és a bokáim felett. Egy hintót vett nekem és két fekete loval és minden áldott nap alkonyat idején végighajtottam a csatorna mentén a kam-póti úton, a tonlé-sap-i hidakon, akárcsak egy francia asszony. Boldog voltam és nemem asszonyai dicsőítettek, hogy ily bőkezű nagy ur a férjem.

Akkor jött az áradás ideje. Távol országokban, ahol a Nagy Folyam forrásai vannak, megdagadtak a folyók és patakok. A Nagy Folyam sárga hullámai ellepték a város környékét; a tonlé-sapi zuhatag, mint egy kilótt nyíl, rohant a Nagy Tó felé, hol az Angréa-Nokor romok vannak és a szent város. És khmer országban nem esett eső és testvéreim ezrével haltak el. Az én nagy, jó uram is lázba esett és a tűzerek bevitték a beteget házába (kórház).

Eltűnt a házban két hónapig feküdt és a halat és az öröklet felkészték körülötte. Akkor tudtam meg, hogy drágább nekem, mint az apám és mint az anyám és mint a két szemem világa. Az ágya elé terítettem gyékényemet és ott feküdtem minden éjjel, hallgattam, hogy az ő nyelvén, érthetetlen dolgokat suttog és talán az ő isteneihez fohászkodik. Nappal egy sarokba kuporodtam és jöttek a francia doktorok beteggyárhoz, hogy megszabadítsák testét a sorsvaszóló kórságtól.

És én azt mondtam nekik:

— O, tudós, nagy urak, adjatok neki egy italt, hogy visszatérjen az emlékezete; én a felesége vagyok s ő felelejtette, hogy szeretett sémeg az arcomat sem ismeri meg. Nem felelt egyikük sem és én nem javeszteltem többé, nehogy zavarjam őket. Egy napon két tűzér megragadta az én uramot, egy bordygyra fektették és elvitték a folyó irányában. Utánuk szaladtam és láttam, hogy egy kapal-ra, egy tűzelő hajóra tettek. Velük együtt én is felszáltam a kapalra és azt kérdeztem tőlük:

— Hová viszik az én uramat?

— O, luk-zák-pi felesége, — felelték — a te urad visszatér az ő francia házába.

Gyere velünk, mindjárt indulunk.

En letérdepeltem a férjem mellé, megcsókoltam forró kezét és így kiáltottam:

— Uram, uram, — mondd, visszajössz Néang-Szuhoz?

— Felel fordította szomorú szemét és halkán nyöszörgött. Láttam, nem ismer meg. És ekkor én elhagytam a hajót, keddombba rejtve arcomat, honnét csak úgy patakozott a könnyek. És visszatértem Phnom-Barékba.

Te, aki a franciák országából jössz, nem találkoztál ott lenn az én urammal? Vajon tudod-e, hogy visszanyer-e egész-séget, emlékeztet? Mit mondasz?

Láttad? ... Lehetséges volna? Beszélt neked rólam? Nem! ... O, jaj!

Elfelejtett!

És mégis visszajön! Én tudom, hogy visszajön és várom. A szapik megővendők, hogy visszajön.

De ime hallom, hogy anyám, Tas-Szom hív...

Bocsásd meg, hogy oly sokáig beszéltem bánataimról, reményeimről.

Rabszolgád vagyok, uram! ... Vedd-e lótvuszvirágokat, a phnom-baréki tó környékén szedtem az én uram szerelte a lótvusz.

Főszerkesztő: Szalay Sándor.

Felelős szerkesztő: Nagy Samu.

Ingyen! Ingyen! Ingyen!

A csecsemő (Der Säugling) című füzetet a meyer egy gyermekorvos írt, minden anyát felvilágosít arról, hogyan nevelje és táplálja helyesen kedves gyermekét és miképp hártsa el tőle a sok rémületes nyári betegséget; a hasmenést, a hányáskezelést és a bélszűrt. Küldjünk levelezőlapot - Rufeke R-nek Bécsből.

T. hölgyközönség
figyelmébe!

Az idény előrehaladottsága és túlhalmozott raktáram miatt, divatos egyszerű kalapok 2 koronától 6 koronáig kaphatók óriási vászártsággal.

Tisztelettel!

ROTH LAURA

divatáranyó, Kazinezy-u

Kaufmann Mór

— urisabó —

Nagykanizsa, Erzsébet-tér (tűz ház).

Dus választék a legfinomabb szövete-kből. Gondos és izékes kidolgozás.

— Szolid, jutányos árak! —

Gépész felvételek

Misztik L. Bioskop-színházánál Rőzsa-hegyen (Liptó megye). Csak szolid és józan szakérők ajánkozhatnak Ofenbeck Károlynál Nagykanizsán, Magyar-utca 23. szám alatt. 4050

Butor

vásárlók becses figyelmébe ajánlom! Saját lakásomnál raktáron tartok fényezett, matt és festett szobabutorokat, valamint konyhabe-

rendezéseket.

A n. érd. közönség b. pártfogását és rendelését kérem. — Kiváló tisztelettel

Kaufmann Ferencz, asztalosmester

Nagykanizsa, Rákóczy-ut 4. sz.

(Közvetlen a Sugár-ut mellett)

Ritka alkalom!

A gyár egy elemi csapás után megbízott sok ezer darab gyönyörű nehéz

— flaneltakaró —

eladásával. A takarók a legújabb és legszebb minták és divatszinek alig látható jelentéktelen vízfoltok-kal. A takarók minden körülmények között a jobb háztartások részére mint ágy és személytakarók felel-nek meg, igen jó minőségűek, me-leg és erősek, körülbelül 190 cm. hosszú és 135 cm. széles. Szállítás utánvét mellett 3 drb. mész flanel-takaró 9 korona minden divatszín és minőségben, 4 drb. háziorálási takaró 10 korona. E hirdetés minden olvasója bizalommal rendelhet. Nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy a küldeményem mindenki meg lesz elégedve.

OTTO BEKERA

ny. cs. k. pénzügyi fővigyázó NACHOD (Böhmen).

Ha gazdaságos, tartós,
üzembiztos

Benzinmotoros csapó-készlet

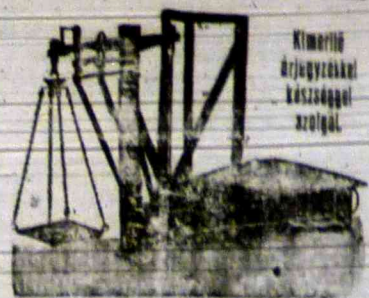
olcsó árban, kedvező feltételek mellett teljes szavatossággal óhajt, úgy forduljon

SZÜCS ÖDÖN

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 66. sz. alatti céghez, mely cég felszólításra készségesen szolgál árfegyzekekkel.

Schember C. és Fiai

cs. és kir. udvari hímérleg- és gépgyár
Budapest, VI. ker., Váci-körút 58.
Ránija legjobb minőségű
egyensúly, tizedes, súlyosúly stb.
rendszere és
mindenféle gazdasági mérlegel

Málnaszörp

krajnai hegyi gyümölcsből.

Kilója kor. 1.80.

Kapható

Drogeria a Vörös kereszthez

Nagykanizsán.

Bazsó József

kovács és kocsiigártó
NAGYKANIZSÁN, Teleky-ut 6.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat

Elvállal: lóvasalást, kocsik átalkítását, tisztogatását és bérelését.

Különb. munka, jutányos árak. 2679

Építkezők figyelmébe!

Tisztelettel van szerencsém a n. é. építő közönség szíves tudomására adni, miszerint új építkezési, régi épületek tatarozását és az összes építkezési, szakhoz tartozó tervek, bármilyen rajzokat és költségvetéseket jutányos árak mellett készítik. Felkérem az építési szándékozó n. é. közönséget, hogy bármely terv kivételéhez a legnagyobb bizalommal hozzám fordulni kegyeskedjen. Gyakorlatom előre biztosítja legnagyobb megelégedését. Nagybecsű pártfogását kérve — maradok teljes tisztelettel —

Sánta János

— építő és építési vállalkozó —
Nagykanizsa, Kintzay-u. 38.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy melléklettel.

ZALA

POLITIKAI NAPI LAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házhöz hordva:	székhelyi:
Egy hóra 1.20 K.	Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 3.50 ..	Negyedévre 4.50 ..
Félévre 7 ..	Félévre 9 ..
Égész évre 14 ..	Égész évre 18 ..

Egyes szám ára 6 fillér.

Művelődési, béli kimutatások és magán-költségvetések áronként 50 fillér.
Eljegyzési és esküvői ártételek díja 5 korona. Köszönvénydíj 5 kor.

XXXVII. évf. 147. szám.

Nagykanizsa, péntek, 1910. július 8.

Kiadóhely: Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

Terméketlen esztendő.

Nagykanizsa, július 7.

Régóta nem volt Magyarországon olyan jó termés, mint az ideai és mégis, szinte paradoxonnak tetszik, hogy ezt az évet terméketlen esztendőnek kell minősítenünk.

Az ország helyzetének, politikai és gazdasági formátumának legmegbízhatóbb fotográfiája a költségvetés. Ez fejezi ki a kormány törekvéseit és ez fejezi ki egyúttal a tevékenységi határt, ameddig az ország termelő ereje nyújtózkodhatik. És a mi költségvetésünk 1910. évre egy, az év közepén benyújtott és megszavazandó indemnitással redukálódik, amely tehát arra hatalmazza fel a kormányt, hogy az előbbi év költségvetésének keretei között mozgathat úgy a kiadások, mint a bevételek eszközlésében. Az ideai év mérlege tehát azonos lesz az 1909. év mérlegével, mely pedig vigasztalan, terméketlen esztendő volt.

De az ideai év terméketlensége még sokkal vigasztalanabb és még inkább elkeserítő.

Három év előtt általános gazdasági pangás kezdődött Európában. Az ipari tevékenység megakadt, a gyárak beszüntették, vagy legalább redukálták üzemüket és szinte katasztrófaszerű hanyatlással csökkent a termelés. Az egyetemes pangás természetesen a magyar piacra is kihatott és a mi zsenge iparunk még kritikusabb helyzetbe került, mint bármely más országé. Hozzájárult mindezekhez az általános fegyverkezési mánia által involvált kiadásemelkedés, amely nálunk ismét fokozottabb mérvet öltött a bosnyák kaland következtében. Amikor tehát a termelés a csőd szélén állott, ugyanakkor irtózatosan felszaporodott kiadási többlet nyűge nyomott bennünket, ami annál veszedelemesebb volt, mert ez a

többlet inproduktív katonai célokra szolgált.

Az európai pangás már véget ért és mindenütt pezsgő élet fakadt nyomában. — Ujabb fellendülés korszaka következett be és gyors ábrakapással elérték, sőt hamarosan túlszárnyalták a piac előbbi élénkségét. Am a mi országunkban az ex-lex krónikus betegsége újult fel, politikai nehézségek törnyosultak a gazdasági megerősödés útjába és míg más államokban az államhatalom a maga törvényhozási és pénzügyi erejével sietett a pangó esztendő rombolásait helyrehozni, nálunk maradt minden a régi: fejtünk fellett a katonai terhek folytonos emelkedése és ezzel szemben a termelés változatlan pangása. Az államhatalom nem működött sem úgy, mint gyámolító, mint a bajoknak törvény alakba öntött medicinaként gyógykezelő orvosa, sem mint az ország legnagyobb munkaadója, aki tevékenységével az iparágak hosszú láncolatát tudja uzembe hozni, a munkások százezreinek adhat munkalehetőséget és így fogyasztó piacot teremtve, ismét a termelésnek lesz elősegítője. — A hosszú pangás után erre az államhatalmi tevékenységre lett volna szükségünk és helyett kaptunk ex-lexet és kaptunk most egy indemnitást, amely az ideai évre is a múlt év költségvetését hozza át, tehát a gazdasági pangás és militarista tulkiadások esztendejét.

Ezért terméketlen az ideai év.

Merő szemlényvesztés az, hogy az ideai év államháztartási mérlegében aktivát akarnak kimutatni a múlt év deficitjével szemben. Mert hisz a bevételek nem emelkedtek. Az államgazdaság nem mutat fejlődést. És ha mégis kedvezőbb a mérleg, ez csak onnét eredhet, — mert az állam szociális, kulturális kiadásait redukálták, a beruházásokat szüntették, szóval: megakasztották mindazon állami tevékenységeket, melyeknek kifelé az állampolgárokra is van hatása. —

Ebből a többletből azonban nem kérünk. Az így összegyűjtött vagyón hasonlít a zsugori vagyonához, aki éhen hal, hogy pénze legyen.

Egész Európában szárnyra kaptak az elnyomott erők és nálunk nem rugyoznak az állam produktív fái. Másutt a tespedés gazdag fellendülést váltott ki, nekünk küdenünk kell a tespedés két szomorú maradványával: az improduktív „nagyhatalmi” kiadásokkal és a koalíciós adótörvényekkel. — Ha ezektől meg nem szabadulunk, nem menekülünk az évek terméketlenségétől sem. De az, hogy tudunk-e menekülni a társadalmi erő, a termelők öntudatában fekvő energia kérdése. És ha másban nem, az évek fokozódó terméketlenségében bízunk, hogy ez az öntudat végül mégis csak felébred.

A delegációk.

A politikai helyzet.

Saját tudósítónktól.

A delegációk időpontjának meghatározása az osztrák képviselőház munkarendjétől függ. Ausztria ezuttal rosszabb helyzetben van, mint Magyarország, jóllehet, pár hónappal ezelőtt még az volt a helyzet, hogy Magyarország politikai viszonyaitól függ majd, lesz-e az ideai delegáció és ha igen, mikor.

Magyarországon azonban változott a helyzet. Van munkaképes többség és a delegáció megválasztása akadálytalanul megtörténhet. Most már Ausztria részéről lehetnének nehézségek, amár megvan a mód, hogy e nehézségek elháríttassanak.

A két kormány már foglalkozott is ezzel a dologgal és az őszi parlamenti ülényre tette a delegációk ülésezését. Az idő azonban még nincs megállapítva. Ez még újabb tárgyalások anyaga lesz. Annál is inkább, mert ezuttal nagyon sok időt fog igénybe venni a delegáció és tudni kell, hogy egy hosszabb ülésszakot, hogyan lehet a két parlament üléseinek idejével összeegyeztetni.

A delegáció ezuttal két költségvetést fog tárgyalni, az 1910. és 1911-ikét és most fog először az annexió következményeivel, a parlamenti jóváhagyás nélkül eszközölt hadügyi megrendelésekkel és a szükséges beruházásokkal foglalkozni. Csupa olyan tárggyal, amely egymagában is sok vitára adhat alkalmat. Ezuttal pedig különösen éles vita keletkezhetik körülötte úgy a magyar, mint az osztrák politikai viszonyokban beállott feszültség következtében.

A delegáció tehát az ideai nagy politikai esemény lesz és érthető, — ha most minden róla szóló hír izgalmas érdeklődést kelt a politikai körökben.

Gyermekmenhely — halálgyár.

Az igazgató főorvos nyilatkozata.

Saját tudósítónktól.

Németország egyik legelőkelőbb gyermekorvosának világhírű tudós igazgatója mondotta egy gyermekvédelmi kongresszuson: Az én kórházamban valósággal üveg-házban ápoljuk, gondozzuk a beteg csecsemőket, az elhagyott gyermekeket és mégis nem restellem nyíltan kimondani, hogy mint intézményem kapujára egészen bátran ki lehetne írni azt a feliratot, hogy itt lehet könnyen államköltségen meghalni.

A tudós német professzor annak igazolására hozta fel ezt a jellemző mondatot, hogy a gyermekek mesterséges táplálása igen közel áll a gyermekpusztításhoz és a legmodernebb, a leggondosabb gyermekápolás sem képes kárpótolni a gyermekeket az anyatejért. A szombathelyi gyermekmenhelyben a gyermekhalandóságnak egy héten való feltűnő nagyságát tette szóvá vasárnapi számában a Vasvármegye, abból az intencióból, hogy megvilágítsák a közönség előtt ennek a feltűnő gyermekhalandóságnak az oka és magyarázatát. Ezt a hírt átvette a Zala is azért, mert Nagykanizsa is a szombathelyi menhely kerületéhez tartozik és innen is Szombathelyre viszik a gyermekeket. A szombathelyi gyermekmenhely igazgatója, dr. Bartos György a Vasvármegyehez intézett levelében megadja a felvilágosítást a felvetett kérdésre és az a válasz csaknem ugyanaz, mint a híres német professzor fentebb vázolt nagyjelentőségű mondatja. Kötelességünknek tartjuk, hogy mi is közöljük e levél egy részét, miután a hírt, melyre vonatkozik átvettük.

A nyilatkozatból, mely érdekesen világítja meg a kérdést a következő részt közöljük:

Mindenekelőtt az adatokat kell helyreigazítanom, amennyiben az elmúlt héten nem 10, hanem csak 4 gyermek halt el intézetünkben és pedig 3 csecsemő és egy 3 éves hűlye, testileg is teljesen degenerált gyermek.

Nekünk azonban ezen szám is elég magas és minden törekvésünk oda irányul, hogy azt csökkentjük. Ha azonban tekintetbe vesszük a szombathelyi gyermekmenhely különleges nehéz helyzetét, mely az általánosan elő, hogy csak a külföldről, főleg Bécsből hetenként 4—5 elcsatnyult, már pusztulásnak indult gyermeket szállítunk intézetünkbe anyjuk nélkül, kiket elegendő szoptatás dajka hiányában mesterségesen vagyunk kénytelenek táplálni, ha ismerjük továbbá a mesterséges táplálás nehézségeit és ha hozzá vesszük, hogy a súlyosabban megbetegedett gyermekeket a telepekről is az intézetünkbe hozzák be, ez a magas halálozási szám legalább is érthető lesz.

Kölcsönponyva-intézet gép és kazaltakaró vízmentes ponyvák gyári raktára, **zsákok**, kenderkötelek, tűzifecskendokhoz tömlő, kévekötelek, szőlőkötöző-fonal, raffia-háncs, gépkender, hevederek, olajok és egyéb gazdasági áruk legolcsóbb beszerzési forrása **HIRSCH és SZEGŐ** Nagykanizsa.

Ezen magas halálozási arányszámnak kizárólagos oka az, hogy nincs módunkban kényszeríteni az anyákat, hogy csecsemőiket szoptassák. Ismerjük tehát a baj forrását, csak nem állanak törvényes eszközök rendelkezésünkre a bajon segíteni.

Ez a válasz tanulságos. Azok az anyák, akiknek gyermekei a menhelyben elhelyeztettek, ne tekintsek a menhelyet annak az intézménynek, mely őket gyermekeiktől végleg megszabadítja, hanem, igenis, az állam támogatása mellett maradjanak anyák és táplálják szülőtteiket. Az anyatej a legbiztosabb gyermekvédő intézmény a halál ellen.

A képviselőházi inzultusok.

A verekedési pert törlik.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, július 7.

A kormány elvben elhatározta, hogy a képviselőházi verekedés ügyében indított bünpert törlettel fogja. Ez az ügy egyelőre tudvalevőleg nyugszik, mert a bíróság előbb Beck Lajost akarja kikérni a képviselőházból s az ügyesség csak az után tesz további intézkedéseket. Beavatott forrásból jelentik, hogy a kormány legutóbb foglalkozott e bünpert kérdésével és Székely igazságügyminiszter meleg pártolására elhatározták, hogy a miniszterelnök a bünpert törlésére fog előterjesztést tenni a királynak.

Folytatják a véderőtárgyalásokat.

— Saját tudósítónk távirata. —

Bécs, július 7.

A N. Fr. Presse értesülése szerint a megszakadt véderőtárgyalásokat ma Bécsben Hoffmann altábornagy vezetésével folytatták. A tárgyalásokon úgy a magyar, mint az osztrák katonai minisztériumok képviselve vannak.

Tárgyalják a bankot.

— Saját tudósítónk távirata. —

Bécs, július 7.

Bilinszky osztrák pénzügyminiszter vasárnap Budapestre utazik és a bankkérdésben folytatja a tárgyalásokat Lukács László magyar pénzügyminiszterrel. Tegnap az osztrák-magyar bank vezértilkára tárgyalt Lukácssal. Biztosra veszik, hogy a legfontosabb kérdéseket még a képviselőház nyári szünete előtt megoldják.

Értesítők.

Megszűnt a kipellengérezés.

— Saját tudósítónktól. —

A Zala egyik minapi számában a legnagyobb elismerés indokolt hangján szölkünk a helybeli állami polgári iskola tanári karának azon utjásáról, hogy az évvégi értesítésként kihagyta a tanulók érdemjegyeinek a közlését. Ez a multkorú cikkünk némi helyreigazításra szorul, anélkül, hogy ezzel a polgári iskola tanári karának érdemeit kisebbíteni akarnók. Annyi az egész, hogy az említett téren az uttörés nehézségeit elsőbbségben nem az iskola, hanem a felsőkereskedelmi iskola győzte le, mert ennek már tavalyi értesítője sem közölte az érdemjegyeket. Ezt a derék példát követte a polgári iskola, mely ezzel egy helyes utjást teljes megértésének jeleit adta.

Ennek az utjásnak az előmozdításai éppen lapunkban, a Zalában folytak le. A Zala hasábjain jelent meg két év előtt dr. Villányi Henrik felsőkereskedelmi iskolai tanár „Szegénységre” című cikksorozata, mely feltűnést keltő okfejtéssel szölk a szerzőre, hogy az értesítőkben hagyják ki az érdemjegyeket. A gyengébb tehetségű tanulók ily kipellengérezése a legkárosabb hatású és igazságtalan eljárás. Esetet a cikket annak idején számtalan

lap átvette a Zalából, Villányi dr. fejtegetései indítvány alakjában eljutottak a kereskedelmi iskolai tanárok országgyűléséhez is, mely az indítvány mellett határozott. Erre Bun Samu igazgató a kanizsai felsőkereskedelmi iskola igazgatója az iskola legközelebbi tavalyi értesítőjében már kereszfűl is vitte ezt a helyes utjást.

Az izz. hitoktatásról. Dr. Neumann Ede főrabbi tanulságos kis írásban számol be a nagykanizsai iskolák 1909-10. iskolaévi vallásoktatásáról. Az alapos és meggyőző tanulmány terjedelmes bevezető része a vallásoktatás fontosságát fejtegeti, majd a tanítás irányával és a tantervvel foglalkozik. Azután az egy évi tanítás főbb mozzanatait és eredményeit ismerteti azzal a végső következtetéssel, hogy a kanizsai iskolákban az izz. vallásoktatás tekintetében az év eredményesen telte el.

A felső kereskedelmi iskola értesítőjéből örömmel győződikünk meg az iskola folyamatos fejlődéséről. Az oktatásu, hogy a kanizsai iskolának az ország szakkereskedelmi a legjobb hírneve van, túlzás nélkül mondhatjuk, hogy a legelőkelőbb vállalatok, kereskedelmi cégek keresik a kanizsai iskola végzett növendékeit. Ezek között nem egy van, ki ma gazdasági életünk előkelő tényezője. Mindez bizonyára annak az eredménye, hogy az iskolában a szaktanítás alaposan, céltudatosan és eredményesen folyik. Már pedig ez a fődolog.

Az iskola értesítőjét Bun Samu igazgató, a Ferencz József-rend lovagja szerkesztette. A tanév végén az iskolának 107 növendéke volt, ezek közül 60 nagykanizsai.

A női kereskedelmi tanfolyamot 32 növendék látogatta, ezek közül 18 nagykanizsai.

A nagykanizsai tisz. elemi fiu- és leányiskolában összesen 248 tanuló vizsgázott, 108 leány és 140 fiu. Ezek közül 217 nagykanizsai.

A zalaezerségi felső kereskedelmi iskola értesítőjét Schmidt József igazgató szerkesztette. Az értesítő a tanulók érdemjegyeit nem közli. Az iskolába összesen 141 tanuló iratkozott be. Az előmeneteli feltűntető statisztikai táblázat szerint az eredmény igen jó.

A trónörökös Budapesten.

Ismerkedik a magyarokkal.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, július 7.

Feltűnést keltő hírt táviratoznak Bécsből a félhivatalos Magyar Távirati Irodának. — Arról van szó — és ezt a bécsi forrás elhatározott tényként közli, — hogy Ferencz Ferdinánd főherceg, trónörökös szeptember hónap több heti tartózkodására Budapestre jön, hogy közelebbi érintkezésbe lépjen a magyar közélet és társadalom kiválóbb képviselőivel. Ez lesz az első eset, hogy a trónörökös huzamosabb időt tölt a magyar fővárosban. A nemzeti munkapárt körében nagy meglepéssel tárgyalják e hírt, mint annak a jelét, hogy a Héderváry kormány kegyben áll az udvarnál.

E mindenesetre nagy jelentőségű hírt különbözőképpen kommentálják, akadnak komoly tényezők, melyek a trónörökös elhatározásában közeli trónváltozás előjelét látják.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa város képviselőtestülete e hó 12-ikén, kedden délután 3 órakor közgyűlést tart. Helyszíne miatt a részletes tárgysorozatot csak holnap közölhetjük, addig is kiemeltjük a következő fontosabb pontokat:

A városi tanács előterjesztése Sándy Gyula budapesti építésztanárnak a v. köz-kórház kibővítési tervének költségvetésének stb. elkészítése iránt kötött szerződés jóváhagyása tárgyában.

A m. kir. belügyminisztérium rendelkezése a város részére kiutalt huszeder kor. Államsegélynek miként felhasználása tárgyában tanácsli javaslat.

Megfogták a Kohnt.

Nagykanizsai felzúgatta Zichy gróffellen

Három hónapra elítélték.

— Saját tudósítónktól. —

Kohn Vilmos nagykanizsai kereskedősegédet ma a kir. törvényszék három hónapi fogházbüntetésre ítélte. Ugy kell neki! Hogy jön ahhoz Kohn, hogy Nagykanizsa város közönségét felzúgassa Zichy Aladár gróf a város diszpolgára, a népképviselő, a volt miniszter és 14 éven át volt képviselőnk ellen? Ha ez a Kohn nincs, Zichy gróf ma is országgyűlési képviselője a kerületnek. De Kohn megbuktatta. Felzúgatta ellene a várost. Mert haragudott rá. Ilyen hatalom Kohn Vilmos. De megjárta... Ugy kell neki!

Hiszen tetszik emlékezni a nagy napra. Zichy gróf megérkezett, az utja a pályaházról mintegy kétezzer ember abcugoló, sipoló, trombitáló soraival közt vezetett. Aztán meg nagyobb tömeg, talán 4-5 ezer ember elhelyezkedett az Erzsébet-téren és mindaddig lármázott, rendületlenül, míg Zichy gróf kisértevel el nem vonult. Mi ezt az egyhangú felbuzdulást annak idején a politikai felvilágosultság érdemének és Zichy gróf gyarló politikájának rovására tudtuk be. Elemi dolgokban való mily botrányos tévedések! Mindez Kohn Vilmos műve volt.

Zichy gróf kedvezőtlen fogadtatása után nagy munkába fogott a rendőrség. Bünsöket keresett. Talált is sokat, de nem mindegyiket találta elfogadhatónak. Végre is megakadt Kohn Vilmosban. No, ennél megmaradunk!

Kohn Vilmos ma délelőtt állt a kir. törvényszék előtt. Nem tagadta, hogy ő is részt vett a tüntetésben, ép oly mértékben, mint kivül még néhány ezer.

Buzsáky István csendőrszervezőt azt vallja, hogy Zichy gróf megérkezése előtt a vasúti viaduktnál mintegy 150 főnyi munkásokot látott, mely kövekkel szerelte föl magát. Később ezt a csoportot ő Bernschültz őrmesterrel együtt elzavarta, de a bevonulás alkalmával, a sorompónál, hol leghevesebb volt a tüntetés, a tömegben ismét együtt látta ezt a csoportot. Ez a csoport dobált s egy kö őt is érte.

Honnan tudja, hogy a vádlott igazgatta ezt a csoportot? — kérdezték a tanutól.

Láttam, hogy a csoportban volt, — válaszolt az őrszervező, de arra nem tudott pozitív felvilágosítást adni, hogy a vádlott igazgató-e.

Honnan ismeri Kohnt? — kérdezték. Erre azt válaszolta az őrszervező, hogy csak az alakját jegyezte meg és a rendőri nyomozások során ráismert.

Hajós Ferenc rendőrbizt s tudomása szerint Kohn egy Schneff nevű barátjával előzőleg kimentek a vasutállomásra és kikémlelték, hogy mekkora fegyveres erő van kirendelve. Mikor Zichy gróf bevonulását tartotta, látta Kohnt a tüntető csoport közepén. Mikor a csendőrök löni akartak, Kohn hozzá futott és kérte, hogy a tüzelést akadályozza meg.

Varga rendőrbiztos látta, hogy a tüntetést megelőző napon Kohn 2-3 embernek röpiratcsomót adott át. Ez az a röpirat, mely a munkásokat tüntetésre hívta fel.

Ezzel be is fejeződött a bizonyítási eljárás és Káris dr. ügyész indítványozta, ítéljék el a vádlottat azért, mert a dobáló tömegben jelen volt és vegyék súlyosbító körülménynek azt, hogy ifjú koradacára részt vesz az ilyen politikai mozgalmakban.

Dr. Rotschild Béta ügyvédjelölt nagyon találó okfejtéssel igyekezett bizonyítani a vádlott ártatlanságát. Hivatalozott a tanúvallomások elégtelenségére, utalt arra, hogy egyetlen pozitív adat sincs a vádlott

bűnössége mellett. Az, hogy cédulákat osztogatott, magában nem elegendő ahhoz, hogy a vád megálljon, mert ez legfeljebb felhívás a tüntetésre. Legyenek tekintettel arra, hogy midőn a vádbeli cselekmény állítólag elkövetett, leghevesebben viharzottak a politikai szenvedélyek. A vádlott nem azért jelent meg a tömegben, hogy ott magánosok ellen erőszakot kövessen el, hanem, hogy egy új eszme mellett tüntessen. Hivatalozik curiai határozatra, mely szerint magánosok elleni büntetel címén senkit sem lehet elítélni csupán azon az alapon, hogy az illető a büntetel elkövetésénél jelen volt, hanem kell, hogy a büntetel elkövetésében tényleg résztvevő legyen.

Miután a kir. törvényszék figyelmesen meghallgatta a szép védőbeszédet, a 92 §. alkalmazásával elítélte Kohn Vilmost magánosok elleni erőszak miatt három hónapi fogházbüntetésre. Ami ellen Kohn természetesen fellebbezett.

Azt hisszük, hogy Zichy Aladár grófnak ma jó napja van Budapesten. Kohnt elítélték!

Elítélték a gőzfürdői gyilkost.

Másfélévi börtön.

— Törvényszéki főtárgyalás. —

— Saját tudósítónktól. —

Még élénk emlékeztében él minden újságolvasónak az a véres vasárnap-délután, mely kora tavasszal a Kisfaludy Sándor utcában lévő Gőzfürdő vendéglőben folyt le. Egy híres verekedő, Steiner Mór 24 éves meszaros segéd megszúrta Gyulai István malomunkást, ki néhány óra mulva súlyos sebével elvérzett. A törvényszék a gyilkost másfélévi börtönre ítélte, de elítélte még két társát is, kik a március 28-iki emlékeztetés verekedésben szintén nagyon tevékenyen részt vettek.

Steiner Mór március 28-án, vasárnap délután három barátjával idogált a Polgári Egyletben. Mikor a kis társaság 8-10 liter bort megivott, felkeltek és a Gőzfürdőbe indultak, hogy ott folytassák a mulatságot. Itt több kiskanizsai legény mulatott, kik már a belépésükkor nagyon ferde szemekkel néztek Steinerre. A veszedelem csakhamar ki is tört. Dolmányos Károly és Dolmányos József kiskanizsai legények tánc közben, valamelyik táncosnó kegyei fölött összekaptak Filák Györggyel, kit Dolmányos Károly egy félig tele literes üveggel fejbe vágott, Dolmányos József pedig ugyanezkor oldalba szúrta. Filák nem olyan legény, kit egy fejbevágás és egy kis oldalbaszúrás levezet a táborból, hirtelen felkapott szintén egy vastag literes flakót s azt úgy sújtotta Dolmányos József fejéhez, hogy ez koponyacsont repedést szenvedett. — Az általános zűrzavar és bombázás közepette egy boros üveg Steiner Mór fejét érte, aki erre hirtelen bicskát rántott és vártában szurkálni kezdett. — Egy szúrás a véletlenül éppen a mellére álló Gyulai Istvánt érte, kit Steiner hasba szúrt. Gyulai összeesett, belei kifordultak és bár a mentőkoci pár perc alatt megérkezett, mire a kórházba ériek vele, ott a kocsiban elvérezve meghalt.

Az ügyész ennek a diszverekedésnek összes fentebb megnevezett résztvevőit megvádolta. Steiner Mór halálát okozó súlyos testi sértés büntetével, a Dolmányos fiukat súlyos testi sértés vétségével, Filákot pedig ugyanezen bűncselekmény büntetésében.

A törvényszék Dolmányos Károly kivételével az összes vádlottakat elítélte. — Legsúlyosabban természetesen Steiner Mór, kinek büntetését 1 évi és 6 hónapi börtönbüntetésben szabták meg. Dolmányos József 3 havi, Filák György pedig 2 havi fogházbüntetést kapott. Az ítélet ellen az összes vádlottak fellebbeztek.

Halál az Odúles útján.

Vastagh János halála.

Saját tudósítónktól.

Vastagh János tapolcai nyug. polgári iskolai tanár, földbírtokos, Zalavármegye törvényhatósági bizottságának tagja tragikus körülmények közt meghalt Szombathelyen, hol átutazóban tartózkodott Vastagh János fiának szerepét játszott Tapolca közelében és a vármegyei közélet mozgalmaiban is részt vett. 51 éves volt. Vastagh János a legutóbbi időkhöz volt a vármegyei függetlenségi pártnak, melyből a választások alkalmával politikai ellenlélek miatt kilépett.

Vastagh János a nyár jöttével a pihenésből odúlése készül és Gleichenbergben akarta tölteni a nyarat. Betegeskedő, gyenge szerveztű ember volt, akinek az orvos ajánlotta, hogy Gleichenbergbe menjen gyógyulást keresni.

Hétlőn délelőtt indult utnak Tapolcáról. Este érkezett Szombathelyre. A Portschy-szállóban vett szobát, itt akarta az éjszakát eltölteni, hogy azután kedden reggel tovább utazzék Gleichenberg felé. Korán feleledt és az éjszaka első részét nyugodtan töltötte.

Ejtelkét két hosszú csöngetés verte fel a szálloda csöndjét. A szobaasszony, aki nek a csöngetés szölt, sietett Vastagh szobájába. Benyitott és megkérdezte: — Parancsol?

— Gyorsan, segítség, orvost! — nyögte a tanár. Homlokán halálverejtek gyöngyözött és arcán meglátszott, hogy haláltusáját vívja.

A szobaasszony rémülve látta a vendég vivódását, lesietett és orvosért küldte a szálló szolgáját.

Rövid idő múlva megérkezett Dános József dr. orvos, megvizsgálta a beteget és megpróbálta, hogy amennyire lehetséges, segítsen rajta. Orvosságot rendelt neki. Az orvosságot meghozták, a beteg kissé jobban lett, mire gondosan lefektetették és magára hagyták.

Hajnaltól újra benéztek a szobába. Vastagh János ekkor már holtan fektett az ágyon. Nyomban jelentették a halálcsontól a rendőrségnek. A főorvos-konstallálta, hogy a tragikus véget ért öreg ember agyszélhűdés ölte meg. Holttestét ki szállították a halottasházba, haláláról pedig értesítették családját, melynek képviselőiben Glaser Sándor még tegnapelőtt este megérkezett Szombathelyre és intézkedett, hogy a holttestet Tapolcára szállítsák.

Vastagh Jánost ma délelőtt temették Tapolcán igen nagy részvét mellett.

Helyes cím, jó cég, hova
óra és látszer doigában
bizalommal fordulhatunk
SZÍVÓS ANTAL műorás és
látszerész Nagykanizsa Er-
zsébet királyné-tér, Szarvas
és Fiume-kávéház között.

Hírek.

— **Hajós Mihály** — királyi tanácsos. A hivatalos lap mai száma érdekes kiutintást közöl. A király személye körüli miniszter előterjesztésére **Hajós Mihály** alsórendi ügyvédnek a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a királyi tanácsosi címet adományozta. Hajós Mihály eddig a két új zalamegyei követnek, dr. Hajós-Ferenc és Csáktornyai és dr. Hajós Kálmán baksai munkapárti képviselőnek.

— **Az új iskolák a pénzügyi bizottságban.** A városi pénzügyi bizottságának tegnap délutáni bizottsági ülésén foglalkoztak a két új elemi iskola építésének terveivel és az építés módjaitával. A bizottsági határozatra e kérdésben nagy szükség volt, mert mindeddig arról volt szó (amit az ügy érdekében eddig mi sem említtünk), hogy egy magán telket vegyen a város az építésre kijelölt Rozgonyi-utcai saját telkének szomszédságában, hogy azon a tervezett tornatermet kényelmesen el lehessen helyezni. E tételhez azonban képtelen art kívánni a kisemelt telkérejtelen, a azért a pénzügyi bizottság azt javasolta, hogy a telek-

vásárlás eszméjének teljes és végleges félretevésével a Rozgonyi-utcai emeletes új elemi iskola tornatermet a készülő iskolával szemben levő városi telekre, a városi kert még zsenge ültetményeinek helyére, az aréna közelébe építsék. Az iskolaépítéskre vonatkozólag pedig, úgy a Rozgonyi utcai, mint a kiskanizsai templomterít illetőleg, azt javasolta a tanácsnak a bizottság, hogy az építés vállalására az árlejtést a legsürgősebben írja ki, hogy az új iskolák f. év októberében már tető alá kerülhessenek. Ezzel egyidejűleg jóváhagyta a bizottság a Rozgonyi utca balzalkövezésére vonatkozó javaslatot, valamint azt is, hogy ezen utcában a városi kertnek léckerítése helyett díszes kő és vasrác kerítés építtessék.

— **A díjnokok drágasági pótléka.** A minap közöltük azt a zokogó beadványt, melyet a városház díjnokai a városi tanácshoz az iránt intéztek, hogy részükre a nehéz megélhetési viszonyokra való tekintettel drágasági pótlékot juttasson. — A tanács a pénzügyi bizottságnak adta ki javaslatát végett a beadványt. A bizottság, hihetőleg nem végérvényesen, a „nesze semmi, fogd meg jól” elve alapján azt javasolta tegnapi ülésében, hogy a díjnokok drágasági pótlékára évi fizetésüknek, illetve napidíjaiknak 5 (mond: öt) százalékát adják. — Ez az évi jóvődelem azonban, tán méltóztatik is tudni, nem 5-6000 koronát tesz, — hanem, ha jól megy, hát feléri az ezeregy száz koronát. Ennek öt percentje pedig nemcsak a drágaság ellen nem óvja meg a napi 3 koronából tengődő és tisztviselői munkát végző diurnistákat, hanem tán még az éhenhalástól sem. Ennél talán még jobb szívet vették volna a sanyargatott kis-exisztenciák azt is, ha egy fityinget nem kapnak, mert úgy legalább nem lennének megalázva az odavetett konccal, mint amit helyzetükhöz mérten ez az öt percentes 27 forint egynehány krajczár képvisel.

— **Kaszírnőrsors.** E-cmen megjelent tegnapi cikkünk egy névnek egyik kezdőbetűjében tévedést tartalmazott. M. F. magyarutcai cipeszlegény brúliai merénylőnek passzív személtője és a merénylő ejjei pajtása nem H. K., hanem egy más név delvasuti segédkausz volt. Ennek helyreigazítását azért tartják szükségesnek, mert ennek híján H. K. nak hivatali hatósága részéről nagy keletleneségei lennének, melyek ártatlanul érnek.

A hányásra ingerlő ricinus-olaj helyett számos orvos a **Ferencz József**-késérővizet rendeli. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy ez a tiszta, természetes gyógyvíz még oly esetekben is a nyákhártyák izgatása nélkül gyors és fájdalommentes tisztító hatással járt, amelyeknél más hashajtószereknek már nem volt meg a kellő hatása. A fő város egyik legrégibb köz kórházának igazgatósága ezért ekkép fejezi ki elismerését:

„Mint igen hatásos leveztető- és hashajtó-ásványvíz a „Ferencz József”-késérővíz kiválóan ajánlható.”

Utánzatoktól tessék óvakodni! A hoi raktár nincsen, a legjobb közvetlenül a **Ferencz József**-késérővíz források szétküldési igazgatóságához, Budapesten, fordulni.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, ezukorbetegságnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természatos, természetes ásványvíz. — Kapható szőlőszőlőszőlő és gyógykezelésben.

SALVATOR AGONY Gyógy-Érték Salvatorforrás-Vállalat, Budapest, V. Művelőlapart 8.

— **Husz éves találkozó Nagykanizsán.** A baráti szeretet és ifjúkori kellemes visszaemlékezések meleg ünnepét ülte tegnap Nagykanizsán az a 16 java-korbeli ember, kik ezeltől 20 évvel, 1890. júniusában tettek le a nagykanizsai piarista gimnáziumban az érettségét. A 20 éves találkozózn résztvettek közül csak **Vidos József**, az Első magyar ált. bizt. társaság tisztviselője tartózkodik Nagykanizsán, a többiek mind vidékiek. Ezek: **Lándor Tivadar** a Magyar Nemzet felelős szerkesztője, **Simkovich Nándor** plébános Kaposzentbenedeken, **Palkó József** plébános Diósberényben, **Larnszak István** körjegyző, **Botornyan, Samuely Ottó** járásbíró Csáktornyán, **Csigaházy Kálmán** premontrai rendi főgimnáziumi tanár Szombathelyen, **Karácsony Kálmán** főszolgabíró Tapolcán, **Bódy Zoltán** vármegyei aljegyző Zalaegerszegen, **Pálly László** főszolgabíró Pácsán, dr. **Vajda Manó** ügyvéd Szombathelyen, **Stern Sándor** és **Bernát** földbírtokosok Zalaszentadornán, dr. **Berger Béla** ügyvéd Zalaegerszegen, **Sztojanovics Jenő** plébános Csesztregén és **Ehrenreich Nándor** plébános Dékánfalván. A régi iskolatársak tegnap az esti órákban gyűltek össze a Szarvas szálló éttermében, hol a legbensőbb barátság hangulatában megvacsoráltak és ezután a hajnali órákig együtt töltötték az időt. Az öreg barátok ma délelőtt széledtek el ismét, talán örökre.

— **Eljegyzés.** Dr. **Graner Adolf** Zalaegerszeg- városi főorvos leányát, **Juliskát** eljegyezte dr. **Popper Manó** mohácsi ügyvéd.

— **A Weiser-gyási baleset.** Még április hónapban történt a nagykanizsai Weiser gyárban az a tragikomikus eset, hogy midőn a munkásbiztosító bizottsága egy kisebb balesetet vizsgált, ugyanaz az emelő daru, mellyel a vizsgált eset történt, ott a bizottság jelenlétében megindult és lezuhanó csigája egy **Kolonya István** nevű munkáson súlyos sérüléseket ejtett. Az ügyesség is belevatkozott ebbe az utóbbi dologba és vétke gondatlan-ság címén kutatta a második baleset előidézőit. A kir. ügyész azonban semmiféle büntetendő cselekmény fenforgását nem látja a dologban és ma kibocsátott végzésével ez ügyben folytatott nyomozást és vizsgálatot megszüntette.

— **Riadalom a Király utcában.** Nagy riadalmat idézett elő ma reggel a Király utcában két megvadult ló. A hercegi urodalom zsigárdi tejgazdaságának tejes kocsjába volt fogva a két ló, mellyekkel kocsisuk egyik királyutcai ház előtt állt meg, de midőn a házba tejeskannáival betértek, elmulasztotta a lovak istrángjait lecsatolni. Így történt, hogy a lovak egy bolti szolga laicskájától megijedve megugrottak és sebes iramban vitték magukkal Kiskanizsa felé a gazdátlan tejeskocsit. — A bátor járőrelők azonban el akarták fogni a megvadult lovakat, melyek az előttük álló embereket kikerülni akarván, a járda felé kanyarodtak és ott a kocsiival egy villanyoslopadban fenakadtak. Itt akadt rájuk megijedte gazdájuk, a kocsis, ki ellen a rendőrség test épseg elleni kihágás címén eljárást indított.

— **A vadházasság vége.** Ha nincs a házasságon rajt a pap meg az anyakönyvvezető áldása, akkor semmi biztosítéka nincs a családi boldogság tartósságának. **Andri József** Petőfi-utói kőműveslegény már 3 éve élt balkézről való házasságban egy **Bedő Anna** nevű leányzóval, kit a család sorsból emelt magához. A nő azonban beletett ebbe is, s amíg a ház ura tegnap délután munkáján volt, összepakkolta a kis lakás minden elmozdítható holmiját és nyomtalanul eltűnt. **Andri** este

hazaérkezvén, nem tudta mire vélni, hogy az asszony nem várja a jó meleg vacsorával s alig hitt a szemének, midőn azt kellett látnia, hogy az asszony megszökött, sőt az ő holmiját is mind magával vitte. De várt egész reggel és csak ekkor tett feljelentést ellene, jobb híján lopás miatt. A rendőrség csakhamar megállapította, hogy a leány **Eszteregnyén** lakó nagynénjéhez ment s azért a csendőrséget keresték meg letartóztatása iránt.

Színház és művészetek

(—) **Heti műsor.**

Csütörtök: Jack, a senki (vigjáték ujd.)

Péntek: Az iglói diákok (félhelyarákkal)

Szombat: Trenk báró (operett)

(—) **A szép gárdista.** Megint megjár-tuk egy agyonreklámozott bécsi operettel.

„Az elvált asszony”-nak legalább zenéje van, de amit tegnap este kellett a szegény színészeknek a művészet szent nevében művelniök, az több az egyszerű kenyérkeresésnél. Ez menti őket is, hogy oly hihetetlen fejelemzetlenséggel, sőt fékvesztett nemtörődomséggel gázoltak bele minden józlelésbe és a becsületes szinpaditradíciókba. Így nem lehet közönséget hódítani és a meghódítottat megtartani.

Táviratok

és telefonjelentések.

Polgármesterek gyűlése.

Budapest, július 7. A törvényhatósági városok polgármesterei kassai közgyűlésükön elhatározták, hogy idej gyűléstüket Temesvárott tartják. **Brolly Tivadar** pozsonyi polgármester, az egyesület elnöke most felszólítja a polgármestereket, hogy a közgyűlésre szánt indítványait e hó 25-ikéig jellemsék be.

Rekord-csaló.

Sátorlajuhely, július 7. A sátorlajuhelyi törvényszék ma **Winkler Emil** volt körjegyzőt, ki szödvén eselen követett el okirathamisítást és csalást, öt évi fegyházra ítélte.

Janek a fogházban.

Budapest, július 7. **Janek** zsoke, ki a borzalmas Váci-ut. automobilkatasztrófát előidézt, az éjszakák a törvényszéki kórház egyik szobájában töltötte. Egész éjjel sirt, kezelt tördelte és egyre az. hangoztatta, hogy nem ő az oka a katasztrófának. **Janek**et ma délelőtt zárt kocsi-ban a pestvidéki törvényszék fogházába szállították.

Szerkesztői üzenetek.

Egy régi előfizető. A folyótatlagos közlést közbejött ákadályok kéaltetik. Még néhány napi türelmet kérünk. Addig is tekintelenze bennünket. Ha tudnánk velünk, hogy az eddig megjelent rész fölkellette-e a figyelmét.

Pán. Nyári üdülőhelyére szívesen utánna küldjük a lapot, csak tudassa a címet a kiadóhivatallal.

Asszonyi szeszély.

Írta: Stayton Frank.

Mivel, hogy az asszonyi sorsot úgy sem kerülheti el, megígérte Harry Westmacott-nak, hogy felesége lesz. A menyasszony-ság ezer apró gondjai annyira igénybe vették, hogy csak ma, házassága előestéjén tudta kissé rendezni gondolatait.

Vajon mit is hozhat számára a házasság? Baráti, pajtási a viszony köztük és volégenye temperamentumát ismerve, egyébre nem is számíthat. De Westmacott annyit mindent nyújthat neki, amit sok más asszony iriggyal nézve kíváncsi. Nagy vagyon előkelő társadalmi állás a jövődőlbeliének kellemes életfelfogása, gavallér modora, jelmeze. Elegánsan öltözködhettek, nem kell számolni a garast, ami bizony sokat ér. Kocsija, lovai lesznek, automobilja, utazhatik, világot láthat. Nem kell aggódni a jövőéért, nem lesznek teljesületlen vágyai. A volégenyével rokonszenvezett, — a szerelem tulzása, bourgeois emberek számára való.

Sok ember fordult meg életében, volt kéréje mindenfajta. Szegény és gazdag, alantas állású és előkelő — ostoba és szellemes, — de mélyebb nyomot egyikük sem hagyott lelkében.

Azaz egy mégis! Egyetlen egy. De ennek a külső körülményei annyira kedvezőtlenek, hogy lehetetlen a vele való házasság. Ott nem úgy nevelték, hogy nélkülözni tudna, hogy kétségek közt remegve a mindennapiért, örökös aggodalomban töltse az életét. Pedig a kéréje olyan ember volt, akiben az emberek hisznek és bíznak, s aki makacs kezekkel igázta le majdan az ellenséges sorsot. Voltak ugyan pillanatai, amikor el tudta képzelni, hogy az ő oldalán még a nélkülözés is győnyörűség lehet. A másik pillanatban viszont borzadva, fáva burkolódzott értékes prémiumjába.

Lehetetlen, amit kíván, — mondta makacs kéréjének. — Én fényűzésben nevelkedtem föl; nem tudnék szegény ember felesége lenni. A háztartásához sem értek. Meg aztán nem tudok lemondani nekinek a kedvéért. Maradjon jó barátom, de egyébre még csak ne is gondoljon.

A férfi mindent elkövetett, hogy elhárítsa a házasságát: de látva a házasságát sikertelenségét, végre eltűnt előle. S a lány sokáig fájdalmasan nélkülözött fiatalos, rajongó lelkiségét.

De aztán könnyebben határozta el magát, hogy a Westmacott felesége legyen. Multak a napok és a hetek s ime elérkezett a nap, amikor ígéretét be kell váltania.

Többször lőtte azon a fejét, vajon mi módon fogja leányága ez utolsó estéjét eltölteni, míg végre különös szeszély fészkelődött meg agyában. Viszont akarta látni mindazon férfiakat, akik valaha is komolyabb szerepet játszottak az életében. Meghívta őket házassága előestéjére pár udvarias sorban vacsorára. Westmacott kénytelen-kelletlen belenyugodott abba, hogy az estét még a klubban tölti.

Nyolc órára szolt a meghívó s Helén a kitűzött idő előtt pár pillanattal leslietet a fogadászobába. Odadt a kandalló elé és elgondolkozott ki fog eljönni? Mindegyiknek a neve megfordult agyában, csak arról az egyre nem mert gondolni, kinek jövetelét pedig félve remélte.

Ajtónyitókorgás nesze ébresztette föl álmodozásából és épp azzal az emberrel találta magát hirtelen szemtől-szembe, a kivel legkevésbé kívánt volna egyedül lenni.

A férfi, izgatottságtól reszkette sietett feléje, megragadta a két kezét és ezt suttogták ajkai:

— Hát maga az? Maga az tényleg?

— Hát persze, hogy én vagyok, —

mondta a leány erőltetett nevetéssel. — És tudja-e, hogy megkészt?

— Megkészt? Hát-várt rám? — kérdezte meglepetve. — Ma érkeztem meg egy évi távollét után a kontinensről.

— Akkor nem kapta meg... tán nem is tudja... — hebegte zavarában vörvörös arccal a leány.

— Mit nem tudok? — kérdezte a férfi kisse ijedten.

— Hogy miért van itt!

— Ó, azt nagyon jól tudom!

— Úgy értem, hogy nem tudja, miért hívtam ma estére!

— Bámor is én! Csak hogy itt vagyok!

— Ön nem ért engem!

— Én csak egy dolgot értek — és simogatni kezdte a Helén jobb kezét. — Csak azt értem, hogy itt vagyok, hogy ebben vagyok; hogy nem álmodom!

Keze hirtelen megérezte a gyűrűt a leány ujján. Elfáradt.

— Mi ez? — kérdezte izgatottságtól remegő hangon.

Helén megmondta. Szépitgetés, habozás, magyarázat nélkül elmondta a tiszta igazságot.

— Maga az egyetlen, aki eljött. A többiek még csak ki sem mentették magukat.

Helén elhallgatott. Arca lázban égett bopva a férfiura tekintet, szeméik találkoztak. A leány zavartan suttogta le az övét. Egy pillanat múlva ott állt mellette a férfi, karjai gyengéden vállára nehezedtek.

— Édes életem, édes kis szívem még semmi sem késő. — Suttogta és magához ölelte a lányt. Pár pillanatig tűrte ölelését, majd kibontakozva erőltetett hidegséggel mondta:

— Másképp határoztam.

— Hát velem nem törődik?

— Ó, meri törődöm magával, meri boldognak szeretném tudni, azért nem lehetek a felesége. Magának fogalma sincs arról, hogy én mily utálatos vagyok, ha nem történik minden a kedvem szerint. Én el vagyok kényeztetve, én szerencsésen volnék, ha omnibuszon kéne járnom, cseléddekkel veszőnöm, olcsó szabónkhöz szaladgálnom. Higye el, pokollá tenném az életét.

A férfi halkán nevetett.

— Én nem télek magától. A szerelem kárpót mindent és én nagyon fogom szeretni. És együtt fogunk küzdeni, bizni...

— En télek — suttogta a leány — minő botrány lenne. Nem! Nem! Nem! Nem tehetem. Ne is beszéljen, ne is mondjon ilyeneket.

— Hát nem főlemelő érzés az, ha tudja, hogy egy ember csak magáért dolgozik, magáért küzd, magára, a maga boldogulására gondol szüntelenül? Hát nem szebb ez, mint a kész valamibe beleülni?

— Borzasztó érdekesen hangzik! — sóhajtott Helén.

— Ó drágám, hát nem ért engem? Az élet nem azért van, hogy azt átéljük. Nem, hogy kalitkába zárkozva, puha fekhelylínkből bámuljuk a jömeg tülekedését. A küzdelemben van a boldogság. Egymásnak egymásért kell élni. Kockára kell tennünk mindent, — hogy mindent megnyerhessünk!

Helén Westmacott arcaképe nézett, amely ott állt az íróasztalán. Aztán arra arra a férfire tekintett, aki ott volt mellette.

— Olyan nehéz határozni! — sóhajtott.

— Holnap reggel megesküszünk és délután Olaszországba vitorlázunk nászutra! Ugy-e igen? Mondja drágám, igen!

— Nem! Nem! Nem! Gondoljon csak arra, minő botrány lenne holnap.

— És mit törődünk mi a világgal? Mit törődünk mi egyébbel?

— És maga meg tudná csinálni? — suttogta pirulva.

— Mi sem könnyebb ennél — nevetett a férfi.

— Hát szerel! Hát igazán szeret engem?

— Karjaiba vette a remegő lányt. — Meghódítom a világot, ha maga az oldalamon lesz.

Persze, hogy nagy volt az izgatottság, mikor a familia tudomására jutott a dolog. Westmacott nem tudta megérteni a lányt, aki odadobta fényes jövőjét. De a Helén férje megtartotta a szavát. Befolyásos, nagy tekintélyű ember ma. És sokszor úgy tesznek, mintha igazonyosan taktikuskodnának, máskor gyermekek módjára két kézzel szorják a pénzt.

És nevésegesen boldogok.

Közigazdaság.

(Tavaszi.)

Budapest, 1910. július 7.

Készlet-Üzlet:

Buza 5 fillérrel magasabb.

Határító-Üzlet:

Buza októberre 9.17, buza 1911. áprilisre 9.39, rozs októberre 6.97, zab októberre 7.19, tengeri júliusra 5.38, tengeri augusztusra 5.48, tengeri 1911. májusra 5.52, repce augusztusra 11.95.

Főszervező: Szalay Sándor.

Felkészítő: Nagy Samu.

Gépezet felvételik

Misztik L. Bioskop-színházánál Rózsahegyen (Liptó megye). Csak szolid és józan szakérők ajánkozhatnak Ofenbeck Károlynál Nagykanizsán, Magyar-utca 23. szám alatt. 4050

Építkezők figyelmébe.

Tisztelettel van szegheséma nagyérdemű építő közönség szíves tudomására adni, miszerint új építkezést, régi épületek tartozását és az összes építkezési szakközvetítő tervet, bármilyen rajzok, költségvetések és elszámolásokat, mind azt már évek óta keresztem is jutányos és kedvező feltételek mellett készítettem, azutal is felkérem az építési szándékozó n. é. közönséget, hogy bármely terv kivételére a legnagyobb bizalommal hozzám fordulni kegyeskedjen, gyakorlatom előre biztosítja legnagyobb meglepetését a kérem nagybecsi partfogását.

maradok teljes tisztelettel

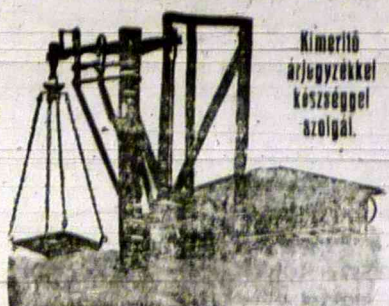
Mankovits Jakab

okleveles építő és építészeti vállalkozó

Nagykanizsán, Kinizsy-utca 21. sz.

Schember C. és Fiai

es. és kir. udvari hidmérleg- és gépgyár
Budapest, VI. ker., Váci-körút 59.
Rajnálja legjobb minőségű
egyensúly, tizedes, tolosúly stb.
rendszerei és
mindenféle gazdasági mérlegeit

Kimerítő
árjegyzékkel
szolgálok.

Olla + Olla

sokféle
megyész
gálva é
legjobb
minőségű
van.
Két év
jótállás

Az eláruló netek kimutatását, árjegyzékét és eredeti propagandát a reklámozó ingyen küld az OLLA gumi gyár wien 1149, Pratersrasse No. 57.

Yöfektör: Uő öskerezt drogeria Nagykanizsa.

FIGYELEM.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy Fő-ut 15. sz. alatt lévő, régi jó hírnévnek örvendő

fehérnemű-lisztilő intézetemet a legújabb villanyerőre berendezett

vasaló-géppel

szereztem fel. — Főlélegessé vált tehát a fehérneműeknek és gallérok tisztítás végett Bécsbe és Pestre való küldése, miután ezen felülmulthatatlan gépem által szép és tiszta munka, valamint pontos kiszolgálás tekintetében, a versenyt bármely fővárosi céggel felveszem s a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. — Kérem egy próba által fentiekre meggyőződni.

Mayer Klotild fehérnemű-lisztilő.

Fényes kereset!

Nők, kik otthon házi munkáik közepette horgolással állandó munkát és szép kereseteket akarnak, forduljanak levélben a 3989

Magyar Csipke Kivitteli Vállalathoz Déván.

Szőllősgazdák

figyelmébe!

Felfedett az oidium (lisztharmat) FUJTASSUNK!

A legjobb szabadalmazott fujtatók kaphatók (K 12 dbja)

BLAU LAJOS urnál
(cognacgyár) Nagykanizsán.

Málnaszörp

krajnai hegyi gyümölcsből.

Kilója kor. 1.80.

Kapható

Drogeria a Vörös kereszthez
Nagykanizsán.

4 legfinomabb

kávéfaj keveréke a

Kardinal pörkölt kávé

1/4 kg. K 1.10

naponta friss pörkölt

Schwarz és Tauber cégnél.

Első kanizsai szörme megóvó intézet Eötvös-tér 9.

Moly által okozott károk ellen mindenki biztosítva van, ki a szörme és egyéb téli ruháit gondozás végett hozzám adja, nálam a lelkismeretes kezelésem kívül a tárgyak tűz és betörés ellen is biztosítva vannak. Szűcsmunkákat bármilyen kivételben a legújabb divat szerint, javítást és átalakítást olcsón és pontosan eszközölök.

A n. é. közönség szíves partfogását kérvé

4039

kiváló tisztelettel

ROBINSON GYULA szűcsmester.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy nélfalkomással.

Aranykorlatot illető közlemények a szerkesztőségben nem fogadják. — Kéziratok megőrzése nem vállaljuk és névtelen leveleket nem vesz figyelembe a szerkesztőség.

Helyesírást és nyelvtant díjkielégítést szerint vesszük a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házhoz hordva	szétküldéssel
Egy óra 1.20 K	Egy óra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.00	Félévre 9.00
Egy évre 14.00	Egy évre 18.00

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltség, hírlapkiadás és magán közlemények soronként 50 fillér.

Eljegyzési és esküvői értesítések díja 5 korona. Köszönvényírás 5 kor.

XXXVII. évf. 148. szám.

Nagykanizsa, szombat, 1910. július 9.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Loyalitás két marokkal.

Nagykanizsa, július 8.

Tisztában voltunk azzal, hogy a kormánypart a királyi trónbeszédre adandó válaszfeliratban sem önálló nemzeti bankot, sem nemzeti hadsereget nem fog követelni. De az mégis meglep bennünket, hogy mindennek, ami jó és drága, ily két marokkal való szórásával inzultálják a „kijózanodott,” a „mód-szeresen felvilágosított” nemzetet. Ez kissé erős.

Világos, hogy olyan felirattervezetet nem készíthetett a kormánypart, mely a töle a közjogi lényegben eltérő ellenzékét is kielégíthetné; ezáltal azonban többről van szó, mint amit a közjogi felfogás differenciái igazolhatnának. Ez a felirat még a 67-es kiegyezés talán sem fogadható el, mert a célon túllövő liferálókészsége a kiegyezésben biztosított paritás szellemének sem felel meg és egyetlen lépéssel sem igyekszik Deák művének teljesebb kiépítése felé. Ez a felirat, amint van, nemcsak konzervativizmus; ennél több: reakció. Ugy fest, mint ha a kormány tulzása menő loyalitással egyszerre akarná elfeledtetni a nemzeti felbuzdulás emlékeit és midőn fékezni akarta a gőzt, megállította a nemzeti haladás egész jároművét. A teljes lemondással mintegy kárpótlást akar nyújtani azoknak, kiknek a nemzet érelyesebb követelése nem voltak kedvük szerint valóik.

Nem függetlenségi szempontból, hanem magának a kormány pártjának a szempontjából bíráljuk el így a felirattervezetet. A munkapárt a szabadelvűpárt jogutódjának hirdeti magát, mely „hidat vert” az öröklésben támadt szakadék fölé. Ez a felirattervezet pedig éppen a szabadelvű párt álláspontjával szemben jelent visszaesést, reakciót akkor, midőn bejelenti a katonai terhek fölemeléséhez való hozzájárulási készséget és nyilvánvalóan ezt sem conditio sine qua nonként, — csupán diplomatikusan, elnapolt célzást tesz a kellemes bizottság 1903. évi javaslatára.

Hasonlóképpen reakciós jellege van annak, hogy a közigazgatás államosítására céloznak akkor, mikor közjogi téren semmi előrehaladásról nem számoltak be, ép ily tulzása a nagyhatalmi állapothoz elrebegett szerelmi vallomás anél-

kü, hogy a tervezet az ezen állapothoz reánk háramló terheknek is levonná a konzekvenciát.

A választási reform dolgában újabb irányelvnek is beharangoz a felirat: a társadalom értelmesebb eiemeinek jogos befolyásának. — Ugy látszik, ismét a pluralitás kísért. Az egész reform napról-rapra úgy zsugorodik össze, hogy mire megszűnik, keresztelőjére elszavalhatják: „Szegény kicsi féreg, kár volt megszületned.”

Ezeket túl egyéb kifogás alig lehet a felirattervezet ellen. Mert egyéb nincs is benne. A kormány recitálja azt, amit a trónbeszédben elmondott.

A kormánynak nagy többsége van, tehát elküldik ezt a feliratot. Ennél kedvesebb meghívót igazán nem küldhetnének a trónörökösnek, ki immár közénk készül.

Városi közgyűlés.

Saját tudósítónktól.

Nagykanizsa város e hó 12-iki, keddi közgyűlése a következő tárgyakkal foglalkozni:

A városi gyámpénztár és a 7 éven felüli gyermekek ellátási alapjának 1910. évi számadásainak és mérlegnek előterjesztése a v. tanács-javaslatával.

A városi kórház 1911. évi költség-előirányzatának bemutatása a v. tanács-javaslatával.

A városi tanács előterjesztése Sándy Gyula budapesti építész tanárral a v. kórház kibővítési terveinek, költségvetésének stb. elkészítése iránt kötött szerződés jóváhagyása tárgyában.

A m. kir. belügyminiszterium 160000/909 és 62000/910 sz. rendeletével a város részére kiutalt 20000 kor. államsegélynek mikénti felhasználása tárgyában tanács-javaslat.

A v. kórházi főnőknő drágasági pótlék iránti kérvényének bemutatása tanács-javaslat.

Martos Viktor gépész-mérnök szakértő díjának utalványozása tárgyában tanács-javaslat.

A városi rendőrség, szolga és erdőőr személyzet részére 1910. évre szükséges ruházati és felszerelési cikkek beszerzése tárgyában megtervezett árjelzés eredményének bejelentése tanács-javaslat.

A városi közbiztonság egy próba kiutalása és a közbiztonság kibővítéséhez szükséges felkeltés megfizetése tárgyában tanács-javaslat.

A városi közbiztonság egy szennyvíz felelő megemelésének megépítése tárgyában tanács-javaslat.

A városi mázsaházánál egy az élő állatok megemelésére részére alkalmas hidat megépítése iránt tanács-javaslat.

A v. számvevőnek jelentése a pesti hazai első lakarekpénztárnál levő városi tartozások után 1910. évi február-hó 18-án esedékes vált törlesztési hányad és kamat fizetési tárgyában tanács-javaslat.

A v. számvevő jelentése az osztrák magyar banknál lévő tartozások után 1910. évi március-hó 13-án esedékes vált törlesztési hányad és kamat fizetése tárgyában tanács-javaslat.

A v. tanács javaslata az összes városi pénztárak készpénz, értékpapír és egyéb értékeknek, készleteknek mikénti elhelyezése és őrzése tárgyában.

A városi házi, letéti, nyugdíj, kórházi, adó és idegen és a rendőrkapitányi pénztárak felvétele megvizsgálásáról jelentés tanács-javaslat.

Tanács előterjesztés Ábrahám Károlyné alpolgármester 1908. évi számadás tárgyában.

Hocke Frigyesnek közszolgálati költségei felvételének kiadásba helyezése tárgyában tanács-javaslat.

A Csengeri útról a köztemető hátsó kapujához vezető új utcához és a Gyár utca rendezéséhez szükséges telkek megvásárlása és cseréje után való megszerzése tárgyában tanács-javaslat.

Blau Lajos ingatlan eladásai ajánlata tárgyában tanács-javaslat.

Ellátási ügyek.

Az állattenyésztés föllendítése.

A kisgazdák támogatása.

A földművelésügyi miniszter leirata.

Saját tudósítónktól.

Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter az állattenyésztés fejlesztése érdekében Zalavármegye gazdasági fölülgelőségéhez, a következő leirattal intézte:

Mi t. már több intézkedéssel jeleztem, ez évben különös súlyt kívánok fektetni arra, hogy hazánk állományja lehetőleg és rövid idő alatt fölszaporíttassék és hogy e cél elérésére a vezetésem alatt álló tárca hatáskörébe eső minden eszköz fölhasználtsassék.

Különösen megköszönöm és a gazdák közönség szempontjából meg is könnyíti e cél elérését, hogy ez idén az országnak jó takarmánytermése van és az aratási kiadások is kedvezők. Az ország fontos anyagi érdekei szempontjából szinte helyrehozhatatlan mulasztás volna, ha az idei bővebb takarmány- és szemterméskészleteket a gazdák közönség nem használja föl arra, hogy tenyészállat-állományt lehetőleg szaporítsa és ezzel állattenyésztésének bővebb jövedelmezőségét a közel jövő esztendőre fokozatosan biztosítsa.

Fölkérem ennél fogva Zalavármegye törvényhatóságát és a zalavármegyei gazdasági egyesületet, szíveskedjenek saját hatáskörükben odahatni, hogy a gazdák ez idén ne csak a kiváló bikaborjuk továbbnevelésére fektessenek súlyt, hanem főleg az üszörborjuktól is lehető nagy számot igyekezzenek továbbnevelni s ezzel az ország tenyészanyag állományát megszorítani. Részemről több intézkedéssel szándékozom a gazdák közönségét a kitűzött fontos cél elérésében támogatni. Így már most jelezhetem, hogy az állami támogatást és közvetlen jóvőre az anyállatok tekintetében is kiterjesztem kívánom olyan irányban, hogy az országnak szegényebb származású állományú vidékei fokozatosan a kelendő meenyiségű anyállattal is ellátassanak. Támogatni szándékozom továbbá azt, hogy az üszörborjuk a legelőben szegényebb vidékekről bővebb és olcsóbb

legelőt szolgáltató vidékekre való legeltetés végett elszállíthatók legyenek. E cél részint a vasúti szállítási kedvezmények kieszakozásával, részint pedig a bővebb legelővel rendelkező vidékeken megfelelő legelőgazdasági berendezésekkel kívánom egyelőre támogatni. Fölkérem, hogy ezen leiratomat érdemleges tárgyalás alá venni s gyakorlati fogantatása iránt a szükséges intézkedéseket megtenni szíveskedjék.

Megjegyzem, hogy az összes gazdasági fölülgelőségeket megfelelőleg utasítottam.

Kívánatos, hogy a nagyobb gazdaságok az üszörborjuktól az illetékes gazdasági fölülgelőségeket tájékoztassák és azt, hogy egyes községekből a gazdák hajlandók távolabbi vidékekre üszörket legeltetés végett szállítani, a gazdasági fölülgelőségnek bejelentsek, hogy a tél folyamán a jövő legeltetési évadra szükséges legelőgazdasági berendezésekről a kellő időben gondoskodhassam.

Serényi gróf.

Országgyűlés.

A felirat.

Saját tudósítónktól telefonjelentéssel.

Budapest, július 8.

A képviselőház mai ülésén Berzeviczy Albert elnökölt. Bejelentette, hogy Preszlin Elemér lemondott bizottsági tagságáról és hogy az összeférhetetlenségi bizottság három tagja letette az esküt. Pop Csicsó István panaszt tesz, hogy megsértették mentelmi jogát, mert már mint megválasztott képviselőt a csendőrcök elitolcolták.

Ezután megkezdődött a felirati vita tárgyalás.

Lang Lajos ismertette a bizottsági javaslatot. A bizottság — úgy mond — két szempontra helyezett súlyt: a nemzet és királya, közti békére és a szabadelvűségre. Ezeknek a tényezőknek köszönjük az egységes magyar állam kialakulását és azt, hogy a külföld elismert bennünket. A felirati javaslat elfogadását ajánlja.

Apponyi Albert gróf bírálta a kormány működését. A kormány telt választási kasszával, de program és elv nélkül kezdett dolgozni. A felirattervezetet nem fogadja el. Beterjeszt a Kossuth párt felirattervezetét, melyet felolvas.

A párt kijelenti, hogy az országnak fokozatosan kell lépni az önálló gazdasági berendezés és az önálló vámtérlet alapjára. Követeli a párt az önálló bankot, de kész bizonyos ideig elviselni a központi bank szabadságának meghosszabbítását, a míg meg lehet tenni a kellő előkészületeket az önálló bank felállítására. A katonai kérdésekben igenis szükségesnek tartja a nemzeti koncessziós politikát — a mit Bécsben annyira perhorreszkálnak — s a nemzeti követeléseket olyképp állítja föl, mint Andrassy gróf formulázta a koalíció vezéreinek hozzájárásával. A választójog tekintetében hangosítja a Kossuth-párt fölirat a magyarság szupremációját és a demokratikus haladás biztosítását; — e részben tehát teljesen egyezik a munkapárti többség fölirati javaslatának tartalmával. Kétszer szól Apponyi javaslata a királyról. Először figyelmeztet, hogy a ki-

rályt a pártos küzdelmekbe bevonni nem szabad. Másodszor hangoztatja, hogy valódi harmóniára kell törekedni király és nemzet között; a mai nem tartja annak.

Elnök indítványozza, hogy a Kossuth-párt tervezetét kinyomassák és szétosszák. Szület után Batthyány Tivadar a Juth pár nevében beszél. A kormány azt hangoztatja, hogy a szabadelvűség jegyében működik és működése éppen nem igazolja a szabadelvűséget. A nemzet is kívánja az összhangot a koronával, de nem azon az úton, ahogy a kormány képeli. Vagyis nem a nemzet megalkodása árán. Tánadja Héderváry gróf miniszterelnököt, felsorolja a választási visszaéléseket. Betérjeszti a Juth-párt felirati javaslatát:

A Juth-párt fölrati javaslata sok pontban egyezik a másik negyvennyolcas pártéval.

A javaslat a külön vámtérültre, önálló bankra és az általános, titkos, egyenlő választójogra veti a fősúlyt. Ezzel az ülés véget ért.

Scarabeus.

(Móric levele Izidorhoz.) Amennyiben a Zalai Közlöny című néhány példányos hetilapról lenne szó, nem reagálnék. De egy úr kíváncsiá tette. Kijelentette, hogy elbánni velem. Lássuk: hogy bánt el velem?

A dolog ott kezdődik, hogy a heti lap egy idő óta a hírlapirodalmi tolvajlás és a szülői elleni tiszteltetés egészen sajátosság műfajában excellál. Ugyanis három oldalán valogatás nélkül közli a Zalából kiálló híreket, a negyedik pedig, illetve az elsőn szokatlan vervvel, sőt engesztelhetetlen dühvel és gyűlölettel támadja a Zalát, mely táplálja és neveli és mindazokat, kik a Zalaéhoz tartoznak, vagy a Zalaihoz tartozókkal szóba állnak. Nem akarok most a hetilapról foglalkozni, melynek akarmelyik üzele körülvevnek nagyobb a nyilvánossága, hanem egyenesen rátérek a legutóbbi napok eseményeire.

Észrevettük, hogy valaki szokatlan szenvedéllyel igazítja magát a heti lap sáncai mögött. Valaki, aki a Franz cégre haragszik. Valaki nagyon ostromolta ezt a céget és mivel nem kellett figyelmet, fokozott ekeseredésében a Zalanak támad, melynek a cég részvényes. Heteken át írogatott róla és bár cikkeiben némi rutinos elmei és ügyességet fedeztünk fel, a hely-jelentőségre való tekintetből, hol ezek megjelentek, igazán nem voltunk kíváncsiak a cikke szerzőjére. — Ez az észrevétel végére is olyan izléstelenre ragadta a konokság kitartó publicistát, mely most, hogy személyében is ismerjük, a megdöbbenéssel határos csodálattal ragad bennünket. — A heti lap már ismert és a törvényszék előtt is letárgyalta receptje szerint vádakat, rágalmat hord össze, anélkül, hogy nevet említené. Nincs semmi okom a tartózkodásra: elértem, hogy ezek a rágalmak rém elözoanak. Nem úgy, hogy elégtételt szerezhessek miattuk, hanem úgy, hogy letagadhatók legyenek. Igazán sajnálom, hogy egy úri ember, kit én valóban annak tartottam, a heti lap legközelebbi végzetes hamarsággal inficálta magát. — De ez nem minden. A Zala nem csupán én vagyok. „Dér” és „Scarabeus” — ezek a Z. K. publicistájának az álnevei — megértett és megárgalmazott mindenkit, aki a Zalaéhoz tartozik, tehát főzserkesztőt, direktort, igazgatókat, tagokat egyaránt. Sőt, — amit csillapulatás pillanataiban talán maga is megbánt már, — örök időkre megbélyegezte kísérletező irótlalú azzal, hogy — mint mondtuk — amire Kanizsán írótlól még nem vettem, a közérdeklődésre teljességgel nem tartozó családi intimításokat érintett csupán azért, hogy egy, a közéletben tiszteltetelmű szerepet betöltő embernek, ki neki nem parizoz, bosszúságot ekezzessen. — Ez az Ignótus ur tehát személyeket sértett és rágalmozott. Mivel mi a heti lapra nem vagyunk figyelemmel, legfeljebb arra, aki ravasz köntörfalazással egy úri és rágalmozó bennünket, hogy mindjárt a bátorosan visszavonulás hídját megépíti maga mögött, felszólítottuk, hogy nevezze meg magát. Aljón helyi úr, amit állított. Erre a felvilágosunkra érdekes választ kaptunk. Ignótus nem nevet meg magát, hanem úgy nevezte

„rendezett visszavonulást” arranzsiroz. — Elegtételt szavaz a Zala egész igazgatóságának, külön a Zala „egyenlő intéger lapvezérének”, a „köztisztelésben álló főzserkesztőnek”, letagadja, hogy családi ügyekért érintett, szóval bebiztosítja magát jobbról-balról és egyedül engem szigetel el. Belém köt. Rólam pedig kijelenti, hogy velem nem tárgyal, mert én neki „nagyon fiatal” vagyok.

Kérem! a hanyatlomok való retíralás után álljunk meg egy szóra. Ön, dr. Lóke Emil nagykanizsai ügyvéd tényleg olyan dolgokat állított, melyek sértők és a közmevetésnek tehetik ki azt, akire vonatkoznak. Igaz, hogy ezt úgy követte el, hogy letagadhatta. Ha megteszi, rendben vagyunk. Én arra az eshetőségre számítva válaszolok, hogy én ezt nem fogja megtenni.

Ön a heti lapnál a következő kijelentést tette: „Majd elbánni én Nagy Samuval!” Ezt ön úgy képzelte, hogy önnök az elbánnáshoz másfél méteres hosszúsági fölyné megadja a módot. Tév. Ez az egyetlen előnye az, mely nekem nem imponál. Itt, az íróasztalom előtt egyszer egy neves atléta hadonászott és hengegett. Azt választotta neki, hogy előttem ne ugráljon, én ő előtte nem vádodom hanyatl, mert az ő erőnci minden ököben fokozott mértékben megvannak. Remélem, hogy a köztünk fölmerült sajnálatos ügynek ily módon való elintézését nyugodtan kikapcsolhatom az eshetőségek közül. Tetszik tudni, én mindössze 58 kilót nyomok. Aztán ideges szívbjajom is van. Kérem; vegyük úgy, hogy ön már megöltött engem. Most pedig lássuk, hogy ezen túl hogy bánt el ön envelem.

Én önnök eddig csak a széles mosolyát és barátságos öleléseit ismertem meg. — Nem olyan alkalmakkor, mikor nekem volt kényszerem öntől: Mondhatom, mi sem lepett meg úgy, mint mikor megtudtam, hogy ön „Dér” és „Scarabeus”. Önnök van baja én velem? Ugyan mi? Azért a csekélységért, hogy ma nem ön, hanem én vagyok a Zala felelős szerkesztője, jó emberek közt igazán nem érdemes nehezíteni. Igaz, hogy ön nagyon sokat fáradozott azért az állásért, de hát nekem nagyobb volt a — mondjuk — a szerencsém. Vagy hogy lapommal nagyon gyakran kereszteleztem az ön újait? Az ilyesmi akaratlannul is megéssik. Vagy mert én Móric vagyok? Végre is nem lehet mindenki Emil, vagy Laci. De hát Móric vagyok én? Jó, legyen Móric. Azért vagyok az, mert nem szégyenlek az lenni. Ha szégyenlém, egy olcsó szent keresztesség árán ép úgy lehetnék Emil, ahogyan ön lett. Ebből is következik, hogy önről igazán nem olyan nehéz lesznedi a friss — keresztvizet.

Doktor ur, cikkeinek a végsőig, sőt az izléstelenre elkeseredett önusa után kétségtelen, hogy ön elemésztené engem egy kanál vízben, de konkrétumot nem tud önlemem említeni és ez engem nagyon megnyugtat. De doktor ur, tegye a kezét a szívére és valja meg, hogy milyen jogcímpon áll ki ön a piacra, hogy az én újságírói szerény munkásságomat felülbírálja és nekem a hivatottságból leckét adjon. Bizony van sok ember, kiktől én tanulhatnék de megvallom, önt akkor sem sorozom ezek közé, ha a szerénység elemi rohama fog is el. Mert én megtanultam a mesterségemet. Kíváncsi, hogy ezt ön is elmondhatta magáról.

Cinikus vagyok? Ez igaz. Azonban tartok tőle, hogy az én cinizmusom magasabb erkölcsi színvonalon áll, melyebb lelki tuak, több, élesebb megfigyelés és tanulás, lezserűdése, mint sok ember vízenyős, kritikátlan és tanulatlan idealizmusa, mely a maga érdekében másoktól idealizmust követel és másokkal szemben cinikus. Én csupán magammal szemben vagyok ez. Se az életől, se magamtól nem sokat várok, de bizony vannak sokan a városban, kikert önzetlennél tűzbe mentem. És megyek. Én veszem a dolgokat úgy, amint vannak, amint a kultuszuk mögött előttem lezajlanak, legfeljebb sajnálom, hogy nem változtathatok rajtuk. Cinikus, hihetetlen lesz mindenki, aki a vidéki társadalmi karriernek kialakulását figyelemmel kíséri, aki látja, hogy anyai érdemes, gazdag lelkű és anyai érdeke fejt ember alul marad, az őres kalászok pedig fenhordják fejüket, feltáncolják, tepezzük, és a feleségek maguk a vidéki társadalom ormára. Cinikus akarok maradni doktor ur. Látja, én felelős szerkesztői beosztásomban megírtam, hogy dolgozni akarok és nem szerepelnem. Ha ehhez a programomhoz hó maradtam. Hivatás jó helyekre, szép helyekre! — Nem mentem.

Sem nagyságos barátságokért, sem zsíros perekért én nem engedek magamból.

Az ön idealizmusa? Ezt sem tudom, hogy áll. Politikai igazságai közül annyit ismerek, hogy nagyon haragszik a gentryre. Ennek, azt hiszem, az a rejtettebb oka, hogy míg ön a 20 esztendő gentryfiukkal az első találkozásnál lepertuzik, ez 20 éven felül az ön részére áthághatatlan akadályokba ütközik. Ez is ideális ok az osztálygyűlöletre és — azon túl, hogy a szeszkontingent elfogadta tőle, a koalíciós kormányra is ideálisan haragudott. Idealizmus a városi közügyekben az, hogy ön ellene van mindennek, amit egy bizonyos cég ajánl, ha még oly városboldogító is az. Szétrobbantott egy alakuló részvénytársaságot és midőn most városunkat egy páratlanul nagyszabású vállalat alakulása kecsegteti, ön ez ellen is dolgozik. Ha ön idealista, akkor valóban cudar a világ, hogy az ön egész közszereplését a bukások szakadatlan láncolatával honorálja. A villamos ügyről a képviselőválasztásokig elbukott minden közügy, melynek ön pártját fogta, ahol találkozunk, mindig ön maradt alul, még a színház is jobban megy, mióta ön nem látogatja.

Nem folytatom. Végre is, ön engem nagyon fiatalnak tart. Valószínűleg ezért is kötött belém. Ezért folyamodott ahhoz a nagyon olcsó, nagyon nevelés és nagyon vicinális módszerhez, hogy nem a mi megteremtett, elterjedt és súlyos napilapunkkal foglalkozik, hanem megkeresi, ki van mögötte. Nos, mindenesetre olyas valakik, akik Nagykanizsán meg tudtak csinálni egy napilapot, mely megél.

A többi pedig bagatell. Hogy hol hazudtak önök? (T. i. a heti lap?) Hiszen egyebet se tettek. Bosnyák Géza ugyan megválasztottuk, de azért a Z. K. szerint a fogadtatása alkalmával csak kétálmintak az emberek az utcára. Mert hát nagyon szép idő volt. — Hogy Zichy gróf diadalmenetben járt be a községetek. Erről önök igen szép, színes leírásokat közöltek. Hogy Zichynek kétezerhátszáz biztos szavazója van a vidéken? No, ez jelentéktelen tévedés. Sajtőhíba. És így tovább addig a betetőzésig, hogy felelős szerkesztőjük éppen Bosnyák Géza kocsi-jára kapaszkodva hajtatott Kiskánizsára. Elismerjük, hogy tőle mi is tanulhatunk.

Végül keltől. Ön cikkeinek részben ezt az álnevet írja alá: „Scarabeus”. A rovarmeghatározó szerint „Scarabeus” a lóbogár, vagy trágyabogár latin neve. Doktor ur, ön holmi katonai capistrángra tesz említést, melynek szövegét, ön szerint, nem bírja el a nyomdafesték. Az álnevet valóban jól választotta. A kanizsai arbuter elegantiae izlésváltozáshoz gratulálunk.

A másik: az önök felelős szerkesztője a múlt héten Budapesten járt a kultusz-minisztériumban. Mint hallom, a helybeli polgári iskolához pályázik Zichy Aladár gróf protekciójával. Szóval, a kis ember már kasszál. Figyelemtesse erre, kérem, a munkatársait. Ne hagyják magukat kifirundevanciolni azok se.

Megkövetem, hogy terjedelmes két cikkére ily hosszasan válaszoltam. Legközelebb rövidet b leszek. De legjobban szeretném, ha egyáltalában nem kellene folytatni a veszekedést, a mi szempontunkból — ugyanis az erre szánt hely kárba veszt. Vidéki olvasóink — vannak ám szép számmal! — azt csak tudják, hogy én ki vagyok, de hogy ön ki, arról valóban alig lehet tudomásuk.

Nagy Samu.

Balatoni fürdőlevél.

Gyenesdiás, 1910. július 9.

Isteni szépségű helyen fekszik a mi kis nyaralónk. Keszthelytől alig pár kilométernyire zöld pázsitos, gyümölcs és szőlőtermő hegyoldalon épült Gyenesdiás. — Elsőként vannak a parasztházak idillikus egyszerűségben. Nincs itt por, füst, sajtolt vagyunk egész nap a szabad természet élén. Szívjuk az ózondús hide levegőt, — szemünk nem tud betelni a gyönyörtárgyakkal szépségeivel, lassuk a híres balatonmelléki borokat. Oly jól esik naponként egyszer-kétszer a nyári nap-elő elmerülni a Balaton hűs hullámaiban. Akinek kedve tartja, csónakázhatik, járhatja a hegyek ormait, a völgyek, szakadékok hűs mélyégeit. Van-e ennél jobb mulatás?

Vagy ott van a társaság. Van Gyenesdiáson legalább is ötven-hatvan család,

kik az ország legkülönbözőbb részeiből jöttek össze a Balaton mellé. Oly kedves, meghitt barátság, oly rokonszenv, oly testelen baráti érzés köti őket össze, minőt hiába keresünk bármely külföldi fürdő nemzetközi társadalmában.

A szűk kis hegyi ösvényen találkozunk ifjú párokkal, kik szerelmesen összebújva, a szerelmeseket jellemző boldog mosollyal arcukon, haládnak kacagva, nem törődve a világon senkivel, semmivel, csak egymással. Idejöttek életük legboldogabb óráit, a mézesheteket eltölteni. Van-e hely, mely alkalmasabb lenne e célra, mint Gyenesdiás? Csupa mosoly, csupa derű csupa poézis itt minden a Balatonon, a virághimes rét, a susogó nádas, napfényes hegytető mámorba ejti itt az embert a vidék szépsége, a bor a szerelem.

Az itt tartózkodás valóban mindenkinek felejthetetlen lesz. Hiszen alig öt év, hogy Gyenesdiás mint fürdő megnyitott, aki az első nyáron ott volt, az itt van ma is, elhozta rokonát, ismerőseit. Tavaly több mint hatvan család volt itt. Az idén máns van annyi, mint tavaly. Kapni itt egészséges, tiszta lakásokat a községben szerzett; jó étkezést, kiszolgálást a „Tulipán” vendéglőben. Jó vasuti összeköttetés van Keszthelyre, Tapolcára, Budapestre egyaránt. Keszthely gyalog egy jó séta.

A sokak által annyira dicsért Abbáziát az ő tengerével nem becslöm annyira, mint Gyenesdiást. Abbáziában az ember mást sem lát, mint nagyobbnál-nagyobb szállodákat, mögöttük az égbenyülő hegyet és a tengert. Itt van más is. Van szép vidék, falusi egyszerűség, kedves fürdőtársaság és — olcsóság. A legközelebbi megtartható ismerkedési estélyen működvelő előadás is lesz. A vendégeköl és a helybeli intelligenciából kikerült szereplők a legnagyobb buzgalommal látnak adologhoz.

Kacagás, nótá, vig mulatozás veri fel az egész környéket. — És ez így van jól. Az életben, színes, tüktető élet oly kedvessé, oly rokonszenvessé teszi ezt a kis helyet, hogy hitem szerint Gyenesdiás nem sokára az egyik legkeresettebb fürdőhelye lesz Magyarországnak.

— ma.

Hirek.

— Vizsgálják a postaépületet. A nagykanizsai postaépület ugylátszik nemcsak az ide kárhozottott póstásoknak és a közönségnek használhatatlan, hanem végre valahára az intéző kormány körök előtt is annak tűnik fel. Azt az örvendetes hírt vesszük, hogy a ma déli gyorsvonattal nagy bizottság érkezett a kereskedelmi minisztériumból, hogy meggyőződést szerezzen az épületnek azon lehetetlen állapotáról, melyre a Zala hirta fel több ízben a közügyemet. Kolozsváry Endre posta és távírda főigazgató a bizottság elnöke, kinek vezetésével a kereskedelmi minisztérium több műszaki embere fogja ma délután a kanizsai postaépület tüzetes szemle tárgyává tenni. A vizgálatról holnap részletesen tudósítunk.

— Dr. Ferenczi Imre fővárosi tanácsnok. Dr. Ferenczi Imrét, néhai Fischer Ödön nagykanizsai gabonakereskedő fiát Budapest szék- és fővárosi közgyűlése szociálpolitikai szakelődjává választotta meg. A fiatal tudós nem egészen 26 éves és oly állásba jutott, a melyben képessége és tudása révén egyelőre be nem látható eredményeket fog produkálni. — Ferenczi Imre 1884. évben született Nagykanizsán és iskoláit Nagykanizsán és Sopronban végezte. Mint egyetemi hallgató került Budapestre, s már a budapesti tud. egyetemen feltűnt szorgalmával és talentumával úgy, hogy harmadéves egyetemi hallgató korában elnyerte az egyetem közgazdasági nagy pályadíját. Ferenczi nagy irodalmi tevékenységet fejtett ki ugyanis mint a „Közgazdasági Szemle”

szerkesztője, a „XX. század” munkatársa és Werner Sombart lipcei közgazdasági és szociálpolitikai szemléjének magyar tudósítója és a budapesti ker. és iparkamara fogalmazója. Önálló irodalmi munkássága már eddig is egész könyvtári tess. Két kötetes több ezer oldalra terjedő „Sztrájk és szociálpolitika” c. munkája, amely a magyar munkáskérdés egész történetét magában foglalja, több kisebb tanulmánya az otthoni munkáról, a munkáslakáskérdésről stb. stb. már most is jelentőségesebb közgazdasági állásra teszik hivatkozni, mint amelyet most elnyert. Ferenczi János dr. élénk részt vett Magyarországon és a külföld tudományos életében, minden szakbavágó kongresszuson és tudományos egylet által rendezett vitán, mint előadó szerepel, úgy hogy neve a német szociálpolitikusok körében ismertebb, mint saját hazájában. Elnyert állásában mindenek előtt a lakáskérdés megoldásával fog foglalkozni, s valószínű, hogy rövidesen működni fog Budapesten a „lakáshivatal” amely rendet teremt és sokat bolygatott kérdésben. E lakáshivatal az első efajta intézmény lesz a világon. De azt, hogy a szociálpolitikai előadói állás miféle szerepet fog vinni és minő jelentőségre emelkedik az ország tudományos életében, hogy miféle gyakorlati eredményeket fog produkálni, még csak kiszámítani sem lehet. Amennyire örülünk annak hogy városunk szűlőtte ily állást nyert el, épenugy gratulálunk a fővárosnak és a magyar szociálpolitikai tudománynak is ahhoz, hogy ily kitűnő erőnek megfelelő működést lehetőségét adta meg.

Szombathely megváltja a villamost. Szombathely város képviselője azzal a tervvel foglalkozik, hogy saját üzemébe veszi át a szombathelyi elektromos műveket: a világítást és a vasutat. A város e célból átvett a villamostársaság igazgatóságához, ahonnan azt a választ kapta, hogy nincs kifogása az eladás ellen és egyúttal megengedi azt is, hogy a villamos művek szakértőleg megvizsgálhassanak és felbecsülhessenek. Szombathely város tanácsa a vétellel közzüget akar szolgálni és lehetővé tenni azt, hogy a közönség olcsóbb világításhoz jusson.

Tisztviselők a városi törvény megteremtéséért. Egerből jelentik: Eger város tisztviselői tegnap értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy feliratot intéznek a kormányhoz a városi törvény megalkotása ügyében és kéri a városok államsegélyének állandósítását. — Eger város tisztikara ezenkívül átiratot intézett az összes városok tisztviselőihez, köztük a kassaiakhoz is, hogy hasonló szemléi fölirattal támogatassák kérésüket a kormánynál.

Talyigán a pricesre. Az utca gyermekeinek nagy öröme volt tegnap este a Főutcán. A rendőrök a Rózsa korcsma előtt egy holt részeg kiskanizsai polgárlásra akadtak. A lehetetlen módon berugott alyafit semmiképpen nem tudták a rendőrök a pricesre bedigítani s azért nem maradt más hátra, mint a hasonló esetek ultima rációja: a taliga. Előkerült tehát a rendőri rékvizitumok tárából a nemrég beszerzett közigazgatási kellék, az taliga, s azon vitték be a magáról mit sem tudó polgárt a város házára. Itt a pricesen szépen kialudta óriási mámorát K. B. bácsi, kit ma reggel utnak eresztettek anélkül, hogy a nem mindennapi szállítást bármit is követeltek volna tőle.

Három körzés. Három sürgőnyi körzés érkezett tegnap a nagykanizsai rendőrkapitánysághoz. Az első Szombathelyről jött, hol három iparokínézési kasszatólvai katonák. A napokban egyik éjjelükkel fél 2 óra tájban a szombathelyi vasútiállomán gyomrára rakattart alkucsal felnyitották és a 60-80 kiló súlyú kézi pénztári elvették. A tolvajok a kasszát szétkén a csapatházhoz mögött egy

buzatáblára szállították, hol azt kalapáccsal feltörték és 628 koronányi tartalmát elvitték. Minthogy a kasszában volt tinta feldől, bizonyos, hogy a papirpénzek felismerhetők. — **Székelyudvarhely.** Székelyudvarhelyi Városi Jánosné budapesti fűrdővendégnek lakásáról egy ismeretlen betörő egy dupla fedélű női aranyórát (fedelén emailkép: szöke gyermekje) és egy másfél méteres aranyláncát lopták el, melyek értéke meghaladja a 600 koronát. — **Kaposvár.** Steiner Jenő udvarából egy új kerékpárt loptak el egy tolvaj. A kerékpár vörös gummikeretén Alfa felírás 1058. 69-10. III. számú jelzés olvasható. Minthárom eset betörőt és tolvaját Nagykanizsán is keresik.

Aratósztrájk Kiskanizsán. A mi vidékünkön jóformán teljesen ismeretlen fogalom az aratósztrájk. Nem tudjuk, az aratómunkások jámborságán, vagy pedig a munkaadók nagy méltányosságán fordul-e meg ez, de tény az, hogy még a szörvénys munkabeszűntetések is ritkaság számba mennek ezen a tájon. — Az idén is mindössze egy ilyen eset fordult eddig elő, amelynél a gazda és aratómunkásai között olyan differenciák merültek fel, melyek a munka beszüntetésére vezettek. **Polai János** kiskanizsai gazda munkásai tagadták meg tegnap az arató folytatását amiatt, mert azok után a természeti pusztulások után, melyek a gabonaföldeket e vidéken érték, nem lájják a korábbi megállapodások szerint munkájukat annak értéke szerint megfizetve. — A gazda pedig nem volt hajlandó a korábbi proporcionális megállapodásoktól eltérni, s ezért a munkások beszüntették a munkát. **Polai János** a városi iparhatósághoz terjesztette be munkásain sztrájk ügyét. Ez azonban már alig lehet aktuális, mert már új munkásai vannak, kik elődeik mulasztásait is behozták már s akikkel a gazdának, ugylátszik több szerencséje lesz, mint korábbi munkásaival.

A tűzoltólétszám szaporítása. A tegnapelőtti tartott pénzügyi bizottsági ülés foglalkozott **Knortzer György** tűzoltó főparancsnok ama beadványával, melyet a városhoz intézve a hivatásos tűzoltók létszámának még újabb 6 emberrel való felemelését kéri. Beható tárgyalás alá vette a pénzügyi bizottság ezt a hozzá véleményezés végett áttett ügyet, melyet a következő javaslattal intézett el: Tekintettel a város jövődelmére és a polgárok közhiteherviselési képességeire, a létszámelemést ily értelemben nem javasolja, hanem a tűzoltóság évenkénti segélyezésére a városi költségbe még évi 4000 korona felvételét indítványozza a bizottság, mely összeget a főparancsnok beutálása szerint fordíthatja a tűzoltóság fejlesztésére. E 4000 korona növekedéssel a nagykanizsai tűzoltóság évi városi segélye az eddigi 4400 koronával együtt 8400 koronára emelkedne.

Vandálizmus egy virágoskertben. **Ujváry Oéza** Tetyu-utj birtokos, aki nagy virágkedvelő, nemrég egy gyönyörű természetű exotikumot, egy kék szegfűbokrót hozatott Amerikából, mellyel kísérletet akart tenni, hogy meghonosodjék-e az itteni földben. A szegfűbokró pazar szépségű illatos kék virágainak csodájára jart egy egész városrész. Ma reggel aztán az a kínos meglepetés érte a virágbarát **Ujváryt**, hogy a bokornak összes virágait durva tolvajkezek leszaggatták az éjszaka. Tízta szüresége, hogy nem tövestől vitték el a csodálatos növényt. Az anyagi kárnál

is súlyosabban meglopott birtokos a rendőrség segítségéhez fordult, hogy megállítsák, kik voltak a virágos kert vandáljai. — **Ingyenes magyar fűrdő kalauz.** Fűrdők és nyaralóhelyek címen az összes magyar fűrdőkről évente ismertető kalauzt szerkeszt dr. **Fodor Oszkár** a magyar fűrdők egyik legalaposabb ismerője, hogy a hazai fűrdők fellendítésének fontos ügyét előmozdítsa azáltal, hogy e kiadványt egész éven át ingyen használhassa, aki a magyar fűrdők ügye iránt érdeklődik. Az idei XIV. évfolyam gondosan összeállított kötet tartalmazza az összes hasznos tudnivalókat a magyar fűrdők szépségéről és gyógyhatásáról. A fűrdők és nyaralóhelyek kiadóhivatala Budapesten, Dohány-utca 39/20 fillér portódíj ellenében bárkinek ingyen küldi meg a kötetet, mely ma is egyedüli és legjobb ingyenes ismertetője az összes hazai fűrdőknek.

Táviratok és telefonjelentések.

Változás a püspöki karban.

Budapest, július 8. Politikai körökben elterjedt hírek szerint a nagyvárad érseki székre a király legközelebb gróf **Széchenyi Miklós** győri püspököt fogja kinevezni. Utóbbinak helyére állítolag **Gieswein Sándor** kanonok van kiszemelve.

Kálmán Gusztáv a postásokért.

Budapest, július 8. A megélhetés ijesztő drágasága, az élet folyton növekedő terhe megmozgatták a postásokat is. Magyarország postásai, tisztviselői és állásitjai egyaránt, elégedetlenek. Három-négy év óta panaszkodnak, hogy fizetésükből nem tudnak megélni. Reménykedtek, bizakodtak abban, hogy helyzetük jobbra fordul. A koalíciós kormánytól várták sorsuk javulását, de hiába várták. — A koalíció bukása óta elterjedt közöttük az a hír, hogy az új kormány sem fog tenni értük semmit. Ez a híresztelés elkeseredést szült a reménykedők között.

Néhány bátrabb ember gyűlést hívott össze, a melyen megjelentek az elégedetlenkedők vezetői és megállapodtak abban, hogy a harc fegyveréhez nyulnak jogos kérelmük teljesítésének elérésére. A gyűlésre precizították kívánságukat, mely egyetlen pontból állott: fizetésrendezésüknek már az 1910. évi költségvetésbe való beállítás. A tisztviselők többsége azonban kijelentette, hogy a mennyiben ez nem volna lehetséges, kérelmüknek teljesítését az 1911-iki költségvetésnél okvetlenül elvárják.

Ma egy újságíró kérdést intézett ez ügyben **Kálmán Gusztáv**hoz, az új kereskedelmi államtitkárhoz, ki így válaszolt: A postások érdekeit szem előtt tartom, mert magam is rokonszenvezek mozgalmukkal. Kívánságaiknak igyekeznék foglalkozni, az idej költségvetésben helyet szorítani és csak azt sajnálom, hogy ezt visszafelé nem lehet megételekenni. Arról azonban nem tehetek, ami a multban történt.

Öngyilkos hivatalnokok.

Békés-Gyula, július 8. **Hoffmann Viktor**, az itteni munkásbizottság pénztár-főkönyvelője felakasztotta magát. Öngyilkosságát buskomorságban követte el.

Békés, július 8. **Hamari Lajos** községi árvagyom nagy anyagi zavarai miatt ma reggel revolverrel agyonlőte magát.

Ismét viharok

Székelyudvarhely, július 8. A székelységet napok óta ismét a legrettenetesebb viharok pusztítják: Három nap óta majd minden nap megindul a zápor, mely gyakran diónagyságu jégekkel esett. A Nagyküllő folyó kiáradt és messze vidékeket elöntött. A kár igen nagy és a lakosság aggodása leirhatatlan.

Színház és művészetek

(—) Heti műsor.

Péntek: Az iglói diákok (félhelyekkel)
Szombat: Trenk báró (operett)

(—) Művészházasság. **Hahnel Aranka**, a debreceni színház művésznője, ki valamikor Kövesi Albert szintársulatának volt jeles tagja, a napokban örök hűséget esküdött **Fenyéri Zádor** Ervin dr.-nak Budapesten.

(—) Jack, a senki. Igazán kár, hogy a tegnapi esőzés oly sokakat visszatartott annak az élvezetnek megszerzésétől, melyet a tegnapi színházi előadás nyújtott. „Jack, a senki” kitűnően bevált darabja volt a szezon vége felé a Vígsháznak és mi, akik a darab címszerepében Hegedűs Gyulát láttuk, tulsz nélkül mondhatjuk, hogy vetekeedtünk azzal **Izsa Miklós** tegnapi kabinetalakítása. Izsónak egy-egy fellépése egymagában megérdemli, hogy az aréna az utolsó helyig megteljen emberrel. Jack-et talán csak a világhírű széthamos, **Strasnoff Ignác** tudná különből játszani Izsónál, aki, igazán nem tudjuk, minek volt nagyobb, főpincérnek, vagy főhercegnek-e. Pedig még kivüle is van egy-két olyan tagja a szintársulatnak, kik, ha megfelelő szerepekhez jutnak, csodákat művelnek. **Károlyiné** **Emilia** érdemel ezek között elsősorban említést. Amit a tegnapi pompás francia vígjátékban ez a két jeles színész művelt, az bizonyos, hogy jóval meghaladja a vidéki nivót. A kitűnő darab általán nagyon jól sikerült együttesében tevékenyen működtek: **Sándor Ilonka**, **Putaky** és **Abonyi**. **Putaky** kabinetalak volt úgy pompás maszkjával, mint az egész estén át tartó minuciózus jellemfestő játékkal.

Könyvpiac.

Nincs többé holtidény. Soha több igazsággal nem lehetett azt mondani, mint az idén, mikor nálunk az új parlamenttel új politikai harcok veszik kezdetüket épen júliusban. Nincs tehát intelligens ember, aki az újságolvasást most mellőzhethet. Épen ezért hívjuk fel t. olvasóközönségünk figyelmét a legelterjedtebb magyar napilapra, a **Pesti Hírlapra**, melynek fő-erőssége, hogy párton kívül és felel állván, szigorú ellenőrzést és igazságos kritikát gyakorolhat mindennel és mindenkel szemben. Ennek köszönheti a magyar sajtóban pártatlanul álló nagy népszerűsége. Mint a lap kiadóhivatala minket értesít, az cikkírók és tárcírók jeles gárdáját új munkatársakkal sikerült szaporítani, úgy hogy a **Pesti Hírlap** munkatársai ma: **Eötvös Károly**, **Abonyi Árpád**, **Molnár Ferenc**, **Heitai Jenő**, **Förtsolt Kálmán**, **Murai Károly**, **Szomaházy István**, **Lux Terk**, **Csergő Hugó**, **Gellert Oszkár**, **Mezey Ernő**, **Kéry Pál**, **Tömörkény István**, **Varadi Antal**, **Diplomata**, **Gr. Vay Sándor**, **Bokor Malvin**, **Alba Nevis**, **Béldi Izor**, **b. Malcoms Béla**, **K. Simó Ferenc**, **Lampert Góza**, **László Samu**, **Szász Zoltán**, **Szabóné Nogáli Janka**, **Rákai Ferenc**, **Seres Imre**, **Garái Ferenc**, **Guthi Imre**, **Fehéri Armand**, **Kemény Ferenc**, **Várady József**, **Herczeg Béla**, **Fálmál Henrik**, **Szegő Béla**, **Partos Bence**, **Balla Vilmos**, **Katona Béla**, **Kanisay Ferenc**, **Schmittly József** (helyettes szerkesztő). Valóban oly névsor, mellyel egy más lap sem dicsekedhetik. S a **Pesti Hírlap** sajtófelel, hogy a legjobb és legdrágább tartalmat olcsóan olvashatnak, még külön kedvezményekkel is szolgál előfizetőinek napiárval és divatlappal. A **Pesti Hírlap** minden előfizetője karácsonyi ajándékul kapja a **Pesti Hírlap** nagy képes naptárát és kedvezményes áron rendelheti meg a **Divatlapon** című pompás képes divatlappot, gazdasági társadalmi tartalommal. S bár napról-napra a legdrágább tartalommal, minden más napilapnál felülmúló terjedelemben jelenik meg a **Pesti Hírlap** ára egy hére csak két korona 40 fillér, negyedére 2 korona és a **Divatlapon** együtt negyedére 9 korona. Az előfizetést legelőnyösebb postautalványon a kiadóhivatalhoz címezni Budapest, Váci körút 78.

A kiváló bors és illóanyagok gyűjteménye

SALVATOR

vesz és helyrehozhatatlan, könyvnyom, orvostudomány, vörheney és hurutos bántalmakkal küzdő betegek.

Terméskészítés és forgalmazás: Kaphist Gyógyszeripari és Gyógyászati Rt. Budapest, V. Múzeum körút 78.

Capodimonte legendája.

Irta: Srao Matild.

Ott fent, a dombtetőn, a lombos erdő hűvös árnyékot nyújt a fáradt utasnak, — az ösvények beláthatatlan messzeségbe húzódnak a fák között, — s a száraz levelek édesen zörögnek a megbarnult földön. Hatalmas, éltető erő duzzasztja a fűrások görcsös törzseit, mely átmeleg az ágakba is és megrezegteti a leveleket. A fák alatt puha, zöld pázsit borítja a nyirkos talajt és virító vadrózsabokrok hullatják a földre illatos szirmaikat.

A sűrű lombokon alig hatol át világosság, — a szomorúan egymáshoz simuló levelek között a napsugár táncoló fénygömböket vet a homokra, — kábító illat tör elő mindenünne és időről-időre madárcsicsergéstől rezeg a levegő. Különben minden csendes, mert a zajongó város innen messze, nagyon messze fekszik.

Az ilyen renetegekben lehet legjobban álmódzni, hiszen a néma és bájos erdő a szerelem otthona. A tisztásokon könnyed ábrándképek surrannak át, — édes női arcok jelennek meg a vén fák között, — s a lehulló falevelek zaja a csók neszéhez hasonlít.

Halványan és szomorúan, egyedül bolyongott az erdő ösvényein. A város zaja untatta őt s lelkét gyógyíthatatlan betegség mérte meg. Úveges szemzeivel éredek s öröm nélkül bámulta a legszebb dolgokat, összeszorított ajkai semmi sem volt képes mosolyra nyitni. Pedig a városban egy ábrándos, rajongó kis leány epedt utánna és lelküzdhetetlen szenvedélyében majdnem meghalt érte egy gyönyörű aszszony, de nem szerette egyiket sem. Szíve nem volt szabad. Az erdőben, ismeretlen tájon és járhatatlan vidéken egy titokzatos lényt szeretett, az ő saját eszményképét. Szívének minden zugát elfoglalta ez az érzelm. Csak fáradtan vonszolta életét az erdőben, ahol nyugalmat talált.

Mindinkább lesoványodott: Beesett arca elhalványult, szeméből kialudt a fény, pedig lelki élete izzó, nyugtalan volt. Az a végzetleges betegség gyötörte, mely megöli az embereket: az eszménykép után való gyógyíthatatlan vágy!

A fásor homályában, ahol opálszínű köd zárta el a láthatárt, egy téli reggelen találkoztak velem. Vékony, határozott körvonalakat nélkülözö jelenség volt, cikázó villám által alkotott rövid derű a felhőktől sötét ég boltozatán. Izgatottan futott utánna, de semmitsem talált: a remek jelenség eltűnt. De szívében ott maradt az ellenállhatatlan vágy, hogy ismét lássa e bájos látományt. Akaratának teljes erejével idézte maga elé, de ha az meg is jelent, mint valami világos, fehér, bizonytalan körvonalu árny lebegett előtte a távolban, nem érintve a földet. Ez az álom, ez a chimera, ez a jelenség egyetlen szerelme volt: Folyton arra a helyre járt, ahol eszménye először megjelent. Itt leterdelt és a földön csókjaival halmozta el azt a helyet, hol éppan imádoztát elűnni vélte.

Ugy látszott mintha ez az isteni lény naponként jobban közelednék hozzá egy fiatal leány alakjában, aki hófehér, ezüstös ruhával burkolja jóformán gyermekes természetét. Midőn megjelent, ragyogó arccal mosolygott feléje és nyájasan köszönt. Azután megindult s ő figyelmes tekintettel követte, de nem merde megszólítani. Azonban boldog volt, hogy elmerülhetett az előle eltűnő eszménykép látásában s hogy az őrtlet égg lángjával lobogó szemével követhette őt.

Miért nem ilik mellém, édes szerelmem? Miért nem vársz rám? Ne félj, még ruháidat sem fogom érinteni! Tudod, hogy szeretlek és én is érzem, hogy te is szeretsz. Sajnos, nem szabad egymáshoz közelednünk! De te beszélhetsz hozzám, így akarja ezt a végzet! Hópelyhekből font köpenyed milyen fehér! Fázol-e? Nem tudod, hogy én azas vagyok és ereimben forr a vér? Mosolyogsz, imádoztam? Csillapítsd le lázongó véremet, azt a lángoló tüzet, mely felemézt a melyet csak a te jéghideg ajkaid lenének képesek oltani. Nem, ne menj, maradj! Légy könyörületlen irántam, aki téged imád! Ne tuss előlem, ne fordítsd el menyti arcodat. Ha látva, hogy kövöltem minden eljötélő és én még mindig elcsúsztam álomom és megőrültem!

vem felett... Honnan jössz és hova mész? Szerettek maradj oldalamon!...

A fiatal leány szóltaniul hallgatta a szerelmi ömlengéseket. Időről-időre csak egy megfeszített mosoly vonult át ajkain, vagy arcát szomorúság sötétítette el. De azért, ha szóltaniul is, minden nap több időt töltött azzal, ki őt annyira szerette. Az ifjú mindig hosszan beszélt, míg csak kimerültség nem veszt rajta erőt s rajongó tekintettel nézett eszményképére, ha az indulni készült.

— Ne menj el!... Maradj és ülj ide, mellém! — könyörgött ilyenkor. De nem ült le, s csak nagy, kifejező szemekkel bámult maga elé.

— Beszélj, szólj hozzám!... — susogott ismét a szerelmes ifjú.

A leány mozdulatlan ajkain azonban egy hang sem tört elő. Az ifjú hiába kért, könyörgött, nem válaszolt, kérhetetlen maradt.

Kétségbeesésének ecsetelésére egy homályos őszi napon szenvedélyesebb szavakat talált. Homlokával verte a földet és égő könyveket hullatott. Erre változás történt a leányon, mintha arcának fehérségén rózsapír futott volna át. Szerelmi örületében az ifjú életét ajánlotta fel egy szaváért.

— Szeretsz?

— Igen! — vélte hallani.

Erre szenvedélyes fellobbanással megölelte őt. És az isteni porcellán rettentő csörömpöléssel ezer darabban hullott a földre.

Mialatt az örök aludtak, a Capodimonte palotájának porcellántermében izgatott, halk süttogás támadt a csendes éjszakákon... Remegés futott át egyik szekrénytől a másikig és az üvegablakon keresztül tömpított, haragos hangokat, veszekedést, búszke elhatározásokat és bosszualló terveket lehetett hallani. Azután lassan, mi őn ismét helyreállt a rend, megkezdődött a felvonulás.

Először is négy liliumfehér ló által vont szekérben a Hajnal-kocsizott a parkban a nyomorult ifjú mellé, aki összetört bálványánál élettelenül fektött. Hajnal huszonnégy fiatal leány, a nap huszonnégy órája követte, akik mérgezett rózsaleveleket szórtak az elaléltra. Utánuk az Amazonok döfték szívébe éles, fájdalmat okozó nyilakat, majd hét francia király: Charlemagne, szent Lajos, I. Ferenc, II. Henrik, XIII. Lajos és XIV. Lajos vágatott el mellette hófehér tónon karddal érintve meg a szerencsétlen homlokát. Végre, miután minden kis szobor lekötötte és megtaposta, az Olympus ostromolni készülő Titanok csapata is megmozdult. A sason lovagló Jupiter villámmal sújtotta a haldoklót, mialatt a Titánok köveket halmoztak reá. Ekkor azután mindannyian visszatértek és az üvegsekretyben megszokott helyüket elfoglalták, hogy épp oly mozdulatlanul maradjanak, mint azelőtt. Így boszulták meg magukat a hideg és fehér porcellánokon azon az emberen, aki a hallhatatlannak készült fiatal leány szobrát összetörte.

Igy szól az örök és végzetleges legenda. Ha eszményképünket végre egyszer elérjük, az ezer darabra török, még mielőtt birtokunkba vehetjük volna. A művészt megboszulja magát az illet nélküli lelkek, s azokra fehér lepel borít!

Közgazdaság.

(Távlat.)

Budapest, 1910. július 8.

Készárú-Üzlet:

Buza 5—10 fillérrel magasabb.

Hataldó-Üzlet:

Buza októberre 9.22, buza 1911. ápriliare 9.46, rozs októberre 6.99, zab októberre 7.18, tengeri juttura 5.39, tengeri augusztusra 5.49, tengeri 1911. májusra 5.50, repce augusztusra —

Főszervező: Szalay Sándor.

Feladós szervező: Nagy Samu.

Keresetlik egy jókarban levő

ház

megvételre 16—18 ezer koroná árban. Közvetítők nem díjazatnak. Bővebbet a Zala kiadóhivatalában.

Nyílt-tér. *)

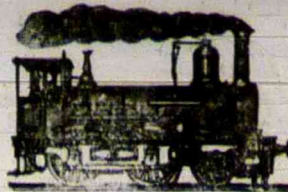
Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen drága jó

LAJOS

fiunk, illetve testvérünk temetésén megjelenésükkel enyhítették a sors által reánk mért nagy csapás elviselését, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Hild Ferenc és családja.

A cs. és kir. szab. Déli Vaspálya társ. nagykanizsai állomásának

nyári menetrendje.

INDUL NAGYKANIZSÁRÓL

Budapest felé

Reggel 4.00 személyv.	*Este 7.00 vegyesvonat
Reggel 5.55 gyorsvonat	Éjjel 12.45 személyv.
Délután 9.20 személyv.	
Délután 2.12 személyv.	*B.-Szt.-György-Nagykanizsa
Délután 5.25 gyorsv.	közötti forgalom. — Boglára
	július 1-16! augusztus 31-ig.

Bécs felé

Reggel 4.10 gyorsvonat	Délután 5.80 vegyesv.
Reggel 6.20 személyv.	Nagykanizsa—Szombathely
Délben 12.45 gyorsv.	között.
Délután 2.01 személyv.	Éjjel 12.55 személyv.

Pragerhof felé

Reggel 4.50 személyv.	Este 6.00 vegyesvonat
Délben 12.03 gyorsv.	Este 9.55 személyv.
Délután 2.45 személyv.	Éjjel 12.21 gyorsvonat

Barcs felé

Reggel 5.06 személyv.	Délután 5.16 személyv.
Délután 3.13 személyv.	Este 8.54 személyv.
	Nagykanizsa—Gyékényes köz.

ÉRKEZIK NAGYKANIZSÁRA.

Budapest felől

Reggel 3.50 személyv.	Este 8.42 személyv.
Reggel 7.56 vegyesv.	Este 9.45 személyv.
Délben 11.50 gyorsv.	Este 10.58 személyv.
Délután 1.35 személyv.	Éjjel 12.11 gyorsvonat

Bécs felől

Reggel 3.42 személyv.	Délután 5.00 személyv.
Reggel 8.34 személyv.	Éjjel 11.50 személyv.
Délután 2.00 személyv.	Este 8.37 gyorsvonat

Pragerhof felől

Reggel 3.48 személyv.	Délben 12.20 személyv.
Reggel 8.37 vegyesv.	Délután 5.15 gyorsv.
Reggel 5.41 gyorsvonat	Éjjel 11.40 személyv.

Barcs felől

Reggel 3.18 személyv.	Délután 1.17 személyv.
Reggel 7.55 vegyesv.	Éjjel 12.00 személyv.
Délután 11.23 személyv.	

Bécsközi díjazabáy: Vaspálya udvarág vagy onnan vissza K 1.60; — a kocs belsejében el nem helyezhető podgás-darabért egyenkint — 20 fillér; — a kocs belsejében 25 kilogrammnal súlyosabb darabot elhelyezni nem szabad. — A bécskocsi a viteldát előre is követelheti. — Omnibusz s. emélyenkint — 40 fillér.

A Trieszti általános biztosító társaság fő-ügynöksége

vidéki városban fizetési

gyakornoki állásra pályázatot hirdet.

Előnyben részesülnek a könyvelésben és üzletszereben jártasok.

Ajánlatok ezen lap kiadóhivatalába küldendők.

Butor

vásárlók becses figyelmébe ajánlom! Saját lakásomnál rak-táron tartók fényezett, matt és festett szoba-butorokat, valamint konyha-rendezéseket.

A n. érd. közönség b. pártfogását és rendelését kérem. — Kiváló tisztelettel

Kaufmann Ferenc, asztalosmester

Nagykanizsa, Rákóczy-ut 4. sz.

(Közvetlen a Sugár-ut mellett.)

Szőllősgazdák

figyelmébe!

Fellépett az oidium (lisztharmat) **FUJTASSUNK!**

A legjobb szabadalmazott fujtatók kaphatók (K 12 dbja)

BLAU LAJOS urnál

(cognagyár) Nagykanizsán.

Fényes kereset!

Nők, kik otthon házi munkáik közepette horgolással állandó munkát és szép kereset akarnak, forduljanak levélben a

Magyar Csipke Kiviteli Vállalathoz Déván.

Málnaszörp

krajnai hegyi gyümölcsből.

Kilója kor. 1.80.

Kapható

Drogeria a Vörös kereszthez Nagykanizsán.

STOCK

Cognac Medicinal

szavatolt valódi borpárlat

Camis & Stock

gőzpároló telepéből

BARCOLA

Rövidült cognac gőzpárlat

Állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy melléklettel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva	Postai szétküldéssel
Egy hóra 1.20 K.	Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.	Félévre 9.
Egy évre 14.	Egy évre 18.

Egyenlő részletekben 6 fillér.

Műveltség, ha kimutatás és meg-
személyes soronként 50 fillér.

Feljegyzés és sokatál értékesítés díja
6 korona. Készletnyitási díj 6 korona.

XXXVII. évf. 149. szám.

Nagykanizsa, vasárnap, 1910. július 10.

Kiadóhivatal: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A katonai kérdések.

Nagykanizsa, július 9.

Egyáltalában nem jogos az a kijelentés, hogy a katonai ügyekhez csak katonák értenek s szólhatnak hozzá. Sőt hadseregünk számos vereségének egyik főoka abban a tábornoki rögeszmében rejlik, hogy a katonai tudomány csak a zöld tollas kalap alatt fészkelhet. A hadsereg nem a katonáké. S állítólag nem a katonák miatt van. Nem külön status a statusban. Legalább nem szabad, hogy az legyen. A hadsereg az ország védelmére való. A katonaság a népe. Tehát legelső sorban a polgári népek lehet és van beleszólása ebbe az intézménybe.

A mi véderőnk harcképességét éppen az rontotta mindig meg, minden nem engedi, hogy hadi szervezetünkbe modernebb szellem hatoljon be.

A mi „közös” hadseregünk egész szellemére és szervezetére nézve elütő és különleges álláspontot foglal az európai hadsereg között. — Még legjobban hasonlít az orosz hadseregre!

Hadseregünkben tömegre fektetik a súlyt s nem egyéni erőre. Ennélfogva a fegyver a fő s nem a szellem. Így lehetett fenntartani a múlt századokban zsoldos hadseregeket, de a mi modern szá-

dunkban hiábavalóság ily véderőt fenntartani. Háborúba küldeni pedig örültség. Amint azt fényesen bizonyítja az ugyanilyen szellemben fenntartott orosz hadsereg.

Ezt is csak rideg fegyvellemmel, a legfőbb kiadur iránti vak engedel-mességgel tartották össze, akár csak az osztrák hadsereget s ime mi volt az eredmény? Az ellen-séggel szemben letette a fegyvert, mert ahhoz, hogy valaki manap-ság megölse magát, a fegyvelmen s köteles engedelmisségen kívül kell — még valami. Ma már az öntudatra ébredt emberek életé-nek van célja, kell tehát a halálá-nak is céljának lenni. A halálba ma már egy hadsereget csak a szellem hajt.

Természetesen szükség van azért a modern néphadseregben is szub-ordinációra s katonai engedel-mességre. Hisz a polgári életben is szükség van erre. Az állam rendjét tulajdonképen a társada-lom önfegyelmzése adja meg. De oly fegyvellemnek, amelyet nem tölt ki és nem támogat a szellem, amelytől az egyén szabad lelke iszonyodik, nem ér semmit. S ilyen a mi közös hadseregünk fegyvelme. Arra jó, hogy a had-gyakorlaton rendet csináljon, hogy katonai parádékön egyenletes lé-pésekre kényszerítse a bakákat; de a legelső háborúban csütörtö-

köt fog mondani, akárcsak a muszka hadseregnél a japán hábo-ruban. A különböző nemzetisé-gekből összeszedett tisztek között egységes és különösen egységes nemzeti szellem soha sem fejlőd-tek ki.

Csak az tudja megítélni a mai közös hadseregünk szerencsétlen jellegét, aki ismeri a külföldi sere-geket. A francia hadsereget pél-dául a nemzeti gloria tartja össze. Franciaországban lelkesednek a ka-tonaságért. Talán az egész világon a mi közös hadseregünk a leg-népszerűlenebb intézmény s ez ennek a megítője. A francia had-sereg nemzeti intézmény s dicső-ség minden franciára, hogy abban része legyen. De mi a legfőbb, a francia hadseregben a nemzeti szellem mellett igazi bajtársi szel-lem van, mely még a fölöttes tisz-tek s közlegények között is meg-nyilatkozik. Nálunk, kivéve az iga-zán művelt tiszteket, akik a mű-veltséget és jól neveltséget hazul-ról vitték a kaszárnyába, a leg-brutálisabb tónus uralkodik. Ez az osztrák-orosz tisztai bánásmód, mely a sötét múlt századokból ma-radt meg. Ez bomlasztja a mi had-seregünket is, ha ki nem reperál-ják egy modernebb, emberibb és nemzetibb szellemmel.

Az olasz hadseregben mond-hatni igazi polgári szellem ural-

kodik s ez hozza közelebb a hadsereget a nemzethez. A ma-gyar társadalom valósággal idegen ellenségeket lát a katonákban. Valósággal sajnáljuk fiainkat, kik a sok horvát, cseh, román és min-denféle zagyva nemzetiségű tisztikar közé keveredtek. S hozzájárul a hadsereg népszerűtlenségéhez az a félhivatalos utasítás, mellyel a tiszte-ket távol tartják a magyar társadalmi élet minden nemzeti megnyilatko-zásától.

A népszerű francia és olasz hadseregek azt a fegyelmet, — amely a mi véderőnköt össze-tartja, nem is ismerik. Az igaz, hogy nem tudnak „defellirozni” a katonai szeméken, mint a miénk. Sőt a fegyver-fogásban sem oly ügyesek. Együttvéve gyakran lomha s laza tömegeknek látszanak, de a harcban erősek, mert mint sza-badon kifejtett egyének erő kép-viselnek.

A mi katonáink csak „kaszárnya-nevelés” és csupán parádékra és hadgyakorlatokra használhatók. S még a magyar része se lesz vitéz. Hősi halálba csak nemzeti célért lehet rohanni. Micsoda magas ka-tonai tudatlanság kell ahhoz, hogy erővel irtják a hadseregből azt, ami egyedül növeli a harcképes-séget, a nemzeti szellemet?

A Csány-szobor pályamunkái.

Borbély Györgynek, a rajongó lelki zalamegyei újságírónak agyában született meg az a kedves gondolat, hogy megyénk nagy fiának, a magyar hazáért vértanu-halált halt Csány Lászlónak szobrot emel-jünk, amely örök időn át hirdeti majd az utódok halálját, s bennünket mindig a haza önfeláldozó önzetlen szeretetére, s hazafilais elveinkhez való ragaszkodásra figyelmeztet.

A vármegye közönsége a kegyeletes gondolatot szeretettel fogadta, a minék a jele az, hogy társadalmi adókkal me-tterült polgártársaink immár 25 ezer koronát adakoztak.

A szoborbizottság tehát kiírhatta a pályázatot, melynek nem remélte sikere volt. Az eredmény olyan, akár csak egy nagy vagyonnal megalkotandó fővárosi szoborról lenne szó.

Tizenhét pályázó verseng azért, hogy öket bízzák meg a szobor kivitelével. Zalamegyén, ebben a kihívó város-ban, most eleven kultur-mozgalom van. Neves és kezdő művészek sürögnek-forognak a városban. Kicsomagolják és felállítják a pályamunkákat, a melyekhez olyan sok ambíciót és reményt fűznek.

A szobrok gipsz-modelljeit a megyeház nagytérképében állították fel. Egy-egy szobor a négyzetes mértét is elfoglal. Így tehát az őrtáji terem is szűknek bizonyult a sok mű kiállítására. Egy világvárosi látást határozta meg az imponáns, méretű kiállítás.

A művészek személyesen jelentek meg, hogy gondos kezekkel rendbe hozzák, fel-

állítsák a műveket, s nekik minél jobb helyet biztosítsanak.

A kiállítás nagyon érdekes és tanulságos láttnivaló. A sok gondolat, a melyet Zala-megye hősei gloriáikják, hazafias ér-zéseinkre igen nagy hatással van.

Nó, most már induljunk sétára és vegyük szemügyre az egyes szobrokat. Mint minden pályázaton, úgy itt is csak egy kisebb részről lehet beszélni. Vannak ugyanis szobrok, a melyek alig haladják túl a műkedvelés berkeit. A legfigyelem-re-méltóbbak Lukácsy Lajos, Szekszák Ferenc, Horváth Géza, Istók János, Vass Viktor és Nemessányi tervet. Vass terve piramis szerű talpazat, melyek teteje turul madár-al végződik. E mellett áll Csány alak a kezével a kardra támaszkodók.

Istók műve lépcsőzettel kezdődik, Csány alakja a talpazat tetején áll. Alatta a tal-pazat első felén női alak, kezében a zászló-val, a nemzet halálját jelképezi. Hátulról és oldalról 3—3 tagból álló amorett csoport van, amelyek a mi igazságszót len-nének hivatva ábrázolni.

Horváth Géza ugyancsak lépcsőre he-lyezi a talpazatot, melynek tetején szintén álló Csányt helyez el. Előt pedig Istóké-nál alacsonyabban szép női alakot ábrázol mérséken lefektetett zászlóval a kezében. Ez a terv egyszerű vonalival nagyon kellemes hatást ér el.

Szekszák Ferenc mintájának ugyanilyen a formája és az aránya. Ugyanazt meséli, mint Horváthé. Nagyon megelégszik, hogy e két művész egy műteremben dolgozik, Szekszák arányai azonban szebbek, mint Horváthé.

Látjuk tehát, hogy a legtöbb számba-vehető művész a nemzet halálját Hungá-

riától, a Gémust ábrázoló női alakkal akarja jelképezni.

Megvalljuk őszintén, hogy a legnagyobb érdeklődéssel Lukácsy Lajos szobra felé fordultunk. Hisz Lukácsy készítette a készítheti gróf Festetics szobrot. Az akkor még huszonegy éves művész nagyon bravurosán oldotta meg a feladatot. Noha kevés anyagi erő állott rendelkezésére, mégis olyan művészi munkát nyújtott, hogy az egyike az ország legfigyelem-re-méltóbb szobrainak. Nemrég pedig a hí-r Lukácsy nevét a készítheti Goldmark emléktáblával kapcsolatban vette szárnya. Szakértők állítása szerint a fehér emléktábla szépségével és gazdag gondolatai-val pártját ritkítja.

Lukácsy e szobor révén, de meg du-nántulni rokonsága miatt is, sokszor for-dult meg Zalamegyében. Kíváncsiak vol-nak tehát, hogy a már-már zalamegyei-nek, különösen készíthetinek elfogadott művész miként oldja meg a feladatot. Örömmel állapítjuk meg, hogy Lukácsy-ban nem csalódtunk, s hogy ez az izmos teheletű fiatal művész eredeti, gyönyörű gondolatakat vitt rá a művére, a mely ezért is nagyon kíválik a többnyire egy-hurron pendülő pályamunkák közül.

A szobor szellem megörökíti Csány tetteit és kifejezi azt a hangulatot, a mely a vértanu nevének emlétsével elfogja a lelkeket. A művész a főalakot Csányt, puritán jelleméhez híven, egyszerűen, ma-gyar ruhában állítja elénk. Valláról kopony-omlik alá. A kopony szimbóluma an-nak, hogy a vértanu utazása közben is mennyit fáradott a hazáért. A szemek egyébként is jól esik, ha a lábukat valami tömörebb teszi. A művész a vértanu

kardját kissé a kopony alá rejt. Így ki-vánja jelezni, hogy Csány nem a véres csatamezőn vált ki nemzeti mártírjaink közül.

A művész korrekt eljárásának szép bi-zonyítéka, hogy a szobor talpazatát nem az eddig megszokott magasságban alkotta. Ezért az eddigi szobrokhoz szokott szem a talpazatot talán aránytalannak, nyomot-nak találja. Amde meg kell érteni a mű-vész felkelt, a ki nem hideg kövel akar imponálni, hanem azt akarja, hogy a főalak kösse le a figyelmet, a művészi munka, ne pedig a kőfaragó mesterség domináljon.

A nyugodtan szemlélődő főalakról a a tekintet a talpazatra siklik le. A pie-desztálon jobbról és balról két csoport van elhelyezve. Az egyikben a harcias Turul Csány bátor tetteit jelzi. Pajzsán a magyar szent korona a hazát ábrázolja. Nagyszerű gondolat az, hogy a Turul kiterjesztett szárnyakkal védi a lába alatt levő könyvet, amely szentesített törvénye-inket jelképezi. Csány törvényiszteletét gyönyörűen szimbolizálja ez a kedves csoport. A sebesen szárnyaló Turul jelké-pezi még Csány fáradhatatlan utazását is. Nagy utakat járt be. Erdélybe sietett a nem-zetellenes féktelenségek legyőzésére. Sok felé szökött a nemzet védelmében, míg eljutott Világoshoz és a bitófa alá. Csány kisebb és sok oldalú intézkedéseinek jeztésére Lukácsy Lajos a törvénykönyv mellé tette a szótartót is, melyet a vértanu „Magyar-on lelkis leányához” vitézett.

A talpazat másik oldalán egy erős akta-lal a nemzet gyászát jelzi. Az alak a honfi-bánától áthatva borul a meghajtott zász-lóra. A zászló rudja egy pajzsra nyúlik, mely az 1848. évszámot viseli.

A magyar dal ünnepe.

A keszthelyi dalosversenyről.

A költő koszorúzza, muzsák által megszentelt Balaton rokonszenves metrópólis Keszthely ismét ünnepet ül. Alig hogy elhangzottak a Goldmark ünnepélyakkordjai, Keszthely város újra országos művészeti esemény színeire. Ma vette kezdetét a Dunántúli Dalosverseny ünnep Keszthelyen. E szépen fejlődő város agilis vezetősége úgy intézte a dolgot, hogy a verseny kinthet a közönséges dalosversenyek kereteit. Országos művészeti esemény ez; azzá teszük a versenyt annak művészi magaslaton álló szereplői, a gond- dal és műveltséggel ösztönözött verseny- számok és hogy megjelenik ezen a ver- senyen a magyar zenei életnek majdnem minden neves képviselője. A verseny elő- készíteléről a következő tudósításunk szól:

Keszthelyen az utóbbi időben állandóan a dalosünnepély foglalkoztat mindenkit. Élénk érdeklődéssel nézegetik a kiraka- tokban elhelyezett versenydíjakat és jeli- ges szalagokat, melyekkel a kosorus lea- nyok koszorúzzák meg ma este az egyes daloskörök zászlóit. Majd minden házb- a jut egy-két vendég. Szíves előzetes- séggel bocsájotta mindenki nélkülözhető szob- áját, az elszállásoló bizottság rendelkezé- sére. Hogyisne, hiszen a magyar dal művelői szívesen látott vendégek ebben a „kis magyar Veimárban.”

Ma került ki a sajtópréss alól az Emlék- könyv, melyet Lányi Viktor a D. D. Sz. titkára szerkesztett. Tartalomra nézve ha- sonlít ahhoz az albumhoz, mely lapunk nyomdájából került ki annak idején a kanizsai dalosverseny alkalmával. Mindjárt az első lapon találjuk Lányinak egy csi- nos versét „Festetich” címmel. Utána jön dr. Lakatos Vinczének a „Keszthelyi Ipa- rosok Dalköre” elnökének előzőlő cikke. A költői lendülettel megírt cikket, mely a magyar dal és annak művelőit dicsőíti, színmagyar hazafias érzés, átértett vállá- sosság, a magyar művészet rajongó sze- retele járja át.

Dr. Lakatos cikke után Bernáth József iparos írta meg egy hosszabb cikk kere- tében a Keszthelyi Iparosok Da körének

A szobor nemes mélabuval jelzi a nem- zetnek a szabadságharc leírása fölött érzett bánatát.

Amíg a művész vigyázott arra, hogy szívünket ne hagyja érintetlenül az emlé- kezés, a melyet Csányak bitófára való juttatása fölött nem feledve érzünk, addig ügyelt arra is, hogy leverő szomorúság se vegyen rajtunk erő, mert hisz a túlsó oldalon figyelmeztet bennünket, hogy ha a nemzet övőjéről van szó, ne essünk kétségbe, mert e népet mindig meg- védie a törvénytisztele és az a hátor követelése, melyül a törvények megtar- tását a felsőbb hatalomtól is mindig megkívánta, még ha jó előre tudta is, hogy ez martirokat követel tőlünk.

Elmondhatjuk, hogy ennyi gondolatot egy pályamunka sem tudott belőlünk ki- váltani.

Lukács a művének eredetiségét bete- tőzte még azzal a kegyeletos gondolattal, hogy a talpazat hátsó részén áldozati mé- cset formált, melyet meggyújthatunk az emlékezés napján. Ez is olyan poetikus terv, amely Lukács nevéhez és zseniál- tásához méltó.

Azt hisszük, nem leszünk rossz prófé- lák, ha azt állítjuk, hogy nemcsak a kö- zönség, hanem a bíráló bizottság hangu- lata is Lukács műve felé fordul, annál inkább is, mert az igen kimagasló tu- cat-szebbek közül. Nem az elcsépett ala- kokkal dolgozik, mint azt a kiállítás leg- több műven látjuk. (A megszokott Hun- gária stb.)

A kiállítás július 16-ig marad nyilva 20 filléres belépő-díj mellett. Ezen a na- pon ülkezik azután a zsűri.

A megye közönsége zárandókozon el a kiállításhoz, a melyben nemcsak megerő- sődnek a hazafias érzésünk, hanem a melyben igazi műliveretekben is része- sülünk.

N. J.

történetét. A szépen megírt cikk fényes bizonyossága annak, hogy Keszthely ipa- rosai nemcsak a műhelyben, de másutt is megállják a sarat. A könyv azután Festetich gróf fővédnöknek és dr. Dezsényi Árpád elnöknek életrajzát adja. Ezután követke- zik a védnökök, elnökök, különféle bizott- ságok és kosorusleányok névsora. Tar- talmazza még a könyv a részletes pro- grammon kívül az összes előadandó dalok szövegét is. Előadást kellöknek zeneszer- zőink legkiválóbbjainak szerzeményei. El- jön Révfi Géza is, kinek karénekszá- mai és melodramái oly sok élvezetet szereztek a magyar közönségnek — s maga fogja dirigálni „Riadó” c. nehéz műdalát.

Szerepelnek a szerzők között keszt- helyiek is. Így elő fogja adni a keszthelyi Iparosok Dalköre a „Szentmihályi kápol- nában” c. regét, melynek szövegét Lányi Viktor, zenéjét Pető Imre írta. Mindketten keszthelyi származásuk.

Jártam a Dunántúli Dalosverseny- irodájában is. Ebbé a terembe futottak össze mindama szálak, melyek a versenyt egy egységes egészzé összekötötték. Fá- radhatatlan szorgalommal dolgoztak itt a verseny és az ünnep részletein. Lányi Viktor titkár szorgalmas tevékenysége ki- terjedt a legapróbb részletekre is. Segíté- sére volt itt az egész Keszthely. Kivette itt mindenki a maga részét a munkából, meg is lesz az eredményer Keszthely vá- ros a Goldmark-ünnepélyen is kitelt ma- gáért, ez alkalommal is ki fogja érdemelni az ország elismerését.

Végül itt adom a versenydíjak leírását:

1. Egy üllő nő (bronz-szobor), a Keszt- helyi Takarékpénztár ajándéka.
2. Lovasszobor (réz), a keszthelyi höl- gyek ajándéka.
3. Ezüst serleg, a Keszthelyvidéki Takarékpénztár ajándéka.
4. Ezüst lant, dr. Dezsényi Árpád ajándéka.
5. Porcelán kulacs, a keszthelyi ipar- sölgyek ajándéka.
6. Kárhagy bot (tokkal) Zichy Géza gróf ajándéka.
7. Bethowen szobor, b. Hornig Király veszprémi megyés püspök ajándéka.
8. Goldmark plaque, gróf Festetich Tassilo ajándéka.
9. Goldmark plaque, Nagy István városbíró ajándéka.
10. Ezüst serleg, Rakovszky Béla orsz. képviselő ajándéka.
11. Ezüst serleg (tokkal) dr. Burdny Gergely ajándéka.
12. Ezüst babrkoszoru Kránitz Kál- mán püspök ajándéka.
13. Nagy ezüst koszoru, Zalamegye ajándéka.
14. Ezüst pálmag, a Keszthelyi Ének és Zenekedvelők Egyesületének ajándéka.
15. Nagy ezüst serleg, Keszthely város ajándéka.
16. Ezüst serleg, gróf Festetich Tassilo-né ajándéka.

Az ajándékok egytől-egyik mind értékes művészi dolgok. A dalosünnepély részle- tes tudósítását lapunk keddi számában fogjuk hozni.

4 legfinomabb
kávéfaj keveréke a
Kardinal pörkölt kávé
1/4 kg. K 1.10
naponta friss pörkölés
Schwarz és Tauber cégnél.

Lesz-e postapalotánk?

A miniszteri bizottság szemléje.

„Türhetetlenek az állapotok.”

A műszaki igazgató nyilatkozata.

— Saját tudósítónktól. —

Mint azt tegnapi számunkban jeleztük, a tegnapi déli gyorsvonattal a kereske- delmi miniszterium részéről kiutazott bi- zottság érkezett Nagykanizsára, hogy az évek óta szüntelen panaszok tárgyát ké- pező postaeépületeknek oly sokszor meg- írt és megvisszált mizériáit, mint az ügyek legfelsőbb fóruma, szemléje tárgyá- tegye. Kolosváry Endre posta és távir- da műszaki főigazgató volt a magas vendég, kinek mindazok alája vannak rendelve, kik az elmúlt évek során vizsgálták a régóta a legrosszabb állapotban lévő postaeépületet, s aki ez ügyeknek a ke- reskedelmi miniszteriumban legfelsőbb re- ferense. Ez a körülmény, hogy Kolosváry főigazgató jött most le, a hozzátök sze- rint azt jelenti, hogy a kanizsai pósta- miniszéria a miniszteriumban is akutta jelt, s ebből folyólag az a kijelentés melyet a főigazgató a teljes 4 órán át tartott szemlén keresztül minduntalan hangoz- tott, hogy t. i. a kanizsai pósta tovább fenn nem állhat, a legszebb reményekre jogosító következtetésekre nyújt alkalmat.

A kereskedelmi miniszteriumból Kolos- váry Endre posta és távir- da műszaki, fő- igazgató és Bierbauer István műszaki ta- nácsos, — továbbá Pécsről Opriss Péter pósta és távir- da főigazgató érkeztek teg- nap délután, Szommer Nátán nagykaniz- sai postafőnök, főfelügyelő pedig meg- szakitva nyári szabadságát, a szemlére Balatonbényéből szintén megjött. Kora délután kezdetét vette már a szemle, — mely az egész postaeépület minden zugá- nak tüzetes megvizsgálására kiterjedt. A vizsgálat igazolta mindazokat az évtizedes panaszokat, melyek a postaeépület mind nagyobb mértékű használhatatlanságáról a pécsi postaeigazgatóság útján a minis- teriumba jutottak, de melyek orvoslását mindig elodázták. Miközben az emeleteket és a pósta különféle helyiségeit járta a bizottság, Kolosváry főigazgatóból mind- untalan kitört az elégtelenség.

— Ez valóban türhetetlen, ez így to- vább fenn nem állhat, jelentette ki ismé- telten is Opriss főigazgató, valamint Szom- mer főfelügyelő részletesen fejtegették előtte azokat a bajokat, — melyek a pósta kezelést a helyiségek alkalmatlan- sága miatt a tisztviselők részére hihetle- nül megnehezítik, másrészt azokat a veszedelemeket, melyek nemaddig a kö- zönséget is fenyegetni fogják az épület roskadozása miatt.

A szemlén a postai építkezések legfőbb intézője, a műszaki főigazgató előtt az a határozott meggyőződés alakult ki, hogy a postaeépület a legürögösebb ujjáépítésre szorul. Ezzel lehát a bizottság annak a kérdésnek megbeszélésére tért át, hogy ez hol és miként volna lehetséges. A bizott- ság, melynek tanácskozásán Király Sándor városi mérnök is részt vett, erre kivonult az utcára és mindenekelőtt a pósta mai helyén és az azt környező kincstári terü- leken terepszemléf tartott. A pécsi főigaz- gató azt szeretné, ha a póstát a város szívének megfelelő mai helyén lehetne felépíteni. Felvilágosították, hogy ezzel a város közönségének azt a már szilárdá kialakult reményeséget döntenék porba, hogy az Erzsébet királyné-tér egész nyu- gati oldalán majdan a törvényszék és a pénzügyi és majdas hivatalok fognak települni. De az e helyen való postaeépítés más nehézségekbe is ütköznék. Annak, hogy a póstát mai helyén építsék fel, a köz- ponti fekvésen kívül legfőbb indoka az lenne, hogy ez esetben nem kellege a telefonhálózatot más irányba terelni, ami

tekintettel arra, hogy az építésnek sem- miléle üzemi zavart nem szabad a távir- da és telefon-forgalomban előidézn, nagyon jelentékeny költség megtakarításával (a 80 ezer korona megtakarításával) jár. De ez esetben az építkezésnek úgy kellene történnie, hogy az új épületnek először csak a felét készítsék el s ide hurcol- kodnék be a még mindig fenálló régi épületből a telefon és a sürgőnyhivatal, s csak aztán lehetne a régi épület lebom- tásához és az új épület hátralévő része- nek felépítéséhez fogni. De mindezek vé- gül is figyelmen kívül maradtak a tanács- kozásban, mert a bizottsági tagok belátták, hogy a városnak a törvényszéki és pénz- ügyi paloták majdan elhelyezésére von- sítkozó reményeségeit kár lenne megsorbítani.

Előkerült tehát az a rég szönyvegen fekvő megoldási mód, hogy az új pósta- épületet a Kazinczy és Zrínyi Miklós ut- cák sarkán lévő Délzalai takarékpénztári telken, szemben a Casinóval építsék majd fel. Ennek a helynek központi fekvése és a telek alakja és nagysága egyrészt, más- részi és főképpen pedig az a körülmény, hogy ez irányba még a legegyszerűbben és legkevesébb módosítással lehet a tele- fonhálózatot elterelni, e tervnek a műszaki főigazgatót a legnagyobb mértékben me- gygyezte. A bizottság megsemmisítette tehát a Kazinczy utca 10. szám alatti házat és telket és a szemle eredménye a legkedve- zőbbnek bizonyulván, a főigazgató a ta- karékpénztár jelen volt megbízottjának egyelőre csak szóval mondta, hogy az intézet nyilatkozzék, hogy mennyien haj- landó a teleknek a pósta céljaira szükse- ges nagyságu részét (az egésznek kö- rülbelül harmnegyed része) eladni.

A mi az új pósta terveit, annak nagy- ságát és berendezkedését illeti, erre nézve meg semmi részletes megállapodás nincs és az a kivétel stádiumáig még nagyon alapos munkát és több tárgyalási igényel. Annyi azonban bizonyos, hogy az új póstát a legmodernebb irányelvek szerint a város remélhető nagyarányu fejlődésének figye- lembe vételével kontemplálni már ez a bizott- ság is, s ennek részleteiből kiemelendők csak azt tartjuk, hogy a jövő fejlődés ke- retében 1000 telefonelőfizetővel, teljes ej- jeli és nappali telefon és távir- da szolgál- tával, külön interurbán telefonszobá- val stb. számolnak. Az új postaeépület építési költségeire a miniszterumbann 300 ezer koronát előirányoznak, amiből már nagyon szép házikót lehet építeni. Ez a tétel a kereskedelmi miniszter évi budget terve- zetében már évek óta mindig szerepelt, de azt, mint halasztaló kiadást a minis- terianács mindeddig folyton törölgelte az állami költségvetésből. Legközelebb azon- ban hihetőleg már nem így lesz. Legalább erre enged következtetni az a kijelentés, melyet Kolosváry Endre műszaki főigaz- gató az öt meginterviewoló munkatársunk előtt így tett:

„A kanizsai postaeépület állapotai való- ban iatnhatatlanok. Meggyőződtem róla, hogy az úgy a tisztviselői személyzet, mint a közönség szempontjából rendelkezésnek nem képes megfelelni s így annak mi- előbbi ujjáépítése vált szükségessé. En ennek hangsúlyozásával fogok jelentést tenni a miniszter urnak utam eredménye- ről és azt hiszem, mi sem állhatja most már útját annak, hogy ezek a jogos igények végre teljesedésbe menjenek. Persze az utóbbira vonatkozólag nem áll módomban kijelentéseket tennem, mert az kizárólag a miniszterek hatáskörébe tartozik.”

Helyes cím, jó cég, hova
óra és látszer dolgában
bizalommal fordulhatunk
SZIVOS ANTAL műorás és
látszerész Nagykanizsa Er-
zsébet királyné-tér, Szarvas
és Fiume-kávéház között.

Országgyűlés.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 9.

A képviselőház mai ülésén Berzeviczy Albert elnököt. Az ülésen a kormány részéről Khuen-Héderváry gróf miniszter-elnök, Hieronymi és Székely miniszterek voltak jelen. Az elnöki előterjesztések után felfolvasták az interpellációs könyvet, melybe Urmány Nándor jegyzett be interpellációt a marostordai főispán kinevezéséről.

Eml. áttértek a felirati javaslat folytatás tárgyalására.

Zalavszky Béla a néppárt nevében kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el. Hangosan foglalkozik a választási visszaélésekkel, melyek miatt élesen támadja a kormányt. Helytelennek találja, hogy a trónbeszéd tisztán pártpolitikai keretek közt mozgott és tiltakozik az ellen, hogy a király személyét belevonják a párt-politikába. Kifejti a néppárt álláspontjait a betervezési a párt felirati javaslatát.

Szabó István nagyatádi kispapda párti képviselő szintén külön felirati tervezetet terjeszt be. Felpanaszolja a kisbirtokosság érvényes sérelmeit, melyek közül az adórendszer igazságtalanságai elviselhetetlenek. A hatalmon levő osztályok minden terhet a népre hárítanak s az előnyöket maguknak biztosítják. A közigazgatási hatóságok szintén a népelelcsőtöréseket szolgálják. Követeli az általános és tilkos választói jogot.

Elnök az ülést öt percre felfüggesztette. Születet után Csermák Ernő a választási visszaélésekről beszélt. Bejelent, hogy neki is harmincezer koronát ígértek, ha visszalép a jelöltségtől.

Az elnök mára berekeszti a felirati vitát és indítványozza, hogy az hétfőn folytassák.

Végül Urmány Nándor terjesztette elő interpellációját. Kéri a miniszterelnököt, hogy a megye békéje érdekében mentse le állásától a marostordai főispánt.

magunkévá tesszük azt is, hogy a választói reform „a magyar állam egységes nemzeti jellegének teljes megóvása mellett” lesz megvalósítandó.

Ezt a célt, felfogásunk szerint, egyedül az általános, egyenlő és tilkos választói jog helyes keresztülvitelével érhetjük el. Szilárdul meg vagyunk arról győződve, hogy csakis az ezelt elvi alapokon nyugvó választói jog segítségével sikerül a nemzet valódi akarátat megismerni, a választási visszaéléseket gyökeresen megszüntetni, és alkotmányos életünknek zavartalan mentel biztosítani. Ez a reform nemcsak nem fogja gyengíteni nemzeti életünket, de annak megvalósítása egyúttal teljes bizosságot képez arra is, hogy a magyar állam nemzeti jellege megővessék, a magyarság szupremáciája biztosítsassék, és a közélet vezetését erkölcsileg és politikailag hivatott és a nemzet bizalmára érdemes elemek vehessék kezükbe.

Kívánjuk továbbá, hogy a választói joggal kapcsolatban, sőt azzal egyidejűleg, a választói kerületek új beosztása is törvénybe iktassassék, hogy ezzel a tapasztalt aránytalanságok és igaztalanságok megszüntetessenek. Kívánjuk, hogy a választói eljárás mai költséges módja megváltoztassassék, és a felfordítók és elmozdítók költségei előtérlessenek. E célból szükséges, hogy a választások községenként, illetőleg községi körzetekként ejtessenek meg és a választások érvényesége feletti bíráskodás megfelelően reformáltassék.

A legközelebbi megoldásra váró ezen feladatok közül egyedül a bankkérdés az, ami határidőhöz kötött elintézését igényel és amit Felséged is trónbeszédében a sürgős feladatok közé soroz. A bankkérdésben a képviselőháznak van már a folyó évben tulnyomó nagy többséggel meghozott határozata. Ebben a képviselőház, kimondta hogy azonnali nemzeti banknak felállítását kívánja.

Ezen álláspontunkhoz ma is változtatlanul ragaszkodunk. Kijelentjük, hogy a közös bank szabadalmának meghoztatásához sen miképpen hozzá nem fogunk járulni. Az ország az önálló banknak 1911. január 1-én leendő felállításáért a kvótalemelés alkalmával tetemes évi terhet vállalt magára. Erkölcseleg is teljes lehetetlenség lenne, hogy ezt a súlyos terhet a nemzet vállain hagyjuk, a nemzetet pedig jogának tényleges érvényesítésétől megfosztani engedjük.

Haszonlóképpen ragaszkodunk az önálló vámfelállításnak 1917-ben való létesítéséhez.

Mihalovics Géza otthonában.

— Saját tudósítónktól. —

Nem szenzációhajszolás vitt el bennünket Mihalovics Géza, a volt huszárszázados és főhercegi szárnysegéd csendes egerszegi otthonába. Amit írunk nincs is összefüggésben az ő martiriumságával; egy rendkívüli körülmények közé jutott csodálatos ember érdekes életfolyása az, mely figyelmünket megragadta. Ez az ember, ha pályájának eredeti vágányai közt marad, fényes katonai karriert csinált volna. Hogy degradáltak, tulajdonképpen avanszált oda, hogy egy tünneményes művészletentum megnyilatkozásához jutott.

Abból a kis egerszegi uriházból, melyben Mihalovics otthonátartózkodása óta lakik, valóságos paradicsomot varázsolt. Olyan a ház tája, mintha egy tucat művész éveken át dolgozott volna a csinosításán. De semmi sablon, az urí udvarok és apró kertek semmi megszokott motívuma. Itt minden világ, díszláng, pad, kódarab kidolgozása és elhelyezése eredeti ötlet alkítása és erős művészegyniség megnyilatkozása.

Az ember nem tér magához a csodálatlól. Szinte hihetetlen, hogy azt a sok

festményt, fotografiát, domborművet, ke-releket, kazettákat és szárféle megkapóán szép dísz tárgyat mind egy ember csinálta néhány hónap alatt, a legprimitívebb eszközökkel: egy bicskával, egy gyaluval és egy fűrészszel. Leleményessége párállan. Egy eldobott semmiségből, hasznavehetetlen fatörzsből értékes alkotások szület-nek. A villanyvilágítás sem olyan, mint más házban. A világító körték itt egy nagy madár szájából, ott egy másiknak a hasából ragyognak elő. Eszteregályos és asztalos munkái oly tökéletesek, hogy a legdusabbban felszerelt műintézetnek is becsületükre válna. Azt csak jellem-zéstől említhetjük, hogy mintegy száz kötet könyvet a legpompásabban bekötött liszt-el, egy késsel és egy tüvel.

Ahogy mondja a dalás megjelenésű százados, a fogságban jutott e kivételes képességei nyomára. Már ott dolgozott és, amit a leghínyosabb felszereléssel pro-dukált, az mind szép, érdekes, tökéletes.

Egyebet sem tesz, mint fúr-farag; dol-gozik egész nap, míg nem elfárad. S ak-kor nemes mtunkáját kedvenc olvasma-nyaival váltja fel, melyeknek néha egy-egy éjszakáját is feláldozza.

Előbb is érdekelték a műtárgyak — mondja Mihalovics — és amelyik meg-lestelt, azt nagy pénzért megvettem.

Most különöket csinál, maga. Alármí történet vele, mosi nem, kutatjuk, — de azt hisszük, a jövő igazolni fogja azt a hitünket, hogy itt nem egy katonai kar-riér története a fontos, hanem az, hogy az iparművészetet egy diis fantáziájú és csodálatosan finom ízlésű alkotó művés-zsel ajándékozták meg.

Hírek.

Szerelmi dráma Zalazentlivánon.

Gyilkosság szerelemföltételeből.

— Saját tudósítónk távirata —

Zalazentliván, július 9.

Czanger József fiatal, 24 éves földmü-vés véres szerelmi drámája a szenzációja Zalazentlivánban. A fiatal parasztember évek óta udvarolt már Belincs József jó-módu gazda Róza nevű leányának. A fiatalok szerették egymást, de az apa ellenelte barátságukat, mert a legényt szegénynek tartotta. Lányaához, kinek mó-dosabb férjet szánt. A fiatalok azonban hűen kitartottak és ma a fiatalember azzal a hősi elhatározással állított be Belincsek-hez, hogy megvéri Róza kezét és ha elutasítják agyonlövni magát.

Az elutasítás délelőtt 10 órakor meg-történt, s midőn a legény töltött revol-verével jött ki a rá nézve végzetes házból, a kapuban találkozott a leánnyal, kinek látása annyira megzavarta sötét gondolatait, hogy ön maga helyett négyszer egy-másután a leányra lőtt, kinek mind a négy golyó a testébe fúródott.

A leányt halálos sérüléseivel azonnal a zalaegerszegi kórházba szállították, a legény pedig önként jelentkezett a köz-ségbeli csendőrkönel, kik azonnal letar-tóztatták. Kihallgatásakor azt vallotta, hogy a féltékenység vitte rá rémes cselekedet-ére, mert nem tudta még a gondolatát sem elviselni annak, hogy mátkája másnak legyen a felesége. Délután átkísérték a zalaegerszegi gyűlésség fogházába.

Tanácsülés. A városi tanácsnak tegnap tartott rendes heti tanácsülésében néhány kisebb jelentőségű közigazgatási tárgyak előterjesztését intézték el és Kertész Lipót vágóhídi állatorvos szabadsá-gát f. hó 11-től augusztus hó 1-ig terjedő időben állapították meg.

A csurgói vasút. A kereskedelmi miniszter június hó 28-án kelt rendeleté-vel Franz Lajos és fia nagykanizsai cég-nek a m. kir. államvasutak Csurgó álló-másából kiadózólag Ihdasbetényig s innen folytatva egyrészt a cs. és kir. szab. déli vaspálya Nagykanizsa, másrészt Zalazentlivánig, valamint Nemesdéd és Nemesvid községek érintésével Komárom állomásig vezető szabványos nyom-távú, gőzüzemű, helyi érdekű vasutvo-nalra az 1908. évi szeptember hó 20-án, 1909. évi január hó 8-án, illetve az 1909. évi január hó 1-én kelt rendeletekkel ki-adott előmunkálati engedélyek érvényét a kikötött feltételek fenntartásával a lejárat-ól számított további egy év tartamára megújította.

Esküvők. Az elmúlt héten házasa-got kötöttek a nagykanizsai ahánykényvi hivatalban: Schummer Szilárd főgym. tanár Karánsebesről Pfeiffer Irmával, Pfeiffer Elek Elek főgym. rajztanár nővé-rével, Berkes József Károly kereskedő Rasztovics Terezzel és Parag Gyula vasuti kazánkovács Volf Máriával (Sziszeckről).

Szabadságon. Perger Károly városi aljegyző ma kezdte meg augusztus hó 1-ig terjedő nyári vakációját.

A kanizsai ügyvédjelöltek moz-galma. Az igazságügyminiszter reform-tervezete, melyet mi is ismertettünk, külö-nösen azokat az ügyvédjelölteket érinti sérelmesen, kik már közel vannak ahhoz, hogy az ügyvédi diplomát megszerezzék s kiket a tervezet, ha valóra válik, két évvel visszavetne pályájukon. Ugyanis a terve-zet két évvel meghosszabbítani akarja az ügyvédjelölti gyakorlat idejét, ezen kívül pedig azt a sérelmes intézkedést is kon-templálja, hogy az ügyvédjelölteket el-tiltja az esküdtbíróság, a tábla és a kuria előtti védelemről. Azok az ügyvédjelöltek, kik előtt a tervezet éppen az utolsó pil-lanatban csapja be az ajtót, kik már meg-szerezték a három évi ügyvédi gyakorla-tot és az ügyvédi vizsga előtt állnak, — ezek természetesen Nagykanizsán is meg-mozdulnak. Dr. Hegedűs György ügyvéd-jelölt kezdeményezésére ma este értekez-letet tartanak és valószínűleg elhatáro-zák, hogy a tervezet sérelmes részei ellen való tiltakozásra országos mozgalmat in-dítanak. Kétségtelen, — hogy a kanizsai határozatnak meglesz az országos vissz-hangja.

Orvosi kísérletek a würzburgi királyi klinikán, mely Né-metország egyik legtekintélyesebb tudományos intézete, a következő eredményre vezettek:

„A természetes Ferencz József-keserűvíz biztos hashajtó ha-tású és semminemű kellemet-lenséget nem okoz. Még oly esetekben is, a mikor nagyon érzékeny beleknél alkalmaz-zák, a „Ferencz József“-keserű-víz tájadalomnélküli székelést eredményez.”

Kérjünk a bevásárlásnál hatá-rozottan valódi „Ferencz József“-keserűvizet és ne fogadjunk el ke-vésbé értékes hashajtószert.

DENTON

Legujabb magyar találmány. Fogkefe fölösleges.

egyesíti a fogkefét, fogport és szárvizet
igen kényelmes és minden fertőzést kizár

ára 30 darabonkénti dobozba csomagolva 70 f.

Kétféle nagyságban kap-ható hülyék és urak ré-szére minden drogeriában gyógyszerárban és illat-szerárban

Használati utasítás.

A hüvely színes oldalá-val a tenyeré felé fordítva a mutató ujjra huzandó és használat előtt rövid ideig vízbe mártandó. A fogakat kívül-belül lehe-tőleg hosszirányban dör-zsöljük le.

Gyászrovat. Az elmúlt hét második felében elhunyt Nagykanizsán: Godi Sándor 1 hónapos, Horváth György földműves 57 éves, Szűts Ferenc 8 hónapos, Hirschler Zsigmond magánzó 90 éves, Buki Mária 4 napos, Benkő György földműves 82 éves, Molnár Mariska 2 éves Samu János 62 éves földműves, Gábor Boldizsár 2 éves és özv. Sipos Jánosné szül. Sas Anna (Orosztonyból) 66 éves korában.

A Balatoni Szövetség köréből. A Balatoni Szövetség Balatonlellén, Óvári Ferenc dr. orsz. képviselő elnöklésével választmányi ülést tartott. Az ülésen 42 új tagot vettek fel, közülük Esterházy Miklós herceget és a veszprémi káptalant alapító tagokul. A miniszteri leiratokat Cséplő Ernő titkár ismertetette. Tudomásul vette a választmány, hogy Serényi, Béla gróf földmívelésügyi miniszter jóváhagyta a síófoki zöldségtermelő-telep számadásait, továbbá, hogy Paloz és Lovas községeknek vasúti megállóhelyet engedélyezett a kereskedelmi miniszter. Az államvasutak igazgatósága a szövetség előterjesztése az egyes vasúti tiszti értekezleteket a Balatonnál fogja megtartani. A nyári közgyűlést augusztus 7-én (vasárnap) Keszthelyen tartják meg. Végül köszönetet mondott a választmány Lóczy Lajosnak, a Balaton ügyében való számos irányu munkálkodásáért, majd felolvasták a szövetség mellénylő, köszönő és elismerő iratokat. Az ülést elnök Badacsonyan, Rákosfőn, Balatonfüreden és Almádiban kisebb-szerű bor- és gyümölcskiállításokat rendez a Balatoni Szövetség. A szövetség kérelmére Schuller Alajos műgyemini tanár megvizsgálta a tihanyi visszhangot. A vizsgálat eredménye nem sokára közüldomása lesz s akkor hozzájárul a szövetség a visszhang megroggallását előidéző ok megszüntetéséhez.

Junga Sebő és a dzsiu-dzsiu. Junga Sebő, a pokolgépes honvédszázados, aki tudvaleg még mindig a székesfehérvári honvédkerületi fogház lakója, aligha fog már ebben az életben dzsiu-dzsiuval foglalkozni, mert már a legjobb esetben is a tébolyda örök éjszakája vár s most egy bizonyítványa révén mégis ezzel a japán fogással kerül együtt a neve. Sumakoff, a kis odesszai ember tartózkodik most Debrecenben, a hol a rendőrséget akarja tanítani a dzsiu dzsiu fogásokra. Ehhez természetesen egy kis előzetes reklámra is van szüksége, mert így az érdeklődő orosz könnyebben tudja értékesíteni a debreceni rendőrségnél japán tudományát. Sumakoff mester nem először jár most Magyarországon. Tanította már a kanizsai, szabadkai, hódmezővásárhelyi, váci, esztergomi rendőrséget s előadásokat tartott a dzsiu-dzsiuról különféle sportegyesületekben. Mindezekről bizonyítványokat állított ki magának s így jutott Junga Sebő bizonyítványához, a melyet reklám célokra használ fel. A bizonyítvány a következő:

Tekintetes

Sumakoff S. urnak

Helyben.

Alulírott ezennel igazolom, hogy Sumakoff ur, a m. kir. nagykanizsai 20. honvédszázados tisztikara előtt dzsiu-dzsiu önvédelemről előadást tartott.

Sokoldalú kitűnő módszere, ügyes és hasznavehető fogásai által a tisztikar előtt általános elismerést és köztetséget vívott ki magának.

Nagykanizsa, 1909. február hó 6.

Junga Sebő, százados.

Sumakoff mestert bizonyára ezek után szerződéses fogja a debreceni rendőrség a legénység oktatására.

Tanítók passzív rezisztenciája. Az alsóausztiai tanítók helyzetük javítása érdekében határozatra készülnek. Legközelebb Ausztienben gyűlést tartanak és kimondják, hogy mindaddig, míg a helyzetükön az illetékes hatóság nem segít, a passzív rezisztencia álláspontjára helyezkednek. Ez azt jelenti, hogy ők ugyan a tanítást rendszeresen ellátják, de a tanításon kívül semmiféle köz munkában részt nem vesznek. Nem kántálnak, nem jegyzősködnék ingyen a különböző gyűléseken, karokat nem dirigálnak, egyletek ügyeit nem intézik stb. A tanítók ettől azt várják, hogy a társadalom is melléjük áll és felelő nyomatást gyakorol érdekükben, miután faluhelyeken, különösen az ő közreműködésük nélkül mindenféle egyleti élet szenvedni fog.

Drama az erdőben. Szombathelyről táviratozzák: A sárvári erdőben Kirchner Ferenc, a sárvári selyemgyár alkalmazottja két revolverlövéllel agyonlőtte Németh Erzsébet gyári munkásleányt, azután magára lőtt, de csak jelentéktelenül sebesült meg. A legény könnyű sérülésével a kórházba ment, a hol azonban elítélte, hogy a leányt megölte. Ma az erdőben megtalálták a leány holttestét. Kezében kis levelet szorongatott, a melyben a leány bocsánatot kér szüleitől s azt írja, hogy közös elhatározással mentek a halálba. A gyilkos leányt a kórházban kihallgatták. Eleinte tudni sem akart a dologról, majd később megvallotta, hogy ő ölte meg a leányt, tettét azonban közös elhatározással hajtották végre. A leány biztatja, hogy haljának meg együtt, mert úgy sem lehetnek egymásé. Súlyos gyanúkat támadtak, hogy a leányt Kirchner a leány halála után csempészte a kezébe. Kirchnert vizsgálati fogságba helyezték.

Országos kiállítás Szegeden. Szegedről jelentik, hogy ott mozgalom indult meg annak érdekében, hogy a város területén 1914-ben országos kiállítást rendezzenek. A mozgalom élén Lázár György polgármester áll. Ugyanabban az évben 1914-ben avatják fel a királyi lovas szobrot, amelyre a város 100.000 koronát ajánlott fel.

Nem vállanak a bakónaki gyilkosok. Megirtuk, hogy Vincen Lajos gelsei csendőrszparancsnok önfeláldozó, szinte emberfeletti munkájával sikerült Farkas József nagybakónaki földműves gyilkosait kinyomozni és azokat letartóztatni. A gyilkossággal a meggyilkolt ember tulajdon felesége, Schreiner Rozália és ennek szeretője, Böröcz János 30 éves nagybakónaki nőtlen földműves, s végül az asszony apja Schreiner Ferenc zalaujlaki gazdaember vannak alaposan gyanúsítva

és mindhármán már egy hét óta a kanizsai ügyészségi fogház lakói. A gyilkosok kitérte az vezető rá a nyomozó csendőröket, hogy a letartóztatottak már akkor tudtak arról, hogy hol fekszik a meggyilkolt ember hullája az erdőben, midőn erről még senkinek nem volt tudomása. Schreiner Ferencet azonban már néhány nap múlva szabadon bocsátotta az ügyészség, mert kiderült, hogy neki semmi összeköttetése nem volt az asszonnyal és kedvesével s így reá a legkevesebb gyanu hármozható. A letartóztatottak váltig tagadják bűnösségüket, de a vizsgálóbíró minden nap várja, hogy megörösk és minden bevallanak. Az ügyészség ma indítványozta további fogvatartásukat.

Új betéti társaság. Leopold Gyula hirdetői irodája Budapestben, melynek nemcsak a beföldi, hanem a külföldi nagy hirdető is állandó üzletfelei és mely a legtekintélyesebb és legnagyobb apparátussal dolgozó vállalat a szakmában, betéti társasággá alakult. A törvényszéki bejegyzés július 6-án megtörtént. A betéti társaság egyedüli belfelja Leopold Gyula, ki a vállalatot kiváló szaktudásával és elismert agilitásával továbbra is vezeti. Mint értesülünk, Leopold Gyula több nagyobb vidéki lap kiadásával egyesülve, a vidéki lapok részére egész külön szakosztályt fog létesíteni, mely csak a vidéki lapok hirdetői ügyeivel fog foglalkozni.

Prepelics Mátyást vizsik az elmeorvosintézetbe. Prepelics Mátyásnak, a drávavásárhelyi gyilkosnak neve alighanem utolszor szerepel a nyilvánosság előtt. Nemrég ismertettük azt a jelentést, melyet Országos elmeorvosintézet az elmeállapotáról kiadott. A nagykanizsai törvényszéki orvosoknak, kik a főtárgyaláson Prepelicset épelméjűnek mondták, a megfigyelő intézet véleményét kiadták, amire ezek megállapították, hogy a megfigyelőben olyan lelki jelenségek mutatkoznak a drávavásárhelyi gyilkoson, melyeket azelőtt rajta nem lehetett észlelni. Újabb megfigyelések alapján tehát ő is helyesnek találta a megfigyelő intézet észlelteit, melyek szerint Prepelics, ki nehézkáros elmeegyensúlyban szenved, ön- és közveszélyes elmebeteg. Már a kir. ügyészség is intézkedett az elmebeteg gyilkos ügyében. Az ügyész ma kiadott végzésével az ellene emelt vádat eljuttatta és a további eljárást megszüntette. Az végzést legközelebb közlik a rendőrséggel, amelyet megköltnek, hogy Prepelics Mátyást a törvénynek megfelelően elmeorvosintézetbe szállítsák.

Időjárásunk június havában. (Klimatológiai jegyzetek alapján). Ez évi június hava messze maradt a tavalyiétól. Átlagos melege 0,2 fokkal hűvösebb, csapadéka pedig az átlag kétszerese volt. Magyarországon átvonuló vízdőzr városunkat 1-én érintette, a mikor is délután 5-30 óráig 730 óráig 52,2 mm. csapadék esett jéggel keverve dörgés és villámlással kísérve, az alacsonyabb fekvésű lakóházak és pincék vízzel telítve napokon át használhatatlanná váltak. Részletes feljegyzések a következők: az átlagos 19,5 fokkal szemben 19,3 volt, leghűvösebb 21-én 13,4 (reggel 9,8 — délnél 19,0 — este 11,4) fok meleg, legmelegebb 5-én, 9-én egyformán 21-ig (reggel 18,2, délnél 27,2, este 20,2) fok meleg volt. Az uralkodó szél a délnyugati volt, utána felváltva északra és északnyugatra fújt elég élénken, szélső 2-án és 14-én, gyengébb szélviharok 26-án volt. Csapadéka az átlagos 81 mm.-el szemben 15,3 mm. volt; a 14 csapadékos nap közül legnagyobb 7-én 52,2 és legkisebb volt 8-án 0,2 mm. Zivatar 11 napon, jég eső 6-án, 7-én és 13-án volt. Szivárvány 7-én a délkeleti égbolton látszott; hold gyűrt 10 és 19-én volt látható. Harmatot 1-én, ködöt 15-én

és 16-án. A Halley üstökös 3-án este 9-30 órakor teljes pompájában tűrt fel a nyugati égbolton. Ildási Horváth István, az O. M. I. nagykanizsai állomásának feljegyzője.

Jogi vizsgákra való készülés megkönnyítése. Dr. Dobó jogiszeminárium Kolozsvárt azok érdekében akik hátralevő jogi vizsgáikat szeptember hónapban avagy esetleg később akadják letenni, de Kolozsvárt szigorlatuk előtt csak rövid ideig tartózkodhatnak, tanácsokat helyettesítő s az összes szigorlati kérdéseket felfelé jegyzetelt már most kiközlőnzi, az illetőket szigorlatuk előtt pár napi rekupituláló kurzuson előkészíti s többszöri próbaszigorlaton az egész anyagból kikérdezi. Aki jogvégezti, azt három hónap alatt doktorátushoz jutassa az intézet, mely a kolozsvári összes jogi vizsgákra előkészíti. Tanrendszerét és működését ismertető könyvet "Tájékoztató a jogiszemináriumról" díjmentesen megküldi.

Fényképezési készülékek műkedvelőknek. Mindazoknak, akik a fényképezést, a legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek Bécs, I. Tuchlauben 9. cs. és kir. udv. szállító 1854. óta fennálló fényképezési eszközök, különlegességek áruházát, a melynek képes árjegyzékét kíváncsra szívesen küldi el bérmentve a cég.

Miért drága a tégla és az agyag-aru? A szokatlannal nagy mértékben megindult építkezések nagy téglaszükségletet vontak maguk után, nagy mennyiségű téglagyáraink nem képesek az óriási szükségletnek megfelelni. Ennek főként abban taljuk, hogy gyáraink nagy része nem tér meg az a közvetlenről a gépi munkára, habár a gépiárammal, hogy szaporább, olcsóbb és jobb is a kézi velésnél. A gépiáram téglagyárainak feltétele, hogy a gyártás csak jó minőségű gépekkel történjen, melyek a rendelkezésre álló agyagnak, és a hely viszonyoknak megfelelően, ha tehát téglagyárakat veszünk, csak először gyárral lépünk összeköttetésbe, amelynek megvan a kellő tapasztalata téglagyárak berendezésében. Gellérti Ignác és Lára cégnek (Budapest, Teréz körút 41.) nagy ötéves óta képviseli a Drezdai motorgyártást és amelynek szőlő szállítási országos híressége, sikerült meggyőznie a Drezdai gyárat, hogy az álló villághoz Meissen Jakobus képviselője, amely tégla és agyaggyártást berendezéseket kiváló minőségben szállít, majd legjobban bizonyít az a körülmény, hogy a most más téglagyáron kívül a német és a magyar téglagyártást a legjobb megelőzést megelőzte. A cég szívesen szorgalmazza a téglagyártás fejlesztését, továbbá díjmentesen beszállja a tapasztalt mérnököket az érdeklődők rendelkezésére. Ezen felül a gyárművek a gyár többi speciális gyártmányaira, mint szűrőre, aprító, éprek stb.

Táviratok

és telefonjelentések.

Rudnay Béla nem akar „titkosat.”

Budapest, július 9. Rudnay Béla volt darabot főkapitány és királyi biztos, jelenleg munkapárti képviselő a lapoknak nyilatkozatokat adott ki, mely szerint tiltakozik az ellen, hogy ő a választójogi ligának ismert kibocsátványára nevé aláírta volna. A kibocsátvány az általános titkos választójogi propagandája. Rudnay jelenlegi nyilatkozatában, hogy ő a liberálisizmus és a demokrácia híve, de a tilkosságot sem szóval sem írásban soha nem hirdette és azt senkinek nem is ígérte.

A gyanús oroszok kitiltása.

Budapest, július 9. Dr. Boda Dezső rendőrfőkapitány ma jóváhagyta a kerületi kapitánynak azt a határozatát, melylyel a három orosz bevándorlót a főváros területéről kitiltotta. Az oroszokat már ki is kísérték a főváros határából.

Egy válóper epilógusa.

Nyitra, július 9. Dusek Oszkár érsekújvári gyógyszerész válófélben van a feleségétől. A válóper a nyitrai törvényszék előtt follik. A férj néhány hónapja azt a

Nemény testvérek
SAVOY
nagyszálloda

Budapest, József körút 16. Telefon 154 03. A főváros legújabb és legmodernebb elsőrangú szállodája a város központjában. 120 vendégszoba. Olvasó és társalgó terem — központi gőzfűtés — fürdőszobák, lift, Vacuum-Cleaner. — Minden szobában hideg és meleg vízvezeték. Villamos vasút közlekedés az összes pályaudvarokkal. Morszállított árak. A legfigyelmesebb kiszolgálás.

A kiváló-bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajknál, köszvénynél, ezukorbetegségnél, vörheny- és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természeti és természetes gyógyviz. — Kórház- és gyógyintézetekben és gyógyszerárakban.
SCHULTZ AGOST. Királyi Lipóti Gyógyforrás-Vállalat, Budapest, V. Rudolf-kaport 8.

hit terjesztette feleségéről, hogy Palásti törvényszéki bírónál, vádlóperük referensével 6 megcsalja. A bír. ezért rágalmazás miatt feleletést tett Dusek Oszkár ellen, aki a bíróság 600 kor. pénzbüntetésre ítélt. A törvényszék Dusek feleletésére ugyan ma foglalkozott az ítélettel és azt 14 napi fogházbüntetésre változtatta.

Színház és művészetek

(-) Heti műsor.

Szombaton: Trenk báró.

Vasárnap: d. u. Iglió-diákok.

este: Luxenburg grófia.

Hétfőn: Romvári Lajos sugó jubilaris.

Ünnepi előadása: Buridán szamara.

Kedden: Jánoska.

Szerdén: Sötét pont (közívánatra.)

Csütörtökön: Smokk család (Kövesi Albert fellépésével.)

Pénteken: Elvált asszony.

Szombaton: Tilos a csók.

SARG-féle 60
KALODON
LEGJOBB
Fillet FOG-CRÈME

Közgazdaság.

Nagykanizsa, 1910. július 9.

Halicz Lipót gabonabizománys jelentése.
Időjárás: hűvös.
Irányzat: szélár.
Buzafizet: a folytonos csőre szélár.

Gabonák nagybani eladásai.

		Buza	Arpa	Kesztyű	Ta-
		1200	1200	1200	1200
Buza	eff.	78	9.75	9.75	9.50
		77	9.65	9.60	9.50
Rozs		73	7.90	7.10	7.10
		72	7.10	7.10	7.10
Arpa	la	68	6.70	6.70	6.70
		65	6.50	6.50	6.50
Zab	la	72	7.20	7.10	7.10
	hiz.	68	6.80	6.70	6.70
Káposzta					
Repece			11.20	11.20	11.20

Koronaértékben 50 kgnt.

Piaci árak:

Buza	K	9.10-15
Rozs		0.40
Zab		6.80
Tengeri		5.80

Taviraj

Budapest, 1910. július 9.

Készárú-Üzlet:

Buza 10-15 fillérrel magasabb.

Hataldó-Üzlet:

Buza októberre 9.38, buza 1911. áprillire 9.59,
rozsa októberre 7.12, zab októberre 7.20, tengeri
június 5.50, tengeri augusztusra 5.50, tengeri
1911. májusra 5.50, repece augusztusra 12.

Főszerkesztő: Szalay Sándor.

Felelős szerkesztő: Nagy Samu.

Legjobb üdítő ital
MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
SAVANYÚVIZ
10
Isa itása,
szárazon gyógyító,
könyves csodaszó,
az egész szervezetet
feljuttatja

Fábián János tanár

javító-, pót- és magánvizsgálatra

előkészít

a vakációban. Honvéd-utca 15.

FUCHS A. FIAL szigetvári cég
részére keresek

KÖNYVELŐT

lehetőleg a faszakmából Ajánlatok
közvetlenül Szigetvárra és hozzám
intézendők. **Halicz Lipót** gabona-
bizománys Nagykanizsán.
Kazinczy-utca 5.

Rheuma, köszvény, láchias és

és magas-jutalek
mellettalkalmazunk
vidéki ügyököket
sorsjegyek részletfizetésre való el-
adásához. Havonként elérhető jö-
velem 300-600 korona. 68
Mecht Bankház Részvényrészesség Buda-
pest, IV. Fehérciek-utca 6.

Jótekonycélú intézet hajlandó

minden megyében

titkárt

és minden községben bizalmi

férfiakat alkalmaz. Csekély szor-
galom mellett bő jövedelem bizto-
sítottatik. Kifogástalan jellemű urak
„Curriculum vitae”-t tartalmazó
ajánlataikat címezzék: **Temesvár,**
főposta, 18-ik postafiók alá.**Málnaszörp**

krajnai hegyi gyümölcsből.

Kilója kor. 1.80.

Kapható

Drogeria a Vörös keresztnek

Nagykanizsán. 2674

Géplakatos

munkavezető

és egyelőmunkás

kerestetik azonnali belépésre

egy vidéki kisebb

gazdasági népnyarba.

Kös előnyben részesül.

Ajánlatokat, címmel a kiadó-
hivatalba kérek.

12692/1910.

Versenyárgyalási hirdetés.

A **rozgonyi-utcai és templomtéri elemi iskolák** felépítésével
kapcsolatos szállításokra és munkákra — a v. képviselőtestület jóvá-
hagyásának fenntartásával — versenyárgyalást hirdeték.

„Az előírt összeg a **rozgonyi-utcai iskola** felépítésére **25000 korona.**
Az ajánlatok a kiírási művelethez csatolt mintán teendő meg.

Csakis szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékban
elhelyezett közvetlenül a tanácsi iktatóba vagy posta útján beadott
ajánlatok vétetnek tárgyalás alá.

Az ajánlatok borítéka a következőleg címezendő:

A városi tanácsnak Nagykanizsán. „Ajánlat a 12692/910. sz. ver-
senyárgyalási hirdetményben kiírt a rozgonyi-utcai és templom-téri
elemi iskolák felépítésével kapcsolatos szállítások és munkákra.”

Az ajánlatok posta útján vagy közvetlenül a tanácsi iktatóba
adandók be.

**Benyújtási határidő 1910. évi július hó 26-ának
délelőtti 10 órája.**

Ajánlatokat lehet tenni az összes munkákra és szállításokra, vagy
az egyik vagy a másik iskola összes munkára és szállításaira és végül
az egyes szállítási és munkacsoportokra is. Mindkét iskolára vonatkozó
ajánlatban azonban iskolánként elkülönítve kell megadni az árendem-
ényt.

Bánatpénz gyanánt az ajánlati végösszeg 5%-a készpénzben vagy
óvadékképes értékpapír alakjában, vagy 10000 K-ig terjedő részében
a „Nagykanizsai tkpt. rt.” a „Dézsalai tkpt. rt. Nagykanizsán”, a
„Zalamegyei gazdasági tkpt. rt. Nagykanizsán”, a „Néptakarékpénztár
rt. Nagykanizsán”, végül a „Nagykanizsai Bankgyűjtemény rt.” ily ösz-
szegről szóló betétkönyveivel teendő le és az az ajánlat benyújtásával
egyidejűleg a versenyárgyalási hirdetés újszámára való hivatkozással
a városi pénztárba a tárgyalás határidejéig befizetendő, vagy oda be-
küldendő és az erről szóló letéti nyugta vagy postai feladó bevény az
ajánlatához csatolandó.

**Az ajánlatok az 1910. évi július hó 26-ik napjának d. e.
10 órájkor** Nagykanizsa város tanácstermében fel fognak bontatni,
mely alkalommal ajánlattevők vagy igazolt megbízottjaik jelen lehetnek.

Az általános szállítási és munkafeltételek, a részletes munkafelté-
telek, költségvetések, tervek és szerződés tervezet a városi mérnöki hi-
vatalban megtekinthetők, ugyanitt az ajánlati minta díjtalanul kapható.
Egy ajánlattevőnek sincs semmi néven nevezendő igénye arra,
hogy az ajánlata elfogadtassék és Nagykanizsa város közönsége szabad
rendelkezési jogát minden tekintetben fenntartja.

Az ajánlat egyéb módoszataira, valamint ajánlattevők egyéb köte-
lezettségait nézve az ajánlati minta általános és részletes feltételek,
költségvetések és a tervek, végül a szerződéstervezet irányadók.

Nagykanizsán, 1910. évi július hó 9-én.

VÉCSEY ZSIGMOND s. k.,
polgármester.

**T. hölgyközönség
figyelmébe!**

Az idény előrehaladtágá és
tulhalmozott raklárám miatt, diva-
tos egyszerű kalapok **2 koronától**
6 koronáig kaphatók óriási vá-
lasztékban.

Tisztelettel

ROTH LAURA

divatárusnő, Kazinczy-ú.

Fényes kereset!

Nők, kik otthon házi mun-
káik közepette horgolással
állandó munkát és szép ke-
resetet akarnak, forduljanak
levélben a

**Magyar Cipke Kiviteli
Vállalathoz Déván.**

Pályázati hirdetmény.

Zalavármegye nemesi pénztár és alapítványi választ-
mánya kezelése alatt álló és Gáspár Vilmos által Deák Fe-
renc nevére tett alapítványi ösztöndíj üresedésbe jöven, az
az 1910-1911-ik tanév kezdetétől betöltendő lesz.

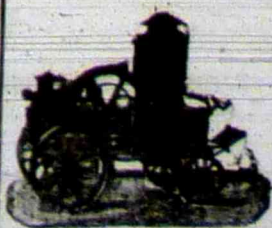
Ezen évi 200 korona ösztöndíjért a pályázati kérvények
Zalavármegyei nemesi pénztár alapítványi választmányához
Zalaegerszegre címezve 1910. évi auguszt. hó 8-áig benyuj-
tandók.

Az ösztöndíjat csupán zalavármegyei illetőségű, buda-
pesti kir. József műegyetemi hallgatók községi illetőségük
igazolása és lecke-könyv bemutatásával nyerhetik el.

Zalaegerszeg, 1910. évi július 5-én.

Zalavármegye nemesi választmánya.

Benzin-, szivógáz-,
nyersolaj-, gáz-, petró-
lin- és világítógáz- **Motorok**
Benzinlokomobilok

Plewa és Társa
gép- és motorgyár
Wien, XVII., Wattgasse 78-80.
Sürgőnyclim:
Plewa, Wien-Hernal.
Kerületi képviselők kerestetnek.

Minden rendszerű és nagyságu
sütőkemencék
keverő- és gyúrógépek
az összes
sütőipari segédgépek, eszközök
és
sütőkemence-armaturák.

Építkezők figyelmébe.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű építő közönség szíves tudomására adni, miszerint új építkezést, régi épületek tartozó tervek, bármilyen rajzok, költségvetések és elszámolásokat, mind azt már éveken keresztül is jutányos és kedvező feltételek mellett készítettem, ezáltal is felkérem az építési szándékozó n. é. közönséget, hogy bármely terv kivételéhez a legnagyobb bizalommal hozzám forduljon kegyeskedjen, gyakorlatom előre biztosítja legnagyobb megelégedését a kérem nagybecsű pártfogását.

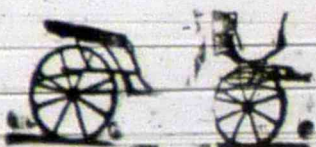
maradok teljes tisztelettel

Mankovits Jakab

okleveles építő és építészeti vállalkozó
Nagykanizsán, Kinizsy-utca 21. sz.

Bazsó József

kovács és kocsigyártó
NAGYKANIZSÁN, Teleky-út 6.

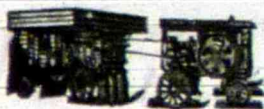
Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.

Elvállal

lovasszállást, kocsik átalakítását,
tisztogatását és béléseit.

Különb. munka, jutányos árak. 279

Ha gazdaságos, tartós,
üzembiztos

Benzinmotoros cséplő-készletet

olcsó árban, kedvező feltételek
mellett teljes szavatossággal
ohajt, úgy forduljon

SZÜCS ÖDÖN

BUDAPEST, VI., Nagymező-
utca 66. sz. alatti céghez, mely
cég felszólításra készségesen
szolgál árjegyzékkel.

Építkezők figyelmébe!

Tisztelettel van szerencsém a n. é. építő közönség szíves tudomására adni, miszerint új építkezést, régi épületek tartozásait és az összes építkezési szakhoz tartozó tervek, bármilyen rajzokat és költségvetéseket jutányos árak mellett készítek. Felkérem az építési szándékozó n. é. közönséget, hogy bármely terv kivételéhez a legnagyobb bizalommal hozzám forduljon kegyeskedjen. Gyakorlatom előre biztosítja legnagyobb megelégedését. Nagybecsű pártfogását kérem

maradok teljes tisztelettel

Sánta János

építő és építési vállalkozó
Nagykanizsa, Kinizsy-p. 38.

Kaufmann Mór

uriszabó

Nagykanizsa, Erzsébet-tér (Erek ház).

Duó választék a legfinomabb szövete-
tekből. Gondos és izléses kidolgozás.

Szolid, jutányos árak!

Szőllősgazdák

figyelmébe!

Fellépett az oidium (liszthar-
mat) **FUJTASSUNK!**

A legjobb szabadalmazott
fújtatók kaphatók (K12dbja)

BLAU LAJOS urnál
(cognacgyár) Nagykanizsán.

TARCSA gyógyfürdő

Vasmegyében.

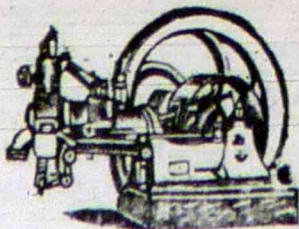
(A magyar Franzensbad.)

SPECIÁLIS NŐI ÉS SZIVÉRGYÓRÓ.

Hővizgyógyintézet. Világhírű vaslánya a Franzensbadnál egyenértékű. Vót a marienbadit is jóval felülmúlja és hazánkban a legjobb természetes szénsavas fürdő. Glaubersós-vasas. A fürdőn tartalmú alkáli-
kus sós források. Páratlan gyógyhatású: ver-
szegénység, csúsz, húgysavas diathézis, ideg-
bajok, a vese, hólyag, emésztési és légző-
szervek hurutos bántalmait ellen. Fürdőorvo-
sok: dr. Bartha Kornél, v. tanácsos és dr.
Glück Gyula. Évad május 1-től szeptember
30-ig. Vasút, posta, távírda és telefon átlomás.
Közvetlen vasúti kocsik közlekedés Tarcsa-
fürdő felé. Villanyvilágítás, fenyvesek.
Kíváncsiak prospektus.

Drezdai Motorgyár Részvénytársaság

Németország egyik legrégebbi és leg-
nagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyár-
mányu benzín-, nyersolaj-, gáz-,
petroleum-

motorokat és lokomobilokat
valamint Szivógázmotorokat.

Meglepő újdonság!

Egyetlen generátorunkkal a tényleges dóz-
óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérköpvelet:

Gelléri Ignác és Társa

Budapest, Cserésház Al. Telefon 12 91.
Legnagyobb hűtőgépek. Kedvező ártíziókat tartogatnak.

Keresetlik egy jókarban levő ház

megvételre 16-18 ezer koroha
árban. Közvetítők nem díjaztatnak.
Bővebbet a Zala kiadóhivatalában.

FIGYELEM.

Van szerencsém a nagyérdemű
közönség szíves tudomására hozni,
hogy Fő-ut 15. sz. alatt levő, régi
jó hírnévnek örvendő

fehérnemű-lisztító Intézetemet

a legújabb villanyerőre berendezett

vasaló-géppel

szereltem fel. Főlétséggé vált
tehát a fehérneműeknek és gallé-
roknak tisztítás végett Bécsbe és
Pestre való küldése, miután ezen
felülmúlhatatlan gépem által szép
és tiszta munka, valamint pontos
kiszolgálás tekintetében, a versenyt
bármely fővárosi céggel felveszem
s a legkényesebb igényeket is ki-
elégíthetem. Kérem egy próba
által fentiekről meggyőződni.

Mayer Klotild fehérneműlisztító.

Cs. és kir. szab.
SÉRVKÖTŐK
pneumatikus gummi
petottával. Haskötők
nőgyekek és urak ré-
szére minden altesti
betegség és lógó has
ellen. Gummi görcs-
ér harisnyák. Műta-
bakat és műkezeket
amputáltak részére.
testgyógyászati, járó-
és támasztó fűzőket,
egyenestartókat ler-
denőttek részére,
valamint betegpó-
lásokhoz tartozó ös-
szes cikkeket készít
a technika legmo-
dernebbelvei szerint
legjutányosabbgyári
árak mellett.

Keleti J.

Budapest, IV. Koronaherceg-u. 17.
Legújabb határozatnál több ábrával ellátott
képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Alapítva 1878. Telefon 13-76.

Thierry A. BALZSAM. Törvényesen
gyógyszerész védve.

Onkís az apán védőjeggyel az igazi. A le-
tegzőszervek minden megbetegedése, kö-
högés, rokkantság, tüdőbaj, gyomorfájás
és más gyomorbajok, minden belső gyu-
ladás ellen, továbbá étvágytalanság, rossz
emésztés, székrekedés stb. ellen biztosan
hat. Külsőleg, szájbetegségek, fogfájás,
érett sebek, kiütés, nyílás és különösen
influenza ellen stb. használni. 12 kisüveg
vagy 6 duplaüveg, vagy egy nagy családi
üti üveg 5 korona.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ

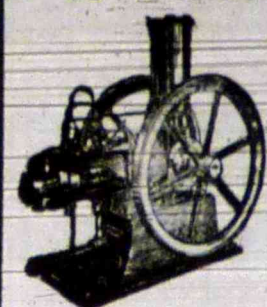

egyetlen valódi
CENTRIFOLIN-KENDŐCSE
meglehető, esélytelen
és utólaghatatlan gyó-
gyító hatású meg a
regi, sőt rákos sebek-
nél, sérüléseknél, da-
ganatoknál, gyulada-
soknál, kiütéseknél,
eltávolított minden ide-
gen anyagot, genny-
dést, nekseket, főként
gessé teszi a fájdalmas
operációt 2 tégely
3.60 korona.
Cim: Schutzengel Apothe-
ke, des R. Thierry in Preg-
red, bei Hofbräu.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.

CLIMAX nyersolaj-motorok

és lokomobilok

legjobb és leg-
olcsóbb hajó-
erőmozgató-
sági és ipari
célokra.

Nincs
robbanási
veszély!
se penzügyi
ellenőrzés.
Elsőrangú
referenciák.

BACHMANN ÉS TÁRSA
Budapest, Wien, Hamburg.

MOTORGYÁR

WIEN, XIX/6, Heiligenstädterstrasse 83.

Meggyezéseségi mintaraktár és iroda:

Budapest, V. ker. Szabadság-tér 17. (Tözsé-
palota).

Használjon Nagysád Földes-féle Margit-Crémel,

hogy arca tiszta, Dde és bőjós legyen!
A Földes-féle Margit-Crémel a fürdőgö-
lyeknek is kedvező szőpítő szere, az
egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés öszszállítá-
sában rejlik, a bőr azonnal felveszi és
kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető.
Mivel a Földes-féle Margit-Crémel utána-
zák és hamisítják, tessék eredeti védjegy-
gyel lezárni dobozt elfogadni, mert csak
ilyen készítményért vállal a készítő min-
denemű felelősséget.

A Földes-féle Margit-Crémel ártalmatlan,
szirtalan, vegytiszta készítmény.

A bőre mindenemű tisztálattalanságtól, szep-
lőt, pattanást, miliumszert, májfoltot, ráncokat
stb. gyorsan és biztosan eltávolít. Nemcsak
az arcból, hanem a nyak, váll és kéz lehe-
rítésére és széplítésére is legalkalmasabb.
Nagy tégely 2 korona, kicsi 1 korona
minden gyógyszertárban és drogériában.

Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Kapható Nagykanizsán: Bolus Lajos, Pra-
ger Béla és Reik Gyula gyógyszerészek-
nél, Gelléri és Graf drog., Csáktornya:
Pátó Jenő és Reichard Jenő gyógyszer-
tárban. 3728-B

KRISTÁLY

forrásásványvíz

Étvágyat javít. Gyomorrontást megakadályoz. Több mint ezer orvos ajánlja. Kapható minden-fűszer és csemege üzletben, jobb vendéglőben és kávéházban. — Főrakár: **Hoffman Jakab fia** cégénél, Keszthely. Szt. Lukácsfürdő Kútvállalat R. T. Budapest (Buda). 4062

Nyári mulatságokra

Lampionok

és

kertdiszítések

kaphatók a

ZALA

nyomda r.-t.-nél

Nagykanizsán.

Jóság,

ár és

súlyra

kell a szappan összehasonlítását és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht**szarvas****szappant**

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképeségében, lágyágában és olcsóságában.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

csak akkor valódi, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírást tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmarkosabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs, gyomorfű, rögzített székrekedés, májbántalom, vérteljesítés, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen; e jeles házi-szeret évtizedek óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A. Moll” felíratát öntetett van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer **köszvény, csúszás-meghülés** egyéb következményeinek legismertebb népszerű. Egy öntött üveg ára 2 korona.

MOLL gyermekszappanját. Legújabb módszer szerint készített legfinomabb gyermek- és hölgy-szappant a bőrkoszorú apólságra gránátok és leinöttek részére. Ára darabonként 40 fillér, 5 darab 1 kor. 80 fillér.

Minden darab gyermekszappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Készítők:

Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udv. orvostudós által Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautóval melletti teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: Rosenfeld Fidoll Főel.

HERKULES MOTORVALLALAT
BUDAPEST V. VACI-ÚT 30.

ELISMERT LEGHÍRESEBB
CSÉPLŐMÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLLASSAL

ELŐRENEDŐ
SZIVOGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSEG.
LODÓ ÓRÁNKINT
KB. 13/2 FILLER
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ARJEGYZÉK INGYEN.

ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEHINT
HETŐK.

Első kanizsai szörme megővő intézet Eötvös-tér 9.

Mely által okozott károk ellen mindenki biztosítva van, ki a szörme és egyéb téli ruháit gondozás végett hozzám adja, nálam a lelkiismeretes kezelésen kívül a tárgyak tűz és betörés ellen is biztosítva vannak. Szűcsmunkákat bármiféle kivételben a legújabb divat szerint, javítást és átalakítást olcsón és pontosan eszközölök.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve

4039 kiváló tisztelttel

ROBINSON GYULA szűcsmester.**TITOK**

marad minden házasszony előtt, hogy miként kölcsönözhet a szobapadlónak

Allandó, szép, és élénk színt, amíg a Valódi Eisenstädter-féle

EGLASINE padló-fénymázt

Bejegyzett védjegy nem használja.

Az „Eglasine” három óra alatt megszárad.

Kemény mint a borostyánkő gyönyörű tükröző színt ad.

„Eglasine” teljesen szagtalan.

Az „Eglasine” fénycsillós, mosható és ezért előszeretettel használják konyhabutorok fényezésére is.

Régen mindenütt csak valódi Eisenstädter-féle

padló-fénymázt és ügyeljen a „páncélos lovas” védjegyre, mely minden dobozon látható.

Páncélos lovas „Eglasine”

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.

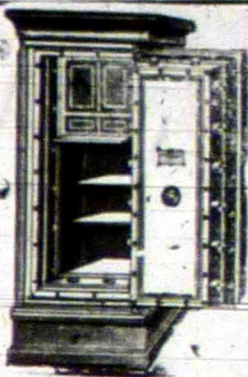
Egy szelvény 3.10 m. hosszú	1 szelvény 7 korona
elegendő teljes fertőzökhöz	1 szelvény 10 korona
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
ara csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt feketé szalonruhához 20.- K-ért épüget leöltő-szöveteket, turista-ident, helyenként gyári áron küld a mindenütt ismert megőrző és szőrd postógyári-raktár.

SIEGEL-IMHOF, BRÜNN.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyre szolgál mindenkinél, ha szövetükségletét **directe a gyártásheleynél Siegel-Imhof** cégnél rendel. Óriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legújabb szövetekből. Szabott, legolcsóbb árak! — Bármely kis megrendelés teljesítése szigorúan mintahű és figyelmes. 3616

„METEOR” pénzszekrény

és Tresorgyár

VAJDA ERNŐ, BUDAPEST

VI. Gömb-utca 59

Telefon 103—71.

Thermit és lángvágó ellen biztos páncél-szekrények pénzszekrények, páncélszobák safe deposits, értékpapír, okmány- és könyvszekrények. Arjegyzék és költségvetés díjmentesen.

KLITHIA a bőr ápolására az arc bőr szépítésére PUDER és finomítására

Legelegánsabb toillette, béli és salon puder.

Fehér, rózsaszín, vagy sárga.

Vegyileg analízálva és ajánlja Dr. J. J. Pohl és. és kir.

tanár által Bécsben.

Elicsmérő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

és. és kir. udv. toillette-szappan és illatszergyára

Főraktár: Bécs, I. Wolzelle 2.

Székhelye utánvél, vagy az ősezen előlege behűdése mellett.

Egy doboz 2 kor. 40 f. Kapható a legtöbb illatszár, drogus-kereskedésben és gyógyszerertérb. an. Nagykanizsán: Alt és Jolán, Kelet M. Stör Kreier Gyula Gethel és Ornel cégénél

35.000 bor- és gyümölcs-sajtó,
20.000 gyümölcs- és szőlőzúzó,
300 hydraulikus sajtó
bor, gyümölcs és ipari célokra stb.

került ki a Mayfarth-féle gyárakból.

Az 1909-iki évben készült

2500 sajtó
1200 zúzó.

Csattanós bizonyíték ezen gyárlmányok föllünő jóságának.

Tessék bizalommal fordulni

MAYFARTH PH. ÉS TSA

mezőgazdasági és ipari gépgyáraikhoz.

BÉCS II., TABORSTRASSE 71.

Kitüntette több mint 650 arany és ezüst stb. éremmel.

Kimerült képes arjegyzékek ingyen.

Központok és viszontelárusítók kerestetnek.

Tessék mindig a Mayfarth cég nevére ügyelni.

A tisztességes becsületes kereskedő éberén ügyel arra, hogy ha vevője utolérhetlen hatásánál fogva közismert **ZACHERLINT** kér, ne kasszon nyakába megtévesztő surrogátumot.

Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is

Ennélfogva mindenkit aki valódi Zacherlint akar venni, nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy utána-
toztól, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló
üvegekben forgalomba kerülnek, az által óvakodjék,
hogy pontosan ügyeljen a »Zacherlin« névre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

A szerkesztőség illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. — Kéziratok megőrzése nem vállalkozik és névelve leveleket nem vesz figyelembe a szerkesztőség.

Üzeneteket és nyilatkozatokat díjtalanul szívesen vesszük a kiadóhivatalba.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házhoz hordva	székküldéssel:
Egy hóra 1.20 K.	Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7. —	Félévre 9. —
Egész évre 14. —	Egész évre 18. —

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltség, hall. kimutatások és magán-közlemények soronként 50 fillér.
Előjegyzési és esküdti árak: 100 fillér.
6 korona. Készletmennyiség: 6 kor.

XXXVII. évf. 150. szám.

Nagykanizsa, kedd, 1910. július 12.

Kiadóhivatal: Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

Ügyvédek.

Nagykanizsa, július 11.

Széky Ferenc igazságügyminiszter reformtervezete, melyről a Zala már hetek előtt megemlékezett, nem annyira az ügyvédek, mint inkább azoknak az ügyvédjelölteknek a körében kelt izgalmakat, kik annak vannak kitéve, hogy ez a reform éppen az orruk előtt csapja be az ajtót és kik már bele kerülnek a meghosszabbított jelölti gyakorlat rendszerébe. Ezek a károsodásnak kitétt ügyvédjelöltek Nagykanizsán is gyűléseztek és országos mozgalmat terveznek.

Mi nem a jelöltek szempontjából foglalkozunk e helyen a reformtervezetnek az ügyvédekre vonatkozó részeivel, hanem abból a szempontból, hol az ügyvédi kar érdekei általános társadalmi érdekek találkoznak. E szempontból pedig csak annyi tartozik ide, hogy az önálló ügyvédi gyakorlat megkezdhetését két esztendővel megnehezítik.

Kétségtelen, hogy ezzel az intézkedéssel nem az ügyvédek szak tudásbeli színvonalát akarják emelni, mert amit valaki három év alatt nem tanult meg, azt öt év alatt is alig tanulja meg. Nincs másról szó, mint hogy újabb akadályt állítsanak a pályakezdés elé, ezzel növeljék az ügyvédi irodanyitás nehézségeit és magát a pályát, amennyire lehet, megmentsék a túlszűfoltástól. Ebben az intézkedésben pedig valóban társadalmi érdek nyilatkozna meg, ha mindjárt egyéni érdekek rovására is. Mondanunk sem kell, hogy itt egyéni érdekek alatt nem a már praktizáló ügyvédek érdekeit kell érteni, kiket bizonyára nem fog károsan érinteni az, ha a konkurrenciának egyre növekvő arányai csökkennek.

Az ügyvédi kar ma a magyar társadalomnak gerinchez tartozó, bár — meg kell vallani, — tekintélyben csökkent, de mégis egyik leg súlyosabb tényezője. Annyira súlyos, hogy alig van olyan ága a magyar közéletnek, melyre ez a kar ne nyomná rá markáns bélyegét. Fiskális nemzetnek tartanak bennünket és csakugyan igaz az, hogy Magyarországon alig van foglalkozási osztály, melynek társadalmi és általában közéleti befolyása az ügyvédi karét megközelítendő. — Azt alig lehetne kimutatni, hogy erre az előkelő szerepre az ügyvédek feltöltik volna

magukat, inkább az ennek a magyarázata, hogy a külföldön domináló, tömör polgári középosztály, mely túlnyomóan kereskedőkből és iparosokból rekrutálódik, nálunk még mindig nem alakult ki olyan határozott konturokkal, hogy a váró szerepet betölthesse. De az ügyvédek sok oldalú foglalkozásán felelt széles látókörre és ugyancsak foglalkozásának sokféleségéből lezárt világosabb „társadalmi tudata” valósággal hivatott is teszi, sőt ráutalja, hogy közéleti tevékenységet fejtsen ki. Tehát nemcsak az ő szakbeli munkássága bír társadalmi jelentőséggel, mint minden egyéb foglalkozási ág is, hanem az ügyvédi kar túlnyomó számu tagja ott is tevékenykedik, hol a legmagasabb, mondhatni: egységes társadalmi érdekek találkoznak tehát a közintézmények munkájában és ennek ellenőrzésében ma az ügyvédeké a vezető szerep.

De ezen innen, foglalkozásának szorosan vett keretei közt is a társadalom olyan értékeit bizza az ügyvédi karra, melyeknek sikeres védelmét csak e kar teljes etikai épsége és magas erkölcsi színvonala garantálhatja. A kielezett konkurrencia nemcsak gazdasági eredményekben nyilvánul, hanem rendszerint erkölcsi veszteségekben is és a társadalom nivelláló ösztönének nyomban ott kell teremnie, — ha olyan erkölcsi károk fenyegetnek, — melynek az ügyvédi pálya túlszűfoltóságában jelentkeznek. Igaz ugyan, hogy a nivellálódás természetes módja abban nyilatkozna meg, ha az ifjuság abban hagyóna e pálya felé való töretését, mihielyt a pálya anyagilag nem kecsegtet jövővel, azonban a mesterséges közbelépésnek is van helye akkor, midőn nem a pálya jövedelmezőségét, hanem erkölcsi épségét is veszélyeztetik fenyegetik. Nem gondolunk arra, hogy a numerus clausus behozatalának nálunk is helye lenne, hanem hogy némi megszorítást elvileg ellenezni alig lehet. Ezzel természetesen a miniszteri reformtervezetnek sem ellene, sem mellett nem öhajunk nyilatkozni, mert a gyakorlati keresztyélvitelnél már nem tisztán a társadalmi szempontok az irányadók.

A védőörvénnyel reformja. Becsület jelenti: A védőörvénnyel reformjáról az ország, magyar és közös miniszteriumok szakreferensei között folytatott tanácskozással tegnap befejeződtek.

A Peczek-ügy.

A muraközi monstre-pör.

Saját tudósítónktól:

Nemcsak anyagánál fogva, hanem érdekes részleteiről is a legnagyobb foku érdeklődésre tarthat számot az a nagy pör, mely Peczek György tüköszentgyörgyi plébános címzetes kanonok és Kisfaludy tüköszentgyörgyi jegyző közt folyik.

Emek a nagy pörnek az előjátéka tudvalevőleg a Zalaiban folyt le egy feltűnést keltő cikksorozat alakjában. Ebben a cikksorozatban Kisfaludy igen részletesen foglalkozott a plébános egész pályafutásával, főképpen pedig politikai működésével, melynek a cikkek szerint a legnagyobb mértékben magyarellenes jellege van. Kisfaludy leleplezései természetesen a legélesebben visszhangot keltettek, mert Peczek György politikai szereplését a nyilvánosság előtt már többször bírálta ezekben a szempontokból.

Peczek György a rendelkezésre állt három hónap utolsó napján megindította a becsületsértési és rágalmozási sajtópörét Kisfaludy ellen, amit valószínűleg a pécsi törvényszék esküdtbíróasága fog tárgyalni. A főtárgyalásra egyhamar nem kerül sor, mert rengeteg sok tanút, egész falvakat kell kihallgatni, kikkel Kisfaludy állításainak valóságát akarja bizonyítani.

A kihallgatások most a nagykanizsai kir. törvényszék vizsgálóbírója előtt folynak. A kihallgatottak közt lesznek Muraköznek csaknem összes társadalmi előkelőségei, községi előjárók stb. kiket Peczek politikai tevékenységére vonatkozólag is megkérdeznek.

A rendkívül érdekesnek, sőt szenzációs-nak ígérkező főtárgyalás van hivatva arra, hogy Peczek György közszereplését való világlátásba helyezze.

A magyar dal ünnepe.

A keszthelyi dalosverseny.

Az első nap.

— Rikidült munkatársunktól. —

Boris idő járt szombaton délelőtt Keszthely felett. De mire az ünnepes fogadtatás és szerenádok ideje elérkezett, derült ég mosolygott a magyar dal művelőire.

Az első dalárda a Zalaegerszegi Daloskör volt, melynek fehértollas kalapú tagjai élénk feltűnést keltettek a városban szerkeszt. Azután egyenkint jöttek a vonatokkal Dunántúl különféle részéből a dalosok. A Fehérvári Polgári Daloskör, Veszprémi Dalegylet és a Tatabányai Tóvári polg. dalárda tagjai hajóval jöttek Siófok-ról. A vendégeket a peremetző eső dacára is minden alkalommal sokan várták és szíves fogadtatásban részesítették az érkezőket. A vendégek legnagyobb része azonban háromnegyed hét órakor jött. Először érkeztek ugyanis Kanizsa felől is, meg Tolna felől is a vonat. Kiment ekkor az érkezők elé csaknem az egész város. A keszthelyi és a már itt levő dalárda tagjaitól fogva vonultak le az állomásra.

Érkezés után a Keszthelyi Iparosok Dalköre énekelte el jellegét, majd Dezsényi Árpád dr. a D. D. Sz. elnöke üdvözölte lelkes szavakkal a megjelenteket. Utána Ördy Ferenc orsz. képviselő köszöntö meg a szíves üdvözlést nagyon meleg hangú beszédben. Megindult most a menet fel a városba. Festői látvány volt a dalosok beláthatatlan sora. Felérkezve a városba, a szentháromság terén állottak fel az emelvény körül. A Hymnus éneklése után nagy érdeklődéssel kísért siri csendben kezdte meg dr. Lakatos Vince üdvözlő beszédét. Edesen folyt Lakatos ajkáról a szó, minthogy egy olyan ember beszélhet, kinek lelkében mélyes hazaszeretet, az ének, a Balaton polyéze lakozik.

A költői hasonlatokban olyan bővelkedő művészi szónoklatot élvezettel hallgatta a közönség és a végén hosszasan éljenzte, tapsolta a szónokot. Az éljenze csillapultával dr. Kuthy József főigazgató a székesfehérvári tornaeget elnöke a vendégek nevében hangos, hasonló ékes szóval mondott köszönetet a szíves fogadtatásért.

Nagyon szép jelenetek következtek ezután. Keszthely legszebbjei léptek akcióba. Tizenegy hölgy lépett fel egymásután az emelvényre, hogy megkoszorúzzák a vendégek zászlót. Gyengéd női kezek kötöttek koszorút a nemes, szép, jó szimbólumára, a zászlóra. Leikes eljenzés tört fel egy-egy szellemes jelige hallatára. A dalárdák hazulról hozott csokrokkal kedveskedtek a hölgyeknek. A zászló koszorúzás után az ünnepély véget ért. Ment kiki szállására, étkezni, fél tíz órakor minden daloskör feikereste saját koszorúsleányát és szerenádát adott neki. Tündéri látvány volt az utcákon éneklő lampionos dalosok serege. Az ismerkedő est csak ezután következett. Szerenád után egyenkint jöttek a dalosok vig énekszóval a parkon keresztül a Balaton partjára, hol már nagy közönség várt rájuk. Itt volt az erőpróba. Az egyes dalárdák egymásután léptek az emelvényre, hol minden igyekeztüket összeszedték, hogy megnyerjék a rokonszenvet. A közönség sokat tapsolt mindegyiknek. Kitűnő erők kerültek egymással szemközt. A közönség élénk rokonszenvétől kísértve többször is énekelte a „Lira” Budapestről. Kitűnő hanganyaga van ennek a dalárdnak, párosulva nagy fegyelmelzettséggel és szakismerettel. A versenyben ők nem vesznek részt.

A jelenvolt fiatalaság ezután a rögtönzött táncestélyen a késő reggeli órákig mulatott.

Második nap.

A vasárnapi szereplés a délelőtti próbakkal kezdődött. Az összakarok próbáját a lovassági kaszánya és célra átalakított lovardájában tartották meg. Kitűnő akusztikája van ennek a teremnek. Próbá után a róm. kath. templomba mentek, ünnepi misét hallgattak, hol a Keszthelyi Ének- és Zenekedvelők Egyesülete Ekkhard kis miséjét adta elő. Fél tízenkéntőkor a város-ház nagytermében megtartották a szünet XV. évi rendes közgyűlést.

Az énekki megnyitá beszédét Dezsényi Árpád dr. tartotta. A titkári jelentés következett ezután. Lányi Ernő titkár tartalmas

jelentésben számolt be a szövetség: választmányának működéséről. Hútfőkre volt e jelentés annak a szorgos munkásának, melyet Lányi a szövetség érdekében fáradságot nem ismerő szorgalommal kifejtett. A szövetség ügykezelése méltó kezekbe volt téve, ezt a minden tekintetben kifogástalanul sikerült ünnepély is mutatja, melynek adminisztratív előkészítése oly igen fáradságos dolog.

A pénztárosi jelentés szerint a bevétel volt 4403 korona 1 fillér, a kiadás 682 korona 41 fillér. Így a pénztárállomány jelenleg 3720 korona. A közgyűlés a felmentvényt megadta.

A versenybíró bizottság tagjai lettek: Garay Sándor keszthelyi karnagy, Ekhard Ania a K. E. Z. K. Egyesület karnagya, Kuthy József dr. a fehérvári zeneegylet elnöke, Ság József a zenepalotza szerkesztője, Pető Imre zeneszerző. Végül dr. Illés Dezső indítványozta, hogy 1912. évi dal-ünnep székhelye Veszprém legyen. A közgyűlés elfogadta. Ezzel a gyűlés, az elnök életével véget ért.

Ebéd után a főgymnázium előtt találkoztak a dalosok és innen indultak zászlók alatt a dalszarnokba, hol elhelyezkedtek. A dalszarnok zsúfolásig megtelt nézőközönséggel. Fél négykor érkezett meg a fővédnök gróf Festetics Tassilo nejevel és Ella komissal.

A versenyben nagyon egyenlő erők mérkőztek össze. A közönség sokat tapsolt. A hangulat nagyon melegszt. A Székesfehérvári Polgári Dalkört, Szombathelyi Dalosgyűlést, Pécsi Polgári Dalkör és a Veszprémi Dalegyletet emlegetik elsőnek. Hogy a zsűri kinek ítéli oda az első díjat, azt lapunk holnapi számában hozzuk, valamint a részletes bírálatot is.

A husarak emelkedése Nagykanizsán.

Mi az oka ennek?

Ujabb emelkedés várható.

— Saját tudósítónktól. —

Azok a riasztó jelenségek, melyek a Bécs melletti Kremsben a husárbójtott ideztől elő, s melyek Pozsonyon át az általános husárgaság képében lassankint egész Magyarországra kiterjednek, már Nagykanizsán is jelentkeztek. Kanizsa mindig expellált azzal a dicstelen elsőséggel, hogy az egész országban, ez a legdrágább vidéki város, de még itt is feltűnő, amit ezek az újabb áremelkedések mutatnak.

Mint értesültünk, a napokban történt a hírtelen áremelkedés, mely után a közeljövőben még újabb áremelkedések várhatóak. A közönség azonban nagy helyteleniséggel a mézárásokat okolja e stajgerálásért, amelyet pedig azok csak éppen az okból csinálnak, hogy üzletheikre rá ne fizessenek. Más, nagyobb, általános nemzetgazdasági okokban rejlik ennek a nyomasztó jelenségnek eredete. Ezt egy megkérdett nagykanizsai mézárós így mondja el:

„Azért kellett a husarakat emelnünk, mert óriási a kereslet márhában. Az idén igen nagy takarmánytermés volt, s ezért a polgár nem adja el a marháját, hanem felneveli, amit nagyon észszerűen tesz, mert a 2—3 éves ökröt sokkal jobban tudja majd értékesíteni, mint a fiatal marhát. Nem tudunk venni, csak nagyon magas áron. Azután a jég hiánya is jelenlegyenyen emeli üzleti kiadásainkat, mert Nagykanizsán némelyik nagyobb üzletben 2—300 koronát is kifizet az egy havi műjégzésért. Változás csak attól várható, ha a határt megnyitják a romániai marháknak, ami remélhetőleg pár hét alatt meg fog történni. A borjúhusarak azért nem emelkednek, mert abból jelenleg kicsi a kereslet Nagykanizsán. Annál nagyobb azonban a fűréskben, ahol hihetlen árak vannak.”

A mai husarak különben a következők: Növendék marhától leves hus (csonttal) 1 korona 28 fillér, szelethús (csont nélkül) 1 K 60 fill. Érett marhából leveshus: 1.36 fill., szelet: 1.76 f. Az egy hónapban belüli még várható újabb áremelkedés ez árakat még tegyfeljebb 8 fillérrel fogja növelni. A borjúhus a régi árban kél. Elejének kilója 1 K 60 fill., hátuljának: 2 K és a borjú galszelet 2 K 40 fillér.

Budapest, július 11.

A husárbójt kezd szélesebb kereteket ölteni. Mint jelentik, a brassói, temesvári és szombathelyi nők foglalkoznak a bójtolt tervével.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónktól telefonjelentése. —

Budapest, július 11.

A képviselőház mai ülésén Berzevicsy Albert e nőtt. Az elnök felhívta azokat a képviselőket, kiknek egyenlő több mandátumuk van, hogy két napon belül nyilatkozzanak, melyiket tartják meg, továbbá akiknek összeférhetetlen esetük van, harminc napon belül jelentkezzenek.

Presztin Elemér választási eljárása miatt támadja a munkapártot. E párt felirati javaslata az összhangot a nemzet és király közti úgy akarja helyreállítani, hogy minden nemzeti igényről lemond. A javaslatot nem fogadja el és csatlakozik a függetlenségi párt felirati javaslatahoz.

Mihályi Tivadar a nemzetiségek nevében beszél. A kormány a legnagyobb erőszakosságokat követte el a választásokon, ezzel elérte azt, hogy a hárommillió román csak öt képviselőt küldhetett a képviselőházba. Azt kívánja, hogy a képviselőház igazi népparlament legyen, ezt pedig csak az általános, egyenlő és titkos választói jog teremtheti meg. Beteszteli a nemzetiségek külön felirati javaslát.

Farkas Pál személyi kérdésben szóltal fel.

A munkaügyi Issekutz Győző reflektál az elhangzott beszédekre és különösen Apponyival és Balthyány Tivadarral polemizál.

Ezzel az ülés véget ért.

Tárgyalják a bankot.

— Saját tudósítónktól távirata. —

Budapest, július 11.

Bilinszky osztrák pénzügyminiszter, ki Budapestre érkezett, a bankkérdés ügyéről ma délelőtti tárgyalat Lukács László pénzügyminiszterrel. Azt hiszik, hogy a tárgyalások eltarthatnak szeptemberig. Mint híre jár, a magyar kormány ragaszkodik ahhoz, hogy a készfizetések felvételének idejét megállapítsák.

Tisza István ugrai utóda

— Saját tudósítónktól távirata. —

Budapest, július 11.

Az ugrai kerület választópolgárai tegnap értekezletet tartottak, melyen sajnálatosul vették tudomásul, hogy Tisza István gróf lemondott az ugrai mandátumról. Tisza gróf ajánlatára képviselőnek Bölönyi Józsefet jelölték munkapárti programmal.

Vissza a középkorba.

A néppárt felirata.

Kanizsa és a felirat.

— Saját tudósítónktól. —

A felirati javaslatok tömegéből eredetiségénél fogva kiválasztották a néppártot. Míg az összes többi pártok azon vetélkednek, hogy a liberalizmus és demokratikus haladás jelszavaival tülharsogják egymást, a néppárt eddigi reakciós adagait is kevesli és megvisszafelé, mint a rák.

A párt eredeti programjában tudvalevőleg az egyházi politikai törvények reví-

zióját követelte. A program e sarkalatos pontjáról a párt lemondott akkor, mikor a választások szele meglegyintette. Uj programot bocsájított ki, melyből már kihagyta a revízió követelését.

Most pedig, hogy a néppárti letörve került vissza a parlamentbe, előszedte régi programját, megtoldta még néhány eddig elhanyagolt reakciós jelszóval és felállalta felirati javaslatnak. Tehát ismét megáll a revízió követelésén, bemohosodik, megkövesedik ezen az özönvíz előtti ponton.

Hogy Kanizsának mi köze van ehhez a felirathoz? Anyi, hogy éppen jókor buktattuk ki innen a néppártot. Vajon mi mindent követelt volna még a párt akkor, ha a választásokon nem szenvedett volna vereséget?

Hirek.

— A rendőrség államosítása. A trónbeszédben megjelölt belügyi reformok egyik legelsője lesz, mint a Zala megírta, a rendőrség államosítása. Tisza István gróf még a programbeszédében kifejezést adott azon szándékának, hogy a vidéki rendőrséget államosítani akarja. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter pedig már elkészítette az erre vonatkozó törvénytervezetet, amelyet Khuen-Héderváry gróf némi átdolgozás után be fog terjesztetni a képviselőház elé. A nyári szünet után azonnal összehívják azt, az ankétet a belügyminisztériumba, melynek véleményét azért kéri a miniszter, hogy Andrassy tervezetének átdolgozásánál figyelembe vegye. A tervezet legközelebb nyilvánosság elé kerül. A tervezet szerint külön rendőrmisztériumot, vagy országos rendőrfőnöki állást kreálnak. Egyébként az ország rendőrküldetlekre fog oszlani s mindegyik kerület élén lesz egy vezető. A vidéki rendőrségek használható rendőrtisztviselőit átvesszi az állam, egyébként a kvalifikációs törvényt fogják érvényesíteni.

— Esküvő. Fényes esküvő volt a 9-én Sümegen. Eitner Margit, Eitner Zsigmond orsz. képviselő bájos leánya esküdtört örök hűséget nedeczei Nedeczky Jenő nagyszombati szolgabírónak. A polgári összekötés délelőtti 11 órakor volt, tanuként szerepeltek a menyasszony részéről Eitner Jenő, a vőlegény részéről Groffits Gábor keszthelyi gazdasági int. tanár. Délután 5 órakor volt az egyházi egybekelés, hol a fiatal párt a díszes násznép keretében Németh János plébános dta össze.

— Hajós Mihály kitüntetése. Abból az alkalomból, hogy a király Hajós Mihály alsórendűi ügyvédnek a királyi tanácsosi címet adományozta, írják Alsórendűvárról:

A ritka kitüntetés híre még csütörtökön elterjedt a városban és mindenkiből ösztönömet és megnyugvást váltott ki. Egy felszáradt kitöltött eredményes munka jutalma ez. Jutalma annak a fáradságot nem ismerő, a közért való tevékeny munkának, amellyel K. Hajós Mihály hosszú évtizedeken keresztül Alsórendűváros érdekein, népének boldogulásán, iparának és kereskedelmének felvirágzásán dolgozott. Ötletei kegye talán éppen ezért nem is kitüntetés, hanem a lankadatlan munka és nemes jószívűség elismerése, jutalma. Hajós Mihály buzgólkodásának eredményei annyira ismeretesek, hogy felesleges munkát végezni annak felsorolásával, mit tett a város érdekében. Legjelentékenyebb érdemelt a csáktornyai alsórendűvárosi celladómölkei vasút építéskor szerzte, amikor fáradságtalan, tevékenységével és lelkes meretlen vezetésével a vasút megépítését elősegítette. — A Mura-szombat-alsórendűváros és a Nagykanizsa-alsórendűvárosi vasúti vonalaknak szintén ő a legbuzgóbb zászlóvivője, de nem rajta mulik, hogy nem az egyik, nem a másik terv nem ért meg a kivitelre. — Közérdekű tevékenysége a város minden tanácskozásában, alkotásában és fejlődésében csak előnyünkre volt. Ugy az aszfaltozás, mint a csatornázás az ő városi

képviselőségének eredményei, de se szeri se száma annak a sok kisebb-nagyobb munkának, melyek az ő munkás életi dícsérik Társadalmi mozgalmakban, humanus intézményekben és az egyesületekben a vezér szerepét viszi, akinek bölcs intézkedéseit elismeréssel, akceptálással mindeki. Szóval ott látjuk puritán egyszerűséggel, páratlan népszerűséggel, mindezt, ahol a város és a lakosság érdekeiről van szó, megállás nélkül érvényesítve kincsekben dúsz szívének nemes tulajdonságait.

— Hét órán át gyorsvonaton Kanizsától Pestig. A Déli vasút történetében példátlan kalamitása volt a tegnapi reggeli 203. számú gyorsvonatnak, mely reggel 5 óra 56 perckor szokott Kanizsáról elindulni és rendes körülmények között 10 óra tájban szokott a budai állomásra megérkezni. A tegnapi reggeli gyors elűző a jó szokástól ez egyszer kissé nagyon eltért. Nem kevesebb mint három órai késéssel érkezett meg a rendeltetési helyére s ennek a késésnek az alábbi szinte hihetetlenül komplikált okai voltak. A vonat rendes időben indult el Pragerhofból és minden baj nélkül érkezett meg Murakereszúrra, hol azonban több mint félórán át vesztegelni kellett, mert éppen midőn tovább indulni akart a legközelebbi állomás, Nagykanizsa felé, csőrepedés történt a kazánban és félóránál tovább tartott, míg a megsérült mozdonyt némileg használható állapotba tudták helyezni. Kanizsán, mint rendesen, új mozdonyt akasztottak a késedelmes gyorsvonat kocsijai elé s így indult a 203-as félóra-késéssel. Siófoknál sem voltak azonban még odébb: a gyorsvonat utasai, s vonatuk már két és félóra késést szenvedett. Az történt ugyanis, hogy a Kanizsán váltott mozdonyt Siófok előtt szintén csőrepedés érte s itt már nem lehetett egyebet tenni, mint Székesfehérvárra kellett sürgönyözni, ahonnan 2 óra múlva megérkezett a segély mozdony. Ez vitte aztán az akadályversenyt játszó gyorsvonatot Budapest felé. De csak felé, mert Székesfehérvárnál tovább egy tappodtat sem tudott evickélni. Kiszámíthatatlanok ugyanis a végezt és a csőrepedések utai, s akár hiszik, akár nem, ez a mozdony is csőrepedés miatt fenekelt meg. Székesfehérváron pedig nem volt egyéb fölösleges fűtött mozdony, mint egy kis vicinális kávédaráló, nem volt hát mit tenni, ezt kellett a nagy, hatalmas gyorsvonat elé fogni, s ez vitte aztán be délután 1 óra tájban nagy gaudiummal a gyorsvonatot a budai állomásra, hol már már azt hitték, hogy talán a siófoki lövészenyen elvesztette a pénzét a rossz gyorsvonat s azért nem mer hazamenni. S ha már a humornál tartunk, akkor ugyanez alkalomból ideiktatjuk még ezt is. Amint a vonat Siófokon vesztegelt, s utasai a várakozásban kilódvá, nyári viccekkel igyekeztek egymásra nézve minél elviselhetetlenebbekké lenni, egyszer csak megszólal egy izzadó utas, ki mindeddig megadással tűrte sorsát: — Nem is olyan drága ez a Siófok, mint mondják, szólt meg a veszteglés vége felé. Mi már több mint két órája itt tartózkodunk s még egy vasunk se fogyott el. — Megfennegettek, hogy mindjárt meg két órát Siófokon kell maradnia.

— Leültött állomási előjáró. Megirtuk, hogy Tancsics János állomási előjárót Zalaapátiban orvul leültették s hogy az előjáró a szenvedett sérülések következtében néhány órai szenvedés után meghalt. Most azt írják Zalaapátiból, hogy Tancsicsot egy Benkő nevű apáti ember ütötte agyon, akivel Tancsics előzőleg a kocsijában összeveszett. A gyókoszt letartóztatták.

— Ut a csobánczi várhoz. A történelmi vonatkozásokban gazdag csobánczi várromokhoz vezető utat a Balaton-Sávetség megjelölte, hogy a híres várromokat megtekinteni kívánók könnyen eligazodjanak. A jelzés a következő: Gyulakezsi közönségben a templom mellett

levő koresmánál egy ducon „Csobánc tétőre vezető út” felirású tábla van kitéve és az irányt felfelé vörös táblán fehér nyíl, lefelé pedig fehér táblán vörös nyíl jelzi. A tétőn emelkedő emlékmű költségeinek összegyűjtésére a belügyminiszter Balatoni Szövetségnek újabb egy évi engedélyt adott. Az emlékműre szánt adományok a szövetség központi irodájához Balatonfüredre küldendők. A szövetség legutóbb tartott választmányi üléséből felkéri a balatoni összes fűrdő-tulajdonosokat, hogy a jótékony célú mulatságok jövődelmére ez évben a csobánci emlékmű javára fordítsák. Meg vagyunk róla győződve, hogy a Balatoni Szövetség eddigi megkeresése kedvező fogadtatással talál és a Balatonnál nyaraló asszonyok rajta lesznek azon, hogy az asszonyi bátorságot és hazafias érzényt hirdető csobánci tétőn rövid idő alatt álljon a magasba nyúló hatalmas emlékműszlop.

— A vasutasmulatság a sörgyárban. Pompásan sikerült nyári mulatságot rendeztek tegnap a sörgyárban a nagykanizsai vasutasok, mint az ország vasutaszövetsége nagykanizsai kerületének tagjai. A mulatság szép anyagi, de még szebb erkölcsi sikert eredményezett. Mintegy 1000—1200 főből álló közönsége volt a mulatságnak, melynek az időjárás is rendkívül kedvezett. Jelen volt ott a város lithon tartózkodó egész előkelő közönsége és a messze környékből uri vasutasvilág. A kitűnően sikerült mulatság Ritscher Marcell forgalmi hivatalnok és Prikkel Lajos pályamester rendezői talentumának eredménye. Különösen Ritscher Marcell fejtett ki a mulatság minél sikeresebb tételle körül rendkívüli tevékenységet, amennyiben nemcsak mint a mulatság előkészítője és főrendezője, hanem mint rendkívül elmés rögtönzéseivel felkötő konferencier és a jókedvűnek a hajnali órákig fáradhatlan ebrentartója vette ki részét a humánus célú nagy mulatság fáradságos feléből. A kitűnően sikerült műsor egy részét a Thália-társaság ügyes tagjai töltötték be nívós programmszámokkal. Ezek között elsősorban említést érdemlőnek Moshammer Mariska és Szabó István, kik egy excentrikus táncduettet lejtettek. A szóval előadók között Singér Teruskának volt nagy sikere az „Iz” c. nagy hatással előadott vig monológjával. Biró István „Az utolsó főpap” című komoly szavaltával ért el nagy hatást. Ezután szindarab következett. „Ki a nyertes?” című kitűnő bohózat, melyet Dánis Jenő, Kovács József és Maschankzer Jenő adtak elő frenetikus sikerrel. Különösen mulatságos volt Dánis Jenő alakítása komikus szerepében. Fellépett még a szintársulat három tagja is, kiket dicsérni talán szinte felesleges is. Hidy Irén kuplékat énekelt, Izó Miklós szintén, Hajagos Károly pedig a népszerű „Most, a mikor minden virág nyílik” kezdetű Zerkovitz-féle dalt. Hogy milyen hatással, arról legényesebben beszélt az arénának mindennapi zsufolt háza. A műsor után az ezernyi tömeg uri nép a sörgyári kert lerített asztalai körül foglalt helyet, s megkezdődött a vacsora, majd a kerti mulatságok mindenkor kiegészítője, a komletti és szerpentin csata, világposta és díjekelés, majd a párok sétája a kertnek sok száz lampiontól tündérivé varázsolt kavicsos útján. Közben pedig a vendéglő nyágyterében kezdetét vette az elmaradhatlan bósztón, mely a táncoló fiatalok százait a hajnali órákig ott tartotta a jól sikerült mulatság színhelyén. A mulatság közönsége között kellemes feltűnést keltettek a kiskánizsai 48-as polgárfiúk, kik megjelenésükkel a vasutasok iránt meg a képviselőválasztások idejéből keltező rokonszenvedőknek adtak kifejezést. A vasutas árvaoknak és özvegyeknek közel 400 korona maradt a mulatság jövődelméből.

— Váratlan pofonok. Biró Jenő elbeszélte az este 10 óra tájban egy ismerőseivel beszélgette Kőrös-utca 11. számú ház kapujában. Amint itt ücsögésen dia-

kulálgattak, egyszer csak arra ment egy hármastársaság, mely midőn a kapuhoz ért, kivált abból egy nyurga legény és asszony, se beszéd, pofonvágtat. Biró. Midőn pedig ez védekezni próbált, újból nyakon teremtette s addig verte, mig nem vértől elborítva eszméletlenül összeesett. Birót a ház lakói mosták fel, s ő rögtön panasztételre jelentkezett az ügyeletes rendőrtisztánál, kinek a tettes személyére nézve azt adta elő, hogy abban Légrádi János Teleky-uti cipőfelsőrész készítője ismeri rá. A pofonok történetére nézve azt a feltevését közölte a rendőrbiztossal, hogy azokat alighanem azért kapta, mert nemrég, midőn még Légrádi vele együtt dolgozott a cipőgyárban, azt óralappal gyanúsították és ő (Biró) szintén résztvevő Légrádi holmijának átkutatásában. A váratlan pofonok hőstét a járásbíróhoz küldték át panaszával.

— A dunántúli középiskolák fejlesztése. A közoktatásiügyi miniszter értesülésünk szerint a győri tankerületi főigazgatóság területén több középiskolára vonatkozólag hozott fejlesztő határozatot. Így a győri főreáliskolában a IV. parallel osztály felállítását, továbbá a tatabi algináziumnak főgináziummá fejlesztését elrendelte és eivben hozzájárult, hogy Szombathelyen főreáliskola állítsassék.

— Felakasztotta magát egy ördög. Olad községben Szép István gyári munkás feleségén már régóta elmebetegség tünetei mutatkoztak. A szerencsétlen asszony tegnap, valószínűleg egy ilyen ördögségi rohamában felakasztotta magát. A férje a munkából hazajövet a lakást zárva találta. Betörte az ablakot, behatolt a szobába és ott találta a feleséget egy cukorszárgán függve, holtan. Takács Benedek járásorvos tegnap délután teljesítette a hullaszemlélt, melynek során megállapították az öngyilkosságot.

Családi dráma a mézesbetelekben.

Egy járásbíróági jegyző gyilkos merénylete.

— Saját tudósítónk távirati jelentése.

Budapest, július 11.

Tegnap este megrendítő dráma játszódott le Bánffyhyunad gazdasági kertjében. Koleszár Imre, bánffyhyunadi járásbíróági jegyző ugyanis eddig ismeretlen okokból előbb kétszer rálőtt fiatal feleségére, majd halántékra lőtte magát.

Koleszár Imre, aki a bánffyhyunadi iskola igazgatójának, Koleszár Lajosnak a fia, csak hat héttel ezelőtt nősült. A házasság szerelmi házasság volt s a fiatal pár boldogan élt együtt az első perctől fogva.

Tegnapig a legnagyobb békeségben éltek együtt kettesben. Tegnap aztán a fiatal asszony, mitől sem tartva, egyik jó barátjának, Czuczsa Emma tanítónővel sétálni ment a gazdasági kertbe. A séta után egyenesen hazament, hogy a férjét a szülőihez uszonázní hívja.

Mikor az asszony a szobába lépett, férje ott állt a szobában s kezében már ott volt a revolver. Az asszonyt köszönt az urának, amire az szemrehányásokkal kezdte illetni az asszonyt. Szemére hányta, hogy nem törődik vele, nem szereti őt, különben nem hagyná ennyi ideig egyedül. Az asszony mentegetődzött és látva a férfi kezében a revolvért, ki akarta csavarni a kezéből. E percben azonban a férj felemelte a revolvért és a feleségére

lőtt. A golyó az asszony kulcsontjába fúródott és ott megakadt. Az asszony felsikolt és menekülni igyekezett, de a férfi látva, hogy nem találta a golyó, még egyszer a feleségére lőtt. A második golyó Koleszárné felemelt kezét találta, amire a szerencsétlen asszony a földalontól és rémlettől összeesett. A férj ekkor maga ellen fordította a gyilkos fegyvert, halántékra lőtte magát és nyomban meghalt.

Az öngyilkosság híre hamar elterjedt s a szerencsétlen asszony szülei is rögtön a Jeányuk lakására siettek, ahonnan saját lakásukra szállították.

Az alig tizenhét éves asszony és családja iránt általános a részvétel. Az öngyilkosság oka felől természetesen nyomban megindultak a különböző verziók. Az eset annál inkább megdöbbentést keltett, mert az ismerősök tudomása szerint a fiatalok boldogan éltek.

Színház és művészetek

A pécsi színház sorsa.

NEM Kövesyt ajánlák.

Saját tudósítónktól.

Tipikus vidéki határozatot hozott szombaton a pécsi városi „színházi bizottság”. Kövesy Albert igazgató pécsi koncessziója jövő évben lejár és a pécsi színházra pályázatot hirdettek. Pályázott több vidéki igazgató, köztük Kövesy Albert is, de pályázott még valaki: Füredi Béla pécsi droguista. Füredi valamikor színész volt, de aztán szakított a „szépművészettel” — mint a Liliom-ban mondják — és droguista lett Pécsen. Most, hogy a pécsi színház engedélye lejárt, Füredinek ismét kedve támadt a színészséghez, kilépett az üzletből és megpályázta a pécsi színházat.

Ehhez neki nemcsak színadi multja van, hanem Pécsen előkelő rokonsága is, melynek befolyásában valószínűleg jobban bízakodhatott, mint művészi érdemeiben. Kövesy Albert pedig elkövette azt a könnyelműséget, hogy egy szalmaszálat sem mozdított meg a direktorságért, mert ő viszont nem protekcióban, hanem művészi érdemek méltánylásában bízott. És megtörtént, hogy a színházi bizottság szombaton két szótöbbséggel Füredi mellett nyilatkozott. A bizottság tehát őt ajánlja a közgyűlésnek.

Nem tudjuk, hogy Pécs város közgyűlése mit fog határozni. Lehet, hogy a bizottsági javaslatot nem fogadják el; de már maga az a tény, hogy a bizottság ezt a határozatot hozta, jellegzetesen vidéki esemény. Iskolaépítés, münderszállítás, utakövezés, vagy—színművészet, teljesen egyre megy. Mindegyik sorsát a protekció, a familia befolyása dönti el. — Lehet, hogy Fürediből jó színészdirektor tesz. Lehet, hogy nem lesz az. — Lehet, hogy kiváló művész. Lehet, hogy nem az. Mindezt senki sem tudhatja. Közludomásu anhyi, hogy e pályázatnál egy kereskedő állt szemben egy országos névű, érdemes szinagazgatóval és győzött — a rokoni protekció és a barátság.

Színházvezetés, utakövezés, mündér liferálás: ez oly mindegy!

(—) Trenck báró. Albini Félixnek operai erejű nagy operett-muzsikája meghódította a kanizsai füleket is. Nagy érdeklődés kísérte a Trenck báró előadását, mely Feld Mátyás színházának még a telőta állandó és minduntalan fel-felújított kasszadarabja. És a Trenck báró című

operettnek nemcsak a zenéje érdemel rendkívüli figyelmet, hanem egész librettója is. Szóval jól érezte magát szombat este az arénában a nagyon és a kevésbé zeneértő, meg az is, aki csak szindarabot nézni ment oda. A címszerepet, Trenck báró tenorpartját nem kis fáradsággal, de annál nagyobb sikerrel Hajagos Károly énekelt. Kürty Klára híres szerepét, Lydia grófnőt Fábrián Linka játszotta szépen klorált énekhanggal. Hidy Irén nagyon hálás szerepet nyert a kis Maricában; egyéniségének rokonszenves megjelenésével nagyon ki is használhatta azt. Pompásan sikerült Faludyval, a partnerével való ének és táncduettje. Izó Miklós megint remekelt egy groteszk komikus szerepben, s ugyanezenben Pataky, valamint Károlyiné a legjobb ízű alakítást nyújtották.

(—) A gazdag szubrett. Hat éve énekelt a kanizsai színpadon Kormos Ilonka, mint Kövesi szintársulatának másodsübröttje. Igen ügyes, kedves, szép hangulány volt, kinek különösen a kereskedő segédek rendeztek zajos ovációkat. Már akkor sejtetni lehetett, hogy Kormos Ilonka szép karriert csinál. Csinált is. A fővárosi lapok „ingattalnadás”-i rovatai közlik, hogy egy báró háromszáz ezer korona értékű budapesti házat a művész névére iratta. Van ezen kívül Kormos Ilonkának egy igen helyes, Duna menti villája. És vaj még sok egybe. Bizonyára az automobil sem hiányzik Tessék rá visszaemlékezni: mi megmondtuk, hogy ez a művész karriert fog csinálni. Hát nem csinált?

(—) Heti-műsor.

Hétfőn: Romvári Lajos sugó jubiláris ünnepi előadása: Buridán számarat.

Kedden: Jánoska.

Szerdén: Sötét pont (közkívánatra.)

Csütörtökön: Smokk család (Kövesi Albert fellépésével.)

Pénteken: Elvált asszony.

Szombaton: Tilos a csók.

Helyes cím, jó cég, hova
óra és látszer dolgában
bizalommal fordulhatunk
SZÍVOS ANTAL műórás és
látszerész Nagykanizsa Er-
zsébet királyné-tér, Szarvas
és Fiume-kávéház között.

Táviratok

és telefonjelentések.

Provokálás egy interpelláció miatt.

Budapest, július 11. Ma reggel a fővárosba érkezett Erődy marostordamegyei főispán, hogy provokáltassa Urmányi György orsz. képviselőt azokért a reá vonatkozólag tett sértő kifejezésekért, melyeket a képviselő szombaton a parlamentben a belügyminiszterhez intézett interpellációjában alkalmazott.

Egy híres cigányprimás halála.

Szatmár, július 11. Ma itt váratlanul elhunyt Bunkó Vince híres cigányprimás, kit a német császár és az angol király több ízben kitüntettek.

Lezuhant aviatikus.

Gent, július 11. Kinet belga aviatikus tegnap egy teljes óra hosszat repült már egyhuzamban, midőn egy hirtelen jött szélroham egy lához csapta gépét. Kinet ki akart ugrani a nyeregéből, de oly szerencsétlenül ugrott, hogy halálosan megsebesült. A szerencsétlenül járt aviatikus legutóbb Budapesten is versenyzett.

A kiváló népi és lithumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknak, köszvénynek, ezukorbetegségnek, vörhenységnek és hurutos bántalmaknak kitűnő hatása.

Természeti széntesvíz. — Rógható, gyógyvízvesztésében és gyógyításában.

BOMLITH ALORT Rógható-Lipóti Salvator-Forrás-Vállalat, Budapest, V. kerület, Rógható 8.

— Emile Bergerat. —

— Szemtelen! Szégyentelen fickó! Menjen aludni! kiáltott és szigorú mozdulattal huzta le az oknyáját és zárta be a szóttem a paradicsomot.

Es így készítettem el harminc ülésre az én „Atalante”-met — egy portásfülké-
ben — fejezte be elbeszélését a művész.

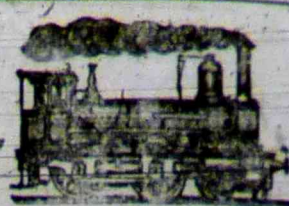
Felelős szerkesztő: Nagy Samu.

_____ Vassergasse 19. _____

Bővebbet Barta Alfred
leletében Nagykanizsán.

Nagykanizsán. 1874

Önkormányzatok 1000 forintig ingyenesen lehet a szemetet elhelyezni a városi személtárolókban. A városi személtárolókban a szemetet elhelyezni a városi személtárolókban. A városi személtárolókban a szemetet elhelyezni a városi személtárolókban.

Az előírásoknak megfelelő kímélettel, aranykéssel cserélt
 gummi gyártás reklámot ingyen küld az **ALLA**
 gummi gyártás 1/149. Pratersrasse No. 57.
 Főosztály: Üő öskereszt drogeria N. gy. 1/149.

Zalavármegye nemesi választmánya.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy melléklettel.

A szerkesztőség illetékes közlemények a szerkesztőség címére: Budapest. — Kéziratok megküldése nem vállalkozunk, de névelés levelekkel nem veszünk foglalkozunk a szerkesztőség.

Modellek és nyilatkozatok a szerkesztőség felé a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben	Postai
hához hordva	szétküldés
Egy óra 1.20 K	Egy óra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7	Félévre 9
Egész évre 14	Egész évre 18

Egyes szám ára 6 fillér.

Mulatságok, balladák, és más közlemények áronként 50 fillér.

Egyeztetés és esetleges ártólások díja 5 korona. Készletnyitvatartás 6 kor.

XXXVII. évf. 151. szám.

Nagykanizsa, szerda, 1910. július 13.

Kiadóhivatal:

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A magyar dal ünnepe.

Harmadik nap.

A verseny.

Kiküldött munkatársunktól.

A vasárnap délutáni verseny megható jelenettel vette kezdetét. Az összkar Himnusz után a Ruszti Férfi Dalegylet lépett fel 19 taggal. Előadták Arány János népdalegységét. Örömmel volt nézni, amint ez a németajku egyszerű polgáremberekből álló énekkar tanítója Klug Gyula vezetésével éneklő a magyar nótát. Zászló tartójuk magyar ruhában állt elő és lobogtatja a trikolt, míg társai a magyar kultúrát szolgálják. A közönség lelkes tapsal jutalmazta őket.

Utánuk ugyancsak Arány János népdalegysége, a zalaegerszegi Dalárda adta elő. A D. D. Sz. legfiatalabb tagja ez az egyesület, most szerepeinek először Dunántúl közönsége előtt, de előadásukból sok reményre jogosítanak bennünket. Huszonnégy tagja van, mind ambiciózus, többnyire hivatalnokokból álló tagok; Sándor Zsigmondnak a jövővi zenészek vezetésével sokra vihetik.

A műdal csoportban a komáromi román. Egyházi Énekkar volt az első. Szabolcska Aggházy, Őszi dal-át adták elő. Karnagy Maiek Tivadar. A dalárdának kevés a tagja, s azok közül is sokan rekedtek, még a kevés számú énekeshez mérten sem elég erőteljes a hang, nem ebben a versenyben kellett volna versenyezniük, hanem a sokkal könnyebb népdalcsoportban. Ugyancsak a műdal csoportban szerepelt a Sárvári Dalegylet is huszonnégy taggal. Az egyes szövegek arányban vannak egymással, az előadással meg volt elégedve a közönség. Karnagy Entzbruder János.

Tatai és Tóvárosi Polgári Olvasóköri Dalárda tizenkilenc taggal vett részt. Karnagy volt Haber József. Az előadáson meglátszott a szorgalom eredménye.

Ezután a nehéz műdal csoport versenyé következett. Előadták Lampérth-Révy „Ismeretek egy szép országot” c. művét. Először szerepelt a budapesti Kukrász Dalkör 22 taggal. Lantos Imre vezetésével. A szép hanganyaggal rendelkező kar minden elfogultság nélkül énekelte. Az előadásban határozott művészi kvalitás nyilvánult meg. A darab befejeztével a közönség lelkesen ünnepelte az előadókat is, meg a jelenlevő Révy Gézát, a dal zeneszerzőjét.

A körmeneti Dalegységet 28 taggal vett részt a kötött versenyben; karmester Bejci Gábor. — Bátor, átértett előadást produkáltak.

Versenyen kívül a keszthelyi Iparosok Dalköre Lányi-Pető „Szentimihályi kápolnában” c. balatoni regét adta elő Garay Sándor vezetésével. A darab zongorakíséretét maga a szerző látta el. A szép megható szöveg és zenéjű darabot a dalosok átérve és átérve, ihlettel adták elő. Végül a közönség sokat tapsolt a szerzőket és Petőnek egy nagy babérkoszorút ajándékozott.

A könnyű hangverseny nehéz műdal csoportjában a pécsi Polgári Dalkör követ-

kezett 24 taggal karnagy Székely Márton volt. Az énekesek precíz előadásban részesítették a közönséget. A kitűnő vezetés és szorgalmas tanulás eredménye sok tap-sot érdemelt.

A székesfehérvári Polgári Dalkör harminc taggal Jambor Zsigmond vezetésével alatt brilirozott. Többnyire zeneképzett tagokból álló dalárda ihlettel adta elő a szép művet.

Ezután újra versenyen kívüli szereplés következett. A Budapesti Lyra állt ki a deszkákra és 22 taggal Stark Henrik vezetésével Peiofi-Lányi Petőfi c. művét adták elő. A kitűnő hanganyaggal, karmesterrel bíró énekkar művészesen énekelte és hosszas tapsot érdemelt ki.

Utánuk a Székesfehérvári Déli Vasuti Dalegységet 32 taggal jött ki és Knefel

Ferenc vezetésével nagyon jó előadásban énekeltek el „Ismeretek egy szép országot” c. éneket.

A Szombathelyi Máv. Műhely Haladás Dalárdája 36 taggal Kreuter Antal vezetésével nagyon szépen és élvezetesen adta elő az énekszámt. A közönség részéről kellemes hatást gyakorolt az, hogy a karmester magyar ruhában dirigált.

A Szombathelyi Dalosegységet 26 taggal ugyancsak Kreuter vezetésével precíz előadásban énekeltek. Kitűnő hang-énekesek vannak.

Sokat tapsolt a közönség a Veszprémi Dalegységet is, melynek 28 erőteljes hangú intelligens zeneképzett egyénből álló énekkara ihlettel énekelte ezt a szívből fakadt szívhez szóló dalt. Karmester Gaál Sándor volt.

A nehéz műdal csoportban csak egy dalárda vett részt, a Győri Ének és Zeneegylet. A tagok száma 28, karnagy dr. Vajda Emil. Előadták Petőfi-Latzkovszky „A házról” c. versenyt. Ambiciózus énekesek, kikben a tehetség párosul a szorgalommal. Sokat tapsoltak nekik.

A vasárnapi verseny Czuczor-Révy „Riadó” jával nyert befejezést, melyet az összkar adott elő a szerző vezetésével. Mind a közönség, mind pedig az énekesek lelkesen ünnepelték a gyönyörű ének művészszerzőjét.

Daloverseny után az egész közönség felvonult a grófi parkba, hol a dalosok szerenádokat adtak Festetics Taszilo gróf fővédnöknek. A gróf szíves szavakban mondott köszönetet a figyelemért. A gróf parkja, mely máskülönbben mindig zárva van a közönség előtt, ezúttal egész nap nyitva volt.

Este a Balaton partján tűzijáték, velencei éj volt. Ugyanitt a fővédnök megvendégelte a dalosokat halászlével és jó balaton-mellicsi borral. A közönség a kétes idő dacára is nagy számban volt jelen és élvezte mindazt a szépet, melyet sehol a világon másutt nem talál.

Hétfő.

Hétfő délelőtti szabad volt. Az összkarok próbája után ki-ki ment a maga szórakozására. Jó idő lévén fürödtek, csónakáztak, sokan kirándultak Hévízre. A verseny délután három órakor vette kezdetét. A közönség ma is szívesen meglátogatta a termet.

Ma volt a szabadon választott verseny.

E napon már nem volt ott a gróf. Ott láttuk azonban a hallgatóság soraiban dr. Herman Antal egyetemi tanárt, dr. Öváry Ferenc orsz. képviselőt, Vendéghegyi Géza az orsz. m. zeneegyesület ügyvezető elnökét, Fodor Pált az orsz. m. zeneegyesület titkárát, dr. Angyal Armandot, Ság Józsefet a zenelap szerkesztőjét, dr. Vajda Emil zeneszerzőt, dr. Oravek Pált és dr. Rajna Nándort az orsz. m. zeneegylet választmányi tagjait, Kirchner Elek zeneszerzőt és még másokat.

A verseny Ekhard Antal vezetésével Huber Szabadság dalával vette kezdetét. A hatalmas koncepciójú művet imponáló erővel énekelte az összkar. Ekhard Antal kitűnő karmester. Kövérsége dacára oly könnyedén és oly elevenen dirigál, hogy szinte magával ragadja

énekest, hallgatót egyaránt. — Mint vasárnap, úgy ma is a rusztiak kezdtek. Előadták Huber Károly „Nemzeti zászló” művét. A kar tekintettel arra, hogy Ruszton kívül még sehol sem énekeltek, közmegegyezésre szerepelt.

A zalaegerszegiek Lányi Ernő „Kertem alatt” c. művét adták elő nagy tetszéssel. A komáromiak ma sokkal jobban énekeltek mint tegnap. Amint látszik hajlamuk a népdal felé gravitál. Előadták Méder Mihály népdalait.

A sárváriak Eder Józseftől a „Vén cimbalmost” énekeltek. A jól előadott darabot a közönség szívesen hallgatta és megtapsolta.

A tatatóvárosiak Rieger György „Isten hozzád” b. művét énekeltek. A jól betanult darab ügyes előadása a közönség élelénk tetszélyét váltotta ki.

A Budapesti Kukrász Dalkör Erkel Sándor „Dalra magyar” című dalát adta elő nagy precizitással. A kitűnően átértett darabot a költő intenciója szerint adták elő. A közönség hosszasan tapsolta őket.

A körmeneti ma lerontották azt, amit vasárnap építettek. — Az elmúlt éjjel a Balaton partján valószínű meghűlték, mert nagyon be voltak rekedve.

Tíz perc szünet következett ezután, melynek végével a dalárdák megkoszorúzták a Keszthelyi Dalárda zászlóját. Festői szép látvány volt az emelvényen látni a sok dalost zászlójukkal s felettük nemzeti színű villanyos lámpákból kirakott lant s köröskörül zöld lombok. Elsőnek Vajda Emil győri karmester tette rá a koszorút csinos talpraesett, rövid beszéd keretében. Utána dr. Lakatos Vince a Keszthelyi Iparosok Dalköre nevében köszönte meg a figyelmet. Ezután egyenkint rakták rá koszorújukat a dalosok egy-egy csinos jelge kíséretében.

A zászlókoszorúzás után a pécsiek léptek az emelvényre és kifogástalanul énekeltek karmesterüknek Székely Mártonnak szerzeményét „Egy gondolattal bánt engemet” c. dalt.

A fehérvári Polgári Daloskör felkészülten énekelte el Hoppe Rezső „Daloljatok” c. művét. A közönség lelkesen élenezte őket. A székesfehérvári Déli Vasuti Dalegylet Révy Gézának „Megfakult a nőt” c. dalát adta elő nagy hatással. Az igazán magyar szerzőnek szép érelemdús darabja ez, finom művészkéssel telve. A

közönség hosszasán és lelkesen élenezte a rokonszenves szerzőt.

A szombathelyi máv. műhely Haladó Dalárdája nagy tetszést aratva énekelte el dr. Horváth Ákos „Késő vágy” c. művét.

Zoltán Máttyás „Szabadság dal”-át a Szombathelyi Dalegységet nagy készteliséggel, finom kidolgozással adta elő.

A veszprémi szereplésükkel határozott rokonszenvet vívtak ki maguknak. Hoppe „Daloljatok” c. dalát adták elő és jó vezetőjüket és a dalosokat a közönség sokáig tapsolta.

A Győri Ének és Zeneegylet Kirchner Elek „Dalforrás” c. művét adta elő azzal a precizitással, amellyel töle jó hírve után nem csodálunk. A szép szerzemény írója Kirchner jelen volt és a közönség őt is sokáig tüdőzte.

A verseny a Szózat eléneklésével ért véget.

Mig a bíráló bizottság az ítélőhatalma felévonult, addig a veszprémi dalárda és a székesfehérvári polgári daloskör szerenádokat adott dr. Dezsényi Árpád elnöknek. A szép dalok és a figyelem nagyon jó hatást gyakorolt mind a hallgatóságra, mind pedig az elnökre. Dr. Dezsényi meglepő szavakban mondott köszönetet és a dalosokat megvendégelte.

A győri énekesek pedig Festetics György gróf szobrát koszorúzták meg nagy közönség jelenlétében. Dr. Vajda Emil egy nagyon szép határos beszédet is mondott, melyet a közönség többszörös élenezése és tetszélynyilvánítása kísért.

A zsűri este fél kilenckor a Balaton partján hirdette ki az eredményt és akkor osztotta ki a jutalmakat is, melyeket a közönség lelkes élenezése között vettek át a dalosok képviselői.

Megyei jegyzőgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Folyó hó 11-én tartották Keszthelyen megyénk jegyzői évi rendes közgyűlést.

A tagok szép számban sereglettek egybe, annál is inkább, mivel ép e napon volt a D. D. sz. dalversenye. A gyűlésen ott láttuk Korbai Károly egerszegi polgármestert, Csizmazia László tatatóvárosi főjegyzőt, az orsz. jegyzőegylet alelnökét, — Takács Imre főszolgabíró stb.

Pontban tíz órakor nyitotta meg az ülést Molnár István elnök, szepetki jegyző, s szíves szavakban üdvözölte az egybegyűlt kártársakat, valamint a megjelent vendégeket. Az elnöki jelentés magvas, tartalmas volt. Részletesen benne volt a választmány ez évi működése. Kiemelkedő részletek a nyugdíjügyben tett intézkedések, mely szerint harmincöt évi szolgálati időt követelnek; a jegyzők családi életét oly közelről érdeklő győri internatus áldásos intézményének előbbrevitele és adminisztrációs intézkedések.

Megemlékezik az elnöki jelentés még a távozó illetőleg elhunyt kártársokról is. Jóllehet barátságos hangon búcsúzik a nyugdíjba vonuló Ferenc János kiskomáromi és Pap Mihály Jesencetomaji kártársaktól. Kegyeletes szavakban emlékszik meg Mezővéd battorinyai és Ley János

slimegkaptalanfai elhunyt kollégákról a jelentést a közgyűlés tudomásul vette.

A pénztári számadásokat és költségvetést helybenhagyták.

„Uj politika” c. jegyzők érdekeit szolgáló napilapra huszonhárom nevjegyzés történt.

Néhaj Juhos Ferencnek az Orsz. jegyző Egyesület napilapjának és esz. elnökének siremlékére 35 koronát utaltak ki.

A zalaezerségi novai járásköri Egylet indítványát, a cseledtkönyvbe eszközöndő bejegyzésekre vonatkozólag elfogadták. Eszerint a fontos adatok pontos leírását szorgalmazó rendeletet kérnek az alispáni hivataltól, mert a jelenlegi rendszer a jegyzőknek igen hátráltatja munkáját. A széplérmegyei társaság alírta felet napirendre térnek, mert a kölcsönös szarvasmarha kártalanítás bejegyzés és baleset esetén sokkal eredményesebben vihető keresztül szövetkezeti úton, mint az indítvány szerint megyei szabályrendelet révén.

Az indítványok az során elnök indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy Huszka Béla országos egyesületi elnököt nyugdíjba vonulása által az elnöki állásból való távozása alkalmával egy búcsúzó levélben fogja felkeresni.

Ferenczi János nyug. kiskomáromi jegyzőt az egyesület volt elnökét tiszteletbeli tagnak választották meg.

A Zalaezerségen felállítandó Csány szobor alapra 20 koronát utaltak ki. Az orsz. központi közgyűlésre Plichta Béla és Szarvasinszky György kártársakat küldték ki. A Ley Mihály elhalálozásával megüresedett választmányi tagságot Zábó Oszával (Zalagógánfa) töltötték be.

Végül az elnök a tagokat az egyetértésre buzdítván a gyűlést bezárta.

Köszöntés után a Hullám szállóban bankett volt.

Tisza István a nemzetiségi kérdésről.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 12.

A képviselőház mai ülésének kiemelendő mozzanata volt Tisza István gróf nagy beszéde a nemzetiségi kérdésről. A beszéd tendenciája megértem, hogy minden oldalról elismeréssel találkozok, bár az elfogás dolga, hogy a Tisza István által ajánlott módon célt lehet-e érni.

Az ülésen Berzeviczy Albert elnököt. Mindjárt folytatták a felirati javaslat tárgyalását. — Bakonyi Samu Issekutz György tegnapi beszédével polemizál. Birálja a trónbeszéd szövegét. Kifejté azt, hogy a nagy kormánypárttal szemben szükség van az elszánt ellenzékre, melyre az a kötelesség vár, hogy az igazi népparlament megteremtését keressék. Ehhez pedig csak az általános, egyenlő és titkos választói jogon át vezet az út. A javaslatot nem fogadja el és csatlakozik a juth-párt felirathoz.

Nagy figyelmet keltve emelkedett szóra Tisza István gróf. Kijelenti, hogy a felirati vita keretein némileg kívül eső dologgal, a nemzetiségi kérdéssel óhajt foglalkozni. Szerinte a választások legörvendetesebb eredménye az, hogy a nemzetiségi izgatók kifordultak a parlamentből és ezzel békés munkára összehozta az ország minden nemzetiségű lakóját. Most tudomásul veheti a külföld, hogy ebben az országban a nemzetiségi kérdést csak a magyar államnak lehet megoldani. Nemzeti egységünk, épességünk keretén belül minden megadunk a nemzetiségeknek, de kérihetetlen szigorral fogunk eljárni az izgatókkal szemben. Soha még a maihoz hasonló kedvező alkalmat nem kínálkozott ahhoz, hogy a nemzetiségekkel szemben a legmázasabb módon előzetes engedélyt tanúsítsunk. Tegyük meg ezt. Különösen a hazai román intelligenciához szól, ne áskálódjanak ellenünk, ne rágalmazzanak bennünket a külföld előtt, legyenek hű polgárai a hazának. A nemzetiségi vezérek nem vezérel a népnek. A vezető szerepet ragadja magához a kormány, mely a nép hivatalos vezérével karöltve ragadja ki a nemzetiségi népet abból a veszedelemből, melybe az izgatók döntöttek. (Hangos éljenek jobb felől.) Ez a feladat a román főpapokra és a kormányra vár és ebben a munkájukban kell, hogy pártkülömbökre való tekintet nélkül számíthassanak rájuk. Óhajtja, hogy az illetékes tényezők ragadják meg az évtizedek óta várt és végre elérkezett kedvező alkalmat.

Tisza beszéde után az elnök az ülést felfüggesztette.

Nyilatkozat.

A Lőke Emil ur viláraitában érdekes ingadozás figyelhető meg. Mindaddig, míg előtünk ma is rejtélyes célzatu támadásait nem vettük figyelembe, mértékeltlenül ontotta a hasábkait; mihely pedig mi is két hasábnyi figyelmet áldoztunk neki, összezsugorodik husz sorra. De hát husz sorban is sok tarthatatlan állítás elfér.

Az ügyvéd ur azt hiszi, hogy kényelmesen átsétálhat azon a részen, melyet cikkem szándékosan hagyott. Meg kell magyaráznom, — bár az ő nyilatkozata erre igazán nem kényszerít, — hogy a szavaimat elterditi. En első ízben, egy hét előtt, olyan hangon szólítottam fel a jelentkezésre, hogy ezért követelhetett és kapott is volna elégtételt. De ő nem kéri elégtételt, még csak meg sem nevezte magát. Nekem tehát azt a lehetőséget figyelmen kívül kellett hagynom, hogy ezt az ügyet az elégtételkérés és nyújtás megszokott módját végzik be és Lőke Emil ur kijelentését, hogy „elbárik Nagy Samuval”, már csak úgy értelmezhettem, hogy az elbánás vagy a hetilap hasábjain, vagy az utcán fog megtörténni. Az elsőnek álltam elébe, a második lehetőséget pedig minden kabatos ember mérsékelt izlésével, megvetéssel elutasítottam. Ennyit tettem és nem többet. Ez nem „rimánkodás”, nem gyávaság, hanem jóérzés és neveltség. Végre is, ha valaki vádakat emel ellenem, követelhetem, hogy ezeket bizonyítsa, mert a „köponyatorés” belyáráson kívül egyebet nem bizonyít.

Lőke Emil ur azzal a bejelentéssel végzi nyilatkozatát, hogy a Zala elleni „lehetőséget a közügy szolgálatába bocsátja.” Helyes, ehhez joga van. Csak aztán igazán közügy legyen az, melyet így lehetőségének bőkezű ajándékával eláraszt. Megügyeijük.

Viszont azt kell hinnem, hogy én is „közügy”-et műveltem, midőn kellően méltattam, a méltatandókat, legalább erre vallanak a „Scarabeus” nyomán városzerzte kigyult örömlüzek.

Részemről: nincs tovább.

„A Nagy Samu.”

A sorozást táviratilag rendelik el

— Saját tudósítónktól.

Hazai Samu honvédelmi miniszter hosszabb körrendeletet küldött Zalavármegye törvényhatóságához, amelyben a sorozásra szükséges tudnivalókat közli — és azoknak a legszélesebb körben való kihirdetését is elrendeli. A rendelet a főszórást, júli. 15-től augusztus 31-ig terjedő időtartamra tervezi — a mint a rendelet utolsó pontban jelzi: a sorozás lényeges fogantatása iránt táviratilag intézkedik, ha az országgyűlés az üljonejutaleket meg-

Vasárnap a korcsmában.

Egy korcsmáros levele.

A múlt hó végén lapunk egyik ünnepi számában hosszabb cikket közöltünk a fenti cím alatt a korcsmák vasárnapi bezárásának kérdéséről, amit az tett aktuálissá, hogy azzal tavaly Zalavármegye törvényhatósága is foglalkozott. Erre vonatkozólag vettük az alábbi levelet.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

A Zalának f. év június 29-iki számában „Vasárnap a korcsmában” című cikkre szeretnék szíves engedelmeivel reflektálni. Azokat a helytelenségeket szeretném korrigálni, melyek egyrészt mint túlzások foglalkoznak ott helyet, másrészt pedig, mint a cikk hiányai tűntek fel.

A verekedéshez nem szükséges éppen korcsma, mert az kimutathatólag legalább annyiszor támadt a legalkoholmentesebb társaságban is, mint a berugott legények között. De szinte elképzeliheetlen, hogy a faluk népének mai társas helyzete mellett ne lennének vasárnaponként nyitva a korcsmák. Hisz a köznépek is jussa van ahhoz a kívánsághoz, hogy ha egész héten át dologban törte magát, vasárnap se legyen hát annyi szórakozása, amennyit a korcsma nyújtani képes. Mert a falu népének nincs kaszinója, vagy kávéháza, mint a városiaknak. Csak a korcsmában találkozhat az egyheti munka után magát kibeszélgetni és a jegyzőt, tanítót hallgatni óhajtó nép társával és a jegyzővel, — tanítóval.

A kormány, mely egy híján egyetlen ilyen, a korcsmák bezárására irányuló megyei szabályrendeletet nem hagyott jóvá, jól tudja azt, hogy a korcsmák vasárnapi bezárása által nemcsak az állam és a korcsmáros „szenvednének kárt, hanem szenvednének a sörgyárak, pékek, mészárosok, bortermelők, de még a földbirtokosok is.

Búcsút máskor, mint vasár, vagy ünnepnap tartani nem lehet s főleg a napok anyagi eredményeiből élnek egész éven át a vidéki korcsmárosok. S ekkor is be legyen hát zárva üzletük? De mi történik ekkor? Ugy bizonyly magánházaikban mulatnának ily alkalmakkor az emberek, s míg mi zárva tartanánk, addig a mézősörmérőknek, (mint az ma is megvan) a templom közvetlen közelében szabadna felütni sátraikat, hol egy-egy sátorban 10—15 hektoliter mézősört is kimernek. Pedig ettől nemcsak berug, aki ezt issza, hanem valóságos eszméletlen állapotba kerül s így fetreng a templom előtt, a templomból kijövő ájtatos hűvek nagyobb épülésére. Ez azt a veszedelmes alkoholtartalmu italt még csak meg sem adóztatják.

Aztán még egy szempont. Vannak olyan nagy területű plébániák, amelynek templomába 10-12 község népe jár-mádkozni. Hát téli időben így összesereglik a község népe egy faluban, hova menjen be a fáradt és agyonfázt nép a templom előtt és után, talán a mester ur két kis szobás lakásába?

A kormány tudja, hogy mit cselekszik, miután a törvényhatóságok felterjesztéseit egynek kivételével elutasította, és nem hagyta az ország mind a 63 vármegyének sok százer emberre rugó érdekességét, csak azért, mert itt-ott néha verekednek a korcsmákban, az anyagi romlásba jutni, arról nem is szólva, hogy ezáltal maga az állam károsodna legérdekényebben. Azt maga a t. cikkíró is beishéri, hogy ezzel csökkenne a szesz-fogyasztási adó és azzal vigasztal, hogy azért még maradna az államnak egyéb szesz-fogyasztási jövedelme. Az a leggyengébb argumentum, hogy a nép vasárnapi italszükségletét már szombatn bekeresheti. Hisz ép az a dolog lényege, hogy a falusi nép a korcsmában elad-

sorban nem is italt keres, hanem társaságot, asztalt, székeket és futott szobát, meg Friss Ujságot, csak úgy, mint ahogy a cikkíró sem azért megy a kávéháza, hogy ott ezt vagy azt igyék, hanem, mert ott szórakozni tart. Szilágyvármegyében esetleg szükség volt a vasárnapi korcsmai szünetre, mert ott állandóan nagy szilvatermés van és olcsó, potomul olcsó a pálinka. A templomok és iskolák közeléből nálunk már rég elvannak tiltva az italmérések, az esti órák nálunk is megvannak, nemcsak Szilágyvármegyében.

Eddig a cikk, azaz, még egy mondattal tovább, de azért már nem vártuk a feletlőséget. A „muraközi korcsmáros”, ki a levelet beküldte, ezzel a merész fordulattal zárja nem éppen érdektelen okfejtését: „Zalavármegyét azért nem engedjük a szilágysági hajduivadékokhoz hasonlítani, mert itt nincsenek kemény nyaku magyarok.” Ejha!

A Festetics grófi család veszedelmében.

Lázadás a yachton.

— Saját tudósítónk távirata.

Budapest, július 12.

Liszbából táviratozzák: Haldós veszedelmében forgott tegnap a portugál partok közelében Festetics Tassilo gróf főudvarmester, a zalamegyei, keszthelyi földesur családja. A grófi család saját yachtján utazott. A hajó már Madeira közelében járt, midőn a matrózok közt lázadás tört ki. A matrózok úgy tervezték, hogy a főúri családot legyilkolják s hatalmukba kerítik a yachtot. A grófi család helyzete már kezdett veszedelmessé válni, midőn valahogy sikerült értesíteni a parti rendőrséget. Ez nagy fegyveres erőt küldött Festetics gróf hajójára, hol a lázadókat letartóztattak és megkötözve partra szállították.

Vihar a Balatonon.

Balatonfüredről jelentik: Vasárnap este hatalmas vihar vonult végig a Balatonon, mely Badacsony körül nagy károkat okozott a szőlőben és a gyümölcsben és a balatoni vasut pályatestét is megrongálta. Délután ötöt fellegek tornyosultak a Balaton fölött, majd hatalmas szél kerekedett, végigszántva a tó fodros tükreét. A csónakozók sietve menekültek a kikötőbe és amint a szél nőtt, a gőzhajók sem indultak el járataikra.

Hat óra után kitört a vihar, hatalmas zivatar vonult végig az egész Balaton mentén. Különösen a tapolcai járásban valóságos felhőszakadás volt. Mintegy másfél óráig keresztül zuhogott az eső és tombolt a vihar, nagy károkat okozva a badacsonyi szőlőhegyeken és a balatonparti gyümölcsösökben. — Az új balatoni vasut töltését Kővágó-Örs Révföltp és Badacsonytomaj állomások között a víz annyira megrongálta, hogy az este közlekedő vonatoknak az állomások közötti vesztegelniök kellett. — A vasuti alkalmazottak nagy csapat munkással azonnal hozzálátottak a vasuti töltések helyreigazításához és megfeszített munka után sikerült a forgalmi akadályokat meg az éj folyamán annyira helyreállítani, hogy a vonatokat ismét közlekedhettek. — A vihar következtében tegnap este a déli vasut vonatai is jelentékeny késéssel érkeztek. A balatonfüredi főszolgabírói hivatal jelentése szerint az egész Balaton mentén semmi baleset, vagy szerencsétlenség nem történt. Mára az új balatoni vasut megrongált pályatestét is teljesen rendbehozták és így a balatoni vasutak a rendes menetrend szerint közlekednek.

Hírek.

Zichy Aladár gróf jelöltsége.

Mint a fővárosi lapok írják, Zichy János gróf kultuszminiszter, kinek több mandátuma van, a Szabadbárándról lemond és rokoni szeretettel egyszerűen Zichy Aladár grófra akarja ruházni. Ugy látszik azonban, hogy a dolog nem fog simán menni, mert a mandátumért mások is pályáznak és pedig Berend István munkapárti és Laehne Hugó Justh párti programmal.

Lelekészválasztás. A szepeteki evangélikus hitközség tegnapelőtt Kirchmayer János eddigi segédlelkész lelkésszé választotta.

A főkapitány itthon. Dedák Péter rendőrfőkapitány szabadsága holnap este lejár és a főkapitány csütörtökön reggel foglalja el hivatalát. A főkapitány már hazatérte Karlsbadból, hol vakációját töltötte és jelenleg Balatonberényben tartózkodik.

A Franz-részvénytársaság megalakult. A Franz Lajos és Fiai cég részvénytársasággá való átalakulása ma befejeztetett, amennyiben a Hoyos Miksa gróf elnöklésével ma Nagykanizsán lefolyt alakulógyűlés a részvénytársaság megalakulását kimondta. A gyűlés lefolyásáról holnap bővebben tudósítunk.

Egyházmegyei hír. A veszprémi megyés püspök segédlelkései minőségben áthelyezte: Berkenyész Istvánt Keszthelyről Kavosvárra, Blasutigh Sándort Pápáról Keszthelyre, Tánczos Kálmánt Pácáról Zalaszántóra, Vicsze Pált Veszprémből Pácáról, Berkovics Imrét Zalamerényről Nágocsra; Unger Ferencet Buzsákról Balatoncsizsára, Hegedűs Ferencet Zalapetendről Szőlőgyörökre, Stéfal Atajost Balatoncsizsáról Zalapetendrére; az újmisések közül pedig Bándy Ferencet Zalamerényre, Guthell Jenőt Murakeresztúrra disponálta. A pannonhalmi főpáti Schedl-Arnulf császárszoki lelkésszé Aszófőre helyezte át, helyét Mesterházi Imre foglalja el.

A fogorvos nyaralása. Bartos Géza nagykanizsai fogtechnikus egészségének helyreállítása céljából több heti időre fűdőbe utazott.

Gyászrovat. Szombat déli óta elhunytak Nagykanizsán: Kollárics István 61 éves földmives, Horváth György 75 éves kertész, Kovács György 10 hónapos és Orbán Lajos 40 éves asztalos.

Esküvők. A közelmúlt napokban házasságot kötöttek Nagykanizsán: Lenk József pék Gárner Ilonával, Somogyi Ede kárpitos Epstein Margittal és Szabó Maró olajgyáros Platcsék Reginával.

Betörők körözése. Kaposvároitt ismét betörőket köröznek. Tegnap este érkezett a távirat a nagykanizsai rendőrkapitánysághoz, melyet a betörők utáni nyomozásban való segítségre hív fel a kiskapitányság. A betörők Simon Miklós kereskedőnek lakását feszítették fel és onnan egy 12 személyes sima ezüst evőkészletet R. J. vésett monogramokkal, egy arany mellőt (gyémánt 3 drb igazgyönggyel körülvéve) és több férfiruhát vittek el.

Betörő parasztyerek. Egy kis 14 éves betörőt keresnek ma hajnal óta a rendőrök Kiskanisán. Mihalecz László földműves reggelenként, amint feleségével együtt munkája után megy, lakása kulcsát az udvaron álló őlfalak hátsó részébe szokta elrejtetni, nehogy azt a szántóföldön elveszíze. A minap, hogy a gazda feleségével hazatért a munkából, nem találta rendes helyén a kulcsot és arra egy más fanyúlásban csak hosszán keresés után lett rá. Nem tudta mire vélni, hogy hogyan kerühetett oda a kulcs, de semmi rendellenességet nem tapasztalt a lakásban, tehát el is felejtette a dolgot. Tegnap este aztán egy váratlan felfedezés ismét eszébe jutott a kulcsot.

Amint ugyanis pénzt akart kivenni a szekrényből, nagy meglepetéssel látta, hogy 4 darab 100 koronásból egy hiányzik a helyéről, azonkívül az ugyanott levő 10 korona ezüst pénzből is eltűnt 3 korona. Rögtön rájött, hogy a pénz eltűnése összefügg a minapi kulcsvesztéssel és meg az éjszaka jelentést tett a kiskanisai rendőrségnek az esetről. A rendőrök gyanúja Mihalecz szomszédjának 14 éves fiára, Flumbort Jókára irányult, kiről csakhamar ki is derítették, hogy a minap a szövetkezeti boltban egy százkoronást váltott és Nagykanizsán cipőt, ruhát s más dolgokat vásárolt. Nyomban el is indultak a lefűlélésre, de az apró gonosztevő megnevezte a veszedelmet és Homokkomárom irányában elszellett az öt üldöző rendőrök elől. Ezek azonban biztosak benne, hogy esziére a gyerek hazatér s akkor megcsipik a frakkját.

Halál a fürdőben. Siófokról jelentik nekünk: Nagy riadalmat okozott a siófoki fürdővendégek és a vasárnap kirándulók között Czentner bácsi, borkereskedő tragikus halála. Vasárnap délelőtt a fürdőzők egy csoportban álltak a vízben, hogy lefotografozzák őket. A csoportban ott állt Czentner felesége, sógornője és két kis unokaöccse. Czentner a parton volt s napfürdőt vett. Mikor észrevette, hogy fotografózás készül, hirtelen a vízbe ugrott s a csoporthoz uszott. Angert oda, rosszul lett. Felesége és sógornője támogatásával kiment a kabinba, de ott holtan összerogyott. Az odaszíró fürdőorvos megállapította, hogy szívizületében ölte meg. A tragikus halál nagy részvétet keltett.

Dögtemető egy kanizsai udvarban. A zsugoriságnak egy háborzongató jelenségéről számol be ma egy rendőri jelentés. Krivalics István Petőfi-uti csizmadának a minap valami állati ragály következtében elhunyt mint a három hízó sertése. Elég nagy volt a gazda kára az állatok elpusztulásával is, azt gondolta tehát, felesleges, hogy még a hullák elszállításáért is pénzt adjon ki. Így hát ácsott az udvarban egy nagy gödröt, abba belelőkte a három serteshullát és elföldelte azokat. A hullák a néhány nap óta tartó forróságban feloszlásnak indultak és undorító büzt terjesztettek nemcsak Krivalics udvarában, hanem a ház egész környékén. A lakók panaszára ma a rendőrség intézkedett, hogy a gyepmester a Petőfi-uti pestistelepelt szüntesse meg.

Nagyságos asszony és iparoslegény.

— Saját tudósítónktól. —

Kaposvárról írják: Nagyon furcsa szerelmi regényről beszélnek most Somogy megyében. A dolog ott kezdődik, hogy egy unalmas kis falucskában lakik egy cipésmester. Van ennek egy leánya. De van, — illetve már csak volt, — egy legénye is. A leány a kedves is, jó is, szép is, mint amilyen egy falusi cipésmester leánya szokott lenni. A legény ám valamilyen más volt, mint a falusi cipészlegények általában; kalandokra termett volt a fickó. Legelőször is a mester leánya bolondult utána. A fiu még járatlan volt; mindjárt el is jegyezte a leányt. Hiába lett ám vőlegény, a nők, a mindig szerelmes nők nem hagytak nyugton.

És többek között a legényt megszerette a nagyságos asszony is, aki fiatal, szerelmes természetű, fekete szemű, akinek férje közismert nagybirtokos és aki unatkozott nagyon. Nem illik a szót szaporítani s a nagyságos asszonyt a legény ugyan nem jegyezte el, de azért nem adott neki kosarat. A nők ám mindent megsejt-

nek s így a kis menyasszony is észre vette, hogy hűtlen lett a vőlegénye. Megmondta ezt az öreg mesternek is. Az öreg elhatározta, hogy végére jár a dolognak. Egy este be is sufrant a legény szobájába, amikor az már aludt. Gyorsan kikukult a jövendőbeli veje zsebeit. Leveleket talált.

Nagy volt a meglepetése a mesternek, de a leánynak is, mikor látták, hogy a leveleket a nagyságos asszony, a falu birtokos urának felesége írta. A maga tulajdon gyöngy betűvel íltos papíron. Ilyenek voltak a kis levélkében:

Gyere hozzám pofikám! Ma este jöjj, nincs itthon az uram. Siess kutyusom. Ne félj semmit.

A mester szaladt a levelekkel a földesurhoz. Vitte leányát is. Hogy a nagyságos asszony férje miként kapott vértulást, hogyan kapkodott a levegő után, azt itt le sem írjuk. — Első haragjában elhatározta a férj, hogy csúffá teszi a csábítót. Inasával felhívatta a legényt a kastélyba. A mesternél véletlenül volt egy lábszij. A férj kutyakorbácsot vett magához. És a szinszerűséghez is van érzeke a férjnek, mert a dolgot úgy rendezte, hogy amidőn egyik felől belépett a szobába a suszterlegény, másfelől éppen akkor jött a nagyságosasszony.

Intézzük el a dolgot! — kiáltott a férj.

— Intézzük! — ordított a mester.

És mindketten alaposan dolgozni kezdtek lábszijjal, kutyakorbácsal, ki ki a maga mesterességét folytatva. Percekig tartott ez a csinos jelenet.

A mester aztán a legényt elbocsátotta, a férj pedig — majdnem bizonyos — válogott indit.

4 legfinomabb kávéfaj keveréke a Kardinal pörkölt kávé 1/4 kg. K 1.10 naponta friss pörköles Schwarz és Tauber cégnél.

Színház és művészetek

— Romváry Lajos ünneplése.

Romváry Lajosnak, Kövesiék rokonszenves sugójának 40 éves jubileumát tartották tegnap az arénában. Igazi intim melegség áradt abból az embercsoportból, mely az előadás megkezdése előtt a színpadon felállott, hogy az ünneplés formailtasait elvégezzék. Olyan, amint csak abban a bohém társaságban lehet meglátni, hol igazán a kollégialitás melege fűzi össze az embereket, s amely társaságnak egyik törőlmetszett típusos képviselője az öreg Romi. Aki azonban egy cseppet sem öreg még, csak így nevezik, mint ahogy ezt az ünnepi szónok, Izsó Miklós szellemesen elmondta. Ritkán látunk ünneplést, jubileumot ilyen közvetlen, ennyi egyszerűséggel s mégis mindenkit, ünnepettel, ünneplőket és közönséget egyaránt lebilincselő. — Mint mondtuk, Izsó Miklós közölte az öreg "Tiger tával" a kollégák jókívánságait rövid, egyszerű, őszinte kebelből fakadó beszéddel, amelyre a jubilans látható elérékenyűléssel vágott ki egy szellemes rögtönzést. A régi, 40 év előtti színészlelményekből mondott el egyet-kettőt és a fölötti örömeinek adott kifejezést az ünneplésért, hogy most már nem olyan viszonytársaság a színészpálya, mint az ő idejében volt. Sorra öfellek

csökkent erre az öreg a lársulatnak úgy a nő, mint férfi tagjai, s ő minden prózái gondolatától távol vette át az ünneplés kézzelfogható jelét, a kis babérját, melyen vagy 100 darab új veretű ezüst koronás csüngött, vagy, mint Izsó fejezte ki magát, "Körmöcbánya legszebb rózsái virítottak." Az ünneplés egyes frázisait a közönség és a színészek lelkes éljenzései szakították felbe és annak végeztével kezdetét vette a

Buridán számára előadása. A két híres francia társzerzőnek, Flers és Caillavetnek egyik legsikerültebb ujdonsága ez a vígjáték, melynek kitűnő szellemességeit Molnár Ferenc pazar ötletességgel fordította meg tetézi. Ha a színészek azt akarták, hogy Romváry tata ünnepnapiját játékkal szövege és emlékeztetések tegyék, akkor törekvésüket teljes siker koronázta. A pompás darabban remekelt Izsó, aki mint jellemszínész megint egy új oldaláról produkálta magát osztatlan testestől és elismeréstől kísérve. — Nagy szerepe volt még Zöldi Vilmának, ki tegnapi szerepében szintén valami újat mutatott. Egy kerti vadvirágot, egy tengert és mezőt kedvelő uri bakfis leánykát játszott annyi kedvességgel és természetességgel, hogy játékaival mindenkit megnyert. Hidy Irén kokott — szerepében Csige Böske nagy sikereire emlékeztetett, Patáki pedig egész kis fiók-Latabarra kezdte kinőni magát, de sokkal disztintáltabb, a művészetet nem sértő módon. Nagyon ügyesek voltak Sándor Ilonka és Spóner Ilonka, valamint Nagy Sándor.

(—) Vendégszerelés közönség nélkül. Keszthelyről írják lapunknak: Fedák Sári, az ünnepelt primadonnát e héten nagy fiaskó érte Keszthelyen. — Szalkay Lajos igazgató meghívására több este kellett volna vendégszerelnie felemelt helyáraz mellett, de olyan nagy részvétlenséggel találkozott, hogy már az első este nem volt közönség a nézőtérben. A második napon pedig már jegyváltó közönség sem akadt, úgy, — hogy Szalkay igazgató az előadást sem tartotta meg. Fedák Sári még aznap este bosszusan elutazott Keszthelyről, — ahol művészetét senki sem akarta méltányolni.

(—) Heti műsor.

Kedden: Jánoska.
Szerdán: Sötét pont (közkívánatra.)
Csütörtökön: Smokk család (Kövesi Albert fellépésével.)
Pénteken: Élvált asszony.
Szombaton: Tilos a csók.

Táviratok és telefonjelentések.
A keszthelyi dalosverseny eredménye.

Keszthely, július 12. A keszthelyi dalosversenynek, (melynek lefolyásáról lapunk más helyen közlünk kimerítő tudósítást) eredményeit tegnap késő este hirdették ki a Balaton partján. E szerint a mintadaloskörök versenyén az egyedül szereplő győriek nyerték el Festetics Taszilo gróf védő díját, nehéz mű-dal csoportban az első díjat a pécsi polgári daloskör, a székesfehérvári polgári daloskör, a szombathelyi dalos-egyesület és a veszprémi dalogyesület nyerte, második díjat a budapesti cukrászdalokör és a székesfehérvári délvasuti dalogyesület kapott, a harmadik díjat pedig a körmendi dalogyesület, a szombathelyi M. A. V. műhely Haladás-dalköre nyerte. A mű-dal csoportban első lett a komáromi katolikus egyházi énekkar, második a sárvári dalos-egyesület, harmadik a tatavári polgári daloskör; — a népdalcsoporthoz első a zalegerszegi daloskör, második a ruszti férfi dalogyesület, utóbbi a magyar dal művelésért külön dícséretet nyert. A díjak kiosztásán megjelent Festetics Taszilo gróf is és barátságosan elbucéltatott a dalosok elnöke. A verseny teljes rendben folyt le.

Ki nyert?
Budapest, július 12. Az osztálysors-játék mai húzása a 39308. számú sors-jegy húszezer koronát nyert.
Főszerkesztő: Szalay Sándor.
Felelős szerkesztő: Nagy Samu.

A kiváló bőr- és húslimon gyógyforrás

SALVATOR

vess- és hólyagbajoknál, köszvénynél, ezukorbetegságnál, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természeti vasmentes szulfidforrás. — Kapható élelmiszerboltokban és gyógyszertárakban.

BONMILITAI ALBERT Négy-Liposó Salvator-forrás-Változat, Budapest, V. Rózsák-park 8.

Közgazdaság.

(Társ.)

Budapest, 1910. július 1.

Közár-Üzlet:

Buza 5-10 fillérrel olcsóbb.

Hatarido-üzlet:

Buza októberre 9.21, buza 1911. áprilisre 9.43.
ross októberre 7.12, zab októberre 7.21, tengeri
júliusra 5.49, tengeri augusztusra 5.50, tengeri
1911. májusra 5.55, tepce augusztusra 12.05.

Építkezők figyelmébe.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű
építő közönség szíves tudomására adni,
miszerint új építkezési régi épületek tatarozását és az összes építkezési szakhoz tartozó
tervek, bármilyen rajzok, költségvetések és elszámolásokat, mind
azt már évek óta keresztem is. Jutányos és
kedvező feltételek mellett készítettem, egyúttal is felkértem az építési szándékozó n. é.
közönséget, hogy bármely terv kivitelee a legnagyobb bizalommal hozzám fordulni
kegyeskedjen. Gyakorlatom előre biztosítja
legnagyobb megelégedését a kérem nagybecsű pártfogását.

maradok teljes tisztelettel

Mankovits János

okleveles építő és építészeti vállalkozó
Nagykanizsán, Kifizési-utca 21. sz.

Naponta

frissen pörkölt
kávé

háromféle nemes kávéfaj keveréke

különként frt 2.10.

Drogeria a Vörös kereszthez

Nagykanizsán. 2674

Tanoncnak

felvesz egy fiut
Szívós Antal mű-
órás és látszerész.

Nagykanizsán, élénk forgalmu helyen egy

fűszerüzlet helyiség

hozzávaló lakással, egy sütővel és gabonarak-
tárral együtt 1910. évi augusztus hó 1-re
kiadó. Hővebb felvilágosítást ad a tulajdonos

Musquitter Zsigmond

Polány, p. p. Mernye. 3761

Keresek

lehetőleg középiskolát
végzett jóra való fiut

nyerges tanoncnak.

Bazsó József

kocsigyártó és kovács-
mester Nagykanizsán,
"Telcky-ut 6" szám.

Tűzifa - eladás!

Van szerencsém a n. é. közönséget tudatni,
hogy a

tűzifa-eladást

újbol megkezdtem és így megrendeléseket
azonnali és későbbi szállításokra akár suly,
akár egész, s. és s. Olaszit — elfogadok.
Legjobb minőségű száraz bukfaszétát olcsóan
38 koronáért, suly szerint 1 korona 90
fillerért házhoz állítva, szállítok.

Kiváló tisztelettel

Kondor Adolf tűzifabizományos

Arany János-utca 2. sz.

Telefon 122.

Eladó

Zágráb állomásra szállítva

1000 mm. széna, 1000 mm.

lucerna és lóhere-takar-

mány és egy sorbavető gép.

Singer Salamon

Szobotica, Horvátország.

FIGYELEM.

Van szerencsém a nagyérdemű
közönség szíves tudomására hozni,
hogy Fő-ut 15s.sz. alatt levő, régi
jó hírnévnek örvendő

fehérmű-tisztító intézetemet

a legújabb villanyerőre berendeztem

vasaló-géppel

szereltem fel. Főfőlegessé vált
tehát a fehérműeknek és gallé-
roknak tisztítás végett Bécsbe és
Pestre való küldése, miután ezen
felülmulhatatlan gépem által szép
és tiszta munka, valamint pontos
kiszolgálás tekintetében, a versenyt
bármely fővárosi céggel felveszem
s a legkényesebb igényeket is ki-
elégíthetem. Kérem egy próba
által fentiekről meggyőződni.

Mayer Klótild fehérműtőintézet.

Építkezők figyelmébe!

Tisztelettel van szerencsém a n. é.
építő közönség szíves tudomására
adni, miszerint új építkezési régi
épületek tatarozását és az összes
építkezési szakhoz tartozó tervek,
bármilyen rajzokat és költség-
vetéseket jutányos árak mellett
készítek. Felkérem az építési szán-
dekozó n. é. közönséget, hogy bár-
mely terv kiviteléhez a legnagyobb
bizalommal hozzám fordulni ke-
gyeskedjen. Gyakorlatom előre
biztosítja legnagyobb megelégedé-
sét. Nagybecsű pártfogását kérem
— maradok teljes tisztelettel —

Sánta János

építő és építészeti vállalkozó
Nagykanizsán, Kifizési-ut 38.

Meghívás.

A Nagykanizsai Tárházak Részvénytársaság

t. c. részvényesei

az 1910. évi július hó 30-án délelőtt 11 órakor a Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság helyiségében tartandó

rendes évi közgyűlésre

azon értesítéssel hivatnak meg, hogy a felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleget és ennek, úgy az igazgatóságnak
jelentését a társasági irodában és a Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság helyiségében az üzleti órák alatt
július hó 15-től kezdve megtekinthetik.

A részvények az alapszabályok 15. §-a értelmében a Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaságnál
elismervény ellenében három nappal a közgyűlés előtt leteendő.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A folyót üzletét zárszámadásának és ötejesztése, a zármérleg megállapítása és a mutatózó nyereség felosztása feletti határozathozatal, az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottság felmentése.
3. A hivatalos lap kijelölése.
4. Az alapszabályok 19. §. és 31. §-ának részben módosítása.
5. Az alapszabályok 18. §., illetőleg 26. §-a értelmében
 - a) a kilépő Schwarz Gusztáv és Tripammer Gyula igazgatósági tagok helyett újak, esetleg azoknak-három
évre leendő újból megválasztása.
 - b) három felügyelő-bizottsági tagnak megválasztása egy évre.

Nagykanizsa, 1910. évi július hó 12-én.

Nagykanizsai Tárházak Részvénytársaság
Igazgatósága.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy melléklettel.

A szerkesztőség (fő- és melléklet) a szerkesztői munkáját a kiadóhivatalban végezteti. A kiadóhivatalban a szerkesztői munkát a kiadóhivatalban végezteti.

A szerkesztőség (fő- és melléklet) a szerkesztői munkáját a kiadóhivatalban végezteti. A kiadóhivatalban a szerkesztői munkát a kiadóhivatalban végezteti.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házhöz hordva:	szétküldve:
Egy hóra 1.20 K	Egy hóra 1.50 K
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.-	Félévre 9.-
Egész évre 14.-	Egész évre 18.-

Egyes szám ára 5 fillér.

Műveltség, hallás, kimagasló és nagy-
költségű munkák 50 fillér.

Előfizetés és reklám: átlagosan 50
6 korona. Közzététel: 50 k.

Kiadóhivatal:

XXXVII. évf. 152. szám.

Nagykanizsa, csütörtök, 1910. július 14.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Mi lesz a vége?

Nagykanizsa, július 13.

Hol fog végződni az a rettenetes drágaság, amely három év előtt lavinaként kezdett elterjedni s azóta egyre nő, szinte feltartóztatlanul gurul — hogy az Apponyi gróf szállóigéjét használjuk — löllele a lejton? Egyik társadalmi osztály a másikat, egyik foglalkozási ág a másik szakmát, emekek az ember-társait, egyik áru a vele rokon iparcikkét hájszolja, — kényszeríti bele mind nagyobb drágaságba, — hol fog ez a hájsza megállni, mikor fog vége szakadni ennek a circulus vitiosus-nak, mely saját-magát növeszt egyre nagyobbra? Mi lesz ennek a vége és mi sors vár a pénzre, mint gazdasági jószágra, melynek vásárlóképessege már eddig felénnyire szállt le?

A munkás sztrájkol és béremelést követel — ez az obligát kiinduló pont a drágaság okainak fűrészesénél — az iparos drágábban termel, ahhoz, hogy az iparcikknek áremelkedését fedezni tudjam, magamnak is stájerolnom kell házbért, a munkás árát, vagy más egyebet, amit éppen a foglalkozásomnál fogva előállított vagy értékesített tudok. Drágábban vásárol az állam, a város, ennél fogva növekednek a közterhek s miután az adó és a házbér emelkedett, kezdődik elől a nótá: béremlésért sztrájkol a munkás, drágul az iparcikk, a piac... és így tovább. Egyik gazdasági tényező a másikat kényszeríti a drágaságba és kényszeríti, hogy növelje a drágaságot. Felelő lehet attól, hogy nem lesz megállás addig ebben a vége-láthatlan forgatagban, amíg egy nagyon nehéz kérdés: a fogyasztók szervezkedése, meg nem oldódik. Ez az egyetlen fegyver, — a szervezetség, amely védekezésre is, támadásra is egyformán hatásos ebben az örült versengésben.

A munkásosztály vezet tudvalevőleg ezen a téren s érdekes, — hogy a tölték tanult eszközökkel most egy lateiner-osztály: az orvosok, éppen a szervezett munkásság ellen harcol "béremlés" miatt. Az orvosok is épűgy szervezve vannak, mint a munkások s bár az új munkásbiztosító pénztárak alakulásakor a régi állapothoz képest lényeges előnyöket biztosítottak maguknak, s most újabb

bérharc folyik az orvosok és a pénztárak igazgatóságai között.

A munkásságnak — nagyrészt az ő zsebüket érinti az orvosok követelése — természetesen nincs inyére ez a kollektív föllépés s a pénztárak igazgatóságaiban erős ellenállást fejtenek ki az orvosok követelése ellen. A szocialista pártlap, amelyik hivatásához képest azt hirdeti, hogy minden proletárnak — így hát az orvosoknak is — az osztályharc alapján kell szervezkedniük, nyíltan és határozottan nem ítélteti el az orvosok szervezett karának e bérmozgalmát, bár titkot nem csinál abból, hogy nem rokon-szenvezik a föllépésükkel. Ebben a nehéz helyzetben aztán megoldásként arra figyelmezteti az orvosokat, hogy szervezetségük hatalmát ne a munkásokkal szemben használják ki, hanem például az állam ellen, amely sokkal rosszabbul fizeti az orvosait, mint a munkásbiztosító pénztárak.

A Népszavának ebben igaza van. Sajnos azonban: igazunk van nekünk is, akik úgy nézzük ezt a harcot a szervezett orvosok és a szervezett munkásság között, mintha nem a mi ügyünk lenne s minket nem is érdekelne. Pedig ez a bérmozgalom is természetszerűen bekapcsolódik a drágaság, előbb leírt körforgásába: a munkáspénztárak nagyobb orvosi-rezsije járulék emelést fog maga után vonni; a munkás a járulék-többletet munkabérben a munkaadójától fogja kisztrájkolni (s ha már sztrájkol, akkor érdemes még egyszer annyit béremlést követelni, mint amennyit a pénztári járulék-többlet igényel). A munkaadó a megemelésétől az árucikk árának emelésével fogja behozni a munkásoknak adott bérjavítást s végül is mi, fogyasztók között, finanszírozzuk az anyagi részét ennek a bérmozgalomnak is, amelyet olyan hidegen nézünk, mintha csakugyan egyedül az orvosok és a munkáspénztárak dolga volna. Hol lesz a vége ennek az örületes hájszának?

A romániai kereskedelmi szerződés. A képviselőház pénzügyi bizottsága holnap csütörtökön délután öt órakor a képviselőházban ülést tart, amelynek tárgya a Romániával kötött kereskedelmi szerződésről szóló törvényjavaslat és a statisztikai hivatal működéséről szóló miniszteri jelentés tárgyalása. A képviselőház közgazdasági bizottsága ugyanezzel a tárgysorozattal ma tartott ülést a képviselőházban.

Felosztották a 20 ezer koronát.

A tegnapi városi közgyűlés.

Saját tudósítónktól.

Vége hát ezen is túl vagyunk. Felosztották a túrheterfenségű agyoncsépett 20 ezer koronát, amelyet a kormány Nagykanizsa város tisztviselői 1909. évi fizetésének rendezésére küldött. Nagy viharokat ígért a tegnapi képviselőtestületi közgyűlés, de viharok helyett inkább csak nagy zűrzavarról számolhatunk be a tegnapi közgyűlés tudósításának keretében. A városi képviselők a szőnyegen fekvő kérdések ismeretében teljes hiányában voltak és ha a városi tanács nem az általa lényegre gyakorolt méltányossággal karolta volna fel tisztviselőinek érdekeit és nem így kezeli az első felosztási tervezet ellen beadott panaszait, akkor nagyon könnyen az történhetett volna, hogy a képviselőtestület olyan javaslatot szavaz meg, melyet tán egyetlen tagja sem akart volna határozatra emelni. A szerencsés véletlen és a tanács méltányossága azonban megiermentette azt a módot, hogy a v. képviselők a lehetőségekig gyakorolt méltányosság szerint osszak fel a 20 ezer koronát. Határozatuknak csak egy nagy hibája van, az, hogy a pénz nem utalták ki. Mert aki eleveben csak egyszer beszélt városházi kishivatalnokkal, az tudja, hogy mit jelent azokra a fizetési rendezések és hogy mily csatlódás érte őket, midőn azt kellett tegnap este 7 órakor, a közgyűlés végeztével megtudniuk, hogy fizetési késztetésük csak hónapok múlva, a miniszteri jóváhagyás után lesz esedékes. Igaz, hogy indokolt a képviselők aggodalma is, midőn arról világosították fel őket, hogy, amennyiben az általuk megszavazott felosztást a miniszter nem hagyja jóvá, a miniszter által esetleg kifogásolandó tételüket — ök saját vagyonukkal felelősek. De mégis túlzott volt ez az aggodás, mert elképzeltetetlen, hogy az esetben, ha egyik vagy másik tisztviselő többet venne fel a segélyből, mint amennyi neki a véglegesen megílt felosztás szerint majdan jut, akkor a képviselőnek kellene ezt a differenciát megtérítenie és hogy azt ne az illető hivatalnok fizetné vissza havi fizetésének egy-egy részével.

Simán, minden különösebb emelő nélkül zajlott le ez a nagyjelentőségű közgyűlés, melynek részvevője is sokkal kevesebb (alig 40-50 városatyja) volt, mint amennyi ígérkezett. Egyedül Halis István tanácsos, árvászeki előadó tételle körült volt egy kis vita, melynek eredménye az lett, hogy a közgyűlés Halis Istvánra utazva a tanács javaslatánál sokkal előnyösebb skálát állított meg. A közgyűlés többi tárgysorozati pontjai meglehetősen érdektelenek voltak és a 20 ezer koronás ügy lezárása után az érdeklődés is annyira megcsappant, hogy ezután alig egy-két városatyja maradt a közgyűlési teremben.

A közgyűlésről ez a részletes tudósításunk sz.

Elnök és előadó: Vécsey Zsigmond polgármester.

A tárgysorozat előtt a betegség miatt távollévő Lengyel Lajos főjegyző helyett a referensi tisztet is betöltő Vécsey Zsigmond polgármester három bejelentést tesz a közgyűlésnek.

Kulturális ügyek Nagykanizsán.

Az első bejelentés az, hogy tudomása szerint a kormány már az 1910. évi állami költségvetés keretében Zala és Somogy megyék részére egy közös kulturális hivatalt akar rendszerezíteni. Tekintettel a városnak éppen e két megye határán való kedvező centrális fekvésére, minden irányban való kényelmes vasúti összeköttetésére, kövessen el a város mindent, hogy a kormány az új kulturális hivatalt Nagykanizsán létesítse és ez iránt írjon fel a földmívelési minisztériumhoz. Ezt dr. Rothschild Jakab amaz indítványával kapcsolatosan fogadták el, hogy a város irjon fel a pénzügyminiszterhez az ujonnan építendő emeletes házak 18 év adómentesítéséről, mint amit a miniszter minden eziránt folyamodónak megenged.

Hol legyen a postapalota?

Vázolta ezután az előadó polgármester azokat a postapépítési terveket, melyeket legutóbb lapunk hasábjain mi is ismertettünk. Javaslatát az volt, hogy a város ismét kérvénnyel figyelmeztesse a kereskedelmi minisztériumot, hogy milyen város ellenes cselekedet lenne, ha az új postát a mai helyén akarnák felépíteni és hogy azt okvetlenül a Kazinczy-utca 10. számú ház helyén emeljék. A javaslatot a közgyűlés helyesléssel elfogadta.

A harmadik bejelentés a gimnázium építési költségre vonatkozó formalitás volt.

A városi kórház költségvetése.

A városi kórház jövő évi szükségleteire 71.161 korona van előirányozva, mely összegből 69 ezer korona fedezetlen. Ennek az összegnek fedezésére a kórházi bizottság a betegápolási díjak nagyságát napi és személyenkénti 1 korona 59 fillérben állapította meg. A közgyűlés ezután tudomásul vette a kórház kibővítésére vonatkozólag Sándy Gyula építész tanárral kötött szerződést, mellyel a tanárt a tervek és költségvetés elkészítésével bízta meg.

A huszezer korona.

Nagy mozgás támadt a képviselő pad-sorokban a tárgysorozat 4. pontjának felolvasásakor. Mindenki gyűrűközt a nagy ügynek, melynél nagyobb érdekesség talán az emlékeztető villamos ügy óta nem volt a kanizsai parlamentnek. Az előadó polgármester a Zala közleményeire hivatkozva feleslegesnek jelentette ki az ügy részletes ismertetését és csakhamar azokra a kérvényekre tért át, melyeket egyes tisztviselők a pénzügyi bizottsági felosztási tervet ellen a közgyűléshez adtak be. Ezek egy részét, mint például Csigaházy Antal v. erdőmesterét és Hajós Ferenc rendőrbizostát tárgyalóknak jelezte, mert az ezekben foglalt kívánásokat méltányosnak találta és azokat már a tanácsai javaslatban korrigálta is.

Dr. Weisz Lajos kívánságára felolvasták a rendeletnek négy különböző pontját.

Dr. Hajdu Gyula az első szónok, aki nagy általánosságban arról beszélt, hogy

DENTON

Legújabb magyar találmány. Fogkefe fölösleges.

egyesíti a fogkést, fogport és szájvizet

igen kényelmes és minden fertőzést kizár

ára 30 darabonkénti dobozba csomagolva 70 f.

Kétféle nagyságban kapható: nagy és kis. A fogakat kívül-belül lehetőleg hosszirányban dörzsöljük le.

Használati utasítás.

A hüvely szines oldalával a tenger felé fordítva a mutató ujjra húzandó és használat előtt rövid ideig vére mártandó. A fogakat kívül-belül lehetőleg hosszirányban dörzsöljük le.

nem kell a rendeletet szigorú szövegről értelmezni, hanem abban helyet kell biztosítani a méltányossági szempontoknak.

Nagy zűrzavar között kezdik tárgyalni a felosztási tervezetet, melynek csak dr. Havas Hugó indítványa vet véget, az az indítvány, hogy olyan tételről, melyeknél nincs vitás kérdés, rögtön határozzanak. Így sorra elfogadják Vécsey Zsigmond polgármester, Deák Péter főkapitány és Lengyel Lajos sorozatát és csak Halis István néven említesenél áll fel elsőnek Hajdu Gyula dr. A tanács javaslatát a IX. fizetési osztály I. fokozatába helyezte és a szónokok egész serege foglalt ez ellen állást és kívánta az árvasszéki előadónak a VIII. fiz. osztály szerint való javadalmazását.

Dr. Hajdu Gyula fejtette ki azokat a méltányossági okokat, melyek ezt indokolják. Hivatkozott Halis István: hosszú 20 évet meghaladó városi munkásságára, mellyel felelősséges állását betölti és a város érdekében úgy állásában mint, azon kívül kifejtett eredményekben gazdag tevékenységére.

Dr. Weisz Lajos osztja e felfogást és szerinte csak az a kérdés, hogy a VIII. fizetési osztály melyik fokozatába helyezték Halis tanácsost.

Remete Géza: Ha a főkapitány a VIII. 1-be került, akkor Halis okvetlenül VIII. 2-be kell tenni.

Az elnök: A rendelet a leghatározottabban kimondja, hogy akit bármely okból magasabb fizetési osztályba soroznak, mint amibe állásánál fogva egyszerűen tartoznék, azt e fokozat legutolsó osztályába lehet csak helyezni.

Dr. Miklós Dezső indítványozza a VIII. 3 helyett a VIII. 2-be sorozást, mert emellett szól Halis Istvánnak előtűnt szolgálati ideje, a város érdekei körül szerzett érdemei és kvalifikációja. Ugyanez értelemben szólalt még fel dr. Rothschild Jakab, mire a közgyűlés egyhangú határozatával: Halis István árvasszéki előadó 2900 korona fizetésének a VIII. fiz. oszt. 3 fokozat szerint 3600 koronára való kiegészítését határozta el.

A tiszti ügyész és orvosok tételt, melyek pedig nagy vihar magvát rejtették, a legnagyobb simasággal, jóformán egyetlen ellenvetés nélkül péregtek le. Vile volt még Horváth István városi adóügyi tételénél, aki mellett dr. Hajdu Gyula emelte ki azokat a méltányossági körülményeket, melyek figyelembe vételével őt a tanácsai javaslatnál magasabb fokozatba kell helyezni. A felszólalásnak meg lett az eredménye.

Hozzájárulások történtek még Csiga Gyula Antal v. erdőmester, Benedek József aljegyző, Székely Nándor v. segédmérnök, Hiltzberger Lajos kórházi gondnok és Ruesz Antal kórházi irnok tételénél, mindentől az említettek javára és azokra nézve a legzsébb eredményekkel.

Nem lehet kiadni a pénzt.

Ezek után a huszezer korona kiutalásának kérdésére került a sor. Az elnök polgármester felvilágosító szavai nagyon lehozták a képviselők gavalioros kedvét, mellyel azt akarták, hogy már ma reggel minden egyes tisztviselőnek a markában legyen a reá eső pénz. „A felosztás nagyon sok pontjában lényegesen eltér a miniszteri rendeletről, s azért nagyon kell attól tartani, hogy azt a miniszter nem hagyja jóvá, jelentette ki a polgármester. Már pedig a képviselőtestület tagjai felelősek a kiutalt összegért s ha a felosztás nem áll meg, akkor nekik kell azt megtéríteniük.”

Sok hang: Akkor tegyük letétbe.

Igy is határoztak, a 20 ezer korona marad ott, ahol van, takarékpénztári kezelésben, a felosztási határozatot pedig a törvényhatóság útján felterjesztjük a belügyminisztériumhoz.

A közgyűlés befejezése.

A nagy ügy tehát nagyon egyszerűen, s nagyon laposan véget ért. S alig, hogy e pont végére jutott a közgyűlés, nyomában meg is szűnt minden érdeklődés, s két perc alatt olyan kánuksai hangulat áradt szét a mindjobban klóráló teremben, hogy alig lehetett abban ráismerni

az előbb még a szenzációk látától eleven közgyűlése.

Elhatározták a közbizághidra egy artézi kút próbafúrását, mert annak kibővítésével ott nagy mennyiségű vizre lesz szükség, továbbá, hogy a kibővítéshez szükséges szomszéd telkeket megveszik. A városi mázsaházánál Kohn Samu lakatos egy második nagy utcai hídmerleget készít, amelynek három hett múlva a szerződés szerint készen kell lennie. Ennek 1450 korona megrendelési árát a közgyűlés utalványozta.

A közgyűlés több színtelen város pénzügyi és illetőségi ügy lepergetésével este háromnegyed 7 órakor ért véget.

Országgyűlés.

A Borromeo-enciklika.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, július 13.

A képviselőház mai ülésén Berzevics Albert, majd Návay Lajos elnököl. Az elnök bejelentette, hogy Szász József és Rukovitsky István összeférhetetlenségi ügyei megszüntek. Felolvasták az interpellációs könyvet, melybe Turóczi Vilmos jegyzett be interpellációt a kalocsai érsek pástori-levele ügyében. Miután még megválasztották a bíráló bizottság tagjait folytatták a felirati vitát.

Polányi Dezső a választási visszatiések miatt támadja a kormányt. Követelni kell a kormánytól, számoljon el vele, hogy honnan vette a költségeket a választásra. Polemizál a kormány szónokaival és kijelenti, hogy a Just párt javaslatához csatlakozik.

Várady Zsigmond szerint ez az egész vita haszontalan és káros, mert a Ház idejét elvonja a komolyabb munkától. Apponyival polemizál, különösen azt az állítást cáfolja, hogy a munkapártban a szabadelvű párt támadt fel, meri a munkapárt Deák Ferenc pártjának a legegyszerűbb leszármazottja. A javaslatot elfogadja.

Miután még Pozsgay Miklós személyes kérdésben beszélt, a vita folytatását holnapra halasztották. Következtek az interpellációk. Kovács Gyula kiszagdapárti képviselő a törszereform, a fedezetlen határidő és a cukorkartell ügyében interpellált. Lengyel Zoltán az új egyetemről. Turóczi Vilmos amitt interpellált, hogy a kalocsai érsek pástori-levele kihirdette az „Edité saepe” kezdetű pápai „Borromeo” enciklikát, melyet a pápa Borromeo mitánói érsek emlékére bocsájított ki. Ez az enciklika Németországban rossz vért szült s ezért a pápa elrendelte, hogy az enciklikát ne hirdessék ki, azt a kalocsai érsek mégis közzétette. Ezzel sérelmet történt a reformátusokon.

Az ülés folyik.

Más megyék és városok

(=) A hirdetésügyi házi kezelésben.

Budapest főváros a jövő év március elsején házi kezelésbe veszi a hirdetésügyet. Ez a változás a hirdető közönségnek kívülről, amely jóval olcsóbban helyezheti el hirdetését, a nagyközönséget is érdekli, mert sok új hasznos dologhoz jut. A pénzügyi osztály a házi kezelés életbe lépésével kapcsolatban negyven ezer koronát szánt arra, hogy a már meglevő, valamint az új hirdetési oszlopokat, nemkülönben a csatorna-házikókat közérdekű berendezésekkel lássa el. Ilyenek például: pontosan járó (éjjel megvilágított) óra, barométer, termométer, a különböző hivatalos helyiségek (előjáróság, rendőrség) és közérdekű intézmények (ig: a legközelebbi gyógyszerter, mentőállomás, tűzjelző-állomás, legközelebbi kórház stb.) utmutatója és más ilyen utjások. Az ilyen berendezések minden nagyobb európai város utcáin megtalálhatók és azoknak hiánya a fővárosban régóta érezhető. E pontnál jut eszünkbe: hol alakzik Nagykanizsára szabályrendelet tervezete, mely városi hirdetési oszlopokat igért?

(=) Városi halkereskedés. Pécs város már három ízben tett kísérletet a pécsi piacnak olcsó halállal ellátására és

mind a három kísérlet jól bevált. A nassói főgazdaságból hozott halakat egy-kettőre szétkapkodták a pécsi piacon, ami teljesen érthető is. Az állandó halárúsítás előkészítésére a napokban anket volt a pécsi városházán. Makay István gazdasági tanácsos hívta össze értekezletre a pécsi halkereskedőket, akikkel megbeszélte az élőhal árusítás módjait. Ősszel már valószínűleg megindul az állandó halárúsítás. A város megkérte a halgazdaságból a halakat és a halokányi főban helyezi el. Onnan kerül az eleven hal a halkereskedőkhöz, akik azt a város által megállapított olcsó áron kötelesek elárúsítani.

Ötszázhatvan millió.

A kormány sürgős kölcsöne.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 13.

Tegnap, a képviselőházi ülés végén, nagy meglepetést szerzett a kormány az országban. A törvényhozástól 560 millió kölcsön sürgős megszavazását kérte.

A kormány cécérül felvette néhány ezer vasúti kocsi sürgős beszerzését, — tekintettel a nagy termésre, ami bizonyára csak ürry, — és felvette a többi beruházások folytatását is, valamint a függő kölcsönök fedezését. De a lényeg az, hogy bejelenti a nagy katonai és tengerészeti szükségleteket.

Nyíltan kimondja, hogy a rendkívüli katonai költségekre, Dreadnoughtokra és egyébekre, már eddig 130 millió koronát költött el, minden törvényhozási felhatalmazás nélkül. Most utólag akarja a nagy többséggel azt megszavaztatni.

Dolgozik tehát már a munkapárt. Végezi a „nemzeti munkát”. Ismétjük, hogy az óriási kölcsönnel csak ürry a beruházások megtétele. A vasúti kocsikra mindössze 9 millió korona kell, a többi beruházásra is mintegy 70 millió. Az is kérdés, hogy a pénzt, ha megszavazzák is, erre a célra költik-e el? Láttuk az idén is, hogy más célokra régebbi időben megszavazott kölcsönöket ez a kormány felvett és azokat más célokra fordította.

Még sürgősebb természetű volna az év végén kifizetendő függő kölcsön, de ezt is lehetne újabb függő kölcsönnel fedezni, vagy a kölcsönt csak erre a célra igénybe venni.

De a kormány körülbelül 200 millió új kölcsönt akar felvenni, melyre nézve megmondja, hogy abból pénzügyi készletet akar csinálni, mert Dreadnoughtokra és más katonai célokra már elköltötték 130 milliót és ezt fedezni kell.

Igy akarják tehát sebteben a nyári szünet csendességének leple alatt átcsémpszni ezt az óriási horderejű javaslatot. Politikai körökben nagy meglepetést keltett a kormány eljárása és bizonyára a parlamentben annak nagy és heves visszhangja fog támadni.

A közigazg. bizottság ülése

— Saját tudósítónktól. —

Folyó hó 12-én tartotta a vármegye közigazg. bizottsága rendes havi ülését. A szokásos havi jelentéseket tudomásul vették.

Ódor Géza m. kir. pénzügyigazgató indítványozta, hogy a közigazgatási bizottság írjon át a vármegye törvényhatósági közgyűléséhez azon határozat megváltoztatása iránt, amely a községi és körjegyzőket még az önkéntesen lefektetett adók elfogadásától is eltöltötte. A bizottság azonban a határozathozatalt a jövő ülésre halasztotta azon indoklással, hogy arra a törvényen kívüli állapot úgy is meg fog szűnni.

Dr. Ruzicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő a következő jelentést terjesztette elő:

Az 1907. évi XXVII. t. c. 1910. évi október hó 1-ével egész terjedelemben hatályba lépven, ezen időn túl, miniszter úr 61956 számú rendeletéhez képest, elemi népiszkolai tanítói állásokon csak az 1868. évi 38. t. c. 133. szakasza

szerint képesített rendes tanítók r. okos hntek.

Azon képesítés nélküli, avagy nem szabályszerűen képesített pedagógus országos tanítói nyugdíjintézetbe időskorban mégis felvételek, nyugdíjbiztoság elé fognak állítani.

Ezen időszakban felterjesztettek miniszter urhoz az 1910. évi szeptember hó elején megnyitandó Állami elemi iskolák kimutatásai s a már meglevő Állami elemi iskolákban túltöltöttség folytán szükséges új átlások indoklásai.

Ezen időszakban meglátogattam a légrádi rom. kath. fiú és leányiskolát, s ág. ev. iskolát és rom. kath. kisdóvódat.

A tigevári községi iskolát, Állami kisdóvódat s a muraszentmáriai rom. kath. iskolát.

Meglátogattam a perlaki Állami elemi fiú és leányiskolákat, a három Állami kisdóvódat és iparos tanonciskolát s a nagykanizsai iparostanoncok munkajelöltit.

Elnökletem alatt tartották meg a csáktornyai Állami tanítóképző intézetben a tanképesítő vizsgálatot.

Királyi segédtanfelügyelők meglátogattak a drávavásárhelyi, zrinyfalvi Állami iskolákat, a zalatárnoki községi, a muraszilvágyi és boltornyai rom. kath. iskolákat s jelen voltak a nagykanizsai tovább-szolgáló álltszolg. polgári iskolát tanfolyamának záróvizsgáján.

Van szerencsém jelenteni, hogy miniszter ur megengedte, miszerint a csáktornyai áll. polg. leányiskolával kapcsolatos internátus 60-70 növendék befogadására fejlesztessék — s már az internátusba felvehető növendékek számát harmincban állapította meg.

Ülés után a Csány szobor pályázatot tekintették meg a bizottság tagjai: Istók János, Lukácsy Lajos, Szeszák Ferenc és Horváth Géza pályaművei tetszetek legjobban.

Taszió, vagy nem Taszió.

Lázadás a yachton.

— Saját tudósítónktól. —

A Zala tegnap rövid távú távú tudósítást közölt arról a matrózlázadásról, mely Maderia-mellett egy yachton történt. Különbsnek tetszett, hogy az eemény közepén Fesztetics Taszió főudvarmestert, a keszthelyi földesur áll. holott a gróf e napokban egész családjával Keszthelyen tartózkodott és a dalosverseny védnöki tisztét teljesítette. A matrózlázadásról újabban a következőket írják:

Egyelőre még egészen tisztázott véres kalandról van szó, amely állítólag gróf Fesztetics Taszió főudvarmestert és családját érte a tengeren, Maderia tájékán. A New York Herald adott hírt először a dologról, s a milánói Corriere della Sera is megírta egy nyolcadikáról, két lisszaboni távirat alapján, hogy a szoban lévő Fesztetics gróf, aki feleségével, leányával és két amerikai hölgygel járja yachtián a tengert, komoly veszedelembbe jutott egy éjszakán. A hajó már elég közel járt a parthoz, a társaság már nyugalmra tért, amikor vészcsend dulkodás zaja és zűrzavaros lármá hallatszott a fedélzetről. A gróf rosszat sejtett s kipattanva ágyából, mindkét kezében revolvert tartva, lépett ki kajútjából. Rögtön átértette, hogy komoly lázadás tört ki a hajón.

A matrózok már a szalont ostromolták, a mely mögött a hölgyek aludtak. A gróf többször elsüllytette fegyverét és a következő pillanatban két matróz vérében fektet a fedélzeten; mire a többiek visszariadtak a további garázdálkodástól. Most a gróf felszabadította a két hajótestet, a kiket a legénység megrohant és megkötöztött. Ezek után Fesztetics ismét urra lettek yachtiukon, a főkolompasokat megkötözve átadták a kikötő hatóságának, a többieket szabadon bocsátották. Kiderült, hogy a matrózok verszemet kapva a hölgyeken láttól ékszerektől, ki akarták rabolni az egész társaságot. Egy másik verzió szerint a matrózok azért lázadtak fel, mert a gróf nem akart átadni nekik egy összeget, amelyet ki akartak tőle zsarolni.

Nemény testvérek
SAVOY
nagyszálloda

Budapest, József körut 16. Telefon 154 08. A főváros legújabb és legmodernebb elsőrangú szállodája a város központjában. 120 vendégszoba. Olvasó és társalgó terem — központi gőzfűtés — fürdőszobák, lift, Vacuum-Cleaner. — Minden szobában hideg és meleg vízvezeték. Villamos vasút közlekedés az összes pályaudvaroktól. Mérsékelt árak. A legfigyelmesebb kiszolgálás.

degradálás lenne mégis, mert Percel Gica, továbbá korban tőle semmivel sem különböző csopphyi partnere, *Dumbrăveni* Mancsi és a harmadik főszereplő, egy pláne csak ökölnyi főszög, *Percel Sári* olyat műveltek a színpadon, amire alig lehet minden magyar színtársulat berendezve. Leírhatatlan az a hatás, melyet az a jelenet kellett, mikor Gica és Mancsi kiálltak a placca és kecses tánc lépésekkel egy olyan ennékettől vágtak ki, ami olyik kezdő primadonnának is dicsőségére vált volna. Különösen a kis Gicánál feltűnő volt az, hogy hangja három hosszú felvonáson keresztül ugy bírta a versenyt a zenekarral, mint akárcsak Faludy vagy Hajagos. Ahogy pedig Percel Sári tudja megköszönni az ovációt, abból tanulhatna minden színész, már t. i., aki kap néha ovációt. A nagy színészek ma talán elengedik a reherdát.

Az ünnepély műsora:

1. Kézdivélik d. n. t. orator a diákoknak virágcsokrával falvonalasával Rendezi és Szilárd.
2. Zalaegerszegi Dalosok éneke.
3. Enyei Barnabás felolvasást tart a külföldi műveltségi viszonyokról.
4. Szavalt. Gyenge Annuska főváros művésze előadja Hantka Emil költeményét.
5. Borsodi Cséry Bajtöltő és Dr. Dubay Istváné.
6. Szaval Dr. Kardos János.
7. Zalaegerszegi Dalosok éneke.
8. Virágstórokban virágcsászár Rendezi a káptalanbeli ifjúság.
9. Amerikai verseknek s apróbb játékok Rendezi Dr. Thassy Gábor előnk, egyik Fangler Im s a tükör.
10. Televízió. Rendezi Kardos Samu.
11. Tane Nyári Ferenc zenekara mellett.

Táviratok és telefonjelentések.

Makó, július 13. *Kapitány György* makói földbirtokos, kinek nemrég még igen nagy vagyona volt, ezt szerencsétlen spekulációkkal elvesztette. A tönkrement földbirtokos anyagi romlását több pere is előmozdította, melyek egyikéből folyólag hamis írány szerzés miatt büntető eljárás volt ellene folyamatban. Ez ügyben holnapra volt a vizsgálóbíró elé idézve, s ez volt közvetlen elődezője annak, hogy a tönkrement földesur kastély parkjában egy mély kutiba ölte magát.

A postások el vannak keseredve amiatt, hogy nehéz és felelősségteljes munkájukat nem méltányolják a kormányok és utóljára hagyják őket. A kereskedelmi miniszter kijelentése csak ugyan országos mozgalomra vezethetne, lehet, hogy a postások radikális erői közközhöz folyamodnának, azonban *nincs róla tudomásunk, hogy az amerikaiak vagy ehhez hasonló eljárás már elhatározták volna. Ilyen irányú értesítés a kanizsai postások még nem kapta*

— A dunántúli jegyzők a miniszterelnöknel. A Zala már hírt adott arról, hogy a dunántúli községi és körjegyzői egyesülete Győrben fiunevelő intézményt létesített. A szeptember elején megnyitott fiunternátus felügyelő bizottsága Nemzeti Károly orsz. képviselével tegnap tisztelt *Khuen Héderváry* Károly gróf miniszterelnöknel Budapesten s arra kérte miniszterelnököt, hogy a szociális és szolgálat nevelőintézetet államsegélyben és adománygyűjtési engedélyben részesítse. A kérelem teljesítését a miniszterelnök kitálatása helyezte s hangsúlyozta, hogy kormány és fontos kulturális intézmény jelentőségének teljes tudatában van szándék, már a jövő évben az e célra rendelkezésre álló költségvetési összeget a jegyzői internátusok felállítására fordítani. A küldöttség tagjai voltak: *Csizmadia* László elnök, *Dobai* Gábor alelnök és *Pöschl* Mihály jegyző.

— **Monstre betörés Debrecenben**
A hajduság híres városában különös dolgok vannak a betörőknek. — Ma reggel egy közörség érkezett Debrecenből a mi rendőrségi kapitányságunkhoz, amelynek csekély 20 nyomatott ivóvalányi terjedelme van. A közörségny szerint Debrecenben a múlt hét péntekén éjjel nem kevesebbet, mint egy egész századot vittek el a betörők. Az 1379 darab elloptott tárgy mind csupán ezüst és aranyból való zalogházi objektumok, amelyek összes értéke 22 ezer korona teszt ki. A károsult Kohn Henrik debreceni zalogház tulajdonos, kit nagyon kellemetlen szituációba sodortak a nagy igényű betörők.

Megtalálták Papp Henrik holttestét.

Budapest, július 13. Papp Henrikről, a már egy hete öngyilkossá lett festőművészről több ízben híre kerekedett, hogy holttestét kifogták a Dunából. Ezek a hírek alaptalanok voltak, míg ma reggel tényleg megtalálták Duna Vécénél. A községházáról táviratoztak az öngyilkos bátyjának, Papp József államtitkárnak, ki Duna-Vécére utazva agnoskálta szerencsétlen fivérét. A holttestet már Budapestre szállították, hol az Iparművészeti múzeumból foglák eltemetni.

Léghajósok katasztrófája.

Leichslingen (Németország), július 13.
Ma reggel itt 5 léghajós felszállott, de
vihar érte őket és lezuhantak. Mindnyájan
szörnyen haltak.

Ki nvert?

Budapest, július 13. Az osztálysorsjárték mai húzásán 80 ezer koronát nyert a 102,906 és 15 ezer koronát 42,672 számú sorsjegy.

Hirek.

A géniusz.

A lemintázott uriasszony.

Zalaegerszeg, július 13.

A magyar kultúra éhes szegénységéből az, hogy mily elkecsereztet haború indult meg a zalaegerszegi szoborpályáz körül. A nem éppen jelentékeny díj oda nem való eszközökkel is harcolni látnéknek: protekcióval, barátkozással. „En, Csillag Anna –” szerű reklámja. Most pedig erőszakolt lármával akarja csökkenteni egy jó nevű pályázat művés kilátásait.

"A Nap" mai számában valaki azt írta, amiatt, hogy Istók János pályaművének szabadság-génusza nagyon hasonlít egy-
előkelő zalamegyei ser asszonyhoz. -
A Nap előadása szerint úgy füst a dolog,
hogy ezzel az ötletével Istók le akar
kenyerézni ezt az uri familiát, melynek
feje véletlenül befolyásos tagja a szobor-
bizottságnak. Tehát Istók nem művész,
kvalitásokkal hanem ravasz kijárással
hízeléssel pályázik.

Egészen bizonyos, hogy A Nap tudós-
lása nemcsak valaki ellen, hanem valaki
melletti is íródott, aki attól fél, hogy Isti-
János elviszi előle a díjat. Mivel Isti-
János kiállításait másképpen nem tudja legyengí-
teni, művészi botrányt akar előcsinálni.
Ez hát meddő fáradság, mert a "leleple-
zés"-t mindenki le tudja szállítani.

Ki találhat abban kifogásolni valót, hogy a geniusz egy zalamegyey uriaszony hasonmása? Mert csakugyan az. Ideálizált sem kellett ezt az arcot, egész előké szepesgében oda tehetett afflitant, amilyen Zalamegyeyben annyi a szép nő, hogy a pályázók válogathattak. Hogy éppen ez az arc inspirálta a művészt, afellett Zalamegyeyben senki sem csodálkozik. A képzőművészetekben nem újjak.

— Halál a vonat kerekei alatt
Kiskomáromi tudósítónk táviratára: M
reggel fél 9 órakor a Budapest felé
Nagykanizsa felé haladó 211 számú
vegyesvonat Komárom község szélén el
gázolta *Bojtás József* 52 éves komáromi
rosi családosa gazdát. Midőn a hullát alig
pár perccel az elgázolás után megtalál
ták, nyomban a csendőrként mentek, ki
csakhamar megállapították, hogy öngyil
kosságot történt. *Bojtás* már régen rossz
viszonyban élt a családjával és öngyil
kosságát közvetlenül egy családi perpat
var előzte meg. Holttestét a komáromi
temető hullaházába szállították.

— Megbüntetett sertéshusmerő
Ujabbán Nagykanizsán a sertéshizlaló ma-
gánosok úgy kezdik nevelt állataik érté-
kesítését minél jóvelmedzőbbé tenni,
hogy otthon leölt állataikat kimerik.
rendőrség tudomást szerzett néhány ilyen
esetről, s midőn azoknak utána nézett,
akkor nagy meglepődéssel arra jött ra,
hogy több mint 25 ilyen eset fordult el.
hol állatorvosi vizsgálat nélkül került hen-
tesiparral nem foglalkozók házában ilyen
sertéshus nyilvános kimerésre. A kapitány

Színház és művészetek

(—) **Heti mûsor.**

Szardán: Sötét pont (közkívánatra.)
Csütörtökön: Smokk család (Kövesi
Albert fellépésével.)

Pénteken: Elvált asszony.
Szombaton: Tilos a csók.

(—) **lánoska** Egy egész tündérorszá-

(—) **Jánoska.** Egy egész tündérországot varázsolt legnap a kanizsai színpadra Izsó Miklós rendezői talentuma. Nem kevesebb, mint 40 „alig-alig rófnyi” dilettáns művész lépett fel az este a nagy, hivalóságos színészek társaságában és elmondhatjuk, hogy egyikük sem vált szégyenére kicsi, szervezettlen társadalmuknak. A címszerepét, *Jánoska* énekes, táncos, valóságos színpadi rutint kívánó nagy szerepét természetesen nem játszhatta más, mint a kis *Perczel* Gica, kinek játékát az első csodálkozás csillapultatva később már nem is nézte senki másképpen, mint ahogy egy felnőtt, érett művész öntudatos játékában gyönyörködik a néző. Azt mondhatnók általában, hogy valami olyan „voti” ez az előadás, mint egy nagy városba vizsga, de ez igen nagy

A legtöbb közönséges hashajtószert azzal a tulajdonsággal bír, hogy még állandóan nagybobbó adag használata mellett is folyton veszít hatásából. Az oly sok orvos által dicsért **Ferencz József**-késérűviz kitűnő oldó és hashajtó hatása ellenben még huzamos használat esetén is mindig egyforma marad.

A valódi Ferencz József-
serüvüz a belet görcsök nélkül
mossa ki, az étvágyat fokozza,
anélkül, hogy a gyomrot bármikép
megterhelné. Ezen kiváló tulajdon-
ságaiért a bécsi általános
közkórházak V. orvosi osztálya
beható kísérletezés után megállá-
pította, hogy

„a Ferencz József-víz a
„keserűvízek“, leghívatottabb
képviselője.”

Főszerkesztő: Szalay Sándor.

Felelős szerkesztő: Nagy Samu.

A kiváló bőr- és húshamos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vör-
herynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természeti vasmentes ásványvíz. — Képlátó ásványvíztelepülésekben és gyógyintézetekben.

MONVILTHA AGOST Ásványvíztelepi Kúttelep-Értéktárs. Vállalat, Monvilt, V. Megyei-rakparti 8.

„Itt gyomrok karban tartatnak“

Holnapos kép.

Egy német orvos szel-
tőztető készülékkel alkál-
mazott egy beteg gyomrán.
Ezután már csak ez kö-
vetkezik.

A doktor: János, a fene egye meg magát, hová tette már megint?

János: Mit tetszik keresni, doktor ur?

A doktor: Mit keresek? Mintha nem tudná. Hová tette a hármast? A hármast számú gyomorkéft.

János: Ja, azt tetszik keresni? Majd mindjárt megkérdem a nagyságától. Tetszik tudni, tegnap nagytakarítás volt, felsuroították a szalont meg az ebédőt és csak két kefe volt. A nagysága aztán elkerle a hármast.

A doktor: Hallatlan. Mindig ilyeneket csinálnak. A multkor a partvissal éppen úgy csináltak. Annak a nyavalyás Schlesingernek olyan magas a gyomorfala, hogy a seprővel nem lehet elérni. Keresem a partvist, nincs sehol. A feleségem is máshol takarékoskodhatna.

János: De doktor ur, hiszen ez nem árt nekik.

A doktor: Fenét nem árt. A partvisról egy pók belekerült Vandricsek hasába és elkezdett ott szövegetni. Éjjel két órákor vert fel az a nyomorult. Menjen János, eressze be a pacikat.

János: Igenis doktor ur. (A paciens belép.)

A paciens: Alászoigája doktor ur. Hogy méltóztatik?

A doktor: Köszönöm Szalzbanner ur. No, hogy állunk a gyomroskánkkal?

A paciens: Merszi. Azt hiszem ma lesz dolga vele. Tegnap nagyon sokat kellett nyelnem.

A doktor: Hogy-hogy?

A paciens: Kicsit későn menieim háza és az asszony nagyon ingerült volt. Aze-
lőtt nem állottam szó nélkül — hisz tudja milyen szangvinikus vagyok — de mióta a doktor urhoz járok és fizetem a karbantartást, azóta szó nélkül lenyelek mindent. Hehehe. Jó. Mi?

A doktor: Nem mondhatnám. No, gyerünk. Gombolja fel a hasát.

A paciens: Doktorkám drágám, segítsen. Nem érem el a két legalsó gombot.

A doktor: Szalzbanner ur, maga egy hanyag ember. — Már két héttel ezelőtt mondtam, hogy varrassa fel azt a kapcsot. Vigyázzon, cuggot kap még egyszer.

A paciens (szegyenkezve): Tudja doktor, az úgy volt, hogy megkértem Rozit, a szobalányt varrja fel. Ő tartja rendben. A feleségem, hogy-hogy nem, féltékeny lett és patáliát csapott. A leányt kidobta, de a kapcsot nem varrta fel.

A doktor (miközben kékeli): Jó, jó. (Hirtelen): Micsoda piszok ez? Nem megmondtam Szalzbanner ur, hogy nem szabad sertéskarajt ennie és még hozzá káposztával!

A paciens (tagadni próbál): Doktorkám, nem disznó az Csirke.

A doktor: Szépén csirke. Nekem mondja. (Tovább keres.) És turós csusza. Szalzbanner ur, maga meg van bolondulva!

A paciens (mentegelődik): De csak kevés turó... alig egy csipetnyi.

A doktor: Majd adok én magának. János, a vacuum cleaner! (Kiszivattyúzza a turót.) Ilyen szemtelenség.

A paciens (félénken): Többé nem eszem turót.

A doktor: De nem ám. No, felülözhet. Ha még egyszer kottlettet mer enni, ne tegye be többé a lábát hozzám.

A paciens: Nem, nem. De milyen különös szaga van ennek a kékének. Nem parafinos?

A doktor: Mi jut eszébe! Honnan lenne parafinos? Nem látja, hogy külön szekrényben áll.

A paciens: No, csak úgy mondom. A feleségem rögeszméje. Azt mondja, a gyomromnak parafin szaga van.

A doktor: Badarság. No isten vele. Ja igaz. Elsejtelő fölemelem tíz koronával a karbantartást. Beszereztem egy új szivógépet. Hát csak semmi sérítés és turós. A kapcsot varrja fel.

A paciens: Igenis doktor ur. Ajánlom magam.

A doktor: János, eressze be a következőt.

Közigazdaság.

Nagykanizsa, 1910. július 13.

Haltés lipót gabonabizománnyos jelentése.					
Időjárás: helyenkint csapadék. Iránvált: változatlan. Buzázlet: üzlettelen.					
Gabonaszak nagybani eladási árak.					
	Előjárás	Időjárás	Kesz- től	Tar- tolás	Polca
Buza	eff. 78	9.50	9.50	9.50	9.50
Rozs	77	9.40	9.40	9.40	9.40
	73	7.20	7.10	7.10	7.10
	72	7.10	7.10	7.10	7.10
Árpa	la 68	6.70	6.70	6.70	6.70
	65	6.50	6.50	6.50	6.50
Zab	la 70	7.10	7.10	7.10	7.10
	68	6.80	6.70	6.70	6.70
Kaposzta					
Repce		11.20	11.20	11.20	11.20
Korona-értékben 50 kgnt.					
Piaci árak:					
Buza	K	9.10	15		
Rozs		8.40			
Zab		6.20			
Tengeri		5.80			

Távlat:

Budapest, 1910. július 13.

Készaru-üzlet:

Tartott:

Határidő-üzlet:

Buza októberre 9.23, buza 1911. áprilisra 9.44.
rozsa októberre 7.10, zab októberre 7.21, tengeri
júliusra 5.50, tengeri augusztusra 5.41, tengeri
1911. májusra 5.52, repce augusztusra 12.05.

Ügyvédi irnok (gépiro- kisasszony)

kerestetik, aki Remington-gépen
tökéletesen tud írni. Gyorsíró előny-
ben részesül. Jelentkezni lehet reg-
gel 8-9 óra között. dr Bartha
József és Rothschild Samu ügy-
védek irodájában Kazinczy-utca 7.

KISKANIZSÁN legelői és a
legforgalmasabb helyen álló

HÁZ, mely bolti helyiség,
korcsma, esetleg pékség-
nek is alkalmas **AZONNAL**

ELADÓ vagy augusztus
hó él-re **BÉRBEADÓ**.

Bővebbet a háztulajdonosnál
Magyar-utca 21. sz. alatt.

3054. tkv. 1910. Érk. június 18-án.

Arverési hirdetmény.

A perlati kir. járásbíró, mint tkvi hatóság
közölni teszi, hogy Zaresec Antónia férj. Pol-
magn Vincéné mint az Alsó-muraközi takaré-
pénztár részvénytársaság engedélyezésének —
Jeyud Lőrincé nős Kuesis Borbálával csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tőke, ennek 1909. évi november hó 30. napjától
járó 6% kamata, 70 kor. 45 fill. eddig: 17 kor.
30 fill. arverési kérvényi költség behajtása vé-
gett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlati
kir. járásbíró-ág területén fekvő a következő
ingatlan juttatások u. m. l. a csatlakoz-
lakos elleni végrehajtási ügyében 297 korona
tő

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy. m. l. k. állomással.

A szerkesztőség illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. Kéziratok megírásakor nem vállalkozik és nem vállal leveleket sem azaz ügyeimből a szerkesztőség.

Posta- és telegraphi díjakat azonnal vagy le a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házhoz hordva	szétküldéssel
Egy óra 1.20 K.	Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.	Félévre 9.
Egész évre 14.	Egész évre 18.

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltség, béli kimutatás és Magyar közlemények nyomtatás 50 fillér.

Egyéni és családi ártólakat díj 5 korona. Köszönvények 5 kor.

XXXVII. évf. 153. szám.

Nagykanizsa, péntek, 1910. július 15.

Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

A tisztviselők.

Nagykanizsa, július 14.

A magyar középosztálynak címzett lakosság egyik érdemes része, a tisztviselők kara felújult panaszhangokkal siratja a mostohaságot, melyben az államhatalom, a kormány által részesül. Nem volt miniszterium, mely programjába nevette volna a sokat emlegetett fizetésrendezést és nem volt olyan, mely ezt az ígéretet végre is hajtotta volna azzal az őszinteséggel, melyre ezen kar mindig teljes joggal reflektálhatott. Mihelyt elhelyezkedett az új miniszterium, mihelyt benne volt a parlamenti egyensúlyban, akkor megalkudva a helyzettel, habozás nélkül elégitette ki a katonai körök százmilliókat igénylő aspirációit, ellenben mereven elzárkózott a tisztviselők kívánságai elől — pénzügyi okokból.

Azért mégis hiba lenne, így nagy általánosságban ezen tételt igazságnak leszögezni. Mert ha nem is az eredeti és kétségtelenül méltányos kívánságok szerint, de mégis némi fizetésrendezésben részesültek egyes tisztviselői osztályok. Igaz, hogy mire ezt elérték, már a szükségleteket gyorsan gyarapító idő újabb, ismételt indokolt igényeket vetett felszínre, de valami mégis történt érdekükben.

Két tisztviselői kar van, amely hiába követelte igényeinek figyelembe vételét, amely mindeddig csak kért, amelyről mindig elismerték, hogy kívánságai jogosak és indokoltak, de ezen elismerésen túl nem mentek. Ez a két kar: a középiskolai tanárok és a postai intézmény tisztviselőinek kara. És ha kutatjuk az okát, miért mellőzték éppen ezen két testületet, megtaláljuk abban, hogy éppen ez a kettő nem végzett soha kortesszolgálatot, nem állt be a kormány politikai céljainak cselédjévé, éppen ezért nem is nyert komolyan meghallgatást. A korteskedő tisztviselők többet nyomnak a latban, azokat siettek elnémitani

vagy legalább csitítani, de ezekre alig vetettek ügyet, hisz fölül csak tisztviselői munkát várhattak és nem egyuttal politikai szolgálatokat.

Pedig fontosabb állami közegek alig vannak, mint éppen ezen két kar férfiai. Az egyik, a tanárok, az állam kulturájának letéteményesei és letéteményesei annak, hogy milyen nevelésű, milyen tudású lesz az az osztály, melynek intelligenciája és tudása dönti el az ország értékének kérdését. A másikra pedig a legfontosabb közlekedési értékek támaszkodnak, a kereskedelmi élet rugóit irányítják és éppen az ő tevékenységüknek köszönhető, hogy a magyar postára, mint egyik mintaintézményünkre méltán büszkén tekintünk.

És az eredmény? A tanárok nagyváradi határozata, mely kifejezetten sztrájkkal fenyeget és a postások egyre gyakrabban kísértő passzív rezisztenciája, mely egész kereskedelmünket megölyheti, mihelyt komolyabb mérvet ölt.

És bármennyire szomorúak ezek a következmények, bármennyire veszedelmes akár egyik, akár a másik karnak erőleyesebb fellépése, elítélni nem tudjuk azt. — Nem mintha nem becsülnénk az ország kultúráját és nem tartanánk nagyra a kereskedelmi érdekeket. Sőt mindenkiféle helyezzük azokat, amint kétségtelenül lelkesedéssel szolgálják azt maguk a rezisztálni készülő tisztviselők is. — Ámde ismerjük az ország szociális és gazdasági helyzetét és látjuk, hogy ez az érdemes tisztviselői kar két rettenetes malomkö közé került és elpusztulás fenyegeti, ha feljajduló szavára segítséget nem talál. Az egyik szociális tényező, a munka a maga egyre törekvő szolidaritásával egyre fokozódó eredményeket ér el, a munkabérek emelkednek és munkásság fogyasztóképesége gyarapszik. A másik szociális tényező, az elárúsítást kezében tartó tőke, a munkabérek emelkedésére

a fogyasztási cikkek hatványozott megdrágításával felel, melyel a régi jövedelmek mellett lépést tartani többé nem lehet. És mindenki, — minden osztály újabb, nagyobb bevételekre törekszik, ám a tisztviselők jövedelme fixálva van, a szükségleti cikkek drágulása ellenében fizetésük nem növekszik, fogyasztó képességük tehát csökken. A két malomkö: a tőke és munka, csiszolja, surolja egymást, de menthetlenül örlődik a fixált jövedelmű osztály, a tisztviselői kar. Fizetése nem nő, de nő az adóssága és nő ezzel az a méltó elkeseredése, amely a legújabb körülmény Magyarországot helyzetének.

És hogy, veszedelmes ez a körülmény, mutatja a nagyváradi határozat és mutatja azon tízezrek zugolódása, kiknek kezére legfontosabb érdekeink, az ország kultúrájának és kereskedelmének sorsa van bízva. Ezt a betegséget letagadni nem lehet, ezt a kórt leplezni vétek lenne. Ha pedig így áll a helyzet, el kell végre térni a régi szokástól és nem szabad kortesszempontokból tekinteni a tisztviselők kívánságait. Ezen kívánságok jogosságát mindenki elismeri, azokat tehát sürgősen ki kell elégtetni, mert sokkal fontosabb, hogy tisztviselői karunk meg legyen elégedve helyzetével, mint az, hogy egygyel több hadihajó hordozza árbócán az osztrák-magyar ikerlobogót.

Az új kölcsön.

A bankcsoporttal kész a megegyezés.

Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 14.

A pénzügyminiszter tegnapelőtti javaslatában, amelyben 560 millió korona járadékkölcsön felvételére kér felhatalmazást, az az alternatív rendelkezés foglalatik, hogy a kölcsön korona, frank vagy márká értékre fog szólni.

Ennek a rendelkezésnek a jelentősége értesítésünk szerint az, hogy Lukács László pénzügyminiszter már megállapodott a párisi Rothschild-csoporttal a kölcsönnek frankokban és Párisban való felvételére, de a megállapodás után németfésztről ki-

sérlet történt arra nézve, hogy a kölcsönből bizonyos kontingens a német piacnak engedtesék át.

Ezek a tárgyalások még nincsenek befejezve és habár nagy a valószínűség, hogy a tárgyalások eredménnyel fognak végződni, végleges helyzet még nem alakult ki és a pénzügyminiszternek nem volt módjában a törvényjavaslatban egy végleges helyzetnek megfelelő végleges intézkedést felvenni.

Szabad kezet kellett tehát magának fentartani arra nézve, hogy a kölcsönt milyen értékben bocsássa ki. Maga a kölcsön azonban már biztosítva van és a fedezetéről és elhelyezéséről a párisi Rothschild-cég gondoskodik.

Ha a németekkel eredménytelenül végződik a tárgyalás, úgy a kölcsön egy része ott, ha nem, úgy Belgiumban és Hollandiában fog elhelyeztetni.

Egyébként úgy halljuk, hogy a javaslat némely rendelkezése nem talál közönszere és különösen kifogásolják, hogy a pénzügyminiszter például újabb kilenc milliónyi beruházást akar az állami szénbányákban fogantatosítani, mielőtt még meggyőződött volna, hogy valóban érdekesek-e ezek az értéktelen bányák a további beruházásokra és mielőtt a maga meggyőződését erről nyilvánosságra hozta volna.

A még el nem helyezett aranyjáradék kibocsátása ellen is kifogások hallatszanak és a készfizetések felvételének küszöbén nem fest valami nagyon jól az a tény, hogy a készfizetések felvételét sürgető ország még aranyjáradékkal operál. A javaslatnak ez mindenesetre lényeges szépséghibája, a melyet ugyan könnyűszerrel el lehetne tüntetni. Egyebekben pedig híre jár, hogy az ellenzéki pártok a kölcsönjavaslat tárgyalásánál nagy és heves harcra készülnek és lehet, hogy ez lesz a robbanó pont, mely a képviselőház egész arculatát megváltoztathatja.

A dalosverseny utójátéka.

Állítólagos botrány a díjkiosztásnál.

Kilépett énekkarok.

Saját tudósítónktól. —

Alig volt még bármiféle nyilvános verseny, melynek végeztével botrányokat és panamákat ne emlegettek volna az elégedetlenek. Ennek az a magyarázata, hogy nem lehet annyi első díj, ahány versenyző van, azt pedig egyik versenyző sem hajlandó elhinni, hogy nem ő az első, ki minden elismerésre méltó. Volt ilyen utóhangja, bár csendesebb, a kanizsai és a fehérvári versenynek és van most is, elég

Kölcsönponyva-intézet gép és kazaltakaro vízmentes ponyvak gyári raktára, zsákok, kenderkötelek, tűzifecskend kőhöz tömlő, kévekötelek, szőlőköötőző-fonal, raffia-háncs, gépkender, hevederek, olajok és egyéb gazdasági áruk legolcsóbb beszerzési forrása.

HIRSCH és SZEGŐ Nagykanizsa.

hangos a keszthelyinek. Mi nagy tartózkodással fogadjuk az erre vonatkozó híreket és a következő tudósítást is csak fen-tartással közöljük:

A keszthelyi gyönyörű ünnep, melynek részleteiről már beszámoltunk, utolsó jele-tében, amikor a jutalmazásra került volna a sor, kellemetlen disszonanciákkal ért véget és kis hiba, hogy botrányba nem fullt az egész ünnepség. Így is komoly és kellemetlen következményei lesznek az ítékezés ellen felmerült panaszoknak, négy dalárda visszautasította a nekik ítélt díjat és mind a négyen kijelentették, hogy ki-lépnek a dunántúli dalosszövetségből, mely-nek dalosversenyein immár másodszor mutatkoznak olyan jelenségek, mintha nem a verseny eredményei hanem előre meg-állapított megegyezések irányítanák a ver-seny ítélezését.

Súlyos panaszok vannak a körmen-di dalosoknak, akiket a műdal csoportban harmadik sorba helyeztek a zsűri. A körmen-di dalárda az eredmény kihirde-tésekor azonnal kijelentette, hogy a har-madik díjat nem fogadja el, amennyiben az a meggyőződése, hogy a dalosverse-nyen való szereplése őt többre jogosítja, mint az utolsó díjra. A körmen-diek eb-ben követték a tatatóvárosi, a pesti cukrárszolgálat és székesfehérvári déli-vasúti dalokor elődjait, akik szintén vissza-utasították a nekik ítélt díjakat.

A díjak visszautasításának az volt az oka, hogy a dalosok jó része már vasár-nap, tehát a verseny előtt állírtilag már tudta a verseny helyezését. Mindenki tisztában volt, hogy a pécsi dalárda lesz a legelső az első között, akármint érdemei. — A verseny tapasztalatai és az ítélet csak megerősítette ezeket a dalárdákat abban a felfogásban, hogy itt tényleg nem az érdemek méltatásáról van szó, hanem a dalárdák elis-mert mivoltáról és egyéb alig jön számba, mint a régi hír és a jó összeköttetés. — Különösen a pécsi dalárda ellen irá-nyult ez a tüntetés, amelynek jogosult-sága lehet ugyan vitás, de bizonyos, hogy birjon, annál is inkább, meri ez már a második eset a dunántúli dalosversenyen.

A körmen-di dalárdáról szakértő embé-rek úgy nyilatkoztak, hogy ez az első na-gyobb szereplése általános feltűnést kel-tett. A dalárdának pompás hanganyaga van, — kitűnő készüléssel ment a ver-senyre, — a felfogása a nehéz műdalban ugyanaz volt mint a szombathelyi és az egyesület éneke alkalmával jegyzőként sze-replő bíráló egyetlen jegyzetel sem jegy-zett föl, ami kifogásként volna a dalárda éneke ellen felhozható. Ilyen körülmények közt a körmen-di dalárda hivatalnok érte-magát, a zsűri ítéletének felbírálására és a neki megítélt díjat nem fogadta el. Körmen-den a dalárda vezető tényezői so-rában igen sokat tárgyaltak a dolgok, van-nak, akik bírálatját és szerénységének tar-tják a versenyen való ilyen fellépést és szívesebben látták volna, ha a dalárda hazulról küldte volna vissza a díjat, részletesen kifejtve, hogy mi vezeti erre az elhatározásra. Most azonban ez már megtörtént és az elkeseredés a kör-men-di dalosok sorában annál nagyobb, mert a győzelem dacára sincs semmi, ami őket a győzelemre emlékeztetné.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, július 14.

A képviselőház ma Berzeviczy Albert elnöklésével ülésezett. Az előző előter-jesztés után a bíráló bizottsági tagok le-tették az esküt, majd folytatták a felirati vitát.

Tudós János kétségbe vonja azt, hogy a választások eredménye hű tükrre lenne a nemzet meggyőződésének. A nemzet és az uralkodó közti harmóniáról mindaddig beszél-ni sem lehet, míg a nemzet jogos követelése nem teljesülnek. Ez a kormány a szabadságjelszavával rendezkedett be. Ha valóban szabadelvű, mutassa meg ezt azzal, hogy az általános, egyenlő és titkos választói jog alapján reformálja a választási törvényt! A Jús párt javaslatá-hoz csatlakozik.

Giesswein Sándor örömmel fogadta a trónbeszédet, mert remélte, hogy most új korszak kezdődik, a szociális alkotások kora. Erre az öröme a felirat alaposan rá-cáfolt. Polemizált Tisza Istvánnal és azt bizonyítja, hogy a nemzetiségi kérdés csak helyes szociálpolitikával lehet meg-oldani. A néppárt feliratát fogadja el.

Szünet után Kelemen Samu kifejti, hogy a nemzetiségi kérdés megoldásának az az útja, melyet Tisza István megjelölt, hely-telen és káros. Bírálja a trónbeszédet. — Követeli az általános, egyenlő és titkos választói jogot, mint a választási vissza-élések ellen az egyetlen biztos eszközt.

Bánffy Dezső báró kijelenti, hogy a mai pártalulások nem alkalmasak arra, hogy a közjogi vitákat megszüntessék. Megmarad programja régi vezérleivel: a liberalizmusnál és demokráciánál. Feloivasta saját feliratát, melyben az ál-talános, egyenlő, titkos választói jogot követeli.

Ezzel végződött a mai ülés.

Zala és Somogy megyék kultur mérnöksége.

Hol legyen a hivatal?

Nagykanizsa pályázik érte.

— Saját tudósítónktól. —

A tegnapi délután tartott városi köz-gyűlés előző bejelentései között volt egy kiváló figyelmet érdemlő tárgy, melyet röviden e két sorsba lehet összefoglalni: kultur mérnökség, Nagykanizsa.

Vécsey Zsigmond polgármester előző be-jelentése szerint a kormány már az 1910. évi állami költségvetés keretében Zala és Somogy megyék részére egy közös kultur mérnöki hivatalt akar rendszeré-síteni, mellyel e két megyét ki-vennék a szombathelyi, négy megye területére ki-terjedő kultur mérnöki hivatal hatásköréből. A közgyűlés felfogta ennek a léte-sítendő hivatalnak a város fejlődése szem-pontjából való jelentőségét és elhatározta, hogy feliratban fordul a földművelésügyi minisztériumhoz, hogy az új kultur mé-rnöki hivatalt Nagykanizsán létesítsék. A közgyűlési határozat indokai az al-gólatkák és az szolgáló kérvényünk kedvező fogadtatásának reményeségét, hogy Nagy-kanizsa mintegy földrajzilag predesztinálva van arra, hogy a Zala és Somogy megyék közös kultur mérnöki hivatala itt nyerjen elhelyezést. Emellett szól a városnak e két megyének éppen a közös határán való kedvező centrális fekvése, a két megye vizekben legduzsabb terül téhez való közvetlen közelsége és a minden irányban való kényelmes vasúti és ország-úti összeköttetése.

A kultur mérnöki hivatalnak rendelté-se és feladata az, hogy vizsgálat és talaj-javítási ügyekben véleményező közre le-gyen a közigazgatási hatóságoknak. Ké-szül kisebb vízszabályozási terveket (a folyamok szabályozását, Murát is. Drávát) is külön folyam mérnökségek látják el) és általában minden rendelkezésre álló módon azon van, hogy a felügyeletre bízott területen főleg vízlevesapítás ki által-múl nagyobb tért nyerhessen a kultúra. Emellett az is gondja a kultur mérnöki hi-vatalnak, hogy a lelapolt, szabályozott

vizeket olyan tervszerűséggel vezesse, hogy zárttal esetleg vízi erőre berende-zett iparművek legyenek létesíthetők. Az általa gondozott vidékeken. Szóval, nagy előnyök jelennek abban, ha valamelyik város megszerezheti a maga részére a kultur mérnöki hivatalt, különösen, ha az oly aránylag kicsi területre van rendelve, mint Zala és Somogy megyék területe.

Most ismét egy olyan, ugynevezett kedvező alkalom előtt állunk, mely ha nem is éppen valami mérőfokos csizmá-val, de a leghatározottabban való előre-haladásunk kiáltásaival kecsegtet. — Ha semmi egyébről nem lenne szó, mint annak a hat-nyolc urifamiliának ide-letelepüléséről, kiknek családfelei az új kultur mérnöki hivatal mérnöki személy-zetét alkotják, — csupán annyit is meg-kellene minden követ mozgatni, hogy az új kultur mérnökséget Nagykanizsán állít-sák fel. De hisz ennél (a nálunk azért színtén nem jelentéktelen gyarapodásnál) sokkal fontosabb, egyelőre még egészen nem is ismert, de okvetlenül kifejlődő érdekek elsőrendű lelkiismeretbeli köte-lességévé teszik a város minden polgá-rának s a város minden barátjának, hogy a zala-somogyi kultur mérnöki hi-vatalnak Nagykanizsán leendő felállítása iránt minden lehető elkövessenek.

Honvédkerületi parancsnokság

Szombathely? — Nagykanizsa?

— Saját tudósítónktól. —

A sztratégiai viszonyok, s Székesfehérvár helyzete, végre az a körülmény, hogy a Székesfehérvárról fekvő katonaságok részére új épületek emelése vált szükség-sé, a mely építkezésekbe Székesfehérvár belemenni nem akar, aktuálissá tették azt a kérdést, hogy a honvédkerületi pa-rancsnokság Székesfehérvárról elhelyez-tessék. Ugyanazon forrásból, a honnan eme hírtünk vettük, értesülünk arról is, hogy a honvédkerületi parancsnokság új állomáshelyét, a vasúti összeköttetés és sztratégiai okokat is figyelembe véve, Szombathely vagy Nagykanizsa volna ki-szemeelve.

Ezen hirdetésünk egy magas állású honvédségi tisztől származik, s így biztos forrásból eredetnek vehetjük tudósítá-sunkat. Nem akarunk alarm-ot fújni a levegőben függő parancsnokságért, csak arra hívjuk fel a figyelmet, hogy a kultur mérnökség mellett talán ez iránt is érde-mes volna érdeklődni.

Aki nem tudott az Erlich-szerumról.

Öngyilkos legény.

— Saját tudósítónktól. —

A nagy és kisebb lapok hasáboakat ir-nak Erlich Pál professzorról és csodasze-réről, amely megváltást, gyógyulást hoz a vérhajásoknak. A városok beteg emberei több-kevesebb türelemmel várhatnák a megváltó szerre. De a falu lakója híret sem állította, mit sem tud róla. Így történt, hogy tegnap öngyilkos lett végső elkeseredésében egy beteg ember, akinek vérért megfizette az a rettenetes beteg-ség, amelynek gyógyító szerét csak nem-rég találta meg a tudós professor Erlich.

A szentjánospusztai szegény földmün-kásnak nem volt már türelme, no meg aztán tudomása sem volt a csodaszer-ről és így türelme könnyen és végleg elszá-kadt. Az a sok szer, amellyel pepe-cselek körülötte, haszontalan zagyvalek-nak bizonyult és így nem hitte már, hogy eljön még a tudomány méltó ere-dménye, a biztosan haló gyógyszer. A fa-lusi emberek csak a hiheiteiben hisz-nek, csak az ragadja meg figyelmüket, ami csud s, tehát lehetetlen. Ezenben ar-ról, amivel a tudomány ajándékozza meg a szenvedő emberiséget, egyetlen hang sem jut el a falusi levegőbe. A végső kétségbeesés, a reménytelenség, a vérhaj örökkévalóságának tudata töltötte el Zábóti József 38 éves szentjánospusztai földmí-vest, aki egy őrizetlen pillanatban tegnap este botorítva magát a nyakát és mire észrevette, elvérzés következtében meghalt. A nyomban megjelent nyomozás megál-lapította, hogy Zábóti tényleg gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el

Hírek.

Egy főúr, — aki dolgozik.

A Franz-részvénytársaság tegnapi alakuló gyűlésén, — mint eseménytől függetlenül írunk itt egy magyar magánúrról, ki azon a gyűlésen jelentős szerepet játszott. Dr. gróf Somsich Gyula hetési földbirtokos ez a főúr. Hogy közte és egyéb grófok közt van némi különbség, ezt első tekintetre elárulja a névjegyen gróf rangja mellett ékeskedő doktori minősége. A grófság mindenestre előkelőbb minőség a dok-torátusnál, de a grófsággal párosult dok-torátus még több az egyszerű grófságnál. Sőt ez a doktorátus annyiban több egyéb doktorátusoknál is, hogy ennek megszer-zésével tulajdonosa nem volt kénytelen és ha mégis megszerzte, az erre ösztönző okokkal annak fokozott erkölcsi tartalma az övé. A gróf kénytelen haligatag főre-n lenni, kénytelen kártyázni, lovat futtatni, vagy megfogadni. De doktornak lenni valóban nem kénytelen. Rendszerint enél-kül is megél.

Ez a gróf az ősi kard lekasztását nálunk egészen szokatlán és merőben egyénimódon magyarázta. Ugyanisahelyett, hogy a Herceg Ferenc receptje szerint való főuri nagy és széles, alapiában azon-ban nagyon is szűkörü élet árjába vetette volna magát, doctor juris lett, miután pedig itthon alapos közgazdasági tanul-mányokat végzett, átvitorlázott Amerikába és két éven át Jim Morgantól tanulta meg, hogy mi az üzlet. A hatalmas jenkit aigha lepte meg ez a grófi elhatározás, nálunk azonban új és szokatlán. Mint mondtuk, két évig volt a gróf Morgan házában, aztán hazajött és belépett a Hitelbankhoz. Itt is megtanulta azt, ami megtanulni lehet. Most a kaposvári Dunán-tuli Agrárbank igazgatója és emellett — harminc esztendő.

Vezércikkét szoktak írni a magyar fő-urak helyesebben magyarázott igazi nem-zeti hivatásáról. Mi most nem ezt tesszük, hanem rámutatunk doktor gróf Somsich Gyula nagyon érdekes, példászerűen ki-váló alakjára. Kéves közünk van a gróf urhoz és neki mi hozzánk: csak annyi, hogy övé a kiválóság és miénk az őszinte öröm afelett, hogy egy „hivatott” magyar főúr volt itt. Egy főúr, — aki dolgozik.

Uj magyar gróf. A hivatalos lap mai száma igazán ritka királyi kitünteté-s közöl. Egy új magyar gróftól terem-tett a kegyes királyi irat, mely így szól: „A személyem körüli magyar minisztérium vezetésével megbízott magyar miniszter-elnök előterjesztésére nagybányai és wáradornaményi Lónyay Albert b. t. taná-csos altábornagy és főpohármesternek és törvényes utódainak a magyar grófi méltóságot díjmentesen adományozom. — Ferencz József s. k., Khuen-Hédervary Károly gróf s. k.

Főispáni kinevezés. A király Kürthy Lajos Bars és Zólyomvármegyék főispánját ezen állásban való megha-gyása mellett Komárom vármegye és Komárom szab. kir. város főispánjává ideiglenes minőségben kinevezte.

A katonareti csuda. Napok óta az emberek ezrei járnak a csudájára Faludy aeroplánjának, mely tegnap óta teljesen felszerelve repülésre készen áll a köz-kör-ház mögötti katonai gyakorlóterén. Egyen-lőre csak a hangárral vesződnék Faludyék, melynek felállítása a rendelkezésre álló primitív eszközökkel roppant nehézségekbe ütközik. A bangár, melynek a rendkívül kényes szerkezetű repülőgépnak az idő-járás viszonyosságaitól való megóvása lenne a rendeltetése, napibérért kölcsön-veit ponyvával van összerakáskálva, de a ponyvák oly rosszak, hogy azok bese-nálhatósága nagyon problematikus. S még-sem akad senki ebben a gazdag város-ban, aki hozzásegítette volna az igazán

4 legfinomabb
kávéfaj keveréke a
Kardinal pörkölt kávé
1/4 kg. K 1.10
naponta friss pörkölt
Schwarz és Tauber cégnél.

pártolásra érdemes amerikai akaraterejű feltaláló-színészt, hogy már teljesen kész repülőgépet megfelelő hajlékban helyezhessen el. Pedig nagyon könnyen lehetséges, hogy Faludy messze földön híressé teszi Nagykanizsát zseniális gépének első levegőbe szállásával. Persze csak úgy, ha Nagykanizsa népének szíkkeblősége miatt a gépet már eddig is nagyon megrongáló eső ezt teljesen lehetetlenné nem teszi. Faludy tegnap óta már motorpróbákat is tartott gépevel és e próbák a legpompásabban sikerültek. Itt azonban még az a baj, — hogy a gép csodálásra kitűnő kíváncsi százai miatt Faludy nem tud zavartalanul dolgozni és örökös aggodalmak között indítja meg mindenkor gépét, — melyhez életveszélyes közelségbe tudnak az emberek. Nagyon jó lenne, ha a rendőrségkapitányság egy kis rendőri kirendeltséget küldene naponta a gyakorlótérre, mert így a repülőgépes kísérletek is folyton zavarva vannak és még valami nagy katasztrófa is történhet ottan.

— **Tartalékosok behívása.** A város katonai ügyosztálya ma 35 darab tartalékos katonai behívójegyet kapott kézbesítés végett. A behívók, melyek kizárólag a honvédség tartalékosainak szólnak, augusztus 13-án reggelre 35 és 28 napi időre hívják be a szegény, rég kiszolgált bakákat, kiket nagygyakorlatra visznek. A honvédségünk nagygyakorlatai az idén értesülésünk szerint Felsőmagyarországon, Tencsénmegyében lesznek.

— **A közgyűlés határozatát megfélebezik.** Bár a városnál csaknem csaknem teljes egy évig tanakodtak a felett, hogy a 20 ezer korona állami segélyt úgy osszák fel, hogy ezzel minden jogos igényt kielégítsenek, sejtett, hogy ez nem fog teljes megelégedésre megtörténni. Vannak ma is elégedetlen tisztviselők és városi képviselők, kik a közgyűlési határozatot nem helyeslik. Mint értesülünk, ezek a határozat egy részét megfélebezik és erősen biznak benne, hogy a felebbezésnek fogadtatja lesz.

— **Balatonfüred bérbeadása.** Azt az érdekes hírt kolportálták Balatonfüreden, hogy a bencés rend ezen értekes, de kihasználatlan birtokot hosszabb időre bérbeadja a Magyar Ipar és Kereskedelmi banknak három millió korona befektetési kötezettséggel. Értesülésünk szefint bold. Fehér István főpáttal így irányban lényeg tárgyaltak és a tárgyalások meghehőtösen előrehaladtak, de közbejött halála azokat felfüggesztette. **Hajdu Tibor dr.** főpát pedig a rendnek ezen kérdésével még nem foglalkozhatott.

— **Minden áldás felülről jön.** Néhány nap óta cserepesek dolgoznak az izr. hitközség főúti emeletes házában. Tegnap délután, éppen mindön Lenarics Margit szobalány egy saját vizet a fején haladt át a hitközségi udvaron, abban a pillanatban repült le egy cserepeslétra a háztetőről s az éppen egyik lábával a leány vállára zuhant. A halálra rémült leány a téjjáró vízzel együtt elvágódott az udvar közepén és csak akkor vette észre, hogy az ijesztően kívül egyéb baja is történt, midőn feltápáskodva a sajátját fel akarja emelni. Nem tudta ugyanis még a karját sem felemelni, mert mint a gyorsan előhívott orvos megállapította, a vállára eső létra eltörte a kulcscsontját. A leányt hosszú hetek alatt gyógyuló esonitörésével a kórházba szállították, a cserepesek ellen pedig eljárás indult meg, mely egyelőre azt nyomozza, terhelte-e őket a leány balesete körül valami gondatlanság.

— **Öngyilkos fiatal leány.** Leitner Róza, aki rokonnál Unterdorben István pályán, sárkányi lakosnál tartózkodott, 1. hó 8-án d. e. 9 órakor az istállóban a gerendára felakasztotta magát és meghalt. Az esetet nyomában bejelentették a hatóságknál. A leány tetetének oka valószínűleg szerelmi bánat.

— **Az ügyvédjelöltek mozgalma.** A nagykanizsai ügyvédjelöltek példáját kapóvári kollegáik is követik. Mint tudósítónk írja, a kaposvári ügyvédjelöltek is elhatározták, hogy tiltakozni fognak az igazságügyminiszteri reform tervezetnek reájuk sérelmes részei ellen és tiltakozásuk pártolásra fölkéri a zalaegerszegi ügyvédi kamarát is.

— **Vizbefutott fiúk.** Szigetvárról jelentik, hogy Sain József 9 éves és Kovács Ferenc 10 éves fiúk ma reggel a város melletti tóban fürdtek. Fürdés közben a mélyebb részre kerültek s miután uszni egyik sem tudott, mindkettő a vizbefutott.

— **Kaszával a felesége ellen.** Vendég Mihály maroshegyi lakos, földmives, nem a legjobb viszonyban élt a feleségével. A házastársak között napirenden volt a perlekedés és az utóbbi időben a tetlenség is. Ma reggel Vendégék valami felett összeeszeszték. Az asszony, aki sohasem sem szokott adósa maradni — az urának, arcu csapta Vendéget. Ez a kezében lévő kaszával sújtott felesége felé, akit úgy találta, hogy a kasza hegye beleállt hátába. Vendég Mihályt hozzatartozói beszállították a kórházba. Az asszony sérülése bár súlyos, de nem életveszélyes. Vendég Mihály ellen megindult az eljárás.

Színház és művészetek

(—) Heti műsor.

Csütörtökön: Smokk család (Kövesi Albert fellépésével.)

Pénteken: Luxemburg grófja (félhelyekkel.)

Szombaton: Trenck báró.

Vasárnap: Jánoska (közövére másszor.)

(—) **Kövesi Albert fellépése.** Kövesi Albert, színtársulatunk népszerű igazgatója tegnap hazaérkezett Pöstyénből, hova egészségének helyreállítását végett utazott. S hogy ez a helyreállítás a közövére direktor szántalan híveinek örmére miny teljes mértékben sikerült, arról a legtegyesebben a mai színlap beszél. Kövesi fellép. Még pedig ritka, válogatott szerepeinek egyik legpompásabbjában, a Smokk Samu börténygőnk szerepében. Kíváncsi lenné, a rendőrség intézkedése, hogy az életveszélyes tolongás az arénában ma esteire elháríthatassék.

(—) **Fedák Sari tervet.** Zsazsa tegnap Tótszerdahelyen tartózkodó családja kíséretében Nagykanizsán jart, hol munkatársunknak alkalmá volt vele beszélgetni s őt a közel jövőbeli terveire vonatkozólag megkerdezni. Tehát végleg visszavonta Fedák Sari szigorú kijelentéseit, melyeket a pesti színpadok örök elkerülésére vonatkozólag tett. A Király-színházban való vendégszerelésnek nagy sikerei idézték elő elhatározásának megváltoztatását. „Szeptemberben — beszélte a meg mindig unnepeit primadonna — ismét az en feleldhetetlen pesti népemnek játszom. Meg pedig ugyanott, ahol elhagyam, a Király-színházban. S ugyancsak az en kedves Leharomnak darabjában, melynek címe azonban nem Luxemburg, hanem a meg ennél is sokkal szebb „Cigányszerelm” lesz. Csak erre a darabra van Beothy direktorral szerződéses, s addig játszom azt, amint adjak. Mar most tárgyalok ugyan e szerepre, meg a Varázskeringő, vagyis az alkatiommal helyesebben: „Walzertraum” Fritzi Jenek eljátszására a bécsi Karltheater igazgatójával, Kadelburggal, aki azt kívánja, hogy a Király-színház után nála lejjek fel. Folytatok azonban ennél idősebbre tárgyalást is két vidéki magyar színművelőjével, az aradival, meg a kőszárvári Nemzeti színház direktorával, kiknel, ha sikerül az egyezség, meg a pesti szezon előtt vendégszerelésre.” Megkerdezte munkatársunk a művésznőt, hogy

mi a véleménye egy kanizsai fellépésről. „Ezzel a gondolattal egyáltalán nem foglalkoztam s arról nincs is mondani valóm,” szölt a válasz. Pedig nem banna meg Fedák Sari, ha nálunk fellépne, mert páratlan az ő népszerűsége Nagykanizsán.

(—) **Viharok a pécsi színház bérlete körül.** A pécsi színházi bizottság határozata az egész magyar sajtóban vizhangot keltett. Ma a „Világ” írja a következőket: A pécsi színiügyi bizottság néhány nappal ezelőtt — döntött a pécsi színház pályázata dolgában és úgy határozott, hogy a városi tanácsnak, illetőleg a közgyűlésnek Füredi Béla megválasztását fogja ajánlani színművelőjéül. Színészi körökben általános meglepetést keltett a színiügyi bizottság ez a döntése. Kövesi Albert, a pécsi színház jelenlegi igazgatója több mint 25 éve színművelő és az ő mellőzése mindenféle feltűnést keltett. Kívül még két másik színművelő is pályázott a pécsi színházra és a színiügyi bizottság ezeknek a pályázatát is figyelmen kívül hagyta és egyben odaítélte a színházat Füredinek, aki nem is tagja a színművelőnek s mint ilyen, nem is jogosult színtársulat vezetésére. Füredi nem volt színművelő, nem terjesztette a bizottság elé társulati névsort, még nem szerződhetett senkivel, nincs ruhátára, díszletei, könyvtára, szóval semmiféle felszerelése. A színművelőt is meg fogja ez ellen tenni ellenvetést, annál is inkább, mert nem tag a kandidált igazgató és nagy kérdés az, hogy fölveszik-e tagül. E nélkül pedig nem kezdheti meg működését. Ebből az esetből kifolyólag külföldben újra megindult a mozgalom a vidéki színiügyi bizottságok megszűntetésére, — amelyek sok helyütt megnehezítik, sőt lehetetlenné teszik a színtársulatok működését.

A másik nagymama.

Írta: Séverine.

Kis Line, kis ostoba jószág, nyisd ki a szemedet s lásd meg azt a belső tüzet, mely a lelkeket mozgatja! Hallgasd meg azt, ami egész nap kopog, kopog a házában, a konyhában, a lépcsőn, a padon és lent az utca kövezetén. Sőt a kertnek esőtelen nyártól felszáradt útjain is, a zöldsegek között. Melyik az a láthatatlan kalapács, a mely ellátja a napi munkát, melyik az az inga, amely a házi jóitnek percet intézi, s hol jüktet az otthon nagy szíve?

Nézd, nézd ki megy ott, azzal a bizonytalan és mégis gyors járással, az a keskeny alak, ki az, a ki belefogózik a karába járasközben? Pan, pan, pan, pan! Ismered. Mindig is ismerted, a anyanyád az; nem lep meg, hogy ilyen, mert csak ilyennek láttad születésed óta. Te, aki rendszeren olyan kíváncsi vagy, egy cseppet sem érdeklődsz az iránt, hogyan szerezte magának ezt a nyomorekséget? Ezt a falábat, a melynek alsó, kerek része ki-kivillan a fekete szoknya alul?

Rendszerint a veteránok sebe szokott ez lenni, azoké, akik győztes vagy vesztes csatából jönnek vissza az otthonba, s nem a családanyáké. Hát vajon ez a karcsú, fekete ruhás asszonyalak, a kit mindenki tiszteli, de mindenki feláldoz, a kit a nagyapa zsarnoksága és a papa önzése lenyűgöz, kihasznál, a kinek nincs szava a veszekedésben, s aki megadásal hajt fejet minden szemrehányás előtt, vajon ez a karcsú, fekete ruhás asszonyalak hősno volna?

Kérdezd ki őt, kíváncsi kis leány, kérdezd meg tőle a titkát.

— Nagymama?

A fiagorában vannak. A gyors és ügyes újjak megállnak egy pillanatra munkájukban. Line elvette a macskától a gombolyagot a mivel játszott s zavartan forgatja azt a kezét között.

— Nagymama?

Nagymama meglepetten néz fel a gyermekre. Az unokája eddig nem kényeztette

el: tisztelettel, de közönnel szölt hozzá. És most, először életében, saját jószántából maradt mellette s megengedte, hogy a többiek nélküle menjenek a sétára.

— Mit akarsz tudni, gyermekem?

— Azt szeretném tudni, nagymama, miért van neked falábad? Háboruban voltál?

Nem, Line. De ennek a története nem a te korodhoz való.

— Mondd csak tovább, nagymama. Én öregebb vagyok, mint gondoltad.

A ráncos öreg kéz ifjú homlokra simul.

A semmit nem tudó szemek és a tulokkat látó szemek egy hosszú, értelmes tekintet váltanak együtt.

— Az én történetem egy cseppet sem regényes, kis leány. Nem háboruban lőttem el a lábamat, sőt még véletlen szerencsétlenség sem ért.

— Hanem?

— A betegség. A térdemen egy dagant. Egy napon az orvosok kijelentették, hogy amputálni kell.

— Nagymama, én inkább a halált választottam volna helyedben!

— En is.

— Hát akkor miért engedted meg?

Az öreg asszony magához huzta a gyermeket s megsimogatta a selyem haját.

— Mert, Line, az ember nemcsak saját magáért él. A saját idejében meghalni az embernek fényűzés és sokszor rosszabb ennél — deztálás. Négy gyermekünk maradt, s azoknak biztosítani kellett a sorsát. Szükség volt reám.

— Elaltattak?

— Nem. Nem engedtem. Ha van fájdalom, az azért van, mert lsten megengedi, hogy legyen. Aztán meg féltém, — a gyermekek miatt — hogy nem ébrednek fel.

— Hát akkor így vágták le a lábadat, nyitott szemekkel, ébren?

Az öreg arc halálsápadt lett. Mintha visszamenő láz gyötörné az emlékre.

— Előbb magamhoz vettem az urvacsort, aztán közben imádkoztam. A gyengeség csak azután jött. Atyád fogta a kezemet és egyszer elalult a szegény fiu!

Line is közel van az ájúláshoz. Elképzeli a kés élet a husban, a fűrészt az élő csontokon. De visszatartja belső remegését s tüzből égő arcra, rekedt hangon szöli:

— Nagymama, hát akkor nem a szabadság és nem az igazság a legszebb a világon?

— Nem, a kötelesség a legszebb — felel az öreg, hívó asszony megadással.

Es Line, ha talán nem is hisz neki, magánkívül a lelkesedéstől térdel le előtte a földre, s üde ajkait hosszan ráforrasztja a száraz, ráncos, öreg kézre.

Táviratok

és telefonjelentések.

Buza Barna párbajoz.

Sátorlajuhely. július 14. Az országos sajtót bejárta annak az elkeseredett elleneskedésnek híre, mely Buza Barna volt orsz. képviselő és Mezős Elemér sárosi főispán között már hetek óta húzódik. Buza Barna lapjában minduntalan cikkeket közöl, melyek szerint a főispán eredszakságát okozza a választáson szenvedett bukásért. A főispán tegnap vejt, Ortway Aladár főszolgabíró Butához küldte azzal az üzenettel, hogy hagyjon fel sértegetéseivel, különben tetleg fogja őt inzultálni. Buza erre segédekkel nevezett meg, kik a főispánt provokálták. A segédek kardpárbajban állapodtak meg, melyet a felek holnap reggel vívnak.

Gyilkos mostohaanya.

Mármaros-Sziget, július 14. A rendőrség letartóztatta Zeppelauer Gusztáv itteni tekintélyes kereskedő nejét, mert mostoha fiát, a 14 éves Istvánt régi gyöblöte miatt agyonverte. A gyilkos mostohát az ügyesség fogházába szállították.

Spanyolország és a Vatikán.

Róma, július 14. A vatikán elkerülhetetlenné tartja a Spanyolországgal való szakítást.

Madrid, július 14. A miniszteri tanács a közoktatásiügyi miniszter javaslatára elhatározta, hogy rendeletet fog kiadni, a mellyel a közoktatást felszabadítja az egyházi felügyelet alól és megtiltja a püspököknek és a papoknak, hogy a közoktatásra bármilyen befolyást vagy nyomást gyakoroljanak.

A kíváncsi és illudmos gyógyforrás

SALVATOR

vesz és hólyagbajoknak, köszvénynek, ezukorbutagságnak, vörhenynek és hurutos bántalmaknak kitűnő hatása.

Terméskészítés vasmentes ásványvízből. — Kapható kószárvári kórházban és gyógyszertárakban.

KOMLUTHY ALBERT, Békéscsaba, Fővárosi Utca, V. házszám alatt.

Közgazdaság.

(Távlat.)

Budapest, 1910. július 14.

Készlet-eladás.

Buza 10 - 15 fillérrel magasabb.

Hátrahagyott.

Buza októberre 9.35, buza 1911. áprilisra 9.57.
 rozs októberre 7.13, zab októberre 7.30, tengeri
 búzra 5.55, tengeri augusztusra 5.55, tengeri
 1911. májusra 5.52, repce augusztusra 12.05.

Tanoncnak

felvessz egy fiút
 Szívós Antal mű-
 órás és látszerész.

Tűzifa-eladás!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni,
 hogy a

tűzifa-eladást

újból megkezdtem és így megrendeléseket
 azonnali és későbbi szállításokra adni, akár súly,
 akár egész, 4 és 8 fillérrel - elfogadok.
 Legjobb minőségű száraz bükkfáslát ellenkint
 38 koronáért, súly szerint 1 korona 90
 fillérért házhoz állítva, szállítok.

Kiváló tisztelettel

Kondor-Adolf Kizilbizománys

Arany János-utca 2. sz. Telefon 122.

Naponta

frissen pörkölt

kávét

háromféle nemes kávéfaj keveréke

kilónként frt 2.10.

Drogeria a Vörös kereszthez

Nagykanizsán. 2674

Építkezők figyelmébe.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű
 építő közönség szives tudomására adni,
 miszerint új építkezési, régi épületek tatar-
 rozását és összes építkezési munkák tár-
 tozó tervek, bármilyen rajzok, költség-
 vetések és elszámolások, mind
 azt már évek óta keresztem is jutányos és
 kedvező feltételek mellett készítek, ezért
 talán a felkértem az építési szándékú n. é.
 közönséget, hogy bármely terv kivételével
 legnagyobb bizalommal hozzáam fordulni
 egyeneskedjen, gyakorlatom előre biztosítja
 legnagyobb megelégedését a kérem nagy-
 becsei pártfogását.

maradok teljes tisztelettel

Mankovits Jakab

okleveles építő és építészeti vállalkozó
Nagykanizsán, Kinizsy-utca 21. sz.

50 korona hetibér

vagy 50-60% jutalékot

kap mindenki, aki alumínium-árucikkaim-
 nek terjesztésével és eladásával foglalkozik.
 Képeslet m. l. é. közzétételére ép is adatik.
 Alumínium áruk könnyű szerrel eladhatók.
 Felvilágosítás és minták ingyen. Levelezőlap
 elegendő. Levelezés német nyelven.

Hruby Anton Müllitz, (Morvaország).

3383 tk. 1-10.

4097

I. Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi
 hatóság közli, hogy Ney Ignác végrehaj-
 tásának Rothmann Lajos és Rothmann Meny-
 hert, az utóbbi mint kiskorú Dr. Rátkai Béla,
 Rothmann Jeno, Matild, László Aladar, Mari-
 ka és József kiskorúak törvényes képviselője vég-
 rehajtást szenvedettől ellen 512 K 98 f. tőke,
 ennek 1.09. január hó 1-től járó 5% kamatai,
 44 K per. 21 K 60 f. végrehajtás körélni, 24 K
 30 f. árverés körélni a meg felmerülő költségek
 iránti végrehajtási ügyben a nagykanizsai kir.
 törvényszék területéhez tartozó a n. é. köz-
 önség 632 székben 635 hrsz. ház és
 udvar 3620 K becsértékben 1910. évi szeptem-
 ber 28-án délelőtt 10 órakor ezen telek-
 esköznyvi hatósággal Dr. Miklós Dező felpe-
 rest ügyvéd a ny. helyettese közbenjöttével meg-
 tartandó nyilvános bírói árverésen eladni fog.
 A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.
 Nagykanizsa, 1910. évi július hó 2-án

Gözy, a. k. kir. törvényszéki bíró.

Eladó

Zágráb állomásra szállítva
 1000 mm. széna, 1000 mm.
 lucerna és lóhere takar-
 mány és egy sorbavető gép.
 Singer Salamon
 Szobotica, Horvátország.

FIGYELEM.

Van szerencsém a nagyérdemű
 közönség szives tudomására hozni,
 hogy Fő-ut 15. sz. alatt levő, régi
 jó hírnévnek örvendő

fehérnemű-tisztító intézetemet
 a legújabb villanyerőre berendezett

vasaló-géppel

szereltem fel. — Főlegessé vál-
 tehát a fehérneműeknek és gallé-
 roknak tisztítás végett Bécsbe és
 Pestre való küldése, miután ezen
 felülmulhatatlan gépem által szép
 és tiszta munka, valamint pontos
 kiszolgálás tekintetében, a versenyt
 bármely fővárosi céggel felveszem
 s a legkényesebb igényeket is ki-
 elégíthetem. — Kérem egy próba
 által fentiekre meggyőződni.

Mayer Klotild fehérneműtisztító.

Pályázat.

Sormás községben (Zalamegye) megüresedett községi
 jellegű kántortanítói állásra pályázat-hirdetettik.

Jövedelme szabad lakáson kívül 1200 kor. készpénz
 havi részletekben, 82 koronára becsült telek, kert és legelő-
 jog használat; kántori mintegy 50 kor.

Jogait és kötelességeit 1910. július 5-én hozott iskolaszéki
 határozat szabályozza. A választás

augusztus 7-én délután 3 órakor

ejtették meg ének és orgona próbával. Az állás szeptember
 hó 1-én elfoglalandó s a fizetés ez időtől folyósíttatik. Utá-
 zási költség nem adatik. Okmányokt kérvény a sormási kör-
 jegyzőséghez küldendő 1910. augusztus hó 6-ig.

Sormás, 1910. július 6-án.

4098

Iskolaszék.

9479. sz. ni 1910.

Tárgy: A vármegye központi hivatalos helyiségének fűtéséhez szükséges tüzelő-
 anyag szállításának biztosítása.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Zalavármegye törvényhatósági bizottságának 17397. ni 909. jkv. 665. sz. végha-
 tározata alapján a vármegye központi hivatalos helyiségeinek fűtéséhez szükséges és a
 kimutatásban feltüntetett tüzelőanyag szállításának 1911. évi január 1-től 1913. évi
 december hó 31-ig terjedő időre leendő biztosítására ezennel versenytárgyalási
 hirdetek.

Folyó szám	A szállítandó tárgy neve	Évi szükséglet meg- költségtelőség	Egységár köbméte- renként		Jegyzet
			K	f	
	Minden korhadásiól ment első osztályu száraz, bűkfyk nélküli bűkfy;	630 köb- méter			A bűkfy helyett ugyanoly mennyi- ségű cserfa szállí- tására is lehet aján- latot tenni
	vagy kirostált (pormentes) magyarországi terme- lésű kocka díőszén	56 köbmé- ter (68500 kilogramm)			

1. A vármegye közönsége fentartja ma-
 gának a jogot, hogy szabadon határozzon
 a felett, vajon tisztán bűkfyra vagy cser-
 fára vagy pedig a közönségre vonatkozó
 ajánlatot fogadják-e el, vagy pedig meg-
 osztva, vegyesen: a fa és közönsé szállítá-
 sát az általa meghatározandó arányban.

2. Szállítási határidő kezdete 1911.
 január 1-je. A szükséglet a szükséghez
 képest esetről-esetre fog megrendeltetni,
 úgy hogy az évi rendelés a viszonyokhoz
 képest több is, kevesebb is lehet.

3. Csak szabályszerűen kiállított és
 pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhe-
 lyezett és közvetlenül, vagy posta útján
 leadott egységáras ajánlatok fognak tár-
 gyalas alá vétetni.

Az ajánlat borítékának mintája:

Zalavármegye alispánjának

Zalaegerszeg.

Ajánlat a 9479. ni 910. sz. versenytár-
 gyalási hirdetésben kiírt tüzelőanyagok
 szállítására (családi és utónév, illetőleg a
 cégnev olvashatóan irandó a foglalkozás
 megnevezése mellett).

4. Az egykoronás bélyeggel ellátott
 írásbeli zárt ajánlatok, amelyekben nyilat-
 kozat teendő arra nézve is, hogy a pályá-
 zók az időnként esetleg összegyűlendő dara
 (por) szemet elfuvarozással együtt, méter-
 mázsáknként minő árban hajlandók vissza-
 venni, legkésőbb 1910. évi augusztus hó
 16. napjának reggeli 11 óráig nálam, il-
 letőleg akadályoztatásom esetén a vármegye
 főjegyzőjénél nyújtandók be. A később be-
 érkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

5. Bánatpénzül a tüzelőanyagok teljes
 mennyisége összértékének 5%-a (készpénz-
 ben vagy biztosítékképes értékpapirokban)
 a 4. pontban kitett határidőig a zalaeger-
 szegi m. kir. állampénztárnál a jelen hir-
 detmény számára való hivatkozás mellett
 teendő. A bánatpénzt az ajánlatához csa-
 tolni nem szabad, hanem a bánatpénz le-
 tételeit igazoló nyugta vagy annak közjegy-
 zőileg hitelesített másolata (esetleg bánat-
 pénz összegéről szóló postai feladóvevény)
 csatolandó az ajánlatához.

6. A versenytárgyalás a vármegye gyűl-
 lestermében 1910. augusztus hó 17. nap-
 jának d. e. 9 órakor fog megtartatni, amik-
 or is a beérkezett ajánlatok bizottságilag
 fel fognak bontatni.

A versenytárgyaláson az ajánlattevők,
 vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. Az ajánlat szövegezésének mintája,
 valamint a szállításhoz szükséges egyéb
 Zalaegerszegen, 1910. július 10.

(P. H.)

4094

Árvay Lajos s. k.

Zalavármegye alispánja.

Első kanizsai szörme megóvó Intézet Eötvös-ter 9.

Moly által okozott károk ellen mindenki biztosítva van, ki a szörme és
 egyéb téli ruháit gondozás végett hozzám adja, nálam a lelkismeretes
 kezelésen kívül a tárgyak tűz és betörés ellen is biztosítva vannak.
 Szűcsmunkákat bármiféle kivételben a legújabb divat szerint, javítást és
 átalakítást olcsón és pontosan eszközölök.

A n. é. közönség szives pártfogását kérem

4039

kiváló tisztelettel

ROBINSON GYULA szűcsmester.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy m. lírákálomással.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házhoz fordva	székhelyre
Egy óra 1.20 K.	Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7. —	Félévre 9. —
Égész évre 14. —	Égész évre 18. —

Egyes szám ára 6 fillér.

Mutatások, mint kimutatások és magán-könyvtárak számára 50 fillér.

Eljegyzési és esküvői értesítések díja 5 korona. Kézbesítési díj 6 kor.

XXXVII. évf. 154. szám.

Nagykanizsa, szombat, 1910. július 16.

Kiadóhivatal: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Népszámlálás.

Nagykanizsa, július 15.

Ismét megszámlálják majd országunk lakosságát. A népmozgalmakról vezetett statisztika megkívánja, hogy az időnként felújítások, hogy megtudjuk, bizonyos időn belül, mennyit változott, mennyit szaporodott az ország lakossága.

Nálunk tíz évenként szokták megszámlálni az ország népességét s így ismét meg fogjuk tudni azt, hogy Magyarországnak mennyi jelenben a lakossága. A népszámlálás ebbeli fontosságán kívül azonban még sok olyan adat birtokába juttat, melyek segítségével rájövünk olyan ténybeli dolgokra, melyek következményeiben s eredményében esetleg a magyar faj szupremáciájára károsak s éppen ezért alkalmasság az ezek ellen való védekezés módjainak megállapítására.

Igy első sorban meg fogjuk tudni, hogy tulajdonképpen hány millió magyar ajku, magyar anyanyelvű, magyar születésű ember lakja a négy folyó és hármashégy hazáját. Megtudjuk majd, mennyi a nemzetiségek száma s hogy tulajdonképpen a kultúra, az írás-olvasás minő fokban van elterjedve, a magyarok, minő fokban a nemzetiségek között. Mert nemcsak a lakosság számarányától függ valamely ország uralmának kérdése. Nemcsak akkor mondhatjuk, hogy a magyar faj hivatott ez ország kormányzására, amely országot ezer esztendő előtt Árpád vezér karddal hódított meg nemzetének s amelyet ezer esztendő veszedelme, viharja közt véres küzdelmekkel tartottak fenn az utódok számára. Nemcsak a számbeli többség az, mely a magyar faj szupremáciáját ez országban biztosítja, nemcsak a történeti múlt s a hagyományok alapján levő jog biztosítja az államhatalmat a magyar fajnak, hanem igenis, ami manapság a legfontosabb, a kulturális előrehaladása, melyben éppen úgy vezet, sőt nagyobb arányban számbeli többsége a népszámlálási adatokból majd ki fog derülni.

A népszámlálás még egyéb fájó sebeket is kitud majd mutatni. — Nemcsak azt, hogy az ország lakossága konglomerát, tehát nem alkot egységes nemzetet, hanem ki fogja mutatni azt a fájó és égető sebeket is, melyet a kivándorlás okoz a magyar nemzetnek. Renge-

teg nagy a száma a magyar kivándorlóknak. Szinte olyan félelmetes arányszáma van, hogy ha a növekedés ilyen nagy lesz, mináminót a legutóbbi tíz év alatt konstátálhatunk, akkor nem sok idő múlva több magyar lesz Amerikában és a szomszédos Romániában, mint magában az anyaországban.

S ezért jó a népszámlálás intézménye. De talán kissé hosszú a tiszteztendő terminus, mert csakis a népszámlálások adják meg azt az impulzív lökést a hatóságoknak s azon tényezőknek, akik a bajokon segíteni tudnak és akarnak, hogy a népszámlálás adataiból merítsenek meggyőződést az ország bajairól s azokról az anomáliákról, melyek megszüntetése elsőrendű érdeke s követelménye az ország jövőbeni boldogulásának.

A népszámlálás megcáfolja majd azoknak a nemzetiségi törekvéseknek jogosultságát is, melyekkel a külföldi lapok hasábjait tömíttele a lelketlen és hazafiatlan nemzetiségi igazgatók. Be fog bizonyosodni, hogy egyetlen nemzetiség még csak megközelítőleg sem éri el azt a rettenetes nagy arányszámot, mely az ország lakosságának magyar ajku népességét képezi. Be fog bizonyosodni, hogy a magyar faj oly számbeli erősségben képviseli a hatalmat, hogy azon gyöngíteni, azt megingatni nevértéges lázadás lenne, eredményt elérni más úton, mint a magyar faj vezetésével, ebben az országban nem lehet.

Hiszen azok az argumentumok, hogy a magyarok ezer esztendőn keresztül megőrizték ennek az országnak függetlenségét, hogy török, tatár uralom, osztrák iga nem tudta faji jellegzetességétől megfosztani, anyanyelvéhez való ragaszkodásától eltántorítani, hogy hiába volt minden erőlködés a habsburgi uralkodóknak az ország elnémesítése, hiába próbálkoztak vassal, fegyverrel erőszakkal ilyen célokat szolgálni, mindezen argumentumok ma már talán elavultak. A modern nemzetek a számbeli erősségre alapítják valamely ország hatalmát s uralomra való természetét. S ezt a számbeli erősséget, a magyar ajku lakosságnak nagy többségét s vezető szerepét fogja a legközelebbi népszámlálás konstátálni.

Ezért várva várjuk a népszámlálás eredményét, mert elsőrendű

szükségünk van ilyen statisztikai bizonyítékokra, melyekkel a külföld előtt igazolhatjuk magunkat, fajunk uralomra való természetét és jogát, mind ama hazug, és árulkodó híresztelésekkel szemben, mellyel országunkban lakó, annak minden jólétét és biztonságát élvező, de azért mégis legesküdtőbb ellenségeinket alkotó nemzetiségi férfiak a külföldi országok sajtóját elárasztják.

Tülekedés a Csány szobor körül

— Saját tudósítónktól. —

Zalaegerszeg, július 14.

Szomorúan érdekes, leverően tanulságos, de egyáltalán visszatartóan parlagias az a tülekedés, amit egyébként Csány-szobor pályázatnak is neveznek.

Nem akarván senkit véleményének megalkotásában befolyásolni, inkább a pályázat sorsának eldöntése után lett volna egykét megjegyzésünk, de a mindjobban elfoguló sőt most már kiméletlen és hazug személyeskedésbe ácsapó „pályázat” néhány észrevétel megtételére késztet bennünket.

Hogy is menne a mi észjárásunk szerint az a pályázat?

Mikor már annyit tomboláztunk, pum-poltunk, táncoltunk és lumpoltunk, hogy a szoboralap majdnem együtt van, akkor kiírjuk a pályázatot. Feladjuk a lelkét Van, vagy lesz 35.000 korona alapunk, annak adjuk, aki a legmegfelelőbb szobrot készít és képes ezért az értért felállítani. Most a művészek a sor. Égneik az alkotás vágyától. Hisz a művész saját magának emel szobrot. Mátyás király a kolozsvári szobra nélkül is halhatatlan volt, de a művészt ez és a többi alkotásai tették csak azzá. Tehat jönnek a művészek. Fantáziájuk alkotó műhelyében megkonstruálják terveiket, gondolataikat, eszméiket agyagba, gipszbe lehelik s becsületes munkájuk eredményét odaadják a zsűri elé.

A zsűri természetesen elfogulatlan, igazságos, miért, jóízű gentlemanokból áll és dönt. Az az, hogy előbb tanulmányozza a pályaműveket. Naponta szorgalmasan eljár a tárlatra. Elbeszélget a gipsz alakokkal, mert azok élnek. Mind-egyik elmondja, hogy miért áll vagy ül, vagy rogyik ott. A melyik ezt sem tudja elbeszélni, azt otthagya. Azzal nem érdemes szöbia állni. A szobor éljen. A szobor beszéljen. Előlről, hátulról, alulról, felülről, jobbról, balról, a szobornak egy szabad tér közepére állítandó emlékműnek mindenképen hatni kell. A legkisebbes zsűritag tehát megnézi a szobrot köröskörül a akkor látja, hogy az elől tetszőtön, szépséges szoborépítőzár oldalról nézve már hatástalan, hátulról pedig teljesen érthetetlen gipszmassza.

A zsűritag ezzel nem elégszik meg; hanem vizsgálja, hogy a szobor az-e aminek készült. Csány-e az a jóltáplált potrohú, táblabíró ott azon az emelvényen, vagy az a végtagjaival dobáló, hánya-

veti belyáralak azon a falon? Csány életből mesélnek-e a mellék alakok ott a talapzaton, nem lehetne-e arra a kandalló forma alapépitményre ép olyan joggal valakinek másnak, például Kossuth Lajosnak a nevét felírni?

Nincs-e háttérbe szorítva, agyonütve a túltengő architektúrától, vagy aránytalanul sok mellékalaktól maga a főalak, maga a szobor? Csány-e, szobor-e egyáltalában az a kertészkezeműködésből készült mauzóleumszerű alkotás, vagy az az ifjú és öreg honleányoktól körülrajongott skatulyából kimászni igyekvő atillás bácsi?

Mikor már a hivatását átérző zsűritag megtette, akkor számol azzal, hogy a rendelkezésre álló összegből képes lesz-e a művész mindazt nyújtani, a mit ígér. Jó anyagból, szolid kivitelben, mert a szobor nem egy pár évre készül, hanem hogy úgy mondjuk örök időre. Erre is kell nézni, mert ne felejtjük el, hogy a művész mellett az üzletember is ott áll.

Azután jön a döntés. A zsűritag legjobbjait kiismerete szerint leadja szavazatát és győz a legjobb.

Reméljük, hogy ez jelen esetben is így lesz, bár, mindenféle káros befolyások kezdenek érvényesülni. Ugy hisz-szük, sikertelenül.

A zsűritagok-zsebei duzzadnak a protegáló levelektől, a lapok hasábjai tendenciózus közleményeket hoznak.

Ugy hisszük, szintén sikertelenül.

Hogy kik protegálnak? Azt minek ír-nók ki. Elég, ha annyit mondunk, hogy minden rendi és rangú protekció akcióba lépett. Még a meggyanúsítás, a hazugság is. Ez utóbbi főleg A Nap í. évi július hó 13-án kelt számában, melyre már korábban megadtuk a megfelelő választ. A felfordulást pedig, amiről ez a jól értesült lap ír, Zalaegerszegen hiába keres-sük. A szoborbizottság elnökének vármegyeszerte tisztelt alakja, — széplőfelen egyénisége az élő cáfolata a nyilván felle-vezetett lap hasábjain kibáboló gyanusi-tásnak.

Istókot Bosnyák Gézáék — úgy hisz-szük — nem is ismerik.

Istók pályaművének meg nincs is szük-sége arra, hogy protegálják.

Hogy a szép magyar menyecske a szobor talapzatán él, ezt mi is állítjuk. Sőt még a Csány-ja is él. Tessék csak megnézni, él az egész szobor. Minden oldal-ról él. És Lukácsy-féle, a Szecsk-féle, a Körmendi-féle, a Horváth Gézáék, él a Haza Mihályé, elölről a Cseré és még egynehány.

De van olyan, amelyik nem él.

Azt hisszük, ezek akarnak hazug telep-lezések útján életre kelni.

Ez sem fog sikerülni. A zsűri majd tudni fogja, hogy az élők közül melyik él legjobban. De semmi esetre sem fogja az éljont eltemetni azért, hogy egy halottat feltámasszon.

Montenegró királyság. A lapok több-jében foglalkoztak azzal a hírrel, hogy Nikita montenegrói fejedelem lépéseket tett a hatalmaknál, hogy Montenegrót királysággá proklamálhassa. Mint N. Fr. Presse-maközi, az összes hatalmak hozzájárultak Montenegrónak királysággá való emeléséhez, ami augusztus hóban fog megtörténni.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, július 15.

A képviselőház ma Berzevics Albert elnöklésével ülésezett. Miután még néhány bíráló bizottsági tag letette az esküt, Zichy János gróf tárcája körébe vágó intézményekről tett jelentést, Rosenberg Gyula és Pap Géza pedig betérjesztették a közigazgatási bizottság jelentését. Ezután folytatták a felirati javaslat tárgyalását.

Huszár Károly néppárti képviselő, a választási visszaélések miatt támadja a kormányt.

Rudnay Alajos munkapárti közbeszól: a privégei néppárti visszaélésekről beszéljen!

Huszár Károly: Magának a legkevesebb joga van visszaélésekről beszélni, maga bitorolt mandátummal jött ide.

Elnök Huszár Jendreitúsitja.

Huszár ezután folytatta beszédét. Követeli az általános, titkos választói jogot, a teljes vasárnapi munkaszünet elrendelését, a két éves katonai szolgálatot és azt, hogy az ujoncképzés körül tapasztalható brutalitások megszűnjenek. A néppárt feliratát fogadja el.

Rudnay Alajos a néppárt ellen beszél. Kritizálja a néppárt harcmóráját. Polemizál a néppárttal, mely a szabadelvűséget károsnak mondja.

A néppárt folytonos közbeszólásokkal zavarja Rudnayt, miért az elnök Szmezsányi, Haller és Huszár néppárti képviselőket rendre utasítja.

Szünet következett, majd Rudnay Lajos foglalta el az elnöki széket.

Ábrahám Dezső, Várady Zsigmond beszédéből olvas fel részleteket, ezekből bizonyítja, hogy a munkapárt tisztán a császár akarat végrehajtásáért alakult. Csatlakozik a just párt feliratahoz.

Lovász Márton szintén a just párt javaslatát fogadja el. Azt mondja, hogy az önálló bank kérdésében nem kérdezték meg a nemzetet, mert ha ezt megtették volna, már nem lenne többsége a kormánynak.

Végül Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök kormányjelentéseket terjeszt elő.

Reform előtt a városok.

Megalkotják a városi törvényt.

Nagykanizsának csak 26 városi képviselője lesz.

A viriliták is választás alá esnek.

— Saját tudósítónktól. —

Az összes vidéki városok számos ízben fölpanaszolták már, hogy a mai városi képviselőtestületek gyakran többet rontanak a városok haladásán, mint a megnyílt segítenek. Nem egy helyen és nem egy ízben maguk a képviselőtestületek kerékkötői a városok fejlődésének. A képviselőtestületek mai nagy számaránnyal a lehető legrosszabb utakra tévednek, mert az utóbbi tíz esztendő fölfordult politikai viszonyai között azt képzelték magáról igen sok képviselőtestület, hogy ő tulajdonképpen egy fiók-képviselőház és a botond politikan kívül egyébbel alig foglalkozott. Mindennek most vége fog szakadni. A belügyminiszteriumban, mint avatott helyről értesülünk, törvényjavaslaton dolgoznak. A városi törvény megalkotását készítik elő. A városok törvénye régi kívánság, már Tisza István gróf belügyministersége idején készített néhai Pascho-Moys Ándor dr. miniszteri tanácsos törvényjavaslatot a városok törvényéről. Ezt a törvénytervezetet akkor elmosta a fölfordult politika. Most — mint a fölirat is jelenti — újra készítenek tervezetet.

Az új tervezetben ugyanazok maradnak az alapelvek, mint Pascho-Moyséban. A

városok új törvénye teljesen külön készül a vármegyék törvényétől. A tervezet egészen átalakítja a városok adminisztrációjának szervezését. A javaslat ugyanis a mai rendszert a porosz és angol városi joggal egyeztetli össze. A polgárságnak több befolyást biztosít az ügyek menetében és lehetővé teszi a városok teljes önállóságát.

A városok új törvénye visszahelyezkedik a régi magyar jog helyes alapjára és a városi közgyűlése a lakosság számának megfelelőleg legfőbb 120 tagból állhat. Elnyi lesz a képviselők száma Budapesten is és ezen kívül Szegeden, mert a törvény szerint minden ezer lakos után lesz egy bizottsági tag, de a bizottsági tagok száma százhusznál nagyobb nem lehet.

A bizottsági tagok felét az országgyűlési választók a város összes polgáraitak sorából, felét a legtöbb adó fizetők sorából választják.

A közgyűlés hatáskörét, takszative sorolja föl a törvényjavaslat. A kisebb jelentőségű önkormányzati ügyeket kiveszi a közgyűlés hatásköréből és a városi választmány hatáskörébe utalja.

A városi választmány a közgyűlés kebeléből alakított testület, amely a közgyűlés és a tanács hatásköréből kivett ügyeket intézi el a előkészítő fóruma a közgyűlésnek.

A közgyűlés elnöke a polgármester lesz. A polgármestert, akit a közgyűlés a maga kebeléből hat évre választ, állásában a király erősíti meg. Helyettese az alpolgármester (tanács igazgató) lesz. Őt is a maga kebeléből három évre választja a közgyűlés.

A közgyűlés határozatainak végrehajtója a tanács marad, élén a tanács igazgatóval. A tanács tagjai lesznek az ügyosztályt vezető tanácsosok, a szákhivatalok főnökei s a képviselőtestület tagjainak sorából a közgyűlés még a tanácsokkal egyenlő számú tiszteleti tanácsosokat választ. A tanács tagjait a közgyűlés választja, a főorvost, főkapitányt és főmérnököt a polgármester előterjesztésére a belügyminiszter nevezi ki.

A tanács vezetője a jövőben is a polgármester marad, de ő csak irányítani fogja a dolgokat. A tanács rendes elnöke a tanács igazgatója lesz. A beválasztott bizottsági tagoknak — a porosz minta szerint — egyenlő szavazati joguk lesz a tanácsosokkal.

Hogy a polgárság befolyását még inkább fokozza, megalkotja a javaslat az angol rendszerű városi választmányt, amelynek ülései elkerülnek a tanács által a közgyűlés számára előkészített ügyek s a közgyűlésnek a választmány tesz javaslatot. Ez véget vet majd a sok fölösleges városi bizottságoknak.

A közgyűlés jogkörét is nagy mértékben bővíti a javaslat. Számos olyan dologban, amelyet most jóváhagyás végett a belügyminiszterhez kell fölterjeszteni, a közgyűlés jogerősen dönt. A szorosán vett közigazgatási ügyek közül azok, amelyekben a tanács ma mint elsőfokú fórum határoz, nagyrészt megmaradnak a tanács hatáskörében. A tanács azonban semmiféle ügyben nem lesz többé főlebeszélő fórum.

A törvényjavaslat így a városok adminisztrációjának mai szervezését teljesen megváltoztatja. Főleg azért fontos az új városi törvény, mert a sok fölösleges szövegszerű megszűnik a közgyűléseken, de még inkább azért, mert a mai klíka-rendszer halálát jelenti. Nagykanizsán a mai 200 városi helyett mindössze 26-ból fog állni a képviselőtestület és így mi sem természetesebb, minthogy a városnak igazán a legértékesebb elemei kerüljenek majd a képviselőtestületbe.

Kirándulás a Balatonra.

Utazás a Balaton körül.

— Saját tudósítónktól. —

A Balaton kies fürdőhelyeinek, Siófok, Balatonfüred, Balatonföldvár megtekintése végett a „Balatonboglári fürdő egyesület” július 19-én, kedden nagy társas kirándulás rendez a „Baross” gőzhajón a Balatonon. A kirándulást rendező bizottság programja után itélve, a kirándulás kedélyesnek és sikerültnek ígérkezik, amennyiben a balatonboglári, valamint a környékbeli nyaraló uri közönség köréből már is számosan jelentették be részvételüket a fürdő egyesület vezetőségénél.

Az utazás programja a következő: Indulás 19-én reggel a „Baross” nagy gőzzel Fonyódról fél 7 órakor, Balatonboglárról fél 8 órakor és Balatonlelléről, ahol a gőzhajó a „Balaton” szálloda irányában áll meg, 8 órakor. Az utazás iránya: Balatonfüred, Siófok, Balatonföldvár s onnan vissza Boglára.

Az egyes fürdőhelyeken a program a következő:

Balatonfüreden: Kisfaludy Sándor szobrájának megkoszorúzása, a színház, kuszalon, ásványvíz-kutak s a fürdő egyéb nevezetességeinek megtekintése. A fürdői aratózkodás tartama 2 óra. Siófokon: Tarsasbéd és a fürdőtelep megtekintése.

Tartózkodási idő 3 óra. Balatonföldváron: A fürdőhely megtekintése. Tartózkodási idő 2 és fél óra. Balatonboglára érkezés este 8—9 óra között, ahol a fürdőegyesület a kirándulás résztvevőit fényes fogadtatásban fogja részesíteni.

A hajón hideg büfé, kitűnő cigányzene, táncvigalom, tombola és egyéb szórakozásokban lesz részükhöz a kirándulóknak. Az utazás díja személyenként 5 korona, diákjegy 15 éves korig 3 korona, 10 éven alóli gyermekeknek személyenként 2 korona.

A hajóorvos Jakobovics dr. lesz.

Az utazásra s minden más egyébre vonatkozó bővebb felvilágosításokat, valamint a részvételre való előjegyzéseket Balatonbogláron Deutsch Gábor ékszerüzletében, Fonyódon Török Pál tanítónál és Balatonlellén Bóna Lajos tanítónál lehet eszközölni.

A rendkívül kellemesnek és sikerültnek ígérkező társas-kiránduláson sokan vesznek részt.

Harakiri Kőrmenden.

Felmeiszte a gyomrát.

Öngyilkos háztulajdonos.

— Saját tudósítónktól. —

Megdöbbenő kegyetlenséggel oltotta ki életét tegnap este Kőrmend város egy tekintélyes polgára Lakatos József hentesmester, jómódú háztulajdonos. Egy nagy hűvágó késsel felhasította gyomrát, majd a szíve táján összeszurkálta magát ugyanígy, hogy mire megtalálták, már eszméletlen volt és az orvosok lehetetlennek látták megmentését. Lakatos József öngyilkossága a városban nagy feltűnést és őszinte részvétet keltett.

A tekintélyes iparosmester, mindenki jómódú, vagyonos, azolid és egészséges embernek ismert, aki példás családi életet élt felesége és öt kis gyermeke körében és így mindeki előtt érthetetlen volt megdöbbenő elhatározásának forrása. Csak később terjedt el a híre annak, hogy egy vállalkozásában való csalódása, az anyagi tönkremenetelről való félelem vitte a tiszteletben álló mesterembert a halálba. Lakatos nemrégiben Csepregen egy téglagyárat vásárolt, tulságos magán árban. Ez a vállalkozás megrendítette vagyoni egyensúlyát és megzavarta a sze-

rencsétlen ember nyugalalmát. Félt, hogy elvesztir vagyonát, hát elvesztette életét. Már tegnap reggel készült a halálra. Be ment a városba, ott elintézte dolgait, aztán hazatért és lement a pincébe, nyilván, azért, hogy megölje magát. Felesége azonban utána ment és felhozta. Délután Lakatos az íróasztalán a revolverét kereste, de nem találta meg. Látszólag megnyugodott és öt óra tájban egy nagy kővel közörült meg, amellyel lement az udvarba egy marhát felapritani. Két nagy darab húst levitt a pincébe azzal, hogy jégre teszi. A pincéből nem is tért vissza.

A kis fiu utána kiáltott hat óra tájban, de mikor Lakatos nem jelentkezett, lementek a pincébe, ahol borzalmas látvány tárult eléjük. Ott feküdt nagy vértócsában, eszméletlen állapotban a szerencsétlen ember. Három szurás tátongot a testén. Az egyik a gyomrát hasította fel, a másik kettő pedig a szíve táján ontotta a vért. Rögön orvosok küldtek, mert a szerencsétlen még élt. Két orvos is megjelent a helyszínen, felszállították az öngyilkost a lakására és ott ápolás alá vették. Az orvosok kijelentették, hogy aligha lehet már Lakatosot megmenteni. És alig néhány óra múlva belső elvérzés folytán Lakatos József súlyos seibe belehalt. Halála őszinte mély részvétet keltett Kőrmenden, ahol mindenki ismerte és tisztelte a derék iparost.

Megöltek

és kiraboltak egy pénzeslevélhordót.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, július 15.

Megdöbbenő rablógyilkosságról számol be egy nyíregyházi távirat.

Ma reggel a városon kívül az arra járók egy borzalmasan megcsontított holttestet találtak a vasúti vágányokon. A rendőrség, mely az értesítés vétele után megvizsgálta az áldozatot, megállapította, hogy az Szilágyi András nyíregyházi pénzeslevélhordó, ki ma reggel egy összegű pénzt vett át a postán, hogy azt kézbesítse. A levélhordónak a városon kívül a tanyákon is volt dolga és e tájon ismeretlen tettesek meggyilkolták, kirabolták és holttestét a sínekre fektették.

Az elrabolt összeg nagyságát még nem állapították meg. A rablógyilkosok közrekerítése végett a legszélesebbkörű nyomozást indították meg.

Hírek.

— Városi hűhó semmiért. Igazi katonai copfos fontoskodás eredménye volt az a nagy tárgyalás, mely ma délelőtti polgári és katonai személyiségek részvételével folyt le a városház kis tanácstermében. Arról volt szó csupán a ma délelőtti tárgyaláson, melynek oly nagy feneket kerítették, hogy mi módon építsék meg a Sugár-úti közös laktanyában azt a kis épületoldást, mely 22 darab új konyhakocsi részére való kocsiszin lesz. A ropant kis jelentőségű tárgyaláson részt vettek Kolbenschlag Béla megyei főjegyző, Tripammer Gyula közigazgatási bizottsági tag, mint a vármegye képviselője, Goszleth Lajos kir. főmérnök, a megyei államépítészeti hivatal főnöke, Vécsey Zsigmond polgármester, Rűcz Kálmán dr. városi orvos, Kirtly Sándor v. mérnök, Gottmann közös százados, Mihalek katonai építész-mérnök, mint a pozsonyi 14. hadtestparancsnokság kiküldöttje, ezenkívül egy közös főhadnagy és egy hadbiztos főhadnagy. Az egész délelőtti tartó tárgyaláson az építkezés általános és részletes tervét készítették el. Az építkezési vállalkozónak adják ki.

— A koreasmák vasárnapi zárása. E cím alatt a Zala nemrég nagy érdeklődéssel fogadott cikket közölt, mely annak az egész magyar sajtót bejárta hírek alap-

án íródott, hogy Szilágyvármegye törvényhatósági bizottsága szabályrendeletet alkotott, amely szerint eltiltja a vásárnapokon, Szentistván napján, valamint karácsonykor, husvét és pünkösd első napján a korcsmák nyitvatartását, és a belügyminiszter ezt a szabályrendeletet jóváhagyta. Nemcsak a vidéki lapok közölték ezúttal példaadásként a szilágymegyei határozatot, hanem fővárosi lapok is csináltak belőle szenzációt. Munkatársunk több oldalról informálódott a belügyminiszteriumban, mi igaz a szilágymegyei szabályrendelet ügyében és olt a következő kisértés fölvilágosítást adtak. Igaz, hogy a belügyminiszter jóváhagyta a szilágymegyei határozatot, de aztán — visszavonta. És pedig avval az indoklással, hogy a belügyminiszteriumban csak tévedésből, — úgynevezett „eljárás”-ból került a jóváhagyó záradék a szilágymegyei határozat alá.

— **A sorozás elrendelése.** Hazai Samu honvédelmi miniszter hosszabb körrendeletet küldött Zalavármegye törvényhatóságához — amelyben a sorozásra szükséges tudnivalókat közli a hatóságokkal és azoknak a legszélesebb körben való kihirdetését is elrendeli. A rendelet a fősorozást július 15-től augusztus 31-ig terjedő időtartamra tervezi s mint a rendelet utolsó pontban jelzi: a sorozás tényleges foganatosítása iránt táviratilag intézkedik, ha az országgyűlés az újoncjutalékok megszavazza.

— **A balatoni vasút évfordulója.** A balatonvidéki vasút megnyitásának évfordulóján Övéri Ferenc dr. országgyűlési képviselő a Balatoni Szövetség nevében átvendölte Kossuth Ferenc volt kereskedelmi minisztert és államtitkárját, Szerényi Józsefet. Az utóbbi a következő táviratla válaszolt: Hálás köszönettel vettem szíves megemlékezésüket. Vajha az első évforduló emléke későbbi években is lelkesítene balatoni érdekiségünket nagy kulturmunkánk iránt.

— **Csaló a takarékpénztárban.** Furfangos módon akart pénzhez jutni egy kőti parasztember, névszerint Horváth József. — Horváth József kőti földműves ember még ez év első napján egy 200 koronás váltót számoltatott le Alsólendván az Alsólendva-Vidéki Takarékpénztárnál. A váltón Horváth Ferenc elfogadó, Horváth Mihály kibocsátó és Krizsanics Mihály forgató, kőti lakosok nevei szerepeltek. A váltót a takarékpénztár — a mellékelt vagyoni bizonyítvánnyal együtt — gyanútlanul elfogadta és az összeget Horváth József kezéhez küldte. Július hó 1-ig aztán püfent az ügy, mert a takarékpénztárban senki sem gondolta, hogy hamis váltót őriznek. Csak mikor a takarékpénztár a lejárt váltó rendezésére, folyó hó elsején felszólította az elfogadót, derült ki a hamisság. Másnap bejött a takarékpénztárba az elfogadóként aláírt Horváth Ferenc felesége és kijelentette, hogy a férje nem írta alá a kérdéses váltót s ha mégis szerepel rajta a férje neve, akkor az aláírás hamis. Röviddel később megjelent az intézet helyiségében az asszony férje, Horváth Ferenc maga is, valamint Balazs József kőti községbíró, kik úgy a váltót, mint a leszámítólárok beadott vagyoni bizonyítványt hamisnak találták s csupán a vagyoni bizonyítványon levő kőti község hivatalos pecsétje volt eredeti. A felledezés után a takarékpénztár nyomában fellejelenést tett a csaló Horváth József ellen, kiroi a csendőrség kiderítette, hogy cinkostársra is volt egy ifj. Horváth Ferenc nevű kőti asszaltos személyében. Kiderült az is, hogy a vagyoni bizonyítványt a cinkostárs hamisította és a község pecsétjét akként szerezte meg, hogy a községbíró távollétében, ennek fiával a papírra rányomatta a pecsétet. — Horváth József és társai megadják ugyan a hamisítást, de bűnös-

ságuk kétségtelen. — Az eljárás ellenük folyik. — A takarékpénztár kára megtérült.

— **„Császári és királyi alispán.”** Zalaegerszegről írják lapunknak: Most, hogy a királyt 80-ik életének betöltése alkalmából népei ünnepelni fogják; a bécsi katonai földrajzi intézet fényképfelvételei osztálya pompásan sikerült felvételben, sok ezer fényképet készített az uralkodóról, hogy azt minél tágabb körben, a társadalom minden rétegében terjessze. Természetesen az intézet Magyarországon is el akar helyezni fényképeket. — Egy mintafénykép csatolása mellett, átiratban kéréste meg tehát a magyar törvényhatóságok vezetőit, az alispánokat is s ezek között Arany Lajos zalamegyei alispánt és pedig magyarul, hogy a fényképre, melynek 1 korona az ára, buzditólag hívják föl az alantas hatóságok figyelmét. A bécsi katonai földrajzi intézet megkeresése magyarul volt írva, de nem magyarul, hanem ösbirtodalmi stílussal volt címezve; ilyenformán: „Tekintetes császári és királyi alispán urak”.

— **Vonateligazolás Zichy Aladár gróf birtokán.** Sárobgárdról írja tudósítónk: Majdnem áldozata lett a saját vigyázatlanságának Oláh János bérce a sárobgárdhoz tartozó Orsispusztán, amely Zichy Aladár gróf uradalma. Folyó hó 12-én véletlenül a mezői-vasút elé került, mely elgázolta és a ballábát a térdén felül összeroncította. Oláh életveszélyes sérüléseivel kórházba szállították. Felgyógyulásában nem igen bíznak az orvosok.

— **Inzultált hivatalnok.** Marics Antal városi fogyasztási hivatali alkalmazott a minap Kiskanizsáról jövet szigorúan rápírt két kiskanizsai fuvarosra, Czizler György és József homokszállítókra amiatt, mert azok kocsiikkal a Nagy- és Kiskanizsa közti utat eltorlaszolták és nagy forgalmizavart okoztak. A két megsértett polgár nem felejtette el az esetet és midőn tegnap estefelé véletlenül ugyanazon a helyen találkoztak Maricscsal, hol a mult-kori incidens történt, durva szidalmakkal támadtak rá és őt tetteleg is inzultálták. A megsértett ember panaszával a rendőrséghez fordult, mely most annak megállapítását végzi, hogy történt-e Marics inzultálásánál testi sértés is, vagy csupán becsületsértésről van-e szó.

— **Lószemle Nagykanizsán.** F. hó 19-én, kedden reggel 5 órakor kezdődött a Király-utca végén levő heti állatvásártéren Szenthe Ferenc m. kir. állatorvos általános lószemle tart, melynek célja az, hogy megállapítható legyen, vajjon nem mult-e meg el a löbetségesség járványa, mely miatt Nagykanizsa lóállománya már hónapok óta zárlat alatt van. A közeli lóvásárra ugyanis szeretnék feloldani a zárt, mely miatt azt nem lehetne megtartani. A szemlére az összes Nagykanizsán (I-V. kerület) levő lovakat el kell vinni; az elmaradást, 200 koronáig terjedhető büntetéssel büntetik.

— **Öngyilkos a kutban:** Juhász János 45 éves Alsósomlyó pusztai gazdasági család, f. hó 11-én eltűnt lakásáról. F. hó 12-én azután a bérések a kutban egy kalapot láttak uszkálni s közülük az egyik az uszkáló kalapban Juhász János tulajdonát ismerte fel. A kutat rudakkal rögtön átkutatták s csakhamar megtalálták Juhász János holttestét. A bérések értesítették a csendőroket, kik a vizsgálatot megindították. Megállapították, hogy Juhász János öngyilkos lett.

Színház és művészetek

(-) Heti műsor.

Pénteken: Luxenburg grófja (félhely-árakkal).
Szombaton: Trenck báró.
Vasárnap: Jánoska (közkívánatra másodszor).

(-) **A Smokk család.** A közönség tegnap nem azért ment a színházba, melyet zsufolásig megtöltött, hogy „A Smokk család” bődületesen ostoba és üres komédiában gyönyörködjek, hanem mert hosszú idő óta először alkalma nyílt, hogy a színpadon lássa a mi izzig-vérig művész direktorunkat, Kövesi Albertet. Látni akarta a közönség és nagyszabású ünnepléssel kifejezni iránta való igaz becsülését. Örömmel állapította meg ez a közönség, hogy Kövesi a régi, minden alakítása csupa lélek és zamat, az ő kezén Smokk Samu is kabinetalak lesz. Maga a szerep gyengesége lehetetlenné teszi, hogy Kövesi tegnap esti szereplését részletezzük. Ami természetes: minden szavának nyomán a kacagás végigvihartott a színházon és a színpadról vajó minden egyes távozása a legzajosabb és leglelkesebb ovációk közt ment végbe. — Az előadás többi szereplői is elköveltek mindent, hogy a menthetőket megmentésük, de „A Smokk család”ból természetesen a legadaadóbb ámbíció sem taraghatott darabot.

Mini mondjuk, a színház zsufolva volt. (—) **Színházak és a katonai zenekarok.** A napokban megírtuk, hogy Seefranz Antal gyalogsági tábornok, a temesvári VII. hadtest parancsnoka a Békésgyulai működött szegedi szintarsutattól visszarendelte Szegedre a 46. gyezed zenekart. Erre vonatkozólag illetékes helyről: A Katonai Tudósító a következőket jelelti:

A hadtestparancsnok nemcsak a gyulai, hanem egyéb szintarsutatoktól is vissza fogja rendelni a katonai zenekart, még pedig felsőbb sőt a legfelsőbb meghagyásra. A polgári muzsikusok ugyanis egyenesen a kabinettirodánál kérelmezték azt, hogy ne engedjék meg a katonai zenekaroknak a szintarsutatoknál való közreműködését, mert a konkurencia őket a legerzékenyebb anyagi érdekekben sújtja sőt a tisztességes megélhetésüket teszi lehetetlenné. Szojanovics Jenő, a Magyar Zenesz-Egyesület elnöke indította a mozgalmat, a melynek eredménye a zenekarok gyors egymásutánban bekövetkező visszarendelése.

Táviratok

és telefonjelentések.

Buza Barna afférje.

Budapest, július 15. A függetlenségi párt körében nagy felháborodással tárgyalják Buza Barna volt képviselő és M. K. Geza főispán ügyét. A párt tagjai ma táviratoztak Buza Barnának és segédeknek, hogy függeszessék fel a párbajt, mert olyan emberrel szemben nincs helye a lovagiaskodásnak, ki a saját szabadságát terrorizmussal akarja korlátozni. Biztosítják továbbá Buza Barnát, hogy ügyét a képvisel házban is szóvá teszik.

A föllirati vita.

Budapest, július 15. Khuen-Hédervary gróf miniszterelnök ma kijelentette egy újságrónak, hogy számlása szerint a föllirati vita a jövő het folyamán véget ér. Ekkor a zárobeszédek során a miniszterelnök is felszólal és hozzászól a munkapártnak a föllirában kifejtett programjához. Más forrásból jelenik, hogy a zárobeszédek során Apponyi Albert gróf is nagyobb beszédet mond.

Aratók a póttartalékban.

Hódmezővásárhely, július 15. Hódmezővásárhely környékéről 145 olyan honvédpóttartalékost hívtak be gyakorlatra, kik már lezserződött aratók. Ez az intézkedés nagy izgalmat keltett. Az alispán táviratilag megfelelő intézkedést kért a kormánytól.

Automobil és szekér.

Makó, július 15. Borzaimas katasztrófa történt ma délelőtti egy makói hidon. A hidon átrobogott Hofbauer gyógyszerész automobila, midőn szembe jött vele egy szekér. A két járó mű összeköszött és a szekeren ülő földműves oly szerencsétlenül zuhant ki a kocsiból, hogy szörnyen halt.

Közigazdaság.

(Távirat.)

Budapest, 1910. július 15.

Készaru-útlelet:

Buza 15 föllérrel magasabb.

Határidő-útlelet:

Buza októberre 9.49, buza 1911. áprilisre 9.70, rozs októberre 7.14, zab októberre 7.20, tengeri júliusra 5.55, tengeri augusztusra 5.53, tengeri 1911. májusra 5.54, repce augusztusra 12.05.

Kártyázó asszonyok.

Budapesti levél.

Írta: Tábori Kornél.

Amikor az ördög bibliájának frázisát halljuk, mindig az erősebb nem gyöngéjére gondolunk, pedig a kártyaszennvedé-
jére hatalmas módon graaszál a nők közt is, sőt az elfajulásában fátumosabb bajokat is okoz a Teif Vilmos szoknyás híveinek sorában.

Az utóbbi években csaknem minden pesti zsufrix blativerés kedvéért adódik, az úgynevezett asszonyzsurokon, a zárt-körü extra fogadónapokon pedig egyebet sem csinálnak, mint angént, ferblit, ujabban pókret; de — fájdalmas ellentétben a női kalapokkal — makacsul tartja divatját a kocsisjátéknak bélyegzett huszon-egy is. Tudjuk, hogy ettől lenézően fordul el minden valamire való gentleman s régóta kiszorult már a konfliktandokra, vagy a füstös külteleki bájlíkba. A teréz- és lipóvárosi szalonok Madame Recamierje (nálunk persze Rejchné a neve) és Madame Sevingnéje (itt Singerné önagysága) a legdelebb lovagról is megelégedezik, ha a görbehatú stüssi vadászszal kerül szembe a letűnt elitélbélok epigonja: a piknik, sőt a five o'clock tea sem azt a főcélit szolgálja már, — kevés kivétellel — hogy a lányok jó pártit csináljanak, csak az asszonyok akarnak jó kártyapártit összehozni. Minden vérbeli alsósjátékos ismeri és alkalmazta is már a régi lövőcet. A mely szerint odaszól a paccerező parthnernek:

— A fészkes... fenyő üssön belé a Jellinekbe!

— Miért?
— Amióta a lóvasutat megszüntette és villamost járát, minden gebe kalaberizni akar.

— Ennek a normájára sóhajtja mostanában nem egy férj:

— Az ördög vinné el azt a Bárczyt!

— ?

— Polgármester létére nem tud elbánni ezzel a rémes drágasággal.

Ez a fohász rendszerint az asszonypanasz után száll az égnek. A menyecske után, aki elkártyázta a konyhapénzt s dupla hével szidálja az drágaságot, szegény gyanultan Bárczyval együtt. A vécet pedig nem azért reprodukáltam, mintha nagyon szellemesnek tartanám, — csak a karakterizáló célzata miatt. Sennél a kesernyős apercunél is kevesebb humort látok a kártyazsurokban. Sőt a rendőri emlékeim közt motozskálván, nem kell a konkrét példáért messzire nyúlni. Tia

A HÍVÓ HÓR — az Iphigeneia könyvtára

SALVATOR

vese- és hólyagbetegségeknél, köszvénynek, ezukorbetegségnek, vörhenynek és hurutos bántalmaknak kitűnő hatása.

Természeti vasmentes szódavíz. — Kapható ártárykönyvtárakban és gyógyszerárakban.

HOMUTH & ALBERT Könyvtár- és Képek-Ártárykönyvtár, Budapest, V. Rudolfsplatz 8.

napja sincs, hogy egy budapesti nagyön ismert nevű orvos járt a főkapitányságon s kétségbeesetten panaszkodott az inspekción Greguss kapitánynak:

— Eltűnt a feleségem! Az istenért, gyors intézkedést kérek, mert valami katasztrófa érthette.

Hajnali öt óra volt. És egy jószímatú detektív, Schön Jeremiás, félórán belül kinyomozta az asszonyt — lakásán. Néhány perccel előbb tért haza, de a világot se akarta elmondani, hol járt. Delféle, amikor a férj már dühöngve emlegette a válópórt, kinyögte végre a menyecske, hogy reggelig kártyázott. Nem volt rá energiája, hogy abbahagyja, mert százhusz koronával uszott.

Az időt — de csakis az időt — tekintve, kisebb szenvedéllyel folyik a kártyázás az Országos Kaszinóban, ahol elegáns külön helyisége van a nőknek. Rövidebb ideig, de annál nagyobb összegekben csatálnak a zöldpóztos asztalnál. Bizonyos körökben köztudomású, hogy nagy éjszakai bakki (baccarat) és smen (chemin de fer) járja a Fészek-klubban, ahol pár hete csinos botrány is történt, mivel az asszonyok nem engedték maguk közé egy „egyedülálló művésznőt”.

Eddig az előkelőség... Külföldön, főképp Párisban nagyszabású kártyabarlangok virágnak, amelyeknek hölgyek a vezetői, vagy legalább slepper-ei (főhajói), akik a pénzes-áldozatokat kerítik. Minél ilyen még nincs, de alkalmi slepper bőven akad s a főkapitányságon két női sipista is szerepel már a bünygi nyilvántartásban.

Hogy különben a hölgyek szeretnek csálni, azt minden férfi tapasztalhatta, valahányszor kártyázott velük. De egymás közt borzasztóan korrektek s csak a ferbliben — amelynél mindenféle ravaszkodásnak tág tér jut — szoktak hejba-kapni. Nők okoznak a legtöbb affért Montekarióban és Ostendében is, ahol sokszor hidegvérrel elcsenik a télet is egy-egy pocnőr elől. Az is igaz, hogy néha egy-egy bájos mosolylyal lefegyverzik a rekrimáló férfit.

Meg kellett értnünk néhány éve, hogy kártyázó nők számára létesített kártyabarlangot is leleplezik a fővárosban. A Váci-köruton egy cukrászda-helyiség mögött volt a titkos helyiség, amint annak idején megírtam. Amikor a rendőrség behatolt, tízenyolc hölgyet leplelt meg. Részben előkelő családok tagjai voltak s ezért az eset legtöbb részletét eltitkolták a szenzációra éhes nyilvánosság elől.

A vendégek közt nagy pánik keletkezett, amikor a detektívek berontottak. Két hölgy menten elájult, mások szinte sóbálvanná meredve álltak a szoba közepén. Voltak olyanok, akik pamlagra, székre dőltek s úgy takarták el az arcukat. Három is így szólt: „el magát!”

— Jaj, ha a férjem tudná!
Amikor Dömjen felugyelt a vállatni kezdte őket, furcsa jelenetek játszódtak le.
— Mi a neve? — kérdezte például egy csinos hölgytől, aki akkor tehetéses kezdő volt, ma pedig a Nemzeti Színház jövevény tagja.

— Horváth Emma.
— Hol lakik?
— Dohány-utca 2. szám, — hangzott a gyors válasz.
— Noné! Hisz ott a zsidó templom áll.
— Két hölgy se akadt, aki az igazi nevét mondta be volna. A lakásukat szintén eltitkolták és csak a „hazajelzés” segített. A rendőrség nem is firtatta soká, mert csak rájuk akart figyelni, hogy elmenjen a kedvük a játékbárlang látogatásától. Csak azt a két nőt büntették meg, akik a büntanyát alapították.

A Fészek-bé, vagy ép az Országos Kaszinóba persze nem jut be a detektív. S törvényhozási reform nélkül hasztalanul is keresni a módját. Így aztán Krecsányi detektívfőnök nem tehet róla, mikor egy-egy férj nemcsak Bárczyval, hanem vele és Bodával kapcsolatban is emlegeti a szemeket.

Késerves rehabilitációra is adott már alkalmat Tell Vilmos. A múlt év novemberében öngyilkossá lett egy fiatal urió (Nádor-utcai ügyvéd felesége) s a pletyka főkapta akkor vele együtt valami házibárát nevét is. De kiderült, hogy nem afféle szerelmi bánat, hanem súlyos kártyavesztesség érte meg a Tizlánhajú asszonyban a halálos tervét. Hasonló — ha nem is épp ily drámai végű — affért lucalával lehetne felsorolni. Egyrészt épp fordítottja a Nádor-utcai esetnek, nem egy asszony, a kártya asztal mellől, s vesztessége miatt lép félre.

Szanáló-módszert pedig itt csak nagy-képu ember javasolhat. Szerencsés véletlen az olyan, ami egy jöteknységvesztésben történt két esztendője. Ott „lefraklizták” egy volt államtitkár feleségét, aki csaknem három ezer koronát veszített. A férje alaposan intézkedett: nemcsak a kártyázás szűnt meg, hanem az egyet is, — illetve beolvadt egy másik hasonló egyesületbe, amelyben már híre-hamva sincs a kártyának.

9302. B. 1. 08. 2728. B. 908.

Ó Felsége, a Király nevében!

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint büntető bíróság Vebér Károly kir. táblai bíró elnöke alatt Dr. Kenedi Imre kir. törvényszéki bíró, Kayser Elek kir. törvényszéki albíró, valamint Ort Győző kir. törvényszéki joggyakornok jegyzőkönyvvezető részvételével, mellett a vádtanácsnak 1908. évi adj. 1546/B. 1908. sz. a kelt vádtanácsatában Genetheim Ferenc s társai ellen nyomtatvány után elkövetett becsület sértés és rágalmazás miatt foglalt vád fölött a kir. törvényszéknek ad. 1546/B. 1908. sz. a kelt végzése folytán, szabadon levő: Genetheim Ferenc, Hajdu György, Stoll János, Szeff József, Hajdu László, Kollmann Mátyas és Gunyhó Ádám vádlottakként, Reidinger Gyula főmagánvádlónak és Dr. Hajdu Gyula ügyvéd helyett Dr. Takács Jenő ügyvédjelölt, mint főmagánvádló képviselője jelenléteben, Nagykanizsán 1908. évi november hó 19-ik napján megtartott — nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után következőleg

Itélt.

A kir. törvényszék, mint büntető bíróság, a szabadon levő, Genetheim Ferenc vádlottat, ki 36 éves rom. kath. vallású, nagyváradi születésű, nagykanizsai lakos, nős, gyermekei nincsenek, cserepes segéd, nős, gyermektelen, katonai nem volt, irni olvasni tud, vagyontalan, Stoll János, ki 32 éves, rom. kath. vallású, szőrfőri születésű, nagykanizsai lakos, cserepes segéd, nős, gyermekei nincsenek, ir. olvas. népfelkeltő, vagyontalan, Szeff József, ki 22 éves, rom. kath. vallású, kiskánizsai születésű, ugyanottani lakos, cserepes segéd, nőtlen, sorozás alatt áll, irni olvasni tud, vagyontalan, Kollmann Mátyas, ki 68 éves, rom. kath. vallású, kornicsai születésű, nagykanizsai lakos, cserepes legény, nőtlen, katonai volt, irni olvasni tud, vagyontalan, Hajdu László, ki 21 éves és Gunyhó Ádám, 22 éves, rom. kath. vallású, cserepes segéd, kiskánizsai születésű, ugyanottani lakos, nőtlen, irni olvasni tud, sorozás alatt áll, vagyontalan vádlottakat azért, mert a Nagykanizsán megjelenő „Zala” című napilap 1908. évi május hó 6-iki számának „Nyitár” rovatában tehát nyomtatvány után közös elhatározással nyilatkozatot tettek közre, a melynek következő kitételei: „Reidinger Gyula sohasem volt cserepes mester és sem az Reidinger Gyula ellen a mesteri cím bitorlása miatt ma a feljelentést az iparhatóságnál már beadtuk és reméljük, hogy méltó büntetést meg fogja kapni, — továbbá Reidinger Gyulának a fenti nyitári közleményre vonatkozólag adott válaszára ugyancsak a „Zala” című napilap 1908. évi május hó 12-iki számának „Nyitár” rovatában tehát újabb nyomtatvány után egy második nyilatkozatot tettek közre, a melynek következő kitételei: „A mi május 6-ikán közre tettünk, ma napon is fenntartjuk szörő szóra. Legjobb lenne, ha mindjárt itt e helyen tanuló levelet is közre tennék, hogy munkaadói csakugyan meggyőződhesse az arról, hogy ő mester. Mi hangoztatjuk má is, hogy samimféle mesteri részben meggyalázás, — részben oly tényállításokat foglalnak magukban, a melyek valóságuk esetén Reidinger Gyula ellen a büntető eljárás megindítását vonnak maguk után s — őt a közmegegyezésnek tennék ki, hanosóknak mondja ki a Btk. 261. és 259. §-aiba ütköző, nyomtatvány után elkövetett egy rendbeili becsület sértés és egy rendbeili rágalmazás vétségében s ezért őket a Btk. 261. 269. §-ai és a Btk. 102. §-a alapján összes büntetésül az ítélet fogantatva vételétől számítja fejenként 2 (kettő) napi fogházra és a Btk. 97. §-a alapján az 1897. évi XXVII. t. c. 3. §-ában meghatározott célokra fordítandó 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett fizetendő behajthatatlanság esetén a Btk. 53. §-a alapján további 1-1 (egy-egy) napi fogházra átváltoztatható 10-10 (tíz-tíz) órással tehát 2) korona pénz büntetésre ítélt. Elmarasztalja vádlottakat a Btk. 460. és 481. §-ai alapján Reidinger Gyula főmagánvádló részére 50 K ügyvédi képviselti költségnek 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett egyetemleg leendő megfizetésében, valamint a m. kir. államkincstár részére az 1890. XLIII. t. c. 9. §-a szerint közadók módjára behajtandó s a jelen ítélet részük vonatkozó részének végrehajtásával felmerülőendő rabtartási mint büntető költségnek fejenként leendő megfizetésében, a mely utóbbi büntető költségeket vádlottak igazolt vagyontalansága folytán az 18. évi XLIII. t. c. 4. §-a alapján egyenlőre behajthatatlanságnak nyilvánítja. Együttal a Btk. 277. §-a alapján elrendeli a kir. törvényszék, hogy jelen ítéletet jogerőre emelkedése után egész terjedelmében az ítélték költségére az egyik helyi lapban közre tétessék. Dr. Hajdu Gyula ügyvéd főmagánvádló képviselőjének díját és kiadásait 50 K-ban alapítja meg saját felelvel szemben. A mai napra szabályszerűen megfizeti, de meg nem jelent Légrádi József és Gunyhó Ádám vádlottakra nézve újabb tárgyalás megtartását rendel el a melyre nevezett vádlottak elővezetés terhével toznak megfizetését. Jelen ítéletet jogerőre emelkedése után a kir. ügyészséggel és Nagykanizsa városi rendőrkapitányi hivatalával közösen rendeli.

(Folyt. köv.)

Főszekrény: Szalay Sándor.
Felelős szerkesztő: Nagy Samu.

Nagykanizsán, élénk forgalmu helyen egy

fűszerüzlet helyiség

hőszámla lakással, egy sütődével és gabonakartárral együtt 1910. évi augusztus hó 1-re kiadó. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos

Musquitter Zsigmond

Polány, u. p. Merayé.

3761

Olla

szakorvosok által megvizsgálva a legjobbnak minősítve van. Két évi jótállás

Olla

széles körű használatra

GUMMI

hőszámla lakással

Kapható minden gyógyszerárúhelyen, különösen a drogeriákban.

Olla

több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva

Ára tucatanként 4. - 6. - 10. - 20. - 30. - 40. - 50. - 60. - 70. - 80. - 90. - 100. - 110. - 120. - 130. - 140. - 150. - 160. - 170. - 180. - 190. - 200. - 210. - 220. - 230. - 240. - 250. - 260. - 270. - 280. - 290. - 300. - 310. - 320. - 330. - 340. - 350. - 360. - 370. - 380. - 390. - 400. - 410. - 420. - 430. - 440. - 450. - 460. - 470. - 480. - 490. - 500. - 510. - 520. - 530. - 540. - 550. - 560. - 570. - 580. - 590. - 600. - 610. - 620. - 630. - 640. - 650. - 660. - 670. - 680. - 690. - 700. - 710. - 720. - 730. - 740. - 750. - 760. - 770. - 780. - 790. - 800. - 810. - 820. - 830. - 840. - 850. - 860. - 870. - 880. - 890. - 900. - 910. - 920. - 930. - 940. - 950. - 960. - 970. - 980. - 990. - 1000.

Az eláruló helyek kimutatását, árjegyzékét és eredeti propagandát a reklámot ingyen küld az OLLA gummi gyár felé: 1149. Praterssasse No. 57.

Főraktár: Uő. 68. hereszli drogeria Nagykanizsa.

Eladó bolt-ajtó.

A Telek-utca a 29. sz. házban egy teljesen jó vas-rolós bolt-ajtó eladó. Legkésőbb augusztus 1-én átvehető.

Naponta

frissen pörkölt kávé

háromféle nemes kávéfaj keveréke

kilónként frt 2 10.

Drogeria a Vörös kereszthez

Nagykanizsán.

2074

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-körút 68.

Által a legújabb és legkorszerűbb áruk mellett ajánlatnak:

Locomobílok és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakaszatók, lohercséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kévekető-aratógépek, szénagyűjtők, szén- és szalmaszájók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szecskavágók, repavágók, daráló, őrlőmalmok, egytemes aczélek, 2- és 3-asú ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Szép kiállítás, izléses nyomtatványokat szállít gyorsan a legolcsóbb árban

ZALA NYOMDA Rt.

Nagykanizsa.

STOCK

Cognac Medicinal

szavatolt valódi boripárlat

Camis & Stock

gőzpároló telepéből

BARCOLA

Revidált cognac gőzöltő

Állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Pályázat.

Sormás községben (Zalamegye) megüresedett községi jellegű kantortanítói állásra pályázat hirdettetik.

Jövedelme szabad lakáson kívül 1200 kor. készpénz havi részletekben, 82 koronára becsült telek, kert és legelő-jog használat; kántori mintegy 50 kor.

Jogait és kötelességeit 1910. július 5-én hozott iskolaszéki határozat szabályozza. A választás

augusztus 7-én délután 3 órakor

ejtetik meg ének és orgona próbával. Az állás szeptember hó 1-én elfoglalandó s a fizetés ez időtől folyósíttatik. Utazási költség nem adatik. Okmányolt kérvény a sormási körjegyzőséghez küldendő 1910. augusztus hó 6-ig.

Sormás, 1910. július 6-án.

4098

Iskolaszék.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy melléklettel.

A szerkesztőség illetékes közértesítők a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban. — Kérjük megjelölni az értesítőkben és a hírekben a szerkesztőségben.

A szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykiszita, Kazinczy-u. 3.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Pósta
házhoz hordva	székföldes:
Egy hóra 1.30 K.	Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7. —	Félévre 9. —
Egész évre 14. —	Egész évre 18. —

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkatársak, bűnösök és magán-
szervezetek korlátozottan.

Egyesületi és egyesületi elnökök díja
5 korona. Készítési díja 5 kor.

Kiadóhivatal:

XXXVII. évf. 155. szám.

Nagykanizsa, vasárnap, 1910. július 17.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Tömeggyilkosok.

Közegészségügy a piacon.

Nagykanizsa, július 16.

Magyarévits Mladen dr. székesfővárosi tiszt főorvos megdöbbentő fölfedezésre jutott. — Budapestre egyre szaporodik a tifuszmegbetegedések száma, annyira, hogy tifuszjárványtól tartanak. A tifuszjárvány föllépésével szemben a sikeres prevenció első feltétele az, hogy a keletkező járvány okát kiteszteljen bizonyossággal meg tudják állapítani. Ezt az okot kereste a tiszt főorvos és arra a fölfedezésre jutott, hogy az eddigi néhány száz tifuszmegbetegedést a fővárosba kerülő fertőzött élelmiszerek és különösen a fertőzött tej okozták. A főorvos nem elégedett meg ennek a konstataálásával, — hanem igyekszik intézkedni, hogy ezentúl állandósítsassék minden élelmi szernek bakteorológiai megvizsgálása.

Ez a hír alkalmas arra, hogy nemcsak a fővárosban, hanem a tifuszmentes vidéken is hangos riadalmat keltsen. Nem attól ijedünk meg, hogy a fertőzött élelmi cikkek máshol is idézhetnek elő tifuszjárványt; hanem még mélyebben belénk markol annak a tudata, — hogy általában mily nagy arányú tömeggyilkolás folyik széles Magyarországon a fertőzött és hamisított élelmiszerekkel, melyeket a termelői lelkiismeretlenség és haszonlesés, továbbá a hatósági indolencia bocsájt a piacra. Alig vitatják ma már, hogy a tuberkulotikus tehén teje az embernek is tuberkulotizáló csirázthat ki, azt meg éppen a fővárosi példa mutatja, hogy a fertőzött cikkek tifusznak és tifuszjárványnak lehetnek az okozói. Ez a lelkiismeretlenségnek közvetlenül végrehajtott tömeggyilkossága a közvetett gyilkolás pedig ennél is nagyobb arányú és abban áll, hogy az élelmi szerekből kivonják a tápláló erő jelentékeny részét és a fokozódó áremelkedés mellett egyre silányabb lesz a városi közönség tápláléka.

Csak a minap fejezte be a nagykanizsai rendőrség a nyomozást egy szétágazó-tejhamisítási ügyben. Kiderült, hogy a kanizsai piacra kerülő tej legnagyobb része gyalázatosan meg van hamisítva. És pedig nem csupán a falusi parasztlaszony vizezi a tejet, föl van így érsztve a piacra kerülő urasági tej is. Világos, hogy ami itt történik, az család és ennek is a legocsmányabb fajtája, mégis a hatóság élelmiszerhamisítás enyhébb talaján bírálják el és pedig elbírája a rendőrség. A kabátotvált esetleg, aki pedig maró éhsége miatt másodizben kényeret lop, egész bizonyosan lecsukják. De aki meglop és megcsal mindnyájunkat; betegé tesz bennünket, táplálékunktól foszt meg, aki tömegnek egészségére tör, esetleg

örvül tömeget gyilkol: az élelmiszerhamisítót némi apró pénz büntetés után futni hagyják. Ha az urasági tej helyett vizet küld a piacra, megbüntetik a kocsisát, aki ura helyett elszenvédi a csekélyebb pénz büntetést. Pedig még a tej az, — amit a rendőrség úgy, ahogy leginkább ellenőriz. Ehhez apparátusa is van. A romlott vajjat, tojást és egyébeket azonban senki sem bírálja el és a hatósági orvosi piacvizsgálat is alig terjed annak a körén túl, hogy az éretlen gyümölcsöt elkobozzák.

Tessék elolvasni Nagykanizsa város ide vonatkozó szabályrendeletét. Bizonyára a lehető legjobban akarták megcsinálni, mégis az egész úgy fest, mint egy nagy szemű háló, melynek lyukacsain kényelmesen átsétálhat a hamisító. Azt csak elmondta a szabályrendelet, hogy miképpen bánnak el azzal, aki gazsággal találtatik, de hogy ezt a rálatálást ki, hogyan végezze, e kérdés körül szabad teret enged a képzelgetnek.

Bizonyos, hogy nálunk ezt az egész roppant fontosságú kérdést már ab ovo nagyon külterjesen kezelik. Egészen másképpen, mint

például Angliában, hol a tömeggyilkossággal úgy bánnak, ahogy azt a tömeggyilkos megérdemli. Nem tudjuk, a mi agrárius jellegű indokolt-e ez a bűnös enyhéset, de hogy ez tarthatatlan, hogy egész nemzedékek rovására megy, az kétségtelen. A felzuduló társadalomra vár, hogy az igazi prevenció és a méltó megtorlás eszközeire rátaláljon.

Katonai meglepetés.

Az új véderőtvény.

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, július 16.

A képviselőházban nagy szótornát folytatnak a fölirat körül és a katonai érsek hirdetései vállalkozásán izgulnak; csupa meddő semmiség. Bácsban az alatti dolgoznak, alaposan és behatóan; meg fogja érezni az egész monarchia.

Szép csöndben elkészítetik az új véderőtvényt, melynek egyellen kimondott célja a nagyhatalmi állás megerősítése. Ezért a múlt és jelen összes politikai tanulságainak, valamint esetleges pénzügyi aggodalmak féltételével, tisztán hadügyi alakra helyezkedtek és ha valamit figyelembe vettek, legfőképpen Németország példája volt, mely szerint mindig készen kell lenni két harcvezetésre való háborúskodásra a szárazföldön és nem szabad megfeledkezni a harmadikról, a tengeri harcvezetésről sem.

Szép három napja, hogy a hadügyminisztériumban elkészültek az új véderőtvény tervezetével, melynek elkészítésére az osztrák és a magyar honvédelmi miniszterek is befolytak. Az új törvény hadászati részének lényege:

A kéteves katonai szolgálat behozatala a hadseregnek a haditengerészetre ez az újítás nem terjed ki.

Ez az újítás az eddigi hároméves ujoncjutalékok két év alatt veszik igénybe.

A létszámot a hadseregnek és a haditengerészetnek összesen 600 000 ezer főre emelik föl.

A haditengerészet kiépítésére a négy nagy Dreadnoughton kívül minden második évben egy újabbat és a megfelelő kisebb hajókat építik, mindaddig, míg a hajózási számuk 10-re emelkedik.

Teljes léghajóosztályt létesítenek, mely a haditengerészettel kapcsolatos lesz.

Az új törvény tartamát tíz évben állapították meg.

Kifejezik azt a kívánságot, hogy külön haditengerészeti minisztérium állít-

tassék föl, mely alá a léghajózási osztály is tartoznék.

A véderőtvénnyel egyidejűleg az új katonai büntetőtörvény is életbe léptetendő.

A két kormány elé azt a kívánságot terjesztik, hogy az új törvényt szavassák meg a jelen év folyamán, vagy a jövő év elején, úgy, hogy 1912-re már az új törvény szerint lehessen utonozni.

Ime, ez a javaslat lényege.

A pénzügyi adatokat még pontosan nem állapították meg. Hozzávetőleges becslés szerint az évi teherterhelés mintegy 200 millió volna, amiből Magyarországra évi 70 millió esik, ami a 1912–1922 évi tartamra összesen 700 millió új adótehet jelent.

Az ugynevezett magyar nemzeti követelések az egész tárgyalás során szóba sem jöttek. Még a kilencen bizottságának annak idején a király által elfogadott programjáról sem beszéltek. A pénzügyi részzel sem foglalkoztak meg; de megbízták a honvédelmi minisztereket, hogy egyelőre a kormányokkal érintkezzenek és lehetőleg még a delegációk összehívása előtt, készítsék elő a tálai a hadügyminiszter részére.

Még egy szó

a 20 ezer korona szétosztásához.

Irtá: Egy városi képviselő.)

Az államsegélyt felosztó képviselőtestület közgyűlésen tapasztalt adakozó és nagylelkű hangulat végleges érzelmeket keltett az érdekeit városi tisztviselők között.

Míg egyrészt egyes tisztviselők nagy meglepéssel vehetik, hogy felelősséget, önfeláldozó munkájuk a város közönsége részéről legalább erkölcsi méltánylásban részesül, a tisztviselők zöme arra a tapasztalatra jutott, hogy a nagylelkű adakozók és a fent említett méltánylás az ő zsebjükből, az ő rovásukra történt. Szóval, a képviselőtestület adott mindenkinek — de nem a sajátjából, hanem — a sokat említett 62 000 számú minisztériumi rendelet utasításának megfelelően, vagy félremagyarázásával — az államsegélyt kizárólag megillető közigazgatási tisztviselők részjuttatásának csökkentésével, oly városi tisztviselőknek is, kiket ezen segélyből való részesedés a rendelet szerint épen nem illet meg, vagy legalább is oly mértékben nem, mint azt a képviselőtestület megszavazta.

A 62000 sz. B. M. rendelet határozottan kimondja, hogy az államsegélyből

*) Szívesen adjunk helyet a szakértői és illetékes hozzászólásoknak, anélkül, hogy ez mindenben fedné a mi felelősségünket, bár a cikk sok figyelemre méltó igazságot tartalmaz. (A szerk.)

DENTON

Legujabb magyar találmány. Fogkefe fölösleges.

egyesíti a fogkefét, fogport és szájvizet

igen kényelmes és minden fertőzést kizár

ára 30 darabonként dobozba csomagolva 70 f.

Kétféle nagyságban kapható, hálók és mak részre minden drogériában, gyógyszerboltban és háztartásban.

Használati utasítás.

A hüvelyi gáznál oldatokat a tenyer felé fordítva a szájba újra használható és használat előtt rövid ideig vízbe mártandó. A fogakat kívülről behelyezve hosszarányban dörzsöljük le.

csak azon városi tisztviselők (segéd és kezelő személyzet) részesíthetők, kik általánosan fogva szoros értelemben vett közigazgatási szolgálatot teljesítenek." — Nem teljesítenek szoros értelemben vett közigazgatási szolgálatot a körházi kezelő személyzet, kikről nem is a városi, hanem a körházi költségvetésben van gondoskodva s kiknek ugyancsak ezen költségvetés terhére szavazott meg a városi képviselőtestület évről-évre drágasági pótlékokat, holott a közigazgatási tisztviselőknek a városi költségvetés terhére eddig nem adunk e fajta pótlékokat, pedig ők is reá szorulnának!

Nem részesíthető az államsegélyből a városi erdőmester sem, mert a rendelet félremagyarázhatatlanul körül írja, hogy „a város különböző gazdasági, javadalmi és üzemi alkalmazottai kizárandók.”

Ezen városi alkalmazottak tehát az államsegélyből részesedést a rendelet szerint egyáltalában nem igényelhetnek.

A rendelethez csatolt B. táblázat egyenkint felsorolja a városi tiszt, segéd és kezelő személyzetet és minden állásnál meghatározza, hogy melyik fizetési osztályba sorozandó.

A rendelet 7. pontja ezen táblázatot aként egészíti ki, mintegy magyarázólag, hogy a „Táblázatban fel nem sorolt rendőrségi, mérnöki (műszaki), számviteli, pénzügyi, adóhivatali állásokat a képviselőtestület a X. illetőleg XI. fizetési osztályba sorolhatja, de csak a táblázatban fel nem soroltakat.”

A B. táblázat pedig felsorolja mind a XI. fizetési osztályba sorolandókat. A két orvosi, rendőrbiztost, könyvelőt, számtiszt, adóhivatali, egy tisztviselői aljegyző őröket, kiket a közigazgatás a rendelet határményai ellenére a X. fizetési osztályba, tehát magasabb osztályba sorozott, mint a melyik őket, — hangsúlyozom, — a rendelet szerint megilletné.

A segéd mérnök — mint a táblázatban külön fel nem sorolt műszaki közeg csakis a X. fizetési osztályba lenne sorolható, de semmi esetre sem a IX.-be, mert ezen fizetési osztályba a rendelet már a B. táblázatban külön meg nem nevezett állások besorozását meg nem engedi és hasonló eljárás követendő a mérnököknél, mint az orvosoknál, t. i. az idősebb a IX., míg a másik a X. fizetési osztályba sorolandó.

Végre az árvászéki ülnököket a VIII. fizetési osztályba sorozza a képviselőtestület, holott a B. táblázat a IX. fizetési osztályba osztja be. — Lehetne ugyan az ülnök magasabb fizetési osztályba való sorozása mellett ezen állás szerv. szabályrendeletben megállapított címével az: „árvászéki előadói tanácsossággal” érvelni azonban ezzel szemben a rendelet 2. pontja így szól: „A tanácsnoknak a VIII., illetőleg a IX. fizetési osztályba sorozásánál tisztán a „tanácsnok”-i elnevezés nem lehet irányadó.” Majd alább a 3. pont: „Az a tanácsnok, aki egyúttal más rendszeres állás teendőit is ellátja, csak abban az esetben sorozható a tanácsnokok részére megállapított fizetési osztályba, ha a tanácsban egyébként is a közérdeke közgazgatási előadói teendőket végez.”

Az árvászéki tanácsos pedig a tanácsban közigazgatási előadói teendőket soha sem végzett, hanem igenis árvászéki ülnöki és községi bírói teendőket, azért mini

árvászéki ülnök a IX. fizetési osztályba sorozandó.

A rendelet ezen helyes felfogását látszik bizonyítani a képviselőtestület határozata a II. közigazgatási előadói tanácsos (katona ügyi előadó) sorozása a X. fizetési osztályba, kinek szintén meg van a közp. tanácsosi címe, de ez idő szerint nem tanácsosi előadó s így a rendelet határményai szigorú betartásával a képviselőtestület nem is sorozta a IX., hanem csak a X. fizetési osztályba.

A kézbesítő szolgának a XI. fizetési osztályba való beosztása pedig egyenesen érthetetlen.

A képviselőtestületi határozat azt eredményezte, hogy az államsegélyből minden kétséget kizáróan részesítendő azon városi tisztviselők, kik a tanácsai javaslat szerint az őket megillető pótlék mintegy 75. százalékat megkapták volna a 20,000 koronát teljes felhasználásával, az illetékes osztályok által most csak pótlékuk 55. százalékat fogják kapni, a hiányzó szintén őket megillető 20. százalékat oda ajándékozta a képviselő testület a város azon, mindenesetre érdemes tisztviselőinek, kiknek tarthatatlan anyagi helyzetét saját házipénztára terhére kellett volna rendezni.

Igen, fájjalnám, ha az előadottakból bárki is a legkevesebbé animozitást magyarázna ki az érdekelt tisztviselők ellen, célom cikkemmel csak az, hogy reá mutassak a képviselőtestület határozatának tarthatatlanságára, mely homlokegyenest ellenkezik a miniszteri rendelet szellemével és szellemével. — Ismételve kell rámutatnom másrészt ama tényre is, hogy a képviselőtestület gavalit volt egyes tisztviselőivel szemben a többi rovására, de nem a saját zsebéből! Pedig ha jól emlékszem, 1908. évben 18000 K, 1909. évben 22000 K megtakarítást mutatnak ki a városi zárszámadások, mely megtakarításokból külön pótdó megterhelés nélkül is lehetett volna azon tisztviselők helyzetét törhetővé tenni, kikről az államsegély megfeleltetett, sőt mint Ujvidék tette, belügyminiszteri rendelet szerint rendszeresített új fizetési osztályok és jelenlegi fizetések közötti különbséget, a mennyiben a 20,000 koronából teljesen ki nem telik, a város előlegezhette volna az 1911. évben már 30,000 és 1916-ik fokozatosan 80,000 koronára emelkedő államsegély terhére.

A maga erejéből.

Máshol és minálunk.

Nagykanizsa városa néhány hét óta nemcsak a legmodernebb technika csodájával, egy valódi, repülésre alkalmas repülőgéppel lett gazdagabb, hanem, ami bizonyos általánosságban — emberi szempontok szerint még tán ennél is több érdek-mel; egy amerikai, erős jellemű, törhetetlen akaratu, csodálatos eredményeket produkáló energia emberrel. Faludy Károly ez, a színész, a jó színész, kinek tehát nem volt semmi szüksége arra, hogy az aviatika labilis talaján próbálja megoldani a lét nehéz kérdését. Sőt, sokkal jobban el lehetett volna és élhetne minden repülőgépes kísérletezés nélkül. Akkor legalább nem vonna meg magát a semmit, amire szerény fizetéséből csak tellene s nem

feszítene túl fizikumát, testi erejét. De nem is nyársolgár Faludy, kinek minden vágyát betölti egy jó pirosra sült rántott csirke fejes saláttával, hanem igazi ur, kinek fejedelmi passziója van. A levélével, ezrel a még tudósok által sem egészen kikutatott makrancos elemmel való viaskodás, melyet azonban nem is a maga, hanem az egész kulturerberiség nevében folytat. De csak nagyuri passzióból a saját kedvtelésért. Milliósoknak való mulatság az, amit Faludy — a szegény, havi gázsiból éldegélő — színész művel, s azt a milliót, ami neki pénzben hiányzik, ha nem is éppen busásan, de mindenesetre pótolja az a csodálatos és tiszteltre kényszerítő fatámasz, mely tíz esztendő kísérletezéscímek egyedüli élesztő eleme. Mert pénz nélkül igazán csak egy vak fanatikus, egy naiv bohém, egy magyar színész lehet arra képes, hogy, mint az emberi szellem kaladálának bajnoka, belekordjen olyan kísérletekbe, mint amilyen a repülőgép feltalálásának kérdése volt még 10 évvel ezelőtt s amit Faludy tán még előbb megoldott, mint anyagiakban szerencsésebb külföldi kollégái.

Csodának számít, hogy Faludy feltalálta repülőgépét, mely egy elégge nem is hangsúlyozható előnyével könnyen a ma létező repülőgépek legtükéletesebbjének bizonyulhat. Csoda az is, hogy 10 esztendőnek számtalan kudarcával megjelölt útján egyszer sem lankadt el akarata. De a legnagyobb csoda annak az 54 ezer koronának apránként megszerzése volt, amibe a 10 éves igen költséges kísérletek kerültek. Képzeljük el a színházi próbálkkal s majdnem naponkénti előadásokkal jól megterhelte színészt, aki ezenkívül egész idejét, szellemét és testét egyformán igénybe vevő feltaláló kísérletezésekre fordítja s e mellett kilgyhatatlan leleményességgel és törhetetlenséggel megszerzi egy ekkora összeget, és abból kisebb meg nagyobb motorokat, vitörávasznakat, lucenyőleceket, zongorahurokat és sok egyebet vásárol.

Mintegy ötszáz modellt készített tíz év alatt a világ legkülönb tenorja, míg eljutott oda, hogy Nagykanizsán, a katonaréten összeállíthatta az ötszázegyediket, mely a probléma megoldását képviseli. Volt már több ilyen nagy szárnyas madár Faludynak, sikió, hegyről való ugrópróbákat rendezett is velük a legnagyobb sikerrel, de mit ér mindez, ha nem volt motor, ami hajlja azt. Nemrég teljesült Faludy legszebb álma is. Ujvidék volt az az ur város, hol akadt ismét egy macénás, ki az Anzoni motor beszerzéséhez szükséges 5000 koronát készséggel rendelkezésére bocsátotta a zseniális feltaláló.

Tehát kész a gép. De mit tesz az, hogy kész midőn 20 esztendőnek minden mérés álmat és törekvését egy kedvezőtlen széláramlás vagy egy csavartörés tönkre teheti, még mielőtt az eredmény közel-fogható formájában jelentkezett volna. S ezért kell azt mondani, hogy csak milliómosoknak való kedvtelés az, amit Faludy művel. „Majd újra kezdem, ha eltörik,” mondja utánozhatatlan egykedvűséggel a repülőgép sorsáért aggodalmaskodóknak, s bizony lsten nem jut eszébe, hogy délelőtt egy száí drótiért 20 krajcárt kellett összekotorászni a mellényzsebbe. Még nem törött el a gép, s ha van igazság az

égben, akkor nem is fog eltörni, de azért a 100 koronás munkák papírenden vannak még a gépnél. Győzdényeser katonai sikerült megszerezni Faludynak, — big Kanizsára nem jött, de itt, ebben a gazdaságára oly búsza városban nem sikerült még gépének kiállításával sem s a koronát megszerezni. Pécsen részvénysaság finanszírozta Faludy érdemes munkáját, boldog volt, aki úgy mulathatott a nagy vászonkókra, mint akinek egy forintja van ott beruházva. Aradon, Ujvidéken társaságok versengtek egymással, hogy melyik tud több pénzt előteremteni a végből, hogy az első magyar repülőgép mielőbb a levegőbe szállhasson. S Ujvidéken annyira ment az általános lelkesedés, hogy egy horus napon, midőn megint fogytán volt az aprópénz, egyszer csak jelentkezett egy gazdag szerb unasszony, kit azelőtt Faludy sosem látott és felajánlotta az ötezer koronát, amibe a 30 lőeres motor és a drága léccsava került. Nem ajándékba adta, de úgy, — hogy majd akkor kapja vissza, ha nagyon sok lesz Faludynak.

Nagykanizsa is pártolja Faludyt. Megmondjuk hogyan. Ugy, hogy mindazt, amit itt kénytelen megrendelni, éppen hatszoros árért fizetnek meg vele. „Ji, mert repülőgéphez kell,” mondják az uzorások, kik lelkiismeretlenebbek a 60 percentes kamatra dolgozó pénzkölcsönzőknek. „Soha életemben nem éreztem csüggedést, de ez az indolencia, sőt ez az egyenes rosszakarát, amibe itt kell uton-útfélen belebotlanom, ez képes lenne tönköt,” jelentette ki egyszer előtűnk a feltaláló. Amit rendelt, az silány, amit vett, az rossz minőségű, de azért ezt is más-sal kell megvetetnie, furlanggal, mert tényleg, ha megtudják, hogy repülőgéphez kell, megfizethetlen árakba kerül minden kis vasdarab. Faludy egy hete kiköltözködött nagy madarával a gimnázium tornaterméből a katonai gyakorlóterre. Itt izzad két segítő társával a gép mellett, miközben munkáját számtalanszor azzal kell megszakítania, hogy elzavarja gépe mellől az érdeklődők százait, kik mindaddig blazirt szkeptikusok voltak, míg a gépet 15 krajcárért lehetett a tornateremben megnézni. Azóta felengedett kétkedések, de hogy minden nélkül ne legyenek, hát zavaró jelenléttükkel győzik Faludyt, ki folyton azon retteg, hogy valami baja történik gépe mellett valakinek. Lehetne még arról a kanizsai maccénási cselekedetéről is beszélni, hogy Faludynak még azért is tönkre kell fizetnie magát, hogy egy ringy-rongy ponyvát szerezhett, melyet hangárnak csufolnak s a nyelvet a Borsszem Jankó egész bátran beirajzolhatna ismert rovatába. „Hangár Mucsán” címmel. A drága pénzbe kerülő sátorban naponként lucskossá ázik a szép karcu, kényes gép és már egyszer úgy látszott, hogy nem is kell lecsnie a Faludy-aeroplánnak, tönkre megy az anélkül is, tönkre teszi a kanizsai indolencia. De mi hisszük, hogy minden rosszakarát, minden mellőzés, minden gógos semmibe vevés hatástalan marad és Nagykanizsa ellenzése dacára ezen a téren is meglesz nagyon rövidesen a magyar név új dicsősége. Csak az a kár, hogy ehhez a dicsőséghez nagyon érdemtelensül Nagykanizsa város neve is hozzá fog fűződni.

Kölcsönponyva-intézet

tűzifecskendőkhoz tömlő, kévekötelek, szállókötöző-fonal, raffia-háncs, gépkender, hevederek, olajok és egyéb gazdasági áruk legelősebb beszerzési forrása

gép és kazaltakaro vizmentes ponyvák gyári raktára, **zsákok**, kenderkötelek,

HIRSCH és SZEGŐ Nagykanizsa.

Országgyűlés.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 16.

A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnököl. Felhívja a bíráló-bizottság tagjait, kik még nem tettek esküt, hogy azt tegyék le. — Szilassy Zoltán bejegyelt a közgazdasági bizottság jelentését az 1910. évi népszámlálási javaslatról. Papp Géza pedig a pénzügyi-bizottság a román kereskedelmi szerződésről. Ezután folytatották a felirati vitát.

P. Csizsó István nemzetiségi azt mondta, hogy ez a parlament nem képviseli a nép akaratát, mert ebből a népműből ki vannak rekesztve. Polemizál Tisza István gróffal és cáfolja azon írást, hogy a nemzetiségi pártnak nincs létjoga. Ez nem igaz, mert a politikai Magyarországot az összes nemzetiségek együttesen alkotják. (Zajos ellenmondások.) Rendőrökkel és büntető törvénykönyvvel nem lehet megoldani a nemzetiségi kérdést, így csak elmérgesíteni lehet azt. Ragadják ki a népet a lelki és testi nyomorúságból, akkor meg lesz oldva a nemzetiségi kérdés. Csatlakozik Mihályi felirathoz.

Szünet után Mezőssy Béla polemizál Tisza Istvánnal. Szerinte a nemzetiségi kérdés megoldásának kulcsa nem csupán Magyarországon van, hanem Ausztriában is, honnan a keresztényszocialisták állandóan igazítják a magyarországi nemzetiségeket. Kérde a kormányt, hogy a választójogi reformot miképpen nemzeti biztosítékokkal szándékozik körülbástyázni. Az új véderőjavaslat hetven ezer ujjal és 90 millió koronával emeli eddigi terheit. Milyen ellenértékeket kapunk ezért?

Kívánja, hogy a véderőjavaslat vegye figyelembe a legközelebbi népszámlálás adatait. A Kossuthi párt javaslatát fogadja el.

Zelenák János néppárti engedélyt kér a Házról, hogy az idő előrehaladtával volna márt beszédet csak a legközelebbi ülésen mondhasa el.

A Ház elhatározza, hogy legközelebb hétfőn tart ülést. Ezzel véget ér a mai ülés.

A horvát kérdés.

Lemond a bán?

Partszakadás a horvátoknál.

Saját tudósítónk távirata

Budapest, július 16.

Baj van a horvátokkal. Khuen gróf, úgy látszik, nem bír a szellemekkel, melyeket felidézt. — Megtette a persónal unios Tomasicsot bannak s ebből a horvátok komoly következtetéseket szeretnének levonni. Tegnap már oly következtetésekkel álltak elő, hogy Tomasics alig tartja meg állását.

A horvát kormány és a horvát képviselők közt megindult tárgyalások tegnap megszakadtak. A horvát képviselők egy része ugyanis oly követelést támasztott a kormánnyal szemben, amelyet Tomasics Miklós bán semmiképpen sem teljesíthetett. Még mielőtt az érdemleges tárgyalás megindult volna, a horvát képviselők azzal a kéréssel fordultak a bánhoz, hogy körvonalazza azt az álláspontját, amelyet a magyar politikával szemben elfoglal. Tomasics Miklós bán erre kijelentette, hogy a józanság politikáját akarja folytatni és ennek következtében mindamaz ígéretek teljesítésére fog törekedni amelyek a trónbeszédben is befigyaltaknak és amelyek a vasúti szolgálati pragmatikára is vonatkoznak. A képviselők erre előadták a maguk feltételeit. Egy részük azt követelte, hogy a bán kormány éljen megtorlással az elmúlt rezsim vezetőiembereivel szemben és mozgassa el őket hivatalukból. Ezt a feltételt a bán a leg-

határozottan visszautasította. Tomasics bán kijelentette, hogy földézési politikára semmi esetre sem hajlandó vállalkozni és arra kérte a képviselőket, hogy álljanak el ettől a feltételtől. A bán egyszersmind azt a kijelentést tette, hogy ha a képviselők a feltételükhöz ragaszkodnak, nemcsak hogy tovább em tárgyalhat, hanem kénytelen volna állásáról lemondani.

Budapest, július 16.

Miután a képviselőkkel folytatott tárgyalások megszakadtak, Tomasics bán kijelentette, hogy ha a horvát képviselők-höz intézendő ultimátumra nem kap elfogadható választ, a bán lemond. A horvát képviselők ma délután újból tanácskoznak. Lehet, hogy a horvátok közt pártszakadás következik be.

Művészi botrány, Zalaegerszege.

Izgalmakban a város.

Nincs döntés a Csány-szobor ügyében.

Amihez a közönségnek és a sajtónak nincs köze.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Zalaegerszeg, július 16.

Kezd igazra lenni a Napnak. Tényleg feltordulás van Zalaegerszege. Fel van fordulva az egész Csány-szoborügy. A ma megtartott döntő értekezleten a szoborbizottság rendkívül heves, izgatott és ideges hangulatban lefolytatott vita után 22 szavazattal 7 ellenében úgy döntött, hogy a díjakat nem adja ki, hanem Istók János, Feffer József, Szeszák Ferenc, Gora Mihály, Lukácsy Lajos és Nemessányi Andor között új pályázatot ír ki. A pályázat titkos, jelíges és zárt. A beérkező pályaművek közszemlére nem lesznek kitéve, a közönség és a sajtó a bírálattól ki lesz zárva. Reakció, titkosság és sötétség az egész vonalon.

És miért van ez így? Tán a közönség kontrollja kellemetlen a bíráló bizottságnak, vagy a sajtó-ítélete illetéktelen és megbízhatatlan. Megengedjük, hogy a bizottság műértőbb, mint a nagyközönség, de a szobor nem a bizottságé, hanem a nagyközönségé. A sajtó gyűjtötte s a nagyközönség izzadta ki a pénzt. Pumpoltak és pumpolnak érte bennünket és ha a közönségnek eszébe jut a s beleun a további áldozatokba, mit tehet akkor a bíráló bizottság. Van-e annak joga ily körülmények között a titkosság címén elfutni a közönséget attól a lehetőségtől, hogy köze legyen a döntéshez? Titkosság, a művész nevének elbujtálása, a jelge használata tán hasznára lett volna az ügynek kezdetben, ha az egyáltalán keresztülvihető volna. De a praxisban mindig azt látjuk, hogy a jelíges levelekkel épp a bírálók tudják és szokták mindig tudni, hogy melyik kié. A protekciót kérő levelek teljes leírását adnak a jóindulatba utalt pályamunkákról. Nincs-e így csak

látszólagos és korrupt titkosság? Nem becsesebb-e ennél nyílt pályázat?

Eltekintve minderektől, ma már a titkosság nem is érvényesülhet. A pályázat zárt keretbe belevont hát művész bizonyos, hogy nem fog annyira újszerűen motivált zárt tervekkel pályázni, hogy ezekre nevek nélkül rá ne lehetne ismerni. Van-e értelme ily körülmények között a titkosságnak? Sőt nézzük a dolognak művészeink szempontjából nem oly egészen mellékes anyagi részét. Mindegyik pályázó öt-hatszáz koronányi áldozatot hozott már ezen első alkalommal. Kérdés, hajlandók lesznek-e erre újból és ismételtel? Nem lesznek-e szolidárisak annak kijelentésében, hogy nem küldenek új pályaterveket? Hisz így arra is gondolhatnánk, hogy hátha megint egy újabb szűkebb körű pályázat lenne az eredmény, — mikor már most is szolidárisak voltak annak kijelentésében, hogy „az Isten háta mögé többé nem pályáznak.”

Csodálkozunk, hogy éppen a műértő szobrász kollégák, kik a zsűriben helyet foglaltak, forszorozták az elhalasztás eszméjét. Pedig sok gyengébb szobor van ma az országban nagyobb pénzért felállítva, mint például az Istók vagy Feffer-féle. A zsűri döntésénél feltesszük, hogy a zsűrit művészi szempontok vezérelték. Annak határozatával meg lehet elégedve maga a zsűri, a közönség azonban nem. A közönség rokonszenvel az utolsó napon egy bravúros atakkal vette meg Feffer József, a Párisban élő győrt származású magyar szobrász, kinek pályaműve tegnap érkezett Párisból darabokra törve. Happer kőfaragó állította össze nagy fáradsággal.

A kik ezelőtt Istókért lelkesedtek, azok most Istók pályaművét mind nehezkesnek tartják és e mellett a lange, „könnyed és rafinált ízléssel kiallított, eleven, színpet rapszódikus alkotás mellett foglaltak állást és hallani sem akarnak egyénről. A szobor Csány Lászlót abban a történelmi pillanatban örökíti meg, amikor a nemzetőröket a haza veszélyeztetéit határára szólítja. A szózat hatása alatt a földművelő nép otthagyja családját és ekéjét. Ugyanílyen bravúrosan művészi az a plasztikus csoport, mely a családjától búcsút vevő földművelő ábrázolja. A szobor láttára sírnak az emberek.

A nagyközönség Feffer igaztalan mellőzést látja a halasztásban. Hogy pedig a felzudulás teljes képét adjuk, megemlítsük mellőnk tartjuk, hogy Nemessányi, Gárdos, Lukácsy, Gora, Szeszák, Körmeny, Vrss, Stróbi, Ödy és Cser szobrászok tám do leveleket írtak Bosnyák Géza orsz. képviselő, zsűri elnöknek, melyek ele Borbély György ellen irányult. Élesen felrójják a levelek, hogy Borbély révén az összes lapok igazságtalanul párfogolták Istókot a többi rovására.

Zalaegerszege óriási az izgalom és a feltordulás, mely már eddig is megvolt, de az ma még növekedett.

Gyilkos villámcsapás.

Egy asszonycsalád tragédiája.

Saját tudósítónkól.

Megdőböntő eset történt csütörtökön Szentpéterfa községben. A villám lecsapott egy szedret kereső család tagjai közé és halálra sujtott egy asszonyt leányával együtt, míg a többiek a rettenetes csattanás és villámias következtében csupán rövid időre elkábultak, de komoly bajuk nem történt.

A katasztrófáról a következő tudósítást kaptuk:

Csütörtökön Horváth Mihályné, Horváth Antáné, özv. Horváth Sándorné és a kilenc Horváth Lina kimentek gróf Erdődy Sándor uradalmába szedret keresni. Az egyik asszony ölben magával vitte csecsemő gyermekét is.

A család tagjai előbb elszédültek az erdőben, majd mikor az egyik kőzúlok felkiáltott, hogy a terebélyes fa tövében igen sok szeder van: mindnyájan odasiettek, hogy leszedjék a bokorról az izes gyümölcsöt.

Alig értek azonban oda, ugyszólván a derült égből rettenetes csattanás hallatszott és a következő pillanatban fölsükető zújjal közéjük csapott a villám. A család tagjai hirtelen összeestek és percekig elkábultak, eszméletlenül heverték a földön.

Mikor aztán magukhoz tértek, megrémülve látták, hogy az anya és 9 éves Lina nevű leánya megfellegetlenül letele fekszenek köz ttük. A villám agyoncsapta őket. A család többi tagjának az ijedségen kívül más baja nem történt, sőt a kis csecsemő is vígan játszadozott nagynénje kebelén.

A szerencsétlenségről jelentést tettek a körörvosnál, aki azonban máf csak a beállott halált konstataálta. A villámsújtott leányt ma temetik el.

Kanalisi idill.

Gyermekáldás a kanális partján.

Saját tudósítónktól.

A Principális kanális illusztris fürdőző közönsége még soha fog beszélni a tegnap délelőtti szokatlan, érdekes eseményéről. A kanális partján tegnap délelőtti egy fiú született, talán a jövőendő egy orvosa, ügyvédje, államférfia, vagy egyéb kiválósága, aki születésének első ténnyel már fölfedezte a kanális vizének eddig rejtett sajátságát: azt, hogy ez a víz szülő nőknek a procedura egyszerűsítéséhez melegen ajánlható.

Ugy történt, hogy a kanálisban tegnap délelőtti is együtt volt a fürdő törzsközönsége. Tudni kell, hogy ez a legöltetesebb és legkérdélyesebb közönség. Találó megjegyzésekkel fogadtak egy napszamos asszonyt, ki a parton ép most vetkőzött le és készült hozzá, hogy a vízbe lépjen.

Hányan vannak?

Miért nem jön egyedül?

Kiszorítja az egész vizet! — kiáltották feljé azok, kik már a vízben lubickoltak. Az asszonyt azonban nem zavarta ez a fogadtatás és miután a gyermekeket elkergette magától, elmerült a kanális gyanus színű hullámaiban.

Hanem nem sokáig tudtathett a hideg vízben. Rosszullét fogta el és egy másik asszony segítségével kiment a partra. Ott telekűdött. És néhány percnél vergődés után egyedül többen lettek a Kanális partján.

Az asszony fiugyermekeket szült. Nagy riadalom támadt a fürdőben. Mind a partra szaladtak, de a beteg nő közelébe nem férhettek, mert akörül a segítő, szorgoskodó asszonyok áttörhetetlen gyűrűt vontak.

— Fiu! Fiu! — szállt szájról-szájra a hir és óriási örömet kellett. Mig az anya a fűvön ájudozott, a gyerekek cigányke-reket vetettek afelett való örömkömben, hogy fiu lett és nem lány.

Aztán jött egy kocsi és az anyát gyermekével, — a körülményekhez képest mindketten jól vannak — elszállította. A fürdőközönség csakhamar napirendre tért a nagy eser felett, csak lejjebb, a bokrok hűvös alján tanakodott, melyen elmerülve két gyermek afelett, hogy ezek után hogy is vagyunk hát azzal a bizonyos gölyamesével.

SARG-féle 60
KALODONT
LEONARD
FOG-CRÈME

Hirek.

Tanácsülés. A tegnap délutáni rendes heti tanácsülés kánikulai formákkal telt be. Ezek között tan egyedül az érdemei említését, hogy a tanács határozatot hozott, hogy a díjakok, rendőrök és szolgák drágasági pótlékára évi fizetésüknek 10 százalékát fogja meg-szavazás végett a legközelebbi városi közgyűlés elé terjeszteni.

Áthelyezett tanár. A vallás és közoktatásügyi miniszter Kinnach Odón sümei állami reáliskolai rendes tanárt az újpesti állami főgimnáziumhoz helyezte át.

Lipótrend. A király Dardnyi Béla miniszteri tanácsos, gazdasági főigazgató-nak a Lipót rend lovagi keresztjét díj-mentesen adományozta.

Új táblákat csináltatnak a vá-rosoznak. Megírtuk, hogy micsoda képte-len szövegű városjelző táblák érkeztek nemrég a megyétől a városházára. A táblák, melyek a város utcávegeire vannak szánva, többek között azt a felírást tartal-mazzák, hogy „Nagykanizsai járás”. Ho-lott Nagykanizsa a nagykanizsai járástól teljesen különös közigazgatási terület. A városnál is észrevették a táblák hely-telenségét és azt közölték az alispánnal. Ma érkezett meg erre az alispán válasza, mely arra utasítja a várost, hogy a táblákat küldjék fel a budapesti gyárba, hol azokat készítették, s ahol az alispán már intézkedett új táblák készítése iránt. Remélhető, hogy az új táblák nemcsak szö-vegük helyessége, hanem anyaguk tekintetében is különböznek lesznek, mint a ré-giek, a silány préselt plébót készített (nem pedig vasból öntött) zománcos táblák.

Reformátusok figyelmébe. A nagy-kanizsai református egyház megújított ima-termének (Batthyány-utca 16. sz. a.) egy-házi megáldása és szent céljára felavatása 1. hó 17-én, vasárnap délelőtt 10 órakor történik ünnepélyes istentisztelet keretében, amelyre a református híveket és a szíves érdeklődőket ezután is meghívja az egyház előjárósága.

Megegyeztetés. Nagykanizsa város tanácsa közhírré teszi, hogy Nagy-kanizsa város 1910. évi megegyeztetés ki-vetési listája 1890. évi 1. t. c. 23. §-a értelmében a mai naptól szá-mított 15 napon át a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kiüjtett oly-cébból, hogy az a hivatalos órák alatt betekinthető legyen és hogy elene észre-vételét megtehesse.

Gyászrovat. Az elmúlt hét második felében elhunytak Nagykanizsán: Borondi József gépész 52 éves, Lukács József nap-számos 67 éves, özv. Kiss Györgyné sz. Wimmer Julia földművesné 81 éves és Mandelbaum Simon 74 éves magánzó.

Megy a gözös Boszniába. Bécs-ből nagy sereg bosnyák katona vonult át tegnap a kanizsai állomáson. Mentek haza a bosnyák fiúk aratási szabadságra Boszniába. A császár kegyelmes volt hoz-zájuk, három hétre szabadságot a bos-nyák fiukat. A napbarnított arcukon az öröm sugárzott, amikor elrobogott a gö-zös a görbe hegyek országa felé. Idegen-szerű dallamok töltötték meg a kupékat, bosnyák nótákat daloltak a jókedvű fiúk és közbe-közbe hangos kufantással élte-ték a „császárt”, a bosnyákok édesapját.

Rejtélyes pénzeltűnés. Koch Vik-tor mörchelyi uradalmi intéző tegnap déli háromnegyed 12 órakor egy kétezer koronás pénzeslevelet adott fel a postán: A pénzeslevelet tárcájából vette ki és a 190 koronát tartalmazó pénztárcát az in-téző belső kabátzsebébe tette vissza. — Vagyis, azt gondolja, hogy oda tette. Valójában azonban alighanem a zseb mellé csuszattatta és az a pórtárol-távoztaiban lecsúszott ruhája közül. Alig lá-nyoson ugyanis őt pernyire a pórtárolt,

már kereste tárcáját, de nem találta azt. Ekkor visszament a postára, mindenütt nézve a járdát, de a tárcának sem az ut-cán, sem a postaépületben nyoma sem volt. Az intéző pénzének eltűnéséről a rendőrségnél tett jelentést, mely azt a kis boltonást is kinyomozta, ki a tárcá eltűnésekor a postahivatalban volt, de a jól bélelt tárcának sehol semmi nyo-mára nem akadtak.

Kivándorlás Trieszten át. A Tri-eszten át lebonyolított tengerentúli forga-lomról kimutatást küldtek be hozzánk. E szerint Trieszten át a múlt évben 21.479 utas vándorolt ki és 7147 utas jött visz-sza. A legérdekesebb e kimutatásban, hogy nem kevesebb, mint 4624 magyar vándorolt ki Trieszten át. Ez annál lét-nőbb, mert hazánkban tudvaleg igen erős nyomást gyakorolnak a kivándorlókra, hogy Fiumén át utazzanak. A magyar ha-tóságoknak nem ártana kutatni, mily mő-don jutnak a magyar kivándorlók ily nagy számmal a konkurens trieszti kikötőbe.

Berlitz iskola Nagykanizsán. Ma Nagykanizsán járt Roser Miksa közép-iskolai tanár, a debreceni Berlitz-iskola igazgatója és az iránt érdeklődött, hogy milyen eredménnyel bírta az, ha augusztus hó végén Nagykanizsán is nyitna Berlitz-tanfolyamot. A tanfolyam akadémiái színvonalon tanítanak németül, angolul, franciául, emellett esztétikát, vi-lágtörténelmet és művészettörténetet. Minthogy Roser tanár minden oldal-ról a legjobb kilátásokkal bíztatta, a tanfolyam minden vátozástól függetlenül meg fog nyitni.

A csecsemő békátarrusát a leg-könnyebben a „Kufeké” tej használ-tával kerülhetjük el. Mert a „Kufeké” tej jobban ellenáll azoknak az okoknak, amelyek a bélhurutot idézik elő. A „Ku-feke” a tejet tartalmazó, könnyeb-ben emészthetővé teszi, megakadályozza a gyakori emésztési zavart és a gyermekek pompásan fejlődnek.

Balatonberény haladása. Özv. Löwy Sándorné, okleveles nagykanizsai arcmasszeuse a hó 17-én Balatonberény-ben megkezdte működését. Ritka fűdő-hely az, hol még nem létesült arcápoló szalon; képzelhető, hogy a berényi hölgy-közönség érthető örömmel várja a rend-kívül ügyes és helyben sikerrel működő lelkiismeretességgel kezeli hölgyeit és óva inti őket a szépség szerek használatától, ami azt bizonyítja, hogy csakis a termé-szetes arcápolást gyakorolja, például az aregozást, amerikai vibratios, arcmás-ságot, arctermetezést stb. Megegyeztetés a berényi hölgyközönség figyelmébe.

A hadastyán egyet jubileumi ünnepélye. A nagykanizsai katonai hadas-tyán betegséggyógyezési és temetkezési egy-let augusztus 14-én tartja fennállásának 25 éves örömműnépét. A nagyhatású ün-nepség programját két napra tervezik, amennyiben az augusztus 13-án este disztakarodóval és ismerkedési estéllyel kezdődik; a második nap minden óráját kitöltik az ünnepségek pontjai, melyek utolsó pontja az esti táncmulatság.

Olyan egyének, akik sokat ül-nek és kevés mozgást végeznek, majdnem mindannyian nehéz széke-lésben szenvednek. Egy fél pohárnyi természetes Ferencz József-keserűviz reggelenkint éhgyomorral használva, megszünteti a bél reny-heségét anélkül, hogy más orvos-sághoz kellene folyamodni.

A „Medical Mirror” című amerikai orvosi szaklap ezért a kö-vetkezőket írja:

„A természetes Ferencz József-keserűvizre minden székreke-dés meggyógyul.”

A napszúrás áldozata. Barcsról jelentik nekünk: Recsány István dráva-parti gabonamunkás napszúrás követke-zésében hirtelen megőrült. Első rohamában a vízbe ugrott, azonban kimentették és az elmeorvóintézetbe szállították.

Fényképezési készülékek mű-kedvelőinek. Mindazoknak, akik a fény-képezést, a legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érde-kelődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek Bécs, I. Tuchlauben, 9. cs. és kir. udv. szállító 1854. óra fenálló fényképezési eszközök, különlegességek áruházát, a melynek ké-pes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi el bérmentve a cég.

Lapunk mai melléklete. A világ-híri Clayton és Schultzevorth Ltd mező-gazdasági gépgyár lapunk mai számához mellékelte prospectusában képekben mő-tatja be egyes mezőgazdasági gépgyár-mányát, melyek a jelenkor legjobb gépei. — Egyszerű szerkezet, könnyű kezelé-s mód és a gépek megbízhatósága tette e gyártmányokat a mezőgazdaságban a leg-kedveltebbekké.

Szerelmes volt egy vénasszony és meghalt. Romantikus dráma másod-virágzásban. Így is lehetne megjelmezni azt a furcsa szerelmi históriát, mely teg-nak egy öreg asszonynak a halálát okozta Gerge községben. — özv. Farkas Miklósné ugyan tul volt már a másodikvirágzás kor-szakán is, 67 esztendő volt, de azért a szíve mégis csak szerelemre nyit. Ugy mondják, hogy egy fiatal legénybe volt halálisan és reménytelenül szerelmes. — Nem lehetett az övé, hát a kutba ugrott miatta. Mire kihúzták, már halott volt.

Jogi vizsgákra való készülés megkönnyítése. Dr. Dobó jogiszeminá-rium Kolozsvárt azok érdekében, akik hátralevő jogi vizsgáikat szeptember hó-napban avagy esetleg később akarják letenni, de Kolozsvárt szigorlatuk előtt csak rövid ideig tartózkodhatnak, tan-könyveket helyettesítő s az összes szigor-lati kérdéseket fellelő jegyzetét már most kiküldönni, az illetőket szigorlatuk előtt pár napi rekapituláló kurzuson előkészíti s többszöri próbaszigorlaton az egész anyagból kikérdezi. Aki jogvégezt, azt három hónap alatt doktorátushoz juttatja az intézet, mely a kolozsvári összes jogi vizsgákra előkészít. Tanrendszert és mő-kedését ismertető könyvet „Tájékoztató a jogiszemináriumról” díjmentesen megküldi.

Táviratok és telefonjelentések.

Az Erődsy — Urmánczy ügy.

Windischgrätz herceg a becsület-bíróság elnöke.

Budapest, július 16. A képviselőházi interpellációból keletkezett Erődsy — Urmánczy ügy becsületbíróságának elnöke, Berzeviczy Albert ma délelőtt leköszönt tisz-téről. Levelében, mellyel a leköszönést beje-lenti, arra kéri a becsületbíróági tagokat, hogy válasszanak más elnököt, mert neki sürgősen el kell utaznia. A becsületbíró-ság tagjai Szentivány Árpád, Bánffy Miklós gróf, Perczel Dezső és Dániel Gábor új elnökül Windischgrätz Lajos herceget vá-lasztották, ki a megbízást elfogadta. A A becsületbíróság ma délután folytatta megkezdett tárgyalását.

Istenítéleti idő Aradon.

Arad, július 16. Rettenetes felhőszak-adás öntönlött végig az éjszaka a városon. A vízáradás rengeteg károkat okozott. A pingálásokkal előntötte és a lakókat ágyaikkal kiütötte. A lakásaikból kiöntött emberek jajveszékkel rohajtak fel alá a viharban és jajgatásuk még rémesebbé tette az éjszakát. A kár különösen a kül-városokban óriási. A városkör közeli köz-ségekben is sokat pusztított az iféletűd.

Megszökött uri fegyenc.

Kecskemét, július 16. Az itteni ügyész-ség fogházából az éjszaka megszökött Bágosi Ferenc volt posta és táviratú tiszt, aki hivatali alkalmatosság miatt eltiltve volt a börtönből.

Színház és művészetek

(—) Heti műsor.

Vasárnap: Jánoska (közkeletű népi szodszor).

Hétfő: Kis cukros (vigjáték-udvar).

Kedd: Tilos a csók (m. operett-udvar).

Szerda: Papit ou, a kőfaragó (vigjáték).

Csütörtök: Romeo és Julia (Aboj).

Friss: Tivadar jutalomjáték.)

Péntek: Búvár szamara.

(—) Premierek. A színházszínház jövő he-ti műsora ismét három udvonsággal illeszke-dik bele az idei gazdag, értékes repen-tárba. „A kis cukros” egyik legjobbab-ban eredménye az évi vigjátéktermékek hasonlóképpen élvezetes estét fog szerezni a közönségnek a Papillon. — továbbá „Tilos a csók” című magyar operett.

(—) Bemutatók a színpadon. A jövő heti műsor egyik sikert ígérő da-rabja „Papillon, a kőfaragó.” Ez a vig-játék a fővárosban is nagyon tejszett és bi-zonyára nálunk sem lesz kisebb a hatása. Az előadás érdekességét növeli az, hogy egy hónapi pihenés után ebben kezd meg ismét működését Kanizsai Elza, a nagy-kanizsai származású színésznő.

(—) Szedik a nyugdíjfilléreket. Mint már több ízben említettük, ezután a köz-zönség közevénél is hozzá fog járulni a színészek nyugdíjalapjának növeléséhez azaz, hogy minden belépőjegy után néhány fillért kell fizetni a nyugdíjalap javára. Ezek a fillérek százezreket jelentenek a nyugdíjalapnak, a közönséget pedig alig terhelik meg. Azt is megírtuk, hogy Zala-vármegye alispánja már megengedte, hogy ezeket a nyugdíjfilléreket a kanizsai szin-háznál szedhessék. Most a színház igaz-gatója közli, hogy a fillérek szedését ma szombat est. megkezdik. És pedig fizetendő: minden páholyjegy után 20 fillér, két koronás jegyért 10 fillér, 1. kor. 60 filléres után 6 fillér, 1. kor 20 filléres után 4 fillér. Karzati és földszinti álló helyek után 2 fillér. Ezeket a nyugdíjfilléreket a kedvezményes jegyek után is meg kell fizetni.

4 legfinomabb
kávéfaj keveréke a
Kardinal pörkölt kávé

1/4 kg. K 1.10
naponta friss pörkölés
Schwarz és Tauber cégnél.

Közgazdaság.

(=) Vas és gépipari udvonságok és szabadalmak nemzetközi kiállít-tása. Ezen cím alatt szándékozik a mag-yar vaskereskedők Országos Egyesülete József főherceg védnöksége alatt, jövő év május — június havában kiállítást rendezni. A kiállítás célja a vaskereskedőknek, vasipari telepeknek és a nagyközönség-nek a vasipar terén az utóbbi években te-mérült udvonságokat és szabadalmakat bemutatni, tekintet nélkül azok száma-zására. Alkalmat kíván nyújtani a kiállít-tás, hogy a kereskedők üzletkötéket új cikkekkal kibővíthessék, másrészt ha-zai ipartelepeiket oly cikkeket gyár-tásának felkarolására akarja ösztönözni, melyek az országban eddig nem ké-szültek. Súlyt helyez a kiállítás ér-dekes és életrevaló vas- és gépipari szabadalmak felkutatására és bemutatá-sára. A kiállítás egyik főrendeltetése a figyelmet oly vasipari szabadalmakra irá-nyítani, amelyek jelenleg a köz részétől részint tökélség, részint értékesítési for-rum hiányában elviesznek.

A kiállítás vasipari cikkekre, háztartási, valamint kisebb ipari és gazdasági gé-pekre, motorokra, közlekedésügyi építke-zési, vadászati és tengerészeti, műszaki üzemi cikkekre stb. helyezi a főszűrt, de

Nagykanizsa, 1910. július 16.

TAVIRAL®

Budapest, 1910. július 16.

Készaru-Üzlet :

~~Búra 15 fi-lerrel magasabb.~~

Határidő-Üzlet:

Buza októberre 9.53, buza 1911. áprilisre 9.75.
rozsa októberre 7.14, zab októberre 7.14, tengeri
juliusra 5.62, tengeri augusztusra 5.63, tengeri
1911. májusra 5.57, réncé augusztusra 12.05.

Főszerkesztő: Szalay Sándor

Felelős szerkesztő: Nagy Samu.

ABBAZIA-kávéház	VI. Erzsébet-körút és Andrássy-ut sarok
BAROSS-	" VIII. József-körút 45.
BALATON-	" VIII. Rákóczi-ut 17.
EDISON-	" VI. Teréz-körút 24. a.
NEW-YORK-	" VI. Erzsébet-körút 9-11. szám.
KISFALUDY	" VI. Teréz-körút 44.
MUZEUM-	" VIII. Főherceg-u. 2.
MIRAMARE	" Andrássy-ut.
METEOR-szálloda	VIII. Erzsébet-körút 6.
LISZT FERENC	VI. Andrássy-ut 67.

Fatermelő Részvénytársaság, Budapest
Mechanikai Hordógyár Brod (Szlavonia)

Szállít mindennemű tölgyfahordót ki-
tűnő minőségben, mérsékelt áron ! !

Ajánlatokkal szívesen szolgálunk.

Fatermelő Részvénytársaság

Központi iroda : BUDAPEST, Nádor-utca 19.,
Gyártelep : BROD Szlavonia).

Építkezők figyelmébe.

Tisztelettel van szerencsés a nagyérdemű építő közönség szíves tudomására adni, hogy az építkezési, régi épületek tatarozásai és az új építkezési munkákhoz tartozó tervek, bontási rajzok, költségvetések és elszámolások, mind az új építkezések, mint az építési munkák mellett készítem, és az építési munkák mellett készítem, és az építési munkák mellett készítem.

maradok teljes tisztelettel
Mankovits Jakab
 építész és építészeti vállalkozó
 Nagykanizsa, Kínizsy-utca 21. sz.

KRISTALY

forrásásványvíz

Étvágyat javít. Gyomorrontást megakadályoz. Több mint ezer orvos ajánlja. Kapható minden fűszer és csemege üzletben, jobb vendéglőben és kávéházban. Főrakár: Hoffman Jakab fia cégnél, Készítési hely: Szt. Lukácsfürdő, Kútallat R. T. Budapest (Buda), 406.

KISKANIZSÁN legelőt és a legforgalmasabb helyen álló **HÁZ**, mely bolti helyiség, kocsma, esetleg pékségnek is alkalmas **AZONNAL ELADÓ** vagy augusztus hó él-re **BÉRBEADÓ**. Bővebbet a háztulajdonosnál Magyar-utca 21. sz. alatt.

Specziálista

és halálgyógyász-különlegességeiben. Valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban.

Orvosiilag ajánlja! **Feltétlen biztos!**
 Óvakodjunk silány utánzatoktól!
 Árak tucatonként 2-16 kor.

Új „Auto vaginal spray”. Új a legmodernebb és legkényelmesebb női övönkülönlegesség. Ár 15 korona. Szétküldés titoktartás mellett. Kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet. 4017

KELETI J. orvos-sebészeti műszer és gumidörög gyára.
 BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17.
 Alapítástól 1878. Telefon 13-76.

HÖLGYEK

övjáratok egészségüket és fiatalos kinézetüket!

„Tarogen” (örv. védve) első rangú védelmi eszköz. Zsirtalan. Kényelmesen használható.

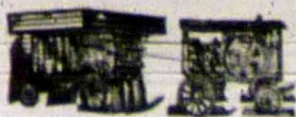
Egy rudaeska 3 kor.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Kíváncsi határozottan

„Tarogen” Nagyban szétküldés

Fr. Vitek & Co., Prag
 Ulassergasse 19.

Ha gazdaságos, tartós, üzembiztos

Benzinmotoros cséplő-készletet

olcsó árban, kedvező feltételek mellett teljes szavatossággal

őhajt, úgy forduljon

SZÜCS ÖDÖN

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 66. sz. alatti céghez, mely

cég felszólításra készségesen szolgál árjegyzékkel. 3978

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

csak akkor valódi, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és alvástalimák, gyomorgörcs, gyomorfájás, rozott székrekedés, magbántalom, vertigálás, aranyér és a legkülönbözőbb hőli betegségek ellen, a jeles házi-szerek évtizedek óta mindig nagyobb terjedést szereztek. Ára egy lepedővel eredeti dobozban 2 korona.

Hamisítások törvényileg büntetettek

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A. Moll” feliratu ónozáttal van zárva. A Moll-féle sósorszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzslési szer **kőszvény, csúszás, meghűlés** egyéb következményeinek legismertebb nepszer. Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

MOLL Gyermekszappanja Legújabb módszer szerint készítek legfinomabb gyermek- és hölgy-szappant a bőrkészlet ápolására gyermekek és felnőttek részére. Ára darabonként 40 fillér. 5 darab 1 kor. 80 fillér.

Minden darab gyermekszappan Moll A. védjegyével van ellátva. Pószétküldés: Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udv. szállítói által Bécs, Tuchlauben 9. sz. Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. A raklárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsa: Rosenfeld Adolf fia.

Nyári mulatságokra

Lampionok

és

kertdiszítések

kaphatók a

ZALA

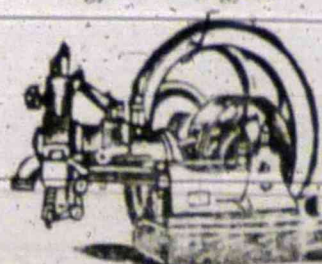
nyomda r.-t.-nál

Nagykanizsa.

Drezdai Motorgyár Részvénytársaság

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú benzín-, ny.-olaj-, petróleum-

motorokat és lokomobilokat

valamint Szívógázmotorokat.

Meglepő ujdonság!

Egyetlen generátorunkkal a fénylőes főzőóránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselői:

Gelléri Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12 91.

Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező feltételek.

Gyermekjatek

„Schicht zappannal való mosás, mert egyszerre tisztít és fehérít is, s megakadályozza minden farszót és megveredést!”

Thierry A. BALZSAM

Törvényesen védve.

„Csak az apóca védőjeggyel az igazi. A legrögzőbb minden megbetegedése, köhögés, fejfájás, tüdőfájás, gyomorfájás és más gyomorfájások minden belső gyulladás ellen, továbbá elvágytalanság, rossz emésztés, székrekedés stb. ellen biztosan hat. Különböző szájbetegségek, fogfájás, száj-kiütés, kiütés, nyálkás és különösen influenza ellen stb. használ, 12 kis üveg vagy 6 duplájával, vagy egy nagy családi üveg 5 korona.

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

TH. A. BALZSAM

35.000 bor- és gyümölcs-sajtó,
 20.000 gyümölcs- és szőlőzúzó,
 300 hydraulikus sajtó
 bor, gyümölcs és ipari célokra stb.

került ki a Mayfarth-féle gyárakból.

Az 1909-iki évben készült

2500 sajtó
1200 zúzó.

Csattanós bizonyíték ezen gyártmányok föltűnő jószágának.

Tessék bizalommal fordulni

MAYFARTH PH. és T^{SA}
 mezőgazdasági és ipari gépgyárakhoz,
 BÉCS II., TABORSTRASSE 71.

Kitüntetve több mint 650 arany és ezüst stb. éremmel.

Kimutató képes árjegyzék ingyen.

Képviselek és viszontelárusítók kerestetnek.

Tessék mindig a Mayfarth cég nevére ügyelni.

KLITHIA a bőr apolasára

az arc és a test bőrének szépítésére és finomítására

Legelőgánsabb tolette, ball és salon puder. Fehér, rózsaszín, vagy sárga.

Vegyileg vizsgálva és ajánlja Dr. J. J. Pohl cs. és kir. tanár által Bécsben.

Ellenőrző levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. tolette-szappan és illatszergyára

Főraktár: Bécs, I. Woizelle 2.

Szétküldés utánvét, vagy az ősszel előleg behűlése mellett.

Egy doboz 2 kor, 40 f. Kapható a legtöbb illatszert, drogus kereskedésben és gyógyszerárakban. Nagykanizsa: Alt és Buják, Kálmán M. Már Áron

Gyula Gottlieb és Gyula és Gyula

Gyula Gottlieb és Gyula és Gyula

Gyula Gottlieb és Gyula és Gyula

Gyula Gottlieb és Gyula és Gyula

Helyi iparos előfizetőinket
e rovatba díjmentesen
vesszük fel.

HELYI IPAR.

Helyi iparos előfizetőinket
e rovatba díjmentesen
vesszük fel.

ASZTALOS és BÚTORKÉSZÍTŐ

Danis Kálmán, Magyar-utca 1.
Falkovits Lajos, Belső-palota.
Schera Lajos, utca Kazinczy-utca.
Torma Lajosné, Kinczy-utca 8.
Günser Lipót, Erzsébet-ter 2.
Bránka József, Főutca-ter 31.
Tancsics József, Csengery-ut 13.
Bassa András, szőlő, Lefény.
Kaufman Ferenc, Rakóczi-utca 4. szám.
Scherman József, Petőfi-ut 37. szám.

VIZSGÁZOTT ÁCSMESTER:

Czindrich Lajos, Rózsa-utca 28. sz.
Gordon Károly, Kiskunizsa.

ÁCSMESTER

Peresvits József, Yvó-marty-ut 44.
Schlegler József, Teleky-ut 30.
Németh István, Magyar-ut 128. sz.

Agyháldzat készítő:

Weinstein Sándor, Magyar-utca 46. sz.

BÁDOGOS

Pollak Már, Király-utca 21. sz.
Székely József, Erzsébet-ter 17.
Török Nándor, Erdős-ter 31. sz.

BÉRKŐCSI TULAJDONOS

Balázs János, Kinczy-utca 19.
Dóme Ferenc, Zrínyi Miklós-ut 62.
Kovács Sándor, Yvó-marty-utca 6. sz.
Dóme János, Kiskunizsa-ut 22. sz.
Somogyi József, Fő-ut 21.

BORJUHUSMÉRÉS

Singer Izidor, Erzsébet-ter 14.

BORBÉLY és FODRÁSZ:

Bród Ignác, Kinczy-utca.
Gartner Árpád, Csengery-ut 54.
Károly János, Deák-ter 3.
Puschofsky Sándor, Csengery-ut.
Sugár Adolf, Erzsébet-ter.
Schweitzer József, Főut.
Tóth Lajos.
Zaplet Ignác.
Hitzelberger György, Kinczy-utca 3.
Fleischacker József, Erzsébet-ter 16. szám.
Bukcs Ignác, Borbély Sugár-ut 2. sz.
Mankovics József, Erzsébet-ter.
Salay Zsigmond, Fő-ut 17.
Balog Jenő, Fő-ut.
Ferenczy Győző, Csengery-ut 2.

CEMENTGYÁROS:

Weisz Soma, Erzsébet-ter 4.
Schmidt Zsigmond, Magyar-utca 13. sz.

ÓM. és SZOBAFESTŐ

Farkó Péter, Csengery-ut 13.
Mócs Sándor, Főutca-ter 2. sz.
Hirsch László, Király-utca 49.
Antalics Ignác, Kiskunizsa-utca 37.
Schlechte Kálmán, Petőfi-ut 7.
Strathties Karoly, Kőcsy-utca 7. szám.
Pátrkovics Lajos, Orvós-ter 27. sz.
Szattler Oskár, Kőcsy-ut 19.
Falcner Jakab, Kőcsy-utca 17.

ÓIPÉSEK:

Miltenyi Sándor, Főut.
Merkics Ede.
Keller Mátyás, Erzsébet királyné-ter.
Rosenfeld Miksa, Csengery-ut.
Steiner Fülöp, Batori-ut 16.
Heli János, Kinczy-utca 10.
Veisz Ede, Deák-ter 10. sz.
Nemet Karoly, Petőfi-ut 64.
Novák Vince, Fő-ut 1. sz.
Weinár Gábor, Magyar-utca.
Titz Antal, Bajza-utca 11.
Jancsics Imre, Fő-ut 23. sz.
Dukász József, Orvós-ter 29.
Iván József, Orvós-ter 10.

ÓUKRÁSZAT:

Makoviczky Gyula, Fő-ut.
Váry Zoltán, Deák-ter.

ÓSERÉP és PALAFEDŐ

Horváth György, Király-utca 13. szám.
Légrádi József, Teleky-ut 31. sz.

ÓSZIMADIA:

Tóth György, Petőfi-utca 11.
Bakonyi György, szimadnia, Magyar-utca 76.
Horváth József, Attila-ut 17.
Turek Géza, Magyar-utca 23.
Kovács György, Árpád-utca 7. sz.
Bede Kovács József, Teleky-ut 8. sz.
Farkas József, Orvós-ter 29.

ECETGYÁRI:

Schmiedt Zsigmond, Magyar-ut 13.

ÉKEZDE

ESZTERGALYOS:

Seis József, Erzsébet-ter, Csoportház.

Magyar István, Práger és Árpád-ut 35.

ÉKSZERESZ és ARANYMŰVES

Kugler A. Kinczy-utca.

Berényi József és Fia Főut.

Hamburg, Miksa.

Milhofer Odón.

ÉPÍTŐMESTEREK

Gentl Viktor, Kinczy-ut.

Miló József, Rakóczi-ut 18.

Székely Lajos József, Orvós-ter-ut.

Szántó János és Lajos, Kinczy-ut a 56.

Mankovits Jakab, Kinczy-utca 21. sz.

Böcsföldy János, Teleky-ut 25.

Paiko Péter, Kiskunizsa.

Kodbaum József, Magyar-utca 28. sz.

Somogyi Ferenc, Somogy-ut 40.

FAZEKAS:

Bako János, Magyar-utca 120.

FÉNYKÉPESZ

Mathea Károly, Hazár épület.

Vörtes Antal, Csengery-ut.

FÉRFISZABÓ:

Tóth Péter, Teleky-ut 9.

Hirko János, Főut.

Kaufmann Mór, Erzsébet királyné-ter.

Sorley Zsigmond, Hunyady-utca.

Németh György, Erzsébet-ter.

Erdősi Agoston, Zrínyi Miklós-ut 52.

Lódit Miksa, Magyar-utca 29.

Gyátska Ferenc, Erzsébet-ter 25.

Göröcs Antal, Zrínyi-ut 8. sz.

Skórák János, Hunyady-ut 9.

Möser Karoly, Kinczy-utca 55.

Stern Ignác, Huszti György-ter 6. szám.

Krausz József, katonaszabó, Sugár-ut 18.

Weisz József, Magyar-utca 30. sz.

Komanovics Pál, Teleky-ut 36.

Hemesics József, Hunyady-ut 15.

Németh József, Kinczy-utca 15.

Frommer Jakab, Magyar-utca 41.

Kohn Zsigmond, Zrínyi Miklós-ut 30.

Tóth Lajos, Deák-ter 10.

Weiszstein Zsigmond, Arany János-ut 9.

Pollermann János, Magyar-ut 31.

Zvillinger Samu, Magyar-ut 56.

Pávelkócs Jenő, Erzsébet-ter, Csoportház.

GÉPGYÁROS

Weisz József, Sugár-ut.

GÉPÉSZ:

Fischl János, Szemeru-ut 8. szám.

GOZMALOM:

Franz Lajos fia, Csengery-ut.

GEPHARIENYA-KOTÓDE:

Frischman Lipót, Kinczy-ut 37. szám.

Helyszerező:

Fiszkacs Sándor, Kőcsy-utca 9. sz.

Hirsch Jánosné, Zrínyi Miklós-utca 26.

HUSÁR:

Özv. Adler Mór, Kinczy-utca.

Leszner Antal, Király-utca 39.

Rein Béla, Fő-ut Neu és Klein mellett.

Vetner Rudolf, Király-utca 47.

Schwarz Adolf, Király-utca 38.

Kardos Vilmos, Erzsébet-ter 4.

Rein Ernő, Kinczy-utca.

HENTES:

Weitzer József, Rakóczi-utca 10.

Vokun Karoly, Orvós-ter 2.

Marton János, Kinczy-ut 37. és Fő-ut 1. sz.

Szabó András, Teleky-ut 27.

Gombos József, Teleky-ut 5. sz.

Simon István, Király-ut 34.

Darvas János, Petőfi-utca 34.

JATEKGYÁR:

Spitzer és Steiner, Zrínyi Miklós-utca.

KALYHÁS:

Tóth József, Teleky-ut 30.

Bognár István, Kőház-utca 19.

KÁVEHÁZAK:

Aranygyúras kávéház, Erzsébet királyné-ter.

Fiume kávéház.

Körösi kávéház, Főut.

Központ kávéház, Hazárépület.

KÁRPITOS és DISZÍTÓ:

Pilcz Albert, Főut.

Metz József, Kinczy-utca 21.

Somogyi és Gerő, Kinczy-ut 1.

KADÁR:

Guttmann Gyula és fia, Kinczy-utca 20.

Peresvits József, Magyar-ut 47.

Hofman Henrik, Csengery-utca 30.

Kaufmann Elek, Petőfi-utca 8. sz.

KEFEGYÁROS:

Kardos Sándor és Társa, Szemeru-ut.

KÉKFESTŐ

Pollak Ede és fia, Főut.

Rosenberg János, Erzsébet-ter 1.

KOVÁCSMESTER KOOSGYÁROS:

Barsó József, Teleky-ut 6.

Kovács

Hofler József, Kinczy-utca-ter major.

Horváth József, Kinczy-utca 8.

KORCSMAROS:

Kovács János, Lőszegi szemesnók.

Berger Adolf, Petőfi-ut 23.

Csár János, Király-ut 26.

Hallás Ferenc, (Pölg. Egy.) Sugár-ut 3.

Ullz Ferenc, Örkörcsma, Teleky-ut.

Özv. Krausz Lipót, Erzsébet-ter 7. Zöldfak.

Fodor Vilmos, Kinczy-ut 65.

Hilcz Lajos, Magyar-utca 34. szám.

Pinter János, Hunyadi-ut 17. Zöldhárdo.

Schlesinger Mór, Kinczy-ut 29.

Szintner József, Főut-ter 4.

Vida Lajos, Fehérgalamb, Kinczy-ut 2.

Somogyi Zsigmond, Deák-ter 14.

Fais József, Kiskunizsa, Hunyadi-ter 21. sz.

Herfeld David, Petőfi-ut 81.

Merkly János, Kinczy-utca, 4. sz.

Petries Ferenc, Király-utca 25.

Petries Odón, Csengery-ut.

Ungár Sándor, Csengery-ut 72.

Kod József, Fő-ut 19. sz.

Goldmann Ignác, Teleky-ut 34. szám.

Toch Zsigmond, Feketesashoz.

Milhofer Gyula, Orvós-ter 1.

Kobán János, Szemeru-ut 21. sz.

Badacony vendéglő, Fő-ut.

Opornica Karoly, Kinczy-utca 65.

Özv. Kovács Mihály, Magyar-utca 26.

Nagy Karoly, Rakóczi-utca 35. sz.

Mácskócs István, Arany János-utca.

Pachinger Odón, Petőfi-utca 2.

Heckenberger György, Kinczy-utca 23.

Rakos József, Teleky-ut 43.

Özv. Keesz József, Főut 13 (Rózsa).

Maschánker Ignác, Csengery-ut 87.

Onódy Sándor, Erzsébet-ter 13.

KÖTSZERESZ:

Perlsky József, Király-utca 28.

KÖMŰVES és CSEREPESMESTER:

Lenz Boldizsár, Petőfi-ut 22.

Godinek József, Király-utca 24.

Schuhel Lajos, Csengery-ut 29.

Reidinger Gyula, Kiskunizsa-ut 88. sz.

KÖTÉLYGARTÓ:

Ballinger Ferenc, Teleky-ut 4. sz.

KEMÉNYSEPRŐ:

Mantuano Ede, Zrínyi Miklós-ut 32.

Poln Peter, Teleky-ut 62.

Mantuano József, Teleky-ut 18.

Rattmann Menyhért, Teleky-ut 88. sz.

KÓFARAGÓ:

Hild Ferenc, Király-utca.

Weiszberger Kálmán, Csengery-ut.

Művirág és koszorúkészítő:

Özv. Beniczke Kossuth Lajos-ter.

Lozer József, Kiskunizsa-ut és Köszut-ter.

MŰKERTÉSZ:

Petermann József, Fő-ut 1. sz.

MŰLAKATOS:

Kohn Samu, Magyar-utca.

Pauz József, Árpád-ut 19.

Szántó Géza, Magyar-ut 53.

Simkócs és Ullay, csoportház.

Szecsényi István, Kossuth-ter 13.

Brüll Sándor, Csengery-ut 13.

MŰKÖSZÖRŰS és KÉSES

Májor Testvérek, Erzsébet-ter.

MÉZES KALÁCSOS

Horváth György, Főut-ter 26.

MÉRLEG és VIZVEZETÉK-szerelő:

Goldensky Ferenc, Főut-ter 31.

MOSÓ INTÉZET:

Szekely Lajos, Hunyady-utca 6.

Meyer Károly, Fő-ut 15.

Németh Ilona, Kinczy-utca 6.

ÓRÁS és VESNOK

Schepfinger Adolf, Erzsébet-ter 23.

ÓRÁS és LATSZERESZ:

Sávos Antal, Szarvas Szálló, Kinczy-utca.

NŐI SZABÓ:

Baron Nővérek, Magyar-utca 2. sz.

Károlyics Anna, Bathory-utca 13.

Szabo P. Kinczy-utca 42.

Kollárics Nővérek, Orvós-ter 24.

Lux Linka, Zrínyi Miklós-utca 62. sz.

Weisz Irma, Kinczy-utca 19.

Röppert Nővérek, Király-

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy működőállomással.

A szerkesztőség illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. Kérlekint meg kell adni az állatokat és névelveket nem vehetjük be a szerkesztőség.

Helyettesít és nyitott díjtáblázat szerint vesszük a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben	Postai
házhöz hordva	szállítással
Egy hóra 1.20 K.	Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.-	Félévre 9.-
Egész évre 14.-	Egész évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkások, béli kimutatások és magán-kiadványok soronként 50 fillér.

Eljegyzési és esküvői értesítések díja 5 korona. Képfotóért 5 korona.

Kiadóhivatal:

XXXVII. évf. 156. szám.

Nagykanizsa, kedd, 1910. július 19.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt

Horvát hóbert.

Nagykanizsa, július 18.

Horvát testvéreink megint kimutatják a foguk fehéret. Illetve ránk vicssorgatják szokásuk szerint. Szorosán véve csak vezéreik bujtogatnak: az a negyven horvát képviselő, aki mandátumát „odahaza” a mi rovásunkra akarja kiérdemelni. Érzik, hogy a Khuen-kormányzat mai kleroszokolt többsége dacára, nincs még a magyar nemzetben a gyökere. A nagy többség minden pillanatban szétfoszolhat, mint a gonosz kód, amely az egészséges fenyszetre romboló páráival ránehezedik. A kormányzat tehát olyan jól esik még negyven hű horvát szavazógép, mint a falat kenyér. Pompás tartalék, amelyet válságos helyzetben elő lehet venni a harcvonalba, esetleg a csata sikeres eldöntésére. De ez a tartalék nem adja magát ingyen. Nagy ára van. Az ország husából kíván egy darabot. Valósággal revolvert szegez a kormány mellé. Olyan követelésekkel áll elő, amelyek fölött minden jóérzésű magyar embernek arcába szökik a vér. De amely fölött föl jog habozni minden elfogulatlanul gondolkodó világpolgár. Bármerjűk Európa összes közjogszállát elő vinni a legújabb horvát követelést, — mind azt fogják bizonyítani, hogy ez a kívánság valósággal szemérmetlen.

Azt kívánják Khuen-Hédervárytól a horvátok, hogy az ő kétes támogatásukért cserébe adja föl a legfontosabb nemzeti érdekeket. A A kis Horvátország segítségért adja el Magyarországot.

Azt követelik szövetségük árul, hogy a magyar államnyelv a horvát területet befutó magyar vasutakon horvát legyen, szüntesse be a kormány horvát területen a magyar iskolákat, ami kétszáz ezer magyar ember gyermekeit kényszerítene a horvát nyelv tanulására és fosztaná meg hazai nyelvétől, végül pedig kétszázmilliónyi mappénzen építse ki a kormány a horvát érdekek számára a likai vasutvonalat.

Ime: ezeket szüli egyrészt a bujtogatás, másrészt a tulságba vitt lojalitás és a gyámoltalanság, amely a horvátokat ennyire fölszarvazta.

Ilyenkor nem árt egy kissé visszaemlékezni. Sokszor kifejtettük, hogy a világ egyetlen államában

sincs a nemzetiségeknek olyan jó dolguk, annyi szabadságuk, oly kiterjedt joguk, mint nálunk. Tulságosan lovagiasak voltunk.

Mikor egy heves ellenzéki magyar ember a horvát fészkelődések hallatára olyan haragos kijelentésre ragadtatta magát, hogy egy ezred szomogyi bakával kiverné az egész Horvátországot, mi siettünk letorkolni. Eltűrtük, hogy a gyáva és hitszegő Jellachichot, aki hős-honvédek elől rémülten futott ki az országból, akinek fegyveres hadát vizes rőnggyal kergették ki az országból, fehér-megyei asszonyok — most ott áll szoborba öntve Zágráb piacán, kivont karddal a magyar nemzet felé fordulva, mintegy fenyegetőzve, hogy eljön még Haynauval gyilkolni és akasztani. Ott áll mint „nemzeti hős”, akit hadjával csak megkergetett söpredéknek és hóhérunak ismertünk.

Mi mégis lojalitással és békével fizettünk. Megajánlottuk nekik, ha tetszik, szakadjanak el tőlünk, de ők szabódtak ettől legjobban. Deák Ferenc 1868-ban fehér lapot adott át nekik. Erre azt a kívánságot írták, amit akartak. Ők szabták ki azt a megjegyzést, mely most a horvátokat hozzánk fűzi.

Eszerint pedig: Horvátország az egységes magyar államban széleskörű tartományi különállást élvez, de egy az állampolgárság, egy a korona, egy a koronázás, egy a király, egy a törvényhozás, egy a kormányzás, tehát része az egységes magyar államnak, amelynek kebelén belül belülei egy részét önkormányzati uton intézi.

A horvátok akarták így. De most kinyitott a szemük. Most már ez sem elég nekik. Most már Magyarországból akarnak Horvátországot csinálni. A magyar embert akarják elhorvátosítani.

Ez most első próbaköve a kormány és a többségnek, hogy tud-e hazafiasan gondolkodni. Mi képtelennek tartjuk, hogy akármilyen okokért, ürügyekért, előnyökért egyetlen magyar ember is akadna, aki ilyen nemzetárulásra kapható lenne.

De itt másra is van alkalom. Egy kis népszerűségre a Khuen-kormány és a munkapártnak, ha a szemérmetlenkedő horvátoknak alaposan a körmére koppant.

A husdrágaság ellen.)

Irtá: Egy kanizsai kereskedő.

Lemberg és Krakkó nemrégiben küldött menesztett az osztrák kormányhoz, hogy léptesse életbe a Romániával kötött kereskedelmi szerződést. De ezuttal nem az osztrák iparosok jártak a deputációban. Nem azért követelték a szerződés életbe lépését, hogy az osztrák ipar új piacot nyert, hanem csak azért, hogy a szegényebb néposztály is ehessék húst. Bármilyen hihetetlen is, a román szerződés tisztán gyomorkérdés. Az emberi szervezet olyan, hogy a húst nem tudja nélkülözni, tehát még akkor is, ha tisztában vagyunk az agrárérdekekkel, ha tudjuk is, mennyire fontos a magyar gazda szempontjából a vámvédelem, még meg kell a termelők érdekét védelmeznünk. Mert nem szabad azt hinni, hogy a huskérés csak Ausztriára nézve kérdés. Kérdés az, még pedig nehéz és sürgősen megoldandó probléma Magyarország fogyasztó közönségére nézve is. Mert a husarak indokolatlanul magasak.

Ismerjük az okokat, amelyeket a magyar és osztrák mezőgazdák a román kereskedelmi szerződés ellen felhoznak. Felneve, hogy az állattenyésztés jövedelmessége csökken, ha Romániából a közfogyasztás számára állatok lehet behozni. De ez azért nem lehet indok arra, hogy a kormány és parlament respektálja az aggodalmakat. Mert sokkal fontosabb azok az okok, amelyek e mellett az álláspont mellett szólnak, mint azok, melyek a gazdák álláspontját védik. Hisz az, hogy az ország lakossága meg tudjon élni, úgy tudjon táplálkozni, ahogy azt a természet megköveteli, jól és olcsón, az elsőrangú állami érdek. Bármennyire fontos is az, hogy a magyar mezőgazdaság érdekeit megvédessék, a mezőgazdasági érdekek védelme nem lehet addig a határig, hogy a fogyasztó közönség ki legyen szolgáltatva a termelőknek. De enni kell. Ez olyan elemi szükséglet, amely alól magát senki sem vonhatja ki. A drágaság legfeljebb csak rosszabb teszi a táplálkozást, kedvezőtlenebbé a közéletet, de nélkülözhetetvé tenni nem tudja semmi. Ezért erkölcsien és emberien törekvés az, hogy a legszűkebb, a legnékülözhetetlenebb élelmiszereknek, minők a kenyér és a hus, az ára mesterségesen csigáztassék fel, még pedig állami protektorátus alatt.

Igaz, hogy a husdrágaságnak nemcsak az agráriusok az okai. A husfogyasztási adó, a magas szállítási díjak, a városi vámosok és illetékek mind megdrágítják a husarakat, még pedig anélkül, hogy ebből a gardának legesekélyebb haszna is lenne. De valótlant mondanánk, ha tisztán csak ezeknek az okoknak tulajdonítanánk a husdrágaságot. Mindenesetre fontos volna a fogyasztási adó eltörlése, de állampénzügyi szempontból erre gondolni sem lehet. Más módot kell tehát keresni arra, hogy

* Mivel semmi jogosult vélemény előt nem akartuk tártani lapunk hátsóit, helyet adtunk ennek a cikknek azért a kijelentéssel, hogy ép így kétségbevonjuk az eddigközös önkormányzat hozzászólását is. (A Szerk.)

a husarak csökkenjenek. Meg kell könnyíteni a husbehozatalt. Mert ha a gazdák azzal indokolják a magas husarakat, hogy nagyobb a fogyasztás, mint amennyi vágómarha a piacra kerülhet, akkor gondoskodni kell arról, hogy a szükséges husmennyiséget külföldről szerezhessük be. Kétségtelen, hogy azóta, mióta Szerbiával vámháborút folytatunk, a amióta onnan sem élő állat, sem vágott marha be nem jöhet, azóta nemcsak a husarak emelkedtek, de állatállományunk is csökkent. Ha ezt az állapotot tovább is fenntartjuk, akkor nemcsak folyton emelkedni fognak a husarak, de olyan depekoráció következik be, amit nem lehet évtizedek alatt sem helyrehozni. A mai állapottól tehát kárunk lesz a fogyasztóknak is, a termelőknek is.

A Romániával megkötött kereskedelmi szerződést sürgősen meg kell szavazni és életbe léptetni. Mert ma már nem a gazdát, hanem a fogyasztót kell védeni. A megkötött kereskedelmi szerződés sem fogja a határt megmegtíni s állatállományunkat annyiban részesíti védelemben, amennyiben élő állat behozatalát megtiltja. Arról tehát, hogy állategészségügyünk veszedelmét fenyegetse a román szerződés révén, szó sem lehet. Ezzel a szerződés respektálása az állattenyésztés legitim követelését, ami egyúttal nemzeti érdek is. De hogy vágott állapotban ne lehessen bizonyos mennyiségű állatot behozni s ezzel a husarakat némileg csökkenteni, a közéletet javítani, a megélhetési viszonyokat enyhíteni, ez olyan illegitim, tulzó követelés, mely már a jogosság határán túl van s ezt a kormány és a parlamentnek teljesítenie nem szabad. A husdrágaság ma olyan foku, hogy nemzeti veszedelem, mely ellen küzdeni kötelesség. A román szerződéstől sem várhatjuk a bajok gyökeres orvoslását, de legalább az első lépés lesz egy becsületes szociális politikához. És erre már igazán szükség van. A husbehozatal megkönnyítése tízezer millió ember számára életkérdés!

A magántisztviselők jogszerűsége.

A nagykanizsai országos mozgalmak.

— Nálunk tudósítónktól. —

A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete f. hó 14-iki ülésében foglalkozott a napilapokban megjelent egyik budapesti ker. előjáróság oly határozatával, mely egy magántisztviselőt, állásának elfoglalására külföldi karhatalommal való kényszerítés terhével kötelezett.

Megállapítja a választmány, hogy a határozat, mely a magántisztviselői kar tagjait egyéni szabadságjogaikban támadja meg, ellentétes a jog alapeveivel, amennyiben magánjogi kötelem büntetőjogi való rendelkezéssel óhajt biztosítani s minthogy az ipartörvény 159. §-a sem nyervehet magántisztviselőre alkalmazást, mert csupán némely megfelelő jogviszony (pld. a felmondás) tekintetében szolgálhat joganalógia alapján kiegészítő jogforrást: megállapítja a választmány, hogy ez az iparhatósági határozat a törvényes alapot nélkülözi.

Hogy pedig e sérelmes határozat országos gyakorlatot ne honosítson meg, felterjesztést intéz az egyesület mint értesülők — a kereskedelmi miniszterhez, mint a határozatot hozó hatóság fő felügyeleti és jogorvoslati hatóságához, hogy a határozat megsemmisítésével e veszélyes határozatnak gátat emeljen s felhívja a miniszter figyelmét a magán-tisztviselői törvény mielőbbi megalkotására.

A sérelmes határozat ellen az egyesület országos akcióit indít, mely célból a budapesti és vidéki testvéregyesületeket átiratokban keresi meg.

Országgyűlés.

— Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, július 18.

A képviselőház mai ülését Návay Lajos alelnök nyitotta meg. Az elnöki előterjesztések után Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter tett a tárcája körébe vágó előterjesztéseket, majd pedig áttértek a felirati javaslat folytatásos tárgyalására.

Zelenyák János néppárti képviselő követeli az általános, egyenlő és titkos választói jogot, a nép gazdasági bajainak orvoslását, az adórendszer igazságtalanságainak megszüntetését. Elfogadja a néppárti feliratát.

Szmrecsányi György követeli, hogy a törvényhozásba vigyük be a keresztényi szellemet. Sürgeti a katolikus autonómiát és a választójogi reform megalkotását. Ezután a kormány választási visszaéléseivel foglalkozik.

Brichter János, ki a néppártból álltett a munkapártba, közbeszólt:

— A néppártban a legkevesebb joga van ahhoz, hogy a választási visszaélések miatt panaszkodjon.

Erre felzúdult a néppárt:

— Ki vele! Áruló! Híszegő! — zúgták a munkapárti képviselő felé.

Szmrecsányi beszédét folytatva a választási elnökök tulkapásairól beszélt, mire Berzeviczy elnök, ki az elnöki széket időközben elfoglalta, figyelmeztetett, hogy távollévőket sért.

Szmrecsányi a néppárt feliratát fogadja el.

Ezzel véget ért a mai ülés.

A sajtó kizárva.

Az egerszegi határozat.

Igazán lával áll fölünk az a szándék, hogy az egerszegi Csány szobor-ügy sajnálatos bonyodalmait újabb sérelmek bejelentésével még növeljük, de viszont az ettől való tartózkodás sem menthet fel bennünket az alól, hogy egy elbizott határozattal szemben kötelességünk teljesüljön. Azt a minden kötelességünk legeslegelsője, hogy megvédjük a nyilvánosság kétségbevonat és megtámadott jogát. Annál kétségesebben vállalkozunk erre a feladatra, mert a bizottság tagjainak névsorában számos olyan névvel találkozunk, melyeknek viselői gyakran tünnek ki a sajtó jogainak liberális, felvilágosult magyarázatával, a kiknek ismert egyéniségével és közszereplésének erkölcsi tartamával a bizottsági határozat nem áll összhangban.

A hangos incidensbe fult első pályázat azt a bizottsági határozatot eredményezte, hogy hat pályázó művész részére új pályázatot írunk ki, ennek termékeit azonban elvonják a közönség és a sajtó ítélete elől, a bizottság „zárt körben” fog azok felett ítélni.

E határozat ellen mi mindenesetre leadjuk a legerélyesebb tiltakozásunkat. A szobránál állítólag kijelentették, hogy többé nem pályáznak „az isten háta mögé”, ilyen határozatot is valóban csak az isten háta mögött hozhatnak, ott, hol a vezető emberekben nem él a nyilvánosság jogainak helyes tudata. Ha egy nagy ur szoborkutatót terveztet a parkja részére, vagy mellszobrot a szalonjába, ehhez nincs köze a nyilvánosságnak. De bizony van köze és csakis ennek van köze ahhoz a szoborhoz, mely egy város közterét fogja díszíteni, mely a közönség filléreiből létesült, amely filléreket pedig a lapok harangoztak össze. A szoborbi-zottsági tagság sem születési előjogon alapuló méltóság, hanem olyan tiszttség, mellyel a szoborállító nagyközönség negyvenhét embert ad hoc megtisztelt. Tehát a közönségnek és a sajtónak, szóval a nyilvánosságnak elsőbrendű jogai vannak a szobor körül, mint magának az állítólagos bizottságnak.

De miért is van újabban a bizottságnak a sajtó, mely soha nincs terhére annak, aki igaz járjában van. Vétkeztek a falakon kívül és belül: vétkeztek a művészek, kik protekciót kerestek és a bizottsági tagok, kik nem zárkóztak el a protekció elől. A bűnbakot hát keresték és megtalálták a sajtóban. Ezt kidobták. Bizonyára nem tették volna ezt, ha az egész bizottság műtete szilárdan állna a lábán és nem tartana attól, hogy levelesik a lábáról. Ha a bizottság tagjai elhatározzák, hogy minden mellétkéket nélkül a legjobb pályamunkát fogják díjazni, akkor semmitől sem kell tartaniuk. Ha a bizottság bizik magában, akkor teljesen felesleges és elhibázott dolog, hogy a Csány szobor hangosá vált ügyét megdöbbenő reakciók, lehetetlen határozattal még hangosabbá tegyék.

Bizunk benne, hogy ez a bizottsági határozat nem fog megállni. Ha elérkezik az ideje, ha lejár a pályázat határideje, a sajtó követelni fogja, hogy respektálják a jogait. Kell, hogy akkor a bizottságban legyen annyi helyes tapintat, hogy a negyvennyolcas eszmék vértanújának emlékét ne bélyegezzék meg a sajtóellenes határozat konok fentartásával.

Családirto levélhordó.

Öt gyermekét kivégezte.

M. kir. nyomor.

— Saját tudósítónktól.

Budapest, július 18.

Az állami kisexisztenciák kétségbeesett nyomora ült ma hajnalban a városi Budapest X kerületi külvárosában, Kőbányán. A magyar királyi kishivatalnokok helyzetébe világít bele ez az eset és sugárral és feltárja azt a nyomort a világ előtt, melyet „nyugodt életnek és biztos jövőnek” szoktak hivatalos képmutatással deklarálni. Tán ez a borzalmas eset felnyitja az intézők zárt fáleit, melyeket hasztalanul ostromolt különösen a postai kisexisztenciák nagy seregének kenyérért rimánkodó könyörgése.

Molnár József levélhordó a belvárosi löpőstán volt alkalmazva. Nyomoruságos fizetése, havi 60 korona, arra kényszerítette, hogy hataga családjaival több órányira, Kőbányán vegyen lakást, ahova villanyoson szokott hazajárni. De így sem birt az életnek minden napi gondjaival megbirkózni a képtelenül kicsiny fizetésű postás. Barátai már rég beteltek azval, hogy szövetkezeti kötelezvényeit zárlják, elég volt azokat helyette törleszteni. Napok óta gondterhes arccal járkált a levélhordó szolgálati ideje után a főváros utcáin, de nem tudott pénzt szerezni. Pedig nemcsak a mindennapi kenyeret és a szeptemberi tandíjakat kellett volna megszereznie, hanem feleségének is néhány tiszt, hogy a tudóvesszék asszonyt egy kis hegyi levegőre küldhesse valahová.

Tegnap este szó nélkül tért be lakására a nyomorgó ember és hánatában nem is közönlötté feleségét és feléje rohanó öt kicsi gyermekét. Csak elnézte őket hoz-

szan és kifordult a kis lakásból, hogy ne lássák meg a könyeket szemében. Késő éjjel tért vissza ismét, de nem tudott egy szemhunyaszt aludni, csak járkált cipő nélkül a szobában, hol szerettei szunynyadtak. Reggelre aztán annyira elgyötört a virrasztás és a gond, hogy ágyba dőlt és ugylátszott, hogy nagyon beteg.

Ekkor feleségét elküldte hazulról, hogy jelentse benn a főpostán, hogy nem tud bemenni, nagyon rosszul van. Tizenegy óra felé tért vissza az aggódó hitves. Kőbányára és belépve a lakásba leirhatatlanul borzalmas látvány tárult szemé elé.

A gyerekek, mind az öten intőzatos vértócsában feküdtek az asztal mellett egymáson keresztül-kasul a legirtózatossabban megcsontított testecskéikkel. Egyiknek a szíve volt átszúrva, a másiknak a gégeje keresztülvágva, a harmadik patakzó ütőereivel pihegett a padlón és így tovább. Maga a szerencsétlen családapa, ki valószínűleg nyomorokozta hirtelen tébolyában rendezte ezt a reuénetes vérfürdőt, az ágyon feküdt szintén átvágott ütőerekkel, élettelenül.

A szerencsétlen anya családjának borzalmas pusztulását látva hirtelen megőrült és a kutba akart ugrani, de lefogták és Lipótmezőre szállították.

Lemondott a horvát bán

— Saját tudósítók távirata.

Budapest, július 18.

Tegnap, vasárnap délután Lorkovics és Surmin horvát képviselők a szerb-horvát koalíció megbízásából megjelentek Tomasics dr. bálnál és átnyújtották neki a koalíció határozatát. Tomasics bán kijelentette a küldötteknek, hogy azonnal beadja lemondását és még a nap folyamán elutazik Zágrábba.

Budapest, július 18.

Tomasics dr. horvát bán tegnap beadta lemondását Khuen-Héderváry gróf miniszterelnöknek. A horvátok a tárgyalások folyamán minden eddigi követelésükről lemondtak, csupán egyhez, Araniczky igazságügyi osztályfőnök elbocsátásához ragaszkodnak. A bán azonban ragaszkodik eddigi álláspontjához és a konfliktusból levonta a konzekvenciákat. Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök a felirati vita bevégezése után Ischlbe utazik és a királynak előterjeszti a bán lemondását. Tomasics dr. és Chavrak osztályfőnök tegnap délután visszautaztak Zágrábba. A horvát képviselők egyelőre Budapesten maradnak és megjelennek a képviselőházban.

Apagyilkos fiu.

Igy védtek az anyjukat.

— Saját tudósítónktól.

Borzasztó bűntény színhelye volt a napokban Sukoró község, a hol Nagy István földművest saját fiait verték halálra. A vizsgálat további folyamata lesz hivatalos kideríteni, vajon az apagyilkosságban mindhárom fiu részese-e, vagy csak a fiatalabbik, ki a vizsgálóbíró előtt egyedül vállalja az apagyilkosságot.

Családi per-patvar, régóta húzódó viszálykodás a szülők között, előzte meg a rémes eseményt. Az 57 éves Nagy István az utóbbi időben ivásnak adta magát úgyanynira, hogy a család kis vagyona romlásnak volt indulandó. Hiába volt a fiuk kérése, az öreg nem tudott megválni a szesz italától amelynek rabjává lett. Legutóbb is hétszakra ivott az öreg Nagy István és feléje se ment családja. Ilyen állapotban történt azután, hogy Nagy István megadta az országgyűlési határozat feleségét és csak a segítségül hívóknak közbejárása mentette meg a nagyobb veszedelemtől.

Most pénteken éjjel egész váratlanul bezárgetett Nagy István családjához és amikor idősebb fia ajtót nyitott neki, az öreg rátámadt ütlegel, majd befelé igyekezett a szobába, hogy az asszonyt agyonverje. A fiuk erre dulakodni kezd-

tek apjukkal, majd mikor ez a keresztl menekülni akart, a határhátú utánna ment és addig verte az apját, míg ez egy előtte levő árkba nem esett teljesen eszméletlenül. Ifjú Nagy István erre visszatért, misem történve apját ki kedden reggel egy kis fiú talált megholtan. Az eset a vizsgálóbíró közbejárásával büntető eljárás tárgyává tette a minék következtében ifjú Nagy István és testvére jelenleg az ügyesség fogja.

Hirek.

— Építési bizottsági ülés. A képviselőtestület építési bizottsága holnapután szerdán délután fél 4 órakor a közönségi ülést tart, amelyen több engedély kiadása és egyéb nagyvagy érdekes tárgy felett határoznak.

— Hajós Mihály ünnepe. A hajósok alkalmából, hogy a királyi Hajós Mihály alsórendvái ügyvédnek a királyi tanács címet adományozta, szerény, de őszinte ünnepet ült Alsórendvái polgársága, hogy ezzel is kimutassa háláját a város ügynek e tevékeny mozgatója iránt. A város egyesületei tegnap délelőtt testületileg üdvözltek és részt vettek az ünnepelt tiszteletére este a Koronában rendezett tirsasvacsorán, melyen számos felköszöntben ettettek az új kir. tanácsost.

— Keszthelyi közgyűlése. Keszthely nagyközség képviselőtestülete tegnap délután 2 órakor rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés határozataiból kiemeljük a következőket: Regensperger Ferenc azelőtt kérelmét, hogy az arctól kútból a házhoz való vízszállítás engedélyeztessék, képviselőtestület akként intézte el, hogy kizárólagos használati jogot nem ad, de amíg a kut vízbősége megengedi, a fogyasztást nem gátolja. — Szerdahelyi János és társai azon kérelmét, hogy a balatonparkban sporttelepek felállításához segítséget adjon, helyt adott azzal, hogy a sporttelepek létesítését a játszótérre megengedi, de ha a területre a közönségnek szükség lesz, azt visszaveszi. — Megállapította a közönségi kórház alapszabály-tervezetét s annak a belügyminisztériumhoz leendő felterjesztését elhatározta. — Szalkay Lajosnak a színelőadások tartására az engedélyt jövőre is megadta. — A Dunántúli Dalosszövetség versenydíjára 300 Kt szavazott meg.

— Gyászrovat. Öszinte részvétellel értesítünk arról, hogy Beck Miksa, a nagykanizsai segélyegylet szövetkezet irodájának szombaton nagykanizsán elhunyt. A közbecsülésben álló férfi korai halála városszeri mély sajnálatot keltett, mely ma délután felöltet temetésén is megnyilatkoztak. A segélyegylet a következő gyászjelentést bocsátotta ki:

A Nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet igazgatósági, felügyeleti-bizottsági és tisztikara igaz fájdalommal jelenti szeretett tisztelt irodafőnökének Beck Miksa urnak f. hó 16-án történt gyászos elhunytát. A meghaldogult emléke, aki 11 évig volt a szervezet lelkiismeretes és ügybuzgó tisztviselője, hálás kegyelettel őrzünk meg.

Dolincez Gábor szent-szerencsendi káris, a csáktornyai rendház tagja gráci kórházban operáció következtében meghalt.

Szombat déli óta elhunytak még Nagykanizsán: Lóvik János 68 éves gépész. Szollár József 40 éves földműves, Wiszt Sebestyén 71 éves nyug. dv. mozdonyvezető és Horváth György 78 éves ács-mester.

— Keresik a tartalékosokat. Közel 50 darab katonai behívólevél érkezett ma Nagykanizsa város katonai ügyosztályához a vidéki szolgabirodásoktól. A behívólevelek között és honvéd tartalékos katonáknak szólnak, akik minél előbb jelentkezzenek a 48. közös és a 20. honvédezedrek parancsnokságai előtt, de akik a szolgabírói megállapítás szerint időközben mind Kanizsára költöztek. Most a katonai ügyosztály közbeszólja az

veszély, hogy megállapítsa ezeknek la-
basát, hogy a behívókat kézbesíteni tudja
neki. A behívólevelek augusztus 13-ára
szólnak és 35 illetve 28 napi nagygya-
korlattal súlyosbított felegyvergyakorlatra
rendelik be a szegény öregbakkat, kiket
nagyon kényelmetlenül érint a behívás.

— **Ismerkedési est Gyenesdiáson.**
A Gyenesdiáson nyaraló fürdővendégek
szombaton este műkedvelői előadással
egybekötött ismerkedési estélyt tartottak.
A fürdővendégekből és helybeli intelli-
genciából kikerült műkedvelők a közön-
ség előtt érdekeltetése mellett Abrányi
Júli „A végrehajtó” c. egyfelvonásosát
adták elő. A szereplők mind nagyon jól
megállították helyüket és a közönség so-
kat tapsolt nekik. Előadás után a Tulipán
vendéglő terraszán kedélyes hangulatban
a késő reggeli órákig táncolt a fiatalok.

— **Faludy repül.** Faludy Károly, a
repülőgépes színes napok óta a leggyö-
nyörűbb sikereivel folytatja a katonai
gyakorlati repülési kísérleteit. Az állan-
dóan hatalmas közönségtől bámult repü-
lőgép úgy engedelmessékedik kormányosa-
nak, akárcsak egy egyszerű bicikli. A
kormány legkisebb mozdulatára reagál,
de azért Faludy mégsem mer vele egye-
zőre a levegőbe szállni. Csak guruló
próbákat tart most még, hogy a
gép stabilitását először a földön tel-
jesen kitanulmányozza, mert nagy baj
lenne, ha a keletlen ki nem próbált
gép a levegőben bizonyulna gyengének.
A légsavarnak Nagykanizsán drága pénz-
zen készült silány tengelye már kétszer
elhörgett és azt kétszeri javítás után ma
szerezték fel újból a gépre. Ha a tengely
most jönak bizonyul, úgy tán már holnap
megkísérli Faludy a levegőbe emelke-
dést, amit eddig csak 30–40 centimé-
ter magasságig mert megkockáztatni.

— **Automobilokaland Nagykanizsa**
mellett. Tegnap délen egy nagy üveg-
szekrényes automobil robogott be a Király-
útra felől a kórházra és a szőrfő orvost
keresett a kávéházak terraszán. Akadt is
rögtön egy vállalkozó doktor, kivel a nagy
motoron ugyanabban az irányban, hűhűt
ékezett, eltűnt. A városban negyedóra
alatt elterjedt a hír, hogy Kiskánizsa mel-
lett óriási automobil katasztrófa történt,
mert egy olasz four automobilja elütött
egy paraszt szekeret, melynek utasai ha-
lálisan megsérültek. Ez a hír a legna-
gyobb mértékben tulzott volt és abból
ennyi az igaz. Csáktornya felől érkezett
80 ikeres nagy gépkocsiján tegnap dé-
lelőtt egy francia házaspár, Bertrand Raffi
parisi gyáros nevével, kik földköri uton
vannak. Amint a gép a Franz-féle gőz-
malom elé ért, a szőrfő észrevette, hogy
egy szembejövő parasztszeker lovai meg-
ijednek a feljűk közelébe gépkocsiról.
Megállította tehát az automobil és várta
míg a szekér a megijedt lovakkal elhalad.
A szekéren ülők, *Ujlaki Balázs* Józsefnek
50 éves asszony, egy bajcsai szatócs neje
és suhanc fia elindították ekkor a lovakat,
melyek nagy ívben kerültek sebes vágta-
lás közepette a félelmetes automobil. A
lovak félelmében egész az ut szélére so-
dorták a szekeret, mely egy kerékfának
üldöve felborult, a benne ülők pedig nagy
ívben reptek ki belőle. Az asszonynak
fel arcáról lehorzsolódott a bőr, fia pe-
dig inkrandulást szenvedett. — A franciák
rögtön odasiettek az árokban fekvőkhöz,
a szőrfőt pedig orvosért küldték a városba,
ennek azonban nem sok dolga akadt a
felborultakkal, kiknek testi bajánál nagyobb
volt az, hogy kiesett a szekérből és meg-
semmisült 7 liter petróleumuk, sok liszt,
és fűszer, miket Bajcsára baltjukba vittek
haza. Kárukat a világot azok azonban kés-
séggel megtérítették a délután Budapest
felé folytatott utjukat és Keszthelyig fran-
cia kedvességgel magukkal vették egy
kanizsai uriembert, ki a rendőrkapitány-
ságon, hol kihallgatták őket, tolmácsuk
gyanánt szerepelt.

— **Gázolt a bécsi vonat.** A tegnap
délután 2 órakor érkezett 305. sz. bécsi

személyvonat Sopron és Bécsújhely között
Nagyarton állomás közelében egy mind-
eddig ismeretlen férfit gázolt el. Az elgá-
zolásról Nagyarton állomása azonnal
táviratot küldött a kanizsai rendőrkapi-
tányságnak is, hol ma délelőtti hallgatták
ki a személyvonat mozdonyvezetőjét
Moshammer Károlyt és Fieitler Miksa vo-
natvezető katonát, kik Nagykanizsán lak-
nak s akik így számolnak be az elgázo-
lásról. A vonat délelőtti fél 10 óra
táiban Rétfalu állomást elhagyva egy mély
bevágásba jutott, a mozdonyvezető azt
vette észre, hogy egy munkáskülsejű férfi
fut le a sínhez a bevágás oldalán. A
mozdonyvezető rögtön fekezett, de a vo-
natot megállítani már nem tudta. Amint
a vonat így a sínek mellett álló emberhez
ért, ez abban a pillanatban keresztet ve-
tett és térdre borulva a nyakát a sínre
illesztette. A vonat majdnem teljes sebes-
ségével gázolt keresztül a szerencsétlenen,
kinek fejét szeltek le a kerekek, testét
pedig a pályatest mellett árokba csapták.
Az egész vonat keresztülment a boldog-
talan ember levágott feje felett, mire si-
került megállítani. A vonaton jelen voltak
konstataciók, hogy az öngyilkosnak vége
van, s azért otthagya azt, tovább indult
Nagyarton felé honnan bizottság
ment ki a helyszínre. Miután a haróság
kétségtelesen megállapította, hogy öngyil-
kosság történt és a gázolást senki fele-
lősség nem terhel, minden nyomozást
megszüntettek. Az öngyilkos kiléte nincs
felismerve.

— **Esküvők.** Tegnap vasárnap házsa-
gót kötöttek a nagykanizsai állami
anyakönyvezetői hivatalban: Andri Lajos
postásolga Huszár Juliannával, Boros
János kocsis Szabó Máriával (Bogola-
Sáncrót) és Andrá István napszámos
Oezits Máriával.

— **A női kereskedelmi tanfolyam.**
Több oldalról érkezett kérdésre a fel-
kereskedelmi iskola igazgatósága közli,
hogy ha elegendő számú tanuló jelentke-
zik, a női kereskedelmi tanfolyam a jövő
tanévben is megnyílik.

— **Megőrült napszámosnő.** Néhány
hónapja némi csökkenés állott be abban
a rémes szaporaságban, mellyel Nagy-
kanizsa a megtébozódott embereket szál-
lított az ország legkülönbözőbb elme-
gyógyintézeibe. Ma ismét egy örült
asszonyt szállítottak el innen. Horváth
Jánosné szül. Nagy Anna a neve a 38
éves szerencsétlen asszonynak, kit váto-
színűleg boldogtalan családi élete tebo-
lyított meg. Az asszony már 17 éve ment
férjhez, de ura pár esztendeje elhagyta,
magára hagyva öt négy apró gyermeké-
vel, kik közül kettőt az asszony rokonsága
vett magához, kettő azonban nyomorral
küzdő anyjuk gondjában maradt. —
Horváthné pár hónapja rokoniához ment
Boglára, ahol kétségbeesjt helyzeie meg-
örölte idegeit, úgy hogy környezetére
nézve annyira türethetlenné vált, hogy
emiat hazaküldték lithon, Rakóczi-urcai
lakásán aztán kitört rajta egész erejével
a teboły. A szánalmas teremés napok-
óta nem aludt, egész éjeleken át ruhá-
sát járkált lakásában és mindenféle dol-
gokat kiabált össze-vissza. Arról beszelt
hogy fel fogja gyújtani a templomot, amely-
ből őt kikergettek és folyton rémeket
látott maga előtt, melyek elől a szoba
egy-egy kuckába menekült. A lakók a
rendőrséget figyelmeztették a szeren-
csétlen nőre, kit a városi orvos meg-
vizsgált és közveszélyes őrlőnek találta.
A nyomor szerencsétlen áldozatát ma reggel
Zalaegerszegre szállították, hol a köz-
kórház elmebeteg osztályán helyezték el.

— **A vicinális.** Az ellopított anyós
vicceket a méltóságos lassuság, döcögő
vicinális vasútra többé-kevésbé joggal
alkalmazott éteket váltják fel. Men gyö-
kori az eset, amikor a vicinális nagyon
rászógal erre a gunyra. Még élénk em-
lékezetünkben van, hogyan sülyedt meg
az ukki vonat utközben kétszer is és
végül gyalogszerrel kellett a vásárra
igyekező embereknek az ut egyrészt
megtenni. Szombaton pedig az történt
meg ugyanezzel a vonattal, hogy a vásá-
ros embereknek nem léven elég helyük
a III. kocsi-osztályban, állatok szállítása
berendezett vagonokba kényszerítették
őket. Nem volt válogás. Ur, paraszt,
férfi, nő, iparos és kereskedő egyaránt a
barakokba került. Aki III. osztályu
jeggyel II. osztályba ment, azt meg-
bírsgallott. Az ezen intézkedés ellen fel-
szólalók az a választ kapták a vasúta-
soktól, hogy akinek nem telozik, menjon
gyalog. Ez történt az útnak 1910-ik
esztendejében Zalamegyében.

Színház és művészetek

(—) Heti műsor.

Hétfő: Kis cukros (vigjáték-újdonás).
Kedd: Tilos a csók (m. operett-újdonás).
Szerda: Papil on, a kőfaragó (vigjáték).
Csütörtök: Romeo és Julia (Abonyi
Tivadar jutalomjátéka.)
Péntek: Burridar számára.

(—) Abonyi Tivadar jutalomjátéka.

A színházi heti műsor csütörtök este
klasszikus színdarabot ígér. Shakespeare
Romeo és Juliát adják, mely előadás
értékességét növeli az, hogy a címze-
rek egyikét Abonyi Tivadar, a színtársu-
lat ép oly rokonszenves, mint talantumos
fiatal tagja fogja játszani. A Montecchi
és Capulettek világirodalmi nagy harcá-
nak hőse, Shakespeare Rómeója rendkívül
nehéz, de hálás feladatot ró a színészre.
Abonyi Tivadar, ki eddig közönségünk
előtt csak a könnyed vigjátékokban és a
lengő operettekben mutathatta be leg-
szébb reményekre jogosító tehetségét,
csütörtökön egy egészen új oldalról mu-
tatkozik be, ami az eddigiekkel is sokkal
imponálóbb sikerre nyújt kilátást. Mintha
egész színi pályáján csak erre a szerep-
körre készült volna Abonyi, annyira lelki-
ismeretes és a tökéletes megközelíté-
törekvő ebben a szerepében, melynek
bizosra vesszük, hogy nagyon sok érdek-
lője lesz. Legalább erre enged követ-
keztetni az az általános népszerűség és
rokonszenv, mellyel a színházba járó köz-
önségünk ennek a fiatal, tehetséges szí-
nésznek minden egyes fellépését kísérte.
Ea.

A szalmaövegylevelei.

1.

Kedves mamuskám!

Hogy vagy? Hogy érzed magad a ma-
gas Tátrában? En itt ülök az irodában
és dolgozom reggeltől estig. Eppen most
volt itt Hunyadi, Zentáról. Azt mondta,
hogy ő bizony nem küldi a feleségét
sehová. Ha minden áron nyaralni akar
az asszony — mondja ő — akkor meg-
csúpi a felesége karját, úgy, hogy egész
zöld lesz és aztán ebben a zöldben nyaral-
niak.

Látod, ilyen emberek is vannak. Mit
szóltál volna, ha én is csak a karodat
csíptem volna meg, Tátrafüred helyett.
De én tudok áldozni a feleségemért. És
most is szívesen dolgozom, hogy te nyu-
godtan maradhass.

Ami engem illet, én este a tyukokkal
fekszem és reggel a tyukokkal kelek. És
hogy rád gondolok mindig, az csak ter-
meszetes. — O, be szeretnék már látni,
aranyos kis bogaram.

Ölel szerető elhagyott férjed

Reomur Domonkos.

2.

Kedves Muci!

Eppen most írtam a feleségemnek és
mivel már benne vagyok az irásban, hát
magának is írok, maga édes. Mit gondol,
ha a feleségem tudna, hogy én nem is a
tyukokkal fekszem... Ugy-e megpu-
kadna. Ebben a reményben küldtem is
el a fűrdő. De mondja csak, édes kis
tyukom, mikor látom újra? A multikori
számlákat már kifizettem. És elhiheti,
hogy azóta mindig a maga gyönyörű kis
ribizli-póácskájára gondolok...

Mit gondol ma este...? Hátha talál-
koznánk? Hátha csakugyan megüti fele-
ségemet a guta. Hisz van még telepátia!
En mindenesetre a zsardin de palack-
ban leszek. Jön?... Hát nem jön?

Majd leszek nem jön!

Aztán majd egy kicsit kirugunk a hám-
ból. Tehát a viszontlátásig.

Domonkos. (Hisz emlékszel?)

A vén betyár).

3.

Kedves Reomur!

Most jövök a Tátrából. Láttam a ked-
ves feleségét. Nagyon jól érezte magát —
egy katonatisztel. Ha nem tudnám, hogy
maga otthon iktad és hogy maga nem
fóhadnagy, azt hinné volna, hogy maga-
val csokoládizik a fenyők alatt.

De mit tesz látom? Nem maga volt.
Egy másik főhadnagy. Azért ne igazán
magát Nyomtatott. Ökörnek nem kötik be
száját, mondja a közmondás. És egy nya-
raló asszonynak se kötik se. Különbö-
nít szől ehhez a szép anizsakhoz. A

egál jelölt fa alatt láttam az asszonyt.
Csak azért küldöm ezt, hogy tudja.

Üdvözl!

Celzius Kázmér.

4.

Kedves Reomur ur!

Az én házam nem három. Az a három
nő olyan palatát csapott, hogy kénytelen
vagyok november elsejére felemondani a
házast.

Üdvözl!

Bér Uzsor.

5.

Nagyságos Reomur Domokos urnak!

Sajnálattal értesítem, hogy a kérdéses
gyógyfürdő nem találtuk meg.

Tisztelettel

A Hungaria-fürdő tyukaszemvágója.

U. i.

Ellenben a Pipi még itt alszik és nem
akar addig fölkelni, amíg Reomur ur nem
jön érte. Már huszonnégy órája alszik itt.
Csak néha ébred föl, hogy pezsgőt igyék
a fürdőkádba.

6.

Igen tisztelt ügyvéd ur!

Vettem becsesét, amelyben értesít, hogy
nem megindította ellenem a vállóper.
Még neki aji foljebb? Erdekes!...
Hát csak indítsa.

Tisztelettel

Reomur Domokos.

7.

Kedves mamuskám!

Nem képzeld, mennyire megörültem a
levelednek, hogy az egész váls csak
ijesztetetés volt. Mindjárt gondoltam. Majd
épen te válsz el.

A vonatnál kint leszek. A temetésnél
is kint leszek. Csak gyere minél előbb,
szerető férjedhez.

Domokos.

Táviratok

és telefonjelentések.

Buza Barna afférje.

Sátoraljaújhely, július 18: Sátoralja-
újhelyen tegnap népgyűlést tartottak
Buza Barna és Metzner főpán ismert
ügyében. A népgyűlés kimondta, hogy
Buza Barna megsértésében merényletet
lát a sajtószabadság ellen és az ezután
következő ily nemű inzulussokat mind-
nyáján megfogják torolni.

Zavarok Kinában.

Berlin, július 18. Ide érkezett távirati
jelentések szerint Kína Jünan tartományá-
ban komoly zavargások törték ki a kereszt-
tények ellen. A fölkelők, kik máris igen
sok keresztényt megöltek, végigvonulnak
az országban zászlók alatt, melyeken ez a
felirat: „Le az idegenekkel!” Csongton
város teljesen a forradalmárok kezébe
került. A zavargás már több tartományra
átrterjedt.

Két aggastyán öngyilkossága.

Makó július 18. Két öreg ember közö-
sen végrehajtott öngyilkossága keltett teg-
nap nagy megdöbbenést Makón. Két jó
barát, a 70 éves Kovács Pál és a 68 éves
Juhász Imre elhatározták, — hogy együtt
meghalnak. Köveket kötöttek lábakra és
az udvaron álló kutba ugortak hol mind-
ketten halálukat lelték. A két öreglet gyö-
gyithatatlan betegség kergette a halálba.

Meggyilkoltak egy egyetemi tanárt.

Turin, július 18. Egy a városban kívül
fekvő nyaralóban ma reggel Flora egye-
temi tanárt és nővérét meggyilkolta talál-
ták. Ez a borzalmas hír Turinban nagy
megdöbbenést keltett.

Viharos altisztgyűlés.

Budapest, július 18. Az állami és vár-
megyei altisztek tegnap tartották Buda-
pesten országos gyűlést, mely hangos
botrányokba fullt. A jelen voltak egy része
erélyesen követelte, hogy Benesko János
elkönt mondjon le. A közgyűlést ilzeneg-
szer kellett felfüggesztetni, végre óriási
lármában elhalasztották.

Vonatkisiklás.

Bécs, július 18. Tegnap Bécs közle-
ben egy személyvonat kisiklott. A személy-
vonat tizenkét utasa megsebesült.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

A szerkesztőség illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. — Kéziratok megőrzésére nem vállalkozunk és névtelen leveleket nem vesz figyelembe a szerkesztőség.
Munkatársak és nyitvatartás díjaitól szerinti vess fel a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házhoz hordva	szétküldéssel
Egy hóra 1.20 K.	Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.	Félévre 9.
Égész évre 14.	Égész évre 18.

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltség, hall kimutatások és magán-közlemények soronként 50 fillér.

Eljegyzési és esküvői értesítések díja 5 korona. Készletnyitvatartás 6 kor.

XXXVII. évf. 157. szám.

Nagykanizsa, szerda, 1910. július 20.

Kiadóhivatal:

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A bankok felé.

Nagykanizsa, július 19.

Nem vas-erejű statisztikai adat, amelybe az alábbi sóhajtasok bekapcsolódnak. De mint egyszerű hírek is sok igazsága van a mi belőle következik, azt akkor is el kellene mondani, ha a kiinduló pont nem lenne föltétlenül szilárd.

A nagykanizsai főgimnáziumnak most maturált növendékei közül igen jelentékeny számmal nem mennek se jogi, se egyéb diplomás pályákra. Nem keresik föl az egyetemet, hanem az úgynevezett abiturien-kurszusokat. — Így nevezik Bécsben a kereskedelmi akadémia főiskolai tagozatát, a minő ugyancsak Budapestén is van a kereskedelmi akadémia után. Az érettségi után eltöltött egy-két esztendőre bejutnak hivatalnoknak a nagyobb bankokhoz, vagy a nagyobb gyári, forgalmi vállalatokhoz.

Két, erősen megnézni való jelenségre mutat ez a pályaválasztási epizód. Az egyik az elméletlen nem volt új: most a valóság is beszél róla. A diplomás pályától, azok túltöltöttségétől való megrettenés. Mire tanuljon a fiú? — Ügyvédnek menjen? Hiszen már az olyan falukban is, ahol járásbírósg nincs, öt-hat fiatal ügyvéd szaporítja a helyi intelligenciát. A városokban ügynökösködnék az ügyvédek, vagy ügynökökkel fogdosztatják a kilenseket.

S el lehet azt is mondani, miért nincs kedvük a szülőknek orvosi, tanári, technikus és egyéb mesterségre adni a fiukat. Igaz, az élelmese, az ügyesek, az érvényesülők még tudnak boldogulni ezeken a tülekedő mezőkön is. De hogy lehessen egy tízenyolc éves fiúból megglátni, — hogy fog-e tudni spekulálni, előkelő barátokat szerezni, ravaszkodni és tehetséget fitogtatni.

Ennél sokkal biztosabb és puha, nyugodt pálya: a bank, a hivatal. Ugyanaz a fölfogás, amely Magyarországon egy-két évtized alatt hi-

hetetlenül megszorította és még mindig napról-napra növeszti a pénzintézetek számát, — ugyanez mutatkozik most, ennél a sajtóságs pályaválasztásnak. A községekben, a városokban, magában a fővárosban, minden cél és vágy elérésére a legbiztosabb eszköz: a pénzintézet, a bank, vagy a szövetkezet. Kezdő ügyvéd, aki klienturát akar, közéleti férfi, aki a társadalom hegyére akar mászni, pap, aki a község fölött való hegemoniát megakarja tartani, mind a bankalapításnak kézenfekvő és néha csakugyan könnyű módjához fordul. Ez okozza, hogy Magyarországon aránylag sokkal több pénzintézet van, mint a pénzügyi államokban, jóval előtűnk járó nyugati államokban; legalább is tízszer annyi, mint a mennyi az ország pénzforgalmát és hitelszükségletét — mindenesetre sokkal kevesebb igazgatósági jutalék és jóval olcsóbb kamattal — el tudja látni.

Ez a bankszaporodás vonja a bankok sodronyos rácsai, márványkorlátai, íróasztalai felé az ország ifjúságát. Nem is kell, hogy a bankfejedelmek milliós évi jövedelmeire, a kisebb vezérigazgatói állásoknak is nagy, miniszteri fizetéseket meghaladó díjazásaira gondoljanak. Ambár sohase tudni, kiből lehet Lánchy Leó, Minkus vagy Elek Pál. De ha nem is jut a legfelsőbb polcokra s ha nem is éri el a vezérigazgatói fizetéseket, a nagybankok egyszerű automatikus létrája is elviszi a hivatalnokot addig, ahol egy közepes ügyvéd és egy jobb fizetésű tanár áll. Ez biztos és nyugdíjas és kényelmes. Kilencből fél egyig és háromtól ötfélig, — ennél szebbet nem lehet óhajtani. És az ember milliós, milliárdos vállalatok szolgálatában áll. Hogy is mondja a közmondás: Az arany szekerekéből — aki ilyen közel van a milliókhoz, az végül maga is hozzájut valamiképp.

A valóság a legtöbbhoz nem

marad hű ezekhez a várásokhoz. A bankok — ép a magyarbankok — legtöbbször rosszul fizetik a hivatnokaikat, egy kis munka-uzsorától se riadnak vissza és a protekcionak szabadabb és kegyetlenebb az útja, mint például a közhivataloknál, a hol mégis másoknak is van beleszólni valójuk. S a nagyoknak, akik a milliós üzleteket csinálják, csakugyan százezres fizetésük van; a munkagépek csak napszámot kapnak.

Egészségtelen tolongás ez is, ép olyan, mint a melyik a diplomás pályák körül mutatkozott. A proletáriátust pedig még hamarabb fogja megteremni, mint az utóbbi. Ha emitt már egy-egy kliensre jut egy-egy ügyvéd, — azt még se lehet elképzelni, hogy egy-egy betevőre és adóssra jusson egy-egy bank, vezérigazgatóval és tíz hivatalnokkal.

De hát hová tóduljon az ifjuság? Fontoskodásokkal meg lehet növesztetni a szülők főfajását, a kik amugy se tudják, hogy a két örvény közül melyikbe ugrassák a gyermekeiket. Ma meg se lehet mondani. — Majd ha a diplomás nincsetlenek mellett kialakul a hivatalnok-szegények, a bank inségek társadalmá, akkor nagy társadalmi válság árán kell valaminek következni az országban. Lehet, hogy végső eredményképen talán az ipar, a belterjesebb mezőgazdaság és a nagyobb stílus kereskedelem fel-fogja terelni a kenyérkeresőket. Addig kövesse mindenki a reményeit, az álmait, — a melyek közepette oly irigylésre méltóan, méltóságteljesen és finomul fest a jól kivásalt, gondosan ápol és milliósokkal társalgó bankhivatalnok alakja.

Az államkölcson.

Bajai tudósítástól.

Budapest, július 19.

A képviselőház tegnapi ülésén nyújtotta be Wickenburg Márk gróf előadó a pénzügyi bizottságnak az 500 millió kölcsönjavaslatról szóló jelentését. A jelentés megállapítja a kölcsön szükségességét és immert a javaslatban felsorolt beruházási szükségleteket.

Az ételünk, az italunk — az életünk.

*

Ez a kellemetlen, kínos kis jelenet nem régen történt, este fél egy finomabb csemege-fizetőkben.

A puldok előtt egy sereg bevásárló: cseledek, konyhájukkal tördő urak, dáma, akik mind a vacsorára való sonkát, szalámit, nyelvet-mérették le maguknak. Az üzlet tulajdonosa éppen egy testvérpárt szolgál ki, két viruló szép fiatal leányt, őr-emberek gyermekeit, akiket franciául is hallasz társalogni és a ruháikat belvárosi szabónál varratják. Most felvágottat vettek, egy korona árban, a tulajdonos papírba csomagolja egy család vacsoráját, szépen, finoman, mint ahogy őr-üzletben szokás, akasztót is tesz rá, aztán átadja az egyik leánynak. Az átvézi, egy pillanatra habozik, majd kifelé indul, követve a nővérét.

Othton nem adtak nekik pénzt a vacsorára, de az üzlet leje van idegen, ismerős és felismerős emberekkel, nem mondhatják: „Majd behozzuk a pénzt”, hát természetes, amit csináltak. Átvesszik az árut, köszönnék és távoznak, a kereskedőnek már tudnia kell, mit jelent ez és ha tapintatos, okos, meg az illető vendég „jó pénz” neki, hát ügyel sem vet rá. Beírja a könyvébe és rendben van minden.

A két leány tehát ment kifelé a boltból, amikor a tulajdonos hangosan utánuk kiáltott:

— Kérem még a múltkor sincs kifizetve! Tovább minék mesélni, elég kínos, elég bosszantó egy ilyen jelenet annak, akiben van egy kis jóérzés. A leányok még csak elmentek, a kereskedő még morgott magában, a vevők közül az egyik nevetett, a másik bosszankodott. Hát amint az ezerégyézsakai kis üvegpalackban élfer az a dzsin, aki ha kiszabadul, a felhőig ér a feje, úgy ebben a kis históriában is benne van egy egész szociális kérdés. A korgó gyomor és a rosszul táplált gyomor, a legégetőbb téma ezekben a napokban és mintha mindenki egy Földes Béla volna, csak a gazdasági kérdésekkel foglalkozik: lesz-e sikere a kr. msi kardos asszonyok morgalmának? Jó-e az olcsó Hammer-Brot? és így tovább.

Tényleg érdekes is, izgató és égető ez a kérdés, itt nincsen már teória, a praxisra támaszkodik mindenki, az mutatja meg a jövőt is. Annak a két uricánynak a kis kalamitása bévilágít a megterített családi asztalokra, a háziartások mélyére, bele a gyomorba, a pénztárcába. Rosszul élnek az emberek, rosszul és drágán, mert a kis pénz kell a szép ruhára, kell másra és a vacsorán, a mésszáron el lehet

Kölesönponyva-intézet

tűzfecskendekhez tömlő, kévekötelek, szállókötöző-fonal, raffia-háncs, gépkender, hevederek, olajok és egyéb gazdasági áruk legolcsóbb beszerzési forrása

gép és kazaltakará vizmentes ponyvák gyári raktára, **zsákok**, kenderkötelek,

HIRSCH és SZEGŐ Nagykanizsa.

spórolni egyet-mást — okoskodnak az emberek. Mondják, máma napi porciója egy embernek 330—380 gramm hus — a legjobb esetben, hát ne vessünk akkor azokon a leírásokon, amelyekben mint pld. egy auguburgi pékárny esküvőjére, amit 1493-ban ültek, feljegyzés szerint megették husz darab ökröt, negyvenhat borjút, kilencvenöt sertést, harminc szarvast és negyvenkilenc kecskét. Hiszen persze, hogy csenevészded így a test, panaszkodik a gyomor, a négy filléres árszámlások pedig nem sokat segítenek. Az ősember rovererő etnográfus volt, a középkori ember husevő az ő évi 260 kilogrammjával, a mai ember már csak 30-at eszik, a jövő embere pedig alighanem semmivő lesz. Jó termés, rossz termés, kevés takarmányos év, vagy a szorb marhák beérészte, mind számba jön, de nem fog sokat változtatni; az árakban, a drágaságban megyünk szépen, lassan, biztosan előre, amíg kitudja, talán a vegyi uton produkált műdolgozók a műrostélyosok, a műcsirkék, a konzervek, szörpök megint bőséget teremtenek és helyes, elegendő — de alig ha egészséges táplálkozáshoz juttatják az emberiséget.

Ezt a kérdést különben nem is merik teljes őszinteséggel tárgyalni. Amikor csak a munkások hírdelnek tiltakozó gyűlést a huzdrágaság ellen, akik szegények amugy is régen nem hussal élnek, amikor a finom uri emberek nem szólnak semmit hangosan, őszintén, hanem a franciául társalgó szépruhás leányaikat küldik el kontóra vásárolni, amikor néhány takarékos asszony husbojkottot csinál, de azért a mészárszékek tele vannak, amikor egy tipikus mezőgazdasági államban, a mi „drága” hazánkban a liszt árát, a kenyér árát Wienből hajlankint ide-azuguldo Hammer-jetes rengeteg teherautomobilok akarják leszorítani, amikor a háztartások olyan betegek, de a közös konyhák mégis sorra buknak, amikor ugyancsak ebben az országban, ha egy almát akarsz venni, mérlegre teszi a boltos, úgy szab árat neki, amikor a tokaji szőlő pusztulása évében több „tokaji” bort fognak forgalomba hozni, mint a legdusabban termő év után, amikor az élelmiszer hamisítás — ha ki nem tudódik, csak jótétemény, mert olcsóságot idéz elő és emeli a kínálatot, akkor valljuk be őszintén, még igen kis-koruk vagyunk ahhoz és még nem is olyan tudásunk nagy a drágaság, hogy végre radikális, becsületes, igrálmait nem ismerő, az alaphibákat orvosó intézkedések segítsenek rajtunk. Az egészségtelen ételünkön, a meghamisított italunkon, az egész beteg, ügyetlen életünkön!

— aida.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 19.

A képviselőház mai ülésén Berzeviczy Albert elnökölt. A jegyzőkönyv hitelesítése után folytatták a felirati javaslat tárgyalását.

Béla Henrik védelmébe veszi a tencsénmegyei főispánt és a vármegyei tisztviselőit Szemerecsényi tagnap emelt vádjai-val szemben. A tencsénmegyei tisztviselők semminemű visszaélést nem követtek el.

Naddnyí Gyula a választási visszaélések miatt támadja a kormányt. A Kossuth-párt feliratát fogadja el.

Richter János a néppártiból lett munka-párti képviselő aktákkal bizonyítja, hogy Arvamegyében a néppárti oly óriási terrorizmust fejtett ki, hogy a személy- és vagyonbiztonság a legnagyobb veszélyben forogott. Személyvényeket olvas fel a Rakovszky István csorai mandátuma ellen beadott petícióból. Kifejezi, hogy a karzati közbeszállásra, mely őt tegnap Judának nevezte. Kijelenti, hogy a igenis liberális, nem ismer vallást, különbséget az emberek közt. Senki nem rombolta le annyira a nép hitét, mint a néppárt. A felirati javaslatot elfogadja.

Elnök az ülést 10 percre felfüggesztette. Szünet után Holtó Lajos mondott nagyobb beszédet. Követeli a katonai kérdés sürgős megoldását, majd áttér a gazdasági kérdések fejtegetésére. Pártja ragaszkodik az ország gazdasági függetlenítéséhez, elsősorban az önálló bankhoz. Ő és pártja követelik az általános tilkos választói jogot. A Justh-párt feliratát fogadja el.

Ostffy Lajos ellenzéki szempontból bírálja a kormány magatartását. A Kossuth-párt feliratát fogadja el.

A képviselőház legközelebbi ülése holnap délelőtt 10 órakor lesz.

Végeznek a felirattal.

A Justh-párt értekezlete.

— Saját tudósítónk távirala.

Budapest, július 19.

A Justh Gyula vezette alatt álló függetlenségi és 48-as párt ma délután értekezletet tart, melyen Meskó László indítványozni fogja, hogy a párt járuljon hozzá a felirati vitának mielőbb való bekezdéséhez, nehogy ez a vita a sürgős állami szükségletek elintézését megakadályozza. A párt aztán fordítsa egész erejét ama javaslatok ellen, melyek a nemzetet súlyosan akarják megterhelni.

A függetlenségi párt a hozandó határozatát mindenütt rokonszenvesen fogadják. Kváratosnak tartják, hogy a Ház mielőbb jusszon keresztül a meddő felirati vitán. Ezt sürgetik az összes ellenzéki pártok is, hogy aztán nagyobb bődrejd kérdésekben teljes erővel fordulhassanak a kormány ellen.

Elaludt vasuterv.

Nagykanizsa — Istenye — Alsólendva.

A miniszter hallgat róla.

— Saját tudósítónktól.

Sok rosszat el lehet mondani Nagykanizsáról, csak azt nem, hogy stréber város. Nem tartozik ama városok közé, melyek minden apró vicinálisért kormányt busitanak és az ulkaparó hivatalától az új egyetemig mindent maguknak akarnak. Nagykanizsa nem stréberkedik, sajnos, annyira nem, hogy kifelé életelt sem igen ad magáról. — Időlen idők óta egyetlen tervünk volt, mely életet, haladást jelent: az alsólendvai vasuterve. Most ez a terv is úgy fest, mint ha kutba esett volna. Valóban, nem vagyunk stréber város. Ha az lennénk, ez a vasut már száguldana Nagykanizsa és Alsólendva között. Igaz, hogy nem a miénk a vasut, mégis ennek a városnak lenne belőle a legtöbb haszna. Tehát nekünk is mindent el kellett volna követnünk, hogy engedélyezése mielőbb átjusson a törvényhozási retorlikon és hogy anyagi nehézségek is elháruljanak az építkezés útjából.

Hogy hol tart ez a vasut, azt igazán senki sem tudhatja. A koalíciós kormányválság idején azzal biztattak bennünket, hogy miután a törvényhozás munkája megakadt, Kossuth Ferenc akkor volt kereskedelemügyi miniszter előzetes engedélyt ad a vasut építésére. Kossuth Ferenc nagy ur, az engedélyt meg is adta volna, de aztán kiderült, hogy erre a törvényhozás által jóvá nem hagyott engedélyre az érdekeltiség nem adja meg a megzavart hozzájárulást. Tehát egyéb nem maradt hátra, mint hogy várni kellett mindaddig, míg az országgyűlés munkás kedvében lesz és megzavazhat egy vicinális.

Ez a boldog idő végre most reánk virradt. Mint a Zala megírta, Hieronymi

Károly kereskedelmi miniszter tegnap 22 vicinális-javaslatot terjesztett a képviselőház elé. Szép szám. Ennyivel maradt el az ország a politikai bonyodalmak idején. No, de most rend van. Most épülhetnek a vasutak. Épülhet a letenyei vasut is? Nem, ez még mindig nem épülhet. Ugyanis a huszonkét javaslat közül hiányzik — a letenyei vasut. Van köztük erdélyi vicinális, felföldi, délvideki, dunántúli, — de a letenyei nincs köztük.

Mi történt ezzel a vasutal, hová tűntek ennek a tervet? — ki tudja?

Szerencsétlen egy vasut ez, mely nem tud megszületni. Időközben már vállalkozó pénzembereket is találtak, tehát a legfőbb nehézséget legyőzték, — de e pénzhiány idején nem volt engedélyezve az építés megkezdése. Most sincs. Talán egy következő kormányra kell várunk evégett. S ha már meglesz a törvény-cikk, — hol lesznek addig a pénzemberek?

Ez a mi vasutank igazolja a német közmondást: „Mindenkinek rendelve van a szerencse, — csak kevesen érik meg.”

Bűn és bűnhődés.

— Fővárosi tudósítónktól.

Budapest egyik hatóságánál tegnap érdekes, sőt kellemetlenül érdekes tárgyalás keretében egy női szörnyeteg körül folyt némi leleplezés. Jelen voltak: a volt férj, a nő ügyvédje, egy ismerős, egy másik ismerős és még több ismerős; az asztalon pedig hevert egy nagy csomó akta, melynek legfrissebb részében a volt férjtől kérelem foglaltatott, hogy a hatóság kikerüljön a bíróságról, hogy a hatóság kikerüljön a bíróságról, hogy a hatóság kikerüljön a bíróságról. Sok ártatlan, jóhiszemű és szerencsétlen embert bántanának meg azzal, ha a gyanút még csak feléjük is engednék irányítani. De nem nevezük meg a regény hősnőjét sem, aki egyik zalamegyei városban most a színművészetet gyakorolja. Magát az e etet is csak azért tárgyaljuk, mert elrettentő példák és ordító tanulságokkal szolgál: aztán egy véres részletét képviseli azoknak a nyomorúságoknak, melyekbe férfiakat esztelenségek, jellemgyöngöcségek szokták dönteni. Az esetet a legszárabb aktamodorban fogjuk előadni. Ime:

Évekkel ezelőtt egy felsőmagyarországi előkelő és gazdag földbirtokos-nőül vett egy úri hölgyet. A férj örültség szerette az asszonyt s házasságukból két gyermek származott. Az asszony azonban nem sokat tördött a családja-vál. Társaság, mulatozás, szórakozás után vágyott s pár esztendő alatt szerencsésen tönkre is tette az urát, akinek mindenét elárverezték. A férj rokonsága ekkor erősen közbelépett és felelősségre vonta az asszonyt. Volt botrány, veszekedés, izgalom, fenyegetőzés, a végén pedig jött a válás. Az asszonynak el kellett hagyni a házat, mert már lehetetlen volt a maradása. Nagyon későre nyílt fel a férj szeme, mikor már teljesen tönkre ment, de innen kezdve engesztelhetetlen gyűlölet szállta meg neje iránt. Ez az első felvonás.

A második Budapestén játszódott. A nő feljött a fővárosba és megismerkedett egy gazdag főúrral. Hat szobás lakása, fogata, színházi páholya lett és uszott a pénzben. Hallatlan pazarlást folytatott, aminek akkor lett vége, mikor a gazdag pártfogót is anyagi zavarokba döntötte. Itt már nem történt botrány, diszkrétan ment minden. Az asszony ugyanis ismeretségben volt egy tekintélyes belvárosi kereskedővel is, aki egy év alatt négyszázezer koronát költött rá, elhanyagolta üzletét és elvesztette egészen az esztétikát. Ha bukása közbe nem jön, kitartott volna végig mellette, csak hogy a pénztelen ember az asszonynak nem kellett. És jött egy főhadnagy. Ez alig egyet-kettőt lélegzett, a második hónapi ismeretség vé-

gén revolverhez nyúlt Lovagias volt még a katasztrófájában is. Egyedül magát pusztította el.

A nő pedig a morál insanity biztos irányában haladt vakmerően tovább. Az ostobák, a kéjencek, a győngye lelkek rohamban váltakoztak utána s mindenki fizetett bőkezűen, az egzisztenciájával, becsületével, az egészséggel, a nyáj volt. Végül a nő már a formákat is elvetette. Látogatásokat tett nyíltan vagyonszámba embereknél s az ilyen találkáokra magával vitte szobalányát is. Toilettdolgoz miatt volt szüksége a segítségre, mert csak a szobalány tudott segédkezni körülötte. Élt aztán így is, a míg nem akadt egy tisztelője, aki vidékre röpítette.

Tovább nem is folytatjuk. A miket itt a legszörkebb kivonatban jelezünk, bőven és elrettentő részletekkel vallotta tegnap a tanuk egész serege, a kiket hivatalból, a volt férj kívánságára hatóságilag kihallgattak. Az asszonynak ugyanis az az ölete támadt, hogy gyermekeit magához kívánja. Az egykori férj pedig, a ki minden összekötést évek óta megszakított vele, anyai jogcímét sem akarta elismerni s még abba sem volt hajlandó beleegyezni, hogy megengedje az anyának gyermekeivel való találkozását. S mivel szépszerével nem ment a dolog, törvényes uton bizonyította, hogy léteznek anyák, akik nem méltók arra, hogy gyermekeik ismerjék őket.

Egyik koronatanunak a szobalányt kellett volna csupán még kihallgatni, de a kiváló nő nem jelenhetett meg, mert gyermekgyilkosság miatt vélelendő vizsgálati fogságban van. A vallomások azonban nekik is eleget beszéltek és a törvény az apának adott igazat. Kimondta, hogy a volt feleség érinkezésé közevszéyes a gyermekekre s a nő nem méltó arra, hogy anyai jogai megillessék.

4 legfinomabb
kávéfaj keveréke a
Kardinal pörkölt kávé
1/4 kg. K 1.10
naponta friss pörkölés
Schwarz és Tauber cégnél.

Por! Por!

Fuldoklik a város.

Sokan nem szeretnek Kanizsán lakni. De vannak sokan, akik szeretnek. Például a tüdővész bacillussal. Persze, hogy szeretnek ezek itt tanyázni, hiszen sehol a világon nincs olyan jó dolguk, mint nálunk, sehol a villanyvilágítás fényében, emeletes paloták tövében, közházai tervek árnyában, hatóság jóindulatától támogatva nem tenyészhetnek buján, szabadon, mint ebben a városban, hol a lehetőségeknek igazán nincsenek határai.

Alig, hogy ránk köszöntöttek a forróbb nyári napok, portengerben fürdik a város. Igaz, hogy mindenki abban fürdik, amiben tud és nem minden városnak jut rész a Balatonból, vagy a Tiszából. A mi osztályárszűnkelt portengerben fizették ki. Ezt aztán bőkezűen.

Furcsán gazdálkodnak erre mi felénk, a Lajtán innen. Nagyszabású városnép-tervezési tervetnek föl a fejünk: negyedmilión közházakon, félmillió főgimnáziumon, de arra a legkevesebb gondot fordítjuk, hogy a Kelet és Nyugat legfőbb megkülönböztető tényezőjét szolgáljuk: a közisztaságot és ezzel a közegészségügyet. Mit ér az, ha városi gar álkodásunk tetejébe caokornak oda tűzhetünk is egy káprázatosan pompás körépületeket, ha a város háromnegyed részét éveken át nem tisztítják, nyáron a por, télen a sár megvesz bennünket, ha évekre való hűvös hulladékok hevernek a mellékutcák nyílt árkaiban és megfertőzik a levegőt. Ki látott már oly ostoba embert, ki csupán ünnepi parádékra alkalmas díszmagnet szerez be magának, de hétköznap nem tud az utcára lépni, mert elől hátul ki-kandul a — kőnyoke.

A két év előtti városi költségvetés mintegy húszezer koronát irányzott elő a város „intenzívebb köprékre és öntözésére.”

ASTHMA
Melluzpralut és rövid lélegzőt
Kétféle megkezdés a Dr. Elsworth
Automat-Astma Por,
mely számba veszi és gyógyítja általánosan
Prohaktikumot
Vegyük észbe a tüdőnkönkünk
Hagyjuk el a dohányzást, a szélkeverést, a
Hagyjuk el a dohányzást, a szélkeverést, a

NÉVJEGYEK
5 perc alatt készülnek
a Zala nyomdában

Budapest, július 19. Ma délelőtt a Ferenc-józsef-hídről két fiatal leány öngyilkosgáza a Dunába ugrott. A közelben lanyázó hajósok azonban kimentették őket. Nevük: *Bruna* Urszibet és *Fekete Anna*, sőtét levrnk okál azonban nem akarják megmondani.

A hosszú élet elixírje.

A tudós holtteste mellett ezt a levelet találták:

Az alchimisták elixírjét im összecsisztottam, fölfedeztem. Ne higgyék, hogy bolond vagyok; három emberi lény közötti nekem ifjúságát. Halgassanak meg: Mecsnikoff teóriáját követtem.

Lo-vakba oltottam finomra összezsúrolt emberi organumokat és pár héttel később ugyanazon szervekre gyógyítólag ható szermot termeltem az állati vérből; elmeszesedett ütőerek, béna szív, elrenyhült belek — újra rendesen működtek. Akkor megpróbálkoztam az egész szervezet megifjulásával. Egy csimpanz volt a kísérleti tárgyam; a foghíjjas, vén csimpanzból egy életerős, ugrándozó majmot hoztam létre. Akkor három aggastyánt loptam ki egy menedékhelyről: egyikük hajdan tehetséges szobrász — most félig vak az öregesétől; a másik egy öreg szociológus — a politika és irodalom sajnálatraméltó roncsa; kiérdemelt tanítónő volt a harmadik, ki, úgy mondták, hajdan sok szerelmes kaland hősnője vala.

Igaz, kockára tettem az életüket! De egy hónap leteltével két ifjú és egy fiatal leány áll előttem... Ők! akik mintha valamely tündér varázspálcája folytán... ui, öde ifjuleteket lehetnek. Nem emlékeztek régi életükre, bár megőrizték szokásaikat iskolai műveltségüket, felfogásukat — csak a tények, a részletek nézve gyengült meg a memóriájuk.

Mielőtt azonban a tudományos egyetemmel közöltem a felfedezésemet, megakartam győződni felfedezésem tartósságáról. Három évi próbaidőt tűztem ki tehát.

Különs volt... két generáció életére összpontosult a három emberben, kiket én Péter, Pál és Éva nevre kereszteltem. Régi műveltségük a mostani párosult. Megerősítés nélkül, nyugodtan hoztak létre meglepő csodákat. Pál szobraiban, mintha a régi görögök művészete ébredt volna új életre. Péter a szociológus pár hónap alatt világhírnévre tett szert és a népek proféta gyanánt hódoltak meg neki. Határozottan „übermenschek” voltak, olyanok a milyeneket a nagy Nietzsche álmodott meg. És Éva? Szelleme versenyre kelhetett volna az összes filozófusokkal, de mi szüksége volt rá? — érhetetlen, ragyogó, hathatatlán szépségben tündöklött, úgy, hogy az emberek bámulva álltak meg láttára... Imádom!... Imádom!... Éva!

Ma volt a három év utolsó napja. A jövő hónapra terveztem a saját megifjításomat. Igen! Fölfedezésem, sikerem elő kézzelfogható bizonyítéka gyanánt. De egy idő óta különös nyugtalanság fogott el... a kínzó kígyóknál is rosszabbak. Még egy végső próbát akartam. Fölkerestem hát házaikban „ujjateremtényeimet.” A szobrász egy gyönyörű bacchusnót formált agyagból. Vallásos meghatottsággal fogott el. Michelangelo, Rodin, az antik szobrászat elforgult mellette! Így szól-tam hozzá:

— Ön hathatatlán élvezettel, gyönyörűségeket nyújt az embereknek. Hát ha kissé jobban fáradozna... Isteni a művészete!

Elképedve bámult rám: Hogy fáradjak?... Minek... A szép, mint olyan nem létezik... Ami csodás, halhatatlan egynek, az a világ másik sarkán csaf és otromba és megfordítva... Minek?... Nem tulajdonított semmi fontosságot a szobraimnak. Faragok, hogy agyoncsapjam az időt, s hogy pénzt keressék!

Némán álltam ott. És aggodalomtól eitelve vettem bucsút tőle. De a másik „übermensch” termékeny becsapgya meg fog vizsgálni!

Álmodozva éregetett füstkarikákat. Üdvözöltem egy szónokiata után, amelyet az újságok egyenesen szemlélésnek mondtak.

— Ön az emberiség haladását százdokkal tudja előrévinni. Csodás mag az ön szava, amelynek nyomán hívós aratás lakad. A világ történetében nem emlékszem az önöleg hasonló varázslatos erőre! Elnézően mosolygott:

— Mi a haszon? Minél jobban halad az emberiség, annál többet kíván. Azt hiszi teljesen, hogy jelen idejének teljesítése boldogga teendő... De mindig új ideálok támadnak és a boldogság mind távolabbra tűnik. Ugyan minek vegyüljek a hába harcba?

— Hát nem érzi ön is... ellenkezőleg ennek a mind magasabb ideálok felé való küzdelemnek nemestül voltai?

— Tulságosan látom a haszontalan voltát... Irok róla, beszélek, de hogy az életemet annak szenteljem... Bocsánat, de kagagolt voltam.

Siettem el tőle, rohantam a parkba, melynek egyik poétikus szögletében Éva olvasgatott.

Sűrű hajában, úde arcában, nevető nagy szemében, egész nyönyörű testében eleven élet lüktetett. Először fektettem fejét karomba, a tekintetünk találkozott... Éva lihegett... Örömtől mámorosan éreztem, hogy az enyém!... És meny-nyivel inkább az enyém lesz, ha az öszülő negyvenesből újra életerős ifjú válik!

— Éva, szeretem! — suttogtam.

A boldogító világosság költözött félig lehunytt szemembe, hogy csakhamar kialud-jék. Karjai, melyek még az imént ölelefontak körül, most szinte eltasztottak. Mintha emlékezetében keresgélne, végig-simította a homlokát...

Szeretni... oly hamar belefárad az ember... Ezeknek az örömeknek, ó, mily keserű az utóízük...

De hisz megremegettett bennünket egy közös vágy... Érez maga is... Ő, nem érzés, az... csalfa ábránd... A magad íleszek, igen... de azon ostoba lelkesedés nélkül amelyet a köllők és a sáldó leányok szerelmnek neveznek.

Főlemelkedtem, tévova léptekkel, hebegve menekültem a gyönyörű ifjú leány elől, aki, ó borzalom, úgy beszélt a szerelemről, mint egy öreg asszony... Itt a laboratóriumomban tenyerembe hajtott fővel gondolkodom, gondolkodom és fölfedezésem kába hiúsága mindjában elfogja agyamat. Vissza tudtam adni a tesnek a huszadik év-ide ifjúságát, de semmi egyebet. A teremtenyeim az ifjúság látszába balzsamozott mumfák. Első életük örökeként rájuk maradtak az öregség tapasztalásai — és ezzel nem fél össze az ifjonti lelkesedés.

— És lelkesedés nélkül terméketlen, hideg a zseni, a lángész. A ráncok elsimulnak, a test fölegyenesedik, a vér újra pezsgő, de a lelkesedés, amely életi, amely megtermékenyíti a tudományt, amely győzedelmekedik, az nem tud újjászülni. Minek szülessék hát újjá én? A számomra elkészített szermot kibontottam a lombikból... Elégtemek az írásokat, hogy a fölfedezéseimnek nyoma se maradjon... És én, ki Fausthoz hasonlón, újjá fudtam volna születni, im, homlokhoz szorítom a hideg fegyvert... Ég veled Éva... És föluzzák a ravaszt görcsösen vonagló ujjaim...

Joseph Renaud.

1044. sz. 909. Bl. (III. folyt.)

(H. rész a Zala, 196. számában.)

Ő Felsége a Király nevében

a pécsi kir. ítélőtábla.

Mint II-od fokú büntető bíróság, nyomtatvány után elkövetett becsületsértés és rágalmazás vétsége miatt vádolt Genethelm Ferenc, Hajdu György, Stoll János, Snell József, Kulman Mátya, Hajdu József, Légrádi József és Gonyhó Ádám ellen folyamatba tett büntető, mely en a nagykanizsai kir. törvényszék 1908. november 19-án 2302/1908. B. szám alatt és 1908. évi december hó 31-én 2728/1908. B. szám alatt ítéletet hozott, a 2302/1908. B. sz. ítelet ellen Genethelm Ferenc, Hajdu György, Stoll János, Snell József, Kulman Mátya és Hajdu József vádlottaknak, mert cselekményük nem közep bűncselekményt és így nem is bűnök, — a 2728/1908. B. számú ítelet ellen pedig Légrádi József és Gonyhó Ádám vádlottaknak és védő-jüknek amint, mert a közre tett nyilatkozatok nem foglalják magukban sem a becsületsértést, sem a rágalmazás tényállását és mert a Btk. 92. §-a nem alkalmazható, a BP. 385. §. 1. a) és 3. pontja alapján szóval bejelentett és a 2302/1908. B. sz. ítelet ellen felebező vádlottak által írásban benyújtott fellebbezése folytán 1909. június 9-én tartott nyilvános felebbezési tárgyaláson, melyben Tóth László s. elnök, Nábrácky Lajos, Varga Nagy István, Naray Péter Géza és Dr. Kiss István (előbírák) voltak részt, a vád képviselőjében a főmágnavádó részéről senki sem jelent meg, viszont a vád-lottakat Dr. Bárány Árpád közredő képviselte, a jegyzőkönyvet pedig Dr. Takács László tanács-jegyző vezette, véd és védelem meghallgatása után vizsgálat alá vevén, a következőkben ítélt.

A kir. ítélőtábla az első bíróságnak úgy a 2302/1908. B. számú, valamint a 2728/1908. B. számú alatt hozott ítéletét abban a részében, mely szerint ezen ítéletükben megnevezett vádlottak a Btk. 92. §-ban meghatározott nyomtatvány után elkövetett rágalmazás vétségében is bűnösöknek mondattak ki, a BP. 385. §. 1. b) pontja alapján, abban a részében pedig, mely szerint a mindkét marasztalt ítélet közzétételére a vádlottak köteleztettek, a BP. 385. §. 2. pontja alapján megsemmisít, vádlottakat csak a Btk. 261. §. 2. k. feltételben meghatározott nyomtatvány után elkövetett becsületsértés vétségében mondja ki bűnösöknek és ezért őket egyenben a Btk. 361. §. 2. k. feltétele alapján azután a Btk. 99. §-ának alkalmazásával az ítelet jog-csere emlékeztetői számítva 16 nap alatt vég-rehajtás terhe mellett az 1892. évi 27-k. toikk 3. §-ában meghatározott célra fizetendő s be-hajthatatlanság esetén a Btk. 53. §-a alapján (1) egy napi fogháza átváltostatandó (10) tíz kor-pénzbüntetésre mint fő és további (1) egy napi fogháza átváltostatandó (5) öt korona pénz-büntetésre, mint mellékbüntetésre ítélt.

Az ítéletek közzétételére pedig a „Zala” című időszakos lap tulajdonosát, az 1848. XVIII. t. c. 35. §-ában foglalt jogkövetkezmények terhe alatt kötelezi. Egyéb intézkedéseiben mindkét ítéletet hely-ben hagyja.

Indokok: stb.

A kir. törvényszék mindkét ítéletében a tény-állást, a főtárgyalás adataival egyezően állapít-ván meg, azt a kir. ítélőtábla a maga részéről valóban fogadta el.

Pécs, 1909. június 9-én

Balog Károly sk., Dr. Kiss István sk., elnök, előadó.

A másolat hiteles:

Horváth sk., kiadó.

893. sz. B. 1910.

Hivatalos másolat.

Ő Felsége a Király nevében
a m. kir. Curia

nyomtatvány után elkövetett rágalmazás vétsége miatt vádolt Genethelm Ferenc, Hajdu György, Stoll János, Snell József, Kulman Mátya, Hajdu József, Légrádi József és Gonyhó Ádám ellen a nagykanizsai kir. törvényszék előtt folyamatba tett s ugyanott 1908. évi november hó 19-én 2302. sz. a. és 1908. évi december hó 31-én 2728. sz. a. a pécsi kir. ítélőtábla által pedig vádlottaknak és Légrádi József és Gonyhó Ádám védőjének felebbezése 1909. évi június hó 9-én 1044. sz. a. elintezett büntető pert a vádlottak semmisségi panaszra folytatn 1910. évi február hó 10-ik napján tartott nyilvános tárgyalás alapján, a koronagyűlésnek meghallgatása után vizsgálat alá vevén, a következő

yégzést hozott:

A semmisségi panasz elutasítatik.

Indokok:

Vádlottak a BP. 385. §. 1. o) pontjára hivatkozással azért használnak semmisségi panaszt, mert az állított tények valódiságát bebizonyították.

A panasz alaptalan.

A bevádolt cikke tartalma nem egyedül azon kitételek szerint ítéendő meg, hogy a főmágnavádó nincs jogosítva a „cserepesmunkák” címet használni; a közlemények értelme nyilvánvalóan az, hogy a főmágnavádó — a cserepesmunkához nem ért és hogy a közönség ily munkákat roa megnyugvással nem bízhat.

Minthogy ez az állítás alkalmas arra, hogy a főmágnavádót, ki a cserepes iparra törvényes jogosítványai bir, a munkaadók körében kisebbitse, azt pedig, hogy a főmágnavádó a felajánlott munka végzésére képességgel nem bir, bizonyítani meg sem kísérelték a vádatot bentelteség — kizáró ok nem forog fenn.

Ezekhez képest a semmisségi panaszt a BP. 427. §. 4. bekezdése értelmében elutasítani kellett.

Budapest, 1910. évi február hó 10-én.

Sebestyén Mihály sk., Tarnai János sk., tanácselnök, előadó.

(Vége)

Közgazdaság.

Távirat)

Budapest, 1910. július 19.

Készáru-újszlet:

Buza 5 fillérrel magasabb.

Határidő-újszlet:

Buza októberre 9.46, buza 1911. ápriliare 9.70; rozs októberre 7.07, zab októberre 7.17, tengeri búzra 5.65, tengeri augusztusra 5.62, tengeri 1911. májusra 5.62, repce augusztusra 12.40.

Főzékesztő: Szalay Sándor.

Felolvas szerkesztő: Nagy Samu.

Tanoncoknak felvesz egy fiut Szívós Antal mű-órás és látszerész.

Eladó bolt-ajtó. A Teleky-uton a 29. sz. ház-ban egy telje-sen jó vas-rolós bolt-ajtó eladó. Legkésőbb augusztus 1-én álvethető.

Tűzifa-eladás!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a

tűzifa-eladást

ujból megkezdtem és így megrendeléseket azonnali és későbbi szállításokra — akár suly, akár egész, 3 és 6 öl szerint — elfogadok. Legjobb minőségű száraz bükkszálat óvakim 36 koronáért, suly szerint 1 korona 90 fillért hához állítva, szállítok.

Kiváló tisztelettel

Kondor Adolf tűzifabizományos

Arany János-utca 2. sz. Telefon 122

FIGYELEM.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Fő-ut 15. sz. alatt levő, régi jó hírnévnek örvendő

fehérnemű-lisztlió intézetemet

a legújabb villanyerőre berendezett

vasaló-géppel

szereltem fel. — Főlölegessé vál tehát a fehérneműeknek és gallé-roknak tisztítás végett Bécsbe és Pestre való küldése, miután ezen felülmuhatatlan gépen által szép és tiszta munka, valamint pontos kiszolgálás tekintetében, a versenyt bármely fővárosi céggel felveszem s a legkényesebb igényeket is ki-elégíthetem. — Kérem egy próba által fentiekrol meggyőződni.

Mayer Klotild fehérneműlisztlió.

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári időnyra.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
elrendő 1 teljes	1 szelvény 12 korona
teljesruhához	1 szelvény 15 korona
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 17 korona
ara csak	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt lekete szalonruhához 20. Kéti épuig leöltő-szöveteket, turista-lodent, sevim-kamagant gyári drakon kívül a mindentit ismert megbízható és szolid posztógyári raklar.

SIEGEL-IMHOF, BRÜNN.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyre szolgál minden-kinek, ha szövetszükségletét directe a nyártasheiyen Siegel-Imhof cégnél rendeli. Oriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a leg-ujabb szövetekből. Szabott, legol-csobb árak! — Bármely kis meg-rendelés teljesítése szigorúan mintahú és figyelmes. 3076

Első kanizsai szörme megóvó intézet Eötvös-ter 9.

Mely által okozott károk ellen mindenki biztosítva van, ki a szörme és egyéb téli ruhát gondozás végett hozzám adja, nálam a lelkiismeretes kezelésem kívül a tárgyak tűz és betörés ellen is biztosítva vannak. Szűcsmunkákat bármiféle kivételben a legújabb divat szerint, javítást és átalakítást ócsón és pontosan eszközölök.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve

4039 kiváló tisztelettel

ROBINSON GYULA szűcsmester.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

A szerkesztőség (Béla) közlemények a szerkesztőség címére küldendő. — Kérlekint megőrizendő az értékesítési és névtelen leveleket nem vesz figyelembe a szerkesztőség.

A szerkesztőség és kiadóhivatal szerint van a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
háztól hordva:	szétküldéssel:
Egy hóra 1.20 K.	Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 3.50 „	Negyedévre 4.50 „
Félévre 7. — „	Félévre 9. — „
Egész évre 14. — „	Egész évre 18. — „

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltség, kéli kimutatások és magán-közlemények soronként 50 fillér.

Eljegyzési és esküvői értesítések díja 5 korona. Kézbesítési díja 6 kor.

XXXVII. évf. 158. szám.

Nagykanizsa, csütörtök, 1910. július 21.

Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

A népszövetségek kudarca.

Nagykanizsa, július 20.

A júliusi rekkenő szélcsendben, midőn országos politikán, a társadalmi energiákon, közigazgatásban, művészetben, még a rendőri statisztikán is az apatikus nyugalom terjesztette szét ölmos szárnyait: emlékezzünk harcos időkre, harcos idők letűnt napjaira. Olyan emberek magunk felett való mosolygásával, kik valamikor jelentéktelenségnek túlzott fontosságot tulajdonítottunk, kérdezzük: hol van a tavalyi hó? — és hol vannak a népszövetségek? — Szétekintünk Zalamegye térségein és az egykori hatalomnak, a néppártnak alig találjuk nyomait és magával a párttal együtt eltűntek innen időtlenül született, be nem vált követelési kortesszerűei: a népszövetségek.

Érdemes elmélkedni a népszövetségek kudarca felett, mert nagy népcsalás hiúsult meg itten. A csalást nem azok követték el, kik jóhiszeműen a népszövetségi agitáció szolgálatába álltak azért, mert ennek a hitvédő és népmentő misszióját hitték és vallották, hanem azok, kik cinikus ravaszsággal egy pártpolitikai kortesakció parádés öltözködés kiarendálták a hitvédelem és a népmentés legrikoltóbb jelszavait. Ime, alig hogy az akció tulajdonképpen való lényege, a néppárti politika elbukott, a népszövetségekről is lehámlott minden hamis szín és máz és a néppárttal együtt indult veszendőnek az egész népszövetségi felbuzdulás. Pedig hát a józan ész és tisztességes szándékok logikája úgy találná, hogy népet védeni, menteni a néppárti bukástól függetlenül tovább is lehet és ha a néppártnak a népszövetségekkel valóban ilyen egyes szándékaik voltak, a néppárti bukás dacára is lehet tovább buznogni ebben a nemes irányban. No, de hiszen világos, mint a Nap: a népszövetségek nem tudták liferálni néppárti képviselőket, a nép-

szövetségekre tehát nincs tovább szükség. Mehet a nép Amerikába, lehet igazságtalan az egész adó- és a választási rendszer, elszaladhat az utolsó talpalattnyi földecske a paraszt lába alól, mi köze hozzá a néppártnak? A párt mandátumot akart és nem kapott. Ez fáj. — A népszövetségek, mint kortestényezők nem váltak be, a párt leszámol hát velük.

A politika berkeiben bizony sokszor hiányzik az egészséges erkölcsi érzék; de, néha rábukkanunk arra a mindenért kárpótító és vigasztaló tudatra, hogy a hazugságok rendszerint a politikában is megbojszulják magukat. Lám, annak is elérkezett az ideje, hogy a népszövetségi parádé mögül is elővigyorgjon a legcsunyább valóság pusztá képe, hogy lehámlott minden, ami kölcsönzött szín, lény, pompa, jelszó volt és kiütötte fejét a kolosszális néppárti hazugság, mertelenül, hamis diszeitől fosztottan. A néppárt ráunt, mert pártpolitikai kortesszervnek nem vált be, a nép pedig kiábrándult belőle, mert rájött a csalásra. Arra, hogy a nép verejtékes filléreiből akarják táplálni a feneketlen gyomru néppárti politikát.

A magyar nép csakugyan védelemre szorul a saját hazájában, ezt a védelmet azonban elsősorban magától várja és követelje. Ha egyszer értelmi színvonala arra a fokra emelkedik, hogy felismeri bajainak az okát és helyes szükségleteit és ha a törvény hozás munkájának ebbe az irányba tud lendületet adni, akkor a nép megvédi magát. De értelmi színvonalának a kíváncsatos emelését mindenhol inkább várhatja, mint a néppárttól, melynek egyetlen éltető eleme némely kerület választó népének elmaradott kultúrálansága.

A népszövetségek visszavonulásával egy népműítő nagy hazugság veszt erejéből.

Politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 20.

Csendes obstrukciót emlegetnek a kormány szócsove. Sokalják a felirati vitának tartalmát. Ők ugy szeretnék, ha az ellenzék ellenzéki sége csak pusztá formalitás volna. Megszabnak a kormány körében előre, hogy melyik tárgynál hány ellenzéki szónok vegyen részt a vitában, talán még a szónokokat is ők jelölnék ki.

Megírta Khuen-Héderváry még a választások előtt, hogy ő a magyar parlament képét milyennek kívánja. Legyen egy nagy kormánypárti többség, amely bécsi kommandóra megszavaz mindent. S ezzel szemben álljon egy törpe ellenzék, mely röviden és velősen deklamál a nemzeti ideálokról, amelyeknek megvalósítását, sőt megközelítését maga sem veszi komolyan. Most tehát, hogy a függetlenségi párt nem pályáz az ilyen mondva csinált ellenzéki szerepre, hanem maga állapítja meg taktikáját, már a felirati vitának tizedik napján panaszkodnak, hogy nyakukon az obstrukció, nem tudnak dolgozni. Pedig vajmi kevésse erőltetik meg magukat. A 250 munkapárti honatýból alig 40-50 létezik a házban, azok is a folyosón trécselnek. Egyes harciasabb szellemű képviselő megkísérli közbeszólásokkal éltetni a vitát, de rendszerint pórul járnak a közbeszólók és fanyar arccal s erőltetett mosollyal hallgatnak el. Mivel tehát alaposan védekezni a súlyos bírálat és igazságokkal szemben nem tudnak, áhitozzák a sürgős javaslatok gyors lejárálását és a vakációt.

A pártok kívüli hatványhatásoknak a munkapártba napok óta szellőztetett belépéséről megnyilatkozott gróf Andrássy Gyula, a volt alkotmánypárt volt vezére. Meg kell állapítani, hogy Andrássy ez alkotmányos világotan jelezte politikai álláspontját. Kijelentette, hogy a kormány iránti bizalmatlanság okából a munkapártba való belépéséről szó sem lehet. A lényegesebb tárgyi szempontokat, melyek őt Khuen politikájától elválasztják, három fő kérdésben jelezte.

Ő ugyanis a katonai kérdések rendezésénél a kiengeszteltség programján túl terjedő nyelvi engedményeket is kíván, míg Khuen ellenkező tanácsot adott a királynak.

A második szempont a választói reform mikénti megoldásában rejlik. Andrássy ma is ragaszkodik abbéli meggyőződéséhez, hogy ez a reformot nemzeti szempontból csak a pluralitással lehet helyesen megvalósítani.

Harmadszor: a közigazgatás államosításának nem híve.

Váló, hogy Andrássy Gyula az alkotmánypárt fennállásakor is ezeket a politikai elveket vallotta. Éppen ezért érthetően volt, hogy amidőn ily lényeges politikai elvek választották el őt Khuen politikájától; miért tartotta szükségesnek pártja feloszlását, s miért utasította híveit, hogy csak lépjenek be a munkapártba. Talán így akart meggyőződni arról, hogy kik azok, akik addig, míg kormányon volt, hívei voltak az ő politikájának; amint azonban kiesett kezükből a hatalom birtoka, elvekre való tekintet nélkül sietnek menekülni az ő súlydó hajójáról, mint 1905-ben a Tiszáról. Most azonban azt is tapasztalhatja, hogy igen sokan azok közül, akik nem léptek be Khuen táborába, most keresik az egérutat, Andrássytól megszabadulni. Ezért tartják napirenden a sajtóban a csatlakozásnak kérdését, s ezért igyekeznek tompítani az őszerekes ridegen elutasított nyilatkozatait.

Megfelebeztek a 20 ezer koronás határozatot.

A tisztviselők a belügyminiszterhez.

A városi tisztviselők egymás ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Mint azt megírtuk, a város egyes tisztviselői felebbezték készítettek a városi képviselőtestülettől ama határozata ellen, mely a huszár korona feloszlását tartalmazza. A felebbezést azok a tisztviselők írták alá teljes számmal, akiknek helyzetén a határozat akként segített, hogy az a rendelet leegyszerűsített értelmével föltétlenül szűköszerű volt. És a felebbezés azok ellen a tisztviselők ellen irányul, kik állítólag többet kaptak a 20 ezer koronából, mint amennyi nekik a rendelet helyes értelmezése szerint járna. De, azt mondja a terjedelmes felebbezés, nem is az a sérelme a felebbező tisztviselőknek, hogy a határozat egyes tisztviselő társaikat magasabb rangsorba sorozta; sőt, úgy mondják, ez örömmel tölti el őket, azonban a határozat a felebbezők anyagi kárát jelenti. Mert a 20 ezer koronából nem telik az összes tisztviselők fizetésének ily módon való kiegészítésére (mintegy hater ezer koronával kellene több pénz) s ezért a felebbezésben kifogásolt tételek a felebbezők fizetéskiegészítését csökkentik egyforma százalékos arányban. Ebben tán igazuk van a határozat ellen felebbező tisztviselőknek, viszont azonban az is bizonyos, hogy az igazi kollégialitás elvei szerint akkor jártak volna el, ha nem a

DENTON

Legújabb magyar találmány. Fogkefe fölösleges.

egyesíti a fogkefét, fogport és szájjvizet
igen kényelmes és minden fertőzést kizár

ára 30 darabonként dobozba csomagolva 70 l.

Használati utasítás.

A hüvely szines oldalával a tenyer felé fordítva a mutató ujjá húzandó és használat előtt rövid ideig vízbe mártandó. A fogakat kivételbelet fehértől fog használatban dörzsölniük le.

Kétféle nagyságban kapható hüvely és azok részére minden drogériában, gyógyszerárban és illatszertárban.

határozat megsemmisítését, hanem a hiányzó hater koronának a városi kaszárnyból való kiutalását próbálnak a rendelkezésünkre álló, bizonyára méltánylásra számítható eszközökkel elérni.

A felebbrészből, mely nyomatott 4 ivoldalny terjedelmű, közöljük az alábbi főbb részeket:

Az árvászeki ülnökök (Hatis Istvánt) a VIII. fizetési osztályba sorozza a képviselőtestület, holott a miniszteri táblázat a IX. fizetési osztályba osztja be. Lehetne ugyan az ülnök magasabb fizetési osztályba való sorozása mellett ezen állásnak a szervezési szabályrendeletben megállapított címével, az „árvászeki előadó tanácsossággal” érvelni; azonban ezzel szemben a rendelet 2. pontja így szól: „A tanácsnoknak a VIII. illetőleg a IX. fizetési osztályba sorozásánál tisztán a „tanácsnoki” elnevezés nem lehet irányadó.” Majd a 3. pont: „Az a tanácsnok, ki egyáltalán más rendszeres állás teendőit is el látja, csak abban az esetben sorozható a tanácsnokok részére megállapított fizetési osztályba, ha a tanácsban egyébként is szakszerű közigazgatási előadói teendőket végez.” Az árvászeki tanácsos pedig a tanácsban közigazgatási előadói teendőket soha nem végzett, hanem árvászeki ülnöki és községi bírói teendőket, azért, mint árvászeki ülnök a IX. fizetési osztályba sorozandó.

A rendelet ezen helyes felfogását látszik bizonyítani a képviselőtestület határozata, a II. közigazgatási előadó tanácsos (Csányi János katonai előadó) sorozása a X. fizetési osztályba, kinek szintén meg van a közig. tanácsos címe, de ez idő szerint nem tanácsosi előadó, s így a rendelet határozmányainak szigorú betartásával a képviselőtestület nem is sorozta a IX., hanem csak a X. fizetési osztályba. (Itt megjegyezzük, hogy Csányi János tanácsos szintén alaposan megindokolt felebbrést adott be ma a határozat ellen, mint amelyet reá nézve sérelmesnek talál. Szerk.)

A városi szervezési szabályrendelet 49. §-ában segédmérnöknek nevezett és ilyennek megválasztott műszaki tisztviselőt (?) a reánk nézve sérelmes határozat a IX. fiz. osztályba sorozza be, annak dacára, hogy a rendelet a táblázatban fel nem sorolt műszaki tisztviselőket csak a X. illetve XI. fiz. osztályba engedí sorozni. Az ügyvezető mérnököt a rendelet a IX. fiz. osztályba osztályozza, tehát a segédmérnöknek ugyanazon osztályba való sorozása a rendelet szellemével ellentétesnek.

A kizárólag a város gazdaságában működő, közigazgatási szolgálatot nem teljesítő városi erdőmestert (Csigaházy Antalt) a IX. fiz. osztály 2. fokozatába osztotta a határozat, holott egyáltalán nem részesíthető állami segélyben a rendelet szerinti, mert „a város különböző gazdasági javadalmi alkalmazottjai az államsegélyből kizárandók.”

Kifogásolja ezután a felebbrészes, hogy a kórházi gondnokot (Hiezelberger Lajost) és a kórházi írnokot (Ruesz Antalt) a X. illetve XI. fizetési fokozatba osztotta be a határozat. Ezek, ugye mond a felebbrészes, nem végeznek közigazgatási szolgálatot és eddig sem a városi pénztárból kapják fizetésüket, hanem a kórházi költségvetésben van gondoskodva a járandóságokról. Egyébként pedig a szervezési szabályrendeletben sem fordulnak elő, mint városi tisztviselők.

Az adóízzet (Horváth Istvánt), a számlázót (Hardy Gyulát), a rendőrbiztost (Hajós Ferencet) és az írno ib. aljegyzőt (Benedek Józsefet) a képviselőtestület a XI. fiz. osztályból a X. fiz. osztályba sorozta. Ezek a rendelet szerint csak akkor volna a XI. illetve X. fiz. osztályba sorozhatók, ha a táblázatban a rendőrségi, mérnökségi, számvességi és adóhivatali állások közé be nem lennének osztva.

Minthogy azonban a rendelet őket a XI. fizetési osztályba sorozza, így magasabb fizetési osztályba való sorozásuk a rendelet szellemével ellentétes. A közbizhídi állatorvosnak felvételét szintén kifogásolja a felebbrészes, végül azonban annyit koncedál, hogy az a XI. fizetési osztály 2. fokozatába sorozható.

Egy városi kézbesítő (Czulek Józsefet) tudvalevőleg szintén felvette a közgyűlésen a 20 ezer koronás listába. Ezt szintén törölni kívánja a felebbrészes, mely erre vonatkozólag ezeket tartalmazza:

A kézbesítő, kit a rendelet meg sem említi, s aki egyáltalán nem is sorozható, mert szolgál munkát végez, a XI. fizetési osztály 1. fokozatába sorozta a városi képviselőtestület. Különbben pedig éppen ez a kézbesítő közigazgatási teendőket nem is végez, mert a kir. járársághoz van beosztva, igazságügyi iratokat kézbesít. Mindezeket összegezve a felebbrészes a városi erdőmestert, a kórházi gondnokot és írnokat, a közbizhídi állatorvost és kézbesítő szolgát a sorozásból teljesen törölni és az államsegélyből kizárni óhajtja. Ellenben az árvászeki ülnökre, a segédmérnökre, a városi adóízzet és számtizst, a rendőrbiztost és a tb. aljegyzőt vonatkozólag az a kívánsága, hogy ezeket a XI. fizetési osztály, szolgálati idejüknél megfelelő fokozatba sorozza a belügyminiszter.

A felebbrést mintegy 10 aláírással ma délután adták be a tanács iktatóba. Sikert azonban csak nagyon kis részben lehet várni tőle.

Justh Gyula afférje.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 20.

A képviselőház mai ülésének egy incidensből kifolyólag lovagias afférje támadt Justh Gyulának Mondbach Imre nagyioldi képviselővel. Midőn ugyanis a mai ülésen Justh Gyula adatokkal igazolta, hogy a nagyioldi választáson súlyos visszaélések történtek, Mondbach magából kikelve kiáltotta:

— Hazudik! Hazudik!

Az ülés végeztével Justh Gyula, gróf Eszterházy Minállyal és gróf Batthyány Pállal provokálta Mondbachot, ki szintén megnevezte segédeit. A segédek még a délután folyamán tanácskozássra ültek össze.

Országgyűlés.

Bevégezték a felirati vitát.

Justh Gyula beszélt.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, július 20.

A képviselőház mai ülésén Berzevics Albert elnököl. Folytatták a felirati javaslatok tárgyalását.

Rónay Ernő a munkapárt javaslatát fogadják el. Az ellenzék követeléseit utólagos utópiaiknak tartja, maga az ellenzék kerülne a legnagyobb zavarba, ha arra kerülne a sor, hogy követeléseit megvalósítsa. Az általános, egyenlő és titkos választójognak ellene van, mert a magyar szupremáciájának sérelmétől tart.

Haller István Radnay Alajossal és Kichter Jánossal polemizál. A kuriai bíróságot nagyon hiányosnak tartja a választási vizsgálások megakadályozására, mert a törvény hézagos és könnyen ki lehet játszani. Követeli az általános, egyenlő, titkos, közszegényi választói jogot. Ellenzi a felszerelt iskolák államotitását. A néppárti felirattal fogadja el.

Szűnet után Justh Gyula mondott nagyobb beszédet. Elismerte, hogy provokálta a nemzet illetét, de ezt az illetét megharagvottak és a nemzet nem választotta szabadon. Justh erősen osztorozza a választási vizsgálásokat, majd megdöbbentő adatokat közöl a nagyioldi választási vizsgálatakról.

— Hazugság! Hazugság! — kiáltja kórház Mondbach nagyioldi képviselő. Oriánai raj támad.

Justh Gyula nem tudja, hogy kiszólt kórház és a sértési általánosságban vizsgálataitja.

Elnök kifejezte, hogy a Mondbachot rendre utasította, de a nagy zajban nem hallhatták.

Justh Gyula az elnök kijelentését tudomásul veszi. Pártja felirattal fogadja el. Kijelenti, hogy addig nem lesz rend és béke, míg az általános, egyenlő és titkos választói jogon alapuló választási reformot meg nem alkotják.

Miután több szónok nem iratkozott fel, elnök bezárta a felirati vitát. A zárszó jogán holnap mondanak beszédek.

Mondbach Imre munkapárti képviselő személyes kérdésben szólal fel és a nagyioldi választásra vonatkozólag Justh Gyula által előterjesztett adatokat cáfolja.

Ezután áttértek az interpellációkra. Batthyány Tivadar gróf, a szegvárdi borvidék pusztulásáról interpellálja a földművelési minisztert.

Serényi gróf földművelési miniszter kifejezte a válaszában, hogy a vidék fölségelyezésére mindent elkövet. Válaszolt még Szabó István interpellációjára is a györgyszigeti belvizek csatornázása ügyében.

A botrányhős honvédtizedes.

Felmentették a rendőrbiztost.

— Törvényszéki főtárgyalás. —

— Saját tudósítónktól. —

Hajós Ferenc rendőrbiztos állt ma vádlottként a törvényszék előtt. A hivataluk magaslatán álló lelkiismeretes rendőrszecs sorsa érte utol: a megleckéztetett garázdálkodó igaztalan vádja. A bosszu-vád azonban a ma délelőtti megtartott főtárgyaláson alaptalannak bizonyult és a kellemetlen ügybe kevert rendőrtiszt felmentésével teljes elégtételt nyert.

Még márc. 13-án egy városzerte borba-fuló vasárnap este 11 órakor történt, hogy Hajós Ferenc rendőrbiztos több rendőr kíséretében a Teleky-uton lévő „Hattyu” vendéglőbe tért, hogy ott a záróra betartását ellenőrizze. A korcsmában 3 katona, egy honvéd tizedes, — Mihályka Vendel, és két közös baka tartózkodott, kik nem akartak a rendőrbiztos felszólításának engedelmeskedni. Főleg a honvédtizedes legénykedett nagyon — és mindenáron bele akart kötni a rendőrtisztebe. Végül azonban mindhármán elavozták a korcsmából.

Amint valamivel később a rendőrök is elmentek a Hattyuból és hazafelé igyekeztek, az Eötvös-tér sarkánál, a Sas korcsma előtt az ut közepén, éppen az ívlampa alatt újra ráakadtak a bakatársaságra, amelyet azonban ekkor már három konyhai hölgy egészített ki. A katonák a leányokkal az ívlampa alatt frívol módon enyelegtek, amit Hajós biztos látva, a leányokat távozásra hívta fel. A közös bakák lányai szó nélkül engedelmeskedtek a rendőri parancsoknak, a honvédtizedes azonban elerkezettnek látta az időt, hogy a Hattyu-beli kudarcért magának elégtételt vegyen és ráordított a szeretőjére, hogy amíg ő bele nem egyezik, addig moccani se merjen.

Hajós erre a renitens katona nevével oldalgyevertnek számát kérdezte a leánytól, mire a tizedes a rendőrbiztost vállon ragadta. A szintén jelen volt két rendőrségisegére sietett a biztosnak, — aki mellől a katonát félrelökték, a biztos pedig egy ügyes fogással kikapta kezéből a bajonetet, hogy annak számát megnézhesse.

Igy aztán már hazafelé indultak a rendőrök, a tizedes pedig utánuk sonfordál. A Szentháromság közelében kérte vissza a rendőrbiztostól oldalgyevert és midőn kérésre teljesített maradt, a kezében lévő oldalcsizajját rátámadt a biztosra, ki fejbe akart sújtani. Hajós azonban megelőzte őt és egy pillanat alatt kirántott éles kardjával két vágást tett a fején, melyek azonban nem okoztak súlyos sérülést.

A vérző fejű katonát a láktanya ajtajában megállították és vallatásra fogták arra nézve, hogy hol hagyta oldalgyevert. A tizedes hosszú, költött mesét adott elő erre az ügyeleztetnek, aki jegező-könyvből foglalta a vallomást. Ezt az eszedparancsnokság, majd a dandárparancsnokság elé terjesztették, mely utóbbinak felterjesztésére a nagykanizsai kir. ügyészség vá al emelt Hajós Ferenc rendőrbiztos ellen.

A főtárgyalás során azonban maga a vádló ügyész, dr. Kiss László is meggyőződött a feljelentés alaptalanságáról és a védő nélkül megjelent rendőrbiztos jogos

önvédelmét fejezte. A bíróság még Hajós rendőrbiztos előterjesztéseit hallgatva meg és őt egész délelőtti tartó tárgyalás után a hivatali hatalommal való visszaélés vádjá és ennek következményei alól felmentette. A törvényszéki tanács elnöke dr. Fischer József, szavazóbírái pedig Székács Pál és dr. Mutschbacher Edvin voltak. Az ítélet jogerős.

Uj regényünk.

Rovenszky Árpádnak, lapunk szépirodalmi dolgozóitársának új regényét vasárnapi számunkban kezdjük meg.

CSEREY ILONA

a regény címe s a regény alakjai a tödővészések szomorú világából valók, akiknek egyénisége, nyomorúsága számlálhatatlan, de akik sok esetben embertársaink kiváltságosabbak. Szerzője nem a tudományt, hanem a mikroszkópba, hanem a ritka megfigyeléssel a sajgó, lassan hervadó, de fájdalmában is fenköli, gyengéd érzésű lelküket. A tödővészések lelke a biztos halál tudatában; az örök lemondás fájdalmának hatása alatt; a soha meg nem valósuló remények atkának súlyától megtörve, egészen más valamié vedlik, amire nem egyhamar találunk meghatározást. Az igazi tödővészések lelke felettünk áll. Ők alkotják az összefüggő kapcsolatot, amely a létező emberiség és a szellemvilág között van. Látnoki erővel látnak a jövőbe, ahonnan legfeljebb csak távorságot merithetnek a hosszú szenvedés után bekövetkező rövid halál-tusához.

Cserey Ilona, a regény hősnője, egy viruló szépségű leány, aki öntudatlanul szerelemre gerjeszt egy hasonló emberi roncsot. S mikor a szerelmi élekezéssel mellett már ott áll a halál, akkor szánalomból sülyed a közönséges bukott nők közé. Vétke mindennaposága mellett is lelketemelő. Bukásában egymással ölekez a szerelem a szánalommal; a jóság a bünnel; az érény a kárhozattal; az oltár virágja a mocsár bútrókjével. A férfi életével fizet és a bukásról senki senki sem tud. — Ámde Cserey Ilona a véghetetlen szerelmen keresztül is felismeri a bűn súlyát és mikor hónapok mulya az ő lelkébe lopódzik hasonló érzelem, akkor könyörtelenül tépi ki annak meg a boldogság lehetőségét is, hogy méltóan vezekeljen. Nyíltan megvádolja önmagát, de éppen a becsületes lemondás egyengeti előtte a boldogulás és a boldogság útját.

Hirek.

— A „Zala” részvénytársaság egy éve. A „Zala” hírlapkiadó és nyomdai részvénytársaság” igazgatósága ma délután tartott ülésén foglalkozott a részvénytársaság idei, első mérlegével, mely kedvező eredményt tüntet fel. Az igazgatóság azt a javaslatát terjeszti a közgyűlés elé, hogy az alapítási költségek levonása és igen jelentékeny leírások után az első üzleti évben a részvénytársaság négy százalékot fizessen a részvényeseknek.

— A kerületi parancsnokság új székhelye. A legmegbízhatóbb forrásból származó híradás nyomán megemlékeztünk arról a lehetőségéről, hogy Székesfehérvárról elkerül a honvédkerületi parancsnokság és az új székhelyként tekintetbevehető városok közt Nagykanizsa is szerepel. Az erre vonatkozó közleménynek átvetve egyik fehérvári lapírunk és nyomban kérdést intézett Fehérvár város főjegyzőjéhez az iránt, hogy miben áll a ker. parancsnokság ügye. Itt közöljük a főjegyző felvilágosítását, melyből kitűnik, hogy értesülésünknek komoly alapja van.

Székesfehérvár városnak a katonasággal kötött szerződése, — mondja a hírlap, — tavaly jött le. Most egy pótlólevelet kérnek, ami százezer koronára kerül. Nincs arról szó, hogy meg ne építenék a kért épületet, azonban mi újabb 25 éves szerződést kérünk, a katonaság pedig csak egy évre akar leszerződni velünk. Egy évi szerződésért természetesen nem kockáztathatunk százezer koronát. Nevezetesen, hogy más városnak megadják a 25 éves szerződést; nekünk nem.

Megjött a flumei cápa. Minden nyáron, talán mindig egyidőben megjön a flumei cápa, melyről az összes lapok írnak. És a cápa, ime már itt is van: „Ferich flumei halász legnap délután bárkájával a kikötőtől halászatra indult. Alig hagyta el a kikötőt, midőn alatta egy öt méter hosszú cápa ment el. A halászként szigonyokkal fölserelve azonnal utána eveztek, de nem tudták elfogni. A cápa Abbázia irányában elmenekült.” A cápa tehát eljött; és pedig, mint igazi magyar cápa, Abbáziába ment nyaralni. De jöhetett volna hozzánk, Nagykanizsára is, vagy bárhová, hol e verébgyilkos hőségben újságot írnak. A közönség élénken érdeklődik a lapok belső élete iránt, szereti tudni, hogy mi történik a szerkesztőségi műhelyekben. Ezért nem érdektelen, ha megírjuk, hogy a magyar lapok öt év óta nem értek meg ily eseménytelen, ily sivár, ily abszolút uborkaszegény, mint amilyen az idén az újságírásra neheztel. Szinte csoda számba megy és az újságírói életmód legbeszédesebb jele, hogy a lapok egyáltalában megjelennék. Sehol semmi, a napok szürke eseménytelenségben telnek, a politikában, a társadalom térségein, a rendőri krónikákban a füstöl sem mozdul. Az új kormány és az ellenzék lélekzet-visszafojtva várt első heves összeküldéseit elnyelte a júliusi hőség. A képviselőház álmos csendjében Nimolszky Némó újdonsült képviselő ur mérőföldes távolságra minden érdeklődéstől dőngöl a szűzbeszédet, a folyosók unottak, csendesek, üresek. Az egész törvényhozási kimerül abban a nemes törekvésben, hogy a nyári szünetig még hátralevő napokat mielőbb lepergessék az idők rokkáján. A vidék is tökéletesen mozdulatlan, mint egy abszolút nagyhatalom. Szünetel a vármegye, a város, a törvényszék, az ipartestület. Nyáron még kabátot sem loznak; a betörő is leveti a sajátját, nehogy másét elloplja. Nagykanizsa lelátói csirkefogói valahol a práter fal alatt hűsölnek, ők is engedélyezték maguknak néhány heti nyári szabadságot. Az egész vonalon ideális csend és nyugalom, melybe szinte brutális hangzavarral szólt bele a kőbányai levélhordó család drámája. — Semmi, semmi, úgy látszik, hogy az egész világrend beszüntette ősi foglalkozását, a szakadatlan mozgást. Mindössze annyi történik, hogy Farkas rendőrkapitány még mindig humorizál a hivatalában, de ez egy újság anyagául nagyon kevés. — Itt a cápa, nagyon itt van. És az újságok, — mi tehetnek egyebet? — az újságírók találgatják a hatalmas vízi állatot és adnak melléje valami savanyut is, — néhány hasáb uborkasallatát.

Változás a piarista rendben. A kegyes tanítórend kormányja a jövő iskolai évre megállapította az egyes tanárok helyettesítését. Ezek közül Nagykanizsára helyezett Eberhardt Bélát, Nagykanizsáról pedig Veszprémbe telek Farkas Miklóst. Az áthelyezések közül még érdeklik olvasóközönségünket az alábbi, korábban Nagykanizsán működött tanárok helyettesítései: Szakál Gyula Kiszabrenbe, nyugalmazott. Matkó Károlyt és Preseller Ferencet mint tanárt pedig Podolinba helyezte a rendi kormány.

Faludy repül. Faludy Károly újonnan elkészített propeller tengelyes pompákon bevált, úgy, hogy a zseniális feltaláló ezzel felszerelve most már sokkal hátrábbra

szembeszáll az ezer veszedelmet rejtő levegővel. Ma reggel ismét repült egy keveset Faludy, most már egy kicsit magasabban — fél méter magasságban, — mint amennyire tegnapelőtt merészkedett. Az éjszaka azonban ismét rettentően megázott a kitűnő aeroplán, mert az a primitív sátor, mely hangár gyanánt szolgál, semmi ellen sem védi meg. Annyira nem, hogy az éjszakai vihar az egész sátrort elvitte a gép fölül és azt a gyakorlótértülts oldálára röptette. A harmadfélmászás repülőgéppel azonban nem birt a szél ereje, úgy hogy annak más baja nem történt, csak csúron vízessé ázott. Igaz, hogy ettől meg a gép lécrészei annyira tönkre mentek, hogy azok sürgős kicserélése lett szükségessé. És ez egy kis akadályba ütközik, egy kis pénz-kérdésbe, mert Faludy egész ingó vagyona a mai nappal egy forint 31 krajcárt tesz ki, amihez csak néhány száz koronás fog kellene, hogy a gép ismét eredeti megbízható állapotába legyen hozható.

Kápolna a kiskanizsai temetőben. A ma délutáni építési bizottsági ülés tárgyai között lesz a kiskanizsai temető kápolnájának építési terv. Eddig nem volt kápolna, csak hullaház a kiskanizsai temetőben. De ezt a kápolnát sem közadakozásból szándékoznak emelni, hanem egy kiskanizsai származó mura-közi plébános áldozatkész kegyeleme emelteti azt. Imrei Ferenc kiskanizsai plébános a kérvényező, aki a várostól csupán telket kér a kápolnához, még pedig a kiskanizsai temetőnek nemrég megvett új részében. A kérvényhez mellékelve vannak a tervek is, melyek egy nagyon csinos és elég nagy méretű kápolna rajzát mutatják. A kápolna tornya 16 méter lesz (kb. egy kétemeletes ház magassága) hossza 10 méter, szélessége pedig 5 és fél méteres. A kápolna közepén Imrei Ferenc családja részére sírboltot épített.

A munkaspénztár átszervezése. Országoszerzte folytak a Kerületi Munkásbiztosító Pénztárak átszervezési munkálatai. A nagykanizsai pénztár Révész Lajos igazgató előterjesztésére ebbeli munkálataiban való segédkezésre az Országos Pénztár jóváhagyásával meghívta Lőrincz Henriket, a szombathelyi pénztár ügyvezető igazgatóját, ki a szombathelyi pénztár átszervezési munkálatai már befejezték. Az átszervezés kiterjed a tisztviselői állásokra is. Lőrincz Henrik saját pénztárát oly kép reorganizálta, hogy az ma egyike a legmunkásabb pénztáraknak. Lőrincz Henrik, a hét első három napját Nagykanizsán töltötte és a jövő héten ismét visszatér ide, hogy a helyi ügyvezetővel az átszervezéshez szükséges intézkedéseket megállapítva, az előterjesztéseket az igazgatóknak megtegye.

Az ügyvédjelöltek serege. A Zala több ízben és kimerítően írt Székely igazságügyminiszter reformtervezetének a már praktizáló ügyvédjelöltek serege ellen érvényesítő részéről. E pontok ellen tudvalevőleg a kanizsai ügyvédjelöltek is mozgalmat indítottak. Mint nekünk írják, a kanizsai ügyvédjelöltek e mozgalmukkal nem állanak egyedül. A székesfehérvári ügyvédi kamara választmánya most tartott gyűlésén elhatározta, hogy Székely igazságügyminiszter törvénytervezetének többi részére adandó véleményétől függetlenül és azt megelőzőleg, a javaslatnak a gyakorló ügyvédjelöltek serege ellen felir az igazságügyi kormányhoz és hasonló sürgős eljárás végett az ország többi törvényszerűségeit is megkeresi. Az ügyvédi kamara választmányának ezen határozata az ügyvédjelöltek körében nagy örömet keltett.

Fürdői mulatság Balatonkeresztúron. A balatonkeresztúri fürdőgyűlési. hó 23-án szombaton, a fürdőgyűlési pavilonjában kedélyes tombolaelőrel. rendez. Belépőjeggyel személyenként legfeljebb 1 tombolatárgy szolgál. A rendezőség fel-

hívja a közönséget, hogy a tombolatárgyakat minél előbb Grawatsch Rezsőné ónagysága címére Balatonkeresztúrra (Máriatelep II. szakasz) beküldeni szíveskedjék. Kezdeté este 7 órakor. — A vigalmi bizottságban, mely ügynököt jövő hó 6-án, szombaton táncmulatságot rendez, több nagykanizsai tag is van. A bizottság elnöke Deák Péter rendőrfőkapitány, tagjai között pedig Bogenrieder Frigyes, Imre József, Király Sándor és Ötvös Emil lesznek.

Vizsik Prepelicset. Prepelics Mátyás, a drávavásárhelyi szerencsétlen festőgyilkos paráztsuhanc már nincs az ügyesség fogházában. Több alkalommal megirtuk, hogy a legborzasztóbb emberi bűn elkövetőjét, Prepelicset az Országos elemegfigyelő intézet közveszélyes őrlőnek talált és ez alapján a törvényszék az ellene folytatott eljárást, melyet már esküdtszéki tárgyaláson függesztettek fel, végleg megszüntette. Ma reggel kísérték át az elmebajoz testvér-gyilkost a rendőrség zárkájába, honnan elmeógyógyintézetbe szállítják. A rendőrkapitányság kérdést intézett a kaposvári, pécsi és zalaegerszegi elmekórházakhoz, melyiknél áll üres hely rendelkezésre. A távirati válaszok megérkeztek, s azok közül csak Zalaegerszegről jött igenlő válasz. Prepelicset tehát holnap reggel oda szállítják, hol bizonyára egész hátralévő életét tölteni fogja.

Elfogták a veszprémi tolvajt. Tegnapi számunkban írtuk, hogy a veszprémi csendőrség a nagykanizsai rendőrkapitánysághoz távirati körözvényt küldött, melyben Galló József volt nagykanizsai kocsi kőzök, aki Veszprémfaluban gazdájától 2000 korona készpénzt ellopt. Ma újabb távirat jött Veszprémből, mely azt jelenti, hogy a nagy tolvajlás hőst a csendőrök éppen akkor fogták el a környék egy kis kertmájában, mikor az egyik lopott száz koronát akarta felváltani. Galló már a veszprémi ügyesség fogházában hűsöl.

Lekaszálta a lábát. Megrendítő esetről ad hírt tudósítónk. A somogy megyei Alexandra pusztán történt, hogy aratás közben Bálint Ferenc arató akart az első kaszás lenni. Miután ő volt a harmadik, előre tolazkodott és egy kasza suhintással Ferencz Mária 18 éves marokszedő lány lábát a kaszával levágta. A boldogtalan teremtés ajultan esett össze. Az orvosi segítség nem használt, mert a leány elvérzett és meghalt.

Agyonverte a haragosát. Drávafokról írják: Darabos István és Győr János drávafoki lakosok hosszú ideig elválaszthatatlan jóbarátok voltak, de nemrég valamin összeküldöztek és azóta halálos ellenségei lettek egymásnak. Néhány nap előtt Darabos és Győr, akik különben szomszédok voltak, összeverekedtek és ezenközben Darabos egy bal-tával többször úgy vágta fejbe Győrt, hogy ez néhány napi szenvedés után behalt sebeibe. A gyilkos Darabost letartóztatták.

Hánszékülés és nyári diárhő-nél a „Kufeké” vízben főzve, tej nélkül, kitűnő tápszer csecsemők számára. Miután a „Kufeké”-ben lévő fehérnyeanag a rosszhatású organizmusoknak alkalmatlan talaj.

Koszorúpótló adományok. F. hó 16-án elhunyt Beck Miksa ur iránti kegyelemből koszorúpótló adományok címén jótékony és emberbaráti célokra adományoztak: Nagykanizsai segélyegylet szövetkezet 30 K, dr. Szabó Zsigmond 15 K, Beck Béla, Beck József, Beck Vilmos, Eichner Sándor a családja, Marton Adolf, Szabó Ignác, Szabó Lipót, Weisz Mór, Weiszfeld Mór s neje 5 K, Beck Henrik 2 K, Rápoth Gyula ügyvéd, Dr. Rápoth Aladár 10 K, Összesen 112 K. Nagykanizsai Irt. Sz. Egyet.

Színház és művészetek

(—) Heti műsor.

Szerda: Pápi-on, a kőfaragó (vigjáték.)
Csütörtök: Romeo és Julia (Abonyi Tivadar jutalomjátéka.)
Péntek: Buridán szamara.

(—) Tílos a csók. Magyar zenészeknek magyar szövegíróval való szerencsés társulását lehetett tegnap este élvezni az arenában. A kissé idegen, az operett-irodalomban is már kopásnak indult tárgy, XIII. Ferenc francia király forró, erotikus légkörű udvari komédiája ugyan nem sok érdekfeszítést tarthatott számot, de a zene, ez a nem éppen eredeti, még kevésbé ötletes, azonban lágy szentimentalizmussal még a leszigorúbb kritikus szívet is megpuhító muzsika sok mindent bocsánatosá tett és élvezetessé tette a nem éppen nagy számú közönség estét. Fábrián Linka, ugyszintén Hajagos dúsalkhatlak a szebb-nél-szebb melódiákban. — Mindketten a legjobb diszpozícióban voltak is és így hatásuk, főleg Fábriának a béke-jelenetben, frenetikus volt. Hidy Irén, mint a főkrónorokos dadája és Faludy, mint a király trombitása és a dada felnőtt babája jóízű népies alakítást nyújtottak. Iszó, Palaky és Derengi, a három miniszter egymást multák felül pompás komikus szerepeikben. Károlyné ismét elsőrendű képességével nevetett, Révész pedig szintén feljegyzésre méltó alakítást nyújtott a „Félszemű bagoly” című gar-nihet tulajdonosának szerepében.

(—) Az államsegély ára. A kormány sem önzetlen annyira, hogy tízezeret ingyen adjon. A kormány jelentékeny anyagi segéllyel hozzá segített Kaposvár városát ahhoz, hogy új szinkort építhessen és most a kultuszminiszter értesítette a várost, hogy az új színházban csak az a színigazgató jászthat, — kit a miniszter küld. Tehát az államsegély fejében a városnak le kell mondania arról a jogáról, hogy szintársulatait megválassza, ami a város és a szintársulatok szempontjából egyaránt helytelen dolog. Ha ugyanis a miniszter olyan társulatot küld a városnak, mely a közönség igényeinek nem felel meg, akkor üres marad a színház, a városnak nem lesz szintársulata és a társulatnak nem lesz állomáshelye.

Táviratok és telefonjelentések.

A szerb szerződés.

Belgrád, július 20. A kereskedelmi szerződés tárgyalásokra kiküldött delegátusok ma folytatták tanácskozásait. A mai tárgyaláson minden valószínűség szerint végleges döntés fog esni. A szerb kormányhoz közelálló körökben azt mondják, hogy a szerződés tárgyalások során mellőznek minden politikai kérdést és hogy semmi komoly akadály nem hátráltatja többé a szerződés megkötését.

Urmányi párbaja egy szerkesztővel.

Marosvásárhely, július 20. Urmányi Nándor országgyűlési képviselő, kinek minap véget ért lovagias ügyétől visszhangzik még most is az ország, ma reggel pisztoly párbajt vívott dr. Fekete ügyvéddel, a „Székely Napló” szerkesztőjével. A párbajra egy Urmányira vonatkozó újság cikk adott okot, melyben dr. Fekete azt írta, hogy aki úgy sértget, hogy előre tudja, hogy nem fog elégtételt adni, az gyáva. A párbaj kétszeri golyóváltással ment, 30 lépés távolságról 5 lépés avánsszal. Sebesülés nem történt.

Felboncolták a megölt gyerekeket.

Budapest, július 20. A gyermekgyilkos póstaizola 5 kicsi áldozatát ma délelőtt felboncolták a törvényszéki orvosok. A szerencsétlen gyermekek valamennyiének halálát elvézés okozta.

Vihar az Alföldön

Kecskemét, július 20. Az éjszaka irtó-zatos vihar pusztított a városban és annak környékén. A villám egy házba beütött és azt, valamint a szomszéd házat felgyújtotta. A két házban a villám 3 embert agyonlőtt. A házak porrá égtek.

Közigazdaság.

Nagykanizsa, 1910. július 20.

Halicsi Lipót gabonabizományos jelentése.

Időjárás: változatlan.
 Irányzat: lanyha.
 Buzaélet: gyenge a kéréslet.

Gabonák nagyban eladási árai.

	Magyar szécsényi	Magyar szécsényi	Roszt- hely	Ta- polca
Buza új	eff. 78	9.-	8.90	8.80
	77	8.90	8.80	8.80
Rózsa	73	7.-	7	7.-
	72	6.90	6.80	6.80
Árpa	la 68	6.40	6.	6.-
	65	6.-	5.80	5.80
Zab	la 16.70	6.50	6.2	6.20
	16.	6.40	6.20	6.-
Káposzta				
Repce	11.75	11.75	11.75	11.75

Koronaártekben 50 kgnt.

Piaci árak:

Buza	K	9.20-30
Rózsa		6.50-60
Zab		6.-
Tengeri		6.-

Távirat.)

Budapest, 1910. július 20.

Készaru-útlelet:

Változatlan.

Hatalmító-útlelet:

Buza októberre 9.39, buza 1911. áprilisra 9.65.
 rózsa októberre 7.03, zab októberre 7.18, tengeri
 júliusra 5.55, tengeri augusztusra 5.50, tengeri
 1911. májusra 5.50, repce augusztusra 12.30.

A rózsaszínű gyöngy.

Élt hajdanában három hatalmas király.
 Az egyiknek Ahmed, a másodiknak Gházi,
 a harmadiknak Szelim volt a neve. Ahmed
 gazdag volt, mint Krózus, Gházi erős,
 mint az oroszán, Szelim jó, mint a kenyér.

Egy nap arra gondoltak, hogy ideje
 már megházasodniuk. Ekkoriban egyébről
 se beszéltek széles e világon, mint Sába
 királynőjének csodálatos szépségéről, aki
 unokája volt annak a híres Sába király-
 nőnek, aki elcsavarta Salamon király fejét.
 Azt mondták róla, hogy még szebb, mint
 a nagyanya. A neve is szépen hangzott;
 ami nyelvünkön az jelent „Májusi Rózsa.”
 Szépségét nem irhatom le, mivel ember-
 fölötti és kifejezhetetlen volt.

A három király elment a szép királynő
 udvarába, aki igen nyájasan fogadta őket.
 A gazdag Ahmed elkápráztatta őt fényes
 ruházatával, ritka ékszereivel és fejedelmi
 költségeivel. A győzedelmes Gházi cso-
 dálatokba ejtette büszke arcával, harcias
 megjelenésével és viézi tetteivel. A jó
 Szelim, akit csak vezéro, Kabe és ku-
 tyája, Bogrul kísért, igen közepes hatást
 tett rá természetes modorával, egyszerű
 beszédével és szelíd szemeivel. Mindhárm-
 an előadták a királynőnek látogatásuk
 célját és szándékaikat.

— Kedves uraim, — felelte nekik a ki-
 rálynő — a mi szent könyveink, amelyek
 családom örökülmái, nem engednek ne-
 kem szabad választást. Azt parancsolják
 nekem, hogy csak ahhoz menjek, aki el-
 hozza nekem, vagy segít nekem megta-
 lálni azt a rózsaszínű gyöngyöt, amelynek
 színe olyan, mint a hajnal, pártatlan a
 világon s amelyet még soha senki sem
 látott. Mindegyiknek egy hetet adok,
 hogy utána járjatok és megkérjétek. Így
 hát három hét múlva adok nektek felele-
 tet és most ajánlom magamat.

— Ha csak ennyi az egész, — gon-
 dolta magában Ahmed, akit nagy gazdag-
 sága hívta és elbámulta, — van ne-
 kem ékszerdobozaimban és pénzes-azek-
 nyeimben elég pénzem, hogy elő tudjam
 keríteni vagy meg tudjam venni azt a
 rózsaszínű gyöngyöt.

De hiába kutatta át összes ékszerdo-
 boxait, hiába küldötte embereit az összes
 ékszerészekhez és gyöngyhálászokhoz, a
 rózsaszínű gyöngyöt nem tudta előtereh-
 teni. És a gazdag Ahmed el volt kesé-
 relve s szomorúan tűnődött azon, hogy

a gazdagság nem érheti el mindent, amit
 akar.

— Ha csak ennyi az egész, — gon-
 dolta magában a győzedelmes Gházi, akit
 ereje görbessé tett, — jól tudom én, hol
 keressem azt a rózsaszínű gyöngyöt. A
 jósok fölvilágosítottak engem. Az óriás
 Magog őri egy elefántcsont-szelencében,
 ezüst tornya tetején, amelyet szárnyas
 sárkány őriz. Kétfelé fogom hasítani az
 óriás Magogot, aztán fölmegek az ezüst
 toronyba, levágom a szárnyas sárkány
 fejét, magammal viszem az elefántcsont
 szelencét és a hercegnőm maga fogja
 kivenni belőle a rózsaszínű gyöngyöt fe-
 hér kezével, amelyivel engem fog meg-
 ajándékozni.

És úgy tett, amint mondta. De a gyöngy
 nem rózsaszínű volt, hanem piros, mint a
 vér. A jósokkal Gházi kegyetlenül bánt el
 és siránkozott, hogy a bátorsága és fá-
 radsága kárba veszett.

Már két hét telt el. A jó Szelimre ke-
 rült a sor. Vezérének, Kalebnek kísérelé-
 ben, aki értett a boszorkánysághoz és hű
 kutyájával, Bogrullal, aki tündér volt
 (mondtam-e már?), arra kérte a királynőt,
 hogy jöjjön el vele a városba egy rövid
 sétára.

Sába királynője birodalmának főváro-
 sában volt egy városrész, amelyet a sze-
 gények negyedének hívtak. Itt nyomorult
 lakásban, hitvány öltözetben, csupa föld-
 ház ragadt szegény lakott, akiknek sok-
 szor nem volt betevő falatjuk. A hercegnő
 s a jó Szelim egy hélig, nap-nap után
 eljártak ide. Sorra meglátogatták a sze-
 gényeket és enyhítették nyomorukat. A ki-
 rálynőnek nap-nap után nagyobb és na-
 gyobb öröme telt ezekben az irgalmas
 látogatásokban, amelyeket miniszterei so-
 hasé ajánlottak neki. A jóság virága las-
 sankint kivirult könnyelmű, gondtalan
 lelkében, amely eddig még távolról sem
 ismerte a nyomort és a szenvedést s nem
 is tudta, mennyire el van terjedve és mily
 fájdalmas. A nyolcadik nap estéjén Sába
 királynője így szólt a jó Szelimhez:

— Mindezek után, kedves uram, még
 mindig nem találtuk meg a rózsaszínű
 gyöngyöt.

E szavakra Kaleb vezér kutyája fogai-
 val megrántotta a királynő ruhája szegé-
 lyét és gyöngéden odavonta egy alacsony,
 szegényes házikóhoz, ahol eddig még
 nem jártak. Egy szegény öreg asszony
 lakott benne, aki már utolsó óráit élte.
 Mikor látta, hogy az angyali szépségű
 királynő közeledik feléje, a szegény hal-
 dokló összekulcsolta kezét. Azt hitte,
 hogy az égből szállt le s azért jött, hogy
 lelkét fölvigye a fényes egekbe. Össze-
 szedte fogyatkozó erejét s elhaló hangon
 ezt mondta a királynőnek:

— Ödvözlég, jó angyal, vártalak. Vigy
 el engem gyorsan oda, ahol nincs már
 szenvedés és csókolj meg, mielőtt meg-
 halok, hogy öreg, ráncos arcom, melyet
 szegények előltek, ragyogva és ödvözlő-
 ten jusson az egekbe.

A királynő teljesítette az öreg asszony
 kérését. Mikor lehajolt hozzá, hogy meg-
 csókolja, a haldokló utolsó könnye rá-
 csöppent a királynő gyűrűjére, magától
 beilleszkedett az arany karikába s hirtelen
 átalakult rózsaszínű gyönggyé, amely
 olyan volt, mint a hajnal s olyan fény-
 nyel árasztotta el a szobát, mint a felkelő
 nap.

Kaleb mosolygott; kutyája, Bogrul,
 csóválta a farkát örömeiben. A királynő
 kegyelettel zárta le a szegény, öreg as-
 szzony kilátó azemeit. Aztán odanyújtotta
 kezét a jó Szelimnek, aki megcsókolta s
 így szólt a világ legtermészetesebb hang-
 jával:

— Ez meg volt írva.

Henri Chantavoine.

Főszerkesztő: Szalay Sándor.

Felelős szerkesztő: Nagy Samu.

Kerestetik egy kisebb bolt-
 helyiség a város
 belterületén. Cím a kiadóhivatalban. 4108

Eladó bolt-ajtó. A Teleky-uton
 a 29. sz. ház-
 ban egy telje-
 sen jó vas-rolós bolt-ajtó eladó. Legké-
 sőbb augusztus 1-én átvehető.

Keresek azonnali beköltözésre
 2-3 szobás, irodának
 is alkalmas lakást. POLLAK M. EMIL
 Nagykanizsán. 4113

Tejet vesz bármily nagy meny-
 nyiségben. A Bécsi
 „Agricola” tejsző-
 vetkezet részére HAAS VILMOS
 fűszerkereskedő, Nagykanizsán.
 Tessék ajánlatot tenni bármelyik
 állomásra szállítva is. 4112

Gyermekeknek

és felnőtteknek.

Kiváló táplálószer
 egészséges és gyón-
 ke, a fejlődésben vita-
 szamarat bármilyen
 koru gyermekeknek.
 Elmondhatja a csont
 és az izom képződé-
 sét, s így elhárítja a
 megzúdulást, a hae-
 menést, bélturult
 és hányászekelőt.
 mint gyermek más szer

Eladó azonnal

minden e fogadható jutányos
 árban egy 24-30 HP.

félstabil gép,

három éves 8. Alm. nyomással
 üzemben megtekinthető.

HORGOS I., gőzmalomtulajdonos
 Nagykanizsán.

Naponta
 frissen pörkölt
 kávé

háromféle nemes kávéfaj keveréke

kilónként frt 2.10.

Drogeria a Vörös kereszthez

Nagykanizsán. 2674

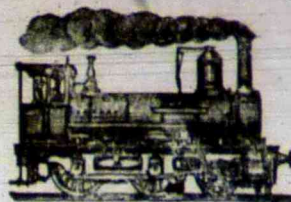
Építkezők figyelmébe.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű
 építő közönség szives tudomására adni,
 miszerint új építkezést, régi épületek tata-
 rozását és az összes építkezési anyaghoz tar-
 tozó terveket, bármilyen rajzok, költség-
 vetések és elszámolások, mind
 azt már éveken keresztül is jutányos és
 kedvező feltételek mellett készítettem, ezut-
 tal is felkértem az építési szakidőszakban a
 közönséget, hogy bármelyik terv kivétel és
 legnagyobb bizalommal hozzáam fordulni
 kegyekedjen, gyakorlatom előre biztosítja
 legnagyobb melegegdedést s kérem nagy-
 becsei pártfogását.

maradok teljes tisztelettel

Mankovits Jakab

okleveles építő és építészeti vállalkozó
 Nagykanizsán, Kinizsy-utca 21 sz.

A cs és-kir. szab. Déli Vaspálya
 társ. nagykanizsai állomásának

nyári menetrendje.

INDUL NAGYKANIZSÁRÓL

Budapest felé

Réggel 4.00 személyv. *Este 7.00 vegyesvonat
 Réggel 5.55 gyorsvonat Éjjel 12.45 személyv.
 Délután 9.20 személyv.
 Délután 2.12 személyv.
 Délután 5.25 gyorsv.

Bécs felé

Réggel 4.10 gyorsvonat Délután 5.30 vegyesv.
 Réggel 6.20 személyv. Nagykanizsa - Szombathely
 Délben 12.45 gyorsv. között.
 Délután 2.01 személyv. Éjjel 12.55 személyv.

Pragerhof felé

Réggel 4.50 személyv. Este 6.00 vegyesvonat
 Délben 12.05 gyorsv. Este 9.55 személyvonat
 Délután 2.45 személyv. Éjjel 12.21 gyorsvonat

Barcs felé

Réggel 5.06 személyv. Délután 5.16 személyv.
 Délután 3.13 személyv. Este 8.54 személyvonat
 Nagykanizsa - Gyékényes között.

ÉRKEZIK NAGYKANIZSÁRA.

Budapest felől

Réggel 3.50 személyv. Este 8.42 személyvonat
 Réggel 7.56 vegyesv. Este 9.45 személyvonat
 Délben 11.50 gyorsv. Este 10.58 személyv.
 Délután 1.35 személyv. Éjjel 12.11 gyorsvonat

Bécs felől

Réggel 3.42 személyv. Délután 5.00 személyv.
 Réggel 8.34 személyv. Éjjel 11.50 személyv.
 Délután 2.00 személyv. Este 8.37 gyorsvonat

Pragerhof felől

Réggel 3.48 személyv. Délben 12.20 személyv.
 Réggel 8.37 vegyesv. Délután 5.15 gyorsv.
 Réggel 5.41 gyorsvonat Éjjel 11.40 személyv.

Barcs felől

Réggel 3.18 személyv. Délután 1.17 személyv.
 Réggel 7.55 vegyesv. Éjjel 12.00 személyv.
 Délután 11.23 személyv.

Békefalvi díjazás: Vaspálya udvarán
 vagy onnan vissza K 1.60; — a kocsik beisejében
 el nem helyezhető podgyász-darabért egyenként
 30 fillér; — a kocsik beisejében 25 kilogramm-
 nál súlyosabb darabot elhelyezni nem szabad.
 A berkocsis a viteldit előre is követheti.
 Omnibusz személyenként — 40 fillér.

Kaufmann Mór

uriszabó

Nagykanizsa, Erzsébet-ter (föld ház).

Dua választék a legfinomabb szövete-
 tekben. Gondos és idősebb kidolgozás.

Szolid, jutányos árak!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házhoz hordva	szétküldéssel:
Egy hóra 1.20 K.	Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.	Félévre 9.
Egész évre 14.	Egész évre 18.

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltség, népi kultúra és minden közlemények soronként 50 fillér.

Előjegyzési és áskatási árak: 100 fillér 5 korona. Készletnyitási díj 5 fillér.

XXXVII. évf. 159. szám.

Nagykanizsa, péntek, 1910. július 22.

Kiadótulajdonos:
Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt

Kész a felirat.

Nagykanizsa, július 21.

A képviselőház tegnapi ülésén berekesztették a felirati vitát, ma a záró beszédek egy része hangzott el. A néhány nap múlva a Ház meghozza határozatát, mellyel a munkapárt javaslatát elfogadja. — Ezzel aztán a kormány elég simán jutott ki az ellenzékkel való szembeállítás tüzéből. Valljuk meg, hogy nem ezt vártuk, de szeretjük, hogy így történt. Az ellenzéknek ezer és egy oka lett volna arra, hogy ezt a felirati vitát a kormánynak hosszú időre emlékeztetéssé tegye. Első sorban a választások lefolyása indokolt keserűséggel töltheti el az ellenzék, aztán a Khuen-kormány kormányrajutásának még van alkalmi jogi szempontból tisztázatlan motívumai, végül pedig maga a tárgy lényege, a munkapárt felirata semmi esetre sem alkalmas arra, hogy az ellenzék méltó kritikája nélkül emelkedjen háttérháttérre.

Tehát az ellenzéknek, első sorban pedig a függetlenségi pártnak meg lett volna minden joga és oka arra, hogy a lezajlott vita folyamán a legkeményebb igazságokat sújtja a kormányhoz és közzékiadja a gonditsen ennek további működése elé. Ez a jog azért illette meg első sorban a függetlenségi pártot, mert a kormány e párt ellen hirdett irtó hadjáratot és a visszaélések éppen e párttal szemben nem ismertek határt. De meg az is ide tartozik, hogy a munkapárti felirattal szemben a függetlenségi párt foglalja el a legellentétebb álláspontot.

E kétségtelen jogukhoz és világos indító okokhoz azonban a legértékesebb hazafias érzés és okos belátás is járult. A függetlenségi párt, — reméljük, hogy az összes ellenzéki pártokkal — itt áll, a múlt sérelmeit nem fogja megtorlatlanul hagyni és a kormánypolitika irányát nem engedí győzedelmeskedni. Az ellenzék teljesíteni fogja köte-

lességét akkor, ha ez nem jár a közállapotok sérelmével és ha az opponálást nem csupán időpazarlást, hanem nemzeti szempontok érvényesülését is jelenti.

A felirati vita a legkivánatosabb keretek közt maradt. Alkalmat nyújtott arra, hogy a kormány eddigi működése illetékes bíráló alá kerüljön, továbbá, hogy kifejezésre jusson az a tény, hogy a munkapárti feliratban lefektetett opportunus elvekké a képviselőház jelentékeny része nem ért egyet s végül alkalmat nyújtottak a vita keretei arra, hogy ezen belül minden párt szigorúan körvonalazott programot adjon.

E programadás egy momentum az, mely a felirati vitát Magyarország alkotmánytörténetében örökké emlékeztetéssé teszi. Szögezzük le vigasztaló tanulságot és jobb idők reményéül azt a leányt, hogy a kormány pártján kívül a parlament minden számot

tevő pártja zászlójára tűzte a legdemokratikusabb választói jog követelését, sőt három parlamenti párt precízen az általános, egyenlő és titkos választói jog felszavában fogalmazta meg programjának legsarkalatosabb pontját. A demokratikus választójogi reform követelése a vita során annak ormára lendült, ez képezte a magvát minden ellenzéki szónoklatnak s ezek után kétségtelen, hogy ez a parlamenti ciklus a reform követelésének jegyében fog lefolyni.

A pártok lovagi tornájának megkezdése előtt megtörténtek a kesztyűdobások. Most megindul a mérközés bankért is, katonai engedményekért is, de első sorban, mindenek felett az általános, egyenlő, titkos választói jogért.

A bankkérdés. A Neue Freie Presse jelentése szerint a szakreferensek tárgyalása a bankkérdésben csupán szeptember hónapban fog folytatódni, mivel a nyári szabadságolások már kezdetüket vették. E jelentés következtében a magyar kormánynak az a szándéka, hogy már szeptember hónapban előterjesztést tegyen, nem valószínű, hogy előbb be kell fejezni a két kormány közti tárgyalásokat.

Deputáció a vasutért.

Nagykanizsa—Letenye—Alsó-lendva.

A terv nem halt meg, csak aludt.

A tervező mérnök akciója.

— Saját tudósítónktól. —

Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter három hónapja huszonkét helyi érdekű vasútra vonatkozó törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé. Nagy esodálattal és még nagyobb sajnálattal láttuk, hogy a huszonkét tárgyalandó vicinális közt nincs a nagykanizsa—letenye—alsólendvai h. é. vasút, melynek ügye hosszú vajadás, érthetetlenül sok hányattatás után egy idő óta pihen és semmit sem hallat magáról. Ha van gazdasági akció, melynek a politikai bonyodalmak ártottak, e vasút ügye valóban az. Hogy ezt közelebbről megvilágíthassuk, elmondjuk a vasutv. történetének nevezetesebb mozzanatait:

Mi történt eddig?

A letenyei vasutv. első engedményese a Pallos vasútépítő cég volt. Ez a cég nagy pénzt költött rá és mindent elkövetett, hogy az érdekeltiséget összehozza, de ez nem sikerült neki, bár az iránt nem volt kétség, hogy a vasut megépülése úgy Nagykanizsának, mint az egész érintett vidéknek elsőrendű érdeke. Pallos visszalépése után Szalay Károly mérnök vette kezébe az ügyet. Ez a híka erőlyes szakember törhetetlenül bírta, agilit, költségeit, dolgozott mindaddig, míg végre sikerült az érdekeltiség hozzájárulását megszereznie. Egész vagyont költött erre a mérnök. Mikor aztán meg volt a kívánt eredmény, felvégezte az összes mérnöki előmunkákat és pedig a kereskedelmi kormány kifejezett legnagyobb meglegedésére. Ment minden a maga rendjén. Már az építő pénzesoportot is megszerezte sok utánjárással Szalay mérnök s ezek után csak a törvényhozás engedélye volt még hátra. És a gyönyörtelen indult építkezés ezen megakadt s máig is stagnál.

Következtek az országos politika bonyodalmai, a parlamenti munkaképzetlenség, a koalíciós kormány beszűkített működését, majd lemondott, következett az új kormány, a választások. Végre úgy, ahogy dolgozik a képviselőház a kereskedelmi miniszter huszonkét vicinális javaslatát előterjesztette, de a letenyei vas-

uté nincs köztük. Tehát egyetlen vicinális törvényjavaslat miatt stagnál két teljes év óta a mi vasutunk; nem tud megindulni. A tervben és előmunkálatokban gyümölcsözetlenül benne fekszik az engedményes egész vagyona, azóta talán a vállalkozó pénzesoport is elszelődött s az országgyűlési jóváhagyás még mindig hiányzik.

Az a teendő tehát, hogy ezt a jóváhagyást, ezt a vicinális törvényt meg kell szerezni. Ki kell deputációnak, meg mielőtt az egész vasútépítési terv, mely egyszer végre a legörvendetesebb stádiumba jutott, befagyva legyen egyszer tevékeny! Annit beszélünk és elmélkedünk a gazdasági fejlődésről, hogy ezt a kínálkozó alkalmat, mely Nagykanizsára és az érintett vidékre a fejlődés legdúsabb csirait rejti magában, nem engedhetjük megsemmisülni. Az eljárás módját pedig megmagyarázza Szalay Károly mérnök hozzánk intézett következő levele:

A mérnök felhívása.

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

Szíves engedelmeivel a következőkben reflektálok a Zala tegnapi előtti cikkére. A nagykanizsa—letenye—alsólendvai h. é. vasút ügye az elmúlt kormányválság idején pangott s az engedélyezési tárgyalások érthetetlen okoknál fogva már több ízben halasztást szenvedtek s a miniszterium által a mai napig sem lettek elrendelve.

A jelenlegi kormány megígérte, hogy a közgazdasági téren minden haladást jelentő mozzanatot támogatni fog s az ország vasúti hálózatának kibővítésére vonatkozólag a trónbeszéd is tartalmaz ígéretet. Lehetetlen tehát, hogy a kormány teának nézve oly fontos vasut ügyét ne támogassa, ha felhívjuk rá a figyelmét, annál is inkább, miután a tervező mérnök a kormány által követelt összes feltételeknek megfelel.

Ebben a reményben a letenyei járásban mozgalom indult meg az iránt, hogy Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter urat deputációban felkeressük s tőle az engedélyezési tárgyalások megtartását kérelmezzük.

Az összes érdekelt a fogadás időpontjáról idejekorán értesítve lesznek, de már most is kérem, hogy ezen mindnyájunkat nagyon is érintő ügy sikeres keresztülvitele céljából minél nagyobb számban csatlakozzanak a küldöttséghez.

Kiváló tisztelettel

Szalay Károly, mérnök.

A deputáció.

A Szalay mérnök által ajánlott küldöttségjárás az egyetlen módja annak, hogy a stagnáló vasutv.tervnek végre erőlyes lendületet adjunk a megvalósulás felé. Szalay mérnök bizonyára Nagykanizsán is illetékes tényezőkhöz fog fordulni az iránt, hogy Nagykanizsa se maradjon ki a deputációból. Meg vagyunk róla győződve,

Kölcsönponyva-intézet

tűzifecskendőkhoz tömlő, köveköttelek, szőlőkötöző-fonát, raffia-háncs, gépkender, hevederek, olajok és egyéb gazdasági áruk legelősebb beszerzési forrása

gép és kazaltakaro vizmentes ponyva gyári raktára, **zsakok**, kenderköttelek,

HIRSCH és SZEGŐ Nagykanizsa.

hogy városunk és az érdekelte vidék polgárai a gazdasági fejlődés iránt való helyes érzéküknek és kötelességtudásuknak jeleit fogják adni azzal, hogy méltányolják a küldöttségjárás igen nagy horderejű célját és a deputáció kérelmének a küldöttség tagjainak nagy számával nagyobb súlyt fognak adni.

Országgyűlés.

A miniszterelnök beszéde.

Zárják a felirati vitát.

— Saját tudósítónk telefonjelentése —

Budapest, július 21.

A felirati vitát az utóbbi napok eseményei mentették meg attól, hogy végleg belefulladjon a szürke unalomba. Tegnap Jusch Gyula beszéde keltett némi életességet a Házban, ma pedig a megkezdett záróbeszédnek során Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök mondott nagy beszédet, melyre még bizonyára hangos visszhang támad. Annak a hírére, hogy a miniszterelnök nagy beszédre készül, elevenség költözött a Házba, a padsorok jobban megteltek, a karzatoknak is akadt közönségük. Különösen a munkapárti képviselők jelentek meg nagy számmal, hogy akármint mond is a miniszterelnök, ténnyesnek mellette.

De helyén volt az ellenték is. Khuen beszéde folytonos helyeslések és ellenmondások közt hangzott el. — Később Apponyi gróf konstátálta, hogy a szónoki hatás a miniszterelnöké, mert erről gondoskodott pártja a tulzóság menő tüntetéssel, de bizonyos, hogy semmi újat nem mondott, ami csak a legszerényebb mértékben is alkalmas lehetne arra, hogy a kormány ellen élő súlyos vádakát megcáfolja.

Elnök: Berzeviczy Albert.

Az elnöki bejelentések után nyomban rátértek arra, hogy a berekesztett felirati vitához emondják a zárzó beszédeket. Elsőnek Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök emelkedett szóla-ra.

Beszéde elején a miniszterelnök Apponyi Albert gróffal polemizált, ki azt állította, hogy a munkapárti kormányt nem a nemzet őszinte akarata juttatta hatalomra. A miniszterelnök kijelenté, hogy a nemzet lelkiismeretének ébredése volt az, mely ezt a többséget megteremtette. A nemzet ezzel a realis és helyes politika útjára helyezkedett. — Cáfolja az a vádat, hogy a mult országgyűlést törvénytelenül osztatták fel. A kormány a mult országgyűléstől is kért indemnitást, azonban a képviselőház még csak a bizottsághoz sem utasította a törvényjavaslatot. Mivel így nem lehetett arra kilitás, hogy a kormányzás rendjét a mult parlamenttel helyreállíthassák, a döntést a nemzet ítéletére kellett bízni. A nemzet ítélete pedig lesújtó volt a függetlenségi pártra, mely a zavarokat felidézte. A nemzet azon az alapon ítelt, hogy óhajlja az egyetértést a nemzet és a király között. E pontnál reflektál Bathyány Tivadar gróf vádjára is. Azért osztatta fel a képviselőházat, mert a nemzet ítéletére akart apellálni, a nemzet megkérdése pedig soha nem törvénytelen.

Az ellenzék — mondja a miniszterelnök — hibáztatja azt, hogy a trónbeszédből több nemzeti követelés felsorolása hiányzik. A miniszterelnök azon a véleményen van, hogy a trónbeszédben nem szükséges minden követelést felsorolni, különben ezt a hiányt részben pótolja a felirat. Attér a bankkérdésre és azt mondja, majd ha az ország pénzügyi helyzete oly erős lesz, hogy nem szorul külföldi tőkére, akkor elérkezik az ideje a bankszámválasztásnak. Elsőrendű teendőnek tartja a hadügyi kérdések kiválasztás megoldását, mert a hadisereg ereje képezi az ország erejét és hatalmát. Foglalkozik a választójogi reform kérdésével. Az általános választójogi jogát nem feltétlenül az országgyűlés megígéri, hogy a választójogi reform kérdésén a kormány hamarabb időre megnyugtató módon intézi el.

A kormányt azzal vádolják, hogy a választások körül vizsgálatokat követelt. Ennek az elbírálása a kir. királyhoz

tartozik és nem a képviselőháza. A nemzetiségi kérdés tekintetében egyetért Tisza István gróffal. Szívesen fogad minden közeledést a nemzetiségek részéről, mert az országnak minden erő egyetértésére szüksége van, kívánja a békét minden vonalon, de ha provokálják, a harcot is elfogadja. Dolgozunk kell a nemzet boldogulásáért és fényéért, mert a korona fénye a nemzet dicsőségét is jelenti.

A miniszterelnök beszédét nagy ünnepléssel fogadta a kormány pártja. Az elnök néhány percre felfüggesztette az ülést és szünet után.

Láng Lajos előadó válaszolt az elhangzott beszédre, mindenben a miniszterelnök kijelentéseit támogatva.

Apponyi Albert gróf zárzó-jogán beszélt. Elismeri, hogy Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök ma szónoki sikert aratott, amiket azonban az előbbi kormányról mondott, mindaz nem állja meg a helyét. Az ülés folyik.

Uj városrész a vasutnál

Harmincöt telek nyílik.

Az építési bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Jeleztük tegnapelőtti számunkban, hogy az építési bizottság minő nagy fontosságú városfejlesztési kérdésben határoz, mint szakvéleményező fórum. Blau Lajos Cognac-gyáros Csengery-uti 4 holdas telkének több utca megnyitására szóló terve már hónapok óta járja a városhoz hivatall helyiségeit. A télen már foglalkozott azzal az építési bizottság, s minthogy az ajánlattevő telektulajdonos tervé csak két zsákutca nyitására szól, amit a bizottság akkor városfejlesztési szempontból alkalmatlannak talált, azt azzal az utasítással adták ki a mérnöki hivatalnak, hogy azt a város általános érdekeinek megfelelően korrigálja. Ez megtörtént és a tegnapi bizottsági ülésen olyan tervet került tárgyalás alá, melyet a város fejlődését szem előtt tartó építési bizottság egyhangú készséggel szavazott meg.

A Csengery-ut 78. számú telek, mely Beier Ferenc hentes háza mellett kezdődik, a sóházhoz tartozó telekig nyúlik, melysége pedig mintegy 150 méternyire a vasuti vágányokig terjed. A tulajdonos beadványa szerint két utcát szándékozott nyitani, egyet a Beier-féle telek közelében, egyet pedig a sóháztól nem messze nyugatirányban, mindkettőt a Csengery-uttól a sínekig. A bizottság ezt annak idején nem helyeselte, mert ezáltal két zsákutca keletkezett volna. Kiadta tehát a tervet a mérnöki hivatalnak, mely azt akként módosította, hogy a két utca összekötésére a sínekkel párhuzamosan és ezektől 12 méter távolságra délszak irányu egyfrontos utcasort tervezett, miáltal a három utcácska U betű alakjában kapcsolódónak össze. A mérnöki hivatal egy szerszámú véleményt adott arról is, hogy minő terepviszonyai vannak a tárgyalás alatt álló teleknek. Megállapította, hogy a vízvezetésnek nincsenek akadályai, mivel az egész teleknek olyan egyirányu esése van, mely úgy az utcák, mint az egyes házak vízének legegyszerűbb elvezetését teszi lehetővé. Általában megállapítja a mérnöki előterjesztés, hogy az egész térség akként nivellálható, hogy az egy új városrész építésére mindenben alkalmas.

A javított tervet szerint a Csengery-utól benyúló két utca szélessége 6 öl lesz, a kettőt öszezóli harmadik utcácska pedig 5 öl, amennyiben ennek csak egyoldalán lesznek házak, míg a tulso oldal a vágányoktól elzárva és befalítva lesz. A bizottsági javaslat szerint a megnyitott utcák háza elöl 1 méter járdát kell építeni, amellyeket azonban a még el nem adott, tehát üres telkek elöl is tartozik a tulajdonos elkészíttetni. A vízel egyenlőre földfelszíni csatornák fogják vezetni, melyek szélessége 30 centiméterben van megszabva.

Blau Lajos ajánlatában az utcanyitásra szánt telkek a városnak ingyen területet kínált egy rendőrszoba és egy óvoda építésének céljaira. Mindkettő már régi, s immár alig hasznáható szükséglete a városrésznak. Az építési bizottság kijelölte az óvoda helyét a tervben. Az óvoda a telep közepén 150 ölnyi területen fog létesülni. A rendőrszoba vonatkozólag csak abban az elvben állapodtak meg, hogy az minél közelebb legyen a Csengery-uthoz.

A vasuti városnegyed nagy fejlődését jelentő 3 új utcában, melyek telkeinek összes területe meghaladja a 4 katasztrális holdat, körülbelül 30—35 ház épülhet, ami tekintettel a vasutas elem jó anyagi helyzetére és ismeri házépítő kedvére, alig egy-két év alatt meg is fog történni. Egy-egy ház helyre körülbelül 15 ölnyi terület van szánva. Szükséges azonban az utcanyitásra javasolt területnek bizonyos mértékben való feltöltése, ami a telek mélyén, a vasuti síneknel 70 centimétert fog kitenni. Ehhez körülbelül 1600—2000 köbméternyi feltöltés lesz szükséges, hogy a teleknek csak akkora lejtése legyen, ami a rajta összegyűlő viznek a sínek alatt már meglévő és a zsidó temetőn évtizedek óta átvezető nagy gyűjtőcsatornába való vezetéséhez szükséges.

Az építésügyi bizottság ennek a feltöltésnek, valamint az utcák megépítésének feltételéhez kötötte javaslatában az utcanyitási és parcellázási engedély megadását, amiket Blau Lajos telektulajdonossal akarnak elkészíttetni. A város részéről mindössze annyi hozzájárulást javasolt a bizottság, hogy négy izzólámpát helyezzenek el a létesítendő új utcákon. Ez a minimális támogatás azonban azokkal az előnyökkel szemben, melyek a várost az új városrész keletkezése folytán érik, a tanácsban és a közgyűlésen bizonyára méltányosabb emelkedésben fog részesülni.

A miniszterelnök a királynál.

— Saját tudósítónk távirata —

Budapest, július 21.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma délután 5 órakor Ischlbe utazik, hova holnap reggel érkezik meg. A miniszterelnök péntek délelőtti kihallgatáson jelenik meg. Ő felsége előtt a királyi villában. Kihallgatásán jelentést tesz az általános politikai helyzetéről és előterjeszti Tomascics Miklós horvát bán lemondását. Péntek délután a miniszterelnök Ischlből visszautazik Budapestre, ahová szombat reggel érkezik meg, úgy hogy a képviselőház szombati ülésén már megjelenik, hogy részt vegyen az indemnitástörvényjavaslat tárgyalásában.

Kaposvári csendélet.

Hentaller Lajost megverték

— Saját tudósítónktól. —

A különben is hangosabb volt az éjjel. Ennek a viharos éjjel elmondjuk a történetét, amint azt kaposvári tudósítónk felénk közli, mert a legcsunább boirány történt: megverték a hetven éves Hentaller Lajost orsz. képviselőt. Az eset egyik szereplője különben nemrég még Nagykanizsán tartózkodott és itt jól ismerik.

Hentaller Lajos volt orsz. képviselő tegnap éjjel 12 órakor nagyobb társasággal tért be a kaposvári Erzsébet-kávéháza, ahol cigány mellett mulatni akartak. A kávéház terraszán Szlovák Tibor együtt állt Rétl Andor biztosi társasági hivatalnokkal, aki a kávéháza jövő társaságára valami megjegyzést tett, amit egy harmadik férfi a Hentallerrel jövő társaság egyik tagjának visszamondott. Rétl Andor az időt nyomban feleletességre vonta, mire Rétl kijelentette, hogy ő a biztosi hivatalnokokra általánosságban tette a megjegyzését és azt sem azzal a szándékkal, hogy valamely meghátrázott személyt

megsértse vele. Ezzel az ügy el is intéződött.

Szlovák és Rétl most beültek a kávéháza, de csakhamar Hentaller asztalától valaki azt kiáltotta felejük, hogy hagyják el a helyiséget. De mert ezt megtenni nem akarták, Hentaller Lajos, Szlovák Gusztáv biztosi társasági elnöke odament Szlovák Tibor asztalához. Hentaller vitába bocsátkozott Szlovákival és Rétlvel, majd tettesleges inzultussal lefogta meg őket, amit hamarosan be is váltott.

Az inzultus nagy föltűnést és megütközést keltett annál is inkább, mert Hentaller rendőrök jelenlétében ütötte meg a feleje háttal álló Szlovák Tibort, mire a megbántott Szlovák ezzel felelt:

— Magát nem ütöm vissza, mert maga egy hetven éves, öreg ember.

Az inzultus után Szlovák és Rétl elávoztak a kávéházból, de közben valaki értesítette az esetről a hatalmas erejéről híres Szlovák Józsefet, hogy a bátyját megbántották s hogy a bántalmazó a Fiume-kávéházban mulat egy nagy társasággal. Szlovák József azonnal verték föl ezzel a hírrel, aki erre nyomban fölülözökdösött és sietve betért a Fiume-kávéháza. Szlovák József az igazatól sápadtan állt meg a mulatozó társaság előtt és a legelső férfit, akivel szembe került, — megkérdte, — hogy ki volt közülök az, — aki a bátyját megbántotta. A válasz erre az volt, hogy Hentaller Lajos volt a bántalmazó, aki ott bent mulat a szepárban. Szlovák József berontott a kúnterembe és rávette magát Hentaller Lajosra, akit a földal együtt úgy a földal vágott, hogy azok mozdulni sem tudtak. Elkeseredett ökölcsapások sújtottak le irtozatos erővel, nem nézve azt, hogy kit találnak. Hentaller társasága aratatlanná igyekezett tenni Szlovák Józsefet, de ez nem sikerült, mert a kávéház összes közönsége betódult a kúnterembe, ahol rettenetes dulakodás fejlődött ki.

Zsory Gusztáv biztosi társasági elnöke egy hatalmas törősbottal akart tesztálni Szlovákra, de ez az ütés föltötte, majd ki csavarta kezéből a botot és oly hatalmas ütéssel mért Zsory fejére, hogy az szédülve megrögtött odébb. Szlovák erre dühvel ütött szét maga körül a bottal.

Leirhatatlan zűrzavar lett urrá a szepárban. Öklök szorultak össze, a levegőben botok sújtottak le vad elkeseredéssel.

A leirhatatlan dulakodást nyolc rendőr állig tudta megátolni. Amig benn dult a haboru, azalatt a kávéház előtt közel száz főre rugó társaság verődött össze azzal a céllal, hogy megröghanják Hentaller Lajos társaságát. Ezt a tervet azonban a rendőrség közbe lépése megakadályozta.

Egészséges utódokat!

Orvosi vizsgálat a házasság előtt.

— Saját tudósítónktól. —

Egy fővárosi ügyvéd, aki egyszersmind egy jogi szemle szerkesztője is, mozgalmas indított a házasságok kötelező orvosi vizsgálata érdekében.

Évtizedek óta állandóan panaszkodnak, mikép lehetne a jövődön nemzedék egészségét megóvni a fertőző és átrógható betegségektől, melyek úgyszólván megtizedelik az emberiséget. Csaknem egyöntetű a vélemény, hogy e bajokon csakis a házasságok orvosi megvizsgálása segíthet. Egyes külföldi államokban erős kézzel mertek belenyúlni e kérdésbe és törvényileg kimondták, hogy csakis előzetes orvosi egészségi bizonyítvány alapján lehet házassodni. Most, hogy Ehrlich Pál, a tudós frankfurti orvos-professzor a verbaj elleni szert feltalálta, a kérdés hazánkban is újult felvetődött. A kérdéses jogi szaklap szerkesztője mai nap folyamán felhívást intézett olvasóihoz, — amelyben őket és általában az összpölgárságot a mozgalomhoz csatlakozásra szólítja fel.

A mozgalom megindítója a kérdésben dr. Ehrlich Pálhoz, a róla és társáról. Határold elnevezett verbaj elleni praeparatum feltalálójához fordult és kérdést is intézett, amelyre Ehrlich már meg is küldötte válaszáat.

Ehrlichhez a következő sürgönyt intézték: Üdvözlünk világhírű föltalálóját. Ez alkalommal kérdjük, hogy orvosi szempontból helyes-e, miszerint a házasságok házasságkötés előtt kötelező orvosi vizsgálatot vegyenek igénybe és hogy a verbaj, mely annyi csalálai rombolást, házassági akadályt szolgálgat.

Dr. Ehrlich Pál e sürgönyre a következő kimerítő táviratban válaszolt:

"Legnagyobb köszönet táviratáért. Helyesen, hogy a verbaj mindaddig, míg az teljesen gyógyítva nincs, abszolút házassági akadályul szolgáljon és hogy tovább a házasság előtt orvosi egészségi bizonyítvány követeltessek. Ez a gyakorlatban nagy ellenvéleménnyel találkozhatik és ezért nehezen viheto keresztül. Elettörténeti kótvány könnyebben követelhető, amely talán sok vonatkozásban mint legelő eszköz szolgálhatna. Ehrlich."

A ügyvéd felbuzdulva a hírneves frank-orsós orvos véleményén, széleskörű akciókat indított. Célja az ország különböző részein megütközések propagálni az eszmét és meggyőzést tartani a kérdésben. És hogy a legelő fogható eredményre járjon az ügy, vagyi törvényjavaslatot akar az országgyűlés elé terjeszteni.

A népszavazás érdekében holnap apró sarga plakátokkal árasztják el az országot, amelyekben a "Házasság és Család" Szemle" szerkesztősége többek között ezeket mondja:

"A szabad Amerika egyes államaiban már regén törvény biztosítja, Németországban pedig most szándékoznak törvényjavaslatokkal biztosítani az államhatalom azon jogát, hogy belényuljon a házassági szándékú felek korlátlan egyéni szabadságába! Erős kézzel fel kell fedni azt a leplet, mely eddig annyit leleketlen titkot, amely romboló betegséget, a jövő nemzedék sanyaságának ogyannyi öldökölő csíráit rejtette méhében. Az államhatalomnak nemcsak joga, de kötelessége is, hogy törvényekkel bástyázza körül a házasságot, a jövő nemzedék: saját népe egészségét, mely ma kényszerítő törvényhiányban a betegségek ezernyi alattomos, de annál öldökölőbb csirái val megfertőzve. A felvilágosult műveltebb elemek önszántukból má is igénybe veszik házasságuk előtt az orvosi tanácsot; a 10-ik éven aluli kiskorúak pedig csak orvosi vélemény alapján kaphatnak házasságkötéshez miniszteri dispensációt; miért ne lehetne a fel intézkedést ma, mikor a nő is férfi nemnek egyaránt megvannak saját nembeli orvosi, — kényszerítőleg általánosítani?! Hatósági orvosi vizsgálatra kell kötelezni a házassalándókat!"

Csak egészséges egyének köthessenek házasságot!

A különféle vérbetegségek, tüdővész, görcélykór, epilepsziák, az örültség és egyéb átrókothető fertőző betegségek, mintehetjük meg önmagunkat, családunkat, a nemzetet, ha az általános orvosi vizitációt kötelezővé tesszük.

Minden érdeklő közbje véleményét a tekintetben, hogy kötelező legyen-e az orvosi vizsgálat és hogy mily betegségek és mely indokok miatt legyenek házassági akadályok? A vélemények dr. Cseri Ernő ügyvédhez, Budapest, VII., Erzsébet-körút 17. sz. a. intézendők. Minden egyes beérkezendő véleményt kívánságra a beküldő névaláírásával vagy e nélkül egy a szaksajtóban, mint összegyűjve külön könyvben adják ki és az orvosi vizitációra vonatkozó törvényjavaslatot együtt a magyar parlamenthez be fogják nyújtani.

Hirek.

— **Építési engedélyek.** A város építési bizottsága tegnap délutáni bizottsági ülésén a következő építési engedélyek kiadását javasolta: A mészárosok községi szövetkezetének főépítészére Magyar-utca 128. sz. alatt udvari raktár, iroda és melléképületek építésére, Imrei Ferencnek a kiskanisai temetőben temetői kápolna és sírkövek, Devecseri Ferencnek Árpád-utca 23/a alatt utcai lakóház, Mankovics Jakabnak Árpád-utca 23. alatt utcai lakóház, Szerk Mátjának a József főherceg-utca utcai ház, Szalay Sándornak Telek-ut 29. szám alatt belső átalakítások, Horváth Jánosnak Telek-ut 48. alatt átalakítások, Goldmann Ignácnak Telek-ut 34. sz. alatt udvari kocsiszín, Tuboly Gyulának Kisfaludy-utca 35. alatt melléképületek, Tar Medárdnak Honvéd-utca 2/a alatt udvari lakóház, Haba Pálnak Sugár-ut 43. alatt melléképületek, Bakó Jánosnak Magyar-utca 120. alatt melléképületek, Horváth Istvánnak Árpád-

utca 40. alatt utcai lakóház, Friedrichkeit Ferencnek Szemere-utca 7. alatt utcai lakóépület, Mihályi Istvánnak Fő-ut 23. alatt udvari lakóépületnek pékműhelyé átalakítása, Pető Ferencnek Rákóczi-utca 5/b. alatt utcai lakás és Varga Sándornak József főherceg-ut 65. alatt utcai lakóépület emelésére. Kiskanisán pedig a következő építések megengedését javasolta a bizottság: Davidovics Ferencnek Szent Flórián tér 6. alatt udvari lakóépület, Kunics Ferencnek Homokkomáromi-utca 6. alatt udvari épület, Dolmányos Jánosnak Szent Rókus-utca 34. alatt és Horváth Antalnak Szepetneki-utca 59. alatt istálló és pajták építését. Javasolta ezenkívül a bizottság több kisebb munkát megengedését.

— **Ezredősszpontositás Nagykanizsán.** Az idén nem vesznek részt katonánk rendes nagygyakorlatokon, — csupán rövidebb menetelésekben, — melyek az augusztus 1-i ezredősszpontositással veszik kezdetüket. Az ezredősszpontositás Nagykanizsán lesz és arra megérkeznek a 20. honvéddalgelezd fumi százada, 90 főnyi tiszt és legénység, továbbá az ezred 3. zászlóalja Körmendről, melynek 310 főnyi legénységét 15 tiszt vezeti. A fumiékek már jövő szerdán, f. hó 27-én érkeznek, a körmendi honvédek pedig 31-én, mindket helyről vonaton. Augusztus 10-ig Nagykanizsa határában gyakorlatoznak a vendégbákok s aztán kezdeit veszi a nagy mars, melynek azonban eddig még sem iránya, sem végső célja nem ismeretes.

— **Nagykanizsa az aviatikaért.** Faludy Károly alaposan megjárta Nagykanizsát. Ott évi kísérletezés után éppen Nagykanizsán készült el végleg kitűnő repülőgéppel, ide érkezett a motorja, itt azott tonkre gépe hangár hiányában kilecszer egymastól és itt készült legcsavarjának tengelye, mely ma éppen ötször van javításban, miután ötször egymastól eltört. Ha ez így megy tovább, akkor holnap utcai gyerekek fogják felgyújtani a gyönyörű aeroplánt, mely már több száz méternyi szalt a levegőben, s amely, ha a sok eső tökre nem tette volna, ma már emeletnyi magasságban hárítaná a magyar zsenialitást. De ezzel a sok kalamitással oda jutott a szerény színeszi jövdelemből elő csodálatos akaraterejű leltaláló, hogy egy huncfut krajcarja, —incs, ami e sok specialisan kanizsai pech leküzdéséhez szükséges lenne. De vannak még itt is emberek, kik hajlandók anyagi áldozatokra olyan céleri, mint amit Faludy repülőgépeinek magasba szökkenése jelentene. Egy telkes emberekből álló bizottság vette kezébe Faludy támogatásának ügyét. Nem kell senkinek sem magyarázni, mennyire kötelessége minden magyarai érző kultúrembernek ezt tőle tétlen előmozdítani. Mindenkinek szives jóindulataiba ajánljuk a gyűjtőbizottság önzetlen törekvéseit.

— **Fizetésektelen kereskedő.** Molnár Károly zalaszenigróti kereskedő fizetésektelenséget jelentett.

— **Hidépítéset Zalaegerszegen.** A pozsony—varasdi állami közúton 4 fahid helyreállítását vált szükségessé: az 5350 koronával előirányzott munkálatokat a zalaegezségi m. kir. államépítészeti hivatal az augusztus 8-án megtartandó versenytárgyaláson fogja vállalata adni. A muraszerdahely—ligetvári és az aligvár—pálai hí. közutakon több híd és átérész újraépítése vált szükségessé; a szükséges munkálatokat a zalaegezségi m. kir. államépítészeti hivatal az augusztus 6-án megtartandó versenytárgyaláson fogja vállalata adni.

— **Hatalos gombamérgezés.** Minorits György jászóházi gazdasági munkás családja gombamérgezésnek esett áldozatul. Minoritsné gombát szedett a azt megfőzte. Réviddel az ebéd után az egész család rosszul lett. Orvosi mentek, de mielőtt a segély megérkezett volna, a családnak öt éves lánka, leánya iszonyú kínok között meghalt. Az esetről jelentést tettek a főszolgabírói hivatalnak, ahonnan kiszállították a helyszínre, hogy a vizsgálatot megindítsák.

— **Öngyilkosság félelemből.** Katona Mihály szentmihályteleki lakos tegnap délután bemenet az istállóba és föl akasztotta magát. Mire a házeliek észrevették, már halott volt. Kiderült az öngyilkosság oka is. Néhány héttel előbb két szentmihályteleki lakos nevére szék koronáról szőlő váltót hamisított Katona. Hogy mi okból, azt senki sem tudja, mert nem volt rászorulva a mások segítségére soha. A gazda azonban attól félt, hogy bűnügyi eljárás indítanak meg ellene, pedig még csak föl sem jelentették. A szerencsétlen embert, aki 43 éves volt, felesége és négy gyermeke siratja.

— **Felülíztetések a vasutas mulatságon.** A vasutaszövetség nagykanizsai kerületének f. hó 10-én a Sörgyárban rendezett nagysikerű mulatságán a következő felülíztetéseket eszközölték: Kaiser József álomátfőnök 5—, Ujlaky Hirschler Kotor-Alsódomboru 20—, Schilhan János felügyelő fűtőházi főnök 10—, Rubint Károly mérnök 5—, Zimmermann Gusztáv felügyelő 10—, Bosnyák Géza örsz. képviselő 20—, Mozdonyvezetők otthona 15—, Ömelt Tolnay Lajos szövetség elnöke 40—, Veticz Ernő mérnök 5—, Löve Adolf 2—, Glázer Hermán pályafelügyelő Varasd 3—, Kosztka József pályafelügyelő Novimarov 3—, Vinkler Nándor fűtőházi főnök Szt. 2—, Patria pótkávégyár r.-t. 6—, Büchler Nándor föllelő 4—, Tárház r.-t. 10—, Mankovics Jakab építőmester 4—, Stignicz Vilmos máv. osztálymérnök 10—, Szurovy Géza főfelügyelő 5—, Fürst Jakob áll. főnök Szt.-Mihály 3—, Baumgarten Károly gépész 3—, Gold Ignác kereskedő 160, Horváth Lajos pincér ügynök 2—, Buchwald Ernő forg. hivatalnok 5—, Keller Dávid föllelő 5—, Gyurkovics család 1—, Báder Ödön kereskedő 1—, Asztalos Béla 1—, Stír Ferenc áll. előjáró 2—, N. N. 2—, Fekete László áll. kezelő 1—, Koch Viktor 6—, Oparnicza Miklós borbély 1—, Stiaszny József áll. vezető 1—, Maschanek Ignác vendéglős 2—,

Buvari Lajos 1—, Konold Frigyesné 3—, Guttenberg nyomda 5—, Vernich Ede 1—, Holcheim Károly 1—, Novák Vince 1—, Horváth Lajos 1—, Miltényi Sándor 4—, Hochsinger Julia, Perlak 1—, Buchwald Ede 1—, Gulyás Károly 1—, Nall Ferenc 130, Szavári Sándor 1—, Rauchenberger Adolf 10—, Fabik Tivadar 1—, Leposha Ferencné 2—, Gubicza József 1—, Dr. Hajdu Gyula 7—, Sinkovics József 1—, B. C. 1—, Dr. Halfen Jenő 2—, Dr. Balázs Zsigmond 2—, Franck Vilmos 2—, Kohn Lajos 2—, Rosenberg Richard 4—, N. N. 40, N. N. 2—, P. O. 1—, Horváth György 3—, N. N. 15—, Dr. Góda Lipót 3—, Erdélyi János 40, Goldman Ignác vendéglős 5—, Tizedes Ferenc 1—, Dr. Gross Dezső 5—, Kovács Mihály 1—, Friedländer Mózes 1—, Goldberger és Balázs 3—, N. N. 1—, Berger Ignác 2—, Meisner Oszkár 1—, Matheáné 2—, N. N. 1—, Szoschitz Kálmán 2—, Mashammer Károly 2—, Supper Pál 1—, Ungár Sándor vendéglős 5—, dr. Fenyves Ferenc 1—, N. N. 40, Bogenrieder József vendéglős 5—, Belus Lajos gyógyszerész 10—, Pauer Mihály 2—, Elek Ernő 20—, Egervári uradalom 2— koronát. Összesen 372 korona 10 fillér. A szövetség elnöksége ez uton is hálás köszönetet fejezi ki a jótékony célt adakozóknak.

Színház és művészetek

— **(—) Papillon, a kőfaragó.** A tegnapi színházi est eseményeiről epikai hangnemben kell megemlékezni. A dolog ott kezdődik, hogy a Kövesy színtársulat egyik szerződött tagja, Kanizsai Elza kezdő színésznő, alig volt ötször-hatszor színpadon és önálló szerepben még nem lépett fel. Végre einek is meg kellett történnie. Tegnap felléptették tehát a „Papillon, a kőfaragó” című vígjáték Louise szerepében. Világos, mint a nap, hogy Kanizsai Elza sem kezdheti pályafutását mindjárt primadonna szerepekkel, aét kezdők Louise szerepéhez is csak évek múlva jutnak el. Addig tehát rendben lenne a dolog, hogy a kanizsai származású színésznő első önálló színpadi lépését egy mérsékelt terjedelmű prózai szerepben tette meg, ami nincs rendben, az az, hogy ezt a szárnybontogatást kasszázempont-

tokkal kötötték össze és e fellépésnek a színpadokon olyan applombbal harangoztak be, mint ha a Nemzeti Színház egy örökös tagja érkezett volna hozzánk vendégszerelésre. Erről azonban Kanizsai Elza, persze, nem lehet, amiért pedig ő felelős, akörül nem volt hiba, Louise nem könnyű szerepében egészen otthonos volt, meglepő biztossággal és nyugalommal mozgott a színpadon. Mindenesetre sokkal több volt, mint kezdő és a közönség szeretetteljes fogadtatását, mely nagyon sok csokorban és tapsokban nyilatkozott, a legteljesebben igazolta. Finom, találó izléssel öltözik, a színpadon bájos jelenés. — Reméljük, hogy tegnap megkezdett színpadi útja magasra vezet. — Papillon szerepében Nagy Sándor frappánsan közvetlen, életteli volt, egy napzámosében pedig Lévy kellett tökéletes illúziót. Igen nagy sikere volt ez este Károlyi Ibolyának is, ki oly szépen, érzéletesen játszott, hogy percekig tartó tapsra ragadta a közönséget. A harmadik felvonásban Zöldi Vilma uralkodott a színpadon. Pataki, Károlyné, Abonyi és Derengi, mint mindig, ezuttal is jelentékenyen emelték a különben sivár vígjáték sikerét. A nézőtérlet a közönség jól megtöltötte.

— **(—) Klasszikus estély Pécsett.** Bihari Ákos klasszikus estélye nek Nagykanizsán megkezdett sorozatát a legfényesebb sikerrel folytatja az országban. Bihari szombat este Pécsett tart klasszikus estélyt.

— **(—) Heti műsor.**

Csütörtök: Romeo és Julia (Abonyi Tivadar jutalomjátéka).

Péntek: Buridán számar.

Táviratok

és telefonjelentések.

A Buza-Gortvay affér vége.

Sátorajaujhely, július 21. Buza Barna volt országgyűlési képviselő és Gortvay Andor főszolgabíró afférje ma pisztoly-párbajjal véget ért. A párbajt az Akasztó-hegy aljában vívták meg a felek. Először Buza lőtt, Gortvaynak azonban csütörtököt mondott a pisztolya. A golyó nem talált. A párbaj után az ellenfelek nem békültek ki.

Szmrecsányi—Szalavszky ügy.

Budapest, július 21. Szalavszky Gyula trencsényi főispán tegnap este Perczel Dező és Daniel Gábor utján elégtételt kért Szmracsányi György képviselőtől tegnap elmondott képviselőházi beszédének ama részéért, a melyben a főispán dolgait éles hangon bírálta. Szmracsányi Mezőssy Béla és Förster Auréli nevezte meg segédeit. A segédek ma délután ötök össze első tanácskozássa.

Öngyilkos gyáros.

Körmöcbánya, július 21. Buxmann Salamon, a budapesti Buxmann-féle doborgyár cégigazgató elvetődte magát.

Palestrina-szonáta.

Irt: Florián.

— Hogy miért nem játszom soha a Palestrina-szonátát? — felelt a nagy-hírű szerző és briliáns zongora-virtuóz Kessler, mikor a tereméből a dohányzóba léptünk.

Évek óta minden — még a legszebb ajkáról fakadó — rimánkodásra is következetesen megtagadta, hogy eljátsza leg-tökéletesebb alkotását, e mesés szép szonátát, melyet kivéül egyedül a nagy Paderewski mester tudott interpretálni.

Éreztek mindannyian, hogy a párisiakat annyira győző nagy titok megfejtése előtt állunk, még a cigarették füstje is megszűnt, és kört képezve a mester körül, leartuk az ajkairól lassan pergő szavakat:

— En többé nem játszom el a „Palestrina-szonátát”, mert lelkem elé varázsolja annak a rémítő éjszakának történetét, mikor miatta — végette — ahogy akarják — gyilkos lettem. Elmondom úgy, ahogy történt, hogy végre tudják az igazat. Ugy-e Önök még emlékeznek arra, hogy tizenöt év előtt — az akkori hírlapok bizonyítják, — egy körutat tettem Amerikában a Palestrina-szonátával. A yankeek lelkesedése aranyhidat épített nekem az egész újvilágban és az én szonátám New-York, Filadelfia, Baltimore, Chicagón keresztül San-Franciscóig jutott.

Katiforniából visszatérve New-Yorkban egy sürgőnyt kaptam, amit William K. Vanderbilt írt alá.

A Vanderbilt név eléggé ismeretes a civilizált világban. Nem kell ahhoz semmi kommentárt fűznöm.

William K. Vanderbilt rövid sürgönyében értesített, hogy egyedül azért tért vissza new-yorki mesés nyári rezidenciájából, hogy megégyezzen élvezze jatekomat. A távirathoz egy huszeret dollárra szóló csekk is volt csatolva.

A meghívók már szétküldettek, következőképp nem volt mód visszavonulni, annál kevésbé, mert az amerikaiak despotikus tirannizmusával azt is értesemre adták, hogy a pályaudvaron vár az autómobil, mely egyenesen a Vanderbilt-palotába szállít.

Nem beszélek az estélyről, hol egy csomó milliárdos előtt játszottam, — ez nem tartozik ide. Késő éjjel vettem buszt, visszautasítva a felfajlott autót, gyalog indultam a szálloda felé, mert szükségem éreztem egy hosszabb sétának. Fullasztó, harminatos éjszaka volt — minő csak New-Yorkban szokott lenni. Az Avenue teljesen néptelen volt, csak egy cab baktatott utánam, mintha engem kísérne. Nem nagyon figyeltem rá, de egyszerre az 55. út sarkán két fickó ugrott elé, a fejemre valami kámszafét huztak és belöktek abba az átkozott cabbe.

— Ne féljen, Kessler ur, — szolt egy erősen szláv dialektusu hang franciául. — Ne féljen, nem lesz semmi bántódása, csak engedje bekötni a szeméit és maradjon néma, különben kényszerít olyan szélsőségekre, mikért már előzetesen, tiszteletteljesen kikérjük bocsánatát.

Kétségtelenül egy rablóbanda kezébe

A ki friss és egészséges akar lenni, igyék legalább egyszer hetenkint (reggel a felkeléskor) egy fél poháryi természetes Ferencz József-keserűvizet. Ez gyorsan és fájdalom nélkül megtisztítja a sok évszázadi vagy ivástól túltelített emésztési csatornát, tisztítja a vért, az anyagcserét hathatósan előmozdítja s így módon sok súlyos bajtól megóvja az embert. — A párisi orvosi akadémia a valódi „Ferencz József” vizet nagyon jónak találta. Kapható ásványvíz-kereskedésekben, gyógyszerárakban, és drogeriákban.

4 legfinomabb kávéfaj keveréke a Kardinal pörkölt kávé 1/4 kg. K 1.10 naponta friss pörkölés Schwarz és Tauber cégnél.

jutottam, akik tudva, hogy a zsebem tömve van pénzzel, ki akarnak fosztani, esetleg meg is ölnék.

Nem voltam hajlandó olesón adni sem a pénzemet, se az életemet. Egy erőszakos mozdulattal ki akartam magamat szabadítani az öklömet tartó ember kezéből, de az ellenállhatatlan erővel csavarva vissza.

Aztán hallottam, mint huzzák ki egy palack dugóját, a kocsiában erős ether-illat terjedt el, majd egy nedves kendő takarta el ajkaimat s arcomat.

Tudtam, hogy el akarnak altatni, — visszatartottam a lélekzetemet, de a természet erősebb volt és akaratom ellenére beszívtam a narkózt.

Mikor újra eszméltem, egy alacsony, kriptaszerűen diszített teremben, egy zongora előtt ültem, melynek állványán ott volt az én Palestrina-szonátám.

A teremben félkörben tizenhárom feketébe öltözött álarcos férfi ült. Mindenik oldalán hat-hat, a tizenharmadik — valószínűleg az elnök — a közepén foglalt helyet.

Tévedek. Nem tizenhárom, hanem tizen-négyen voltak. Ez utóbbi egy emelvényen összekötözve állt, álarc nélkül. Fején acélsisak, melyből számtalan villanyvezetősodrony áradt szét.

Ugy tetszett, hogy egy rémes álom lídercnyomása alatt vagyok. Kezemmel végigsimítottam a homlokom, hogy ellizsem a varázst, pedig éreztem, hogy az agyam paralízálva van s hogy teljesen e rejtelmes emberek hatalmában vagyok.

Az elnök szólásra emelkedett: — Kessler ur, mindenekelőtt kérjük, bocsássa meg erőszakos eljárásunkat s hallgassa meg, hogy mit kérünk Öntől. Ez az ember, akit Ön az emelvényen lát, egy nagy gazember, aki eladta, elárulta honfitársait és százával küldte őket bitóra. Ezért az okon a nihilisták központi bizottsága őt halálra ítélte. Azt hitte, megmenti az életét, ha az Atlanti oceanát átlépi, — de mi, a tizenhármak végrehajtó bizottsága, árnyékvá szegődünk s elfogtuk őt és kivégezzük. A fején levő sisak össze van kötve a várost világító kisháttérrel erejű villamos árammal, mely azonnal működni fog, ha a zongora egyik billentyűjét megérintik. Most már kérjük, legyen kegyes eljátszani világhírű szonátáját és mi végtelen boldogok leszünk, ha e remekművet ilyen nagy művésztől fogjuk hallani.

Hát én nem tudom, hogy a chloroform hatása tette-e, vagy egy az enyémmel erősebb akarat hipnózisra alatt álltam-e, elég az hozzá, hogy egy pillanattal sem haboztam s elkezdtem játszani, rémülten, kétségbeesetten, iszonyodva nyulva minden billentyűhöz. Nem hallottam semmit a játékból, de a szeméimet képtelen voltam levenni annak a sápadt, halálra riadt embernek az arcáról, kinek a félelemtől szertelenül kitágult szeméi esdve, rimánkodva, gyötörtetett telve kapcsolódtak az enyéimbe. Ugy tetézett, hogy az alig húsz percel igénybe vevő Palestrina-szonáta a végtelenségig tartana, midőn egyszerre a legmélyebb oktávoknál a bal kezem egyik mozdulatánál láttam, mint forsz el az ember violaszínre vált arca, intőzatos kinok minden jelével halálra. Mit mondjak többet? a többi elkövet-

tem... Levezettek, — nem, levittek, mint egy zsákot a cabbe s bekötötték a szeméimet.

Fölösleges elővigyázat volt, hiszen nem voltam birtokában egy érzékemnek sem. Fölvittek a szobámba s leveleköztetve ágyba dobtak mint egy csomagot s én álmodtam egy pár rémült szemről, — nem, — száz — ezer kétségbeesett szempárról, mik mind engemet kísérték... Hát ezért nem játszom én soha többé a Palestrina-szonátát.

Közgazdaság.

Távlat.

Budapest, 1910. július 21.

Készaru-Üzlet:

Változatlan.

Hatalmód-Üzlet:

Buza októberre 9.51, buza 1911. áprilisre 9.76, rozs októberre 7.09, zab októberre 7.16, tengeri júliusra 5.56, tengeri augusztusra 5.52, tengeri 1911. májusra 5.58, repce augusztusra 12.35.

Főszerkesztő: Szalay Sándor.

Felelős szerkesztő: Nagy Samu.

Kerestetik egy kisebb bolt-helyiség a város belterületén. Cím a kiadóhivatalban. 4108

Tanoncnak felvesz egy fiút Szívós Antal mű-órás és látszerész.

Eladó bolt-ajtó. A Teleky-bton a 29. sz. házban egy teljesen jó vas-rolós bolt-ajtó eladó. Legkésőbb augusztus 1-én átvehető.

Eladó egy 2 éves szentbernat-hegyi nőstény kutya. — Bővebbet Brunner Gusztávnál Kotor. (Zalam.) 4102

Tűzifa-eladás!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a

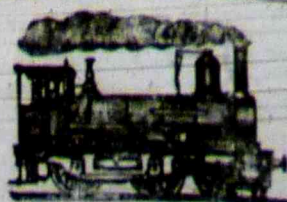
tűzifa-eladást

ujból megkezdtem és így megrendeléseket azonnali és későbbi szállításokra — akár súly, akár egész, 5 és 10 szerint — elfogadok. — Legjobb minőségű száraz bükkhasábot ölenként 38 koronáért, súly szerint 1 korona 90 fillérért házhoz állítva, szállítok.

Kiváló tisztelettel

Kondor Adolf tűzifabizományos
Arany János-utca 2. sz. Telefon 122.

**Naponta
frissen pörkölt
kávé**
háromféle nemés kávéfaj keveréke
kilónként frt 2.10.
Drogeria a Vörös kereszthez
Nagykanizsán. 2674

A cs. és kir. szab. Déli Vaspálya társ. nagykanizsai állomásának nyári menetrendje.

INDUL NAGYKANIZSÁRÓL

Budapest felé

Reggel 4.00 személyv. *Este 7.00 vegyesvonat
Reggel 5.56 gyorsvonat Éjjel 12.45 személyv.
Délelőtt 9.20 személyv.
Délután 2.12 személyv.
Délután 5.25 gyorsv. *B-Sz. György-Nagykanizsa közötti forgalom. — Budapest július 1-től augusztus 1-ig.

Bécs felé

Reggel 4.10 gyorsvonat Délután 5.30 vegyes-
Reggel 6.20 személyv. Nagykanizsa—Szombathely
Déliben 13.45 gyorsv. közötti
Délután 2.01 személyv. Éjjel 12.55 személyv.

Pragerhof felé

Reggel 4.50 személyv. Este 6.00 vegyesvonat
Déliben 12.03 gyorsv. Este 9.55 személyvonal
Délután 2.45 személyv. Éjjel 12.21 gyorsvonat

Barcs felé

Reggel 5.06 személyv. Délután 5.16 személyv.
Délután 3.13 személyv. Este 8.54 személyvonal
Nagykanizsa—Gyékényes köz.

ÉRKEZIK NAGYKANIZSÁRA.

Budapest felől

Reggel 3.50 személyv. Este 8.42 személyvonal
Reggel 7.56 vegyesv. Este 9.45 személyvonal
Déliben 11.50 gyorsv. Este 10.58 személyv.
Délután 1.35 személyv. Éjjel 12.11 gyorsvonat

Bécs felől

Reggel 3.42 személyv. Délután 5.00 személyv.
Reggel 8.34 személyv. Éjjel 11.50 személyv.
Délután 2.00 személyv. Este 8.37 gyorsvonat

Pragerhof felől

Reggel 3.48 személyv. Déliben 12.20 személyv.
Reggel 8.37 vegyesv. Délután 5.15 gyorsv.
Reggel 5.41 gyorsvonat Éjjel 11.40 személyv.

Barcs felől

Reggel 3.18 személyv. Délután 1.17 személyv.
Reggel 7.55 vegyesv. Éjjel 12.00 személyv.
Délelőtt 11.23 személyv.

Békkocsi díjszabály: Vaspálya udvarán vagy onnan vissza K. 1.00. — a kocsi belsejében el nem helyezhető podgyász-darabért egyenkint 30 fillér. — a kocsi belsejében 25 kilogrammnál súlyosabb darabot elhelyezni nem szabad. — A békkocsi a vitédiát előre is követelheti. — Omnibusz személyenkint — 40 fillér.

FIGYELEM.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Fő-ut. 15. sz. alatt levő, régi jó hírnévnek örvendő

Fehérnemű-tisztító intézetemél

a legújabb villanyerőre berendezett

vasaló-géppel

szereltem fel. — Fölöslegessé vált tehát a fehérneműeknek és galléroknek tisztítás végett Bécsbe és Pestre való küldése, miután ezen felülmúlhatatlan gépem által szép és tisztá munka, valamint pontos kiszolgálás tekintetében, a versenyt bármely fővárosi céggel felveszem s a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. — Kérem egy próba által fentiekrol meggyőződni.

Mayer Klotild fehérneműtisztító.

Első kanizsai szörme megóvó intézet Eötvös-ter 9.
Moly által okozott kárak ellen mindenki biztosítva van, ki a szörme és egyéb téli ruháit gondozás végett hozzám adja, nálam a telkiismeretes kezeléssel kivül a tárgyak tűz és betörés ellen is biztosítva vannak. Szűcsmunkákat bármiféle kivételben a legújabb divat szerint, javítást és átalakítást olesón és pontosan eszközölök.
A n. é. közönség szives pártfogását kérve
4030 kiváló tisztelettel
ROBINSOHN GYULA szűcsmester.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
KAZINCZY-U. 3.

Telefon-szám: 78.
egy működőállomással.

A szerkesztőség illető közlemények a szerkesztőség címére küldendő. — Készen állunk minden vállalkozás és névtelen levelezés nem vez. legyezte a szerkesztőség.

Előfizetési és nyomatási díjtablettát keressünk a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házhöz hordva	szétküldéssel
Egy óra 1.20 K.	Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.-	Félévre 9.-
Egész évre 14.-	Egész évre 18.-

Egyes szám ára 5 fillér.

Munkások, bányászok és más közintézmények soronként 50 fillér.

Előjegyzési és esetleges ártételesek díja 5 korona. Készenléti díj 6 kor.

XXXVII. évf. 160. szám.

Nagykanizsa, szombat, 1910. július 23.

Kiadónáljadosok:
Zala Hirtaplakló és Nyomda Rt.

Befolyásos képviselők.

Nagykanizsa, július 22.

Az igaz, hogy a Dunántúl legújabb kialakult vasuti konjunktúrá Nagykanizsa gazdasági életére jének ötven százalékát elvonták; az is igaz, hogy e miatt és sok egyéb miatt kereskedelmünk visszafelé, kisiparunk letört; hasonlóképpen igaz, hogy ebben a városban a városi haladásnak még a fogalma is kihalt; a pénz elbuvik, tétlenségbe és terméketlenségbe sülyedt; a város ügyei iránt senki sem érdeklődik, az irányító agyvölök meddők, csalódottak és félénkek. Szóval gyökeres, nagy okai vannak annak, hogy Nagykanizsa városa a haladás lejtőjén lecsuszott és talán még mindig tart a sülyedés e gyászos folyamata. Ez mind igaz, ezek az igazságok köztudomásuk is, mégis ezeknek fénye elől elbuvik a kanizsai kávéházi bölcs és mintegy saját megnyugtatótatására, tétlenségének és szenvtelenségének igazolására megtalálja a hibát abban, hogy a város rosszul kezeli az országos politikát és nincs is egyéb bajunk, csak éppen hogy következetesen rosszul választottuk meg az országgyűlési képviselőinket.

Ha már annyi igazságot elismerünk, concedáljuk azt is, hogy Nagykanizsa képviselőválasztásában valóban kevés szerep jutott a városi szempontoknak. Befolyásos, kiváló kormányfőnknek buktak itt akkorát, mint a Monteverest és amilyen szerénység van, minden alkalommal pont akkor csaptak nálunk legmagasabbra a hazafiság hallamai, mikor a városi érdekek kevesebb hazafias mellverdesést tettek volna indokoltá. Ez igaz, de tagadjuk azt, hogy egy ily fényes mult és valóban gazdag, sokra hivatott város sorsát a követválasztások dönthetnék el. Segíthet rajtunk mindenféle kormány, ha megvan ehhez a jóakarata, de a mi érdeklődésünk, becsületes, komoly törekvésünk hiányában sem egy új kaszárnya, sem az utaslelő hivatalt nem jelent sokat. Végleg letört, halott város az, mely már csupán az inkompatibilitási törvény megsértésétől, a képviselők kijáró készségétől remélheti azt, hogy még némi levegőhöz jut. — Kanizsa pedig még nem egészen halott és a városi vezetőség buzgóága és ennek a lakosság rész-

ről kívánatos odaadó támogatása többet lendíthet rajtunk, mint a mindenkorai kormányok együttvé-

Mi nagyon rendbenvalónak találjuk azt, hogy a város polgársága minden mellékteket nélkül kifejezte politikai meggyőződését és e nagyszerű jogának kifejezését nem fertőzte meg a haszonvárs, a zsebelési vágy, oda nem való elemivel — Mi bennünk tehát nincs hiba, mi nem vagyunk elitélendők azért, ha a politikai vélemény-nyilvánítás jogát a legbeesültebben magyaráztuk; ha ez által hátramaradnánk, akkor gyökeres hiba van az egész magyar közélet megfertőző, korrupt levegőjében.

Itt pedig csakugyan hiba van. A szombathelyi lapokból olvassuk, hogy Szombathely városa már kasszái, Székely igazságügyminiszter megválasztásáért már fizet a városnak iskolákkal, középületekkel, megymással. E téren nálunk egészen szemérmetlenül folyik a vásár. Városi, társadalmi, kulturális, országos érdekek, mind megszűnnek, utat engednek a mandátumifertőzési érdeknek. Ha a milliós új egyetem székhelyét a közszükséglet olyan városba jelölne ki, mely ellenzéki képviselőt küldött a parlamentbe, bizonyos, hogy inkább százévre megkárosítanak a magyar kultúrát, de az egyetemet miniszteri kerület kapná. Láttunk már vasutvonalaikat elrontani, üres bányákat felkutatni, hasznavehetetlen mocsarakat csatornázni; falvakba középiskolákat építeni egy célszerűen eltalált mandátum kedvéért.

A mandátumérdek e nyílt kultiválása és az országos érdekek szemérmetlen mellőzése kiát felénk ma a városok hangos elkeseredéséből, melyek mameluksgukkal rosszul jártak a legutóbbi választásokon. Ezek a városok minisztereket választottak. Gondolkodás nélkül letettek a politikai meggyőződés nyilvánításának szabadságáról, nemzeti érdekekről és simultak oda, hol a hatalmat sejtették. Minisztereket, államtitkárokat választottak s a megválasztott több mandátumos képviselők, néhány mandátumról kénytelenek lemondani. Az ily új választások kuszabére került városok fejveszelnek, lecsapásról panaszkodnak nyíltan, hangosan, minden zen nélkül azt hirdetik, hogy az egész képviselőválasztási rendszer-

nek nincs más célja, mint hogy eldöntse azt, a marakodó városok közül melyik jusszon előnyökhöz országos érdekek és igazságok rovására.

Franciaországban most készül új választási törvény, melynek egyik sarkalatos rendelkezése az, hogy az ilyen parciális érdekek érvényesülését megakadályozza. — Ilyen intézkedésre nálunk is szükség lenne, mert külföldben nem sokára oda kerülünk, hogy a megkérdezett nemzet egy-egy ítélete nem jelent egyebet Kecskemét és Nagykőrös harcánál

A cifra kabát áldozata.

Könyv a tiszték eladósodásáról.

— Saját tudósítónktól. —

A katonatiszték anyagi helyzetéről és eladósodott voltáról könyv jelent meg, amely a hibákra figyelmeztet, amelyek ösréjek.

„Die Verschuldung unseres Offizierkorps“ — ez a címe a bátor írásnak, amely Bécsben jelent meg és katonatisztet vall szerzőjéről.

Ers a gyanyuk, hogy nem katona írta, legföljebb olyan ember, aki hordta a császár kabátját és adósságtól üze, de tanulságokkal megrakodva, menekült a polgári életbe, a szabadabb világba.

A könyv szerzője legelő sorban a hibás nevelésben keresi a katonatiszt rossz anyagi helyzetének okát. Elismeri, hogy a tisztet a hideg és rideg katonai iskolákban nevelik rá az oktalans és helytelen életre és az iskolában gyömböszönik beleje azokat a ferdéseket, amelyeknek később áldozatul esik.

Első sorban teljesen hamis színben láttetik fel a foglalkozást, amelyre az ifjú készül. — Glorifikálják a tiszti pályát és helytelen fogalmakkal tömik tele a fiatal kópnyát. — Nem mondják meg, hogy a katonatiszt egészen szerény sorban álló tisztviselője az államnak, hanem belegyúrják, hogy a fényes kabát viselője kivételes valaki, nagy pozíció egyéniség, akinek súlyos kötelességei vannak fényes állásával szemben. Ezek a tanítások hozzák ferde helyzetbe a fiatal tisztet. Inpraktikus, rideg, minden önállóságot kiküszöbölő intézkedések gőgösen, büzken kerül ki a hadi és mire fölismél: elveszett. Sohase tud ki-máznai azokból az adósságokból, amelyekbe belekeveredett. Oktalanul siránkoznak sokan, hogy a katonatiszt anyagi helyzete rossz, állapota iartthatatlan. Nem igaz. Nem tudunk polgári pályát, amelyen tízenkilenc éves fiatal embernek olyan társadalmi pozíciója volna, mint egy hadnagynak és a polgári társadalomban nehol sem kap kezdő ketszázhusa korona fizetést, mint a hadnagy. Csak nem szabad elhárítani a cifra ruhás emberrel, hogy neki államtitkárhoz méltón kell élni, mert ő a dísz a katonája az emberiségnek. Meg kell vel. éltetni, hogy egyszerű

hivatalnok, aki akták helyett embereket tart rendben és akinek a társadalomban nincs külön helye, mint egy városi segédhivatalnoknak. Lentezés a polgárságnak azt tanítani, hogy ami illik az egyszerű kishivatalnoknak, az a katonatisztnek dehonesztáló. A tanító, aki gyermekeinket tanítja és az alapját veti meg jövőd kultúránknak, jubiláns korban éri el a nyolcszáz forintot, a tiszt ellenben, aki megnezi, hogy a lovak tiszta almon állnak-e az iskolában, vagy haraminc legény pontosan egyszerre fordul-e, az kezdő korában kap százti forintot. És ez kevés. Folyton siránkoznak, hogy a tiszt anyagi helyzetét meg kell javítani, mert a tiszt tönkre megy az adósságban. Hát ne csináljon adósságot. Ennyi jövedelemmel nem kell, ha helyesen itéli meg, hogy kicsoda és mit engedhet meg magának. Értessék meg a kadétsiskola növendékeivel, hogy ők is hivatalnokai az államnak és tanítsák meg őket a helyes életre.

Ezt követeli a könyv. Nem a fizetés emelése a fő, hanem a helyes önértekezés és akkor megszűnik a ferde helyzet. A könyv bizonyítja, hogy a merev katonai szellem, miután az alaphibát előkötve, folytatja a munkáját és kellehetlenségével valósággal belehajítja a bajba embereit. Az apróbb adósságokba keveredett tisztien addig gyámlikod, addig zsarnokoskodik, amíg az annyira elmerül az adósságokban, hogy nincs menekvés. A rendszer valósággal az uszások karmaiba löki a szerencsétlen. Csak természetes, hogy a hadnagy, akire ráparancsolnak, hogy ennyi és ennyi idő alatt rendezze dolgait, uszásokhoz menekül és aláír minden föltételt. Így sülyed jobban és jobban, a míg végre valósággal kitaszítják a hadseregéből.

A könyv szerzője megoldást is proponál: a hadsereg-bankot. Rossz megoldás, mert csak elodázza a teljes eladósodást. A tiszt először ezt a megengedett hitelt fogja igénybe venni, de aztán megint csak rátér az uszásokra.

Évi 90 millió új katonai teher.

— Saját tudósítónktól. —

A „Zeit“ mai számában az új véderőtörvényről és a kétéves katonai szolgálatról hosszabb cikket közöl. Ez utóbbiról ezeket írja:

Különös dolog, hogy most, amikor az új véderőtörvény tárgyalása sem Magyarországon, sem Ausztriában nem ükölök akadályokba, az illetékes tényezők szükségesnek látják, hogy a minisztertanács újabb föltételt tegyen a javaslatok. A kétéves katonai szolgálat behozatja az ujoncszám fölemelését vonná maga után, ez legalább évenként kilencvenmillió koronába kerülne. A hadvezetőség, hírszerint, hajlandó valamelyes kompromisszumra lépni, olyképpen, hogy addig, amíg a két ország pénzügyi helyzete megjavul (?), beéri a provizóriummal a megelőzések az ujoncszám mérsékeltebb fölemelésével s ezt azzal rekompenzálna, hogy a póttartalékba való besorozást az eddiginél is nagyobb kedvezésekkel teszi lehetővé

A honvédkerületi parancsnokság.)

Egy hozzászólás.

Egyik tegnapi fővárosi lap a Zala nyomán a következőt közli:

„Megbízható értesülés szerint a közel jövőben át fogják helyezni Székesfehérvárról a honvéd kerületi parancsnokságot. Hogy az áthelyezés hová történik, ez ideig nem jutott nyilvánosságra. Több dunántúli nagyobb város verseng érte. A legnagyobb agilitást e téren Szombathely fejt ki. Nagykanizsát, Kaposvárt is említik, de komolyan remél Sopron is”. Eddig a fővárosi lap híradása.

Szerencsére tehát a kombinációt városunk sem maradt ki teljesen és reméljük, hogy városunk vezetősége, ha Szombathelyhez hasonló agilitást fejt ki, ugyan ez alkalommal sikerülne szerencsés szomszédunkat felőzni és az őtől, mert az igazgatóság a mi részünkön van.

A honvédkerületi parancsnokság ugyanis, a Székesfehérváron, Nagykanizsán, Pécsen és Sopronban székelő ezredek felettes hatósága, illetőleg parancsnoksága.

Már most ha egy pillantást vetünk a térképre azt látjuk, hogy

mint a fenti ábrából kitűnik e négy városnak ideális központja Nagykanizsa.

Ha Nagykanizsán székel a kerületi parancsnokság, akkor a szóban forgó kerület központján van a parancsnokság (nem mint jelenleg teljesen a kerület periferiáján).

De ép így a kerület periferiáján volna a parancsnokság Sopronban és Pécsen is. Nagykanizsának ezen centralis fekvését igazolja az is, hogy a Székesfehérvárról, Sopronból és Pécsről vezető vasúti vonalak ép itt Nagykanizsán ágaznak össze, a parancsnokság geográfikusan indokolt székhelye tehát csak Nagykanizsa lehet.

Szombathely véleményünk szerint már azért sem jöhet számba, mert Szombathelyen nem állomásozik honvédség, már pedig a parancsnokság székhelye nem képzeltető el honvédsapafok nélkül.

Számba vehetjük még azon magasabb hadászati szempontokat is, amelyek indokolják álláspontunk igazságát és ez a következő.

A hadügyi, illetőleg a honvédelmi kormányának magasabb érdeke, hogy a főbb parancsnokságok lehetőleg az ország területén arányosan legyenek megosztva.

Székesfehérvár közvetlen közelében van a budapesti hadtestparancsnokság s az első számú honvéd kerületi parancsnokság. Pécsen, Sopronban már amúgy is van dandárparancsnok csak éppen a Dunántúl déli részén, az olyan stratégiai fontos helyen, mint Nagykanizsa nincs magasabb katonai parancsnokság.

Ezen alapos katonai oldalról nyeri felvilágosításunkhoz csak azon megjegyzésünk van, hogy Nagykanizsa város vezetőségének minden lehető el kell követnie, hogy városunk ez alkalommal élelmes szomszédjai által meg ne előztesse.

Városunknak a legmesszebb menő anyagi áldozatokat is meg kell hoznia, hogy a honvédkerületi parancsnokság ide helyeztesse és ez által városunk legy nagy lépéssel haladjon előre a fejlődés útján.

Városi polgár.

Ez a hozzánk jutott figyelemreméltó cikk némi kiegészítésre szorul. Közölnünk kell, hogy Szombathely város polgármesterhelyettese eljárt a honvédelmi miniszteriumban, hol Hazay Samu honvédelmi miniszterrel azt a felvilágosítást kapta, hogy a fehérvári parancsnokság áthelye-

zésének kérdése most nem időszerű. Eredes, hogy ezzel a kijelentéssel ellenkezik a székesfehérvári jegyzőnek lapunkban tegnap közölt nyilatkozata.

Figyelemreméltó és tanulságos reánk nézve még, amit a szombathelyi h. polgármester audienciájának további eredményeiről mondott a következőkben:

Feltartam a honvédelmi miniszter előtt Szombathelynek alkalmasságát arra, hogy katonai központtá fejlessék és kértem, hogy ha szóba kerül a honvédség szervezése, vegye a miniszter jóindulatu pártfogásába. Szombathely azon kérelmet, hogy az új honvédparancsnokság Szombathely központtal létesíttessék, amely esetben Szombathely készséggel hozna áldozatokat lakotanya építésére is.

A miniszter nagy figyelemmel hallgatta meg fejtegetésemet, jegyzeteket csinált és kijelentette, hogy tudtával már régebben szó volt erről és amennyiben a honvédtüzség szervezése által változások állanak be a honvédségben, ha legmesszebbmenő figyelemmel fogja felkarolni Szombathely kezdeményezését. Így aztán, ha nem is hoztam honvédkerületi parancsnokságot, amit nem is reméltem, hoztam a város részére a jövőre bízott ígéretet és ebben a dologban már nem fognak mások bennünket megelőzni.

Szombathely példáját talán követni kellene. (A szerk.)

A pécsi színház sorsa.

Az új igazgatók: Izsó és Füredi.

Saját tudósítónktól.

Pécs város törvényhatósági közgyűlése ma döntött a pécsi Nemzeti Színház további három éves sorsa felett. A közgyűlés a pályázó Kövesy Albert, Izsó és Füredi, Balla Kálmán közül Izsó és Füredinek adott concessziót három évre.

A közgyűlésen, — mint a Zalanak telefonálják Pécsről — a v. tanács első sorban Kövesy ajánlatának elfogadását indítványozta. E javaslat mellett szavaztak huszonötön, ellene huszonkilencen. Erre a polgármester azt a kérdést tette fel, hogy kik szavaznak Izsó és Füredi mellett. Harmincöt bizottsági tag szavazott igennel. A polgármester kihirdette a közgyűlés határozatát, mely szerint 1911 október elsejétől Izsó és Füredi a pécsi színház igazgatói. E határozat ellen ugyan felebezést jelentettek be, de arra kevés kilátás van, hogy a felebezésnek eredménye legyen.

Az új pécsi direktorok közül Izsó Miklós közeli ismerősünk. Itt működik Kövesy színtársulatánál. Nagyra hivatott, talentumos művészember, ki bizonyára be fogja váltani a hozzá fűzött igényeket. Füredi pécsi droguista volt, de ezt megelőzően szintén működött színpadon. Nincs kétségünk az iránt, hogy az új direktorok megfogják állni helyüket, — amihez különben egyelőre kevés közlünk van. Általánosabb vonatkozásainál fogva inkább érdekel bennünket az a jellemző tény, hogy Kövesy Albert elvesztette Pécsen, hol pedig hat esztendőn át a város közönségének és sajtójának meglegedésére működött. E hat esztendőből három az emlékezetes pécsi kiállítás miatt óriási ráfizetéssel járt. Ez méltánylást érdemelt volna. Kövesy közismerten művész ember, ki a lehetőség határain belül, sőt gyakran azon felül is a legtöbbet nyújtja és hivatásának legalább is úgy megfelel, mint bármely más direktor. De hát hátatlan mesterség az övé. Napról-napra a legteljesebb nyilvánosságnak dolgozik, ennek a nyilvánosságnak pedig ezertfele az ízlése, a követelése és ez a nyilvánosság kegyetlen ott, hol megézi, hogy joga van bírni.

Egy másik fűszerest minden lelkiismereti skrupulus nélkül nem tesznek ki bolti helyiségből, melyben ment a dolga, de ha egy régi, országos nevű, érdemes színház igazgatója van azó, akkor nincsenek skrupulusok. Elfelejtik, hogy a színházgató tulajdonképpen egy hatalmas vállalat igazgatója — és elküldik a komédiánt.

Olyan érdemeket nem szerezhet egy színházgató, hogy ezeket a rokonság és barátság kötelei el ne feledjék.

Kövesy Albert van olyan jó nevű direktor, hogy kap még színházat ebben az országban. Csak ügyesen pályázzon és ne menjen olyan városba, hol színész-múlttal bíró kereskedő, vagy iparos fedezhető.

A sajnálatos pécsi eredményben reánk nézve annyi az örömdetes elem, hogy ez Izsó Miklós emelkedését jelenti. Erre ő rászolgált, hivatolt rá, de jobb-szeretők volna, ha ez nem egy kolosszális méltánytalanság árán történik meg.

Női háziipari tanfolyam Nagykanizsán.

Saját tudósítónktól.

Rövid időn belül egy páratlanul nagy jelentőségű intézménnyel lesz gazdagabb városunk, mely ugyan külső méreteiben nem valami nagy hatást mutat, de belső értékében rövid időn belül közintézményeink egyik legáldásosabbjává fejlődhet. A zalaegerszegi m. kir. kerületi iparfelügyelő nemrég átiratot intézett a városhoz, melyben a következő kérdésekre kért választ: Hajlandó lenne-e a város az Izabella főhercegnő védnöksége alatt álló „Izabella háziipari egyesület” részére — Nagykanizsán egy munka-közevetítő és tanítóműhely céljára ingyen helyiséget, villatítást, fűtést és szerény butorzatot adni. Az átirat szerint a háziipart terjesztő és népszerűsítő egyesület mostanában minden törekvéssel azon van, — hogy vidéki munkaközevetítő helyeket létesítsen. Az egyet az elmúlt évben 481 házínót foglalkoztatott, akiknek összesen 66795 korona munkabért fizetett ki, ami egyenként körülbelül 1370 koronát tesz ki. Ebben a gyönyörű eredményben a szegény nép jóléte vergődésének kulcsa van s azért a humanizmus szolgálatában álló egyesület minél több fiók létesítését szorgalmazza. A város által nyújtandó segítség fejében az egyesület fedezné a szerződésleg fogadott közvevitő egyén járandóságait és gondoskodik a tanfolyamra jelentkezők oktatásáról.

A városi tanács a pénzügyi bizottságnak adta ki az iparfelügyelő átiratát és a bizottság tegnap délutáni ülésén az egyesület kívánságait pártfogásra érdemeseknek deklarálta és annak nemes céljaira való tekintettel azt a javaslatot terjesztette a tanács elé, hogy a város egyelőre a régi főgimnáziumban adjon az egyesületnek kívánságainak megfelelő helyiségeket, és ha a Rozgonyi-utcai elemi iskola eikészül, akkor ennek is ott biztosítsassék megfelelő helyiség.

Országgyűlés.

Elfogadták a munkapárti feliratot.

Következik az indemnitás.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 22.

A képviselőház ma nagy többséggel elfogadta a munkapárti felirati javaslatot és megkezdte az indemnitás tárgyalását. Az ülést Berzeviczy Albert elnök nyitotta meg. Az elnöki előterjesztések és bizottsági jelentések után folytatták a felirati javaslat tárgyalását.

Baththy Tivadar gróf záró beszédét mond. Dicsérrel emlékezik meg Bánffy Dező báró és a kiszagzák feliratról, melyeket minden pontjukban magáévá tesz. Polemizál Khülen-Hedervary gróf miniszterelnökkel. Kijelenti, hogy a miniszterelnöknek a múlt parlament feloszlatására vonatkozólag adott magyarázata őt nem nyugtatja meg. Célja az, hogy a nemzet és a korona közti viszony csak

67-es körjogi alapján jöhet létre. Kertész Tisza István grófnak a nemzetiségi kérdés ügyében mondott beszédére. Tiszának annyiban igaza van, hogy a nemzetiségek túlélményességét nem lehet tovább tolni. Békét kell teremteni a nemzetiségekkel és ezért concessziókat is hajlandó vagyunk. Baththy gróf beszédét Schlesak Lajos nemzetiségi közbeszólásokkal zavarta, mire Kelemen Samu rákiált Schlesakra: — A nulla is beszél!

— Maga, nulla! — kiáltott vissza Schlesak.

Baththy Tivadar gróf beszédét folytatva Tiszával polemizál, végül kéri, hogy a Justh-párt javaslatát fogadják el.

Miután nincs több szónok, az elnök fölteszi a kérdést s a Ház nagy többsége úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta a kormányparti felirati javaslatot.

Ezután Kabos Ferenc foglalta el az elnöki széket és átérték az 1910. évi demitási javaslat tárgyalására.

Hegedűs Lőránd ismertetette a pénzügyi bizottság javaslatát és elfogadásra ajánlja. Tűdös János a függetlenségi párt nevében kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el, mert nincs bizalma elhár a kormányhoz. Tiltakozik az ellen, hogy az ex-lexért a függetlenségi pártot teszik felelőssé, ők azért a kormányra hárítják a felelősséget. Támadja a kormányt, mely egy évig indemnitással akar kormányozni, anélkül, hogy költségvetési javaslatot terjesztene a Ház elé.

Cserny Károly a javaslatot elfogadja. Sörgei az országos levéltár újraszervezését.

Dési Zoltán a koalíció pénzügyi gazdálkodását védelmezi. 67 óta nem volt kormány, mely annyit áldozott volna az államvasutakra, mint a koalíciós kormány. Bizonyítja, hogy a Wekerle kormány után 25 millió felesleg maradt.

Hírek.

— Bökezü ajándék. Gróf Baththy Pálné, Pallini Inkey Valéria a Zalaegerszegi alapítandó gyermekkorház alapjára kétezer koronát ajándékozott.

— A zalaegerszegi városi jeggyár működik. Zalaegerszegről írják: A vilánytelep mellett dr. Korbai polgármester jeggyárat létesített. A jeggyártás próbáját tegnapelőtt tartották meg sikeresen s kilogrammonként 5 fillért árúsítják. Ugy rendezkedik be a gyár, hogy készen házhoz fogják hordani a jeget.

— Tanári áthelyezés. A kanizsaiak még élénk emlékeztetésben élő Esztergályos Ágoston volt kegyesrendi tanár, ki a rendből való kilépése után Budapestre egy felsőfokú iskola irodalomtára lett, sok évi ismeretlenség után tegnap felbukkant a hivatalos lap hasábjain. Az derült ki ebből a száraz híradásból, hogy Esztergályos Ágoston tegutóbb a petrozsényi állami főgimnázium rendes tanára volt, honnan a kultuszminiszter most ugyane minőségében a ceglédi állami főgimnáziumhoz helyezte át.

— Csatornázák a Vörösmarty-utcat. A gyengebbek kedvéért megmondjuk azt is, hogy a Vörösmarty-utca a Sugár-ut mellékutca és ezt a József főherceggel párhuzamos irányban a Petőfi-uttal köti össze. A város szépitési törekvéseknek egyik igen helyes pontja a szép Sugár-utnak és környékének minél városiasabbá való átalakítása. Ez a városfejlődés jelenlegi fő irányvonala, nagyon helyén való tehát, ha ennek a városrésznek már-már teljesen kifejlesztett fő forgalmi útjéről minden módon fejleszteni törekednek. Ezt a célt szolgálja a mérnöki hivatalnak az a nemrég elkészült terve is, mely a Vörösmarty-utcanak földalatti csatornázásáról szól. A pénzügyi bizottság foglalkozott tegnap délután a tervvel és azt a következő részleteivel fogadta el és ajánlja kivételre a városi közgyűlésnek. A

csatorna, mely az utca közepén fog vezetni, betonból készül és annak költségeit csupán felerészben viseli a város, míg a másik felét az egyes érdekelt háztulajdonosok fedezik. A pénzügyi bizottság javaslatában kimondta, hogy a csatornázás előmunkálataira a tanács tegye meg a szükséges lépéseket.

Pénzügyi bizottsági ülés. A városi képviselőtestület pénzügyi bizottsága tegnap délután nagy bizottsági ülést tartott, hol több nagyobb jelentőségű városi ügy tárgyalása került sorra. Ezeket hirtelenk egy-egy pontjaiban ismertették. — Ezekben kívül pedig még foglalkozott a bizottság Krassó Szörénymegye árvízkaroltjainak segélykérvényével, melyet a belügyminiszter ismert felhívásával terjesztett a városhoz. A bizottság a délvidéki árvízkaroltaknak 200 korona segély adását javasolja Nagykanizsa város részéről.

A hivatalos lapból. A hivatalos lap mai száma közli, hogy Hertelendy Ferenc főrendiházi tagot az országos borvízszelő bizottság tagjává nevezték ki.

Városi pénztárvizsgálat. Halvax Gyula városi pénztáros holnapután, július 24-én kezdi meg három hétre terjedő nyári szünetét. Helyettesének, kit ma délután fognak megállapítani, a városi tanács-holnap délután 3 órakor fogja átadni a városházi és gyámi pénztárat, ahol ez alkalommal pénztári vizsgálatot tartanak.

A hatósági bizonyítványok díja. Iházi Horváth István anyakönyvvezetőnek praktikus ötlete támadt. Az, hogy a városházán kiállított bizonyítványoknak legyen valami ára, s ne csak az államnak legyen azokból haszna az egykoronás belyeg képeben. Evégből városi szabályrendelet-tervezetet dolgozott ki, mely néhány pontjában oda konkludál, hogy a hatósági bizonyítványokért a felek 1 kor. kiállítási díjat fizessenek, mely a városházi tisztviselők segélyalapja javára fordíttassék. A tanács a pénzügyi bizottság véleményét akarta hallani a tervezetről, melyet a tegnapi bizottsági ülés tárgyalta. A bizottság tagjai helyesléssel vették az anyakönyvvezető eszméjét, a szabályrendelet megalkotását azonban oly feltétellel javasolták, hogy a befolyó jövedelmek ne a tisztviselők segélyalapja, hanem a közjavára csak javára fordíttassanak, mert, ugymond az indoklás, ily alap nem létesíthető és a tisztviselőknek segélydíj iránti méltányos kérései a városi közpénztér terhére mindenkor kielégítésre találtak.

Gyászrovat. Guttman Györgyné szül. Welisch Nina urnó, tegnap este 47 éves korában meghalt Nagykanizsán. Temetése e hó 24-ikén délelőtt fél 11 órakor lesz.

Új vasut. A Sopron-, Vas-, Zala-megyéket összekötő vasuti hálózat, amelyet egyrészt Turje állomástól Rumig, — másrészt Sárvár, Hegyfalu, Bükön át Felsőpulyáig, illetve egészen Kőszegig tervezik, a tavasszal kiépül. Főbíró Lajos budapesti mérnök vállalkozó, aki a tervet készítette, építi a vasutat, a melynek hossza 125 km.

Temetés pap nélkül. Bökkösdről írják: Cserdi községben Zalók Gábor ottani lakosnak a felesége, akivel "csak" polgári uton volt megegyezve, meghalt. A bökkösi plébános hivatkozva arra, — hogy azok, akik házasságukat egyháziilag meg nem áldták, az egyházból ki vannak zárva és mint ilyenektől az egyházi temetést meg kell tagadni, sem maga a halottat nem kísérték ki a temetőbe, — sem a kántornak meg nem engedte, hogy a sírnál búcsuztatót mondjon.

Az altisztek szaporítása a hadseregben. A két éves szolgálati időt a legrovidebb idő alatt be akarja hozni a hadvezetőség s már lázas munkálatok folynak, a monarchia hadügyminiszteriumában, hogy a nagy reform előkészületei minél hamarabb elintézzék. A főlel

ujonclétszámon kívül legnagyobb hajt, hogy a közös hadseregnek és a honvédségnek nincs elég tanult és képzett altisztje. A leg sürgetőbb tehát megfelelő altiszti állományt szervezni és ezért a hadvezetőség mindenféle előnnyel igyekszik embereket csábítani az altiszti pályára. Törvény szerint az altiszteknek tizenkét évi szolgálat után állami alkalmazáshoz van jussuk, most a közös hadügyminisztérium és a honvédelmi minisztérium bizalmas átiratokat küldött az egyes törvényhatóságokhoz, hogy nem volnának-e hajlandók beleegyezni abba, hogy hat évi szolgálat után adjanak foglalkozást volt katonai altiszteknek. A törvényhatóságok egy része hajlandónak mutatkozik erre, de akadt olyan is, aki megtagadta. A hadügyminisztériumok különben tanulmány tárgyává tették a német és franciaországi altiszti kiképzést és ezen az alapon akarnak nálunk is szervezkedni. Tehát altisztképző iskolákat kell alapítani, meg kell könnyíteni az altisztek házassági körülményeit és emberséges fizetést kell adni nekik, akkor nálunk is lesz elegendő jól képzett altiszt.

Ügyvédjelöltek mozgalma. A következő sorok közlésére kértek fel ennünket Pécsről: Az ügyvédi rendtartás reformjára vonatkozó sérelmes törvénytervezet ellen a pécsi ügyvédi kamara területén működő ügyvédjelöltek július 24-én (vasárnap) d. e. fél 12 órakor Pécsen az ügyvédi kamara tanácstermében tiltakozó értekezletet tartanak, mely értekezlet legfontosabb tárgyát az igazságügyminiszterhez intézendő „memorandum” megszövegezése és a további teendők egyöntetű megbeszélése képezi. Hogy tiltakozásunk minél erőteljesebb legyen, szívesen látjuk értekezletünkön a más kamaráknál bejegyzett ügyvédjelölteket is.

Aki sikerrel akar hirdetni, forduljon Leopold Gyula hirdető vállalatához (betéttársaság) Budapest, VII. ker. Erzsébet-körút 47., ahol hirdetéseket az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és napilapokban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid áron eszközölnék. Több mint 256 naptár kizárólagos képviselője, vidéki lapok központi hirdetői osztálya, számos hírlap kizárólagos kezelője. Disztes újságkatalógus, képes naptárjegyzék és minden telvílasztás a t. c. hirdetőknél díjmentesen.

Bérekcsívizsgálat. Hétfőn, i. hó 25-én délelőtt 10 órakor tartják a városház udvarában az evenkint szokásos bérekcsi és fiakker-lóvizsgálatot. Tekintettel a bérekcsik ellen különösen a legújabban felhangzott panaszokra és kifogásokra, a vizsgálatot a rendőrség ez alkalommal rendkívüli szigorúsággal fogja végrehajtani. Hétfőn délelőtt 10 órakor az összes kanizsai bérekcsik a városház udvarán gyűlnek össze.

Halálos gabonahordás. Zalaszentmihályi levelezőnk írja: Skublics Emilia földbírtokosnőnek Zalaszentmihály-Babes pusztán levő gazdaságában Takács János béres tegnap gabonahordás közben egy gabonával teli szekérről elől, a rudnál leesett. A kocsi s lélekjeletét megőrizve, rögtön megakart állítani a lovakat, de ezek a lábaikhoz zuhanó embertől megkrosodtak és nem engedték a gyeplő, húzásának, hanem továbbragadták a kocsit. Takács János pedig oly szerencsétlenül esett, hogy a több mázsányi teherrel megterhelt szekérnek mind a négy kereke keresztül ment rajta, úgy hogy a kerekek mindkét lábát eltörték és mellkasát is teljesen összezúrták. A halálai vívdó aze-

rencsétlen embert lakására szállították, hol minden percben várják a kimúlását.

Őskori lelet. Kaposvárról jelentik nekünk: Boldogasszonyfa község határában levő erdő egyik patakjában az ásás közben Gaál János tanárjelölt egy mammut maradványaira bukkant. Az állatnak eddig négy fogát találták meg, melyek közül az egyik az állkapocsban van. Találtak azonkívül egy másfél méteres agyart és egy lapocka-csontot. Az ásást folytatják.

Örült nő az irodában.

Aki az államot perli.

— Saját tudósítónktól. —

Ma délután úgy három óra tájban beállított egy fiatal kanizsai ügyvéd irodájába egy feketérűhás őszhajú nő. A nő a fiskális után tudakozódott.

— Az ügyvéd ur nincs itthon — válaszolja az írnök. — Miért tetszik az ügyvéd urat keresni, firtatta az írnök, akinek szemét szűrt az öreg nő nyugtalansága.

— Fontos ügy, nagyon fontos ügy — mosolygott az öreg asszony. Az állammal van bajom. De majd megmutatom én neki.

Az írnök a fontos ügy hallatára a telefonhoz rohant és hazacitálta az ügyvédet.

Az ügyvéd vérmes reményekkel sietett haza, ahol az öreg nő már igen izgatottan várta.

— Mivel szolgálhatok asszonyom? — kérdezte udvarián, miután egyedül maradtak.

— Egy perem van, egy nagy per, azt akarom rábízni az ügyvéd urra. Az állam ellen, tetszik tudni az állam ellen. Én nem hagyom a jussomat.

— Tessék elmondani, miről van szó, — faggatta az ügyvéd.

Az öreg nő zavarosan tekintett körül — Nincs itt senki? — Nem hall bennünket senki? — kérdezte ijedten. — Mert roppant nagy ügyöl van itten szó. Nem mindennapi ám.

Az ügyvéd oda volt a kíváncsiságtól. Mi fog ebből kiderülni? Bezárta az összes ajtókat, mire az öreg asszony némileg lecsillapodott.

— Hát tetszik tudni, — kezdte — én b. akarom perelni az államot. Mert az állam nagyon gonosz. Időnként sugarakat bocsát ki magából és ezek a sugarak az embereket gonoszságok elkövetésére ösztönzik. Ezt nem lehet tűrni. Én kárterítési pert indítok az állam ellen. Azért jöttem, ha az ügyvéd ur elfogadná.

Az ügyvéd egyre növekvő csodálkozással hallgatta végig a zavaros előadást. Tisztában volt, hogy örült van előtte. Nem vesztette el azonban a hidegvérét.

— Kedves asszonyom — kezdte — én szívesen elvállalnám a dolgot, de nem értek hozzá. Nagyon kevés ilyen ügyem van. Hanem van itt egy jó barátom — és itt megnevezte egyik fiatal kollégáját — az specialista az állam elleni ügyekben. Tessék ahhoz menni.

Ejnye, ejnye, dörmögte az öreg asszony pedig azt hittem, az ügyvéd ur is tudja. Úgy látszik, nem jól tanítanak az iskolában.

Ezzel szedte a cókörkjét és elment. Az ügyvéd a telefonhoz rohant és elmondta a dolgot a rendőrségnek.

— Tudjuk kiről van szó, — volt a válasz. Öv. M. L-né ez a szerencsétlen. Csendes örült már évek óta. Nem árt az senkinek.

Színház és művészetek

(—) **Rómeó és Julia.** A tegnapi est Abonyi Tivadarnak, a színtársulat tehetséges bonvivánjának ünneplésére volt szánva. Annak rendelte a színészeivel szemben előzékeny direktió és úgy vett abban részt a szép számmal megjelent közönség is. Mert a jutalomjátékos Abonyi legszebb dicséretének azt lehet felhozni, hogy a közönség olyan-élénk részvételével töltötte meg az aréna padsorait, amínre egyébként tekintettel a darabra, a 32 fokos melegre, no meg arra is, hogy voltaképpen nincs is már Kanizsán a színházbarát közönség, — a legvérmesebb reményekkel sem lehetett volna számítani. És Abonyi is meg lehetett elégedve sikerével, úgy az anyagival, mint az erkölcsi-vel, mely talán neki sem egészen mellékes.

Színészi sokoldalúságának pompásan sikerült vizsgája volt a tegnapi szerep. Csakbácsi keltően játszotta a szerepkörön kívüli eső lírai szerelmest és ajkáról gyönyörűen perdültek a nagy britt költő öröklött jambusai. Nagyon rászolgált a sok óváelőrá, melyben egész estén át része volt. Sikerében méltán osztozhat vele partnere, Zöldi Vilma, akinek sikerült megközelítenie a 16 éves leánya mimóza — szerelmének illúzióját, azét a szerelemét, amellyel csak a trubadurok és minnesangerek korában tudtak szeretni. Nem hagyható említés nélkül mellettük Nagy Sándor, Rómeó barátja, aki különösen szépen pointírozott akcentusával tünt fel. Károlyi tata (Capulet), Sándor Ilonka (Capuletne) és Julia öreg dadája, Károlyiné az ismert jók voltak: minden mozdulatukban öntudatos, érett színészek. Lévy, Hajagos és Faludy egyformán hozzájárultak az előadás értékes nivójához.

Táviratok és telefonjelentések.

A miniszterelnök a királynál.

Budapest, július 23. Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma délután a gyorsvonattal elutazott Ischlbe, hol holnap kihallgatáson jelen meg a királynál.

Külgügyminiszterek találkozója.

Bécs, július 28. Aehrenthal gróf Marienbadban várja Kiderlen-Waechter német külügyi államtitkárak és Szan Giuliano márk olasz külügyminiszternek látogatását. A találkozás napját még nem állapították meg.

Meggyilkolt francia katonák.

Berlin, júl. 22. A Voss. Ztg. tengeri értesülése szerint Soudiban a benszültöttek 50 francia katonából alakult csapatot, amely Tadia felé igyekezett, meggyilkoltak.

Szerencsétlenül járt szállodás.

Rutka, július 22. Löwy György és fia zsolnai szállodás-cég itt egy vételemes diszes szállodát épített. Ma reggel ideérkezett Löwy György, hogy készülő házát megnézze. Amint az épülő szálló tulajdonosa a második emeleten lévő állványokon járkált, az állvány megingott és a szállótulajdonos két emeletnyi magasságból zuhant alá. Földre érve holtan terült el az épülő ház téglái között.

Gyilkos diágyvermek.

Karcag, július 22. Schön Béla IV. osztályu gimnázista ma reggel mindenféle gúnyolódással ingerelte Kaufmann Jakab talmudistát. Ez anyához szaladt panaszra, aki Schön Bélát szigorúan megdorgálta. Erre a fiu hazaszaladt törött revolverért és azzal a talmudistát hasba lökte, — ki most a halálát vívdó.

Automobil katasztrófa

Füzes Abony, július 22. Gál Béla ifj. földbírtokos ma délelőtt kikocsizott fogatán az országútra, hol egy szembejövő automobil kocsiját elütötte és őt halálra gázolta.

A kiváló bőr- és húsbőr-gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknak, köszvénynek, osztorbetegségnek, vörhenységnek és hurutos bántalmaknak kitűnő hatása.

Tartalmazza vasmentes ásványvizet. — Kapható gyógyszerboltokban és gyógyszerüzletekben.

SUMMITHE ALCOHOL Bonyolultabb betegségekre valószínűleg, Budapest, V. Rózsák tere 8.

Uj regényünk.

Rovenszky Árpádnak, lapunk szépirodalmi dolgozóinak új regényét holnapi, vasárnapi számunkban kezdjük meg.

CSEREY ILONA

a regény címe s a regény alakjai a tudóvesszések szomorú világából valók, akiknek egyénisége, nyomorúsága, származása kelt, de akik sok esetben embertársaiknál kiváltságosabbak. Szerzője nem a tudejük mélyeit állította be a mikroszkópba, hanem ritka megfigyeléssel a saját, lassan hervadó, de fájdalommal és fenekelt, gyengéd érzésű lelküket. A tudóvesszések lelke a biztos halál tudatában; az örök lemondás fájdalommal hatása alatt; a soha meg nem valószínű remények átkának sújtól megtörve, egészen más valamivé vedlik, amire nem egyhamar találunk meghatározást.

Cserey Ilona, a regény hősnője, egy viruló szépségű lány, aki öntudatlanul szerelemre gerjeszt egy hasonló emberi roncsot. S mikor a szerelmi ölekezésük mellett már ott áll a halál, akkor szánalomból süllyed a közönséges bukott nők közé. Vétke mindennaposága mellett is lelkemelő. Bukásában egymással ölelkezik a szerelem a szánalommal; a jószág a bűnnel; az erény a kárhosszal, az oltár virágja a mocsár bürokkjével. A férfi életével fizet és a bukásról senki sem tud. — Amde Cserey Ilona a véghetetlen szerelemmel kereszttől is felismeri a bűn súlyát és mikor hónapok múlva az ő lelkébe lopódzik hasonló érzelmek, akkor könnyörtelenül tépi ki annak még a boldogság lehetőségét is, hogy méltán vezekelhessen. Nyíltan megvádolja önmagát, de éppen a becsületes lemondás egyenlő elötte a boldogulás és a boldogság útját.

A hajósinas.

Az óvárosnak egyik csendes utcáján, mely a Saint-Michel öblére néz le, egy napon fölverte egy semmi kis híreske, mely aztán az egész városrészt izgalomba hozta.

Az ösdi kis normandiai város teljesen el van szigetelve a világ zajától, forrongásaitól, meglepetéseitől. Fenn a dombon, bástyái és kertecskéi közt, csendes házikói blyan lakókat rejtegetnek, a kiknek életét varatlan esemény nem háborgatja soha.

Pesnel-ék se ismertek egyebet, csak a napi fáradságukat, a kenyéret vívott keserves harcot, a tisztas munkába belefordított nyugalmat. Nem ismerték az ábrándos sóvárgást, a más, jobb és fényesebb sorsra áhító reményiséget. Az ő negyedükben, ahol alacsony, cserépföldéi házak szép szerényen burdoltak meg egymás mellett, falusias udvarokkal, virágos-szegélyű veteményes ágyakkal, soha nem érintette a földreszegzett szemeket a terhes homlokokat, az egyhangú gondolatokat.

A botrány híre nemcsak Pesnel apónak, az asztalosnak műhelyét verte föl, hanem a szomszédok házaiban is, a kerékgyártóknál, a szobafestőknél, a kertészeknél, a lakatosoknál, meg másoknál is, az üvegészt, a kovácsot és a vargát, akiknek padlásablaka, mint egy sanda, kíváncsi szem éppen odaszegződött a Pesnel-ék ablakaira. A tizenket éves Pesnel-gyereket a városban kívül, a folyó partján látták ott, ahol a dínyes zöld az ezüstös homokban, a tizennégy éves Champceron-lánnyal, a ki nemrég jött az újárósba, a divatúrsú öltetbe. Ez a Champceron-lány idehozta az új negyedből a csendes utcákba a nagy városok bűnét s a kis Jacques Pesnelre, aki még az első áldozatán se volt, rástítotték a fajtalanokdán bélyegét. Eleinte csak azt rebesgették, hogy az ártatlan fiút s a felett lányt együtt látták a parton, aztán hozzátették, amit nem láttak, fontoskodva süttogni kezdtek a kapualjban, míg végre a pletyka beszivárgott az ajtókra, ott repdesett a füstölő lámpák körül, mint valami bárosnyos szárnyú éjlepke. A kerékgyártó meg az üvegészt tárgyalták a „kis fekete” mellett a kávéházban, a fekete vállkendős asszonyok félkörbe állva, a bűnös gyereket szapulták s szedték darabokra, mielőtt elszédedtek a Jézusos utcákba, magukkal vevé a szétrepdesett szívek egy-egy tolványát.

A kis Jacques Pesnel miben sem hasonlított a többi gyermekekhez sem testvéreikhez, sem nővéreikhez, sem apjához, sem anyjához. A szerényes lakásban, melyet friss gyűlölgőssé szaga töltött be, ahol az apa lúri, taragott, furdézelt, szegzett, az anya mindig ujjalított gyereket

szoptatta, ringatta, az iskolából hazajövő gyerekek az ábcét betűzgették, földadataikat csinalták, imádkozták, a kis Jacques, a legidősebb a fiúk közt, csak álmódzolt; réveteg szemmel a távolba kalandoztak, mintha egy kívülről jövő hangra, valami felre figyelne, mely indulásra hív. Órákig elüldögélt egy sarokban s elnézgette a képeket valami ócska könyvben, vagy embereket, házakat, madarakat rajzoltatott, különösen madarakat, amelyek kifeszített szárnyakkal repültek, mindenféle fajta, egész apró és nagy madarakat, sasokat és pacsirtákat, sirályokat és fecskéket.

Nem hitte, hogy ilyen jól megjósolja jövőjét. Szüleit, akiket lesújtott a szomszédok gáncsa, a célzás, mely mint kemény kő hullott fejükre, a szöszök magasából, látva az őket környező ellenséges indulatot s félve, hogy fiuknak teste, lelke a gyalázatba süllyed — hirtelen rászánták magukat a büntetésre, hogy megmentsék saját magától és az élet keletétől.

Egy reggel elvezették a vasúti állomásra, átadták egy ledgett arcu embernek, aki elvitte a gyereket, mint hajdan az újoncokat a verbuláló örmesiernek. Jacques, mikor kinézett a vasúti kocsi ablakán, s isten hozzádott mondott szüleinek, látta, hogy a kis divatúrsú lány is ott áll a perrenon, elszánt arccal, kis csomaggal a kezében, egy másik vonatra várva.

A kis Jacques-ot Parisba vitték s onnan Cherbourgba hajósintának egy teherhajóra. Bűnös ártatlansága fölött így szolgáltattak igazságot.

Eltelt tíz esztendő. A bűnös gyermek legendáját tovább szöttek, kiszínezték, jól lehet hirt sem hallottak fele. A fiu makacsul hallgatott. A férfiak az almabor mellett, az asszonyok a templomajtóban, a kapualjakban föl-fölelevenítették, elhisztelték részeges, kicsapongó hajósának, aki minden kikötőben vesztett dorbézot, fekete és sárga asszonyokkal paráználkodik, akiknek a hajába tollak vannak tűzve s akik úgy várják, lesik mint a divatúrsú lány a tengerparton. A Champceron-lányról meg azt tudták, hogy elnyelte a nagyváros fertője; szemérmelen testével ott álálkodik az utcasarkokon, a szenny-es csatornák mellett.

Pesnel-éknél pedig tovább morzsolgatták a reggeli és esti imákat. Az apa és az anya nem beszéltek a fiútól, a kis gyerekek észre sem vették távollétét. Néha kezükbe került egy lap papiros, egy-egy régi könyv, melynek táblájára a kis Jacques tavarepülő sirályokat, fecskéket, sasokat rajzolt. De a madarak, amelyeket az érzékeny gyermek naiv keze oly sokatmondó finomsággal velett papírra, nem jelentett semmit azok szemében, akik nem tudtak látni, nem árulnak el semmiféle titkot az egygdyú, süket füleknek. S a tenger felől súvító szél hangjából sem érezték ki sem a panaszt, sem a haragot.

Eltelt tíz esztendő s egy este visszajött Jacques, a kis fiu, aki ifjúvá sárdolt és gyermek maradt. Amint később megtudták, sokáig bujdosott az utcákon, nem merve átlépni a szülői ház küszöbét, ahonnan elkergették. Végre rászánta magát és belépett. Vászonzubbony volt rajta s egy kis batyut szorongatott a kezében, mint az nap, mikor hajóra szállt.

Nem szólt semmit. Didergett. Az arca sárga volt. Anyja lefektette, egy pohár tejet adott neki, de a gyomra nem vette be. Elhívták a kórház orvosát, aki megvizsgálta. Jacques néhány napig az ágyban maradt, megpróbált madarakat rajzolni; de karja lehanyatlott s töredezett szárnyak, félbermaradt fejcskék kerültek ki a keze alól. Aztán csak feküdt mozdulatlanul, szigorú arccal nézte fölét, míg lassan arckifejezése átment valami mondhatatlan szomorúságba. Egy reggel látták, hogy orcát előnti a köny. Összerázkódott, néhány szót süttogott, sárga arca feketévé vált, majd hirtelen megmerevedett a teste s lassankint a sápadtság és a szépség tilt ki búszke és lemondó vonásaira.

Gustave Geffroy.

Közzgazdaság.

Társulat

Budapest, 1910. július 28.

Közzgazdasági

8-10 fillérről magasan!

Határkő-útleve

Húsa október 9-9, húsa 1911. április 9-9, 1912. október 9-9, 1913. október 9-9, 1914. október 9-9, 1915. október 9-9, 1916. október 9-9, 1917. október 9-9, 1918. október 9-9, 1919. október 9-9, 1920. október 9-9, 1921. október 9-9, 1922. október 9-9, 1923. október 9-9, 1924. október 9-9, 1925. október 9-9, 1926. október 9-9, 1927. október 9-9, 1928. október 9-9, 1929. október 9-9, 1930. október 9-9, 1931. október 9-9, 1932. október 9-9, 1933. október 9-9, 1934. október 9-9, 1935. október 9-9, 1936. október 9-9, 1937. október 9-9, 1938. október 9-9, 1939. október 9-9, 1940. október 9-9, 1941. október 9-9, 1942. október 9-9, 1943. október 9-9, 1944. október 9-9, 1945. október 9-9, 1946. október 9-9, 1947. október 9-9, 1948. október 9-9, 1949. október 9-9, 1950. október 9-9, 1951. október 9-9, 1952. október 9-9, 1953. október 9-9, 1954. október 9-9, 1955. október 9-9, 1956. október 9-9, 1957. október 9-9, 1958. október 9-9, 1959. október 9-9, 1960. október 9-9, 1961. október 9-9, 1962. október 9-9, 1963. október 9-9, 1964. október 9-9, 1965. október 9-9, 1966. október 9-9, 1967. október 9-9, 1968. október 9-9, 1969. október 9-9, 1970. október 9-9, 1971. október 9-9, 1972. október 9-9, 1973. október 9-9, 1974. október 9-9, 1975. október 9-9, 1976. október 9-9, 1977. október 9-9, 1978. október 9-9, 1979. október 9-9, 1980. október 9-9, 1981. október 9-9, 1982. október 9-9, 1983. október 9-9, 1984. október 9-9, 1985. október 9-9, 1986. október 9-9, 1987. október 9-9, 1988. október 9-9, 1989. október 9-9, 1990. október 9-9, 1991. október 9-9, 1992. október 9-9, 1993. október 9-9, 1994. október 9-9, 1995. október 9-9, 1996. október 9-9, 1997. október 9-9, 1998. október 9-9, 1999. október 9-9, 2000. október 9-9, 2001. október 9-9, 2002. október 9-9, 2003. október 9-9, 2004. október 9-9, 2005. október 9-9, 2006. október 9-9, 2007. október 9-9, 2008. október 9-9, 2009. október 9-9, 2010. október 9-9, 2011. október 9-9, 2012. október 9-9, 2013. október 9-9, 2014. október 9-9, 2015. október 9-9, 2016. október 9-9, 2017. október 9-9, 2018. október 9-9, 2019. október 9-9, 2020. október 9-9, 2021. október 9-9, 2022. október 9-9, 2023. október 9-9, 2024. október 9-9, 2025. október 9-9, 2026. október 9-9, 2027. október 9-9, 2028. október 9-9, 2029. október 9-9, 2030. október 9-9, 2031. október 9-9, 2032. október 9-9, 2033. október 9-9, 2034. október 9-9, 2035. október 9-9, 2036. október 9-9, 2037. október 9-9, 2038. október 9-9, 2039. október 9-9, 2040. október 9-9, 2041. október 9-9, 2042. október 9-9, 2043. október 9-9, 2044. október 9-9, 2045. október 9-9, 2046. október 9-9, 2047. október 9-9, 2048. október 9-9, 2049. október 9-9, 2050. október 9-9, 2051. október 9-9, 2052. október 9-9, 2053. október 9-9, 2054. október 9-9, 2055. október 9-9, 2056. október 9-9, 2057. október 9-9, 2058. október 9-9, 2059. október 9-9, 2060. október 9-9, 2061. október 9-9, 2062. október 9-9, 2063. október 9-9, 2064. október 9-9, 2065. október 9-9, 2066. október 9-9, 2067. október 9-9, 2068. október 9-9, 2069. október 9-9, 2070. október 9-9, 2071. október 9-9, 2072. október 9-9, 2073. október 9-9, 2074. október 9-9, 2075. október 9-9, 2076. október 9-9, 2077. október 9-9, 2078. október 9-9, 2079. október 9-9, 2080. október 9-9, 2081. október 9-9, 2082. október 9-9, 2083. október 9-9, 2084. október 9-9, 2085. október 9-9, 2086. október 9-9, 2087. október 9-9, 2088. október 9-9, 2089. október 9-9, 2090. október 9-9, 2091. október 9-9, 2092. október 9-9, 2093. október 9-9, 2094. október 9-9, 2095. október 9-9, 2096. október 9-9, 2097. október 9-9, 2098. október 9-9, 2099. október 9-9, 2100. október 9-9, 2101. október 9-9, 2102. október 9-9, 2103. október 9-9, 2104. október 9-9, 2105. október 9-9, 2106. október 9-9, 2107. október 9-9, 2108. október 9-9, 2109. október 9-9, 2110. október 9-9, 2111. október 9-9, 2112. október 9-9, 2113. október 9-9, 2114. október 9-9, 2115. október 9-9, 2116. október 9-9, 2117. október 9-9, 2118. október 9-9, 2119. október 9-9, 2120. október 9-9, 2121. október 9-9, 2122. október 9-9, 2123. október 9-9, 2124. október 9-9, 2125. október 9-9, 2126. október 9-9, 2127. október 9-9, 2128. október 9-9, 2129. október 9-9, 2130. október 9-9, 2131. október 9-9, 2132. október 9-9, 2133. október 9-9, 2134. október 9-9, 2135. október 9-9, 2136. október 9-9, 2137. október 9-9, 2138. október 9-9, 2139. október 9-9, 2140. október 9-9, 2141. október 9-9, 2142. október 9-9, 2143. október 9-9, 2144. október 9-9, 2145. október 9-9, 2146. október 9-9, 2147. október 9-9, 2148. október 9-9, 2149. október 9-9, 2150. október 9-9, 2151. október 9-9, 2152. október 9-9, 2153. október 9-9, 2154. október 9-9, 2155. október 9-9, 2156. október 9-9, 2157. október 9-9, 2158. október 9-9, 2159. október 9-9, 2160. október 9-9, 2161. október 9-9, 2162. október 9-9, 2163. október 9-9, 2164. október 9-9, 2165. október 9-9, 2166. október 9-9, 2167. október 9-9, 2168. október 9-9, 2169. október 9-9, 2170. október 9-9, 2171. október 9-9, 2172. október 9-9, 2173. október 9-9, 2174. október 9-9, 2175. október 9-9, 2176. október 9-9, 2177. október 9-9, 2178. október 9-9, 2179. október 9-9, 2180. október 9-9, 2181. október 9-9, 2182. október 9-9, 2183. október 9-9, 2184. október 9-9, 2185. október 9-9, 2186. október 9-9, 2187. október 9-9, 2188. október 9-9, 2189. október 9-9, 2190. október 9-9, 2191. október 9-9, 2192. október 9-9, 2193. október 9-9, 2194. október 9-9, 2195. október 9-9, 2196. október 9-9, 2197. október 9-9, 2198. október 9-9, 2199. október 9-9, 2200. október 9-9, 2201. október 9-9, 2202. október 9-9, 2203. október 9-9, 2204. október 9-9, 2205. október 9-9, 2206. október 9-9, 2207. október 9-9, 2208. október 9-9, 2209. október 9-9, 2210. október 9-9, 2211. október 9-9, 2212. október 9-9, 2213. október 9-9, 2214. október 9-9, 2215. október 9-9, 2216. október 9-9, 2217. október 9-9, 2218. október 9-9, 2219. október 9-9, 2220. október 9-9, 2221. október 9-9, 2222. október 9-9, 2223. október 9-9, 2224. október 9-9, 2225. október 9-9, 2226. október 9-9, 2227. október 9-9, 2228. október 9-9, 2229. október 9-9, 2230. október 9-9, 2231. október 9-9, 2232. október 9-9, 2233. október 9-9, 2234. október 9-9, 2235. október 9-9, 2236. október 9-9, 2237. október 9-9, 2238. október 9-9, 2239. október 9-9, 2240. október 9-9, 2241. október 9-9, 2242. október 9-9, 2243. október 9-9, 2244. október 9-9, 2245. október 9-9, 2246. október 9-9, 2247. október 9-9, 2248. október 9-9, 2249. október 9-9, 2250. október 9-9, 2251. október 9-9, 2252. október 9-9, 2253. október 9-9, 2254. október 9-9, 2255. október 9-9, 2256. október 9-9, 2257. október 9-9, 2258. október 9-9, 2259. október 9-9, 2260. október 9-9, 2261. október 9-9, 2262. október 9-9, 2263. október 9-9, 2264. október 9-9, 2265. október 9-9, 2266. október 9-9, 2267. október 9-9, 2268. október 9-9, 2269. október 9-9, 2270. október 9-9, 2271. október 9-9, 2272. október 9-9, 2273. október 9-9, 2274. október 9-9, 2275. október 9-9, 2276. október 9-9, 2277. október 9-9, 2278. október 9-9, 2279. október 9-9, 2280. október 9-9, 2281. október 9-9, 2282. október 9-9, 2283. október 9-9, 2284. október 9-9, 2285. október 9-9, 2286. október 9-9, 2287. október 9-9, 2288. október 9-9, 2289. október 9-9, 2290. október 9-9, 2291. október 9-9, 2292. október 9-9, 2293. október 9-9, 2294. október 9-9, 2295. október 9-9, 2296. október 9-9, 2297. október 9-9, 2298. október 9-9, 2299. október 9-9, 2300. október 9-9, 2301. október 9-9, 2302. október 9-9, 2303. október 9-9, 2304. október 9-9, 2305. október 9-9, 2306. október 9-9, 2307. október 9-9, 2308. október 9-9, 2309. október 9-9, 2310. október 9-9, 2311. október 9-9, 2312. október 9-9, 2313. október 9-9, 2314. október 9-9, 2315. október 9-9, 2316. október 9-9, 2317. október 9-9, 2318. október 9-9, 2319. október 9-9, 2320. október 9-9, 2321. október 9-9, 2322. október 9-9, 2323. október 9-9, 2324. október 9-9, 2325. október 9-9, 2326. október 9-9, 2327. október 9-9, 2328. október 9-9, 2329. október 9-9, 2330. október 9-9, 2331. október 9-9, 2332. október 9-9, 2333. október 9-9, 2334. október 9-9, 2335. október 9-9, 2336. október 9-9, 2337. október 9-9, 2338. október 9-9, 2339. október 9-9, 2340. október 9-9, 2341. október 9-9, 2342. október 9-9, 2343. október 9-9, 2344. október 9-9, 2345. október 9-9, 2346. október 9-9, 2347. október 9-9, 2348. október 9-9, 2349. október 9-9, 2350. október 9-9, 2351. október 9-9, 2352. október 9-9, 2353. október 9-9, 2354. október 9-9, 2355. október 9-9, 2356. október 9-9, 2357. október 9-9, 2358. október 9-9, 2359. október 9-9, 2360. október 9-9, 2361. október 9-9, 2362. október 9-9, 2363. október 9-9, 2364. október 9-9, 2365. október 9-9, 2366. október 9-9, 2367. október 9-9, 2368. október 9-9, 2369. október 9-9, 2370. október 9-9, 2371. október 9-9, 2372. október 9-9, 2373. október 9-9, 2374. október 9-9, 2375. október 9-9, 2376. október 9-9, 2377. október 9-9, 2378. október 9-9, 2379. október 9-9, 2380. október 9-9, 2381. október 9-9, 2382. október 9-9, 2383. október 9-9, 2384. október 9-9, 2385. október 9-9, 2386. október 9-9, 2387. október 9-9, 2388. október 9-9, 2389. október 9-9, 2390. október 9-9, 2391. október 9-9, 2392. október 9-9, 2393. október 9-9, 2394. október 9-9, 2395. október 9-9, 2396. október 9-9, 2397. október 9-9, 2398. október 9-9, 2399. október 9-9, 2400. október 9-9, 2401. október 9-9, 2402. október 9-9, 2403. október 9-9, 2404. október 9-9, 2405. október 9-9, 2406. október 9-9, 2407. október 9-9, 2408. október 9-9, 2409. október 9-9, 2410. október 9-9, 2411. október 9-9, 2412. október 9-9, 2413. október 9-9, 2414. október 9-9, 2415. október 9-9, 2416. október 9-9, 2417. október 9-9, 2418. október 9-9, 2419. október 9-9, 2420. október 9-9, 2421. október 9-9, 2422. október 9-9, 2423. október 9-9, 2424. október 9-9, 2425. október 9-9, 2426. október 9-9, 2427. október 9-9, 2428. október 9-9, 2429. október 9-9, 2430. október 9-9, 2431. október 9-9, 2432. október 9-9, 2433. október 9-9, 2434. október 9-9, 2435. október 9-9, 2436. október 9-9, 2437. október 9-9, 2438. október 9-9, 2439. október 9-9, 2440. október 9-9, 2441. október 9-9, 2442. október 9-9, 2443. október 9-9, 2444. október 9-9, 2445. október 9-9, 2446. október 9-9, 2447. október 9-9, 2448. október 9-9, 2449. október 9-9, 2450. október 9-9, 2451. október 9-9, 2452. október 9-9, 2453. október 9-9, 2454. október 9-9, 2455. október 9-9, 2456. október 9-9, 2457. október 9-9, 2458. október 9-9, 2459. október 9-9, 2460. október 9-9, 2461. október 9-9, 2462. október 9-9, 2463. október 9-9, 2464. október 9-9, 2465. október 9-9, 2466. október 9-9, 2467. október 9-9, 2468. október 9-9, 2469. október 9-9, 2470. október 9-9, 2471. október 9-9, 2472. október 9-9, 2473. október 9-9, 2474. október 9-9, 2475. október 9-9, 2476. október 9-9, 2477. október 9-9, 2478. október 9-9, 2479. október 9-9, 2480. október 9-9, 2481. október 9-9, 2482. október 9-9, 2483. október 9-9, 2484. október 9-9, 2485. október 9-9, 2486. október 9-9, 2487. október 9-9, 2488. október 9-9, 2489. október 9-9, 2490. október 9-9, 2491. október 9-9, 2492. október 9-9, 2493. október 9-9, 2494. október 9-9, 2495. október 9-9, 2496. október 9-9, 2497. október 9-9, 2498. október 9-9, 2499. október 9-9, 2500. október 9-9, 2501. október 9-9, 2502. október 9-9, 2503. október 9-9, 2504. október 9-9, 2505. október 9-9, 2506. október 9-9, 2507. október 9-9, 2508. október 9-9, 2509. október 9-9, 2510. október 9-9, 2511. október 9-9, 2512. október 9-9, 2513. október 9-9, 2514. október 9-9, 2515. október 9-9, 2516. október 9-9, 2517. október 9-9, 2518. október 9-9, 2519. október 9-9, 2520. október 9-9, 2521. október 9-9, 2522. október 9-9, 2523. október 9-9, 2524. október 9-9, 2525. októ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

A szerkesztőség (illetve közlemények a szerkesztőség címére) illendő. — Kéziratok megküldése nem vállalható és névtelen leveleket nem vesz figyelembe a szerkesztőség.

Hirdetéseket és nyomat-díjtáblázat szerint veszi fel a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben	Postai
házhoz hordva:	székküldéssel:
Egy hóra 1.20 K.	Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.—	Félévre 9.—
Egész évre 14.—	Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltségi, béli simulások és magán-közlemények áronként 50 fillér.

Előfizetés és reklámok árszámvetése 6 koronára. Készletnyitvatartás 6 kor.

XXXVII. évf. 161. szám.

Nagykanizsa, vasárnap, 1910. július 24.

Kiadótulajdonos:
Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

Fellegszagok a kormánypolitikában.

Nagykanizsa, július 23.

Khuen-Héderváry gróf végre hozzájutott, hogy általános figyelem közt nagy beszédet mondjon a képviselőházban. Előkelő sor ez a kegyelmes ur részére, kinek legelső íly célú kísérlete belefutott a Rigó Ferenc vastag elméssége nyomán támadt országos kacagás viharába, parlamenti szereplésének második periódusa pedig egy képviselőházi dulakodásban, tettelegességben nyert befejezést. A figyelmes meghallgattatás az ő részére új terület, melyen azonban nem érezte magát idegenül. Nem csoda, ha volt elég mondanivalója, hiszen egyéni igazságai eddig mind ben-szorultak s most tömegesen törtek utat a nyilvánosság felé. Ezért bővelkedett a miniszterelnök beszéde nemcsak tetteles, konkrét állításokban, és cáfolatokban, hanem hosszú évek során kialakult és benne rekedt államjog-böleleleti maximákban is.

Ami elmésség, közbeszólásokra adott többé kevésbé sikerült ríposzt van e nagy beszédben, ezek csak üdítő labdacok a parlament júliusi hőségében és szürke unalmában. A beszéd lényege ott van, hol a lemondás politikája elvi program alakjában leplezetlenül nyilatkozik. És itt a csúspont a beszéd ama részére lendül, mely a katonai kérdésekre vonatkozik.

A miniszterelnök és minden igaz kormányparti felfogása szerint a hadsereg kérdése minden egyéb kérdéstől független, mert ennek megoldása első kötelesség, legfőbb állami érdek. Hiába szerezzük meg gazdasági önállóságunk és fejlődésünk feltételeit, ezeket egy órán belül elveszithetjük, ha a megvédésükre nincs megfelelő hadseregünk.

Böles beszéd, igaz beszéd, tap-sol a jobb oldal, — de mi sem mondhatunk egyebet, mint hogy valóban böles, igaz beszéd ez addig, míg magában, elszigetelten kezeljük a katonai kérdéseket, de mindjárt ravasz kontrollalazás lesz,

mihelyt egyéb közjogi és gazdasági kérdéseinkkel való szerves összefüggésükben szemléljük azokat.

Ott kezdjük a dolgok kezelését, hogy nekünk nincs hadseregünk, legalább nincs olyan értelemben és mértékben, mint van első sorban az uralkodó dinasztiának és van Ausztriának. Mindaddig ugyanis, míg az Ausztriával való teljes jogi és gazdasági paritásunk a gyakorlatban ki nem épül, nem képzelhető eset, hogy ennek a hadseregnek magyar érdekek körül akadjon dolga; ami foglalkoztathatja, az lehet dinasztikus, lehet osztrák érdek, de értünk, kiket hermetikusan elzárnak a külföldtől, kiknek tehát alig akad dolgunk ezzel a külfölddel — alig lehet alkalma a cs. és kir. hadseregnek, hogy értünk tűzbe menjen. Nem vagyunk oly rövidlátók, hogy a nagyhatalmi pozíció előnyeit letagadjuk, de itt is felénk intenek a szomorú tények, hogy ezeknek az előnyöknek orosz-lánrésze nem a miénk, hanem Ausztriáé. Bizonyos, hogy a hadsereg eltartása eddig is aránytalanul jobban megterhe nek bennünket, mint amennyire ezt a hadseregtől általunk remélhető előnyök igazolhatnák. Ilyen körülmények igenis indokoltak, tartozunk vele magunknak, ha ellenszolgáltatást, jogos igények kielégítését követeljük azért, mert hajlandók vagyunk megszállástani a hadsereget a dinasztikus és osztrák érdekek hathatósabb szolgálatára.

Mindaddig európai szempontok irányítják a miniszterelnök beszédét, míg a hadsereg fejlesztésének szükségességét hangoztatja, de az már kézcsozó, tényeket elpalástoló politika, midőn ezt a kérdést szerves részeitől elszigeteli. Nem mi tehetünk róla, hogy jogos igényeink teljesítését kicsikarni kell és hogy erre csak azok az alkal-mak kínálkoznak, midőn nagyobb véradót követelnek tőlünk. A miniszterelnök beszédének az a tünete jellemzője az egész munkapárti politikának, hogy minden igazságnak csak a Bécs felé kacsintó

egyik felét ismerik, akarják ismerni és ezt elnevezik a béke, a munka politikájának, a nemzet és az uralkodó kölcsönös megértésének. Pedig az igazságnak el a másik fele is, mely erre betéle tekint és látja az agyonterhelt, lesorvadt országot. Az igazságnak ez a másik fele pedig azt igazolja, hogy a köteles ségteljesítésben mi már elfutunk a végső határig. Ami ezen túl megy, az már bőkezűség. Ennek pedig kell, hogy méltó és egyenlő értékű ára legyen.

Az új közvilágítás.

Nagykanizsa éjjel.

Hogy készülnek az új villamos lámpák?

— Saját tudósítónktól. —

Ebben a júliusi hanghálattalan forróságban alig beszélnek most egyéb közügyről Nagykanizsán, mint az új villamos lámpákról, melyekkel a villanygyáros cég az új szerződés értelmében látja el az utcákat, s amelyek városunknak olyan esti és éjjeli képet adnak, minővel kevés vidéki város dicsekedhet. A város szívében, a fórumon élő embereknek különösen azok az új ivlámpák tűntek fel, melyek a főutat árasztják el néhány nap óta nappali világossággal. Ezenkívül az ott sétálók esténként legalább egyszer megállapodnak a Sugár ut sarkán, hogy gyönyörködjenek abban a szép látványban, melyet a Sugárutnak véges végig egy sorban lógó izzólámpái, mint valami mesebeli izzó gyöngyfüzér nyújtanak. Pedig még csak alig egy kis yize került el azoknak az ivlámpáknak, melyek a főutat szinte fölösleges erősséggel fogják kivilágítani. A közút közepén lógó ivlámpa helyett arányos elosztással kettőt tettek, s az eggyel való szaporulat a főuton már minden világítási igényt kielégíteni látszik. S még mennyi hiányzik ami csupán a Főutra készült.

A Bayer-féle cukrászda előtt az út közepén máris látható egy ujan felszerelt ivlámpa, mely ma vagy holnap estére már szintén kigyul, ugyszintén az Osztrák-magyar bankpalota és a Rózsa kocsmaközt is. De rövid napok múltán elkészül még egy, ugyancsak a közútra szolgáló ivlámpa, az Erzsébet királyné-téren, a hercegi ház előtt, kívül-belül a Beethoven és Öuh féle útel táján. Ha ez is készen lesz, a serény montörkezek e tér és a Rozgonyi-utca sarkán, a Licsingi sörészarnoknál fognak ugyancsak egy ivlámpát felállítani. Ezekkel a lámpákkal szaporod-

dik a közvilágítás a város szívében. De az új villamos szerződés 11 új ivlámpa felállítására kötelezi a villanygyáros rész-vénytársaságot. Ezekből jut a Kazinczy és Nádor-utcák sarkára, mely a Cintóriumot is egyben megvilágítja, a Király és Zrínyi Miklós-utcák sarkára, a közkörház elé, a Széchenyi-tér és a Zrínyi Miklós-utcák összetorkollásához és Kiskánizsára is egy kettő.

Ennyit az ivlámpákról. De tán még ezeknél is fontosabbak azok az átalakítási munkálatok, melyekkel a régi izzólámpákat szaporítják, most nagy buzgalommal a vállalat szerelői. A régi 274 lámpát kerek 500-ra kell kiegészíteni a szerződés szerint, ami annak majdnem a dupláját jelenti. S ez a szaporítás a város legnagyobb részében majdnem már mindenütt keresztül is van vezetve. Még pedig a cég által olyan előzetes gyákorlással, amelynél sokkal kevesebbére kötele csupán a kerek egy esztendőre létre jő szerződés. Ezeket a lámpákat ugyan mindenütt az utca közepére függesztették acétköteletre, holott azokat sokkal kevesebb költséggel a falakra is erősíthették volna. Ezzel az előzetesgyákorlással aztán olyan retnék képet öltött az éjjeli Nagykanizsa, hogy annak világítása a gyákorlatiság elveinek szolgálatán kívül esztetikai élvezetet is nyújt. Ki ne gyönyörködött volna már a Csengery-ut vagy a Kazinczy-utca izzó tűzvonalában, vagy amit fentebb említettünk, a Sugár-ut tündöklő gyöngy-sor-ékében?

A mi részünkről pedig az teszi e cikket aktuálissá, hogy a pénzügyi bizottság tegnapielőtti bizottsági ülésén foglalkozott az új világítási tervvel és ezek között főleg a városi mérnök ama előterjesztésével, melyek a szerződésben megjelölt 3 kilométernyi kábelvezeték elhelyezésére vonatkoznak, s amelyeket a cég e szerződés feltételtől számított 3 év alatt szintén létesíteni tartozik.

A szerződés 19. §-a szerint kábel kell létesíteni a Király-utcán, az Erzsébet királyné-téren, a Fő-uton, a Rozgonyi-utcán (az Erzsébet királyné-térről a Sugár-utig), a Sugár-uton (a Fő-utól a Rozgonyi-utcaig), a Széchenyi-téren (a déli oldalon), a Deák Ferenc-téren, a Zrínyi Miklós-utcán (a Király-utcától a Csengery-utig), a Kazinczy-utcán (a Fő-utól a Zrínyi Miklós-utcaig) és a Csengery-uton (a Fő-utól a vasuti sorompóig). Megjegyzi azonban a szerződés e pontja, hogy e városrészekben létesítendő kábelvezetéknek 3 kilométernél hosszabbnak nem kell lennie.

A tegnapielőtti pénzügyi bizottsági üléshez betérjesztett mérnöki jelentés pedig arra a meglepő felfedezésre jut, hogy az ütemezett utvonalak hossza 3035 méteri

DENTON

Legújabb magyar találmány. Fogkefe fölösleges.

egyesíti a fogkefét, fogport, és szájvizet

igen kényelmes és minden fertőzést kizár

óra 30 darabonként dobozban csomagolva 70 l.

Használati utasítás.

A hüvely szines oldalával a tenyer felé fordítva a mutató ujjra használd és használat előtt rövid ideig vízzel mártandó. A fogakat kívül-belül lehetőleg hosszarányban dörzsöld ki.

Kétféle nagyságban kapható hölgyek és urak részére minden drogériában gyógyszerárúban és illatszertárban.

tesz ki, vagyis 635 méterrel meghaladja a kikötött 3 kilométert. Azt javasolta tehát a mérnök, hogy ennek a plusznak elünte-
lése végett töröljék a Csengery-utnak a Kisfaludy-utcaától a sorompóig, a Rozgonyi-
utcaig és az Erzsébet-ternek a törvény-
széktől a Gutfmann-házig terjedő részét.
Minthogy azonban még így is 12 méter
felesleg mutatkozik, erre nézve majd
igyekeznek a város a vállalkozó villany-
gyáros céggel megállapodásra jutni. Ezt a
javaslatot a bizottság el is fogadta.

Már most az a kérdés, mikor fognak a
Főterről azok az ékeken fagerendák el-
tűnni, melyek a kötélnyi vastag villamos
fővezetékeket tartják. Mert csak akkor
lehet világításunkat illetőleg nagyvárosi
állapotról beszélni. Így, ahogy ez most
van, ezek az otromba vezetékek többet
rontanak a város nappali képén, mint
amennyit az éjszakán az új lámpák javi-
tanak. Erre nézve kérdést intéztünk a
villamos részvénytársaság vezetőségéhez,
hol a következő felvilágosítást nyújtották.

— Ugy a kábelek elhelyezésére, mint
az összes szerződésbeli átalakítások elké-
szítésére 3 évi idő áll rendelkezésünkre.
Ebben azonban a legutolsó lehet a kábel-
készítés. Nem ugyanazért, mintha mi azt
nem szeretnők szintén megelőz, hanem
mert annak hivatali akadályai vannak. A
vezetékátvezetéshez ugyanis miniszteri jó-
váhagyás szükséges, amit a telefon és
távírvonalak biztonsága szempontjából —
helyszíni szemlének kell megelőznie. Ad-
dig, míg pontos megállapítást nem nyert-
ünk arról, hogy hol létesíttessék a kábel,
ennek terveit sem tudtuk elkészíteni, a mi-
nizterium helyszíni szemléje pedig csak a
tervek elkészítése benyújtása után történhet
meg. Ami a 635 méteres felesleget illeti, azt
talán törölni sem kell a kábeltervezetből,
azt hisszük arra nézve sikerül minden
nehézség nélkül a városra nézve is a leg-
előnyösebb megállapodásra jutnunk.

Még azt adják elő a villamos vállalat
irodájában, hogy az átszerelési munkákat
egész nyáron és őszön át folytatni fogják
és a legközelebbi hetek terveihez a
Csengery-utnak a Kisfaludy-utcaig, továbbá
a sorompótól a sörgyárig terjedő része
szerepel, ahol még a régi állapotok áll-
nak fenn.

A természetes Ferencz József
keserűviz már kis adagokban hasz-
nálna is biztosan és fájdalom nél-
kül hat. Szemben a legtöbb vásári
módon feldicsért s külsőleg bár-
mily tetszetős hashajtó-készítme-
nyekkel sem a beleket nem izgatja,
sem általános rosszullétet nem okoz!

A valódi Ferencz József-gyógy-
viz ideális „természetes” tisztító
hatásánál fogva még elgyengült
emésztő szerveknél is alkalmaz-
ható, a mi más hashajtószereknél
tilos. Angolország legjelentékenyebb
orvostudományi szaklapja, a „Lancet”
ezért a következőkben mondja
el ítéletét:

„A Ferencz József-keserűviz
nagy értékű természetes ásványvíz,
mely nagy figyelmet
és kiterjedt alkalmazást ér-
demel.”

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, július 23.

A képviselőház mai ülésén Kabos
Ferenc elnökölt. A bizottsági jelentések
után folytatták az indemnítási javaslat
tárgyalását.

Pop Csicsó István nem fogadja el a
javaslatot, mert pártja bizalmatlan a kor-
mányhoz.

Lukács László pénzügyminiszter: Az
eddiggi szónokok bizalmatlanságból nem
fogadták el a javaslatot. Kéri a pártokat,
hogy ezután tekintsenek el a bizalmi kér-
déstől, mert az ország oly pénzügyi hely-
zetbe jutott, hogy a törvényes uton való
rendezés nem tűr több halasztást. —
Tudós János azt kifogásolja, hogy a
kormány egy évre kér indemnítást.
Ez nem áll, már július végén vagyunk s
így az indemnitás csak hat hónapra lesz
érvényes. A kormány a legkomolyabban
akar kötelességeinek eleget tenni és akarja
az ígéreteit beváltani. Abban igazat ad
Désy Zoltánnak, hogy állam bevételei
emelkedtek a koalíció alatt, de emelked-
tek a kiadások is oly rohamosan, hogy ez
nem áll arányban a bevételekkel. Most,
hogy a bevételek ennnyire fejlődtek, ren-
des kezeléssel egyensúlyozni lehet a pénz-
ügyeket. Kéri, hogy fogadják el a javas-
latot.

Szterényi József a miniszterelnök beszé-
dének ama részére reflektál, mely az ipar-
fejlesztés kérdésével és a szubvenciók el-
törölésével foglalkozik. Szakszerűen, szá-
mokkal bizonyítja, hogy a szubvenciók
iparfejlesztés eredményre vezet.

Györfy Gyula nem fogadja el a javas-
latot. Kovács Gyula indítványt terjeszt elő
a választói jog tárgyában, melyet Hiero-
nyim kereskedelmi miniszter felszólalása
után elvetettek.

Ezután áttértek az indemnításra.

Egerszeg vasútakat épít.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Zalaegerszeg város képviselőtestülete
tegnap rendkívüli közgyűlést tartott. A
tárgysorozaton sok fontos és közérdeklő
pont szerepelt, de ezek közül csak azokat
lehetett elintézni, melyek már harmadszor
szerepeltek a tárgysorozaton. Ezek közé
tartozik a vasútállomás előtti kijárat kibő-
vítésének kérdése, melynek megoldásához
szükséges volt, hogy a szép Baross-liget-
ből 64 négyszögöl területet átengedjenek,
olyan érzellemmel, — jelenti tudósítónk,
mintha a lelkeinkből kívántak volna egy
darabot, de a forgalom követelményeinek
meg kellett felelni.

Néhai Simonfi Gyula kórházi gondnok
özvegyének és Galambos Géza kórházi
gondnoknak 25 százalék drágasági pótlé-
kot szavaztak meg.

A közgyűlés a zalaegerszegi zalaivői
vasút építéséhez most már végérvényesen
százszáz korona hozzájárulást szavazott
meg, ebben azonban már benn van a
szentiváni fűtőház Egerszegre való áthe-
lyezésének költsége is.

Most Udvardy Vince indítványa került
sorra, mely arra nézve tesz javaslatot,
hogy a flumei teherforgalom lehetőleg a
boba-csúskoronyai vonalra tereltesse, ami

magával hozná azt, hogy a vonal fő-
vonallá fejlődjön, továbbá, hogy Zala-
egerszeg Keszthelyvel és a balatonparti
vasutakkal új vonallal összeköttetésbe ke-
rüljön. Hogy ez a terv kivihető legyen,
indítványozza, küldjenek ez ügyben de-
putációt a kormányhoz, továbbá eszko-
zólják ki a megye teljes támogatását és
nyerjék meg a megyebeli orsz. képviselő-
ket is ennek a fontos ügynek. Az
indítványt egyhangúlag elfogadták.

Az illetégségi ügyek elintézése után még
a már üzembe helyezett jeggyárat vette
át a képviselőtestület.

4 legfinomabb kávéfaj keveréke a

Kardinal pörkölt kávé

1/4 kg. K 1.10

naponta friss pörkölés
Schwarz és Tauber cégnél.

Gyilkosság, vagy öngyilkosság?

Egy 75 éves ember rejtélyes halála.

— Saját tudósítónkól. —

Rejtélyes haláleset tartja izgalomban
tegnap reggel óta a Letenye melletti Pola
község lakosságát. Egy 75 esztendő-
s ember halála ez, kit tegnap hajnalban átlőtt
szívevel találtak ágyában és mellette, a
földön feküdt a kilőtt revolver. Eleinte
mindenki öngyilkosságra gondolt, de a
holttest körül köteleességet végző csendő-
rök gyanusnak találták az esetet és
azóta abban az irányban folyik a nyom-
ozás, nem forog-e fenn valami büntény
az öreg földműves halála körül.

Öreg Tóth Jánosnak hívják az elhunyt-
at, kinek halálát tegnap reggel 5 órakor
fedezték fel. Szíve volt átlóva, amint az
ágyon hanyat dőlve feküdt, a gyilkos re-
volver mellette, a földön hevert és még
lassan szívárgott a halvány piros vér
gyolcsingére, de már lélegzete nem volt
az öregnek. Tóth János, aki két felnőtt
fiával lakott egy házban, már rég óta ö-
vegyember. Az öreg 75 esztendejét meg-
tagadó vig kedélyével és állandóan
kittűnő humorával a legnépszerűbb alakja
volt a községnek, kit soha semmiféle gond
nem bántott. Főleg ez a körülmény tette
gyanussá halálát, meg az is, hogy a re-
volvert, öngyilkosok módjára nem a ke-
zében szorongatva találták, hanem az ágy
mellett. Még abból is felteszik a csendő-
rök a büntény lenforgását, hogy a lövés
nem ruhátlan testre történt, hanem az in-
gen keresztül, ami az effajta öngyilkossá-
gok szokásos módjától merőben külön-
bözik.

A csendőrök a letenyei járásbíróval
közölték gyanújukat és annak kívánsá-
gára ma reggel a nagykanizsai törvény-
széki orvosok mentek ki a helyszínére
és megejtették a bírói boncolást, melynek
eredménye azonban a halál okát illetőleg,
mint értesültünk, nagyon bizonytalan.

Hirek.

— Cserey Ilona. Ez a címe új regé-
nyünknek, melynek közlését azzal a biz-
tos tudattal kezdjük meg ma, hogy ép
oly élénk hatással fog találkozni, mint
amelyent eddig megváltogatott regényeink
keltek. Új regényünk címe: *Rovenszky*
Árpád, az ismert író e megkapó munká-
járól már közöltünk ismertető sorokat.
Annyit kell még bejelentünk, hogy a
regényből bőségesen közöljük a folytatá-
sokat, tehát közönségünk hozzáfoghat az
olvasáshoz attól való aggodalom nélkül,
hogy a megszakítások zavaróan fognak
hatni. Hozzánk intézett kérdésekre tudat-
unk kell, hogy előbb megkezdett regé-
nyünk folytatását azért szüntettük be,
mert annak közlése a szedősztrájk miatt
több hétre megakadt és így olvasóink
érdeklődése bizonyára csökkent a regény
iránt. Reméljük, hogy ezért a hibának
kívül bekövetkezett mulasztásért új re-
gényünk kellő kárpótlást nyújt.

— Eitner Zsigmond ünneplése.
Budapestről írják: Eitner Zsigmondot, a
függetlenségi pártnak ezt a harcos tagját
szeretettel üdvözlötték barátai. Sokan ke-
resték föl jókívánságaikkal abból az alka-
lomból, hogy negyvennyolc éves lett.
Batthyány Tivadar gróf maga köré gyű-
jtötte a házban a zalaegerszegi képviselőket
és azokat, akik Sümegről, Eitner kerüle-
téből származtak el Budapestre s a de-
rűs csapat élén kedves és szíves szavak-
ban köszöntötte a jubilánst.

— Tanácsülés. A városi tanács teg-
nap délután csupa formalitásokkal eltöltő
rendes heti tanácsulást tartott.

— Göcsejvárosi krónika. Míg a
Flaubert bevonultait az irodalomba a
vidéki, kisvárosi életet, a vidéki szöke-
tességnek, furcsaságoknak, viszályoknak,
szóval — a macsádságnak sok éles szemű
meglátója és fotográfusa akadt. Ezek közt
és közöttük a legügyesebbek, a legjobb
szemlék közé tartozik a mi Pubi barátunk,
ki ezzel a talentumával éppen hálás
talajra került: megyei székvárosunkba,
Zalaegerszegre. Itt krónikáz évek óta,
éles megfigyeléssel észreveszi e város
furcsaságait (Egerszegre sincs kevesebb,
mint máshol) és élvezetes humorral, szelíd
gunnyal tárja az elkövetők szemé elé.
Akit közelebből érdekel Egerszeg (első
sorban persze az egerszegieket), e króni-
kákból alaposabban megismerheti a székvá-
rost, mint a földrajzkönyvekből. E
krónikák írja, — mint monduk, — nem
ujonc a hírlapírásban. Előrelhatjuk a nevet
is, hiszen a közérdeklődés régen kihal-
mozta az inkognitó homályából. Pubi,
az Hantke Emil zalaegerszegi pénzügy-
igazgatósági s titkár. Valamikor szakbeli
újságíró volt; a kredációt elhagyta, de
magával vitte a — vért, mely lüzi, hajtja
a rátermettet, hogy a fonáság mellett ne
menjen el szó nélkül. Örülünk, hogy
Egerszeg fotográfiait bevált, sikeres, avatott
kézből közölhetjük.

— Deák Péter főkapitány — ipar-
kiahágási előadó. A városi tanács tegnap
délutáni tanácsülésén határozni kellett
abban a kérdésben, ki legyen a nagybeteg
Lengyel Lajos főjegyző távollétében mind-
jában felszaporodó iparkiahágási ügyek
intézője. A tanács e tisztségre Deák Péter
rendőrfőkapitányt rendelte ki, aki a meg-
bízást kötelességszerűen szívesen elvállalta.

Kölesönponyva-intézet gép és kazaltakaró vízmentes ponyvak
tűzfeszkendökhöz tömlő, kévekötelek, szőlőkötöző-fonal, raffia-háncs, gépkender, heve-
derek, olajok és egyéb gazdasági
árak legelőszőbb beszerzési forrása

HIRSCH és SZEGŐ Nagykanizsa

Ezentul tehát, a tanács további határozatáig, Deák Péter rendőrfőkapitány szerepel mint iparkihágási bíró és ő lesz a tanácsban is ez ügyek referense.

— **Miniszteri elismerés a csendőröknek.** A belügyminiszter a lezajlott országgyűlési képviselőválasztások alkalmával teljesített kiváló, buzgó, fáradságot nem ismerő, lelkiismeretes és tapintatos magatartásért, a székesfehérvári VI. csendőrkerületben az összes csendőröztiszteknek és zászlósoknak, valamint altiszteknek és csendőröknek legteljesebb elismerését és hálás köszönetét nyilvánította. A választások ideje alatt a zalamegyei csendőrség őrségi munkát fejtett ki. Nagykanizsán és környékén Fonyó László csendőrhadnagy a legnagyobb körültekintéssel járt el és az ő mindig figyelmes és tapintatos utasításainak köszönhető, hogy még ott is, ahol a választási előkészületek nagy és heves izgalommal jártak, összedöntözésre sor nem kerülhetett.

— **Vasúti hírek.** Szurovy Géza déli vasúti főfelügyelő nyári szabadságáról haza érkezett és átvette hivatala vezetését. — **Láky Elemér** forgalmi hivatalnokot Kotorról Boglára, **Danzinger Kálmánt** Bogláról Budapestre, **Gávora Ernőt** Barcsról Budapestre áthelyezték. Marvalics István, Grácz Péter és Radics Kálmán hiv. gyakornokokat Nagykanizsára kinevezik.

— **Gyászrovat.** Az elmúlt hét második felében elhunytak Nagykanizsán: Marton Ferenc 4 hónapos, Baján Ferenc 16 hónapos, Gerőcs János földműves 80 éves, Arany Ferenc 1 napos, Hauptvogel Kálmán sörgyári lakatos 41 éves, Dehény Magdolna 14 éves, Mihóher Samu kereskedő 35 éves, Heges János 7 éves, Rosta István 5 hónapos, Stampi Rozália 1 éves, Guttman Györgyné sz. Welisch Nina zölgőházas neje 73 éves és özvegy Tollár Ferencné szül. Horváth Anna 75 éves földművesné.

— **Vásár Zalaegerszegen.** Tegnap, pénteken Zalaegerszegen országos vásár volt. Az állatfelhajtás nagyon szép volt, de azért úgy az állatok száma, mint a vásárlási kedv azt mutatta, hogy a földműves gazdák a szorgos mezei munkával vannak elfoglalva s ezért távol maradtak. Az állatáruk mégis, dacára az érezhető takarmányhiánynak, — nagyon magasak voltak.

— **A vasutas mulatság jövődelme.** A folyó hó 3-án a Sörgyárban tartott vasutas mulatság tiszta jövődelme 381 korona 81 fi lért tesz ki, melyet a szövetség a vasutasok árvaik és özvegyek segélyezésére fordít. A minap közöltük a jótékony célú mulatság felülfizetőinek névsorát, amelyből a következő adakozások tévedésből kimaradtak. — A mulatság sikerét természetbeni adományokkal előmozdítani szívesek voltak: Alt és Böhm, Berényi József, Rechnitzer Mór, Gold Ignác, Strasser Márton, Bettelheim és Guth kereskedő és Ungár Márton korcsmáros urak, kiknek ez uton fejezi ki köszönetét a rendezőség.

— **Jogi vizsgákra való készülés megkönnyítése.** Dr. Dobó jogiszeminárium Kolozsvárott azok érdekében, akik hátralevő jogi vizsgáikat szeptember hónapban vagy esetleg később akarják letenni, de Kolozsvárt szigorlatuk előtt csak rövid ideig tartózkodhatnak, tanácslevelet helyettesítő s özvegy szigorlati kérdéseket felölő lejegyzett már most kikölcsönzi, az illetéket szigorlatuk előtt pár napi rekapituláló kurzuson előkészíti s többszöri próbaszigorlaton az egész anyagból kikérdezi. Aki jogvégezt, azt három hónap alatt doktorátushoz juttatja az intézet, mely a kolozsvári összes jogi vizsgákra előkészíti. Tanrendszert és működését ismerető könyvet „Tájékoztató a jogszemináriumból” díjmentesen megküldi.

— **Üzletválogatás a Pó-uton.** A város-háza egyik üzlethelyisége fölől ma levelek egy cégtáblát, mely félszázadig állt azon a helyen. Ezzel a város egy legrégibb, valamikor nagy kiterjedésű, virágzó és tekiintélyes cége, a Fesselhofer József cég megszűnt. Nem lehet minden megállapítani nélkül napirendi élni a régi kereskedőház összeomlása feletti, mely még az egykori nagy kereskedelmi Kanizsa tenyujaként maradt itt a mai napig. A cégnek a városi házi üzlethelyiségben a Csellach

és Gráf cég az utóda. Ez az előkelő cég ide helyezi át nagykanizsai drogériáját, melyet dúsan és változatosan felszerelt csemege és fűszerüzlettel köt össze. A keltős üzlet, mely a legnagyobb méretű felvirágzás akapus kiállításával indul meg az új helyen, a szakképzett Urbanek Károly vezeti. A Fesselhofer cégtől átvett árukból előbb teljes végkiadású rendez, hogy aztán egész áruaktárárt legfrissebb áruval felszerelje. Minderre vonatkozólag különben a cég lapunk más helyén is tájékoztatja a közönséget.

— **Új olvasó kör.** Keszthelyen „Iparos Ifjak Önképző Köre” cím alatt új egyesület alakult. A beiratkozott tagok nagy száma remélni engedi, hogy az egyesület szép jövőnek néz elé. Elnök dr. Csák Árpád.

— **Padlástűz.** Zalaegerszegről telefonálják: Dr. Briglevics Károly megyei árvászeki jegyző lakásán ma éjjel padlástűz volt, mely könnyen végetekezé válhatott volna. A tüzet a szobaleány gondatlansága idézte elő, aki gazdája tilalma ellenére égő gyertyával ment valamit keresni a padlásra és a gyertyát egy papírral letakart állványra tette. Midőn pedig lejtött a padlásról, a gyertyát ott felejtette és az tűvíg égvé meggyújtotta a papírokat. A veszedelmet csak akkor vették észre, mikor már az egész padlásteljárát égett. A sürgősen előhívott tűzoltók azonban elejét vették a nagyobb veszedelemnek és a tüzet csakhamar eloltották.

— **Öngyilkos földműves.** Szilágyi János 53 éves rigyácsi gazdaembert ma hajnalban istállójának gerendáján felakasztva találták, mire azonban ráakadtak, már kimúlt. A ma délelőtti megejtett halossági vizsgálat megállapította, hogy a jávorkorbeli parasztember öngyilkosságot követett el, — melynek oka gyógyíthatatlan betegség volt. Az életuntat több felnőtt gyermeke gyászolja.

— **Botrány a városházán.** Éktelen kiabálástól visszhangzottak tegnap déltájban a városház — kongó folyosói. A nagy lármára az összes hivatalnokok előbujtak hirtelen hivatalaikból és feltekinttek, mi baja lehet a lépcsőházban ordítóknak. Ez Frk János Csengeri-uti hentes volt, aki Szenthe Ferenc m. kir. állatorvost káromolta éktelen szidalmakkal. Ma délelőtti a rendőrségen tudódott ki, hogy mi volt a csunya eset eredete. Az állatorvos valamiképp felülvizsgálati ügyben járt el a hentesnél és Frk erre, a feljelentés szerint, oly követelésekkel állt elő tegnap délelőtti hivatalában, melyeket hivatali kötelességének mellőzése nélkül nem teljesíthetett volna. Erre az ittas hentesből kitört az eddig elfojtott düh és becsületsértő szidalmakkal távozott az állatorvos hivatalából.

Tűz. Keszthelyről, írja tudósítónk, hogy péntekre virradóra Laab József hentes házában tűz ütött ki. A gyors tűzoltói segítség hamar lokalizálta a tüzet.

— **Megfogták a politikai értekezlet zsebtolvaját.** Emlékeztetés még az a zsebmetszés, mely a képviselőválasztások forró előkészületei között egy függetlenségi párt-értekezletben a Vaskapu vendéglőben történt. Vinthoffer József vasúti kálauz volt a károsult, kinek az ügyes zsebtolvaj több száz koronát érő aranyórát és aranyláncot lopott el. A meglopott ember azonnal észrevette, hogy kifosztották, de az ügyletes rendőrök csak órák múlva tudták kinyomozni a tettest, aki ekkor már árkon-bokron tul volt. Kitért azonban megállapították és ellene köröző levelet bocsátottak ki. Varga Gyula zalaegerszegi elzárított rézműves, ismert zsebtolvaj volt a tettes, ki azóta egész Magyarországot megkerülte. — Tegnap azonban néhány napra betért szülő hazájába, Egerszegre. De vesztőre. A zalaegerszegi rendőrség éber figyelemmel várta házaérkezését, s alig töltött a zárt ember néhány órát rokonai házában, már rajta ütöttek, a mint a ma délelőtti érkezett távirat jelenti. Letartóztatott és bekísérték a zalaegerszegi ügyészség fogházába. Onnan Vargát legközelebb áthozzák a nagykanizsai ügyészségi fogházba, hogy itt a törvényszék ítélkezzen felette.

— **Tónika, az író.** Tónika Károlyi latinak, a színházi titkárnak és nejének, a méltóságos Károlyiné Emiliának tíz esztendőes kis fia. A Károlyi családban minden gyermek már születésétől fogva talentum, Tónika koránérett zsenialitása azonban egyenesen megdöbbentő. Oly magába vonult és hallgatag, mint egy cinikus bölcs, de ha alkalmának véli az időpontot és elég értelmesnek a társaságot, akkor óránként egy évő kanállal „lead” azokból a sikerült bölcsességekből, melyek aztán „Tónika mondta” címmel félóra alatt bejárják a színházi köröket. Tónika viselkedéséről köteleket lehetne írni, nekünk azonban, sajnos, csak néhány sornyi helyünk van s ebben legfeljebb Tónika irodalmi működését vázolhatjuk, nagyon felszínesen. — A tíz esztendőes kis fiúnak eddig négy kész drámája, mintegy félezer novellája van és most dolgozik a tizenhetedik regényen. Minden nála bántalmos könnyűséggel sikerül. Egy nap alatt megír egy regényt, aztán este a napi tevékenységet kiegészíti egy kisebb, nyolc—tíz felvonásos szindarab-bal. Közben azonban lapja, a „Világ körül” című napilap is pontosan megjelez, — három példányban. Egyet kap az előfizető, a tata, egy kötelező példány bemegy a muzeumba és a harmadikat Tónika megtartja — esetleges reklamációkra való tekintetből. A lap igen jól értesült és például tegnapi számában a következő hírt közli:

— Az orosz cárnak fia született — ezredesi rangban.

Tónika tizenötödik regénye Afrikában, a tizenhatodik egy léghajón játszódik le, ami elég modern felfogású vall. Érdekes a tizenhetedik is. Ebben egy jegyepár szerepel. A vőlegényre ráesik egy égő gerenda s a szegény fiú most haldoklik. A regény így végződik:

A mennyasszony hűségesen ápolta tovább és ha a fiatalember mondta: Ilonka, gyere ide, akkor a mennyasszony oda ment az ágyhoz és hogy ott azután mi történt, annak elgondolását a nyájas olvasóra bízom.

Vajon mi történhetett az ágynál? oly rejtély ez, melyet a regény művészi és sejtelmes homályban hagy. Mint értesülünk, Tónika legközelebb kiadja összegyűjtött műveit.

— **Fényképezeti készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak, akik a fényképezeti, a legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek Bécs, I. Tuchlauben 9. cs. és kir. udv. szállító 1854. óra fenálló fényképezeti eszközök, különlegességeit áruháza, a melynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi el bérmentve a cég.

— **Számozott kofák.** Makón a rendőrfőkapitány sorszámmal látta el a kofákat. Ezentul tehát a makói kofák éppen úgy számot fognak viselni a ruhájukon, mint például Nagykanizsán a bérkocsisok, vagy pedig Pesten a messzenger boyok. Ez az intézkedés az isó percben talán nevetésgesnek tűnik föl, aki azonban csak valamit is hallott a kanizsai kofaviszonyokról, nem csak helyesli, hanem követendőnek is találja. Hogy a kofák nem alkalmazkodnak mindig a művelt társalgás paragrafusaihoz, azt mindnyáján tudjuk. Nem tartozik a ritkaságok közé az sem, hogy a vásárló uriaszony kénytelen tűrni a kofa durva inzultusait és ha panasza megy, a kofa nemcsak letagadja, mintha ő sértett volna, hanem még elégtételt is kér a „rága omért.” A megszámozott kofák kénytelenek lesznek tisztességesen viselni magukat, mert a számmal mindegyiket megismeri az, akinek panasza van valamelyik ellen és ez az állapot sok anomáliát fog megszüntetni. Ha valaki romlott árut, hamisított élelmiszert vásárol a kofánál, másnap, harmadnap már nem tudja ki okozott megkárosítását, de ha a kofa számot visel, akkor a vásárló megjegyzi magának a kofát és nemcsak, hogy nem vásárol a jövőben annál, de még följelentést is tehet ellene a hatóságnál. Számháza más előnye is van ennek az intézkedésnek, amely korántsem neveléses, hanem inkább régi, rossz állapotokat szünteti meg.

Göcsejországi krónika.

Rovatvezető: PUBL.

(Előszó. — Egerszegi szobrok. — Konzekvencia.)

Irhatnék valami előszófelet is. Hogy minek ezerésem teret? Miért közlöm majd azután e lap hasábjain.

Göcsejországnak azokat — az igaz, hogy excentrikus — de, sajnos, mindig olyan dolgait, melyet jobb volna ha meg nem történnének.

De minek az? Teljesen egyéni tetszéstől függ, hogy cikkeimet melyik lapnál közöltessem.

Komolyan mondom, hogy nem az irási viselkedésem, — mert hisz ebből, valamikor kényerem is lévén, már régen kigyógyultam; de azok a lehetetlen dolgok, melyeket az ember nap, mint nap kénytelen maga körül látni, — adják kezembe teljes két hónapi halgatás után újból a tollat.

Es hogyha a megszűnt „Egerszegi krónika” helyett fenti cím alatt most már a „Zala”-nak dolgozom, természetesen ezt, mert először napilap, másodsor, meri azok, kik Egerszegen olvasnak, azok a Zaldt is elolvassák.

Hát miről lehetne még mindig szó, mint arról a hírhedt Csány-szobor pályázatról. Illetve a szoborbizottság bírálatáról. Előre kijelentem, hogy engem a bizottság határozata akkor lepett volna meg, ha nem így határozott volna.

Összecsóditok 17 pályázatot egy 35 ezer koronás szoborra, kapnak egy gyönyörű szép, az élettel és a művészi felfogástól csak úgy kinálkozó szobrot kivételre és akkor nagy bölcsen kiválasztanak 6 pályázót, hogy azok újból titkosan pályázzanak, és amely pályázat elbírálásából előre kijárják a saját, de a közönséget is — nota bene — a melynek szószersimét véve filléreiből valóssággal kiérőszakolják a szobor költségeit.

Es én mégis konzequensnek tartom ezt a határozatot. Meri Egerszegen hozták! Ott ahol... Istenugye nem merem leírni. Hisz akik ismernek úgy is tudják, mit mondanék mostan.

Hát hozhatott volna ez a bizottság más határozatot, a melyből óvatosan már előre kibírtak minden olyan embert, aki hiányoztat tud, mint konyit ilyen dolgokhoz?

Hát hozhatott volna más határozatot, mikor tagjai közt ott van az egerszegi apátplebános ur, a kinek személye bár tiszteltetben és becsülésben részese, és úgy egyénisége, mint állása teljesen kifogástalan, de aki éppen a szoborbizottság ülésszéke napján tárt a világ elé, addig a restaurálás miatt állványokkal körülvett Szentháromság szobrot. Mert ez a szobor valószínűleg arcucsapása a jóízűnek. Régi kőszobor volt és bizony az idők vasfoga alaposan megviselte. Ezt bizony javítani kellene, hát gyere csak közönség, add ide a filléreidet, majd én kijavítatom.

Na, volt is meglepetésben részünk! Még művészi érzék sem kell, csak egyszerű jóízűség, hogy az ember felháborodjék, amint meglátja. A régi méretekkel nem sokat törődő, alaktalan kőszobor belett úgy pingálva, hogy a zöld, kék, sárga, piros, lila, cinóber színek komplikált vegyülete az arannyal valósság csakalkot jár rajta. Hiszen ha Göcsej eldugott közepén, természetesen Kőkenyes-Mindzentien vagy Liczkó-Vadamoson állítják fel, meg hagyján, de azazal már mégis számolni kellett volna, hogy ez a szobor Egerszegen van, ahol intelligens urimberek is tartózkodnak.

Ennek a fentemlítt konzekvenciának nem utolsó példányát az egyik egerszegi heitlap. A Csány-szobor pályázatról referált. „A Nap”-nak. Istók leleplezését is szóvá teszi, irván róla a következőket:

„Az igazi mérget a skandalumokban utazó „Nap” döntötte az egerszegi pályázatra” — és másult:

... aki leadott egy házig hirt róla, a főváros egyik nagyon nem előnyösen ismert, olcsó áru és elvies boulevard lapjában”.

Es ha ebben az újságban most két lapot fordítasz, ott találsz a hirdetések között, hogy a legjobban, legelterjedtebb, legfüggelenebb, legjobban szerkesztett újság „A Nap” — tehát olvasom fixus rá!

De megnyugtathatom olvasóimat. Történnék itt józón dolgok is, kár, hogy nem mindig csak azok. Majd lassankint azok is sorra kerülnek.

Színház és művészetek

(—) Heti műsor.

Szombat: Szegény Jónathán.
Vasárnap: délután Jánoska,
este Jarkovitéz.

Hétfő: Taifun.

Kedden: utazás Siófokra.

(—) Megy a színtársulat. Ritka szép szezon után kedden hajnalban elutaznak színészeink rendes nyári tartózkodási helyükre, Siófokra, hol Kövesi direktornak a szübvenció fejében szeptember 1-éig 30 előadást kell tartani. Nem készítünk most mérleget az idei színészszezonról, hisz csak kirándulnak derek színészeink egy kis balatoni levegőváltásra, hogy szeptemberben annál jó b kedvben teremhessenek újra, utolszor minálunk. — Igaz, hogy ez a gárda is nagyon meg fog fogyni megint szeptemberre, de vigasztal a haldokló nagy államférfi szava: "nincs a világon pótolhatatlan ember." Mert hát majdnem annyiféle megy a társulat, mint ahányan vannak. Kovács Hanna már 16-án elment és éppen ma lép fel először Balatonfüreden Szalkay Lajos fehérvári társulatánál. Zöld Vilma Szatmáron Heves Bélával kezd meg szeptemberben működését. Hidy Irén Feldnél a városligetben, Földi Linka Szalkaynál Szekesfehérváron, Borbély Lili, ki már szintén vagy két hete elutazott, Szabadkán Krémer Sándor társulatánál tevéli majd nagy sikereit. A férfiak közül csak Hujagos (Balla Kálmán) Pozsonyban. Nagy Sándor és Révész Jenő mennek el. Az utóbbi kettő egyelőre még szerződés nélkül van. De a hölgyeknek sem sikerült még mindnek egy-egy jó szerződés kötés. Sándor Ilonka és Spóner Ilonka vannak még anélkül. De nem török rajta a fejüket. A szeptemberi új társulat új tagjai közül egyelőre csak Komáromi Gizi neve ismeretes, ki az egyik primadonna szerepét fogja betölteni. Holnapután talán ezek közül is többet tudunk.

Táviratok.

A miniszterelnök a királynál.

Ischl, július 23. Kuen-Héderváry gróf miniszterelnök ma reggel ide érkezett és az Erzsébet szállóban szállt meg. — Délelőtti két órán át dolgozott Klein királyi kihallgatáson jelent meg. A miniszterelnök azt a javaslatot terjesztette a király elé, hogy Tomassics bán lemondását ne fogadják el, hanem a legfelsőbb bizalom kifejezésével hagyja meg állásában. A király a javaslatot jóváhagyta. A miniszterelnök délután visszautazott Budapestre.

Barabás Béla becsületsértési pöre.

Arad, július 23. Barabás Béla volt orsz. képviselő becsületsértési és rágalalmazási pört indított Kisling János, — az aradi munkapárt elnöke ellen, aki egy politikai népgyűlésen azt a kijelentést tette, hogy Barabás egy "kijáró politikai vigéc"-nél nem egyéb. Ezt a pört ma tárgyalják. A bíróság a rágalmazás vádját alól fölmentette Kislinget, de becsületsértés miatt elítélte azaz korona pénzbüntetésre.

Vasúti katasztrófa.

Frankfurt, július 23. Frankfurt közelében egy személyvonat összetört egy tehervonattal. Négy kocsi összetört és nyolc ember megsebesült.

REGÉNY.

CSERÉY ILONA.

Írta: Rovenszky Árpád.

I.

Az örök jéggel borított, szakadékokkal, gletserekkel tarkított, égbenyuló bércektől körülbélelt, zöld fenyőfás, kies völgyben már messziről szembe ötlők a tudóvészek hírneves szanatóriuma.

A világos vörös téglából alkotott, s vakolatlanul hagyott impozáns épület távolból úgy fest a végtelen, zöld fenyveserdő közepén, mint valami zöldlevelű csokorban egy halványpiros, fésző rózsabimbó. S ez a kedvező benyomás a szemelőben már az első pillanattól is akaratlanul jól eső reménységet kelt az intézet és hivatása iránt. Az épület hatalmas ablaktáblái egyszerű kilátást engednek az örök hóól, jégtől borított hegytetőre; míg a szélről védett déli oldalon egy nyitott terrasznál kellemes üdülést a súlyos betegeknek. Ezen a terrason egymás mellé sorakozva állnak az egyszerű tábori vaságyak, s rajtuk a betegek, vastag daróc-pokrócok közé takarva, a legújabb gyógy-mód szerint, télen, nyáron, esőben, hóban, napsugárban egyaránt pihennek és szívják magukba az ózondus, pormentes, egészséges hegyi levegőt. A szanatórium körül, különösen télen, egész napon át mélyszécsend honol, s nyáron is legfeljebb a madarak csipogása, az esti harangszó, vagy a hegytetők pásztorainak tülkölése hallatszik le a völgybe, a reménykedő betegek felébe.

Maguk a szanatóriumtól, tudóvészek betegek csak amolyan közönséges, gyarló emberek, mint a többi alakok, akik egészségesen járnak kelnek a nagy világban s örülnek az életnek; de mégis azzal az óriási különbséggel, hogy a szanatórium-szenvedő alakjainak egy második lelkük, külön kedély és érzelm világuk van, melynek erejével felülemelkednek a többi hétköznapi embereknek tömegéből. Az ő gondolkodásukat, érzelmeiket, más egészséges szervezett ember nem érti meg, csak a hozzájuk hasonló szerencsétlen. A közös baj, a közös szenvedés, az egymásra utaltság közelebb hozza egymáshoz szíveiket; de emellett rendkívül érzékeny és a felmerülő legesekélyebb ellentétekre azonnal távoznak egymástól. Szinte hihetetlennek látszik, de abban az örökké lázbanegő, agyonsanyargatott testben, mint amilyen a tudóvészeké, a szenvedélyek sokkal magasabbra lobognak fel, mint a közönséges tucatembereké keblében; s abban a szegény, megkínzott tudóban rohamosan kering az érzelmek által felkorbácsolt vér, mint az egészséges jozan-eszű emberek ereiben.

Mindegyik beteg, miután titkolni úgysem lehet, nyíltan foglalkozik a halál gondolatával, sőt némán megnyugosznak váratlan eljöveteleiben és úgy beszélnek a borzalmas pillanatról, mint más-köznöbbs, mindennapos dologról. De a legesekélyebb külfelhatásra már megváltozik illetlenségük s akkor viszont ők azok, akik a legkeseredettebben ragaszkodnak ahhoz a hitvány élthez, melyet meggyűlöltek csúfsága, mostohasága miatt, de amelyet az utolsó pillanatban mindezek dacára mégis szépnak találnak.

Ezek a szerencsétlen tudóvészek egészen más emberek, mint az egészségesek és csak abban az egy tulajdonságban egyeznek meg a többiekkel, hogy a velük született östermészet náluk sem tagadja meg magát sohasem. És ha a felébredt ösztön náluk a természetnél erősebb mértékben nyilatkozik meg, akkor ez a szenvedély oly erővel dolgozik bennük, hogy megköveteli jogait annak a szegény betegnek a vére, szívének utolsó dobbanása, sőt nem ritkán az élete árán is. Maguk között valamennyien egyformák és kivétel alig akad közöttük. Egyformán nagyok és lenégesek a szenvedésben, meri szó nélkül türik rettenetes kinsáikat, de ugyanolyan gyarlók és gyengék, ha bennük az érzelmek kerekednek felül, mert

akkor nem ismerik fel a határokat, melyek elmerészkedhetnek. Ezt az abnormális állapotot maga az iszonyatos bejegység idézi elő s a benne szenvedő csak nyomorult rabszolgá, fehetetlen eszköz.

A sajnálatra méltó tuberkulozis betegek többé-kevésbé pervers hajlamuk. Nem bűnösen, de ideálisan perverzek, akik, habár némelykor a végtelékig fokozzák ábrándjaikat, bölcsen megmaradnak fantáziájuk mellett, mert igen jól tudják, hogy a könnyelműen kicsikart pillanatrai kéreajuk nézve nagyon könnyen a halálukat is előidézhethetik. Lejki kinsáikat még növeli az a körülmény is, hogy ők fogékonyabbak az egyes érzelmek iránt, mint mások. Szenvedélyesebben tudnak szeretni, s míg más embernek keblében az érzelmek csak mint parázs vöröslének ki a hamu alól, addig őhaluk állandóan lobogó lánggal égnek. Ők nem tudnak megelégedni ennél a jótékony tüznel, hanem vakon belerohannak a kárhozatba és csak akkor megelégedettek, ha lelküket a sorvasztó lángok elemészlik. Az ő lelkük olyan fogékony, hogy csak egy pontban keres vigaszt, viszonzást, boldogságot és ha valami erőszakos külfelhatás éppen ezt az egyetlen pontot sérti meg, akkor ez a seb sohasem gyógyul, sőt feltétlenül halálos.

Amde — ép oly engesztelhetetlenül tudnak gyűlölni is. Az olasz, vagy a spanyol vér gyűlölete nem olyan félelmes, mint a tudóvészek betegé. S a maffia, vagy a vendetta vérboszuját esetleg ki lehet kerülni, vagy kiengesztelni, de az övéket sohasem. Örökkön a két szélsőség határainál tévelyegnek. De a sok hátrány mellett ennek a fogatkozásnak is megvan a maga haszna. Vajmi sok esetben az orvosi tudomány helyett ez az exaltált állapot, mely örökkös nyugtalanságban tartja szívüket, lelküket egyaránt, éppen ez csillapítja le némileg szenvedéseiket és ez hosszabbítja meg az életüket.

A testük már fáradt, majdnem élettelen és csak a lelkük rögeszméi közdenek a halállal. A testük gyarló, földi dolgokkal gyötördik, míg a lelkük már abban a kétes világban lebeg, melyet a spiritiszták átmenetnek tartanak a földi lét és a túlvilág között. Ép úgy hiszik a télek halthatatlanságát, amint ragaszkodnak a lélekvándorlás, a nirvána elméletéhez és ép úgy reménykednek a feltámadásban, amint megnyugosznak a megsemmisítés borzalmaiban.

Ezért kiváltságos emberek ezek a szegény, elkerült, megvevett, agyonkínzott tudóvészek betegek és éppen ezért megérdemlik, hogy velük komolyabban foglalkozunk.

Ez a bevezetés kissé unalmas volt, de tartoztam vele, különben idegenszerűnek tűnt fel volna az alakok cselekvése és természetellenesnek látszott volna a regény meséje.

De most...

A terem hirtelen elsötétült, a kinematográf szalagja halk kattogással megindult és a kifeszített vásznon látható a kép...

(Foly. köv.)

Nyílt-tér.

Legjobb tisztító ital

MATTONI FÉLE
GIESSHÜBLER
SAVANYUVÍZ

Izo tisztá,
szén-savú gyógyvó,
könnyen emészthető,
az egész szervezetet
tisztított

Kerestetik egy kisebb bolt-helyiség a város-belterületén. Cím: a kiadóhivatalban. 4108

A kiváló bőr- és illatos gyógyforrás

SALVATOR

Vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, ezukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes ásványvíz. — Kapható ártalmatlan és gyógyhatású formában.

BOMULYER ALIOTT Gyógy-ásványi Salgótarján, Törökország, Budapest, V. Római-káptal 6.

Köszönetnyilvánítás.

Nagykanizsa, 1910. július 23.

Haltas lipót gabonabizományos jelentés					
Időjárás: száraz, meleg. Irányzat: tartott. Buzafüzet: változatlan.					
Gabonaszárak nagybani eladásai.					
		Augst 1910	Szept 1910	Kesz- hely	Ja- póca
Buza új	eff.	78	9.50	9.50	9.50
	"	77	9.40	9.40	9.40
Rozs	"	73	7.—	7.—	7.—
	"	72	6.90	6.80	6.80
Árpa	la	68	6.40	6.—	6.—
	"	65	6.—	5.90	5.80
Zab	la		6.70	6.80	6.80
	Mr.		6.40	6.70	6.70
Káposzta					
Repce		11.75	11.75	11.75	11.75

Koronaszárakban 50 kg-nt.

Piaci árak:

Buza	K	9.20—30
Rozs	"	8.50—60
Zab	"	6.50
Tengeri	"	6.40

Távirat.)

Budapest, 1910. július 23.

Készárú-üzlet:

Változatlan.

Hátáridő-üzlet:

Buza októberre 9.59, buza 1911. áprilisra 9.84.
roz októberre 7.14, zab októberre 7.24, tengeri
júliusra 5.67, tengeri augusztusra 5.63, tengeri
1911. májusra 5.71, repce augusztusra 12.45.

Főszervező: Szalay Sándor.

Felelős szerkesztő: Nagy Samu.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett férjem, illetve édes apánk Beck Miksa elhalálása alkalmából részvétüket nyilvánítani szívesek voltak, fogadják ezuton hálás köszönetünk.

Nkanizsa, 1910. július 23.

őz. Beck Miksáné és családja

Bérbeadó vendéglő.

Erzsébet-tér 13. sz. alatti Rákóczy-féle vendéglő, szobákkal, kerthelyiséggel, felszerelt butor és egyéb ingóságokkal szeptember hó 1-je bérbeadó. — Felvilágosítást ad SCHMID ZSIGMOND cementárugyáros Nagykanizsa, Magyar-u 13.

18 éves, csinos szőke

(pékmester egyetlen leánya) 400.000 korona vagyonnal, kissé tulságosan fejlett testalkattal mielőbb férjhez óhajt menni tisztos jellemű fiatal emberhez. Csakis komoly ajánlkozók kapnak választ.
Schlesinger, Berlin 18.

Naponta
frissen pörkölt
kávét
háromféle nemes kávéfaj keveréke
kilónként frt 2.10.
Drogeria a Vörös kereszthez
Nagykanizsa.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy
Fesselhofer József cég áruraktárát megvettük,

a raktáron volt összes árukat azok értékének
 megfelelően elárusítjuk és saját üzletünket
 ezen helyiségbe áthelyezve

teljesen új áruval és modernül felszerelve

tovább vezettük oly módon, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhessünk.

Drogéria a "Vöröskereszthez"
"NAGYKANIZSA."

Rheuma, köszvény, láthos és
 idegbelegekkel szive-
 sen közlöm ingyen levélileg, hogyan
 szabadultam meg kinos fájdal-
 maimtól. **Bader Károly,**
 Illerfissen (Bajorország.) 3375

Nagykanizsán, élénk forgalmu helyen egy
fűszerüzlet helyiség
 hozzávaló lakással, egy sütődével és gabonarak-
 tárral együtt **1910. évi augusztus hó 1-re**
 kiadó. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos
Musquitter Zsigmond
 Polány, u. p. Mernye. 3761

Fix-fizetés és magas jutalék
 mellett alkalmazunk
 vidéki ügynököket
 sorsjegyek részletfizetésre való el-
 adásához. Havonként elérhető jö-
 vedelem 300—600 korona. **Ré-
 hecht Bankház** Részvénytársaság Buda-
 pest, IV., Ferenciek-tere 6.

Tanoncnak fevesz egy fűt
Szívós Antal mű-
 órás és látszerész.

Tűzifa-eladás!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni,
 hogy a

tűzifa-eladást

ujból megkezdtem és így megrendeléseket
 azonnali és későbbi szállításokra — akár súly,
 akár egész, 4 és 8 liter — elfogadok.
 Legjobb minőségű száraz tűzifát ártól ólunkint
38 koronáért, súly szerint **1 korona 90**
fillerért házhoz állítva, szállítok.

Kiváló tisztelettel

Kondor Adolf tűzifabizományos

Arany János-utca 2. sz. Telefon 122.

Figyelmeztetés!

A Schicht
szarvasszappan

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas“ véd-
 jeggyel!

RATTO

patkányok és egerek teljes ki-
 pusztítására páratlan hatással szavatosság
 mellett. Üvege: 1.—, 2.—, 4.— korona.
Detsinyi Frigyes, Budapest, V., Marokkói-u. 2.

HERKULES MOTOR VÁLLALAT
 BUDAPEST V. VACZI-UT 30.

ELISMERT LEGHIRÉSEBB
 CSÉPLŐKÉSZLETEK
 TELJES JÓTÁLÁSSAL
 ÜZEMBEN
 GÁRMIKOR
 MEGTEKINT
 HETŐN.

ELSŐRENŐ
 SZIVÓGÁZTELEP
 ÜZEMKÖLTSG.
 LŐRŐ ÓRÁNKINT
 Kb. 12-20 FILLER
 ÜZEMZAVAROK HÍZÁRVA
 ARJEGYZH. INGYEN.

Thierry A. BALZSAM. Törvényesen
 gyógyszerész védve.

Csakis az apca védjegyű az igazi. A lé-
 legzőszervek minden megbetegedése, kö-
 högés, rekedtség, tüdőbaj, gyomorgörös
 és más gyomorbajok, minden belső gyu-
 ladás ellen, továbbá étvágytalanság, rossz
 emésztés, székrekedés stb. ellen biztosan
 hat. Külsőleg, szájbetegségek, fogfájás,
 égett sebek, kiütés, nyilalás és különösen
 influenza ellen stb. használj, 12 kisüveg
 vagy 6 duplaüveg, vagy egy nagy családi
 üti üveg **5 korona.**

TH. THERRY A. gyógyszerész

egyedül valódi
CENTRIFOLIN-KENŐCS
 meglepő csatálatlan
 és utóérhetően gyó-
 gyító hatású meg a
 régi, sőt rákca sebek-
 nél, sérüléseknél, da-
 ganatoknál, gyulda-
 soknál, kiütéseknél,
 eltávolít minden ide-
 gen anyagot, gonye-
 dást, székrekedést,
 gőgös teher a fájdalom
 operációt — 2 tégely
3.00 korona.
 Cím: Schutzengel-Platz,
 des H. Thierry in Pro-
 rada bei Lichtsch.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással

A szerkesztőség illetékes közlemények a szerkesztőség címére küldendők. — Kéziratok megőrzésére nem vállalkozik és névtelen leveleket nem vesz figyelembe a szerkesztőség.

Hirdetéseket és nyilatkozat díjtáblázat szerint vesz fel a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

XXXVII. évf. 162. szám.

Nagykanizsa, kedd, 1910. július 26.

Zala Hirla.

Montecchik és Capuletek.

Nagykanizsa, július 25.

Elviharzott és jövőendő politikai harcok közt a pillanatnyi békét és nyugalmat használjuk fel arra, hogy szűkebb körökben itthon a saját házunk táján. A hírlapi fejtegetés tárgyanak változásával nem az üdítően derűsebb motívumokat keressük, mert hiszen, amit itthon találtunk, az a politikai háboruszkodásnál nem enyhébb, nem vigasztalóbb.

Minap Romeo és Juliát adták a kanizsai színházban és a két főrangú olasz család végzetes versengése oly nagyon ide talál, oly közelről ismerősnek tetszik nekünk. Nem olasz nyíltsággal és féktelen kitörésekkel, de nem kevésbé engedelmességgel gyűlölettel folynak nálunk is a harcok minden vonalon és ha a láng nem is csap magásra, a parázs izzik a hamu alatt.

A Zala tavaly illetékes véleményeket akart hallani a kanizsai társadalmi anomáliák okairól és megkérdezte a legilletékesebbeket: a nőket. Rengeteg választ kaptunk, de nem közölhetjük azokat, mert még elkeveredtebb és akuttá váló háboruskitörést idéztünk volna elő. Ahány nő nyilatkozott, mind a leg-súlyosabb váddal illette a szomszédját, azt a társadalmi osztályt, melyen ő kívül áll. Midőn a beérkezett válaszokat magunk elé tergettük, szemtől szemben álltunk azzal a lappangó gyűlölettel, mely a város társadalmi osztályai, mintegy bicskával a suba alatt, mosollyal leplezett elszánással egymással farkasszemet néznek.

E mélyrevágó kérdés fejtegetését sok oldalról lehetne kezdeni. Megyei kereteket is adhatunk neki, ha fontosságot tulajdonítunk annak a ténynek, hogy Zalában tulajdonképpen való megyei társadalomról beszélni sem lehet. Ez létezik akkor, ha valami közéletre törekedni kell összeállítani, vagy összegyűjteni, de ezen kívül a falusi földbirtokosné távolabb áll a városi tisztviselő, vagy gyáros nejétől, mint ez a miniszterelnöknéktől. A megyei társadalmat a felekezeti szempontoktól a foglalkozási ágakon át a származás szempontjailig ezer és ezer egy hihetetlen és kicsinyes tekintet darabolja ezer felé. De az még kevesebb veszedelmet jelent, ha a falu nem sziveli a várost; sokkal komolyabb tünet az, hogy egy

város lakói, kik lépten-nyomon egymásra akadnak és egymásra vannak utalva, saját szűk kereteiken belül hermetice elzárkóznak, konzerválják a méltóságukat, mint a gyáros a preparált szardiniát és abszolút alaptalan címeken és ürügyekkel falakat vonnak az egyes osztályok és klikkek közé. A falakon belül mindenki öntelt és gögös, — hogy miért, mire? — azt maguk sem tudnák megmondani.

Hihetetlen állapot ez egy olyan kis városban, hol sem nagy származási, sem foglalkozásbeli különbségek nincsenek, hol a foglalkozásbeli különbség legnagyobb távolság az, mely egy kishivatalnok és — mondjuk — egy ügyvéd közt fölfedezhető, a származási távolság végleit pedig egy gabonakereskedés és egy falusi nagyvendéglő jelezhetik.

Ezek a szembeütköző társadalmi ferdeségek vérbevágó károkat okoznak ennek a városnak és nem kis mértékben akadályozzák a fejlődését. De úgy látszik, ezen alig lehet segíteni. Akinek még nem vészett ki a kedélye, az jól teszi, ha humorizál felette. Erre van itt anyag bőven. A kanizsai Montecchik és Capuletek harca annyira október és nevelés, hogy megbocsájtó mosolyon kívül alig lehet fegyver ezzel szemben.

Légrád monográfiája.

Egy készülő műről.

Írta: Hailer Jenő.

Légrád, július 26.

Elismerem, hogy veszedelmesen kockázatos és végezetlenül vállaltam a vállamra árva fejemet akkor, midőn Légrád történetének megírását feladatul tűzték ki magam elé. Amikor csökönyös elszántsággal azt a cselebsapi fantomot kezdtem lizni magam előtt, amelyet prózái stílusban adatgyűjtésnek neveznek. A mozaikszilánkok összeállítását és egységes képbe foglalását pedig elkeveredőn hálátlan s bagyaszóan unalmas munka. S leg-többször meddő is.

Most, amikor már ott tartok, ismét kegyelméből, jóakaróim támogatásával, de ideg-energiám elgyengülése árán, hogy az ezer, meg ezer pókaszálból összebongozott adatanyagot kihozzam, meggerbenezzem és motollára gomboltassam, mondom, most a munka lebonyolítása vége felé az a mardosó gondolat motoszkál válogatásomban: vajon egyenes arányban van-e az eredmény a reá pazarolt erőforrással és anyagi erőteljesítéssel? — főleg az, vajon érdemes-e vesződni Légrád monográfiájának az összeállításával. Az illetékes értekező ember bevételeire megfordítva azokat a gátló dolgokat, először megkérdezném a tervezetet a csak azután látni a kivételhez. A magánkezelt bohó idealista, aki rajong a múlt emlékeiért, aki egy elakult papírfoszlányon elüld málán olyan érthetetlen ábrándozással, mint

a szerelmes az élettelen rózsaszínű billett-doux felett: az éppen visszajáról liti nyelbe szándékait: Főször izzad, költ, leikendezik és karmol s mikor a nehéz sulykot jó messzire dobta már, csak azután győződik meg arról, nem okozott-e kárt jómagában, vagy másban? Azért emésztődöm én is csak most, a kiadás előtt azon, hogy méltó-e Légrád avult mulja arra, hogy megfiatalítsuk; elég szép-e annyi végre, hogy homályos oldalait élesebb megvilágításnak vessük alá s nem torzítjuk-e el a cselekvő személyek alakját azzal, hogy hagyító tűkör alá tesszük?

Hosszu, fáradságos és relative kielégítő kutatás, szimatolódás után bátran merjek állítani, hogy Légrád történeti mulja megérdemli, hogy felfedjük s történeti elég mozgalmas arra, hogy figyelmünket lekösse.

Elő cibálunk, ime, néhány bizonyítékot:

Hogy Légrád többször volt jelentékeny tényező, a történelmi mozzanatok láncolatát ma mutatja az, hogy Bedekovich szerint (Natale Solum S. Hieronymi 1752) szülőhelyem a római uralom idején municipium, tehát fontos véghegy, meg közvetítő állomás volt.

Hogy vár volt már a szlávok idejében, az kitetszik ósláv eredetű helyneveiből: Lep-grád és Gradisce.

1551-ben Zrínyi György bán, az ozmán haderő megébénitása végett, Ozerin vagy Légrád várát romjaiból felépítteti. Nadasdy nádor rátereli a királyi figyelmét Légrád várának, mint véghegynek és országkucsnak taktikai fontosságára. Azonlül ez a vár dédelgetett kedvelje Bécnek és szálka a török szemében. Többször gondoskodnak a Rendek a Corpus Jurisban is ezen erősség megszilárdításáról, így 1569-ben (art. 19.) 1578-ban és 1600-ban. Már ekkor belátták e váracsanak hadászati jelentőségét.

1650-ben Zrínyi Miklós zászlós ur, Légrád főkapitánya békét köt városunkban, Ali kanizsai basával. 1600-ban Khiaja basa, lerombolja — Zrínyi György távollétében — Légrád bástyáit orozva.

Világörténeti események színtere és óriási felháborodás felzúgása Zrínyi újvár (Zerinvár) feltámasztása 1661-ben; amely miatt a költő Zrínyinek útját kell huznia a szultánnal és a bécsi kamarillával; amely miatt összevész a nagyhatalmi Montecuccolival, amely miatt megfojtotta a kanizsai basát, Szeidi Ahmedet a fel-fortyant török császár. — A megfojtott begierbéget Ali basa váltja fel Kanizsán, aki Váradot igéri oda, megszerzve meg nyolc nagy várral ajándékat, ha Zrínyi lebonthatja Ujzerint de Zrínyi tántoríthatatlan. Jönnek a diplomáciai bonyodalmak. Bécs megint Zrínyit. Montecuccoli a Várat „juhagolnak” csúfolja, hogy fontosságát és horderejét csökkentse. A bég „darázsfejeknek” nevezi az erősséget. — A vasvári béke 8. pontja pedig kiköti, hogy az 1664-ben lerombolt Ujzerint (amely Rakonán volt) felépíteni se magyarnak, se töröknek nem szabad. Mindezen hittelek adatok eléggé értékes pozíciókat tüntetnek fel Légráddal, amelynek történetét a feledebből kiadni nem megvetendő feladat. 1708-ban Eszterházy Antal kuruc tábornok Légrádnál fényes győzelmet aratott a Jelačić vezénél. 1848-ban Percel Már vív meg a Szt. Mihály hegyről a Légrádon dószoló illiriekkel.

A faraház Liber Memorabulumában nyoma van, hogy 1810-ben Ferenc császár, feleségével Légrádon időzött és megfogadta a 6 hadi mérnök munkáját, akik a franciák ellen felállítandó vár tervezését dolgozták ki fél évig át. Légrád történeti nagyságát ezeken felül igazolja az 1643-ban, 1681-ben, 1695-ben, 1707-ben, 1759-ben, 1747-ben ka-

pott több fajta szar, amely miatt Légrádot kiraly, gos városnak nevezték állandóan.

Mindezen itt felsorolt adatok minden tárgyilagossággal és történelmi érzékkel embe-berit rávezethetnek arra, hogy Légrád mulja van olyan fontos, értékes és érdekes, hogy azt megismerje az utókor a legbecsebb emlékei közé raktározza az azokat az emlékeket, eszméket és eszményeket, amelyek a leltűt századok embe-berit, hőseit, hevitették. — Végül csak annyit, hogy fölkérlek mindenkit, akit e mű sorsa, a községünk fejlődése és mulja érdekel: kegyeskedjék velem megismer-teni mindazon ismeretlen okiratokat, le-veleket, forrásokat, amelyek még kezemen nem mentek át, s amelyek célom elérését megkönnyítik s melyek ismerőseim birtokában vannak esetleg.

A jövőnek dolgozik az, aki a múlt romjai közt fűrkészve, megmenti azt, ami még el nem pusztult.

Elhalasztott deputáció.

Késik a letenyei vasut.

Saját tudósítónktól.

A letenyei vasut ügyében írt migapi kimerítő cikkünkre olyan kedvezőtlen vá-lasz érkezett, mely az évek óta húzódo vasutügyi további késedelmét jelenti. Iga-zán a ok nehezedik erre a vasututerve; bár minden érdekelt tényező át van naiva a terv fontosságától és a tervezett vonal hivatásától és igazán leverőn hat, hogy a már beölt ezek nem gyümölcsöz-hetnek, — minden összeesküszik az ellen, hogy végre-valahára elintéztést nyerjen a vasut ügye.

Midőn tudomásunkra jutott, hogy a Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter által a parlament elé terjesztett huszonkét vicinális javaslat közül hiányzik a letenyei vasut javaslata, amellel szólaltunk fel, hogy az érdekelt vidékekről küldöttégg keresse föl a minisztert és kérje a vicinális sürgősebb elintéztését. Ez az indít-vány helyesléssel találkozott és csakha-mar együtt is volt a deputáció, melynek vezetésére dr. Zaldn Öyulát, a letenyei kerület országgyűlési képviselőjét kérték föl. Dr. Zaldn készségesen magáévá tette az ügyet és a küldöttégg fogadtatása vé-gelt eljárit a kereskedelmi kormánytól. Bár kétségtelen, hogy Zaldn dr. odaadó buzgóssággal látta el a teendőket, a deputáció rögtön való fogadtatása nehézség-gekbe ütközik, amiről a letenyei képi-selő a következő távirati értesítést küldte:

— „Küldöttégg ősz előtt már nem tisz-teleghet. — Zaldn.”

Ez baj, bár a beállott késedelem okai nem ismeretlenek előttünk. A kormány még igen fontos javaslatakat akar elin-téztetni a képviselőházzal, mi lőt a Ház nyári szünetét megkezdend. Mivel az idő már nagyon előrehaladtott, elhiszük, hogy a kormány-tagjai nem igen érnek rá arra, hogy küldöttégeket fogadjanak. Amde az kevése segít a vasut ügyén, hogy a be-következőt halasztás elfogadható okait ismerjük. Ha a miniszter csak ősszel fo-gadhatja a küldöttéget, akkor a vasut építést az idén már nem lehet megkez-den és esetleg az további egy esztendői késlelmet szenvedhet. Letenyéről annak az individuumnak tolmácsolására kérték föl bennünket, hogy az érdekelt vidékek kise-reljek meg, talán mégis kitűdjék eszo-zólni azt, hogy a küldöttéget fogadják. Azt hiszik, hogy ha Nagykanizsa városa is intenzíven érdeklődne a dolog iránt, talán a deputáció fogadtatása mégis be-következhethet a parlament nyári szünete előtt.

egy félrelépés, s a szerencsétlen, a borotválással hídrolt a kárhozat örvényébe bukkolt.

És mégis megtörtént a különös, szinte lehetetlenségnek látszó dolog.

Egy teli nap délutánján, mikor már mind a ketten kifogytak a közömbös dolgokból, a hirtelen birtelen a leányhoz fordult és minden bevezetés nélkül mondá:

— Néhány hét óta mindig együtt vagyunk; valami mélyebb érzelemlről, vagy szerelemlről ugyan egyikünk sem beszélt, de azért mostani vallomásom mégsem érítheti őnt egészen váratlanul. Mind a ketten ismerjük egymást és tudjuk, hogy mit várhatunk egymástól. Mondja csak kedves Ilona, egy kis jóakarattal nem lenne ön a hajótörtek meséjében?

Mert ugye mi is olyan hajótörtek vagyunk? . . . Az életnek a hajótörtek. Nem tudna hinni abban reményben, hogy az elpusztított vágyak virágai, ha ketten közös erővel hozzálátunk, újra kisarjadnak, kiszödulnek? Hogy egy napon mindketten arra ebredjünk, hogy azon tövis koszoru nyomán, mely véresre sebezte szívünket, kifakadt, ha nem is a boldogság, de legalább a megelégedettség, a békeesség áldáshoz rózsabimbója? Nincs annyi lelkierője, hogy ebben a szép mesében hinni tudjon? . . . mondja.

— Mit akar? — kérdezte a leány remegve.

— Én ismerem őnt, szívét, érzelmét; ön ismerhet engem, s egymásban aligha csalódnánk. Szerelemlről eddig nem volt szó közöttünk, de tudom, érzem, hogy egyikünk sem közömbös a másik elött. Egyelőre elégedjünk meg ennyivel, s a többit bízzuk a jövőre. Amióta itt viszonylítottam, azóta félte ápoltam szívemben egy kis hajtsát, a remény ujjalakadt hajtsát, s titkon öntöztem sóhajásaimmal, vágyaimmal. Most szélfeslett ez a bimbó, amelynek nyílása elé oly régóta örömmel tekintettem. Ez a kis bimbó megsugja önnek, hogy én önzellenül szeretem őnt. Ha akarja, fogadja el tőlem ezt a kis virágot, ültesse a szívébe, hogy gyökeret verjen mellette egy másik virág, melyet később azután nekem nyújthat át, mint szerelemnek zálogát. Ha beleegyezik, akkor adja ide a kezét egy hosszantartó barátsághoz.

és iparkodjunk mindketten, hogy azt előbb utóbb igaz szerelemmé változtassuk.

(Poly. köv.)

Közigazdaság.

(Távirat.)

Budapest, 1910. július 25.

Készáru-üzlet:

Buza 5-10 fillérről olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza októberre 9.55, buza 1911. áprilsre 9.83, rozs októberre 7.10, zab októberre 7.20, tengeri búza 5.64, tengeri augusztusra: 5.60, tengeri 1911. májusra 5.68, repce augusztusra 12.45.

Főszerkesztő: Szalay Sándor.

Felelős szerkesztő: Nagy Samu.

Kerestetik egy kisebb bolt helyiség a város belterületén. Cim a kiadóhivatalban. 4108

Tejet vesz bármily nagy mennyiségben. A Bécsi „agricola” tejszövetkezet részére HAAS VILMOS fűszerkereskedő, Nagykanizsán. Tessék ajánlatot tenni bármelyik állomásra szállítva is. 4112

Utazó

4117

a szeszitalszakmából, mely a dunántúli megyékben jól be van vezetve Hermann A. pálinkafőzde cégnél Varasdon, (Horvátország) felvétetik!

Építési anyagot, u. m. vasgerendák, téglák és habarcsfelvönök, álványkapcsok, falkötővasak valamint szerszámok és szerszámgépek, csövek, víztartályok, szivattyúk, emelőgépek, transzmissziók új és használt állapotban. **Davodovics Jakab és Társa** Budapest, VI., Váci-ut 11. a szám. Veszünk mindentféle gyárberendezéseket és ócskavas hulladékokat. 4121

Helyközvetítő intézei!

Alulírott értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy itt helyben, Sugár-ut 1-ső szám alatt helyközvetítő intézetet nyitottam. Főtörékvésem, hogy egy a melyen tisztelt szolgálatadó közönség igényeit a legpontosabban és legtisztességesebben kielégíthessem. Magamat szíves jóindulatukba ajánlva maradtam teljes tisztelettel.

NAGY IMRE,

Sugár-ut 1. szám a. (Litke-palota)

Naponta

frissen pörkölt kávé

háromféle nemes kávéfajkeveréke

kilónként frt. 2.10.

Drogeria a Vörös keresztchez

Nagykanizsán.

2674

Építkezők figyelmébe.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű építő közönség szíves tudomására adni, miszerint új építkezési, régi épületek tartárássát és az összes építkezési szakhoz tartozó **tervek, bármilyen rajzok, költségvetések és elszámolásokat**, mind azt már évekken keresztül is jutányos és kedvező feltételek mellett készítettem, emeltem is felkérem az építési szándékosok a közönséget, hogy bármely terv kivite éhez a legnagyobb bizalommal hozzám fordulni kegyeskedjen, gyakorlatom előre birtokba legnagyobb megelégedését kérem nagybeesi pártfogását.

maradok teljes tisztelettel

Mankovits Jakab

okleveles építő és építészeti vállalkozó

Nagykanizsán, Kinizsy-utca 21. sz.

FIGYELEM.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy Fő-ut 15. sz. alatt levő, régi jó hírnévnek örvendő

fehérmű-tisztító intézeletem

újabb villanyerőre berendezett

vasaló-géppel

szereztem fel. — Főlegessé vált tehát a fehérműeknek és galléroknek tisztítás végett Bécsbe és Pestre való küldése, miután ezen felülmúlhatatlan gépem által szép és tiszta munka, valamint pontos kiszolgálás tekintetében, a versenyt bármely fővárosi céggel felveszem s a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Kérem egy próba által fentiekre meggyőződni.

Mayer Klotild fehérmű-tisztító

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy

Fesselhofer József cég áruraktárát megvettük,

a raktáron volt összes árukat azok értékének megfelelően elárúsítjuk és saját üzletünket

ezen helyiségbe áthelyezve

teljesen új áruval és modernül felszerelve

tovább vezettük oly módon, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhessünk.

Drogeria a "Vöröskereszthez"

NAGYKANIZSA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

A szerkesztőség illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. — Kéziratok megőrzésére nem vállalkozunk és névtelen leveleket nem vesz figyelembe a szerkesztőség.

Írók díját és nyitólét díját kiadással szembe kell a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI LAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házhoz hordva	számküldéssel
Egy hónap 1.20 K.	Egy hónap 1.50 K.
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7.	Félévre 9.
Egy évre 14.	Egy évre 18.

Egyes számai 2 fillér.

Munkájuk 1000 kilométerenként és magán.

Kéziratok díját kiadással szembe kell a kiadóhivatal.

Előfizetési és elosztási díjak díja 6 korona. Kéziratnyitási díj 6 korona.

XXXVII. évf. 163. szám.

Nagykanizsa, szerda, 1910. július 27.

Kiadóhivatal: Zala Hírlapkiadó és Nyomda Rt.

Uj adó az osztráknak.

Nagykanizsa, július 26.

Az osztrák mindent kitalál, amivel a magyar közönségről levakarhat egy kis bőrt.

Világos eszü, tisztalelkü, nyájas magyar felebarátom, kiátsd el magadat jó szokásod szerint: mégis csak huncut a német! Mit nem forgat megint örökösén kalkuláló fejében? Uj adót tervez a szomszéd, aki németnek német, hanem azért mégis csak inkább osztrák. Uj adón törí az eszét, amelynek éle természetesen és rendszerint — ellenünk irányul.

Még elgondolni is szörnyűség és komikum. Az osztrák kormány ugyanis a fejébe vette, hogy megadóztatja azokat az idegen fürdővendégeket, akik osztrák területen egy hónapnál hosszabb ideig tartózkodnak. Nem elég az, hogy ezek a fürdőhelyek és nyaralótelepek, lakásadók és vendéglősök busásan megadóztatják az embert, hanem elég a kurtakságban, zenedijakban, szepítőjárulékokban s még számtalan címen fizetett adó és nem elég az a fétemes közvetített adó, amit a fürdővendég költ ségein és költségeiben leró: még külön, egyenes és közvetlen adót is akarnak behajtani rajta, ha a határon túl nemcsak egy paritet, hanem az egész nyarat akarja eltölteni.

Ugyebár, hogy ez borzalmas merénylet, főképpen a magyarok ellen, akik évről-évre valóságos inváziót rendeznek nyaranta Ausztriába. Uram bocsáss, még el is — németesítenék Ausztriát, ha állandóan ott maradnának cseh, vend, szlovén vagy olasz vidékeink.

Az osztrák népek, úgy látszik, védekeznek; az osztrák kormány pedig ki akarja használni, új adó alakjában a magyaroknak ezt az elháríthatatlan passzióját, hogy minden nyáron odarajzik és családostul ellepi az osztrák tájak hegyeit. A helyett, hogy a magyar kormány adóztatná meg azokat, akik nyáron át egy hónapon túl idegen üdülőhelyeken költik a pénzt: az osztrák kormány vet ki rájuk adót.

Egy rókaról ennyi bőrt lenyuzni: ez már igazán felháborító. Nem is tudom, hogy az Ausztriába gravitáló nyári magyarok mitévők lesznek. Hogyan fogják elhárítani ezt a csapást? Mert elvégre fizetni és rosszul élni: ezt még elvigeljük

valahogy az idegenben. Mert nem ves zűk észre, hogy ebben indrekte adozunk. De adót fizetni, valóságos, nyílt és leplezetlen adó címén s hozzá még üdülőhelyeken és üdülés közben: azt a tízedik ember sem szereti és annyira már magyar a budapesti származású nyaraló is, hogy az adófizetéstől óvakodik, minden körülmények között. Elég baj van vele idehaza, menekül is előle, ahogy csak lehet — s most még a nyári telepeken, az imádott osztrák eldoradoiban is üldözzék vele?

Nem, ez nem járja! Ez fut viszszaélés a magyar vándoroszton gyöngeségével. Ez kegyetlen, kacér játék azzal a mi nyávalós kedvtelésünkkel, hogy erőnek erejével azért is odamegyünk, ahol nem szeretnek bennünket — ahol csak a pénzünket szeretik, de azt aztán minden lehető és lehetetlen formában szívesen elszedik tőlünk.

Most csak az a kérdés, hogy mit tegyünk? Tüntessünk ellene? Rendezzünk tiltakozó népgyűlést? Intézzünk interpellációt a kormányhoz, hangosan tiltakozva, hogy az osztrák kormány az adókövetés pallosával küzde honpolgárainkat, véreinket és hitorszo-sainkat az osztrák paradicsomból? Avagy menesszünk egy monstre-deputációt a Burg kapujához és dobjunk kérvényt a felsőes ur kocsiba, könyörgő instanciával, hogy ne engedje zaklatni a magyarok nyári népvándorlását, öröklött tartományainak területén?

Nem tudom, mi fog történni, de tartok valami szörnyű lehetőségtől is. Attól tartok, hogy a magyar nyaraló közönség még kénytelen lesz itthon maradni családjával s a pénzével. Uram bocsáss, még megeshetik, hogy ez a magyar közönség, mely a nyári költség terhével száz milliókat visz ki évenként Ausztriába, még felfedezi a saját országunk természetét, kincseit, páratlan szépségeit, gyönyörű, változatos tájkait, áldott gyógyító forrásait, tavait, patakjait, vadregényes havasait, nyájas, árnyékos dombjait.

Még megeshetik, hogy a magyar ember megbecsülti mindazt, ami jót és szépet idehaza találhat. De megeshetik az is, hogy az uj és egyenes adót is megfizeti, csak hogy Ausztriában nyaralhasson. Mert nem a német huncut, hanem mi vagyunk élehetetlenek!

Zalamegye stagnáló tanügye.

Község iskola nélkül.

Lapunkban több ízben megemlékeztünk ama sajnálatos helyzeiről, melybe megyénk szép fejlődésnek indult tanügye a legutóbbi politikai zavarok miatt jutott. Muraközben számtalan gyenge viszonyok között tengődő felekezeti községi iskola várja az államosítást, nemi egy állami iskola épülete dűldező felben van. Sok iskola térszűke miatt nem képes befogadni a jelentkező gyermekeket, ezekben bővítés, telerőszaporítás vált szükségessé. V. vidéken szintén sok a teendő. Megyénk magyar vidékein, elsősorban a faluhelyeken szintén nem mondható kifogástalannak az iskola és a tanügyi állapota. Tudunk találni, hol származóval, földművelés, vertelés, tűzveszélyes épületek, padlózatlan tantermek a művelődés-csarnokok.

Ha kutatjuk ezen szegényteljes állapotok okait, koránsem arra föléle, a hivatalos körök indolenciájában kell keresnünk, hanem mint a tapasztalat ország-szerke mutattja, a nép nemörödmiségeiben, maradiságában, szűkmarkuságában leljük fel azt. A tanfelügyelőségek, kultusz-miniszterek részéről sohasem hiányzott a jóindulat, de tevélyeüknak mindenkor tartott szabott: az a rettenetes moloch, mely mindennel előbreváló s mindennek dacára imporduktív. Há már az állam-nál nem kapunk segítséget, várhatjuk azt az iskolafentartó felekezetek főhatóságaitól, nevezetesen a püspököktől. Várhatjuk ezt annál is inkább, mivel az iskola ügyeibe oly nagy beleszólasuk van. Sajnos, azonban a püspökök nem áldoznak semmit. De hisz ez természetes is. Hiszen a pénz kell a néppárti jelöltek támogatására. Ez pedig mégis csak fontosabb, mint a tanügy.

Hát van még a nép. Népünk irózik a kiadásoktól. Belátja, hogy a betű ismerete neki igen nagy előny, de azért tavasszal, — mikor a mezőn használatja gyermekeit, már nem igen akarja iskolába engedni őket; iskolai ügyben pénzbeli áldozatokra pedig annál nehezebben kaplató. — Ilyen körülmények között azután nem csodálható, ha vannak falusi iskolák földös számmal, hol egy tanító keze alatt több mint száz gyermek van.

Vármegyénk kivételesen tanfelügyelője szorgalmasan irtogetja a gazi, de munkája a falusi közönség szűkmarkusága és az állam tanügyi büdzejének vékony ere miatt nem megy oly gyors tempóban, mint azt az ő kulturáit rajongó lelke kívánja.

Mikor a koalíció rendes mederbe terelte az ország ügyeinek folyását tanfelügyelőnk megragadta az alkalmat, hogy lendítsen egyet megyénk tanügyén. Igyekezett siker koronázta. Sok helyen sikerült neki eredményes munkát végeznie, de még nem mindenütt. Hogy megkezdett munkáját sikerrel folytathassa, szüksége lett volna békés politikai viszonyokra. — Ez azonban, sajnos, hiányzott és így munkája megakadt. Egy ilyen sajnálatos eseményről ad hirt Keszthelyi tudósítónk is.

Keszthelyi (polgárvas) tanköteles gyermekei 1909 szept. 1-ig a keszthelyi elemi iskolába jártak. Ezért Keszthelyi a harmincezer koronás iskolai költségve-

téshez 1200 K-val járult hozzá. Keszthely város ezt az 1909. tavaszi költségkészen felemelte 3000 koronára, mit Keszthely nem volt hajlandó megfizetni. Megindult a levelezés, tárgyalás Keszthely, Keszthely és a tanfelügyelőség között. A tárgyalás eredménye az lett, hogy egyik fél sem engedett álláspontjából, hanem a kiskeszthelyiek egy Keszthelyen felállítandó állami iskolára felállítását kérték. Az iskola felállítása a politika miatt mindmáig készt, Keszthely a felemelt hozzájárulást nem fizette meg, a többnyire szegény szülők a felemelt tandíj megfizetésére képtelenek voltak, ennek következtében az elmúlt tanév folyamán körülbelül kétszáz gyermek nem járt iskolába.

Keszthelyen és Keszthelyen az állami iskola felállítása iránti kérvény kedvező döntéssel várják most, mikor Khuen állítólag munkálkodni akar. K.

Béketárgyalások a horvátokkal.

A királyi kézirat.

Saját tudósítónktól.

Khuen gróf miniszterelnök tegnap viszszerkezett Budapestre. A miniszterelnök ischli k. hallgatásának eredményéről mar vasárnapi számunkban hírt adtunk. Szemlelhetővé azonban a királyi döntést a hivatali lap mai száma teszi, mely a következő királyi kéziratot tartalmazza:

Kedves dr. Tomasic! Magyar miniszterelnököm útján előterjesztett lemondását Horvát-Szlavon-Dalmáciai-szágok báni állásáról el nem fogadván, — esetleges további előterjesztéseit elvárom. Kelt Bad-Ischlben, 1910. évi július hó 23-án. Ferenc József s. k. Gróf Khuen-Héderváry Károly s. k.

Ez a döntés tehát azt tételezi föl, hogy a horvát-szerb koalíció újból tanácskozást kezd arra vonatkozólag, hogy hajlandó-e visszavonni a bánhoz intézett memorandumtól azt a kívánságát, amely szerint Aranitzky igazságügyi osztályfőnököt nyugdíjba helyezi. Ha a koalíció eláll ettől a kívánságtól, akkor nincs semmi akadálya a viszály békés kiegyenlítésének.

De, ha ragaszkodnak a januári paktumnak ehhez a sokat vitatott pontjához, akkor Tomasic b. kénytelen lesz megtenni azokat az előterjesztéseket, amelyekre a királyi kézirat céloz. Nem nehéz megállapítani, hogy ezek az előterjesztések csak a horvát országgyűlés feloszlátására vonatkoznak. A b. k. ugyanis ebben a nem remélt esetben megkísérli majd, hogy a választókhoz való felebbezés útján egy új, alkalmazkodóbb többséget alkosson. A koalíció különben már e hónap 27-én összeül és állást foglal a királyi kézirat által teremtett új helyzettel szemben.

A Budapestten tartózkodó nyolc-tíz horvát képviselő kijelentései szerint a hangukat beküldény. A legrosszabb esetben néhány ember ki fog lépni a koalícióból.

Kölesönponyva-intézet gép és kazaltakaro vizmentes ponyvák gyári raktára, **szákak**, kenderkötelek, tűzfecskend khöz tömlő, kevekötelek, szőlőkötöző-fonal, raffia-hánes, gépkender, hevederek, olajok és egyéb gazdasági áruk logole-ó b. beszerzési forrás

HIRSCH és SZEGŐ Nagykanizsa.

— Mit keresel itt? — Azzal az istállóba szaladt, ahonnan vasvillát hozott ki, hogy azzal az apjának menjen. Az apa erre 14 lépés távolságról célba vette fiát s ráölt. A sörtejek leterítették ilj. Gál János, aki azonban még föltámadzkodott. Az öreg erre még egyszer belekőtt. Ez a lövés halálos volt. Gál látva, hogy fia agyonlőtte, pokrócot hozott, azzal leterítette a holttestet, aztán elhívtá az asztornyal is, akinek mindent elmondott. Mire viázajóttek, egész sereg ember állt mög a portán, akik a lövés zajára siettek elő. A csendőrség nyomban letátoztatta a gyilkos apát, aki föredelmében bevallotta a tetteit.

Hírek.

Kik pályáznak az új elemi iskolák építésére? Ma jött le az a határozat, melyet a polgármester a Rozgonyi utcai és a kiskánizsai templomterület új elemi iskolák felépítésével kapcsolatos számlákra és munkálatokra szóló versenyfolyamatára birtokolt. A Rozgonyi utcai iskolára előirányzott összeg 112000 koronát, a templomterületre pedig 25500 koronát tesz. A ma délelőtti 10 órákor tartó pályázati határidőre bizottság gyűlt egybe a városban kis tanácsstermben, hogy a pályázatot lezárja és a beérkezett ajánlatokat felbontsa. A bizottság elnöke Zsigmond polgármester volt, s köztársaság még a város képviselőiben ott voltak dr. Bentzik Ferenc ügyész, Anghoffer Gyula v. szűnővő és Király Sándor v. memők, az államiépítészeti hivatal pedig Sándor Zsigmond kir. merűk képviselte. Összesen hat ajánlat érkezett be a pályázatra, melyek közül öt részint az egyik, részint pedig mindkét iskola teljes megépítésére ajánlkozik, egy pedig csupán azoknak a teremnek palatái való fedésére tett ajánlatot. Ez utóbbi Halsek Lajos budapesti vállalkozó, aki mindkét iskolának a teremnek palatái való fedésére pályázik 5 százalékos edve a városi merűk által előirányzott költségvetéshez képest. Csúpan a Rozgonyi utcai épületre pályáznak: Morandini Báli t. varasdi építész 10-7 százalékkal magasabb ajánlattal, mint az előirányzott összeg és Böcsföldy János nagykanizsai építőmester 9,5 százalék felülfizetéssel. Csak a templomterületi iskolára pályáznak: Szuknay Lajos nagykanizsai építőmester 12 százalék felülfizetéssel; mindkét iskola építésére pedig: Fuchs és Gross zalaegerszegi építők (a Rozgonyi utcaiánál 8,6 százalék, a templomterületinél 11,8 százalékos felülfizetéssel) és Geizl Viktor és Fater Mihály nagykanizsai építőmesterek együttesen a Rozgonyi utcai iskolánál 12,7 százalék, a Templomterületinél pedig 9,6 százalék felülfizetéssel az előirányzatokhoz képest. A pályázatok sorsa felett a bizottság legközelebb fog dönteni.

Nyugalomba vonult törvényszéki bíró. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király az igazságügyminiszter előterjesztésére Rohonczy István zalaegerszegi törvényszéki bírónak nyugalomába való helyezése alkalmával sok évi hű és buzgó szolgálati elismeréssel az ítélő bírói cím adományozta.

Zrinyi Péter levele. Haller Jenő „Légrád monográfiája” című készülő művéről, az író tollából tegnap közöltünk kimerítő ismertetést. A készülő munkából szemelvény ez a levél, melyet a légrádiak 1667-ben írtak Zrinyi Péter grófhöz:

Nagyságodhoz mint kegyelmes Bán urunkhoz Alázatos supplicatiónk. — Légrády lovas és gyalog sereg.

Nágos kegyemes Uram!

Nagyságod eleiben akarván ezen alatt specificált dolgokat terjeszteni és alázatosan kérni, hogy az mind eddig volt, törvény és szokás nálunk, hogy ezután is Ngod kegyelmes gráciájából megtartsan és hogy szegény Városunkban Ngod számára alatt megmaradhassunk. Mivel eddig volt az a Szokás és törvény, hogy 1 pár ökrötül vámot adjunk 1 garast, egy szekér börtöl 20 pénzt, és száz kúsiótól egy kúsiót, 100 ártánytúl egy ártányt, 1 vég ártányt 1 garast stb. Azért parancsolja meg Ngod, hogy ebben az mostani igazságban az tisztviselők minket örökre megmaradsanak.

Maradunk Ngodnak mint kegyelmes bán urunknak alázatos és kötelességgel való szolgáló Légrády lovas és gyalog sereggel. Kegyelmes választ várván.

Erre a levélre Zrinyi sajtókerületig a következő végzetet vezette rá:

Hagyuk tisztviselőinknek, hogy az előben igazságokban tartsanak meg az városi.

Légrádon, 25. júny 1667.

G. Zriny Péter.

Személyi hír. Bartos Géza foglalkozás, aki önálló céljából pár hétig Hódmezővásárhelyen tartózkodott, haza érkezett s ma újra megkezdte működését.

Pályázat a székesfehérvári rendőrkapitányi állásra. A nemrég megbeszéltek fehérvári rendőrkapitányi állásra pályázók számát tekintve van. A 18 pályázó

között van rendőrkapitány, törvényszéki jegyző, honvédfőhadnagy, szigorú jogász, rendőrfogalmazó, sőt egy könyvelő is. Ez utóbbi alatt azonban valószínűleg közgazgatási szakmában működő könyvelő értendő. A pályázók között van Sághy Lajos zalaegerszegi rendőrkapitány is, ki öt más rendőrkapitány társával pályázik a fehérvári állásra.

Diák-katonák. A belügyminiszter a következő rendeletet küldte Zala vármegye törvényhatóságához:

A honvédelmi miniszter úr közölte vele, hogy az ország több helyén az ő támogatásával rendszeres katonai lövész-tanfolyamok szerveztessenek, melyekben az ifjak vasár- és ünnepnapokon délután tartandó gyakorlatokat végeznek, tornajátékokat üznek, a katonai löfegyver szerkezetét s a löfegyver szerkezetét s a célbalövést elméletileg és gyakorlatilag tanulják, továbbá általános és katonai szakismereteket terjesztő, férfias, katonás és hazafias szellemet fejlesztő előadásokat hallgatnak.

Az ifjúság ilyen nevelése minden irányban rendkívül nagy előnyökkel jár. Fejleszt az ifjak testét, értelmét, tudását és hazafias érzését. Beléjük oltja a rend szeretetét és a fegyverrel iránti érzéket, a fölbívalókat és hatóságok iránt való tiszteletet és engedelmisséget, a helyes közszellemet és bajtársasságot és valamennyi ifjut előkészíti a katonai szolgálatra, melyet így nagyobb kedvvel és bizalommal kezdhetnek meg s sokkal jobb eredményel végezhetnek.

Megkapó látványt nyújt az, midőn a nagykanizsai főgimnázium tanulói trombitaszó mellett katonai gyakorlatokra vonulnak. A katonai kiképzésnek mindenesetre vannak jó oldalai, de a katonáskodás ilyen mindeképpen való firszírozása aligha helyes.

Hamis élelmi-cikk egy kereskedésben. Balaton Ede, a Balaton testvérek Eötvös-téri fűszerkereskedés egyik tulajdonosa azzal a panaszával fordult a minap a rendőrséghez, hogy Schmidt Sándor és Fia budapesti cég üzletüknek 25 kilogramm hamis fahéjat küldött s azt nem akarja tőlük visszavenni. A kanizsai cég nem adta át a közforgalomnak a véleményük szerint hamisított élelmicikket, hanem félretették azt és rendőrhatalósági vizsgálatot kértek. Tegnap délután dr. Goda Lipót rendőrfőnök, egy rendőrtiszt és egy szakértő kereskedő mentek a gyanús fahéjat megvizsgálni. A rendőrfőnök észlelte a fahéj színét a rendes fahéjnak megfelelően találták, annak szaga és íze azonban némiképp azon kelteket, melyekkel a fahéjnak birnia kell. Ez okból az egész láda kúdeményt lepecsételték, miután abból vegyvizsgálat céljából mintát vettek. A mintát az országos vegyészhez küldik megvizsgálás végett, akinek véleményéig a hamisítással gyanúsított nagykereskedő elleni eljárást felfüggesztették. A lepecsételt ládát egyenlőre otthagyták a Balaton Testvérek üzletében.

A „Cigányszeretem” Nagykanizsán. — Mint ismeretes, a családlatra-melton termékeny magyar operett szerzőnek, Lehár Ferencnek, az elmúlt szezonban egyszerre két remek-operettje születte meg. Az egyiket, a Luxemburg grófját felülmúlhatatlan szépségű muzsikájával a Király színházban át ma már egész Magyarország dalolja, fűtyöli és verki. Pedig a másik, a Cigányszeretem még ennél is elragadóbb. Ezt egyelőre csak Bécsben ismerik. Nagykanizsán tegnapelőtt óta már erősen halad a népszerűség felé a Cigányszeretem is, mert arra alkalmat, szolgáltatott a most hirs. concours álló kanizsai nótakirály, Horváth József, ki ezzel a vállalkozásával nyilvános elismerésre szerzett érdemet. Vasárnap óta a Cigányszeretem edes hus melódiáival briliroz József, aki különösen a nagy szerelmi keringőt andalító érzésű játékaival produkálja, melynek cigányzenekaroknál szinte kifogástalan kíséretét szolgáltatja különösen fejezet, minden szükséges kellelkel dusan felszerelt nagy bandája.

A kis műkedvelők. Hat kicsi leány derék dolgot művelt. Hat kicsi műkedvelő: Farkas Lilly, Kaster Erzs, Horváth Mariska, Práger Manci, Süle Klári, Wirth Margit, Kaster Miksa ur háznál előadást rendeztek, előadták a „Mikor pattant, nem hittem volna” című színművet igen nagy sikerrel. A szereplők kivétel nélkül bájosak, kedvesek és ügyesek voltak. Az előadás tízjárási jövedelmét 14 koronát, melyet a népkönyvtárak adományoztak. Ezért a népkönyvtár vezetője köszönetet mond a jótékony kis műkedvelőknek.

Agonyvert élembeteg. Székesfehérvári tudósítónk írja: Eggenberger Lajos volt felsőutai tanító elmebaja miatt nemrég nyugdíjazták. A szerencsétlen tanító családja Felcsútról Váiba költözött, magával vevé az élőhalott családfőt is, kinek elmeegyógyintézetben való elhelyezését maguk az orvosok sem tartották szükségesnek, miután Eggenberger csendesen viselkedett. Folyó hó 23-án este hirtelen dühroham fogta el a tanítót, aki egy hatalmas könyvhakással kezében az utcára rohant és mindenkit leszurással, megöléssel fenyegetett. A váli parasztok attól félve, hogy az örlt felgyújtja házait, bolokkal és dorongokkal vettek körül. Eggenberger a földkre menekült, de a felbőszült parasztok ide is követtek és amikor utolérték, addig ütöttek, míg vértől borítva, össze nem esett. Eggenberger Lajost életveszélyes sérüléssel a székesfehérvári kórházba szállították.

Egyházmegyei hírek. Dr. Isván Vímoss megyéspüspök Mór János kápláni Csesztregől Sárvarra helyezte át. Helyébe Sütő Ferenc újmestert kápláni minőségben küldte. Stefánics István káplán Letenyeről Kemesmihályfára és Virág Miklós káplán Szentgyörgyvölgyről Letenyérre helyezte át. Végül Szép Ferenc újmestert kápláni minőségben Szentgyörgyvölgyre és Kis Kálmán újmestert kápláni minőségben Belatinára küldte a megyés püspök.

Repülőverseny Pécsen. Kolozsvár, Sopron, Szeged és Miskolc után Pécs városában akarnak rendezni repülőversenyeket. Frey André aviatikus, aki az emlekeztetés katasztrófát idézte elő Budapestten, midőn a közönség közé zuhant négy mázsás biplánjával, s aki legutóbb Kolozsváron ötórás közönség jelenlétében végzett repüléseket, most Pécsre akarja vinni impressióját. A versenyeket a kolozsvári menetiőrnagyda rendeli.

Meghalt a tébolydában. Néhány hónapja szállították a lipótmezői elmeegyógyintézetbe Nagykanizsáról Wolfmár Károly 33 éves festőt. A szerencsétlen ember, mint azt a tébolyda igazgatója a városi hatósággal közli, f. hó 21-én, az elmeegyógyintézetben meghalt. A farkasréti temetőben helyezték örök pihenőre.

Szekerek párba az országon. Horváth József kiskánizsai gazda tegnap délután szekeren hajlított hazulról befelé a városba. Az úton szembejött vele gabonán rakott szekeren Liszt Péter gazda fia, aki már régebb idő óta ferde szemmel nézte Horváthot. Horváth szabályszerűen batortotta a „balra hajts, jobbra térd ki” kezdetű hajtási rendeletet és az út baloldalán haladt. Azonban a szembejövő Liszt-gyerek is az utnak ugyanezen oldalán követett feléje. Horváth látva, hogy a fiú nem akar a szabályszerű oldalra térni, inkább engedni akart, mintsem hogy újabb civódásra adjon alkalmat s azért egészen az árokba jart szekérével. De már kissé elkésve, mert ekkor a szembejövő lovak alig egy lépésnyire voltak egymástól és Liszt a szekérének rudja összeakadt Horváthéval és ezt derékban kettőtört. Horváth törött rudjával afig tudott a városba bekocogni, hol első útja a rendőrségre vezett. A kapitányság a rakoncátlan parasztfiú ellen szabálytalan hajts miatti és Horváth kártérítési követelése iránt eljárást indított.

Gyermeke után a halálba. Udovits Teréz 33 éves székelyvári lakos, pénteken este előlotti elkeseredésben, hogy kisgyermek meghalt, marófogót ivott. Súlyos sérüléseivel bevizáltották a kórházba. Életbenmaradásához nincs remény.

Vizbefuult teológus. Sopronból írják nekünk: Hajjas Imre husz éves ágostai evangélikus teológus, a soproni teológiai akadémiá hallgatója július 22-én a vasmezei Lánka pusztá mellett át akarta uzsni a Rábát, de elmerült a hullámokban és a vízbe fulladt. Holtestét még nem találták meg.

A kivándorlás statisztikája. Ha a kivándorlás statisztikája állandóan a legutóbbihoz hasonló adatokkal fog szolgálni, akkor el lehetett készülni arra, hogy Horvátország rövidesen elnépesedik.

A washingtoni bevándorlási hivatal tegnap tette közzé a június 30-án végződő bevándorlási hivatalos esztendő első tizenegy hónapjának adatait. E szerint a tizenegy hónap alatt 936.245 bevándorló érkezett az Egyesült Államokba, ezek közül 663.949 férfi és 272.569 nő. A tizenegy hónap alatt a deportáltak száma óriási: 21.851 bevándorlót küldtek vissza az ő hazába, köztük 17.785 férfit és 4093 nőt. A részletes nemzetiségi statisztika szerint magyar 16.503 érkezett a tizenegy hónap alatt, ebből 1538 május hónapban. A szlovák rovat alatt 29.937 tót van kimutatva, amelyből 5946 május havában érkezett meg a kikötőbe. Az országok szerint összeállított kimutatás szerint az első kilenc hónapban 87.118 ember jött Magyarországból és ezzel szemben 13.642 ember ment vissza Magyarországra. A két kimutatás közötti nagy különbséget a „horvát-szlován” gyűjtőfogalom alá könyvelték el a bevándorlási hatóság, amely rovat alatt a tizenegy hónapra 36.614 bevándorló van kimutatva, amelyből 4563 május hónapban érkezett meg az Egyesült Államokba.

Lövöldöző parasztyerek. Kiskánizsán a cirkáló rendőr ma délelőtti egy 15 éves parasztyereket azért fogott el, mert az utcán hatos főbérpuskával lövöldözött. A rendőr elvette a puskát és azt, eldobás végett beszállította a központi kapitányságnak.

Koszorupótló adományok: F. hó 21-én elhunyt Guttman Györgyné szül. Welisch Nina uró itánti kegyelemből koszorúmegváltás címén jótékony és emberbarát cselekedetekkel adományoztak Guttman György 30 K, Fischl Romeo és neje (Károlyváros), Ferie Julius és neje (Zagráb), Lugosi Miklós és neje (Budapest), Neugebauer Nina (Budapest), Rosenberg Richard és neje, Weisz Adolf 10—10 K, dr. Balla János, dr. Blau Simonné, Pollák József s neje, Rosenberg Ernő, dr. Rosenberg Mór, Weisz Bódog 5 5 K, Velesz Ede s neje 2 K, összesen 122 K azaz százhuszonkettő koronát. Irz. Szt. Egytel.

Nyílt-tér.

Nyilatkozat.

Alulírott ezennel kijelentem, hogy Vidos János urat személyesen sérteni nem szándékozom, de ha ő hozzá intázként levőlem kitételi által mégis sértve érezném magam, ezt érzésem ajánlom.

Nagykanizsa, 1910. évi július 26.

Erdélyi János, v. kiadó.

Nyilatkozat.

Erdélyi János ur fenti nyilatkozatára hivatalosan kijelentem, hogy a köztünk felmerült ügy ennel végleg rendezve lett, miert is egymásnak baráti jogból nyújtottunk.

Nagykanizsa, 1910. július 26.

Vidos János,

Főszerkesztő: Szalay Sándor.

Feloldás szerkesztő: Nagy Samu.

A KIVÁLÓ HÍR ÉS HÍRŐRÓK GYÓGYFORRÁSA

SALVATOR

Voss- és hólyagbetegségeknél, köszvénynek, cukorbetegségnek, vörhenyeknek és horvát bántalmaknak kitűnő hatással.

Természetes gyógyhatású, nem károsítja a szervezetet, nem okoz allergiát.

KOMMUNIKÁCIÓ: Budapest, 1910. július 26.

REGÉNY.

Cserey Ilona.

Írta: Rovenszky Árpád.

A leányt oly váratlanul érte a szerelmi vallomás, hogy csak társadon lehunyta szemét és úgy hallgatta a fiatallembert, aki áradóval folytatta:

— Most még nem kívánom, hogy ön is szerelemről beszéljen hozzám, megjön annak is az ideje. En meg vagyok róla győződve, hogy ön Ilona, boldog lenne velem. Az élet ugyan kioltotta bennünk a fiatallembert, a szerelem tüvézeit, mindketlen kioltottuk a tűzpróbát, de azért bátran hihet nekem. Nem a fiatallángja hevíti keblemet, hanem egy magasabb, maradandóbb és a józan ész fenhatóságai által álló érzélem, melyre bizvást építhet. A sors úgy akarta, hogy végezzünk a szenvedélyekkel, mielőtt meg azokkal megismerkedhetünk volna. De ami a pusztítás után sziveinkben visszamaradt, az áldástárzó melegség. Az égbetörő, szikrázó szenvedélyek lángjai elhamvadtak sziveinkben, de azért visszahagytak a hamu alatt néhány márká parázst, amely nem éget többé, hanem jóleső melegséget áraszt maga körül és épen elégséges ahhoz, hogy egy hosszú, sirgártó barátság mellett felmelegedjék.

Kínos köhögési roham akasztotta meg beszédét, a leány fájdalmas megilletődéssel nézett a vergődőre és hallgatást intett neki, de a fiatallembert visszafelé fordítva tovább beszélt hozzá:

— Nézz Ilona... a közös fájdalom közelebb hozza egymáshoz sziveinket és a barátság, vagy egy mélyebb érzélem ne lenne képes arra, hogy az összetartó kapcsolatot még jobban összehozza? A múltban vállainkra nehezedett a megpróbáltatás talán szükséges is volt, hogy a homályban tépelődő eszünket, gyaróvágyaktól agyonsanyargatott szívünket a kiábrándulás tűzében megtisztítsa. Hogy leolvasszon róla minden reá tapadó silányokat, hogy idők múltával aztán megtisztultán, megmésesítve kezdje meg tulajdonképpeni rendeltetését és hivatását, pályafutását.

— Elég volt, eglássa, rosszabbul lesz.

— Gúnyolódik?

— Isten mentsen... beszéljen hát, de vigyázzon!

— Ha tehát erre vonatkozólag, amit felhoztam, némi kétségek volna, a természetből is hozhatok fel példákat, melyet pedig nem lehet meghamisítani... Az erdő is szébben virul, ha néha néha az elemek bőszi vihára száguld el felette. A szélvész erős karja ugyan kidönti egyes haldokló, korhadó faóriásokat, de a pusztítás csak látszólagos, amennyiben alapjában véve mégis jótékony tisztítás volt. A kidöntött tölgyóriások helyét elfoglalják a zsendő, zöldelő, életképes csemeték, melyek nagyobb értéket képviselnek, mint az áldozatul esett korhadó törzsek... Ha szavaim viszhangra találtak az ön szívében, úgy ne gondolja talán azt, hogy ez az ön részéről lemondást jelent... ön nem... csak elismerését annak, hogy az ön szívének megvannak a maga, jogai és hogy elég lelkiereje érez magában ahhoz, hogy ezeket érvényesítse is... Szereteni önt Ilona; nos rábízta az életét?

A leány növekedő csodálattal hallgatta a fiatal ember szenvedélyes szavait, a vallomására halvány pirosság öntötte el arcát. Egy szóval sem adta beleegyezését, de a fiatallembert belenézett azokba a szívt, bánatos szemekbe és megértette a néma válassz.

Megértette, hogy a leány is szereti őt, és ez a boldogító tudat aztán újabb szerelmes szavakat csalt vértelen ajkaira.

— Nem azért szeretlek Ilona, — mondá a leánynak, — mert szép vagy, hiszen ezer meg ezer leány, aszony van még kivétel a világon, akik talán nálad is szebbek; hanem azért szeretlek, mert te több vagy, mint egy egyszerűen szép leány. Te vagy az én fogadalmam, a te vagy az én hitem szentélye; az én életem istene... Szeress, hogy éljek, bódvódjék, vagy öl meg gyorsan hideggel, hogy ne legyen hosszú fájdalom. Nos Ilona, szeretem?

Oly meggyőződéssel, oly határozott hangon beszélt hozzá a fiatallembert, mint aki bizonyos volt abban, hogy még egy hosszú emberélet áll előtte. Az önzetlen rajongás elszédítette és egészen megfledkezett arról a pusztító körülmény, mely

keblét sorvasztotta; s dühében talán megölte volna azt az embert, aki reményeire ráfogott merre volna, hogy szíves fantáziánál nem egyebek. Remélt, mert szeretett. Majd megragadta a leány lesoványodott kezét és néhány sikertelen próbálkozás után felemelkedett fektéből és szenvedélyesen ajkaihoz emelte. A leány lázban égő arccal mosolygott, vissza rá; egy pillantást vetett a többi betegre, akik részint szunnyadtak, részint újságot olvastak, s mikor látta, hogy senki sem figyel rájuk, ő is felemelkedett, áthajolt a fiatal emberhez és hasonló hévvel viszonzta annak csókjait.

Igy tehát akkor szerették meg egymást, amikor már nem lett volna szabad, hogy szerelemre gondoljanak... És azóta mind a ketten a napot kezdtek imádni. Minden reményükkel, vágyakozással a nap felé fordultak és tőle várták a gyógyulást, a boldogságot, az életet.

S amióta megszerették egymást, egészen új élethez ébredtek. A mellükben sehol sem érezték fájdalmat; a lelkükben nem éreztette semmi gond, semmi aggodalom, s azt képezték, erősen hitték, hogy közel vannak a gyógyuláshoz.

Budogok, akik hisznek, mert bűnké a menjek országa! — mondja a szent írás, s ők is ennek hatása alatt állottak és boldogok voltak. Határtalan öröm végtelen boldogság töltötte el lelküket, s néha órákon át is elültek egymás mellett, egymás kezét fogva, némán, szólan.

Csak a szipító köhögéseztük zavarta meg olykor-olykor a boldog, mámorító esendőt és nem engedte, hogy egy pillanatra is megelégedkezzenek arról, hogy az ő szerveztük gépezete már igen közel van a megálláshoz. S mikor aztán mindketten az elmúlás rettenetes fájdalmára gondoltak, akkor néha ösztönyszerűleg megközelebb húzódtak egymáshoz, hogy ajkuk legalább egy ropke csók mámorában találkozzék. Csak egy pillanatra tapadt egymásra ajkuk, aztán ijedten, pirulva és megremegeve rebentek szét, mint két kis gyermek, akik tilosban jártak és a megfoltas elor szoknek. Mindketlen fustak, érezték, hogy tilos, amit elkövettek, de azért a boldog, kejes csók mámorító utóíze még sokáig ott rezgett halvány, végtelen ajkukon; lázas, halálrozsás arcukon; nyugtalanul lánzóló fnyes szemükben. Hiszen az a sebtiben adott-kapott csók minden mulandóság dacára olyan édes volt!

Egy-egy szenvedélyesebb csók után, a kejes mámor folytán kimerülten visszahajlottak vankosaik közé és egyideig átszellemült tekintettel bámultak a semmiségbe, de aztán ismét egymás felé fordultak, egymásra mosolyogtak és előről kezdték a játékot. Bele sohasem fáradtak, meg nem untak.

Most aztán, hogy ismerjük előéletüket, be is mutathatjuk őket. — A fiatallembert Kovács Dénes volt, a leányé Cserey Ilona. A fiatallembert huszonhat éves volt, a leány tizenkilenc. Mindketten árvaak. — Egész családjuk mindössze egy-egy hivatalos gyámó állott, aki megelégedős hosszú időközökben meglátogatta, biztatta és vigasztalta őket: közebe ajándékokat hozott a kezelő orvosnak és borravalót adott az ápolóknak. Aztán jó időre ismét magukra maradtak és zavartalanul élhettek szerelmükkel.

Az előtt a többi betegekkel is érintkeztek, de amióta szívuk egymásra talált, megelégedtek egymás társaságával és a társalgó, valamint a hangversenytermek következtében elkerültek. Sőt a szokásos unaloműző társasjátékok alól is, teljesen kivonták magukat. A többiek eleinte nevettek különbsé szeszélyeik fölött és mikor látták, hogy semmi csalókatással vissza nem hódíthatják őket, belenyugodtak és nem törődtek velük. Kovács Dénes és Cserey Ilona pedig csak azt akarták, hogy békében hagyják őket.

A diszes, modern szanatóriumban azért a tüdővész betegek nem éleek úgy, mint a halálra ítélt a börtömbanban. Ellenkezőleg: Szórakoztak, bűdöltek, játszottak, fiútlottak és végig élvezték az élet drága percét. És senki sem találkozott volna, aki megütöztet volna gyermekies bohóságait láttára, hiszen mindannyiukra kimondotta a kénytelenül végezt a halálon ítéletet. A mánap már nem törődtek, sőt némelyek meg egymással sem, annyira bódvó tette őket a rövid élet tudata.

S ha megtörtént, hogy valaki váratlanul elmaradt közülük a közös étkezőszobák, az azáltal nemlően maradt székük észrevetetlen elhagyottak az ebédtől, az elkövetkezőnek szomjárdai napsz-

szébb tollak székeiket és nem kutatták, hogy hová is lett a szomszédjuk? Még azt sem kérdezték egymástól, hogy gyalog hagyta e el a szanatóriumot, vagy pedig úgy vitték ki szent Mihály lován?

Az orvosok és a betegápolók titoktartók voltak és a tuberkulózis halálangyala lábujjhegyen járt-kelt. Csendesen, észrevétlenül lopódzott oda a megkínzott testhez és bűd, örök álomot csókol az áldozat fáradt szempilláira. Egyike a legszebb halálnak! A szerencsétlen beteg a végső halálúsában már nem érez fájdalmat, az utolsó pillanatig teljesen öntudatnál van, mosolyogva beszélget még környezetével, aztán hirtelen meglepi a fuldoklás, a szív megszűnt működni és a szervezeti gépezete megállt. A súlyos betegeknek utolsó szavai még mint visszhang csendülnek meg a hallgatóság fölébe, míg a párnák között már csak egy élettelen hullafekszik. Ők talán észre sem vették, hogy a halál angyala járt közöttük. Ma neked, holnap talán már nekém! Ezt a jelszót a szanatóriumban is ismerik. De minden lélegző tüdő a szomorú intermezzo után rögtön arra gondol, hogy holnapután még hosszú az idő, rajta tehát hasznájuk fel okosan, semmi mással ne törődjünk, különben kifogyunk a megbecsülhetetlen időből.

Kovács Dénessel és Cserey Ilonával tényleg már senki sem törődött és eninek ők ketten örültek a legjobban. Zavartalanul élvezhették ropke boldogságukat.

Még a más tekintetben szigorú és fontoskodó főorvos is azzal kedveskedett a két tüdővész betegnek, hogy hallga azon megtörté kedvteléseiket. Együtt végeztették el kurájukat, egész napon át együtt maradháltak és az asztalnál is egymás mellett ülhettek.

Lángoló szerelmük mindeme kívánságokra elég jogcím volt... (Folyt. köv.)

Közigazdaság.

Távlat:
Budapest, 1916 július 26.
Készaru-újság.

Buza 25-30 fillérral olcsóbb.

Határido-újság.

Buza októberre 9.54, buza 1911. áprilisre 9.82, rbs októberre 7.13, zab októberre 7.20, tengeri júliusra 5.66, tengeri augusztusra 5.61, tengeri 1911 májusra 5.70, repce augusztusra 12.50.

Tanuló fizetéssel felvétetik.

Steiner Mór órásnál.

Bérbeadó vendéglő.

Erzsébet-tér 13. sz. alatti Rákóczy-féle vendéglő, szobákkal, kerthelyiséggel, felszerelt butor és egyéb ingóságokkal szeptember hó 1-re bérbeadó. — Felvilágosítást ad SCHMID ZSIGMOND cementárgyáros Nagykanizsa, Magyar-u 13.

Utazó

a szeszitalszakmából, mely a dunántúli megyékben jól be van vezetve Hermann A. pálinkafőzde cégnél Varasdon, (Horvátország) felvétetik!

Első kanizsai szörme megóvó intézet Eötvös-ter 9.

Moly által okozott károk ellen mindenki biztosítva van, ki a szörme és egyéb téli ruhát gondozás végett hozzám adja, nálam a telkiismeretes kezelésen kívül a tárgyak tűz és betörés ellen is biztosítva vannak. Szállamunkákat bármilyen kivételben a legújabb divat szerint, javítást és átalakítást olcsón és pontosan eszközölök.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve

4039

kiváló tisztelettel

ROBINSON GYULA szűcsmester.

Tűzifa-eladás!

Van szerencsém a n. é. közönség felé tudni, hogy a

tűzifa-eladást

újbol megkezdtem és egy megrendelést azonnali és későbbi szállításokra — akár egy, akár egy év, 4 és 6 öszerint — elfogadok. Legjobb minőségű száraz bükkszárazt önként 38 koronáért, szul szerint 1 korona 90 fillérért házhoz állítva, szállítok.

Kiváló tisztelettel

Kondor Adolf tűzifabizomónyos

Arany János-utca 2. sz.

Telefon 172.

Helyközvetítő intézet!

Alulírott értesitem a nagy-érdemű közönséget, hogy itt helyben, Sugár-ut 1-ső szám alatt helyközvetítő intézetet nyitottam. Főtörökvésem, hogy egy a melyen tisztelt szolgálatadó közönség igényeit a legpontosabban és legbiztonságesebben kielégíthessem. Magamat szíves jóindulatukba ajánlván maradtam teljes tisztelettel

NAGY IMRE, Sugár-ut 1. szám a. (Litke-palota)

Naponta

frissen pörkölt

kávé

háromféle nemes kávéfaj keveréke

kilónként frt 2.10.

Drogeria a Vörös kereszthez

Nagykanizsán. 2674

Aki hirdetni akar

még a n. é. eredményesen, az hirdetőn

Leopold Gyula

hirdető vállalat

betéti társasághoz

Budapest, VII., Erzsébet-körút 41.

ahol hirdetőket az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és naplókban, újságok, szakfolyóiratok, felkísérőket, pontosan és szűzül ártan csakoznak. 256 naptár kiadásra és évszámok, vidéki lapok körüli hirdetői szolgáltatás, szűzül hírlap kiadásos közlésége, Diszkrét katalógus, képos naptár gyűjtemény és minden felvilágosítás a t. c. hirdetőknak díjmentesen.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA

Kaszony-u. 3.

Telefon-szám: 78.

egy mellékállomással

A szerkesztőség illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. — Kéziratok megvárakoztatás nélkül kerülnek a szerkesztőségbe és a szerkesztőség.

Művelő és nyitott díjakat szerinti van a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házhöz hordva	szétküldéssel
Egy óra 1.20 K.	Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.50
Félévre 7. —	Félévre 9. —
Égész évre 14. —	Égész évre 18. —

Egyes szám ára 6 fillér.

Munkások, bélt kintutások és magán-közlemények soronként 50 fillér.

Eljegyzés és esketés értéktárolás díja 5 korona. Készletelvezetés 6 kor.

XXXVII. évf. 164. szám.

Nagykanizsa, csütörtök, 1910. július 28.

Kiadóhivatal: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt

Ismét a nagy humorista.

Nagykanizsa, július 27.

Hordjuk tovább a vizet a Dunába: beszéljünk ismét a Muraköz egyházi viszonyainak a nemzeti érdekekkel való szembekerüléséről. Nem öltetszerűen bolygatjuk meg ismét ezt a kérdést. Ez a kérdés megint beszélget magáról, mert megint inzultált bennünket Peczek kanonok ur, a „Muraköz nagy humoristájának” kenetes ajkain át. Nem ma történt, de még nem is rég, a magyarországi katolikus tanítók legutóbbi központi gyűlésén, Budapesten, az ország színe előtt. A közgyűlésről szóló tudósításokból való ez a rész:

„Peczek György (Tüskeszergyörgy) muraközi, azaz szombathelyi egyházmegyei pap szenvédeyes filippikát mondott a nem katolikus muraközi tanítók ellen. Ezeket az állami iskolákban alkalmazzák, de templomba soha sem járnak, tehát veszélyeztetik a vallásos oktatást, kérni kell a kultuszminisztert, hogy ezeket a tanítókat távolítsák el.

Az a szivósság, az a leverhetetlen energia, mely ebben az egyházi férfiban lakozik, egy-

szerűen példátlan. Csak az imént láttuk mosakodni, mentegődni, oly kicsiny volt, mint aki attól tart, hogy észreveszik; nagy sajtópöre még folyamatban van és az ellene elhangzott súlyos vádak még nem kaptak cáfolatot és Peczek ur már ismét szerepel, sőt ezúttal az egész ország nyilvános fórumára vitte ki azt, amit itthon is takargatnia kellene.

Ezúttal azonban hagyjuk önagságát; belátjuk, hogy a kártevő fanatizmus ilyen energiakészlete erősebb nálunk. Arról leteszünk, hogy a tüskeszergyörgyi plébános érzelmeiben megmagyarosítsuk; még csak egy boszus pillanatot sem okoz nekünk az, hogy Peczek György vak monomániával veti rá magát a muraközi állami iskolákra. Fájdalmasabb és nagyobb jelentőségű dolog az, hogy Magyarország egy exponált vidéke minden védelem nélkül ki van szolgáltatva minden fajta izgatónak nemzetellenes aknamunkájának, hogy itt, benn az országban szemérmetlenül folyhat az országeladás és nyílt üldözésnek vannak kitéve azok, kik a veszélyeztetett vidéken a legnehezebb hazafias misszió szolgálataiban állnak.

A Muraközben a papok és az állami tanítók vívják meg a horvát-ság és a magyarság elkeseredett harcát. A papok nem állnak magukban, támasz nélkül; felsőbbsegük, a zágrábi érsekség egész erkölcsi súlyával segíti őket, jutalmakkal buzdítja törekvéseiket és honorálja eredményeiket. Velük szemben igazában csak az állami tanítók vívják a magyarság tusáját. Az ő talajuk az állami iskola, melyen megvetik lábukat. Sajnos, a tanítók a gyengébb fél, mert támogatás híján vannak. A kormányok oly szörmentén kezelik a horvát kérdést, hogy a magyarság e végbeli katonáit is magukra hagyják, még akkor sem sietnek segítségükre, midőn ezeket elűldözik, munkájukat lehetetlenné teszik. Ennyire ur a magyar a saját hazájában!

Peczek György indítványának tehát nem tisztán pedagógiai jelentősége van, az nem általánosságban az állami iskolák ellen irányul, hanem a muraközi állami iskolák ellen, melyek e veszélyeztetett, elhanyagolt, magára maradt vidéken végvárakként neki szegződnek a horvát előrenyomulásnak, melyek tehát a zágrábi egyházmegye szándékainak legfőbb akadá-

lyai. Budapesten, Magyarország székesfővárosában merték publikálni azt az indítványt, hogy üldözzék el a Muraközből a magyarság tűzvonalban levő első hadoszlopait, hogy ezek kardcsapás nélkül engedjék át drágán kivívott pozícióikat az ellenséges felvonulásnak. Ez a vakmerőség valóban határtalan és Magyarországon kívül nincs állam Európában, melyben megtorlatlan maradna.

De hát a mi incidentális kesergőink magukban keveset segítenek. Az egyetlen ható remédium mibenlétével mindenki tisztában van. A Muraközt függetleníteni kell a zágrábi érsekségtől és a szombathelyi egyházmegyéhez kell csatolni. Ezt kérvényezte már zalamegye, anélkül, hogy választ is kapott volna.

Ebbe az irányba kell most ismét megmozdulni. A horvát ügyek oda fejtődtek, hogy a Horvátországgal való viszony széles vonalon rendezésre szorul. Erről a trónbeszéd és a felirat is nyilatkozott. E rendezési masszából semmiesetre sem maradhat ki Muraköz. Ha megtörténik, akkor vessünk keresztet Muraköze: az erőfeszítés felesleges, Muraköz a részünkre menthetetlen.

Hogy énekeltem az angol királyi pár előtt?

— Elmondja Fedák Sári. —

Fedák Sári ez év februárjában Londonban vendégszerelt. Ez alkalmattal érte az a kinties, hogy az osztrák-magyar nagykövetségén az angol királyi pár előtt énekelhetett. A kitűnő művésznő, akit munkatársunk ma felkeresett — az atabákból mondotta el ennek az estélynek a lefolyását.

— Háromnegyed kilenckor Mannsdorff Pouilly gróf kocsijá megállott a Carrington Hotel előtt, ahol laktam. Pejacevich Tivadar gróf, aki az osztrák-magyar követségnél tükkeljött, elment. Mondhatom, kicsit izgatott voltam, ami elvagy: is érthető. Nem igen szoktam királyi pár előtt énekelni. És most egyszerre odaállítanak a világ leghatalmasabb uralkodója elé, hogy magyar nótákat énekeljek. De nem is ez volt a baj. Hiszen Edward király sokat megfordult volt Magyarországon és tudom, hogy szereti a magyar nótákat. De Alexandra királyné. Vajon fogok-e neki tetszeni?

— Hogy nézek ki gróf ur? kérdeztem és egy kicsit remegtem a hangom.

Pejacevich gróf megnyugtatót:

— Lehető legelőnyösebben. Nincsen semmi baj. Meg fog hódítani mindenkit. A hofknixet még nem fejtette el?

Elnevettem magam.

— Ha semmi más nem is, de ez sikerül fog. Fogadjunk, egyetlen egy angol lady se tud olyan mélyen hajolni mint én. Nem hiába tanítottak rá két hétig!

Mannsdorff Pouillynek ugyanis aggály volt a hofknix iránt. Hiába biztosítottam őket, hogy én a színpadról jobban

tudok bókolni, mint ők, nem nyugodtak bele és nagy jóskarral tanítottak.

— No, ha a hofknixet tudja, akkor minden rendben van, mondta Pejacevich gróf és a karját nyújtotta nekem.

— Iszenkém, iszenkém, csak most ne hagyj el, sóhajtoztam a kocsiban és szerettem volna, ha az ut még egy kis ideig eltart. De a Piccadilly nem akart az én kedvemért megvárakoztatni és pár perc múlva a fényesen kivilágított követségi palota előtt állottunk meg.

Mannsdorff Pouilly elem jött.

— A felsegek már itt vannak. Csak nem félni, nem félni!

Egyenesen a pódiumra vezetett, ahol az én jó kuszthelyi bandám már elhelyezkedett. Futólag körül néztem, de nem igen láttam tisztán. Néhány ismerős arc fordult bátorlóan felém. A csekonics Iváné, meg Hoyos grófé. Összeszedtem magam, intettem a cigányoknak és elkezdtem:

„Káka tövén költ a ruca...”

Elfoglaltságom csak egy pillanatig tartott. Véletlenül Edwardra esett a tekintetem. Láttam, hogy a király felült a fejét és nagy érdeklődéssel néz rám. A kedvenc magyar nótája volt, amit énekeltem. Most már biztos voltam a dolgomban. — Azt hiszem, sohasem énekeltem olyan érdeklődéssel, mint akkor, amikor láttam, hogy a világ első uralkodójának szerzem vele győnyörűséget.

„De ahol a szép lány terem,
Azt a földet nem ismerem
Seholsem...”

A nótá véget ért. És ami azután következett, azt nem felejttem el soha. A király és a királyné elkezdtek tapsolni és tapsba fogtak utánuk a többiek is, az angol arisztokrácia legelső emberei, akik ezen a

záratkör estélyen résztvettek. Percekig zúgott a taps és én majdnem elfordultam a gyönyörűségtől. Akitől a legjobban félttem, a királyné mosolyogva integetett felém és a leghízelgőbb jelzőkkel halmozott el.

A többi ezután már könnyen ment. A második nótá ez volt:

„Oh, ahol a Maros vize messze földön kanyarog...”

És aztán jött a harmadik, a tizedik a századik. A felsegek mindig jobban és jobban tapsoltak és a nagykövet egyre unszolt:

— Csak tovább, kedves kisasszony. Csak tovább.

Nem tudtam már mit énekeljek. Mannsdorffhoz fordultam:

— De igazán kifogyott már a repertoárom. Nem tudom mit énekeljek?

— Kérdeje újból. Mindegy mit énekel. Hiszen látja, hogy egészen meghódította a felsegeket.

En hát énekeltem. Két óra hosszat egyfolytában, megállás nélkül. Végül is nem bírtam tovább. A nagykövet karolt fogott és levezetett az emelvényről. És most olyan jelenet következett, amelyre mindig úgy fogok visszaemlékezni, mint életem legzse b epizódjára.

Az angol király az egész hangverseny alatt egy japán papírból készült gyönyörű violával játszadozott. Mikor Mannsdorff Pouilly odavezetett hozzá, felült a helyéről és így szólott hozzám:

— Miss Fedák, köszönöm önnek ezt az élvezetet. Ön nagyon érintette a szívemet. Gyönyörű emlékeim vannak Magyarországból. Ön maga egy darab Magyar-ország.

Megszorította a kezemet és kösber a violát a kezembe tette. Nem tudom, mit

válaszoltam, kerestem a szavakat, de nem jutott eszembe semmi. Csak azt éreztem, hogy végtelenül boldog vagyok.

A király után a királyné következett. Érdekes, hogy mi nők mennyivel bátrabak vagyunk a saját nemünkbeliekkel szemben. Alexandra királyné a két kezét nyújtotta felem és én olyan hofknixet vágtam ki, hogy a testem csaknem a földet érte. Ezt csinálják utánam az angol ladyk.

Hódolatteljesen kezét csókoltam a királynénak, aki mosolyogva nézett rám.

— Csodálatos varázsa van a magyar muzikának — mondotta. — Egészen megfialodtam belé.

Érdeklődött, hol tanultam meg olyan tökéletesen németül. Mikor megmondtam, megjegyezte:

— Ah, így már értem. Tehát Stragos tanártól? Ugyan mit csinál az én öreg barátom?

Hosszasan elbeszélgetett velem. Elmondta, hogy most Biarritzba utaznak, de májusban visszatérnek a fővárosba és reméli, hogy akkor ismét fog hallani.

A felsegek röviddel ezután eltávoztak, de mi többiek még sokáig együtt voltunk.

— Elképzelteti, mily boldog gyönyörűséggel aludtam ezután az est után.

Néhány nap múlva lord Seefield elhozta a királyi pár ajándékát. Egy gyönyörű vert a any uti necessaire, a legelőkelesebb felszerelés. Van abban tükrök, fésű, hajtartók, cigarettatálcák, pudingdoboz és még tudja az isten micsoda minden vert aranyból. Valami mécsesép dolog.

A művésznő egy pillanatra elgondolkodott, aztán egy kis mélabáival tette hozzá: Ah, az az est gyönyörű volt. Nem hiszem, hogy még ilyen sikerem lesz az életben.

Főispán a láthatáron.

— Saját tudósítónktól. —

Az ország három megyéje: Zala, Békés, Szabolcs még főispán nélkül van. Egy fővárosi tudósítás szerint a miniszterelnök most elérkezettnek látja az időt arra, hogy az említett három törvényhatóság élére főispánt állítson. Szabolcs megyébe egyik kedvelt atyafiát, gróf Vay Tibort nevezeti ki, a koalíciós kormány volt kuruc főispánjának, gróf Vay Győrnak testvéröccsét.

Zala vármegye kinevezendő főispánjának személyében még nincs megállapodás. A zalamegyei képviselők s a vármegye vezetőférfiai épp tegnap tartottak Budapesten bizalmas megbeszélést a felől, ki volna az a legalkalmasabb személy, akivel a másképpen gazdátlan főispáni széket betölthetnék. Megállapodás egyelőre nem történt, de mindenestre érdekes, hogy a kormány csöndes paktummal akarja nyelbeütni a főispáni kinevezést. Errel mintegy igazolva látjuk azt az álláspontot, melyet legutóbb mi egyik vezércikkünkben kifejtettünk. A vármegyei ellenzék nem fogja megakadályozni a közigazgatás zavartalan menetét, de viszont a kormánynak olyan főispánt kell ide küldenie, akinek ismert személye garancia arra, hogy nem fog túlzó politikai agitációt kezdeményezni. Békés megyébe vagy egy országgyűlési képviselőt, vagy egy miniszteriumbeli főhivatalnokot fognak kinevezni.

Országgyűlés.

Végtagatás a szünet felé.

Az ujoncjavaslatot is megszavazták.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, július 27.

A képviselőház mai ülésén harmadszori olvasásban elfogadták az indemnifitási és elmentézték az ujoncjavaslatot is. Már ma megkezdtek a román kereskedelmi szerződés tárgyalását. Erre sem fognak sok időt vesztelgetni, mert ezzel a javaslattal szemben az ellenzék jórészt tehetetlen annyiban, hogy a javaslat még koalíciós alkotás, a Wekerle kormány készítette és terjesztette elő, e kormány volt tagjai és hűveik nem dezavuihatják magukat. A Khuen-kormány fehért rózságyon nyugszik, jobban mennek a dolgok, sem mint remélhetette. A nyári szünetig most már csak a kölcsönjavaslat tárgyalásánál várható nagyobb vita.

A mai ülésen Berzeviczy Albert elnökölt. A Ház harmadszori olvasásban is elfogadta az indemnifitási javaslatot és folytatta az ujoncjavaslat tárgyalását.

Haller István néppárti elfogadja a javaslatot, mert országos gazdasági és szociális érdeknek tartja azt, hogy a sorozások mielőbb meglegyenek. Sürgeti a két éves katonai szolgálat behozatalát és több szociális intézkedés megvalósítását.

Hazay Samu honvédelmi miniszter statisztikai adatokkal igazolja, hogy a monarchia sokkal kevesebb katonát tart és kevesebbet költ a hadseregére, mint a többi nagyhatalmak. Szakszerűen magyarázza annak szükségét, hogy a honvédség békelétszámát föl kell emelni és hogy a honvédséget tüzérséggel kell ellátni. Hosszasan foglalikozik a

két éves katonai szolgálat kérdésével. A két éves szolgálat legfőbb előnye az, hogy egységes lesz a katonai kiképzés, de vannak hátrányai is, melyek különösen a lovasságnál és a műszaki csapatoknál mutatkoznak. A reform nagy pénzoldozatot kíván. Kijelenti, hogy a kormány a kilences bizottság programjának alapján áll s a még el nem intézett pontokat végre fogja hajtani. Kéri, hogy fogadják el a javaslatot.

Apponyi Albert gróf elismeréssel honorálja a honvéd-miniszter szavait. Oly igazságokat tartalmaztak ezek, melyeknek e székéből még nem hangzottak el. A hadseregfejlesztés első feladata az, hogy szüntessék meg az ellentéteket a nemzet és a hadsereg között. Kívánja, hogy a kilences bizottság programját hajtsák végre. Az ellenzék feladatát nem abban találja, hogy az a kormány minden tényét rosszalja, hanem hogy ellenőrizze. Ezért a javaslatot elfogadja.

Elnök bezárta a vitát és miután Bakonyi Samu nem élt a záró szó jogával, a Ház a javaslatot általánosságban, majd vita nélkül részleteiben is elfogadta.

Ezután áttértek a román kereskedelmi szerződés tárgyalására.

Zalaszentiván veszedelme.

Tizenegy ház pusztult el.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnapelőtti számunkban közöltük a lapzártakor vett távirati tudósítást, hogy Zalaszentiván község lángokban áll. A hír ezen első formájában túlzottnak bizonyult, amennyiben nem huszonnégy ház égett le, mint azt a ma reggeli fővárosi lapok is közlik, hanem csupán tizenegy gazda vagyona pusztult el, ami azonban szintén borzasztó csapás a nem éppen nagy lakosságú községre nézve.

A tűz úgy keletkezett, hogy a falu alsó részében egyik pajtában gyerekek almlát süttöttek. Mikor befejezték ezt a mulatságukat, az izzó paraszat vízzel eloltották és nem vették észre, hogy néhány szem parázs még pislog. Alig hagyták oda a gyerekek a pajtát, szél kerekedett, mely valószínűleg felélesztette a hiányosan eloltott paraszat s attól a pajtába rakott száraz széná tüzet fogott. A tüzet a szomszédok akkor vették észre, mikor már nemcsak az egész pajta lángokban állt, hanem a vele szomszédos istálló teteje is tüzet fogott. A mindjobban erősödő szélből az oltásra gondolni sem lehetett és mire a szomszéd községek tűzoltósága megérkezett, délután 5 óra felé, már tizenegy gazda háza az összes melléképületekkel együtt lángokban állott. Tán az egész község elpusztult volna, ha ekkor, fél hat felé a szél meg nem fordul s amint eddig előmozdította, ettől fogva egyenesen megakadályozta a tűz továbbterjedését.

A tizenegy leégett gazdának mindene elpusztult. A csűrökbe betakarított termés, házi felszerelésük, 6 tehén is, nagyon sok baromfi, Deutsch Miksa kereskedőnek pedig az udvarán összerakott 17 ölnyi hasábfája. A kereskedőt Hévízről, hol nyaral, táviratilag hívták haza. A kár nagysága is túlzóan van a reggeli lapokban. Szó sincs kétszáz ezer koronáról, de azért annak nagysága a 70—80 ezer korondt megközelíti. Ez azonban csak részben térül meg biztosítás útján.

Birk Miksa tragédiája.

Kettős halál vadászat közben.

Részletek a dárdai végzetes kacsázásról.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap röviden tudósítottunk Birk Miksa és társa, Tyrnauer Dezső halálos katasztrófájáról. A tragikus eset híre Nagykanizsán mély megdöbbenést keltett. Birket az egész város ismerte, itt járt iskolába és később Somogyzentmiklósról, atya birtokáról gyakran bejárt a városba. — A borzalmas esetről most a következő részleteket közlik:

Kineth Viktor dárdai szolgabíró, Tyrnauer Dezső adóhivatali pénztáros és Birk Miksa Ugles pusztai bérli vásárnap átrándultak Bellévre vadászni. A bellyei vadászterület gazdag vadkacsákban s a vásárnap délutánt kacsázással akarták eltölteni. — A Dunaág a mostani gyakori esőzések következtében sok helyütt kiöntött. Hatalmas, magas-víz fekszi meg a bellyei réteket is s ahol máskor csak bokáig érő víz volt, most három öles magasságu víztömeg fordul a rétek tetején. Megdagadt a bellyei tó is, melynek víztükré felett máskor magas part mered, most pedig a víz színe egész a part tetejét mossa.

A vad kacsák tudvalevőleg nagyon szeretik a vizet, a nádas s így a háromtagú kis vadásztársaság csónakon akarta megközelíteni a halálra ítélt szárnyasokat.

Hogy történt, mint történt a halálos katasztrófa, egész határozottsággal, részletesen még meg sem állapítható.

Egyik tudósítónk így adja elő a dolgot: A kis vadásztársaság épp kezdeni akarta a vadászatot. Birk és Tyrnauer már beszálltak a csónakba. Mikor Kineth is a csónakba akart lépni, a csónak megbillent és felborult. Birk és Tyrnauer a vízbe estek, amely rögtön elnyelte őket.

Sokkal valószínűbb azonban az, ahogyan többi tudósítónk adja elő a halálos katasztrófát. Ezek szerint a vadászok közül ketten ültek a csónakba: Birk és Tyrnauer. Egy evezőst fogadtak fel, akinek evezőcsapásai nyomán a csónak tovább siklott a habokon. Birk és Tyrnauer fegyverrel kezükben figyelve ültek a csónak elején és lesték a vadkacsákat. Birk volt az első aki lőtt. Ahogy azonban a lövés eldőrdült, ugyanabban a pillanatban Tyrnauer egy nagyobb csapat kacsát pillantott meg. A vadász ember izgalomságával patant fel helyéről, hogy Birket figyelmeztesse a kacsákra, a melyek a lövéstől megriadva felrepültek s hogy maga is lövégre készüljön. A hirtelen felugrás következtében a csónak megbillent, Tyrnauer pedig egyensúlyt veszítve a habokba zuhant. A kiesés következtében a csónak még nagyobb billent, akkorát, hogy felfordult és úgy Birk, mint az evezős kiesett. Rettenő pillanatok következtek kiere. Tyrnauer elmerült s többé nem is került fel a víz színére. Birk még vagy tíz percig küzdött a gyilkos habokkal, de a rettenő tusában kimerülve, elcsúszva, végre is bágyadtan dőlt el a habokban, a melyek a mélybe süllyesztették. Az egyetlen ember, aki a habokkal vívott szörnyű életharcolás után megmenekült, a csónakos volt. Egyik tudósítónk azt is írja, hogy Birk és az evezős a kifordulás után először egymásba kapaszkodtak s úgy igyekeztek menekülni s csak mikor

látták, hogy így menthetetlenül elvesznek mind a ketten, akkor engedték el egymást.

A legremszebb pillanatai azonban tán mégis Kinethnek voltak. A vízbeesések az életöztön megfeszítő erejével szinte ontatlan állapotban küzdötték a halál ellen, de neki mindezt a víz szeléről, a parttól kellett végignézni anélkül, hogy segítségre siethetett volna. Késégsbeesve, megdermedve nézte a rettenő, halálusú s mikor látta, hogy két társát nyomtalanul ellepték a habok, rohant egyenesen haza Dárdára, ahol feldult arccal s még feldultabb lelkiállapotban mondta el a történeteket. Aztán kocsiára ült, kihajtott Ugles pusztára, hogy Birk szüleinek is megvigye a borzalmas katasztrófa híreit.

A tragédia híre úgy Dárdán, mint Ugles pusztán rettenő kétségbeesést keltett. Dárdáról azonnal siettek ki emberek Bellévre, hogy a szerencsétlenek hullát kifogják. A halászkok csónakokon mentek be a vízbe és hálókát vetettek ki, de így nem sikerült a hullákra akadni. Aztán csákyakkal indultak a keresésre. Egész estig folyt a csákyakkal a munka s végre félhet órákor előkerült az egyik hullá, Birk Miksaé. A másikat, Tyrnauer hulláját tegnapelőtt még nem tudták megtalálni. Azt csak tegnap délelőtt vetette ki a víz a partra.

A kettős halálos tragédia mély részvétel keltett Dárdán. A szerencsétlenek mindegyike kedvelt tagja volt a dárdai társadalomnak. Különösen megrendítő az, hogy Tyrnauert épp jól megérdemelt előléptetése előtt érte a tragikus halál.

A szerencsétlen áldozatok temetése tegnap, kedden volt.

Tyrnauer 42 éves volt, Birk még fiatalabb, mindössze 33. Mindketten legényemberek voltak. Tyrnauert Budapesten lakó özvegy édes anyja, Birket pedig szülei és testvérei siratják, mint a legközelebbi hozzátartozói.

A dunántúli jegyzők nevelőintézete.

Kérelem nyolc vármegye közönségéhez.

— Saját tudósítónktól. —

Nyolc dunántúli vármegye jegyzőinek kezdeményezésére jött létre a dunántúli jegyzők fiúnevelőintézete Győrben, mely már ez évi szeptember hó 1-én ideiglenesen a gyermek-otthonban meg is nyílik. A vezetőség azonban saját otthont óhajt biztosítani a nevelőintézetnek s ennek létesítéséhez a dunántúli vármegyék közönségének támogatását is kéri. Erre vonatkozólag a dunántúli jegyzők a következő körlevelet bocsátották ki:

A községi alkalmazottak egyik leg súlyosabb terhe a gyermeknevelés. Ennek könnyítésére a Dunántul, vagyis Győr, Komárom-, Moson-, Somogy-, Sopron-, Vas-, Veszprém- és Zalavármegyék jegyzői kara szövetségbe, Győrben nevelőintézetet létesített, azt folyó évi szeptember 1-én megnyitja s arra egyelőre 40 iskolába járó tanuló nyer elhelyezést. A nevelőintézet célja, hogy abban a községi alkalmazottak gyermekei gondos felügyelet alatt végezhesek tanulmányaikat.

Dacára annak, hogy az alapító nyolc vármegye jegyzői kara súlyosan adóztatja meg önmagát erre a nemes célra, mégis az ahhoz fűződő remények csak akkor

DENTON

Legujabb magyar találmány. Fogkefe fölösleges.

egyesíti a fogkefét, fogport és szájvizet
igen kényelmes és minden fertőzést kizár

óra 30 darabonkénti dobozba csomagolva 70 f.

Kétféle nagyságban kapható hölgyek és urak részére minden drogeriában gyógyszerárban és háztartási áruházaiban.

Használati utasítás.

A hüvelyi szingsz oldalával a tenyér felé fordítva a mutató ujjra barmad és haxonalat előtt rövid ideig vízbe mártandó. A fogakat kivül-belül lebegőleg hosszirányban dörzsölgük le.

nyerhetnek meggyatósulást, ha annak áldását a községi alkalmazottak árvaí és a megélhetés nehézségeivel küzdő községi alkalmazottak gyermekei csak akkor élvezhetik, ezeknek csak akkor nyújthatnak kedvezményt, ha ennek a nevelőintézetnek állandó otthont tudnak állítani s egy kis segélyalapot tudnak teremteni.

Minderre azonban anyagi erőnk gyenge lévén, bizalommal fordulunk áldozatra kész magyar társadalom minden egyes nemesszülő tagjához, esedezvén: kegyeskedjék erre a hazafias és kulturális célra nem adományt nyújtani: az intézetben nevelt jövő nemzedék hálaja lesz az áldozók nemesszüségének jutalma.

A legesekélyebb adományt is köszönettel fogadjuk és hirtalpig nyugtázzuk.

Alapító tag, ki egyszersmindenkora 200 koronát, rendes tag, aki 10 éven át évi 10 koronát, pártoló tag, aki évenként 2 koronát fizet az intézet pénztárába.

Hirek.

— A főjegyző esküdjöje. Nagykanizsa város közönségének érdeklődése aggodó figyelemmel és mély részvétellel fordul egy Kórház-utcai csendes ház felé, hol a mi népszerű, kedves főjegyzőnkkel, Lengyel Lajossal talán utolsó találóját vivja pusztító nagy betegsége. Szomorúan való ez a lesújtó hír, melyet senki sem akart elhinni, pedig már hetek óta kering a városban. Az a jószágos arcú, fehér szakállú, szép öregember, kit mindenki becsül és szeret, ki mindenkit megbecsül és szeretett, letette a főjegyzői tollat; és ez az ő tolla sokáig fog pihienni. A nagybeteg főjegyző ágya körül ma reggel szép és megható esemény játszódott le. A beteg az éjjel azt kérte környezetétől, tegyék lehetővé, hogy mielőbb egybekelhesse öv. Sallér Lajosné, szül. Stangl Franciska urnóval. Ez a házasság ma reggel megtörtént. A nagybeteg ágyánál megjelent Sallérné urnó gyermekeivel, tanuként Vécsey Zsigmond polgármester és dr. Goda Lipót városi orvos, Inácsi Horváth István anyakönyvvezető és Hütter Lajos evangélikus lelkész. Miután az anyakönyvvezető elvégezte a polgári házasságkötés formáit, a lelkész egyháziilag is összeadta a később egymásra talált párt. A főjegyző tisztán, messze hallhatóan mondta az igent.

— A balatoni fűrdőigazgatók, a kereskedelmi miniszterrel. Már évek óta állandó panasza a Balaton mellékén üdülő fűrdőközönségnek, hogy a Déli Vasút-társaság a gyorsvonatokra is érvényes menettérlet jegyeket többszöri sürgetése dacára nem hajlandó engedélyezni. A Balaton mellékén fekvő fűrdők igazgatóságai több ízben írtak már lépéseket, hogy a Déli Vasút a közönség ezen kívánságának eleget tegyen, annál is inkább, mert hasonló intézkedés a MÁV összes vonalaira, de különösen azokra, melyek magyar fűrdőt érintenek, már évek hosszú sora óta fennáll. Minthogy pedig az eddigi, sürgős kérések sikerre nem vezettek, a „Pol. Hír.” értesítése szerint a balatoni fűrdők képviselőiben 60 tagú küldöttség érkezik a hét végén Budapestre, hogy Hieronymi kereskedelmi miniszterrel ezen márványos helyzet mielőbbi orvoslását kérje. A dunántúli képviselők közül is többen vesznek részt a küldöttségben, amely memorandumot fog átnyújtani a kereskedelmi miniszternek. Ugyanezen alkalommal a küldöttség felkeresi párdányi Braun Mikást, a Déli Vasút magyarországi főigazgatóját, hogy a helyzet felbontása mellett még a mostani fűrdőközönségben intézkedést kérje. A kérdés kedvező elintézését annál is inkább remélik, mert egyrészt a balatoni fűrdők lényeges előrehaladását jelentené, másrészt pedig a Déli Vasútnak az összes osztrák fűrdőkhöz vezető vonalain a gyorsvonatokra és pedig a III. osztályú kocsikra is állítanak ki ilyen menettérlet jegyeket.

— A Legényegylet nyári mulataga. A nagykanizsai Kath. Legényegylet vigalmi bizottsága legutóbb tartott bizottsági ülésén elhatározta, hogy évenkénti szokásos

nyári mulatagát az idén is, Szent István napján, a jövő hó 20-án megtartják.

— A király nyolcvanadik születésnapja. Bécsből jelentik nekünk: A király család augusztus 18-án teljes számmal együtt lesz Ischben. Az agg Rainer királyi herceg is ott lesz feleségével. A király családja augusztus 18-án a villában misét fog hallgatni, délután pedig udvari és marsall-ebéd lesz. Ferenc Ferdinánd trónörökös felesége is jelen lesz az üdvözlésen. A trónörökös a királyi család tagjainak nevében beszédet fog intézni a királyhoz és ajándékokat fog neki átadni, a melyet még nagyon titkolnak, mert nagy meglepetést akarnak vele szerezni a királynak.

— Az ideai ujonczos. A honvédelmi miniszter a törvényhatóságokhoz újabb rendeletet intézett a fősorozásra vonatkozólag, melyben annak a reményének ad kifejezést, hogy a fősorozás augusztus hó 1-én kezdetét veheti. — A miniszter közli a törvényhatóságokkal, hogy a fősorozás megkezdését táviratilag fogja elrendelni s a távirati rendelet akként értelmezendő, hogy abban az esetben, ha valamelyik sorozójárásban a fősorozásnak elrendelő kezdő napja oly időpontra esnék, mely időpontban a fősorozásnak ezen sorozójárásra nézve a felterjesztett tervezetnek szerint már folytatódáson folynia kellett volna, s így ebben a sorozó járásban zavar nélkül már nem lehet a sorozást megkezdni, akkor a fősorozás nem ebben a sorozójárásban és nem a fősorozás általános kezdő napján lesz megkezdendő, hanem abban a sorozójárásban és azon a napon, amely sorozójárásra nézve a tervezetben megállapított első működési nap a fősorozás általános kezdő napja után legközelebb következik. Mindaddig azonban, míg a vonatkozó távirati rendelkezés le nem érkezik, az állításköteleseknek beidőzése iránt intézkedések nem tehetők. Elrendeli továbbá a miniszter, hogy azokban a sorozó járásokban, melyekben a már felterjesztett utazási és működési tervek szerint a sorozásnak augusztus hó elseje előtt kellett volna megkezdődnie, az új működési és utazási terv készitendő, még pedig olyan módon, hogy a sorozás szeptember hó 15-ig okvetlenül befejezhető legyen.

— Új napilap. Kaposvártól augusztus hónapján napilap indul „Somogyi Napló” címmel. Az új lap szerkesztője dr. Szónyi Hugó, felelős szerkesztője pedig Gondör Ferenc, kinek egy a fővárosi, mint a vidéki hírlapírásban ismert neve van.

— Récei Mariska sajtópöröl. Récei Mariska, a nagyvilági pártatlan karrierre szert tett somogyi lány nem ismeretlen közönségünk előtt. Életének egész regényes folyását ismertettük tavaly, midőn Nagykanizsán volt rokonlátogatásban. Récei Mariskáról most ismét írnak a lapok. A múlt hónapban néhány újság pétervári híradás nyomán megírta, hogy Doganow herceg, az orosz Vörös Kereszt-egylet elnöke több millió rubelt szikkasztott a játékon pénzkezelői és megszökött. Ezek az újságok azt írták, hogy Doganow herceg Récei Mariskát, a kit Oroszországban Doganow herceg megszeretett és nőül vett. Ezek a hírek fölébe jutottak Récei Mariskának, a ki Brüsszelben, remek palotájában, nagy gazdagságban él. Azonnal megbizta hát ügyvédjét, dr. Visontai Somát, aki a lapok ellen a büntető feljelentést ma megtette.

— Egyszer nem számít. Ha sehol, de a szájalólas terén mondható ez. — A száj egyszerű ápolása és öblögetése naponta legtöbb esetben mit sem jelent. — Csak akkor van ennek célja, mely eredményes is kitűnő 1., ha azt naponta ismételjük és megfelelő fogkefe segítségével; 2., ha közvetlen lefekvés előtt is megismételjük; — 3., ha ehhez „Odoit” használunk.

— Bajban a kaposvári színdíszet. Kaposvár jövő színházját nagy veszélyek fenyegetik. Az új színház építkezését oltany huzavonával vezetik, hogy az a kikötött időre nem készül el s így a színdíszek működésének egyedüli helye a korábbi, régi arena volt. Ha a Kálmán

színházgató jobb fiányában a kopott farénában való játszásra kért engedélyt a hatóságtól, mely azzal a kikötéssel hajlandó csak az engedélyt megadni, ha a színházgató a régi arénát átalakítja és pedig a saját költségén. Minthogy az átalakítási munkákat kétezer koronára kerülne s minthogy Bailla igazgató, aki ezidőszent távol van, még nem nyilatkozott a hatóság határozatára vonatkozólag, nincs kizárva, hogy Kaposvár az idei nyáron színházi évad nélkül maradjon.

— Egy békés család. Egy súlyosan beteggé vert házaspárt vittek be Rígyáról tegnap reggel a nagykanizsai kórházba. A rendőrség kihallgatta a fülük csúcsáig gőzbe és val ába csavart embeveket, kik ezt a kis falusi idilt mondták a jegyzőkönyvvezető rendőrbiztos tolla alá. Szombaton, i. hó 22-én délután Dara István 41 éves rigyáci földműves összevezetett a vele közös háztartásban élő apjával, Dara Józseffel és sógorával, Iván Józseffel. A családi perpatvart az idézte fel, hogy Dara István és az apjának közös kocsidolai voltak, melyeket a gabonahordásnál az idén eddig csak az öreg használt. Ellenben a fia bejelentette, hogy hétéftől kezdve neki kellene a kocsidolai és azokat nyomban át is akarta tenni a saját szekerére. Ebben azonban az öreg és veje nem akartak belemenni. Iván József perdült egyet, felkapott egy karót és azzal vágott jó nagyot sógora hátára. Ez pedig vasvillát ragadott, de mielőtt vataknak érthetett volna azzal, sógora és a kiabálásra áttuduló szomszédok, Kele György és fia lefogták, a földre teperték és addig ütlegelték, míg csak Dara István meg nem szabadította urát támadóitól. Különösen a szomszédasszony, — Kele Györgyné jött nagyon tűzbe és folytatta ezt kiabálva: „Üljétek meg a kutyát!” Kele György elő is vette kését és azzal Dara István fülét megsebezte. Iván József pedig revolvért hozott elő, azt rá is fogta, de elcsúszni nem mert. Közben a férjét védelmező Dara Istvánnak is alaposan kijutott az ütlegekből, de a javát mégis akkor kapta, mikor a csata végeztével a községvárára akart menni panasztétel végett és Keleék háza előtt elhaladt. Ekkor Kele József észrevevén őt, bottal a kezében üldözni kezdte és midőn elérte, oly alaposan elverte, hogy férjével együtt heteken át lesznek a kórház lakói. A rendőrkapitányság a kórházból felvett kihallgatási jegyzőkönyvet áttette az ügyészséghez.

— Működnek a gyümölcsoltóvajok. Takács Géza neve megint bekekerült a rendőri krónikába. Ilyenkor, gyümölcsérés idején csoda volna, ha nem így volna. Több panasz érkezett már hetek óta a rendőrségre, hogy a város legkülönbözőbb pontjain gyümölcsoltóvajok grasszálnak. A rendőrség figyelni kezdett a dolog iránt és csakhamar kiderítette, hogy a gyümölcsöket Bardt Anna kofa lakására hozzák és a titkos éjjeli szállítók főnöke Takács Géza. A rendőrség nyomozza, hogy hány gyümölcsoltó kopasztott le a jeles fiatalember.

— Műjeget szállított 50 kilogrammtól feljebb naponta gyorsárúként kölcsön hordókban minden vasút állomásra a legelső vonattal Lichtnecker A.-né Székesfehérvárról; bővebbet levélbeli megkeresésre, válaszbélyeg kéréstik.

Táviratok.

Az ugrai választás.

Ugra, július 27. Ma kezdődött meg Tizsa István gróf megüresedett mandátumáért a küzdelem. Mindkét párti választók a legnagyobb rendben vonultak fel. Balóczy József munkapárti jelölt megválasztása biztos.

A szolnok-dobokai árvíz.

Deés, július 27. A szolnok-dobokai területének árvíz pusztítását pontosan megállapították. E szerint összesen 42 áldozata van az áradásnak. Ezek közül 22-nek hulláját megtalálták. Nagygyereben községben az ár 11 házat elsodort.

Tömeges szökés egy garnizonból

Nyíregyháza, július 27. Az itteni közös gyalogezred legénysége között már régebbi idő óta igen nagy az elkeseredés a tiszték kegyetlenkedései miatt. Tegnap délután 18 órakor a két altiszt megszökött az ezredtől és egyenesen Debrecenbe, a hadtestparancsnoksághoz utaztak, ahol jelentést tettek helyzetükről. A szökevények kijelentették, hogy inkább készek a legszigorúbb büntetést is kiállani, mintsem, hogy feljebb valók bánásmódját tovább is elviseljék.

Öngyilkos önkéntes.

Temesvár, július 27. Weisz Henrik közös önkéntes, tizedes büntetéstől való félelmében szolgálati fegyverével agyonlőtte magát.

Öngyilkos hivatalnok.

Kecskemét, július 27. Zsigmond József, a munkásbiztosító pénztár tisztviselője ma reggel megmérgezte magát. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Megvan a polai gyilkos.

— Saját tudósítónktól. —

Szombati számunkban írtuk le Öreg Tóth István 75 éves polai földműves gyanús halálát. A vigkedélyű öregembert, kinek hozzátartozói és ismerősei szerint semmi oka nem volt arra, hogy magát eleméssze, keresztfülvől szívvel találták ágyában. Első látszatra úgy tűnt fel a dolog, mintha az öreg öngyilkosságot követett el, de a letenyei csendőrök, kik a holttestet megvizsgálták, gyanúsak találták, hogy a revolver az ágy mellett hevé, meg hogy a lövés az ingen keresztül történt, nem pedig a csupasz testre, mint az az öngyilkosságoknál történni szokott. A csendőrök tehát nyomozni kezdtek a rejtély kulcsa után és nyomozásuk eredménye az lett, hogy az agyonlőtt ember fiát, a 34 éves Tóth Istvánt letartóztatták és tegnap délután bekísérték a nagykanizsai ügyészség fogházába.

A gyilkossággal gyanúsított emberrel velchozták a feleségét is, de azt szekéren hozták, mert a kórházba kellett szállítani. Midőn ugyanis a menyecskét a csendőrök ki akarták halgatni, az annyira megijedt és rosszul lett, hogy eszméletét veszítette és vasárnap reggel óta tegnapig súlyos betegen fekszik otthon a lakásán.

Öreg Tóth István, aki a leányával és ennek urával Jakik régi családi portáján, István fiának hosszas rábeszélésére belegegyezett abba, hogy a család mezőin termő összes gabonát István-házába szállítsák és miután ott az egészet kicsépeltek, majd akkor osszák szét a testvérek egymás között. Nemrég ért véget a gabona betakarítása és a nyomozó hatóságoknak az a gyanuja, hogy Tóth István azért akarta láb alól eltenni apját, hogy így az egész termés az övé maradjon. A gyanút megerősíti az a körülmény, hogy Tóth Istvánnál találtak több olyan revolver töltényt, mint amennyi az öregnek megilte. Találtak egy revolvért is ifj. Tóth Istvánnál, ki beismeri, hogy Nagykanizsán több revolvért vásárolt már.

Öreg Tóth István házában egészen külön fekvő szobájában egyedül szokott aludni. Azt senki nem látta, hogy valaki a házba bement volna. Az állítólagos gyilkos természetesen tagadja, hogy ő pusztította volna el apját, de midőn feleségével az alibijét akarta igazoltatni, ez rosszul lett és azóta alig van eszméleténél.

Ifj. Tóth István különben vaskos mult ember. Apósát, Dani Istvánt már háromszor ki akarta végezni. Egyzer kötetit kötött a nyakára a már vonszolta is egy fához, hogy arra felhúzza. Mászor mérőgel próbálkozott meg, de szintén sikertelenül. A saját felesége ellen is tett egyszer egy sikertelen gyilkos kísérletet. Tegnap délután óta az ügyészségtől börtönben ül és most a nagykanizsai törvényszék vizsgálóbírója próbált meggyőzősítésre bírni.

A kiváló bőr- és húshús-gyógyforrás.

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnek, vörhagynél és húrtól bántalmakkal kitűnő hatása.

Természete és használata egyszerű. — Kísérlet és tapasztalatok alapján is igazoltatottak.

HERMANN AUGUST Kreye & Co. Salzwedel, Hallesches Ufer 10, Berlin.

REGÉNY.

CSEREY ILONA.

Irt: Rovenszky Árpád.

III.

Egy alkalommal azután olyan különös eset adta elő magát, amely néhány órára némi változatot ágot kevert a szanatórium mindennapos egyhangúsága közé.

Beleznay Sándor, egy pusztuló féiben levő emberi rones, de különösen örökre vigkedélyű, szellemes és kicsapongó életmódjával szerzett hatalmas bajával semmit sem törődő fiatalember, Cserey Ilonának merő tiszteletből egy csokor illatos rózsával kedveskedett és a szerelmese mellett ült Kovács Dénesre ügyet sem vetve, a többiek szemelátára néhány bókáló szó kíséretében átadta a meglepődött leánynak. Beleznay Sándornak semmi különösebb terve nem volt a rózsacsokorral, mert ha nyugtalan szeszélye ösztönözte, más helyet is meglepett virággal. Pajzán-ságból tette, de Kovács Dénes mégis merényletnek minősítette; viaszsárga arca azonnal kigyulladt, szemei vészfényűsölni forogtak öregükben, szája széle idegesen rángatózott és a féltékenységre annyira megkínította, hogy egy hirtelen mozdulattal kikapta a fiatalember kezéből a csokrot, ledobta a földre és rátaposott.

Oly gyorsan történt mindez, hogy Beleznay Sándor csak a megtorlás után tért magához. Egy pillanatra gyűlöletes tekintettel nézett farkasszemet a két hatalmas ellenséggel, de Kovács Dénes tekintete lesújtóbb volt, mint a másik fiatalemberé és Beleznay Sándor szégyenkezve, valami bocsánatkérés felét hebegve, sápadtan visszavonult.

És ezen pillanat óta ő is, aki pedig eddig minden megnyilatkozott szerelmes vonzalmat kigunyolt, elismerte Kovács Dénes régebbi jogait és nem merté többé megközelíteni a fiatal leányt.

Az eset szemtanúi vegyes érzelmekkel bírálgatták Kovács Dénes erőlyes fellépését és Beleznay Sándor próbálkozásait. Mindketőnek akadt pártja, de a leg többben közülük a vigábh oldalról fogtak fel az esetre és biztató tekintettel mosolyogtak a fiatal éányra, aki pirulva restelkedett, miután most már mindenki meggyőződhetett róla, hogy ők ketten szerelmek egymásba. A féltve őrzött titok véletlenül nyilvánosságra került.

Minden tekintetben Beleznay Sándor viselte a kudarc következményeit, s az ő rovására kacagtak, mikor Lilienfeldné, egy gazdag gyáros beteg felesége, anyáskodó fölénnyel a fiatalokhoz sietett, egymásba tette a kezeit és trefakozva, nyíltan jegyeseknek jelentette ki őket.

— Áldásom rajtatok gyermekeim, szeressétek egymást! — mondta mosolygva és keblére ölelte Cserey Ilonát, Kovács Dénesnek pedig a kezét nyújtotta.

A többiek eljenztek, tapsoltak és mindjárt meggratulálták a szerelmeseket.

Cserey Ilona zavarában először elpirult, mikor látta, hogy mindenkinél tekintete ő rajta nyugszik, de később azután már ő is mosolyogni tudott. Felismerte Kovács Dénes erőlyességének értékét, melylyel ő mindenki ellen megvédelmezte és miközben bámulva csodálta a kedvesében megnyilatkozott szalonhózt, a gavallért, titokban hálaosan megszorította érte kezét.

Kovács Dénes ekkor tulboldognak érezte magát.

Időközben megérkeztek az újságok, egy pillanat alatt szétszaprakdák őket és belemerültek azok olvasásába. A férfiak a politikai rovatokat böngésztek, odáhaza történetesen kormányválság volt; az asszonyok pedig a regényekkel, divathírekkel foglalkoztak, miután a tavaszi divat hírei akkor kezdtek kibontakozni.

A szolgák ezalatt összesöpörték a parkettől a széttaposott rózsaszirmokat és lassankint neki sem gondolt már az előbbi kinos jelenetre.

Féltékenkedőkor melán kondult meg először a szanatórium folyosóján levő gong. Az ápolók azonnal a verandára siettek, egymásután óvatosan betolták a terraszról a hordszékeket a futóúti előcsarnokba. A betegek azután egyenkint felvitték a szobáikba, ledőrződték, megmaszírozták őket, majd felfűtöztették és lekisérték őket a nagyterembe. Mire mind-ezekkel így elkészültek, megszólalt másodszor a harang. Ekkor már a forró levek az asztalon párologott.

Kovács Dénesre és Cserey Ilonára némelykor még az a rövid válság is kinosan hatott, s amint leérek az ebédőre, azon-

nal mohón keresték egymás alakját, mikor pedig elfoglalták helyeiket az asztalnál, mintha régen látták volna egymást, szendén, szűziesen mosolyogtak egymásra.

A közös étkezéseket a betegek rendszerint jókedv között költözték el. Sőt különös alkalmakkor pezsgők durrogása, koccintás, poharak vidám csengése, pajkos, dévaj kacagás töltötte be a termet és néha bizony olyan fesztelen modorban csapongott a hangulat, hogy akárhánszor bizony orgiára fajult volna, ha az asztalfőn történetesen nem ült volna maga a főorvos.

A tüdővészesek beégek ritkán mulattak, de ha már megtörtént, akkor igazán mulattak. Ilyenkor a távolból szemlélő könnyen azt gondolhatta volna, hogy nem sajnálta a méltó, lassan pusztuló tüdővészeselek között jár, hanem valami elegáns világvárosi mulató helyen, melynek pálmaligetes, villanyfényes különtermében blázirt arcu világfiak lakomáznak könnyű vérdő, lengeruhájú félvilági hölgyekkel.

Másnapra azután természetesen már elszáhlott a mámor és beköszöntött a régi egyhangúság, s tartott a következő alkalomig. (Folyt. köv.)

Közzgazdaság.

Nagykanizsa, 1910. július 27.

Hollós Lipót gabonabizományos jelentése					
Időjárás: borús. Irányzat: lanyha. Buzázlet: lanyha.					
Gabonák nagybani eladásnál.					
		Kapta 1122	Eladott 1122	Kész- hely	Ta- polca
Buza új	eff. 78	9.20	9.20	9.90	9.90
	" 77	9.20	9.20	9.90	9.90
Rozs	" 73	7.00	7.00	6.90	6.90
	" 72	6.80	6.70	6.70	6.70
Árpa	la 68	6.40	6.40	6.40	6.40
	65	6.40	6.40	6.40	6.40
Zab	la 67	6.70	6.70	6.70	6.70
	64	6.70	6.70	6.70	6.70
Káposzta	112				
Repce		11.75	11.75	11.75	11.75
Korona-rétkben 50 kgnt.					
Piaci árak:					
Buza	K	8.75	85		
Rozs		6.40	50		
Zab		6.50			
Tengeri		6.10			

(Távlat.)

Budapest, 1910. július 27.

Keszaru-Uzlet:

Buza 15 fillérral.

Hataridő-üzlet:

Buza októberre 9.48, buza 1911. Áprilisre 9.77, rozs októberre 7.13, zab októberre 7.20, tengeri júliusra 5.62, tengeri, augusztusra 5.57, tengeri 1911. májusra 5.66, repce augusztusra 12.50.

Főszerkesztő: Szalay Sándor.

Felelős szerkesztő: Nagy Samu.

Tejet vesz bármily nagy mennyiségben, A Bécsi „agricola” tejszövetkezet részére HAAS VILMOS fűszerkereskedő, Nagykanizsán. Tessék ajánlatot tenni bármelyik állomásra szállítva is. 4112

2664. tk. 1910.

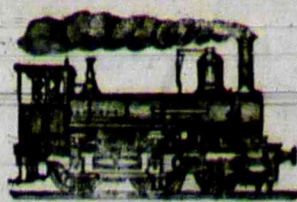
Arveresi hírdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közli, hogy a nemességi lakarekpenzár végrehajtásának Zsibrik János végrehajtást szenvedett elleni 1334 K. 92 f. 10ke, ennek 1908. évi október hó 1. napjától járó 6 1/2 % kamattal 8 % kártalanítási díj, 135 K. 60 f. per. 30 f. 10 f. végrehajtás kérelmére 42 K. 30 f. árverés kérelmére és a még felmerülő költségek iránti végrehajtást ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó a az oroszlonyi 39- székben 706 b. hsz. szőlő az Arany hegyen 800 K. 798 b. hsz. szőlő az Arany hegyen 300 K. 801 b. hsz. szőlő az Arany hegyen 320 K. az oroszlonyi 601. székben 770 hsz. szőlő, pince és ház az Arany hegyen 92 K. 791. hsz. szőlő az Arany hegyen 211 K. az oroszlonyi 3240. sz. tkben 789 b. hsz. szőlő az Arany hegyen 218 K. 800 b. értéken 1910. évi augusztus hó 10. napján délelőli 10 órakor Oroszlony közp. házánál Dr. Dó I. József felügyelő vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatul fog kiállni az a fentebb kitűzött birtok, melynek kihalásánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik.

Árverésről kívánók tartoznak a birtok 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a ki-küldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság, Nagykanizsa, 1910. május 14. napján.

Gécsény sk. kir. tszékli bíró.

A cs. és kir. szab. Déli Vaspálya társ. nagykanizsai állomásának nyári menetrendje.

INDUL NAGYKANIZSARÓL

Budapest felé

Réggel 4.00 személyv. *Este 7.00 vegyesvonat
Réggel 5.55 gyorsvonat Éjjel 12.45 személyv.
Délelőli 9.20 személyv.
Déután 2.12 személyv.
Déután 5.25 gyorsv.

Bécs felé

Réggel 4.10 gyorsvonat Déután 5.30 vegyesv.
Réggel 6.20 személyv. Nagykanizsa—Szombathely között.
Déután 12.45 gyorsv. Éjjel 12.55 személyv.

Pragerhof felé

Réggel 4.50 személyv. Este 6.00 vegyesvonat
Déután 12.03 gyorsv. Este 9.55 személyv.
Déután 2.45 személyv. Éjjel 12.21 gyorsvonat

Barcs felé

Réggel 5.06 személyv. Déután 5.16 személyv.
Déután 3.13 személyv. Este 8.54 személyv.
Nkanizsa—Gyékényes közt.

ÉRKEZIK NAGYKANIZSÁRA.

Budapest felől

Réggel 3.50 személyv. Este 8.42 személyv.
Réggel 7.56 vegyesv. Este 9.45 személyv.
Déután 11.50 gyorsv. Este 10.58 személyv.
Déután 1.35 személyv. Éjjel 12.11 gyorsvonat

Bécs felől

Réggel 3.42 személyv. Déután 5.30 személyv.
Réggel 8.34 személyv. Déután 11.50 személyv.
Déután 2.00 személyv. Este 8.37 gyorsvonat

Pragerhof felől

Réggel 3.48 személyv. Déután 12.20 személyv.
Réggel 8.37 vegyesv. Déután 5.15 gyorsv.
Réggel 5.41 gyorsvonat Éjjel 11.40 személyv.

Barcs felől

Réggel 3.18 személyv. Déután 1.17 személyv.
Réggel 7.55 vegyesv. Éjjel 12.00 személyv.
Déután 11.23 személyv.

Bérecsi díjszabás: Vaspálya udvaráig vagy onnan vissza K 1.60; — a kocsi belsejében el nem helyezhető podgyás-darabért egyenkint 20 fillér; — a kocsi belsejében 25 kilogrammnál súlyosabb darabot elhelyezni nem szabad. A bérecsi a viteldat előre is követelheti. — Omnibusz egyenkint 40 fillér.

Tanuló fizetéssel felvétetik. Steiner Mór óránál.

Építkezők figyelmébe.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű építő közönség szives tudomására adni, miszerint új építkezést, régi épületek tartozásait és az összes építkezési szakhoz tartozó terveket, bármilyen rajzok, költségvetések és elszámolásokat, mind azt már éveken keresztül is jutányos és kedvező feltételek mellett készítettem, ezáltal is felkérem az építési szándékozó n. é. közönséget, hogy bármely terv kivite ához a legnagyobb bizalommal hozzám fordulni kegyeskedjen, gyakorlatom előre biztosítja legnagyobb megelégedését s kérem nagybecsű pártfogását

maradok teljes tisztelettel

Mankovits Jakab

okleveles építő és építészeti vállalkozó

Nagykanizsán, Kínizay-utca 21. sz.

Kaufmann Mór

uriszabó

Nagykanizsa, Erzsébet-tér (fikt. hsz.)

Dua választék a legfinomabb szövetekekből. Gondos és izléses kidolgozás.

Szolid, jutányos árak!

FIGYELEM.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Fő-ut. 15. sz. alatt levő, régi jó hírnévnek örvendő

fehérmű-tisztító intézelemet

a legújabb villanyerőre befendezem

vasaló-géppel

szereztem fel. — Főöslegessé vált tehát a fehérműeknek és gallérokak tisztítás végett Bécsbe és Pestre való küldése, miután ezen felülmúlhatatlan gépem által szép és tiszta munka, valamint pontos kiszolgálás tekintetében, a versenyt bármely fővárosi céggel felveszem s a legkényesebb igényeket is ki-elégíthetem. — Kérem egy próba által fentiekrol meggyőződni.

Mayer Klotild fehérműtisztító.

Bazsó József

kovács és kocsigyártó

NAGYKANIZSÁN, Teleky-ut 6.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat.

Elvállal:

lóvasatást, kocsik átalakítását, tisztogatását és beéleését. Kitérő munka, jutányos árak. 2479

Helyközvetítő intézet!

Alulírott értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy itt helyben, Sugár-ut 1-ső szám alatt helyközvetítő intézetet nyitottam. Főtörökvésem, hogy egy a mélyen tisztelt szolgálatadó közönség igényeit a legpontosabban és legtisztességesebben kielégíthessem. Magamat szives jóindulatukba ajánlván maradtam teljes tisztelettel

NAGY IMRE, Sugár-ut 1. szám a. (Litke-palota)

Naponta

frissen pörkölt

kávé

háromféle nemes kávéfaj keveréke

kilónkint frt 2.10.

Drogeria a Vörös kereszthez

Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

A szerkesztőség illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. — Készenléti megjelölés nem válik ki, és névtelen leveleket nem vesz figyelembe a szerkesztőség.

Postajuttatás és nyilatkozat díjában az országos és helyi kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPI LAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:	Postai szállítással:
Egy hóra 1.20 K.	Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 3.50 "	Negyedévre 4.50 "
Félévre 7.— "	Félévre 9.— "
Egész évre 14.— "	Egész évre 18.— "

Egyes szám ára 6 fillér.

Mulatságok, ball kimutatások és magán-közlemények koronáért 50 fillér.

Egyjegyű és sokjegyű árjegyzékek díja 5 korona. Készletnyitvatás 6 kor.

XXXVII. évf. 165. szám.

Nagykanizsa, péntek, 1910. július 29.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

Ellenzéki hivatás.

Nagykanizsa, július 28.

Apponyi Albert grófnak hálátlan foglalkozás az örökkön való ellenzékeskedés, ezért most a parlamentben igyekszik betölteni a „tárgyalagos szakáll” szerepét. Tudjuk, szeretne ő nem tárgyalagos lenni — de a hatalmon, melynek elvesztéséhez hozzájárult azzal, hogy a függetlenségi párt kettészakadását jelentékeny részben előidézte. No, de az igazság igazság akkor is, — ha Apponyi tárgyalagosságon szűrődik is át s így igazság marad az a kijelentése, hogy a parlamenti ellenzéknek nem a hivatalból mindenáron való örökös rongálás a hivatása, hanem a kormánytevékenység éber ellenőrzése. Ez így is van. A mindenáron való opponálás lehet pártérdek és párttaktika, de semmi esetre sem országos kíváncsi, nem olyan elem, mely a parlamenti működés egészségéhez hozzátartozna. Angliától kezdve Magyarországot hozott már minden ország parlamentje egyhangú határozatokat, mert valóban országos hivatású javaslatoknak párttaktikai szempontból való ellenzése egyenlő a kötelességszegéssel, a hazafiatlansággal.

A mi meggyőződésünk szilárd az iránt, hogy a magyar képviselőház ellenzéke, vagy legalább is a függetlenségi párt teljesíteni fogja hivatását, melybe éppenséggel nem ütközik bele az a tény, hogy a négyhetes parlament már egész sereg fontos kormányjavaslatot zavartalanul elintézett. A függetlenségi párt ezekkel a javaslatokkal szemben is teljesítette jól felfogott ellenőrző kötelességét, midőn a kormány feliratának a saját, széles medrű feliratát állította szembe, midőn az indemnitás megadását bizalmatlansági elvi nyilatkozatával súlyosította s végre, midőn a rendes ujonclétszám megadását nem akadályozta meg, de nem mulasztotta el az alkalmat, hogy a nemzet követeléseit e pontnál is kifejezést nyerjenek.

Bár az ellenzéknek indokolt skrupulusai vannak a kormánytöbbség keletkezésére vonatkozólag, a száraz tény előtt, hogy t. i. ez a többség megvan s hogy ezt mégis a választók küldték a képviselőházba, e tény előtt nem hunyhat szemet. Ezt a tényt respektálja az ellenzék azzal, hogy az indemnitás megadását és ujoncjavaslat megszavazását nem igyekezett megakadályozni és a vitát sem kívánta elnyújtani. E tetteknél sürgős országos szükségletek intették mérséklésre az ellenzékét, és e szükségletek kielégítéséhez hozzájárult az ellenzék is, — nem a kormány iránt való tekintetéből, hanem az ország iránt való kötelességből.

Mi igazságnak fogadjuk el Apponyi Albert grófnak az ellenzéki hivatásról adott meghatározását és emez igazság alapján elmondhatjuk, hogy az ellenzék, elsősorban pedig a függetlenségi párt valóban a hivatásteljesítés tárgyalagos magaslátán áll. Ez a kormány irtóháborút hirdetett a függetlenségi párt ellen és ezt a háborút válogatottan eszközökkel meg is küzdötte. Szenvedett a függetlenségi párt és szenvedtek e párt igazságai, — de nem vereséget, hanem justizmordot. Emberileg érthető lenne tehát, ha e párt tagjait mindjárt a parlament megnyitásának első napjától kezdve az elkeseredés érzése és a retorzio vágya hevíténék és irányítanák és küzdenének oly szélsőséges eszközökkel, melyeket ellenük használtak. Ám a párt mindezeket felül emelkedik az ellenzéki hivatás legkomolyabb szintjéig, sem egyéni érzelmeknek, — sem párttaktikai szempontoknak nem rendeli alá magát. Nem ex offo rosszal, hanem ellenőriz, nem az országgal szemben opponál, hanem kormányával, melyhez nincs bizalma.

Lesz idő és alkalom, hogy a függetlenségi párt ellenzéki hivatást teljesítő készségének másik oldalát is meg fogjuk látni. Erre rákérül a sor, míhelt azok a gyökéres kérdések kerülnek homlokterbe, melyeknek országos jelentő-

ségére vonatkozólag áthidalhatatlan úr tántog a párt és a kormány pártja körül. A függetlenségi párt egész harci készségével tűzvonalba megy, mert akkor ezt országos érdekek követelik, de a párt e felvonulása ép oly ment lesz a párttaktikai és az egyéni érzések illetéktelen elemeitől, mint amily nemesség önmegtartóztatással nem jut ezeknek szerep a párt eddigi működésében sem.

Adatok

a letenyei vasut ügyének állásáról.

A deputáció: idő előtt.

Háromszázezer korona hiányzik.

— Saját tudósítónktól. —

Mióta a képviselőház elé legutóbb terjesztett vicinális-javaslatok sorából kimaradt a nagykanizsa-letenye-alsóendvai vasut, a közérdeklődés fokozott figyelemmel fordul e vasut ügye felé. Ma Budapestről, a vasututervehez közel álló forrásból reflektálnak a Zala legutóbbi cikkeire. Bár ez a forrás egyelőre csak bennünket akar tájékoztatni a vasutügy állásáról, azt hisszük, helyesen cselekszünk, ha a hozzánk érkezett levelet egész terjedelmében közöljük. A vasut ügyének nem ártat az, ha az építést gátló körülmények illetékes forrásból tudomására jutnak az érdekelt közönségnek, mely hivatva van arra, hogy ezeket az akadályokat megszüntesse. A levélből kiemeljük azt, hogy a küldöttségjárás most időszerűtlen lenne, mert a kereskedelmi kormány ide vonatkozó munkája folyamatban van, továbbá aláhúzzuk azt a tényt, hogy még mintegy háromszázezer korona törzsrészevény jegyzése szükséges ahhoz, hogy a vasututerv megvalósuljon.

A hozzánk érkezett részletes tájékoztató a következő:

Mélyen tisztelt szegedesi úr!

Bécses lapjában azt olvastam, hogy a tervezett nagykanizsa-alsóendvai vasut mielőbbi létesítése érdekében az érdekelt köréből — egy küldöttség akar a keresk. miniszteriumban eljárni.

Egideig meg, hogy Bécses lapja után az érdekelt küldöttséget arra figyelmeztessék, hogy rázsemlől, mint ezen vasut egyik előengedélyese nem tartom kölszerűnek, illetőleg időszerűnek a miniszteriumban való tisztelgést, éspedig azon oknál fogva, mivel a vasut engedélyezési tárgyalásának kitűzését ezen, vagy a jövő hét folyamára várom. — Ezen engedélyezési tárgyaláson lesznek a vasut építési tőkéje és egyéb engedélyezési feltételei megállapítva és ez szerint a küldöttség sikerrel az ország, illetve az ország parlamenti állásnak megkezdésekor

tudna eljárni, mert akkor már a miniszter úrtól az állami, illetve mindkét rendbeli (posta és állami) hozzájárulás megadását kérni lehetne.

Méltóztassék azonban megengedni, hogy a vasutügy érdekében ezen alkalommal a vasut állásáról némi felvilágosítással szolgálhassak.

A vasut közigazgatási bejárása tudvalevőleg múlt év február hóban lett megtartva. Ezen bejárás jegyzőkönyv jóváhagyása után a kereskedelmi miniszterium rendeletére mintegy 24 kilométeres variáus (illetve vaglyagos) vonalat kellett újra tanulmányozni és ezen utasítással kapcsolatos részletes költségvetést múlt évi december hóban terjesztettem be a keresk. miniszteriumhoz. Ugy ezen részletes költségvetés, valamint a két csatlakozási állomás kibővítési terveinek áttanulmányozását és felülvizsgálatát a miniszterium műszaki osztálya folyó év június hóban közzétette el, ezen akta 41313. sz. alatt van most elintézés alatt és utánjárásom alapján megtudtam, hogy az engedélyezési tárgyalás határnapjának kitűzése legfeljebb 2—3 hét alatt hivatalosan tudomásomra fog jutni.

Az engedélyezési tárgyalás megtartása után szándékomban van Nagykanizsára az érdekeltiséget egy gyűlésre összehívni, és ott úgy az eddigi lépésekről referálni, valamint egy szűkebb végrehajtó bizottságot oly célból megalkotni, hogy ez egyrészt a még hiányzó mintegy 300,000 korona törzsrészevény összegyűjtését lehetővé tegye és másrészt a keresk. minisztertel a mindkét rendbeli állami hozzájárulást kieszközölje.

A vasut építési tőkének és egyéb feltételeinek megállapítása az engedélyezési tárgyalásnak van fentartva. Azonban nem fogok indéskréciót elkövetni, amikőn előzetes szíves tájékoztatás elmondom, hogy a vasut költségvetése illetve tőkéje a miniszterium műszaki osztálya által hosszú, majd egy fél évi tanulmányozás alapján már megállapítva van. A vasut tőkéje 5.787,000 korona. Beszámítva a várható állami hozzájárulást és tekintettel azon körülményre, hogy jelenleg eddig csak mintegy 600,000 korona van az érdekeltiség részéről (egyesek, községek és vármegyék) jegyezve, hogy a vasut kiépítése egyáltalában lehetséges legyen, legalább is még mintegy 300,000 korond kell az eddig gyűjtött mintegy 600,000 koronán kívül az érdekeltiség körében összehozni.

Azon reményemnek adok kifejezést, hogy ugy ezen még hiányzó 300,000 korona törzsrészevény — hozzájárulást, valamint az államtól hasonló jelentőségű vasutaknak is megadott hozzájárulást még ezen év végén biztosítani tudjuk, amely

Kölesönponyva-intézet

gép és kazaltakaro vizmentes ponyvak gyári raktára, szálakok, kondorkötelek,

tűzfecskendőkhoz tömlő, kövekötelek, szőlőkötöző-fonal, raffia-hánes, gopkender, hevederek, olajok és egyéb gazdasági

árúk legelőször beszerzési forrása

HIRSCH és SZEGŐ Nagykanizsa.

esetben főleg ezen két említett faktor rendezése esetében a vasút kiépítését illetve véglegesítését a jövő év kezdetére biztosítani tudjuk.

Országgyűlés.

Nagykanizsa — törvényhatóság.

A törvényjavaslat a Ház előtt.

A román kereskedelmi szerződés.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, július 28.

Ami után buzgó imádság epedez a nagykanizsai tisztek ajakán, Nagykanizsának törvényhatósági joggal való felruházási ügye galoppban halad a megvalósulás felé. Lapunk más helyén arról számolt be tudósításunk, hogy a városi képviselői a Ház közigazgatási bizottsága foglalkozott a mai telefoni értesítésünk már azt közli, hogy ma délelőtt már a Ház asztalára tették a városunk közigazgatási önállósításáról szóló belügyminis-teri kész törvénytervezetet.

Ez több mint amennyit 24 óra alatt kívánni lehet és ezután elmondhatjuk, hogy régi nagy vágyunk teljesülése elé most már a legnagyobb hittel és bizalommal tekinthetünk.

A mai ülés lefolyásáról különben ez a részletes tudósításunk szól:

A képviselőház mai ülésén Berzeviczy Albert elnököl.

Az ülés kezdetén Haydin Imre, a közigazgatási bizottság előadója bevezetési Nagykanizsa és Zenta városok törvényhatóságuk emeléséről szóló javaslatokat, melyeket a képviselőház közigazgatási bizottsága elfogadott. Ezután harmadik olvasásában elfogadták az unjoncjavaslatot a végül a román kereskedelmi szerződés részleteit tárgyalta a képviselőház.

A részletes tárgyalásnál felszólalt Karsay Andor Justh párti képviselő, aki fejtegette, hogy a Justh párt az ország gazdasági önállóságáért küzd, a román kereskedelmi szerződés pedig nem Magyarország, hanem Ausztria érdekeit tartja szem előtt és a román barátság nem éri meg azon áldozatokat, melyeket a törvényjavaslat elfogadásával érte az ország hozna. A javaslatot nem fogadja el.

Kálffy Úbul Kossuth párti képviselő általában elfogadja a javaslatot, azonban egyes részletek pótlását kívánja.

Utánna Szerényi József volt államtitkár polemizált gróf Károlyi Sándorral a örömeinek adott kifejezést, hogy Károlyi gróf az iparfejlesztés fontosságát elismerte. Ezután Szerényi hosszasan beszélt a drágaságról, ennek okairól, melyek szerinte a termelők tulajdonságait igényeiben rejlenek. Védelmébe vette a magyar kereskedőket a drágaság folytán őket ért vádakkal szemben.

Sándor Pál Szerényi fejtegetése kapcsán ama nézetének ad kifejezést, hogy a drágaságot a magas vámok okozzák. A román kereskedelmi szerződésről szóló javaslatot elfogadja.

Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter Sándor Pál és Szerényi felszólalására megjegyzi, hogy szerinte a drágaság törvénytelen és megfogja rendezni a mézárásokat. Véleménye szerint a drágaság okai abban rejlenek, hogy a termelő nem érintkezhet közvetlenül a fogyasztóval.

Az ülés folyik.

Nagykanizsa — törvényhatóság.

— Saját tudósítónktól. —

Budapesti tudósítónk jelenti: A képviselőház közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt Perczel Dezső elnöklésével ülést tartott, melyen tárgyalás alá vette Zenta és Nagykanizsa városok kérvényeit, önálló törvényhatósági joggal való felruházásuk iránt. Haydin Imre előadó tüzetesen ismertetle a kérvények tartalmát és javasolta, hogy tekintettel a kérvényekben felhozott adatokra, melyek a két város kulturális és anyagi előhaladásáról, ugyszintén további fejlődőképességükről tesznek tanúságot, a kérvények további tárgyalás és ennek eredményéhez mért javaslatlétet végezt a belügyminiszternek adassanak ki. Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök és Lukács György orsz. képviselő felszólalása után a bizottság elfogadta az előadó javaslatát és annak a Házban való előterjesztésével az előadót-bizta meg.

Tehát Nagykanizsa kérvénye nem alszik a belügyminiszterium irattárában, mint mi hittük. Különbön meglehet, hogy aludt és most ismét előkerült Felébresztette a változott politikai helyzet. Hogy ez így van, erre nézve bizonyítékok vannak. Ugyanis, még a választási mozgalnak idején igen megbízható forrásokból érkezett annak híre, hogy ez a kérvény ismét aktuálissá lett, mert Zalamegye állásfoglalása ráterelte a kormány figyelmét.

Ha Nagykanizsa városa még mindig fenntartja törvényhatósággá való emelése iránt a kívánságát úgy látszik, itt az alkalom, hogy ezért a legerélyesebben sorompóból lépjen.

Junga Sebü szabadlábán.

Mi történt a pokolgépes kapitánnyal.

— Saját tudósítónktól. —

Junga Sebü nagykanizsai honvédszázados, aki a múlt év augusztus huszonegyedikén egy postadobozba rejtett pokolgépet küldött Mátyássy Zoltán kassai százados-hadbíró címére, tegnap kiszabadult a székesfehérvári honvédkerületi fogházból. A szabadlábára helyezést a honvédelmi miniszter táviratilag rendelte el.

A nagy szenzációt egyik fővárosi esti lap hozta napvilágra és annak nyomán ma már az összes lapok részletesen foglalkoznak a szabadulás körülményeivel és legellentétebb verzióknak adnak helyet az iránt, hogy megvolt-e már a szerencsétlen kapitány bűnyűének tárgyalása, vagy sem. Erre nézve a félhivatalos „Magyar Nemzet” az alábbi leghitelesebb adatokat közli:

A Junga szabadonbocsátását elrendelő leiratot a honvédfőtörvényszék ma küldte meg a székesfehérvári kerületi parancsnokságnak, amely azt nyomban foganatosította is. Junga Sebüyén civilruhába öltözve hagyta el a katonai fogházat és a délutáni vonattal Budapestre utazott.

Kétféle verzió van, már most arról, hogy miképpen lehetséges Junga Sebüyének szabadlábára való helyezése. E két verzió közül az egyik föltétlenül az igazság, harmadik eshetőség nincsen, mert kétségtelenül meg tudtuk állapítani, hogy a hadbírósg a múlt hét végén megtartott tárgyalást Székesfehérváron, kimondták az ítéletet Junga Sebüyén fölött. Nem igaz tehát az a hír sem, mintha csak augusztusban történnék meg a pokolgépes kapitány fölött való ítékezés.

Engel Regénának, Junga né budapesti lakasadónőjének az a kijelentése és a véleménye, hogy a századosot felmentette a hadbírósg a mul. heti tárgyaláson. Felmentették és természetesen szabadon bocsátották régiót, tehát hálón és csakugyan, hálón már szaladt a sürgöny Budapestre, Junga felelőgéhez az öröm hírrrel. Így mondá Engel Regina. Így hal-

lotta, a mint beszélgettek egymással a kapitány és a felesége. Azt mondta a feleségnek Junga Sebüyén:

— Kérni fogom a nyugdíjaztatásomat nemsokára. Elutazunk Isola-ba, a gyerekekhez...

Ott vannak ugyanis a nagyanyjuknál a százados gyerekei, két kis fiu, a kik már egy éve nem látták az apjukat.

— Ott fogunk élni, hogy senki ne beszélhessen rólunk, — folytatta Junga. — Már holnapután utazunk is...

És elmentek ma reggel, hogy soha vissza ne menjenek a Bercsényi utcába. Így szól az egyik verzió.

A másik már egészen másképpen hangzik és valószínűbbnek is látszik. E szerint Junga Sebüyént bűnösnek találta a hadbírósg — a helyes megállapítás ez, mert hiszen a kapitány maga is beismerte a tettét — és elítélték egy esztendei fogházra. Ezt az egy esztendőt azonban kitöltötték tekintettel az elszervezett vizsgálati fogással. És a mint elhangzott az ítélet, nyomban szabadlábára került a pokolgépes regény hőse. Ez a valószínűbb eshetőség, másképpen nem történhetett a dolog, miután feltétlenül bizonyos, hogy a hadbírósg tárgyalás és ítékezés a múlt hét végén megtörtént. Valószínű, hogy elítélték Junga Sebüyént már azért is, mert civilruhában jár állandóan, amióta kiszabadult. Nincsen joga ugyanis az egyenruha viselésre, minthogy a hadseregéből véglegesen elbocsátott, abban a pillanatban, amikor bűnösnek mondták ki a mint a büntetését kitöltve visszanyerte a szabadságát.

Junga Sebü tehát szabad, véglegesen szabad. Hogy pedig nagyon súlyosan bűnhődött szörnyű cselekedetéért, arról vizsgálati fogságának nyilvánosságra jutott határozongató részletei minden bírói ítéletnél kifejezőbben beszélnek.

Junga Sebüre vonatkozólag a következőket táviratozza fővárosi tudósítónk: Tudósítása ismét homályt idéz elő, mert a szerint Junga Sebü saját nyilatkozata szerint még mindig eljárás alatt áll. — A távirat szóról-szóra így hangzik:

Budapest, július 28.

Junga Sebü ma délelőtt a kassai gyorsvonattal Bártfára utazott, hogy ott nyaraló családját felkeresse. — Midőn az újságírók beszélni akartak vele így tagadta meg a választ nekik: „Katona vagyok, eljárás folyik ellenem, nem nyilatkozhatom. — Legfeljebb annyit mondhatok, hogy minden boldogságomat abban lelem fel, hogy családommal együtt lehetek.”

Mi van a honvédkerületi parancsnoksággal?

Hát mégis igaz az áthelyezés.

— Saját tudósítónktól. —

Megírtuk, meg is cáfolták, hogy a honvédkerületi parancsnokságot elhelyezik Székesfehérvárról. Erre vonatkozólag a „Budapesti Hírlap” közöl egy cikket, f. hó 27-iki számában, melyből kiderül, hogy a fehérváriakkal a kormány csupán 1 évi szerződést akar kötni a parancsnokság épületére vonatkozólag, holott a város 25 évi szerződést kíván az új befejezésekre való tekintettel. Erre vonatkozólag, mint B. H. közli egy honvédtörzsiszt következőleg nyilatkozott:

„A stratégiai viszonyok, Székesfehérvár helyzete a végül az a körülmény, hogy a Székesfehérvárról fekvő katonaságok részére új épületek emelése vált szükségessé, amely építkezést Székesfehérvár belemenni nem akar, aktualissá tették azt a kérdést, hogy a honvédkerületi parancsnokság Székesfehérvárról elhelyezessék. A honvédkerületi parancsnokság új állomás-helyül, a vasúti összeköttetés, átr-

télni okokat is figyelembevéve. Szombathely, vagy Nagykanizsa van ki-szemelve.”

Ugyiltszik tehát, nagy feltűnést keltett első híradásunk az illetékes-cáfolgatások ellenére is a leghitelesebb információk alapul. És csak érdekelt konkurrensaink szeretnék velünk elhitetni, hogy az egész dolog hírlapi kacsa, hogy ezáltal a reájuk nézve féltelmes törekvéseinket lemerészkéjük, melyekkel a had-est paran csoknokságot a magunk részére óhajtanók megszerezni. Az ily forrásból származó cáfolatnak aztán már örülni is lehet.

A potyli-molnár olajkereskedője.

Felmentette a tábla.

— Saját tudósítónktól. —

Megírtuk annak idején, a múlt év szeptemberében, hogy Varga Géza budapesti gép- és olajnagykereskedőnek micsoda kajamítása támadt a Nagykanizsán, hol Szabó Istvánval, a potyli-molnár gazdájával is kötött üzletet. Ez tíz hordónyi olaj rendeléséről szólt, amiről Szabó István megrendelést írt alá, amelynek másolata nála maradt. Amikor Varga az üzleti körüjáról hazaérkezett, az üzletében egy levelet talált, amelyben Szabó igen erős hangon azzal vádolja, hogy a megrendelést megtagadta, mert ő csak egy hordó olajat rendelt, Varga pedig a megrendelőlevél aláírása után tíz hordóra javította ki a rendelést. — Ennek folytán nagy felhaborodás i kívánta az üzlet sförnyözését, akceptálni nem akarta, Szabó okirathamisítás miatt feljelentést tett ellene a nagykanizsai büntető törvényszéken.

A törvényszéki tárgyaláson mint azt a május havi főtárgyalásról szóló tudósításunkban részletesen közöltük, a bíróság megállapította ugyan, hogy a megrendelés teljesen megegyezik a róla kiállított masolattal és hogy utólagos betoldás vagy javítás nyoma nem látszik, azonban Vargát mégis kénytelen volt elítélni, mert úgy Szabó, mint a kocsisa esküt tettek, hogy a megrendelés csak egy hordó olajra szólt. A törvényszék Vargát magán-okirathamisításért nyolc hónapi börtönnel ítélte.

Felbezéres folytán az ügy a pécsi kir. ítélőtábla elé került, ahol a vádlottat Turján Mihály dr. budapesti ügyvéd védte. A tegnapi megtartott felbezéresi tárgyaláson Szabó Gyula főügyész maga is csatlakozott a védő előterjesztéséhez és kére a vádlott felmentését, mert az okirathamisítás semmivel sincs bizonyítva. A tábla az elsőfokú bíróság ítéletének megsemmisítésével a vádlottat felmentette a vád alól. Az ítélet jogerős.

Japán tiszt Kaposváron.

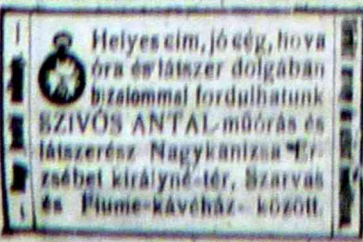
A somogyi bakák „zugskommandánsa”

Herr Lientenant Tsouku.

— Saját tudósítónktól. —

Az osztrák-magyar lövésziskolában számos külföldi katonatiszt nyert kiépzést. A külföldiek legnagyobb részét a főrk hadsereg szolgáltatja, de más államok hadseregei is küldtek tiszteket kiépítés végett az osztrák-magyar hadseregbe. A romániai hadseregnek jelenleg tíz tiszte szolgál nálunk a gyalogsághoz, három a lovasághoz, öt a tüzérséghez besorozva, míg kétfő katonai lovasiskolánál, egyik pedig a légihajózási osztállyal szolgál. A bolgárok különösen a mi lovasági kiképzési módszerünk iránt érdeklődnek. A lovas kurzust egyébként egy japán őrnagy is végezte és idén és a következőben részvevő egy svéd hadnagy is. Az őrnagy hadykorlatok idejére egy svéd századosot küldtek ki az egyes lábori terekekre, hogy egy svéd tiszert pedig labortágyvezetőre, egy norvég tiszert pedig labortágyvezetőre, egy svéd tiszert pedig labortágyvezetőre vezényeltek.

Az idei hadgyakorlatokban valamennyi külföldi tiszt részt vesz. A keleti nagyhatalmak közül különösen Japánország hadserege igyekszik az európai hadseregekhez alaposan tanulmányozni és minden, amit a katonai szemléletben érdekes, valamint a modern újításokat igyekszik Japánban is meghonosítani. Ezt a célú katonai katonai missziókkal, hadgyakorlatokkal, gárdák tisztek kiképzésével érik el. Minden fegyvernemből kivétel nélkül em-

bereket az európai hadseregek tanulmányozására. Törzstiszteket hosszabb időre küldenek ki, akik aztán gyakorlati tapasztalatukból részletes jelentéseket küldenek haza. Jelenleg a monarchia hadseregében egy japán táviróezredbeli százados, egy vasút ezredbeli őrnagy és három gyalogos hadnagy szolgál. Az egyik tisztet Tsugu Taka hadnagyot a somogyi 44-ik gyalogezredhez osztották be Kaposvárra szolgálatra.

A kínai hadsereg, amely most gyökeres átalakuláson megy keresztül, szintén nagy érdeklődést kezd tanusítani az európai hadseregek iránt. Nemrég jött Budapestre Tsai-Tao herceg is egy katonai bizottság élén, akik közül hárman itt maradtak. Egy a lovasságnál, egy a gyalogságnál, egy pedig a vasúti és táviróezrednél. Több kínai kadét végzi a katonai akadémiát Bécsben, akik később gyakorlati szolgálatot is fognak végezni a hadseregben.

Végzetes fürdés.

Egy porosz urileány katasztrófája Somogyban.

— Saját tudósítónktól. —

Henriques Henrik Nagyatádon nyaraló huszár ezredesnek vendége volt Boroszló-ból egy poroszországi aranyos és magasztos család leánya, Gorish Erzsébet.

A művelt, kedélyes német leány kitűnően érezte magát Magyarországon, úgy hogy engedélyt kért szüleitől, hogy még néhány napig ott maradhasson. Az engedelm megjött, ami egész boldoggá tette a leányt. Környezete természetesen mindenképpen rajta volt, hogy mindenféle mulatsággal, kirándulással minél kellemesebbé tegye ezt a pár napot.

Igy berándultak Ozorára is Bassler Rudolf ezredeshez s estelele fürdőni mentek a kert alatt elfolyó Sióra, ahol az ezredesnek fürdőházja is van. A leány azonban nem elégitette ki a kabinfürdő s mint jó úszó, kiment a Sióra s azt át is uszta, a tuipatról visszajövet azonban valószínűleg görcsöt kapott, mert a fürdőkabinból egy-két méternyire a víz alá merült. A vele volt hölgyek hasztalan nyujtották karjaikat utána, többé fél sem vetődött. A nagy sikoltozásra odarohant a kert őt Lashalmi Hager Ottó a 2-ik huszárrezred hadnagya is, aki kitűnő úszó s ruhástól a vízbe vetette magát. De ő sem tudott nyomára akadni az eltűnőnek. A szerencsétlen 28 éves leány holttestét is csak pár nap múlva tudták Tolnánémeljén kifogni. A holttestet beszentelés után a család kívánságára Boroszlóba szállították.

A megrendítő eset általános részvételt kellett az egész környéken s különösen mélyen sújtotta a vendéglátó családokat.

Flitek.

A Franz részvénytársaság végleg megalakult. Ma írják alá a Franz Lajos és fia gézmalom és villamossági üzem részvénytársaság alapító a cégjegyzési kérvényeket, melyeket közjegyzői hitelesítés után nyomban betérjesztettek a nagykanizsai kir. törvényszékhez. A kérvényeket dr. Pihál Viktor közjegyző előtt a következő alapítók írták alá: gróf Hoyos Miksa elnök, gróf Széchenyi László és újhépi Elek Lipót alelnökök, továbbá gróf Somsich Géza, dr. gróf Somsich Gyula, Franz József, dr. Franz Rudolf és Wirth Henrik. A részvénytársaság felügyelő bizottságának tagjai herceg Sulkovszky Viktor, Rothschild Samu dr. Vidar Gyula, Politzer Géza és Sidauer Aladár jelentették be a kérvényeket dr. Rothschild Samu ügyész ellenjegyezte. Ezzel a négy millió hatalmas vállalat megalakulása teljesen befejezett és formailag is végleg elhatározott lett. Midőn ennek a Magyarországon szinte páratlanul gazdag ipari vállalatnak végleges megalakulását örömdíjjal üdvözöljük, nem lehet annak megemlékezni, elmulasztani, hogy annak létrehozásában a legnagyobb részt van a szintén nemrég alakult a Kaposváron székelő hatalmas pénzintézetnek, a Dunántúli agrárbanknak, amelynek tagjai között a magyar magánvilág letehető emelkedő állású képviselői mind helyet foglaltak. S a mily örömdíjjal jelenség, hogy az új szellemnek utódó arisztokratai ügyintézők éppen egy nagykanizsai iparvállalat felé fordultak s annak még nagyobb fellendítését írták ki céljukul, így oly reményt nyújtó a jövőre nézve is

ez a figyelem. Amint ugyanis értesülünk, a négy millió iparvállalat agilis alapítói nem állanak meg ennél a művüknél, hanem Nagykanizsát szabványos céljaiknak megfelelő egyéb nagy vállalatokkal is gazdagítani szándékoznak. Csak most derül ki tehát valójában, miért volt jó az a másfél év előtti villamos ügyet úgy elintézték, ahogy elintézték. Végre egy közügy, melyben szerencséje volt Nagykanizsának.

Az országos földadóbizottság Zala vármegyében. Az országos földadóbizottság három utazó küldöttsége már megkezdte működését. A második utazó küldöttség körzetébe tartoznak: Vas, Zólyom, Trencsén, Árva, Liptó, Abauj-Torna, Pozsony, Moson, Sopron, Veszprém, Zala és Győr vármegyék. Az utazóküldöttség tagjai: Szencs István, Haydin Karoly, Putnoky Mór, póttag Eitner Zsigmond és eladós Försier Alajos. Zala vármegyébe csak a jövő hó. közepén jut el a küldöttség.

— Mi lett a 86,000 koronás perből? 1909. áprilisában egy helyi lap megírta azt, hogy Reichenfeld Albert helybeli mézárós, dr. Balázs Zsigmond ügyvédje által Löwenfeld Joachim haszonbérő ellen 86,000 koronás kártérítési pert indított. Nem szoktunk közérdekű magánügyekkel foglalkozni, — de mivel másutt megírták a per elejét, megírjuk mi a per végét. A helybeli kir. törvényszék tegnap hozott ítéletével teljesen alaptalannak találta az olyan korán beharangozott keresetet, s Reichenfeldet igényeivel elutasította. A pernyertes alperes jogi képviselője dr. Rothschild Samu ügyvéd volt.

— A magyar ur Bécsben. Egy zala megyei uriemberrel történt, aki nem csak jó magyar, hanem igen rossz német is, amennyiben egy kukkot sem ért németül. Bécsbe utazott s megszállt egy kis szállóban, amelynek valami átkozottul komplikált német neve volt, mondjuk: „Hotel zu den drei weissen Raben.” Amint megszállt a fogadóban, azonnal megfáradt és a fogadótól ezt a címet a feleségének haza. Aztán ment a dolga után. Delelőtti járkált, délben valahol megebédelt, délután látogatásokat tett, este színházba ment, s mikor színház után kocsibaült és a szállójába akart hajtátni, kétségbeesve konstátálta, hogy — elfelejtette a szálló nevét.

— Hotel... hotel... zu... Csak ennyit tudott molyogni a kocsi-snak. Az pedig ebből édes keveset értett. Most aztán igazán nagy volt a baj. És hiába tört a fejét, nem jutott eszébe az átkozott cím. Elment hát aludni a Habsburg szállóba (ezt nem lehet elfelejteni) és onnan a következő táviratot küldte a feleségének:

— Kérek azonnali sürgönyválaszt: hol lakom.

Másnap aztán szerencsésen megtalálták neki, hogy hol lakik.

— Mégis lesz nyári sziniszcezon Kaposvárról. A sok ellentétes híradással szemben Kaposvárról mégis úgy alakultak a körülmények, hogy az új sziniszcezon idejében való el nem készülése miatt azért nem fog elmaradni az idei sziniszcezon. Erre vonatkozólag ezt írják Kaposvárról. Balla Kálmán szingargató még ma sem értesítette a várost, hogy magára vállalja-e az aréna közel kétezzer koronát kitevő renoválási költségeit. — Amde azon körülményből, hogy a Melocco-féle színházépítő részvénytársaság munkásai ma reggel hozzákezdtek a sétatéri hangár javításához, azt kell következtetnünk, hogy Balla Kálmán mégis csak rászánta magát az aréna átalakítására, — semhogy látsulata nyári állomás nélkül maradjon. Az aréna javításával a Melocco cég néhány nap alatt elkészül, így valószínű, hogy már augusztus hó első napjaiban megkezdődik a színházi szezon Kaposváron.

— Egy amerikai milliárdos — gazdasági gyakornok. Szombathelyről írják: Lajos bajor kir. herceg sárvári urodalmának minigazdálkodása és lötenyésztése nemcsak Magyarországon, illetve Európában örvend jóhírnéknek, hanem jóhírnéve a tengerentúli országokba is eljut. Evről

évről sokan keresik fel a külföldiek Sár-várt, hogy ott az uradalom mintagazdálkodását és kitűnő lötenyésztését tanulmányozzák. Egy ilyen tanulmányozó voltott a szenzációja mostanában Sárvarnak. Egy délamerikai milliárdos fia jött Sárvarra és szakértői ismeretei gyarapítására néhány hónapot fog ott tölteni. Az amerikai többszörös milliárdos Sedlmayer Ottónak hívják. Apja német, anyja amerikai származású. Argentínában amerikai méretű óriási földbirtokai vannak a családnak, melynek Ottó egyetlen gyermeke. Az amerikai milliárdos mint egyszerű gyakornok van a ménesnél alkalmazva, a legegyszerűbb életmódot folytatja, minden idejét a gazdaságban tölti és csak az nem amerikai a gyakornokkodásában, hogy a saját költségén el nem kap fizetést. Az amerikai milliárdos gazdasági gyakornok, októberig marad a hercegi urodalomnál és akkor visszatér Amerikába.

Táviratok.

Még egy politikai affér.

Budapest, július 28. A képviselőház mai ülésén zajlottak le Nagy Sándor országgyűlési képviselő és Gortvay Alajos szomszédjai. Főszolgabíró lovagias ügynek utolsó akkordjai. Nagy Sándor ugyanis Gortvayt a Ház tegnapi ülésén gyáva gazembernek nevezte, mire Gortvay segédei útján Nagy Sándortól bégételt kért. A segédek abban állapodtak meg, hogy Nagy Sándor a Ház mai ülésén Gortvaytól bocsánatot kér. Ez meg történt. Nagy Sándor a Ház mai ülésén napirend előtt felszólalt és kijelentette, hogy tegnap tett megdöglőtel kijelentését ezennel visszavonja és Gortvay Aladártól a Ház színe előtt ünnepélyesen bocsánatot kér.

A szökevény huszárok.

Debrecen, július 28. A nyíregyházi szökevény 15-ös huszárok bűnügyét ma tárgyalta a debreceni dandárbírság. A huszárok azt panaszolták, hogy őrmesterük elviselhetetlen bánásmódja miatt szöktek meg ezredüktől. A hadbírság az egybehangzó elkeseredett panaszokra távirati feljelentést tett a hadügyminiszterhez az emberrnyező őrmester ellen. A renitens huszárokat egyenlőre az itteni huszárlaktanya zárkájában helyezték el.

Az idei termés.

Harmadfélmillió mázsával kevesebb mint számították.

Budapest, július 28. A földművelésügyi minisztériumnak ma délelőtt kiadott jelentése szerint a magyarországi gabonacséplés eredménye a következő: 52 millió 975 ezer métermázsa buza és 15 millió 158 ezer métermázsa rozs. E szerint tehát úgy a búzában, mint a rozsban 1-3 millió mázsányival kisebb eredmény mutatkozik, mint amint a legutóbbi, — mintegy két hét előtti, — jelentés kiállításba helyezett. Ellenben a zabnál lényeges javulás állott be a korábbi becslésekhez képest. A többi terményeknél a helyzet változatlan.

Közzgazdaság.

Távirat.)

Budapest, 1910. július 28.

Közzgazdaság.)

Buza változatlan.

Hatalmód-Buza.)

Buza októberre 9,60, buza 1911. Áprillire 9,81, rozs októberre 7,19, zab októberre 7,28, tengeri júliusra —, tengeri augusztusra 5,55, tengeri 1911. májusra 5,07, repec augusztusra 12,50.

REGÉNY.

CSEREY ILONA.

Írta: Rovenszky Árpád.

IV.

A Beleznay Sándor-féle eset után ezen a napon ebéd előtt néhány tréféskedélyű beteg a főorvos elé járult és titkolózva tárgyaltak egymás között valamiről.

A tanácskozás tárgyát természetesen Kovács Dénes és Cseréy Ilona képezték. Végre hosszú rábeszélés után a főorvos is beleegyezett a fiatalok ellen szőtt újabb merénylet tervébe és ezen a napon pezsgő került az asztalra.

A betegek megünnepelték Kovács Dénes és Cseréy Ilona eljegyzését a maguk módja szerint. Könnyű szívvél, inkább mulatság kedvéért, hiszen arról mindnyájan úgyis meg voltak győződve, hogy az eljegyzés valóra sohasem fog válni.

Az ebéd alatt már Beleznay Sándor is elfelejtette délelőtti kudarcát és megszokott jókedvében szerelmi kalandjainak erősen kiszínezett meséivel mulattatta a társaságot. A komoly betegek között megbecsülhetetlen hatása van a jókedvnek és a főorvos éppen azért engedte meg Beleznay Sándornak, hogy örökké badarságokat fecsegen össze-vissza.

A fiatalembernek mókái általános derűtlenséget keltezték, csak Kovács Dénes és Cseréy Ilona nem figyelt a bohóságra, hanem egymással beszélgettek. Halakán, suttogva, szerelmesen. Hiszen két szerelmes szívnek mindig akad valami mondani valója.

Az egész délutánt is együtt töltötték és mikor este vacsorához ültek, viszonzásul Kovács Dénes rendelt pezsgőt és nemcsak olyan hangulat volt a betegek között, mint ebéd alatt. Beleznay Sándor ismét valami szerelmi kalandjával hozakodott elő, s ki tudja, hogy meddig tartott volna még el meséje, ha az egyik beteg incselkedve hozzá nem fordul és általános hahota közben azt nem kérdezi a fiatalembertől, hogy mesélné el, hogy mikor követte el életében a legnagyobb ostobaságot?

Beleznay Sándor tágranyitott szemekkel és megrögzött nézett a kérdezőre. Nem akart kötélnék állni.

Halljuk... halljuk! — Kiáltották a többiek és a fiatalembernek mégis engednie kellett.

— Hogy mikor követtem el életemben a legnagyobb ostobaságot? — Erre kíváncsiak? — Bizony kérem, az már nagyon régen történt... talán igaz sem volt.

— Hány éves is vagy Sándor? — kérdezte erre a hencsérés az egyik szomszédja.

— Miért?

— Mert azt mondd, hogy nagyon régen történt. Nem vagy több huszonöt évesnél és a történet csak nem játszódott le gyermekéveidben?

— Korántsem... ezelőtt három évvel történt, de akkor még igazán számítottam a hölgyek előtt. Akkor a szép asszonyok még minden gyengeségemet szerelmi valomásnak vették; azóta változtak a viszonyok és most már minden szerelmi valomásomat szánalmas gyengeségnek minősítik... ez a különbség... de ez évtizedeket is jelent... Különben pedig ne zavarj...

— Halljuk... — Az a történet, melyen tisztelt hölgyeim és uraim, amit most elfogok mondani, csakugyan a legnagyobb ostobaság volt, melyet valaha életemben elkövettem. Ha visszagondolok rá, még most is össze tudnám szidni érte magamat. Szívesen elmondom, mert kíváncsiak rá, de előbb oldjanak fel az átok súlya alól a mi kedves hölgyeink, ha történetem véletlenül neheztelesüket provokálna.

— Kézd már — unszolták a férfiak incselkedve.

— Nem haragszunk meg érte, — kiáltottak a hölgyek a pezsgőtől mámoros jókedvvel.

— Tehát hallgassák meg, hölgyeim és uraim életem legnagyobb ostobaságát... — Herkulesfürdőről utastam hazafelé. Az életemben kelleitlen többi időttem és csak akkor riasztam fel, amikor a gyórvonatot már berohogott az állomásra. Éppen csak annyi időm volt, hogy postgyásként összekapkodjam és a legelső kocsiakárába beugorjam... A fölke tele volt utasokkal. Mikor nagynehezen elfelejtettem és kíváncsian körütekintettem,

A KIVÁLÓ HÓR- és HÍMISZES GYÓGYFORRÁS

SALVATOR

vesz és hólyagbetegségeknél, köszvényes és húrtörési bajoknál kitűnő hatású.

Terméskészítés és forgalmazás: Képzelt gyógyintézetek és gyógyszertárak.

SALVATOR AGENT: Szeged, Lászlóvárosi út 14. szám alatt, Budapest, V. Rózsakert utca 14.

az utasok arcáról áradt gyűlölet lövelt felém. Bizonyosan szídiák bennem a tolatkodót. A sarokban egészen beleszorítva valami diákok gubbasztott; mellette valami vigé; a harmadik, arra után látva, borkereskedő lehet; mellettem egy hadnagyocskára feszített, annak szomszédja pedig egy potrohos öreg bácsi volt, aki mindkétoldalt a legharagosabban nézett rám. Összintén megváltva nagyon kellemetlenül éreztem magamat és már azt terveztem, hogy a legközelebbi állomáson elhagyom a szakaszt, midőn tekintetem még egy utasnak akadt meg, s aki szuggesztíve kényszerített, hogy maradjak...

— Természetesen nő volt — Szólt közbe egy beteg.

— Igen... az illető utas egy fiatal leány volt.

— Tudtuk! — kiáltozták mások és Belezna Sándor a lármában alig tudta folytatni történetét.

— Arca hasonlított azon filigrán porcelán babák arcához, amelyeket gyakran láthatunk a kirakatokban. A szemében valami csodálatosan meleg tűz lobogott, s olyan bánatosan szendén ült a helyén, hogy akaratlanul is rajta felejtettem a szememet. Szemléldőseim közben érdekes felfedezést tettem. Észrevettem, hogy a katonatiszt és az öreg úr nemcsak engem, hanem egymást is haragos pillantásokkal mérik végig. Azonnal tisztában voltam a helyzettel, hiszen az okát sejtettem. Ez a két férfi egymás csendes vetélytársa volt és az ellenségeskedést az a fiatal leány okozta. Mindegyikük kedveskedni akart neki, kérdésekkel zaklatták, de a leányka nagyon tartózkodóan viselkedett és egyikük sem tudhatta, hogy tulajdonképpen mégis melyiküket részesíti előnyben. Ekkor pokoli ötletem támadt. Mind a kettőt kiűzni a nyeregéből, s azért türelemmel vártam a fejleményekre... Az öreg úr egészen nekivörösödött, mikor a hadnagyocskára udvariasan felajánlotta a bájos anyjának saját plaidjét, hogy az erős huzat valamiképpen ártalmára ne legyen; viszont a hadnagy is kinosan rágt a bajuszát, mikor az öreg bácsi megkínálta a hölgyet egy kis konyakkal...

— Csinos társaság lehetett...
— Hallgass... Ilyen körülmények között tehát az én kiállításom meglehetősen reménytelen volt, de szerencsémre beavatkozott a tervembe a véletlen, amely

mindig nagy mester szokott lenni. A szép utitársó véletlenül leejtette öléből könyvét, melyből azelőtt olvasott. En udvariasan lehajoltam és felvettem, de átnyúlás közben elolvastam címét is. Megdicsértem a könyv szerzőjét, bár sohase hallottam, és ezzel megtörtem a jeget. Ezen a téren indult meg közöttünk a társalgás. Mindjárt észrevettem, hogy a leányka nagyon megörült annak, hogy én is ugyanolyan nézetlen vagyok, mint ő és ez a lelki rokonság megoldotta nyelvét. A többi utasok majdnem megpukkadtak, mikor látták, hogy az ő párfogoltjuk csak velem; a belakodóval foglalkozik. Ekkor már daldalmasan néztem magam körül és győzelmem akkor érte el a tetőpontját, amikor a bájos anyja köszönettel visszaadta a hadnagyocskának a plaidet; később pedig, amikor visszautasította az öreg bácsi konyakját, habár az erősen kardoskodott amellett, hogy a megfázás egyedüli ellenszere a konyak. Sejtettem, hogy ez a két férfi akkor a legszívesebben ki dobott volna engem az ablakon...

— Meg is érdemeltem volna...
— Nem vagyok kíváncsi a véleményedre és hallgass, mert nem mondom tovább...

— De csak mondja...

— Ne zavarják...

— Halljuk...

— Mikor megérkeztünk Budapestre én és a fiatal leány már oly barátságosan beszélgetünk egymással, mintha régi ismerősök lettünk volna. A kiszállásnál udvariasan segédkeztem neki és utána cipeltem a podgyaszát, mint valami hordár. A sok csomaggal, kalap skatulyával a kezemben megéhezős fura alak lehettem, de mit törődtem én akkor azzal? Hiszen fülig szerelmes voltam beléje. A leánykának szende arca, s az a bájos, gyermekes mosolygása annyira megbabonázott, hogy még a világ végére is követtem volna őt. Párfogásomba vettem a kicsikét, bevezettem az étterembe; vacsorát rendeltem kettőnk számára és játszottam a nagyurat. Az édes teremtés pirulva, szabadkozva fogadta el meghívásomat, de mikor az asztalra kerültek a különféle étek, mégis nekibátorodott. — Ezt onnan kövekeztettem, hogy pompás étvágygal evett. Akkor a leányka, mint amilyen az övé volt, még nem láttam. Majdnem helyettem is evett. Ez a nagyon is prózái oldalú felfogás ugyan le-

rontotta némiképpen illúziómat, de a kis hamis falitkozás közben oly bájosan mutatogatta apró egérfogait, hogy mindenről megfeledkeztem magam körül...

— Elhiszlek...

— Hogy is ne...

— Ékezés után erős vörös bori rendeltem, s mi ketten oly mohón láttunk hozzá, hogy csakhamar a fejünkbe szállott. A mámor hatása alatt azután egyet mást megtudtam családi viszonyai felől. A védő szárnyaim alá vett leányka árva volt, s mint nevelőnő kereste meg mindennapi kenyerét. Időközben azonban nagybácsija megtudta, hogy mivel foglalkozik a fiatal rokona és a gazdag agglégény semmiképp sem akarta tűrni, hogy gonosz emberek csábításainak legyen kitéve és házába fogadta. Sőt a jövőjéről is ő akart gondoskodni. A leányka tehát hozzá utazott Bécsbe. Mást is mesélt még a kis aranyos, de arra már nem igen figyeltem, mert szenvedélyesen meg megszorította a kezét az asztal alatt és mikor láttam, hogy senkisémet figyel ránk, szerelmesen csókolgatni kezdtem rózsaszínű ujjainak a hegyét. A bor tüze hevítette bensőmet, a leányka pedig szívemet és alig voltam már eszemnél...

— Mint mindig...

— És a vége?

— Mindjárt megtudják kérem...

(Folyt. köv.)

Főszerkesztő: Szalay Sándor.

Felölös szerkesztő: Nagy Samu.

Tűzifa-eladás!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudni, hogy a...

tűzifa-eladást

újbol megkezdtem és egy megrendelésre azonnali és későbbi szállításokra — akár melykár egész, 3 és 4 öl szerint — elfogadok. Legjobb minőségű száraz bükkhasábról bontott 38 koronáért, súly szerint 1 korona 90 fillérért házhoz állítva, szállítok.

Kondor Adolf tűzifabizománnyos

Arany János-utca 2. sz. Telefon 122.

Naponta

frissen pörkölt
kávét

háromféle nemes kávéfaj keveréke

kilónként frt 2.10.

Drogeria a Vörös kereszthez

Nagykanizsán. 2674

Első kanizsai szörme megóvó intézet Eötvös-tér 9.

Moly által okozott károk ellen mindenki biztosítva van, ki a szörme és egyéb téli ruháit gondozás végett hozzám adja, nálam a telkiismeretes kezelésen kívül a tárgyak tűz és betörés ellen is biztosítva vannak. Szűcsmunkákat bármiféle kivételben a legújabb divat szerint, javítást és átalakítást olcsón és pontosan eszközölök.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve

4039

kiváló tisztelettel

ROBINSOHN GYULA szűcsmester.

Meghívás.

A Zala Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság Nagykanizsán

1910. évi augusztus hó 7-én d. e. 11 órakor saját helyiségében tartandó

első évi rendes közgyűlésére

a t. részvényeseket tisztelettel meghívja

Nagykanizsa, 1910. július 20.

Az igazgatóság

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozat.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Öt felügyelő-bizottsági tagnak egy évre való megválasztása.
5. Az alapszabályszerűleg bejelentett esetleges indítványok tárgyalása.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált és helybenhagyott mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt a társaság helyiségében a t. részvényesek rendelkezésére állanak.

Jegyzet: 10. B. Azon részvényesek, kik szavazati jogukkal alul kívánják, kötelesek részvényeiket legalább 3 nappal a közgyűlés megkezdése előtt előtérbe hozni és társasági pénztárából letenni.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA

Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.

egy mellékállomással.

A szerkesztőség illető közlemények a szerkesztőség címére: Kéziratok megküldése nem vállalkozik és névelve leveleket nem vesz figyelembe a szerkesztőség.

Posta- és nyilvántartási díjait az alábbiak szerint veszi fel a kiadóhivatal.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házhoz hordva	szétküldve
Egy óra 1.20 K.	Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 3.50 „	Negyedévre 4.50 „
Félévre 7. — „	Félévre 9. — „
Egész évre 14. — „	Egész évre 18. — „

Egyes szám ára 6 fillér.

Műveltség, népi kultúra és magán-közlemények sorozatát 50 fillér.

Eljegyzési és esküvői értesítések díja 5 korona. Közvetlen elvétel 6 kor.

XXXVII. évf. 166. szám.

Nagykanizsa, szombat, 1910. július 30.

Kiadója: Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A városi törvényhez.

Nagykanizsa, július 29.

A belügyminisztériumban most csinálják a jogászok a városi törvényt. Ez a törvény van hivatva a városi közigazgatás reformjára és semmi kétség, hogy jogászilag igen helyesen is lesz megoldva. Tagadhatatlan, hogy Magyarországon jó jogászok vannak, hiszen egész nemzedékek nevelkednek a jogász gondolatvilágban és a jogászok észjárása nálunk szinte apáról-fiúra száll. Mégis, mi az oka annak, hogy a jó jogászaink dacára sem tudjuk közigazgatásunkat kellőképpen megreformálni? Talán nem csalódunk, ha azt mondjuk, hogy ez a jogászok gondolkodásmódjának éppen abban a természetében van, amelyet megjelöltünk. Az örökös jogászkodás nem tud lépést tartani a korról, a modern világ haladásával, hanem dogmatikus jogászává válik, amelynek alapja ez: ha jó volt apáinknak, jó lesz az unokáinknak is.

A jogászat nem enged más szempontot érvényesülni, mint a jogászt s ezért félő aggodalommal nézünk az új városi törvény elé is. Számbaveszik-e vajjon a törvényalkotó jogászok, hogy a városok élete alapjaiban megváltozott, gyökeresen átalakult az utóbbi évtizedekben s hogy a modern industrializmus fejlődésével lehetetlen fenntartani a városi közigazgatás-

nak azt az irányát, amelyet eddig követtünk? A városi igazgatás fő kérdései a következők lettek: a vízügyek, csatornázási kérdések, az építési ügyek, a városrendezés kérdései, műszaki közegészségi ügyek, utügyek, közüzemek építési és fentartási ügyei. A jogász bármennyire járatos is a maga szakmájában, legfeljebb a tételes törvényt ismeri, de alkalmazni valószínűleg nem fogja tudni, amint hogy ezer meg ezer eset bizonyítja, hogy csakugyan nem is tudja. Ennek dacára, a városi közigazgatásban mind e műszaki természetű ügyet a jogászok intézik, míg a városi mérnök csak mint másodrendű fórum végzi feladatát.

A városi törvényben minden valószínűség szerint nagyobb hatáskört fognak biztosítani a mérnököknek, de ezzel a kérdést nem oldják meg, mert nem az egyes konkrét esetről van szó, hanem a rendszerről. Arról a rendszerről, amely szinte lehetetlennek tartja, hogy az intéző szerep másnak a kezében legyen, mint a jogászában. — Ez az, amit meg kell szüntetni s helyébe azt a szempontot kell helyezni, hogy a városi közigazgatásban a vezető szerep a műszaki szakértők kezébe juss-on.

Nem szólunk arról, hogy képzés és előtanulmányok dolgában a mérnök teljesen egyenrangú az egyetemen abszolvált jogással és

így jogos, hogy ugyanazon jog- és munkakörrel bírjon. Utaltunk már arra, hogy a kiépítési törvénynek a minisztérium fogalmazói karára vonatkozó része reformra szorul a tekintetben, hogy a mérnök ugyanazon megítélés alá essék, mint a jogász. Ugyanezt az elvet kell most érvényesíteni a városi törvényben is, ha azt akarjuk, hogy városaink helyes irányban fejlesszenek s hogy a műszaki szempontoknak, amelyek ma a legelső szempontok, kellőképpen érvényre juthassanak.

Ezeket a szempontokat vegyük figyelemükbe azok, akik a városi törvény előkészítésével meg vannak bízva. Ha jó és hasznos munkát akarunk végezni a köz érdekében, el kell nyomniaik magukban a jogászt és figyelemmel kell lenniük azokra az átalakulásokra, amelyek az ipari gazdálkodás folytán az egész világban, első sorban pedig a városokban beállottak.

Nagykanizsán kevés a kislakás.

Ami van, az egészségtelen.

A szegénység fizeti a legnagyobb bért.

Változatlanul kell a helyzetet.

— Szálat tudósítónktól. —

Nagykanizsa, július 29.

Számos ízben hangoztattuk már, hogy a város lakáskérdése mellett a legnagyobb közönyösséggel halad el a közvélemény, mintha ez a dolog nem is tartoznék rá. Egy jól adminisztrált városban, ha már a

pótadók folytonos emelkedését meggátolni nem lehet, a legfontosabb kérdés az, hogy minél olcsóbb piacot s minél jobb, egészségesebb és olcsóbb lakásokat tudjon az adminisztráció a polgárságnak biztosítani. Egy város fejlődésének ez képezheti csak erős és biztos fundamentumát, már pedig a haladás, a fejlődés elősegítése legelső és legfőbb kötelessége a tanácsnak. Nálunk ez nincs így. A város fejlődését az öntudatos irányítás helyett rábízák a véletlenre. Hogy törhetetlen drágaság van, hogy a rettenetesen rossz lakások körül dühöng a házbérszóra, ezzel nem törődik senki, aki arra illetékes lenne. Hogy mennyire nem, ezt tényesen igazolja az a panaszos levél, amelyet ma küldtek be szerkesztőségünk-höz és amelyet itt leközölünk. A levél ezeket mondja:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Sziveskedjék b. lapjában, amennyiben közérdekűnek találja, szerény soraimnak helyet adni:

Budapest külvárosában, Kőbányán, a minap egy szegény ember, afelőtti elkeseredésében, hogy nem tudja az augusztusi lakbért előteremteni, kiirtotta a családját, meggyilkolta ártatlan gyermekeit. Néhány napig még sejtőnközött a szegény asszony fölött, aztán elfelejtjük s a tárgyalás napján már alig jut eszünkbe, hogy miért is irtotta ki a családját Molnár a postaszolgá? Azért mert jövedelmét jóval meghaladta a lakbér.

Szálljunk egy kicsit magunkba és vegyük úgy, hogy Molnár Nagykanizsán lett volna alkalmazva. Itt bizonyára nem követte volna el végzetes tettet, mert helyette meg tette volna azt a rossz, nedves, dohos levegőjű lakás.

Nagykanizsán egy rendes szoba, konyháért a külvárosban el kell fizetni 250—300 koronát, pedig itt alacsonyab-

bezésen, lassan, fáradtan, mint azok, kik naponta várják az Istenáldás megérkezését.

A férfi kegyetlensége azt kívánta, hogy a tehén szarvát egyik felől az asszony fogja, a míg ő lebukkosza. Valahányszor a szerencsétlen asszony megtagadta a kívánság teljesítését, a férfi mindannyiszor véresre verte. Tudta ezt az asszony s mostani állapotában kerülni akarta a verést. Rettenetes lelki küzdelem után, halálsápadt arccal odaállt az asszony, hogy az állat szarvát megfogja. Ha az anya szenvedése kihat a gyermekre, úgy annak e pillanatban meg kellett halnia!

Ott állt az asszony. A férfi rettenetes erővel emelte föl a szarvát, úgy hallottak a lélegzétvétel, mintha valamely földalatti sárkány léhigne.

— Gib aht! ... suttogott egy kétségbeesett asszonyi hang.

— Gib aht! ...

Odabenn a faszínben egy gyermekszív dobogása ismét megállt és szóra, úgy mint egykor a komédiák bódében. Elett és komédia összekapcsolódott a lelkekben s egyikben mindig látom a mániát. A komédiákban soha tudok zavartalanul nevetni, mindig látom hátterében a könyvet. S az életben soha tudok vigasztalanul kétségbeesett lenni, indig tudom, hogy van benne egy kis komédia. És tudom, hogy a nő életében benne van, hogy halnak, csöndesen mindig kériük kell valakit.

— Gib aht! ... gib aht! ...

Gib aht ...

Írta: Ádám Éva.

A falusi gyermek nem olyan körülmények közt nő fel, mint a városi. Annak sok mindent kell hallania az élet bajairól, nyomorúságairól, leplezetlen károsnak látszik is a gyermek mindentudása, később életrevalóbb, önállóbb ember válik a falusi gyermekekből. Ott van az mindenütt, ahol nem kell. Az urirandje is, a paraszti is. Csókos pajtás, verekedő pajtás valamennyi.

En is ott voltam mindenütt, ahol csak szükségem volt rám. Komédiások voltak a falunkban. Minden tudtam: Vagyaink netovábbja volt ide bejutni. Nem tudom ki a csodával szolgálhatunk rá jutalomképp arra a kifirtetésre, hogy elengedtek a komédiába.

Hé, hogy dobogott a szívünk, mikor végigdobáltak a falut a cifra rongyokba bujt vándorok!

Ese lett. A "cátr" zsufolva volt. Az előkelőség is ott volt. Minden tudománnyal kirukott a csoptrágó sereg. És amit végül láttam, ma is megborzongok. Valami vasalódeszka fölé lapot cipelték elő. Falunk lámasztották. Aztán jött egy hihetetlenül sápadt, kicsiny, beteg asszony. Előtte állt s vele szemben, meglehetősen távol egy férfi. Valami szénahóród kassát is vitt egy larka rongyot a látni lehetett, hogy tele van kékkel.

A férfi kivett egyet a pillanatnyi célzás után egy biztos mozdulattal elhajította. Ott akadt meg az asszony fekete haja fö-

lött, a deszkában. Aztán sorba hajlítta a késeket tovább s a halothalvány asszony teste későszorúval volt körülveve.

Nem tudom, a pajtásaim mit csináltak s minő érzelmekkel nézték ezt a földite bravúrát, de kétségbeesetten gyalázatos produkciót, de én kimeresztett szemmel, dermedten álltam helyemben.

— Gib aht! ... — szólt remegve az asszony a nekem úgy tetszett, valahonnan a másvilágról jön ez a bágyadt, elszánt, lemondó hang.

Szemem elől már eltűnt a rongyok círása, a komédiák bódájós világa. Szemem káprázni kezdett, kiáltani, vagy sirni akartam, de úgy éreztem, hogy egy kés ott fekszik torkomon. A fejembe pokoli hangok zibongtak, egyszer mintha fölmertem volna a szűleim hangját s a jegyző bácsit, mintha közbelepnének, hogy valamit betiltassanak. Aztán egy siri hangot hallottam ... gib aht! ... A többire nem emlékszem. Amint később hallottam, valahonnan a padok alul húztak ki s otthon napokig lázban sikoltottam ... gib aht! ... gib aht! ...

A gyermekielemek egyszerre megdőltek s lázban s korán megálltam, hogy mulatásaink mögött olykor vér folyik. S hogy aki komédiázik, az gyakran sir. S meg tudtam, hogy csak annak szép az élet, ki mélységeibe nem néz. És ahaem felejtettem el és gyakran hallom, amint suttogó, síró árnyak esdekelnek valakirez ... gib aht! ... gib aht! ...

Ott lakott, ottunk pár házsal lejjebb a mézárás. Orvós, vagy ruhész, vagy műfélékép. Brutális, rémes, véres alak. Amikor me-

sét mondtak nekem vérengző vadakról, földalatti szörnyekről, vörvő óriásokról, a gyermekképezetem mindig e mézárás személyében látta azt megtestesítve.

Az utódn se igen merem vele találkozni, szentül hittem, hogy megész.

Felesége egy igen intelligens arcú, halk beszédű, sápadt, fáradt, kicsi asszony volt. Nem tudom én, a gyermek honnan szedi hasonlatait, de mindig a Máriára gondoltam, mikor ezt az asszonyt láttam, vagy egy fehér csipkés, nyitott szemű halottra, aki mindig figyel...

Igy keverte lelkem a képeket. Az asszony vonzott a szomorú, csöndes fájdalommal, a férfi megrémített híres, vérengző, vad indulataival.

Ma sem értem, a soranak miféle tragédiája hozhatta össze, mint férj a feleség, ezt a két embert.

Tudtuk, hogy a mézárás mikor áll meg az öreg Csintától vett tehenet.

Jól értesülünk mindenről, mert a tehén ember leánykaja is járózótársunk volt, a mézárás is. S a mézárás leánya nagyon imponált nekünk, mert az anyja németül beszélt vele. Valahol a magában láttuk a kis német ivadékok, s hallgatunk rá. Elbujtatól minket abba a faszínbe, mely előtt apja le szokta bunkózni az állatokat.

Kivették a tehenet. A mézárás és a nagybófia, aki segédje volt. Irgalmas Isten! Micsoda véres alak volt az a székely, vérekező dagadt, háromkodó ember, amint rángatta maga után az állatot.

— Lúta! ... ordított most egy nagyot felesége után, aki lejtett a lépcsőn. Ne-

bak az ipari munkások bérei, kisebbek a napzárások és sokkal rosszabb a szolgai állásban levők javadalmazása, mint Budapesten.

Mint hogy pedig a jövedelmük nem tesz ki annyit, hogy ilyen lukszust megengedjenek maguknak, átengedik a csekély számú egészséges lakást, mint számukra meg nem engedhető fényűzést az irnokoknak, ők maguk pedig a nem sokkal olcsóbb egészségtelen, mindenféle betegségek csiráját tenyésztő lakásokat foglalják el.

Bátran merem állítani, hogy sehol az egész civilizált világon aránylag nincsen annyi egészségtelen, rossz lakás, mint Nagykanizsán. És ugyan mit tett eddig a tanács ennek a szegényteljes állapotnak, ha nem is teljes megszüntetésére, legalább csökkentésére? — Talán munkáslakásokat épített? Nem, erre sohasem gondolt! A lakbérket azonban folyton emelik.

Égeti a szégyenpir az arcunkat, hogy Nagykanizsán több száz olyan lakásban laknak, amelyeket egy jó gazda még is tállónak sem használna, mert oly nedvesek a falak és oly fullasztóan dohos, büzös bennük a levegő. Ilyen lakásban csak tudóveszes nemzedéket lehet nevelni.

Ezekért a hitvány odukért 200—240 korona bért fizetnek évenként, de a szegény emberek kénytelenek vele, — mert minden lakás ilyen — és ha egyiket otthagynak, esetleg még vizesebbe kelet majd mennie, miután kevesebb a kislakás, mint amennyi lakó van. Egy szobás, némileg is lakható üres lakás soha sincsen.

Tessék csak kérem a hatóságnak egy bizottsággal végignézetni az összes kislakásokat. Végtelen szomorú dolgokat fogunk akkor látni. De nehogy kitelepíttessék őket, mert nem lesz hova menni szegényeknek, miután nemhogy üres lakások, vagy munkáslakások, de még szükség-lakások sincsenek.

Ítéljétek meg a hatóságnak érelyesen közbe kell lépni. Építsen a város megfelelő számú munkás- és szükség-lakást. Előre kell gondoskodnunk arról, ha az államvasút megépíti itt a főműhelyt, úgy legalább 3—400 új kislakásra lesz szükség. Ez a kérdést a házberék egyszerű emelésével megoldani nem lehet, itt első sorban egészséges, jó lakásra van szükség. Ennek a kérdésnek a megoldását a spekulációra bízni nem szabad, itt magának a városnak kell cselekednie. Bármint is, de valamit ebben a kérdésben tenni kell. Agyorótni, elaludni hagyni nem lehet ezt a dolgot.

Országgyűlés.

Megszavazták a román szerződést.

Az alelnökök fizetése.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, július 29.

A romániai kereskedelmi szerződés tárgyalásának idejére a Ház levette rendes arculatját. A pár excellece gazdasági törvényjavaslat elintézéséig csak két pártra oszlott a magyar parlament. A 48-as és 67-es között való különbségek elenyésztek. Agráriusok vannak csak és merkantilisták, meg kevesen olyanok, a kik ezeknek a látásmódon ellentétes irányokat képviselő érdekeltségeknek luszájában nem vesznek részt.

A képviselőház mai ülésén Berzeviczy Albert képviselőházi elnök elnökölt.

Napirend előtt felszólalt gróf Károlyi Mihály és félremagyarázott szavai helyreigazítása címén szóló hírt. — Sándor Pál félreírta őt, — ugymond, — mert ő csupán a közvetítő kereskedelem egyes viszaidésait kárhoztatta, de nem gondolta a drágaságról általában a kereskedőket.

Ezután a román kereskedelmi szerződés tárgyalásai folytattak.

Gróf Bánffy Miklós a javaslat némely pontjának kilágazását kérte, amit a Ház

el is fogadott. Támadta a szövetkezeteket, amelyek szerinte a tapasztalatlan népek több kárt, mint hasznot okoznak. Szerényi azt mondotta tegnap, hogy az erdélyi kisipar a román vámháboru miatt pusztult el, ámde ez szölv szerint nem igaz. A javaslatot elfogadja.

Hieronymi kereskedelmi miniszter a javaslat elfogadását ajánlja. E törvény megfogja szüntetni a román vámháborút és romániai kivitelűnek utjából minden akadályt el fog hárítani. Valótlán, hogy osztály érdeket szolgálja a törvény, és hogy a kisipar érdekeit károsítaná. A mi kivitelünk Romániába nagyobb, mint Ausztriáé, s így Magyarországnak a nagyobb előnyökért nagyobb áldozatokat is kell hoznia. Ajánlja a javaslat elfogadását.

Haller István néppárti Sándor Pállal és gróf Bánffy Miklóssal szemben védi a szövetkezeteket.

Mezőssy Béla Kossuth-párti elfogadja a javaslatot. Csupán néhány részletkérdés ellen van ellenvetése.

Több szónok nem lévén, elnök a vitát bezárja s miután Pap Géza előadó a zárzó jogával élt, előbb általánosságban, majd részleteiben elfogadta a képviselőház a romániai kereskedelmi szerződésről szóló törvényjavaslatot.

Ezután a Ház a képviselőház alelnökei évi 12 ezer korona tiszteletdíját szavazott meg, mire az ülés véget ért.

Nagykanizsa az aviatikáért.

Megalakult a gyűjtő bizottság.

Megindult a gyűjtés.

— Saját tudósítónkól. —

Aradnak, Pécsnek, Újvidéknek dédelgetett kedvencét, Faludy Károlyt végre kezd megérteni és méltányolni Nagykanizsán is. Most már kilátás van arra, hogy az a hét-nyolcszáz korona, amelyre Faludy-nak gépe újja konstruálásához szüksége van, egybe fog gyűlni Nagykanizsán és így városunk közönsége legalább némileg rekompenzálni fogja azt a dicsőséget, — melyhez Nagykanizsát a zseniális feltaláló első felszállásával juttatni fogja.

Mint azt előre jeleztük, városunk urti társadalmá vette kezébe a most már köteleesszerű gyűjtés akcióját és hogy mily eredményesen, arról az a szép pénzösszeg tanuskodik, mely a közleményük végén részletezett alig néhány tételyi adakozásból máris összegyűlt. Az illusztris nevektől ajánlott adakozási felhívás a következő:

„Nagykanizsa város közönsége tanuja volt annak az emberfeletti fáradozásnak, lankadatlan, céltudatos fáradozásnak, melyet Faludy Károly nálunk is kifejtett és a közönség a tanuja annak is, hogy ez a fáradozás nem meddő, nem alkértelen. Ha Faludy kellő tőkéhez, mintegy 6—800 koronához jut, akkor elmondhatjuk, hogy fel van találva az első magyar repülőgép. E nagyszerű tény színhelye Nagykanizsa, ezért azzal a kérelemmel járunk a város közönsége közintézményei és magánosai elé, hogy tegyék lehetővé Faludy új, tökéletesebb monoplánjának megépítését. Faludy néhány hét múlva visszatér Nagykanizsára, addig a kanizsai iparosok elkészítik az új gép vázát a Faludy meg augusztus hó folyamán felszállhat Nagykanizsán, Faludy az első aviatikus lesz a világon, kinek a felszállás mindjárt első gépjével sikerült. Hogy pedig ez meg fog történni, erre nézve a legbiztosabb kilátásokat nyújtják a jelentégteljes tökéletlenül felszerelt géppel elért eredményei is.

Hivatást teljesítünk, ha pártfogásunkba vesznek egy zseniális ember tökéletlen ambíciójának, emberfeletti, céltudatos munkájának további sorsát.

A gyűjtött összegeket a Zala napilapban nyújtassuk.

Vécsey Zsigmond polgármester, Dedk Péter rendőrfőkapitány, Knortzer György, Eperjesy György, Pongor Henrik, Unger Ullmann Elek, Horváth György főgyimn. igazgató, Schwarz Gusztáv, Grünhut Alfréd, Tripammer Gyula és Hirschler Sándor.

A tegnap megindított gyűjtés eddigi eredménye a következő:

Zala szerkesztősége	30 K
Fehér Gyula	20 „
Pollák Henrik	10 „
Urbanek Károly	20 „
Elek Lipót	20 „
Mercur vasművek	40 „
Tripammer Gyula	10 „
Franz Lajos és Fiai r.-t.	30 „
Nagykanizsai takarékpénztár r.-t.	30 „
Nagykanizsai Bankgyűjtés r.-t.	20 „
adományozott, ami összesen 230 koronát tesz ki. A befolyó pénzeket naponta nyújtassuk.	

Elesett az első pofo.

Siófoki csendélet.

Pártos Sándor párba.

— Saját tudósítónkól. —

A minap nagy botrány történt a siófoki gyönyörű Strandon. Este félnyolc óra tájban, mikor a Balatonon gyönyörű szélcsendes idő volt és a fürdővendégek boldogan sétálgattak, egyszerre a parton nagy zúrvavart támadt.

A vihart két uri ember okozta, a kik közül az egyik bottal támadt a másikra. Verekedés, sikoltózás, botrány és párba lett a dologból és ezzel megszületett Siófok ezidei szenzációja.

A botrány története a következő:

Ezelőtt körülbelül tíz napja Körmendi Jenő, a Generali biztosító-társaság Siófokon nyaraló tisztviselője, minden pénzt elkölthötte és ezért egyik jó ismerősehez Pártos Sándorhoz a Nagykanizsáról alig néhány hónapja Siófokra származott magántisztviselőhöz fordult, a ki a siófoki takarékpénztár hivatalnokja.

— Kérlek, kedves Sándor — mondta Körmendi — adjál kölcsönt holnapig husz koronát.

Pártos szónéklől a tárcájába nyúlt és átnyújtott Körmendinek husz koronát.

Ezután minden a rendes keretében folyt tovább Siófokon és Pártos nyugodtan várta vissza a husz koronáját.

Körmendi azonban valószínűleg megfellekedett a dologról és sem másnap, sem a következő napokon nem küldte vissza Pártosnak a husz koronát. Pártost bosszantotta a dolog és csüörtökön nyílt levelezőlapot küldött Körmendinek, amelyben visszakérte a husz koronát, azzal az indokolással, hogy nagy szüksége van rá.

Másnap este félnyolckor, mikor mindenki a strandon sétált, Pártos, a ki nővérével ment karonfogva, szembe találkozott Körmendivel. Körmendi, akit nagyon bosszantott a nyílt levelezőlap, magához intette Pártost és minden teketória nélkül így szólott hozzá:

— Csak azt akarom mondani, hogy egész közönséges gazember vagy.

Pártos halottihalvány lett, elővette sétapálcáját és ültelgelni kezdte Körmendit. Pártos nővére sikoltozva rohant fivéréhez és a verekedők körül csakhamar nagy csoportosulás támadt.

A verekedésnek kardpárba lett a következménye, a melyet vasárnap, kora reggel viték meg a felek a Podor Károly vívómester siófoki vívótermében. Négy peitl uri ember segédkezett, akik meglehetősen könnyű feltételekben állapodtak meg és erős bandázst raktak a felekre.

A felek többször hevesen összeesaptak és a vége az lett a viadalnak, hogy mind a ketten könnyebben megsebesültek.

A két viaskelő nem békült ki, ellenben Körmendi még a párba előtt visszaküldte Pártosnak a husz koronát.

Ez a siófoki husz korona szomorú történet.

Hírek.

— Pénzügyi bizottsági ülés. Hétfőn, augusztus hó 1-én délután fél 6 órakor pénzügyi bizottsági ülés, lesz melynek programján az új állami iskolaépítések versenytárgyalásának ajánlatai szerepelnek.

— Tanítói előlépés. A közoktatási miniszter Szuhász János balatonfüredi állami polgári iskolai helyettes tanítót ugyan ezen intézetnél a XI. fizetési osztályra sorozott segédtanítói léptette elő.

— A Franz Lajos és Fiai részvény-társaság. Tegnap közleményünkre vonatkozólag arról értesítettek bennünket, hogy az alapítók kizárólag családtagok továbbá, hogy a részvénytársaság létrehozásában Pongor Henriknek van legnagyobb érdeme, aki, mint ügyvezető-igazgató, a részvénytársaság jegyzésére, az igazgatósági tagokhoz hasonlóan feljogosított.

— A sport férfiu. Muraköz egy sok oldalú, kedves emberének egy új vonásáról van ez alkalommal szó. Peczek nagyságos ur mostanában sportol. A lovagló sportot űzi; még pedig igen különleges módon. Szakít minden régi szokással. Men

ig például Jézus számaron vonult be Jeruzsálembe, miközben megvárta a sorompó felnyitását, addig Peczek plébános ur ruganyos hintójába két táltost fogva járja be fárájának községeit és ha ebben egy közbiztonsági szempontból köteleesszerűen lezárt vasuti sorompót talál, akkor elkezdődik az ő sportja: lovagol.

Lovagol a vasuti sorompón, sorompót kezelő szegény vasuti baktéron, lovagol mindenben, ami ezzel kapcsolatban van, fáradhatatlan, de eredményt nem termő kitartással. A sorompó-ört panaszkönyvbe írja, feljeleníti, felakasztja, kerekbe tör, lenyakazva, az összes halálemeken keresztül vezetve, végül megbizottakat állít a sorompó elé, kik annak lezárását és felnyitását ellenőrzik, erről jegyzéket vezetnek, azt neki átadják. És aztán lovagol újra, azaz hogy jelent átlomásnak és talán öfelségének is, hogy a vasuti sorompó a túszereszténygyörgyi átjárónál 9 óra 20 perctől 9 óra 30 percig le volt zárva. Mi történt volna, ha véletlenül a plébános urnak ezen időben át kellett volna jönnie: 10 percet kellett volna várnia. Ezt meg elgondolni is borzasztó, mi minden történhetik tíz perc alatt. S ez annál szörnyűbb, mert egy ízben csak két percig állott a sorompó előtt, ez is elég volt arra, hogy jó magyar zabon nevelt lova a vízzel teli árokba döntse. Talán innen is kelt a sorompó és a sorompó őt elleni mélységes ellenszenv és jött meg a kiváltsportférfiu kedve a lovaglás ilyen különös nemére.

— Automobilizercserecsellenség. Kesz helyről úti tudósítónk, hogy a Keszthelyi Hévíz között közlekedő egyik automokedden Cserszegtomaj alatt neki m egy kocsinak. Az összeütközés következtében az automobil is meg a kocsi feldúlt s mindkettő megrongálódott. utas megsebesült.

— Polgármesterek vasuti jegy. Mióta a polgármesterek kongresszusai tartanak, a városfők sürin kénytelenek a fővárosba utazni. A vasuti jegyek nagy sulyal nehezdednek a polgármesterekre, akik az ilyen közügybe utazásaik költségeit a magukéból lenek fedezni, az államtól mindössze jegy engedményt élveznek. A polgármesterek most szolidárisan arra kéri a kedelmügyi minisztert, hogy a közszeli utazásaik alkalmára teljes azgyet kapjanak. A polgármesterek teljesen mellányos és jogosult.

— Házviselő nem lehet kötelezni az köteleessége teljesítésében s az államgálatában fölmerült és nem is jelen költségeiket a sajátjából fedezni miniszter minden bizonnyal megelbírálta tárgyalva lesz az ügyet ad a polgármesterek kérdésnek.

Máv. Üzletvezetőség Kaposváron
 umról a minap írtunk, a kereskedelmi miniszteriumban most ismét aktuális lett az új államvasuti üzletvezetőségek, főlélek kérdése. A Dunántúl amely a egyformább, leggyorsabban haladó rész az országnak, két új üzletvezetőséget kap, mert a meglévő nem bírják lebonyolítani és rendtartani az egyre növekedő forgalmat. Alig hogy ismét komolyan hozzálátott a miniszterium a terv tanulmányozásához, Győr azonnal megmozdult, hogy az egyik üzletvezetőséget megkapja. Megbízható helyről értesülünk, hogy a másik dunántúli üzletvezetőséget Kaposvárra tervezik, mert Pécsnek nem adhatják, Pécs nem elegendő vasúti központ. — A miniszteriumban odavillanok, hogy a terv még tanulmánytárgya, de annyit beismernek, hogy eddig Győr és Kaposvár a komoly jelöltek. Bizonyos oldalról azt a lehetetlen eszmét is hangoztatják, hogy a Kaposvárra tervezett üzletvezetőséget esetleg Dombóvárra juttatják. Ez nemcsak méltánytalanság lenne, de képtelenség is. Dombóvár lehetetlenség lenne elhelyezni az üzletvezetőség személyzeit, mert ott sem megfelelő lakások, sem iskolák nincsenek.

Kinevezések a honvédség tartalékában. A király augusztus 1-i hatállyal Kákósy Ágost Gusztávot és Descovich Brunót, a nagykanizsai 20. honvéd gyalog ezred tartalékos hadapród jelöltjeit tartalékos hadapródokká léptette elő.

Uj gabonakereskedő Nagykanizsán. Tegnap óta ismét egy új gabonakereskedő cég van Nagykanizsán. Polidák M. Emil az új gabona- és bizományi üzlet tulajdonosa, ki ezelőtt Danneberg és Weisz cég alkalmazásában működött és szerzett szakszerű ismereteket. Az új cég irodája a Fő-ut és Sugár-ut sarkán lévő Babochay-ház első emeletén van.

A marburgi lakodalom. Egy Murakirályon lakó igen gazdag földmivesnek rokonai vannak Marburgban, hova lakodalomba volt hivatalos. Öreg és beteges ember lévén, maga helyett két férjhez menő leányát küldte el. A lányok egyszerű ruhába öltözve kezükben batyuval, utra is kettek, de Csáktornán az a kelemetlen meglepetés érte őket, hogy a határrendőrök marburgi vasúti jegyük dacára, kivándorlóknak nézték és mind kettőt letartóztatták. Hiába bizonyították, hogy minden kivándorlási szándék messze van tőlük, a határ bűzű őrei nem voltak meggyőzhetőek. És amíg Marburgban vígan szólt a muzsika, addig a mulatni indult két ártatlan leány sírva várta a határrendőrség fogságában a hivatalos eljárás befejezését. Ennek pedig az lett a vége, hogy hogy a körjegyző személyesen ment el Csáktornyára harmadnap és hozta haza a piruló kisírt szemű leányokat, kiknek öröklék emlékeztetés lesz a marburgi lakodalom.

Elveszett okiratok. Tambás Lajos balatonszentgyörgyi segédjegyző néhány nappal ezelőtt Budapestről Somogyország felé utazva, a somogyiszlai állomáson 11 drb okmányt és pedig 1 drb jegyzői oklevelet, 1 drb katonai kinevezési okmányt, 1 drb működési bizonyítványt, 1 drb érettségi bizonyítványt, 4 drb hatósági bizonyítványt, 1 drb keresztlevelet, 2 drb látogatási bizonyítványt, egyik a tiszoltó tanfolyamról, a másik pedig a mentő tanfolyam látogatásáról szól, elvesztette. A károsult kéri a becsületes megtalálót, hogy az okmányokat a nagyutadói járási főszolgabíróságnak adja át.

Vasúti munkások gyűlése. A nagykanizsai vasúti munkások ismét szerkeszkednek. A jövő vasárnapra, augusztus hó 7-én tervezik négyülésüket, melyet a Lisslingi sóércarnok helyiségében tartanak délután 3 órakor. A rendőri bejelentés szerint a négyülés tárgysorozata a következő két pontból áll: 1. Míg van a délvasúti munkásoknak szűkebbük az egyesítési és gyűlésekre jogra. 2. A vasúti munkások helyzete. A rendőrkapitányaság a munkágyűlés tartását megengedi.

Az iparkamarák külföldi utazási ösztöndíja. Az iparosok képzése szempontjából felelte Bóvcsa Lévén, hogy a külföldi ipari viszonyait tanulmányozzák és az ott tapasztaltakat itthon értékesítik, a kereskedelemügyi miniszter minden hazai kereskedelmi és iparkamara területére egy-egy 600 (hat száz) koronás iparos utazási ösztöndíjat alapított. A folyó évre vonatkozóan ezen hat száz koronás ösztöndíjra a miniszter leirata folytán az iparkamarák a ezek között a Nagykanizsai illetékessége körében tartó soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdetnek. A pályázati kérvények, melyeknek a folyamodó lak helyi, családi és vagyoni viszonyait, előképzettségét, nyelvismeretét, erkölcsi magaviseletét, esetleges tanulmányait, az általa nyelt már elnyert kitüntetésekét és végül az ösztöndíj elnyerése esetén általa teendő utazási irányának részletes megjelölését, valamint azt is kell tartalmazniok és okmányilag igazolniok, vajjon folyamodó katonai kötelezettségének eleget tett-e már és vajjon biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban, vagy műhelyben való alkalmaztatása, esetleg valamely külföldi szakiskolában leendő felvétele, folyó évi szeptember hó 10-ig nyújtandók be a kamara elnökségénél vagy küldendő be annak címére. Megjegyzendő, hogy ösztöndíjnak kötelezettséget kell vállalnia aztán, hogy az ösztöndíj különbeni visszafizetésének terhe alatt hazájába vissza fog térni és külföldön szerzett ismereteit itthon fogja értékesíteni. Azok, akik katonai kötelezettségüknek még nem tettek eleget, vagy az alul véglegesen felmentve nincsenek, az ösztöndíjra nem számíthatnak. A kis-korúknál atyjuk, illetve gyámjuknak kell kezességet vállalni a fenti kötelezettség betartása tekintetében. Sopron, 1910. évi július hó 27-én. A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében: Uleitz József s. k., kir. tanácsos elnök. Dr. Taitz Károly s. k., titkár.

Sórárpavaszár. A borsodmegyei gazdasági egyesület több mezőgazdasági érdekképviselettel és a miskolci kereskedelmi és iparkamarával karöltve folyó évi augusztus hó 23-án Miskolcon országos sórárpavaszárt rendez. A vásár a vár megyeház nagytanácstermében fog megtartatni. Az eladások a vásárhelyiségben kiállított minták és bejelentési ívek alapján történnek. A vásár üzletszabályzatát és a bejelentési íveket levélbeli megkezdésre a borsodmegyei gazdasági egyesület titkára hivatala (Miskolc, Széchenyi-utca 49. szám) az érdeklődőknek készséggel megküldi.

Baromfigyógyítás ingyen. A baromfibelegések legtöbbje ragályos és járványos. Ez okból a gondatlan kistenyésztők a beteg baromfiakon, ha potom áron is, megigyekeznek tudni. Piacra viszik a ragályos betegeket, nem gondolva arra, hogy a járvány széthurcolásával ezeket erő kárt okoznak a közvagyonban. Makó város rendőrkapitányja, hogy baromfibelegések járványos terjedésének elejét vegye, először is a piacra kerülő és eladásra szánt baromfiakat szakemberrel megvizsgálattja és a betegeket elkobozza. Kidobolattas és körendeleit kiragasztása által pedig fudomására adta a város közönségének, hogy a baromfibelegeségről bármikor naponta délelőtt 11-12 óra között tanácsadó áll rendelkezésre teljesen ingyen. A beteg baromfiak részére pedig ingyen osztogatnak gyógyszerit. — Kormányrendelet hiányában óhajtanó volna, hogy a járványos baromfibelegések korlátok közé szorítása végett a nagykanizsai hatóságok is ilyen övszabályokat alkalmazzanak.

Színház és művészetek

(—) A vidéki színészet rendezése. A vidéki színészet szervezetében az őszel kezdődő színházi évad több újítást hoz. Festetics Andor gróf országos színészi főfelügyelő a színházlatok kerületi rendezésében is több reformot vill keresztül. A legnevezetesebb ezek között az, hogy a

kerületi igazgatók számát tízről hétre redukálta. A zala-somogy-toina-baranyai kerületnek a jövőben is Fehér Vilmos marad az igazgatója.

(—) Művész est. Kalmár József az operánáz énekes, Kalmár Béla operanékes és Baksay Rózsaika színművész szombaton a keszthelyi Hullám szálló nagytérében hangversenyt rendeznek.

(—) Elázott szinkör. Akik az imént elmúlt kanizsai színészezon idején egyszerűen nyitott esernyők alatt voltak kénytelenek végignézni az előadást, vigasztalja azokat ez a híradás, melyből az tűnik ki, hogy másutt is van lyukas tetejű árca, nemcsak Nagykanizsán. Nagyváradról írják ugyanis, hogy a vasárnapi felhőszakadás alkalmával nagy károkat szenvedett az ottani nyári szinkör. A szinkör deszkatelefeletlen keresztül beestett az eső a nézőtérre és a színpadra, ahol a „Lili” című operettet adták és a közönség, valamint az előadó színészek kénytelenek voltak esernyő alatt menekedni keresni a nagy zápor elől. Az összes díszletek eláztak és hasznavehetetlenné váltak. A kár mintegy 4 5000 koronára tehető, amely egészben Erdélyi igazgatót sújtja, mert a díszletek egy része a sajátja volt, másrészt a város díszleteit köteles sértetlenül visszatadni.

Táviratok.

Kozma Andor államtitkár.

Budapest, július 29. A képviselőház folyosóján az a hír terjedt el ma délelőtt, hogy a kormány a közoktatásügyi államtitkári állást csak az ősszel fogja betölteni. Az állásra Kozma Andor jeles író és publicista van kizemelve, aki egyszersmind a magyar protestáns egyház egyik vezető embere és „Az Újság” című lapnak főmunkatársa, ahol Koboz és Andronikus név alatt jelennek értékes verses és prózai dolgozatai. Kozma, aki legutóbb Körmenen Beck Lajos Justh-párti képviselőt szemből kisebbségben maradt, Szarvason lép fel képviselőjelöltként, hol Zsilinszky Mihály volt közoktatásügyi államtitkár kettős mandátumának egyikéről leköszön.

Elmaradnak a királygyakorlatok.

Bécs, július 29. A legfelsőbb hadvezetőség ma elhatározta, hogy az ideai magyarországi és ausztriai katonai nagygyakorlatok elmaradnak. E határozat oka a kedvezőtlen egészségi viszonyok a hadsereg ember és loálimányában.

Székel Bertalan haldoklik.

Budapest, július 29. Székel Bertalan az európai híradó festőművész és a Képzőművészeti akadémia igazgatója mátyásföldi nyaralójában haldoklik.

Halálveszedelem a Balatonon.

Siófok, július 29. Fischer Lajos budapesti építész, aki családjával Siófon tündözik, tegnap délután a Balatonban uszált. Eközben görcsöt kapott és fudokolva elmerült. Doktor Odón budapesti bankhivatalnok és Graf orvos utána uszáltak és nehéz küzdelem után kimentették a vízből a fudokliót.

Leoltte a feleségét.

Léva, július 29. Schlitz János tekintélyes szabomester nejevel őszekocconván revolvert rántott és feleségét három lövéssel agyonloltte. A gyilkos férjet letartóztatták.

Járnak a vonatok Szolnok-Dobókában.

Dés, július 29. A tegnapielőtti árvíz a vasúti töltéseket számos helyen elmosta, miáltal a vasúti összeköttetés a megye nagy részében megszakadt. A naszód-óránai vonalat maig sem sikerült helyrehozni, s azért ott a forgalmat bizonyítalan időre beszüntették.

REGÉNY.

CSEREY ILONA.

Írta: Rovenszky Árpád.

Még ma sem tudom magamnak megmagyarázni, hogy honnan vettem annyi bátorságot, mikor mámoros perceimben egy hallatlan vakmerőségre vetemedtem. Midőn epedve sugtam a fölébe, hogy szeretem és hogy elkísérem Bécsig. Magam is megjedtem arcátlanúságon, mert boitránytól, legjobb esetben egy pofontól tartottam, de... nem történt semmi. A leányka nyugodtan felhajította borát, mintha nem is hallotta volna tisztességtelen ajánlatomat, de azután rám vetette csodás ragyogásu szemét, hamiskásan mosolygott és nem felelt. Halgatlását beleegyezésnek vettem és ész nélkül rohantam a pénztárhoz, hogy magamnak jegyet váltassak. Mikor pedig később beszéláshoz csengettek, a feltűnés elkerülése végett most-már karöltve látogtunk az étteremből. Mindenki fiatal házasságok tarthatott volna mindeket, oly szemtelen bátorsággal törtünk utat magunknak a tömegben...

— Szép egy pár lehetetek...
 — Ha a történet igaz, ez úgyis csak Belezny Sándorral történhetett meg...

— Hiába ugratok... megtörtént és nem sajnálom... Borralvót adtam a káloznak, amelynek fejében külön fölket kaptunk. Ideálom kényelembé helyezkedett, a lámpára ráhúztam az ellenzót és lezártam az ajtót.

— Aztán?
 — A szakaszra, mint költőiesen mondani szokták, titkos felhívomly borult és a vonat nyolcvan kilométer sebességgel robbogott velünk a sötét éjszakában Bécs felé...

Belezny Sándor elhalgatott és kíváncsian leste a történet hatását, de a beteg csalódva néztek egymásra.

— Hol itt az ostobaság? — kérdezte végre tőle az egyik beteg, akit a történet vége sehogys megelégtett ki.

— Sándor, maga most becsapott minket, — folytatta az egyik nő bosszusan és megfenyegette a legyezőjével.

— Ez a vége?... És az ostobaság?... ostromolták a többiek.

Belezny Sándor még egyszer végignézt a háborgó sokaságon, azután magásra emelte pezsgős poharát és felkacgva, sejtelmén hangon megmagyarázta: — Az ostobaság hölgyeim és uraim abban volt, hogy Bécsig váltottam magamnak jegyet, holott Bánhidig elég lett volna... Most pedig legyenek nyugodtak, hogy ezt is elárutam önöknek...

Harsány kacagás követte a fiatalember szavait. Az ukac önelégületen mosolygott, a hölgyek pirulva rejtették el arcukat asztaluk mögé, zsebkendőket, legyezőket mögé. De azért akadáltak, akik egyenesen megbotránkoztak a történet végén. Belezny Sándor azonban csak a vállait vonogatta és egykedvűen mondá:

— Miért voltak kíváncsiak?... Én nem akartam tovább mondani... Mit ingerelték az alvó orosziát?... máskor kérem legyenek óvatossabbak...

— Nagy kópé lehetett...

— Fialat voltam.

— A történetből sejtem Belezny ur, — mondá az egyik nő neheztelve — hogy ön sohasem vette komolyan a nőket...

— Miért is vettem volna? Mi érdemset tudtam volna a nőkről?... Legfeljebb csak annyit, hogy egy rettenetesen magas sarku cipőben kezdődnek és egy iromba modern kalapban végződnek, s a közbeeső részt egy ravasz számításal hatásvadászatra alkalmas módon megseksztelt kétszáz, négy száz, ezer koronás szabószámlába burkolt és szörnyen fel-szalagozott érzéketlenség tölti ki...

Ezt már nem tűrhették a hölgyek. Si-valkodtak, felugráltak helyeikről, asztaluk mögé, kényergalacsíkokat dobáltak Belezny Sándor felé és a háborgó kedélyek csak akkor csendesedtek le, mikor a fiatalember kijelentette, hogy egész este nem szől egy szót se...

Belezny Sándor meséje akaratlanul is befutott Kovács Dénes és Cserey Ilona felé.

Elsőre mind a ketten csak elvették figyelték oda az elbeszélő szavaira, de a halgatóság köréből felhangzó kacagásra, egy öntetelt nő sikoltására már ők is felkapták fejüket. Kovács Dénes volt az első, aki észrevette magán, hogy nem haragszik már Belezny Sándorra és hogy ő

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

— és hölgyhajóknál, közönségnél, székborbetegségnél, vörhemenyél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Farmaceuta vezetésű kórházban, — Képzett kezelőszemélyekkel és gyógyszerkészlettel.

SOMLYI-ÉS-ÁRÓK Nagy-Lételek Kórház-Terápiaközpontja, Budapest, V. kerület, Károlyi R.

s a többiekkel együtt nevetett. Később Cserey Ilona is figyelni kezdett, pirulva, zavartan. Néha-néha nem jól érejte Belezna szavait; sem azt, hogy miről van szó és ekkor mosolygással palástolta zavartát. S míg a többiek hangosan felcagagtak a fiatal ember csattanós befejezésén, ő fel sem mert pillantani a tárgyára mellől.

Kovács Dénes egy ideig komoly arccal tűnődött valami fölött, de azután idegesen hátravetette fejét és Cserey Ilonára nézett, mintha annak arcvonásából akart volna olvasni. A leány szerelmesen nézett vissza rá, mire Kovács Dénesnek hirtelen jó kedve kerekedett, mosolyogva fordult Cserey Ilona felé, teletöltötte a leány poharát és a magáét is habzó pezsgővel, kocintott vele, egyszerre felhajtotta és üresen tette vissza az asztalra a poharat. Cserey Ilona pedig alig nedvesítette meg ajkait a pezsgővel.

A fiatal ember azután odahajolt a leányhoz és bizalmasan, suttogó hangon beszélt hozzá, hogy a többiek meg ne értsék.

— Idestova már három esztendeje annak kedves Ilonám, hogy pezsgőt ittam. Annakelölte sokat ittam. Nem voltam ugyan sohasem részeges természetű, de a kényszerűség erőszakolt az ivásra. Kényszerűségeitől ittam Ilona... A bánatomat fojtottam bele az alkohol mámorába. Szüleim szegények voltak és mikor meghaltak, nem hagytak rám semmit. Emiatt azonban még nem estem volna kétségbe, mert akartam és szerettem is dolgozni. A magam erejéből akartam felelelni és majdnem megölt a kétséghezes akkor, mikor azt kellett tapasztalnom, hogy legjobb igyekezetem mellett sem tudok valamire vergődni. Később pedig még szomorubbá vált a helyzetem. Megszülettek a csodás szépségű álmaim, amelyeket minden áron valóra akartam váltani. Akkor kétszeres erővel dolgoztam bennem a meggazdagodás vágya, de a kegyetlen sors úgy határozta, hogy álmaim mindvégig szép, de elérhetetlen vágyak maradjanak. És én előre láttam bukásomat...

— Miért Dénes? — kérdezte Cserey Ilona részvétellel.

— Nem tudom, de megérezttem. Mások azonnal eldobták volna maguktól az életet, mint fölösleges terhet, nekem nem volt erőm ilyesmire. Mások a különféle

önpusztítási módokat között, az ölcső, gyorsan ölt pálinkába temették volna kétségbeesésüket, nekem ehhez sem volt bátorságom... Féltem a delirium tremens rettenetes kínjaitól és inkább egy másik, egy szelidebb módszerhez folyamodtam. Az én álmaim nem voltak közönséges álmok; nem voltak az elcsigázott ész szünetei, hanem oly magasztos, lelketemelő illúziók, melyek nagyon is megérdemelték, hogy a teljes szétfoszlás előtt a lassan ölt, de annál fenségebb mámorban leljék halálukat.

— Mik voltak azok a szép álmok?

— Most már minnek is mondanám?... Elég az hozzá, hogy akkor adtam magamat az ivásra. A pezsgő sokkal finomabb valami, mint a közönséges pálinka. Az előbbinek visszahatásában is megmarad a kellemes, andalító mámor, míg az utóbbi után bizonyos fanyar utóíz tapad az ajkunkra, mely azonnal megmérgezi és megöli az egész illúziót. Ezért választottam én a gyönyörű pezsgőt... Álmaim nélkül nem volt életemnek semmi célja s nélkülük nem is akartam élni... De különös... Amióta ide kerültem ebbe a szanatóriumba, azóta nem kívántam meg az én régi jó barátomat, a pezsgőt, mely fájdalomaimban is mindvégig hűségesen kitartott mellettem... De ugye kedves Ilona, hogy ma kipótoljuk? A többiek is minket éltettek, ígyunk tehát mi is a mi szerelmünkre... leendő boldogságunkra... Ígyál Ilona, lásd én is iszom... Ígyál...

Cserey Ilona megdöbbent nézett a fiatal emberre és alig ismert rá, annyira megváltoztatta arcvonásait a szomorú visszaemlékezés hatása. Kovács Dénes szeméi a beszéd közben kitágultak és szokatlan lázas tűzben égtek s arca valami sajátos, nála sohasem tapasztalt szenvedélyben, szinte csúnya kifejezésben torzult el. Kezét többször rászorította mellére, valahányszor a fojtó fájdalomakat akarta csillapítani és olykor nem mert Cserey Ilona felé tekinteni... Mikor kezében tartotta a pezsgős poharát és szinte gúnyos mosolygással bámult a gyönyörű, aranyárga folyadékra, határozottan olyan ember benyomását keltette, mint aki a vesztét érzi.

(Folyt. köv.)

Közigazdaság.

Távirat.)

Budapest, 1910. július 29.

Készáru-árak:

Változatlan.

Határár-árak:

Buza októberre 9.43, buza 1911. áprilisre 9.72.
rozsa októberre 7.10, zab októberre 7.17, tengeri
juliusra —, tengeri augusztusra 5.54, tengeri
1911. májusra 5.66, repce augusztusra 12.50.

Főszerkesztő: Szalay Sándor.

Felolós szerkesztő: Nagy Samu.

Tanuló fizetéssel
felvétetik.
Steiner Mór órásnál.

Tejet vesz bármily nagy mennyiségben, A Bécsi „Agricola” tejszövetkezet részére **HAAS VILMOS** fűszerkereskedő, Nagykanizsán. Tessék ajánlatot tenni bármelyik állomásra szállítva is. 4112

Naponta
frissen pörkölt
kávé

háromféle nemes kávéfajkeveréke

kilónként frt 2.10.

Drogeria a Vörös kereszthez
Nagykanizsán. 2674

FIGYELEM.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Fő-ut 15. sz. alatt lévő, régi jó hírnévnek örvendő

fehérnemű-tisztító intézetemet
a legújabb villanyerőre berendezett

vasaló-géppel

szereztem fel. — Főlétségesse vált tehát a fehérneműeknek és gallérok tisztítás végett Bécsbe és Pestre való küldése, miután ezen felülmúlhatatlan gépem által **tiszta munka**, valamint pontos kiszolgálás tekintetében, a versenyt bármely fővárosi céggel felveszem s a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. — Kérem egy próba által fentiekre meggyőződni.

Mayer Klotild fehérneműtisztító.

Építkezők figyelmébe.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű építő közönség szives tudomására adni, miszerint új építkezést, régi épületek tartozásait és az összes építkezési szakhoz tartozó **tervek**, bármilyen **rajzok**, **költségvetések** és **elismarolások**, mind azt már évek óta keresztem és jutányos és kedvező feltételek mellett készítettem, ezáltal is felkérem az építési szándékozó n. a. közönséget, hogy bármely terv kivite éhez a legnagyobb bizalommal hozzám fordulni kegyeskedjen, gyakorlatom előre biztosítja legnagyobb megelégedését s kérem nagybecsű pártfogását

maradok teljes tisztelettel

Mankovits Jakab

okleveles építő és építészeti vállalkozó
Nagykanizsán, Kinizsy-utca 21. sz.

Mindenféle nyomtatványt

üzleti könyvet, művet izlésesen készít és bármilyen nyomdai munkát elvállal a ZALA r. t. nyomdája. Felvételi iroda a Zala kiadóhiv. és szerkesztősége:

KAZINCZY-utca 3. szám alatt.

Telefon: 78.

Telefon: 78.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYKANIZSA
Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

A közlönyökkel és a közleményekkel a szerkesztőséghez kell küldeni. — Kéziratok megőrzése nem vállaljuk és névtelen leveleket nem tesz figyelembe a szerkesztőség.

Művelődési és nyitott díjtáblázat szerint vesszük a kiadóhivatalt.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben	Postai
házhoz hordva	székhelyi díj
Egy óra 1.20 K.	Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 3.50	Negyedévre 4.30
Félévre 7.	Félévre 8.
Egy évre 14.	Egy évre 16.

Egyes szám ára 5 fillér.

Művelődési, hál. kimutatások és magán közlemények soronként 50 fillér.

Ejegyárak és események értékesítési díja: 5 korona. Köszönetnyilvánítás 6 kor.

XXVII. évf. 167. szám.

Nagykanizsa, vasárnap, 1910. július 31.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda Rt.

A méregdrága Nagykanizsa.

Igy nem lehet fejlődni.

A kapuk előtt az ellenség.

— Saját tudósítónktól. —

Amikor a koalíciós kormány kifáradt a meddő munkában, amikor látta, hogy a közvélemény telkesedése a fagypontra szállt le, végre elhatározta magát, hogy produkáljon erre lép és egyelőre alkotásait maradandóvá teszi képzelt uralmát. Ez a maradandó alkotása pedig a piac megrendszabályozására irányuló élelmiszer-újszóra törvény lett volna.

Az egész magyar sajtó hozsannával üdvözölte Wekerle, Kossuth és Darányi miniszterek rendeleteit, amelyek arra utasították a városokat, köztük Kanizsát is, hogy a kormány tájékoztatására, az embrióban levő élelmiszerújszora-törvény életelikszerűen adatokat gyűjtsenek, javaslatokat tegyenek: miként is lehetne megrendszabályozni a gyomor legnagyobb ellenségeit — az élelmiszerújszorásokat.

Nagy örömmel fogadták a városok ezeket az egymalomban örülő rendeleteket. — Sajnos, a balkezes kormány ebben a sürgős kérdésben is csak megmaradt a kezdeményezésnél, az embrióban levő törvény meghalt, mielőtt megszületett volna.

És városok lakosságának megélhetése napról-napra nehezebb lesz, az élelmiszerújszorások lukszussá fejlesztették a láplálkozást és a „Miatyánk”-beli mindennapi kenyérért is hozzájuk kell könyörögnünk, hogy megkaphassuk.

Most azonban történt valami, ami elsősorban is a városok figyelmét van

hívta felhívni a piac kérdésének országos rendezésére. A rivális városoknak a köztisztviselők, állami hivatalok elhelyezése körüli, már szinte bántó és visszatetsző versenyébe ugyanis szintén beltről a legnagyobb hatalom: a gyomor!

Kassa város, mely nesztét véve a máv. igazgatóság decentralizációjának, sorompóba lépett, hogy az üzletigazgatóság-hoz jusson. Ez a törekvés a kormány részéről úgy látszik méltánylásra is talált, mert — mint egyik kassai lap írja — a miskolci üzletvezetőség megszüntetésével Kassát szemelték ki az egyik üzletigazgatóság székhelyéül. — Kassa szép reményeit azonban alighanem zé fogja osztalni a próai gyomor, mely eddig nem szült bele a városok koncertjébe, de most veszedelmes ellenséggé jelentkezik.

Egyik kassai lap munkatársa ugyanis a máv. miskolci üzletvezetőségnek egy tisztviselőjével beszélgetést folytatott, aki a következő nyilatkozatot tette:

— Szóba került már a miskolci üzletvezetőség tisztviselői körében egy szűkebb körű szakértelem kapcsán a miskolci tisztviselőknél Kassára való áthelyezése, mire számosan a leghatározottabban kijelentették, hogy a terv megvalósulása esetén memorandumban fordulnának a kormányhoz, hogy Kassára való áthelyezéskor tekintsen rá, mert Kassán olyanok a megélhetési és lakásvizonyok, amelyek csóddal fenyegetik a tisztviselőket és nyomorral a családjaikat.

Ez a nyilatkozat gondolkodóba kell, hogy ejtse a „drága városokat”. Külön-

sen a nagykanizsai tanács figyelmébe ajánljuk e nyilatkozatot, mert nálunk eddig a toronyajla urai a köztisztviselők, az állami hivatalok elnyerése körüli versenyben szintén számításra kívül hagyták — a tisztviselők gyomrát.

Mióta miénk az a dicselet elsőség, mely a magyar városok névsorában drágaság tekintetében mindjárt Budapest mellé állítja Nagykanizsát, a Zala nem egyszer sürgette valami hatósági intézkedés fogantatását, mely energikus kézzel utját vágná a nagykanizsai élelmiszerújszóra egyre veszedelmesebben tolokodó garázdálkodásának.

A miskolci vasuti tisztviselők nyilatkozata kemény ítélet a drága városokra s kell, hogy arra intse mindenütt a városok vezetőit, hogy most a piac olcsóvá tételében igyekezzenek egymással versenyre kelni, mert különben a gyomor nem fogja őket engedni, hogy hozzájussanak a közintézményekhez, állami hivatalokhoz és egyebekhez.

Jó lesz hát a drága városoknak, köztük elsősorban Nagykanizsának, mielőbb sorompóba lépni és egyben a kormányt is sürgetni, hogy a koalíció által félbehagyott élelmiszerújszóra-törvénytervezetet megalkossa. Ne várjuk be, míg a gyomor bojkott alá helyezi Nagykanizsát is, mert ez városunk jövő fejlődését teljesen megakadályozná.

Korai volt az öröm. Nemrégiben híre járt, hogy a király 80-ik születésnapja alkalmából könnyíteni fognak a tisztviselő anyagi helyzetén s a szolgálati időt 40 évről 35-re szállítják le. Hazay Samu honvédelmi miniszter kijelentette, hogy e hírek semmi komoly alapja nincs, nem egyéb nyári kacsalál.

Sorozások Zalában.

Vége a póttartalékosok szomorúságának.

— Saját tudósítónktól. —

Mikor az új ház összeült, nem lehetett tudni, hogy kellő időben meg lehet-e tartani a sorozást. Bizonyára az öreg katonák és hozzátartozók szívzorongva várták a politikai eseményeket és aggodtak, vajjon október 1-én túl is nem kell-e az öreg katonáknak továbbra is szolgálni. A felirati vita, az ellenzéki hosszas fejszólások folytán kissé elnyúlt, most azonban már az ujoncjavaslatot is letárgyalta a képviselőház. És így a sorozásoknak semmi akadályja sincs. Mindössze azt kell még bevárni, míg a főrendiház is végez az ujoncjavaslatokkal. Erre augusztus első napjaira van kilátás.

Zalában a sorozási tervet július 15-től augusztus 15-ig tervezték. Ez a terv azonban ma már tárgyalatna vált. A sorozások valószínűleg augusztus 5-én esetleg augusztus 1-én kezdődhetnek meg és szeptember 15-éig be kell fejeződniük. A honvédelmi miniszter akként intézkedett, hogy az új tervek gyorsan elkészültesse és a sorozási munkálatok gyors tempóban befejeződjenek.

Szóval szeptember hóban országszerte befejezést nyernek a sorozási munkálatok, úgy, hogy még kellő idő marad arra is, hogy a besorozottak kellő időben kézhez kaphassák a behívót.

Az ellenzék és az egész parlament nagyon helyesen arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rendes ujonclétszám megadásának most nem célszerű akadályokat állítani.

A hitves.

Írta: Balti M.

Hogy Márkus meghódította a fiatal Lujzát, ezt inkább ábrándos, szép személyné s a meg nem értett költő melankolikus arckifejezésének köszönhetné, semmint „helyzetének”. Lujza örömmel lett a felesége s büszke volt rá. Szerelmét leginkább férjének egy-egy szép munkája kárpótolta s nem az a haszon, amit belőle húztak.

A kezdet bizony nagyon nehéz volt. Micsoda ügyességgel kellett gazdálkodnia, hogy férjével ellefediessze a hónapvégi gondokat.

Márkus tényleg lehetőség volt. Verset talán nem voltak magasztalásának, de énekelt, bájosak s oly gyöngéd költészettel lelték, hogy végre is észrevették. Jó komponisták megzenésítették s különböző művészek adták elő. Márkus hirtelen ugrással tülermetti a tilokzatos, sokszor láplálmas fázisokon, amelyek a hírnévhez vezetnek. Unnepelték és sok pénz keresett. Ez így tartott két évig, mielőtt a házaspár a legnagyobb boldogságban élt.

A művészi kabarék — a dicselet s a bálcsó — első helyre tették a költőt. Lujza szívesen ment ezekre a nagyvilági előadásokra s még jobban szerette az ő Nagy Embert. — Elragadtatással hall-

gatta Márkus munkáit, különösen interpretálta, a családnyangu szép Ellen előadásában.

Az énekesnő bájos mozdulatai csodás harmoniában voltak természetével. Nagy kék szemek azurral és szerelemmel telek. — S amikor így megbámulta ezt a ragyogó szépséget, Lujza fájdalmasan ismerte el a költő levő különbséget. Még nem jutott észébe, hogy férje nem szereti többé, de érezte, hogy munkáit már csak az énekesnő számára írja. Meglehetett érezni a művésznő hatását.

S aminek végtetszerűen be kellett következnie, bekövetkezett. — A nagy szellemi rokonság közelebb hozta egymáshoz Márkust és az énekesnőt, aki szegény Lujzától annyira különbözött.

Lujza rendkívül becsületes volt, egyenes és igazszívű. De Ellen szíve is helyén volt s a költészettől csárolt művészi termete a többi asszonyok fölé emelte. Márkust munkáidért szerette. Megszerette a költőt s magához láncoolta.

Lujza törvényes jogait követelhetné volna, hogy hűtlen férjét visszaszerezze. — De sokkal jobban szerette s inkább önmagát áldozta föl, semhogy Márkust tegye boldogtalaná. Lemondott a szentül egyedül élt. Részvételek, sérelmek nélkül. Szeretett egyedül lenni, hogy kisírhassa magát.

Márkus nem látta többé feleségét.

Ellen a saját kedve szerint formálta szívét s Márkus a legszebb műveit alkotta ez időben. S amikor a művész elnévelte költeményeit, oly kefezéssel, oly őszinteséggel interpretálta gondolatait, hogy magával ragadta ujongó közönséget.

De a dicselet is mulandó. A közönség kifáradt: ma vonza az ismeretlen, akit holnap már megun. — Márkus öszültni kezdett. Nem dolgozott többet s fáradt szelme a lustálkodásnak adta magát. Nem találta meg többé az ihletet, amely tevékeny munkára serkenise. Szenvedett ezen kimerülés miatt, amit azonban nem mert bevallani. Mindenáron teremtani akart még, de minden fáradozása meddő maradt. Belebetegetedett.

Márkus ágyba került. Fáradi tagjaival, üres agyával, beteg szívvel az ideges puatlalás lazas martírumságát szenvedte.

Barátai révén Lujza tudomást szerzett férje állapotáról. Habozás nélkül hozzáment. Szánakozása megkettőzte akaraterejét.

Az ajtónál még megállt, nem mert csöngtetni. Felt és szégyenkezett, hogy velőtlársától kelljen engedni elmet kérésre.

Ellen nyitott ajtót sápadtan, sző nélkül. Lujza pedig zihált lelke bőbeszédűségével beszélt.

— Megbocsátok önnek asszonyom... Megbocsátom önnek, Ellen, mindazt, amit eltemen tett. Annnyira szerettem őt... Érti? ... Néha kétekedem az ön iránta való szerelemben... Azt mondtam megis: tegye olyan boldoggá, amilyenne én szerettem volna lenni... És ítétem... Megengedi, hogy lássom őt ugy-e? ... Mondja, hogy igen... Ön... Ön... a barátnóm lesz... Együtt fogjuk siratni... s emléke megvigasztal bennünket... Könyörgöm...

Ellen végignézte ezt az asszonyt, akinek jogai vannak s neki könyörög, neki a beitolakodtnak, a szeretőnek! ... Végtelemül kicsinynek érezte magát ellőtte. A megindultság paralizálta szavát s szokogásba fojtotta: érezte, hogy bűnbánat fogja el lelkét s arcára szegyen pirja föl. Magához vonta Lujzát s halakn hebegte:

— Meg tud nekem valaha bocsátani?...

Lujza azó nélkül átkarolta. Karanfoga lépkek a haldokló szobájába. Márkus homályosuló szemében emberföltötti kifejezéssel tekintett rájuk. Kihűlt kezébe szorította a két nő kezét, mintha a halál e magasztos pillanatában összekötött akarná e két életet, amely csak az ő távozásával közeledhet egymáshoz. Főlemelkedett, majd egy sóhajjal visszahanyatlott. A két nő szokogva borult holttestére...

Nemény festvérek
SAVCY
nagyszálloda

Budapest, József körút 10. Telefon 151-08. A főváros legújabb és legmodernebb elsőrangú szállodája a város központjában. 120 vendégszoba. Olvasó és társalgó terem — központi fűtés — fürdőszobák, lift, Vacuum-Cleaner. — Minden szobában hideg és meleg vízvezeték. Villamos vasút közlekedés az összes pályaudvarokkal. Mérsékelt árak. A legfelmessőbb kiszolgálás.

Az öreg katonák ilyen formán nem hiába várják október elsejét szívzorongva, mert megkapják arany szabadságot.

A póttartalékosok is megkönnyebbültek, mert hiszen másodsorban rájuk várakozott az a kellemesség, amellyel a négy év előtti ex-lex idején megismerkedtek a póttartalékosok, akiket az elmaradt utoncok pótlására rendes szolgálatfűtélre hívtak be.

Nagykanizsa törvényhatóság.

Nagykanizsa, július 30.

(B. J. dr.) A sajtó híradásai nyomán már-már azt képzelem a vérmes kanizsai polgár, hogy rövid pár hét múlva „Nagykanizsa szab. kir. város” főispánja fog négyfogatu hintóján végigrobogni a nagykanizsai aszfalton és a város háza dísztermében Ujnépi Elek Lipót lángoló hazafias indítványára fogja Nagykanizsa törvényhatósága az utoncokat és az adót megtagadni. Hát bizony mindezekről még nagyon messze vagyunk!

Mi is történt tulajdonképpen? Városunk kérvényét, melyben önálló törvényhatósággá emelésünket kértük, Zalavármegye törvényhatósága is jóváhagyta, ehhez hozzájárult és kérvényünket az országgyűlés elé terjesztette. Az országgyűlés közigazgatási bizottsága tárgyalás alá vette a kérvényünket és Khuen miniszterelnök indítványára azt a javaslatot terjesztette a t. Ház elé, hogy utasítsa a belügyminiszter megfellelő törvényjavaslatát a Ház elé terjesztése iránt. A t. Ház ezt el is fogadta és utasította a belügyminisztert, hogy városunk törvényhatósággá emelése tárgyában terjesszen elő törvényjavaslatot.

A mi dolgunk már most, hogy ennek a törvényjavaslatnak mielőbbi megszületését elősegítsük. Legjobb utmutató e tekintetben az 1907. évi LX. törvény, melyet Miskolc rendezett tanácsú város ruháztatott fel törvényhatósági jogokkal. A törvényjavaslat indokai azt mondják: „A nagyobb és erőteljesebb városok, melyek fontos kulturális és közgazdasági hivatást teljesítenek, s melyek az önkormányzati jogok érvényesítésére és megvédésére is képesek nélkül is elég erősek, a vármegyék közbeeső felügyelete által csak hátramaradást szenvedhetnek. Ugyanis a vármegye s a kulturális és közgazdasági gócpontot alkotó város céljai s az e célok elérésére szolgáló eszközök gyakran annyira különböznek egymástól, hogy az ilyen város további fejlődésének komoly veszélyeztetése nélkül nem hagyható meg a vármegye gyámsága alatt. E gyámság amellett, hogy a városi ügyek gyors elintézését is sokszor kérelmet, még olyan erőforrásokat is leköt, melyeket az önálló város a maga közvetlen céljai javára sokkal sikeresebben értékesíthet. Akárcsak a mi állandó panaszaikat öröklítették volna meg!

Ezután a törvényjavaslat azokról a vagyoni, népességi stb. viszonyokról szól, a melyek érdemessé tehetnek egy várost arra, hogy törvényhatóság legyen belőle. De ezekről majd máskor szólnak több részletező cikk keretében. Most még csak egyet!

Ne feledkezzünk meg arról, hogy törvényhatósággá emelésünkkel egyidejűleg egyuttal politikailag is emancipálunk bennünket az értelemiség dolgában mélyen alattunk álló vidék tirannizmusa alól. Most

már egy munkába kerül, csináljanak önálló választókerületet Nagykanizsából! Ha koncedálja a törvényhozás azt, hogy belügyhatóságunk tekintetében nem szorulunk gyámkodásra, sokkal inkább kell, hogy önállóan és szabadon adhasson városunk az országgyűlésen politikai meggyőződésének kifejezést. Mi-magunk akarjuk képviselőket választani! Mi nem akarjuk azt, hogy a mi képviselőnk olyan politikai nézetet képviseljen az országgyűlés előtt, a mely esetleg nem a mi városunk igazi politikai meggyőződése, hanem a hozzácsapott és vele ellenérdekű pár félrevezetett falu tévhite. Nem az utolsó választást gondoljuk, mely végre nekünk jól megérdemelt győzelmet jelentett, hanem gondoljuk a jövőre! Most itt az alkalom!

Milyen ez a város?

A kanizsai házak.

A megszokás a részletek ismeretének kedvez, míg az újság hatása általános, egyetemes jellegű. Így például, midőn először lépek olyan városba, melynek házai, utcáinak elhelyezése, talán társas élete is valami történelmi zománcot, emlékeztet mult karakterét kölcsönzik, — ez a hatás egyetemesen és intenzíven fog bennem élni. Ha már ovább tartózkodom a városban, megfogom ismerni minden jelentősebb kódarab, nevesebb családok történetét, a tájszólások történelmi vonatkozásait, a részletek tömege azonban el fogja homályosítani az általános kép első benyomását. — Az első nap, midőn a városba léptem, talán hangulatos történelmi elbeszélést tudtam volna írni. Egy év után lehet, hogy alapos, de hangulatában szegényebb monografiát. Sággy János, vagy Csák Árpád bizonyára jobban ismerik nálam a Balaton táját és kimerítőbb kalauzt tudnak arról írni. De kétféle, hogy azokra is állandóan olyan felemelő hatással lenne a gyönyörű nagy víz, mint rém, ki azt évente csak egyszer, vagy kétszer látom.

Ez a bevezetés pedig azért szükséges, hogy a benszülött kanizsaiaknak tudtára adjam, hogy van az ő városuknak egyetemes, nagy hatása arra, ki azt először látogatja meg. Én ugyan már évek óta szívom a poros levegőjét, de még visszafutok emlékezni arra a hatásra, melyet bennem első látásra keltett. Ez a remniscencia állt aztán tőtagost bennem, midőn azt az utazást a banalitás felé megálltam, mely egy magánház átalakításával most folyik.

Nem nagy jelentőségű dologról van szó, sőt olyasmiről, amihez tulajdonképpen abszolút semmi közöm.

Egy magánházat, melynek én a meglátás első percében impozánsan eredeti jellegét fedeztem fel, most belőstök sárgára, pirosra, zöldre, hupikékre s tudja őrög még miféle színvegyűléssel és ezzel sikerült unalmasan banálissá, kifejezéstelennek tenni, mint amilyen a kanizsai házaknak kiemelkedése. Ez a ház egyetemes. Aki ideváltok, láthatja ezt a házat, mióta csak az fennáll, vagy születésük óta, lehet, hogy ezen a házon remmi különöset nem vettek észre. Én mikor ideértem, igen. Meri ennek a háznak valóban volt egyetemes művészi jellege. A hatása tömör, tartalmas volt, aki azt építette, abban a pallérban is volt ihlet, volt művészi készség. Egyszer volt ebben a művészen; ehhez a római stílushoz az a szín kellett. Én most

mert kissé lekopott a szín, a ház ura a római stílust elvegyítette a legsemmitmondóbb, ríktó, kiáltó színekkel.

Ismétellen belátom, hogy nekem ehhez a dologhoz nincs közöm, de hát azért írok újságot, hogy ne csak a magam dolgaiért fájjon a fejem. Ennek a háznak bepíngálását, eléltelenítését nagyon jellemzőnek találom Kanizsán. Mert ez a forszírozott utazás a banalitás felé, irtózás minden eredetiségtől, amiben valami szedcális nyilvánulhat a megszokott és hozzá nem is értékes sablontól, ez az az általános hatás, melyet az ember az első pillanatban nyerhet, midőn Nagykanizsára teszi a lábát. Ez az a híres snobizmus, mely a magyar vidéki városokat jellemzi. Csupa utánzás, kopirozása olyan dolgoknak, melyek más helyen pontosan beválhatnak, nálunk azonban kisírnak a milieuból.

Azt irtam a cikk címét: Kanizsai házak. Igaz, a banalitás leginkább a házakról sir le, azaz, hogy a helyi viszonyokkal nem ismerős ember ezekről ismerheti meg a város jellegét. De mi, kik ezt a jellegét a megszokás folytán már kevésbé érezzük, megtaláljuk azt a részletekben is. Társaságokban, a közügyek intézésében, műpártolásban, amatőrökösben, korzón, színházban, sétateren. Így vagyunk mi utszéliek, kik sok nagyvárost, sőt sok tekintetben világvárosi ambíciókkal vagyunk tele. Vannak római stíliú házaik, ha nem is házak azok és befestjük azokat ordító pirosra. Vannak komoly terveink, melyeket puccinellikoszfümbé bujtatunk. Színházba járunk a Jónásokhoz, irodalmi estélyeket rendezünk és ott lábujjakkal zongoráznak, övenhárom képet vásárolunk a tárlaton és az értékes képek mégis visszakerülnek Budapestre.

Szegény római ház, ennek is jobb lett volna, ha véletlenül a régi Pompeiben épült volna. Ma nem szégyenkezne a hupikék mundér alatt.

Globetrotter.

Országgyűlés.

Elfogadták a román kereskedelmi szerződést.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, július 30.

Náday Lajos alelnök elnökelt a képviselőház mai ülésén. A ház harmadszori olvasásban elfogadta a román kereskedelmi szerződést. Ezután az 1910. évi népszámlálási törvényjavaslat tárgyalatott. Az első szónok, Benedek János, pártunkívüti-48-as hibáztatja, hogy a javaslat szerint csak az országban tartózkodó állampolgárok számláltnak össze, míg a külföldön, különösen Amerikában lévő honfitársaink nem. Szónok azon aggodalmának ad kifejezést, hogy a népszámlálási törvény adatgyűjtéül szolgál a választójogi reform számára, de egyszersmind ürügyül, annak elodázására. De mivel nézete szerint a népszámlálás szükséges van, a javaslatot elfogadja.

Hieronymi, kereskedelmi miniszter megnyugtatta a szónokot az iránt, hogy az egész világon a népszámlálási statisztikát az otthon tartózkodó polgárok összehámlálásával készítik. Ami Benedek aggodalmát illeti, a választói reform elodázására vonatkozólag, utal a miniszterelnök több

izben iett kijelentéseire, hogy a választói reform pluralitás nélkül lesz megvalósítva.

Ezután a Ház a javaslatot úgy általánossággan, mint részleteiben elfogadja.

Következett némely állami beruházás fedezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása, melynek során Désy Zoltán Kossuth-párti képviselő határozati javaslatot terjeszt elő, mely szerint a kormány részletezni tartozik, hogy miként fogják a beruházások felhasználni.

Bakonyi Samu, a Justh-párt szónoka bár elismeri, hogy az államvasutaknál különösen van szükség beruházásokra, mégis Désy határozati javaslatát s nem a törvényjavaslatot fogadja el, mert e kérdés egyszersmind bizalmi kérdés és ő és pártja a kormány iránt bizalommal nem viseltetik.

Lukács László, pénzügyminiszter kéri a javaslat elfogadását, mire a Ház a javaslatot általánossággan és részleteiben is elfogadja.

A Ház elnöke az ülést bezárta azzal, hogy a hétfői ülés napirendjére a konzuli bíráskodásról szóló törvény hatályának meghosszabbítása tűzetik ki.

Budapest székesfővárosi vegyvizsgáló-intézete hivatalos jelentéseiben a következőket állapítja meg:

„A természetes Ferencz József-keserűvíz rendkívüli nagy kén-savas nátron és kénsavas magnesia tartalma, mely áttart ez minden más ilyenüi yztól különbözik, kétségtelenné teszi, hogy ezen víz gyógyhatását főleg ezen két alkotórészének kell tulajdonítanunk.”

A valódi Ferencz József-keserűvíz biztos hatása, kellemes és olcsó használható-ága által tűnik ki, s ezért az orvosok és betegek többre becsülik, mint a gyengébb hasonnemű ásványvizeket

Hirek.

Tanácsülés. — A tegnapi tanácsülés üres kánikulai tanácskozás volt, ahol mindössze az a kérvény keltett figyelmet, melyet dr. Hajdu Gyula az iránt adott be a tanácsához, — hogy Horváth István városi adótitst és néhány társának a 20 ezer koronából kiutalt segélyösszegét ne tartásák vissza a miniszteri jóváhagyásig, hanem azonnal utalják ki a részükre. A beadványt a tanács az ügy felebbvezési irataihoz csatolta, amelyekkel együtt a belügyminiszter elé kerül. E szerint a miniszterre bizza a tanács, hogy ha akarja, a jóváhagyás előtt is kiutaltassa a segélyt a kérvényezőknél. Ez a föltevés azonban ny formájában képtelenség.

Esküvők. Az elmúlt hét folyamán házasságot kötöttek a nagykanizsai állami anyakönyvvezető előtt: Fahn Andor szobó Kánn Irmával, Lengyel Lajos városi főjegyző Stangl Franciska öz. Salter Lajosnéval, Weisz Salamon kereskedő Köng Máriaival és Tomasics János ács Budapesti Geröcs Máriaival.

Zalaegerszegi tanítók a budafoki borkereskedelmi tanfolyamon. A budafoki nyári borkereskedelmi tanfolyamra a földmívelési miniszterium felvette Horváth János zalaegerszegi és László József sófői tanítókat.

DENTON

Legujabb magyar találmány. Fogkefe fölösleges.

egyesíti a fogkefét, fogport és szájjvizet

igen kényelmes és minden fertőzést kizár

ára 30 darabonként dobozba csomagolva 70 l.

Használati utasítás.

A hüvely színe általában a tiszta fehér fordítva a mutató ujjá húzandó és hátsó felét elől rövid ideig v. s. hátrafordítva. A fogakat kívül-belül ismétlődő mosással tisztogatni kell.

Kitüntetett főerdész. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király a személye körüli miniszter előterjesztésére a marcali urodalom fővadászá, Zverina Józsefet 50 éves meghaladó szolgálata alatt szerzett érdemei elismerésül az **arany érdemkereszt**tel tüntette ki. A kitüntetett fővadász Zverina Frigyes nagykanizsai magántisztviselő édesapja.

Dr. König fogorvos hazaérkezett, s rendelését megkezdte.

Nagykanizsa az aviatikáért. Annak a felszólításnak, melyet tegnap közölt lapunk *Faludy* Károlynak, a zseniális repülőgép feltalálónak felelőlegességére érdekében, élénk visszhangja támadt városunk és környékének urtársasági körében. S annak nyomán az adakozás is oly arányokat ölt, hogy most már semmi kétségünk nincs aziránt, hogy Nagykanizsa csakugyan megteszi azt a kötelességet, melyet a kulturának tartozik. A tegnapi kimutatott 230 koronán felül ma a következő adakozások történtek:

Goldhammer Károly	10 kor.
Schwarz Gusztáv	20 "
Néptakarékpénztár r. t.	10 "
Rosenfeld Adolf fiai	10 "
Grünhut Fülöp fiai	20 "
Pesti magyar kereskedelmi bank	30 "

ami a tegnapi 230 koronával együtt 330 koronát tesz ki.

Gyufagyár Zalaegerszegen. *Josifovics* Milivoj most Zalaegerszeg városához folyamodott, hogy ott gyufagyárat létesíthessen. Beadványában a szokásos támogatásokat kéri a várostól. Az egerszegi lapok ujongva apostrofálják *Josifovics* ajánlatát.

Fürdő a Zala folyóban. Zalaegerszegről írják: Nagyon élénk élet folyik néhány nap óta a városhoz. Közeli Zalauszodában. A Zala vizét a forráság bedűlta óta naponként sok százan keresik fel, hogy a sekélyes uszodának hűs hullámaiban keressenek üdülést. Amily pompás, ép oly olcsó is ez a remek fürdő. Személyenként mindössze 10 fillér egy fürdés ára, különösen a gyermekeiket küldik nagy megnyugvással a szülő a biztonságos fürdőbe.

Elfogott lóköltők. Balatonbényéből telefonálja tudósítónk: A balatonbényi csendőrok tegnap elfogtak a község határában két marcona cigánylegényt, akik a marcali vásáron elloptak egy gardától egy marhajáratlevelet és még az napon hozzáloptak egy lovat. A cigányok a lopott loval gyorsan átúgytek Túrjére és itt adták el. A károsult gazda följelentésére a csendőrok hamar ráakadtak a lóköltőkre, akiket megvasálva vitt be Zalaegerszegre egy őrmester. A cigányokat kihallgatásuk után mindjárt lakat alá tették.

Betörés hurcolkodás közben. Nem mindennapi körülmények között fosztotta ki tegnap egy betörő *Hegedűs* Pál biztosító titkár élesekamráját. Hegedűs az éjjeli hurcolkodtak a Sugár ut 21. számú házba, hol az élesekamrárt már felszerelték és elmentek a többi hoimért. Miközben a hurcolkodás a régi lakáson jártak, egy jószámu tolvaj az élesekamra nyitott ablakán bemászott és ott minden megemészthetőt felalt, a többi pedig elvitte. A rendőrség kinyomozta, hogy *Sós János* festőnégéd volt a jöttvagyú betörő, ki napközben ugyanabban a házban dolgozott s így tudta meg, hogy esteire aratásra nyitk kiállása.

Gyászrovat. Az elmúlt héten elhunytak Nagykanizsán: *Palkovics* Julianna napszámosnő 45 éves, *Minik Sándor* 11 hónapos, özv. *Bicsák Andrásné* sz. *Bálint* Julianna 75 éves, *Szener József* 16 hónapos, *Fülpövecz Sándor* 2 hónapos, *Szabó Katalin* 3 hónapos, *Kovács Anna* magánzónő 73 éves, *Mészáros János* 47 éves szakács és *Szabó József* 1 hónapos.

Kézelők és gallérok drágábbak lesznek. Az osztrák fehérmű gyárosok egyesülete Ausztria-Magyarország detail kereskedőit körlevélben értesíti, hogy ez év július hó 31-től a kézelő és gallér árakat felemeli. A körlevél a következők alapján okadatozza az áremelést: Tartósan magas árak a gyapjú piacán, de különösen állandó emelkedése az előállítás költségeinek, mely — mint tudva van — ez év tavaszán a bécsi fehérmű gyárítás terén hetekig tartó bérharcra vezetett. Különösen megemlíti, hogy Ausztria-Magyarországban vannak ezen árúban a legnyomottabb detail árak dacára, hogy a legjobb minőségűek és a jelenlegi áremelés feltétlenül maga után vonja a detail árak emelését is.

Könyv a magyar városokról. A magyar városok országos kongresszusának intéző bizottsága felszólította az ország összes városait, hogy a hatóságok készítsenek részletes kimutatást a városok jelenlegi állapotáról. Ezeket a kimutatásokat még augusztus folyamán be kell mutatni a kongresszusi intézőbizottságnak, mely a városokról könyvet fog kiadni. Ebben a nagyarányú munkában fel lesznek tüntetve az egyes városok népességei, vallási, foglalkozási, vagyoni és társadalmi viszonyai és szociális szempontból nagyarányúnak ígérkezik.

Felhívjuk olvasóink szíves figyelmét a *Triumph* lakaréktűzhely-gyár mai hirdetésére. E gyár 43 év óta áll fenn Nürnbergben s 13 év óta fiókgyára van Weisben (Felső-Ausztriában). Kályhái elsőrendű gyártmányok s az egész monarchiában elvannak terjedve. E kályhákkal 60% tüzelőanyag takarítható meg. Minden lakarékos háziasszonynak ajánlható a kályha beszerzése.

Miért szükséges a halotthamvasztás? Az Országos Halotthamvasztó Egyesület a következő sorok közlésére kér fel bennünket: Most, hogy a fővárosban a tifusz naponta szedi áldozatait, szükségesnek tartjuk az illetékes körök figyelmét a halotthamvasztás kérdésére ismét felhívni, melynek megvalósítása közegészségügyi szempontból rendkívül fontos. Tévedés azt hinni, hogy az elföldeléssel a fertőző baktériumok is megszűnnek létezni, mert kétségtelenül be van bizonyítva, hogy a föld alatt 10—15 év múlva sem enyésznek el és a sír megbolygatása után is inficiálnak. Viszont közismert tény, hogy az emberi test rothadása megfertőzi a talajt és ezzel a vizet, sőt táplálékot ad a baktériumok millióinak és rendszerint a járványokat a fertőzött víz okozza. Már csak ez okokból sem lehet e fontos közegészségügyi kérdés elől kitérni. És manapság minden kulturált, mely polgárainak egészségével komolyan törődik, minél több krematóriumot igyekszik létesíteni. Már Oroszországban, sőt a szomszéd Szerbiában is elhatározták a halotthamvasztás megvalósítását. Csak nálunk kell folytonos akadályokkal küzdeni és

Helyes cím, jó cég, hova
óra és látszer dolgában
bizalommal fordulhatunk
SZIVÓS ANTAL műorás és
látszerész Nagykanizsa Er-
zsébet királyné-tér, Szarvas
és Pünye-kávéház között.

ezek között a legnagyobb: az emberek közönyössége. — Pedig közegészségügyi szempontból a halotthamvasztás feltétlenül kívánatos etikai és gazdasági okok is a halotthamvasztás mellett szólnak. Az igazságügynek, — mint a legfontosabbnak hangzatosított akadálynak — szempontjából sem eshetik kifogás alá az az eszme megvalósítása, mert amint a külföldi gyakorlat is igazolja, a halotthamvasztás csak oly esetben engedhető meg, ahol a természetes halál feltétlen biztonsággal megállapított. Tehát bűnesetek elpalástolása ki van zárva. Végül a kegyelet szempontjából nézve a dolgot, az inkább sértheti az élők kegyeletét, ha tetemeiket idővel egy közös sírba dobják, míg a hamvakat tartalmazó urnákat mindenki örök időkre megőrizheti. Elsősorban mindnyájunk érdekében volna helyes, ha e nagyfontosságú közegészségügyi intézmény nálunk is mielőbb megvalósulhatna.

Milyen a sídfoki színészes? *Sídfoki* tudósítónk telefonozza: Szorgalmasan játszottak a kanizsai színészek a balatonparti díszes arénában. Kedden a Luxemburg grófiával kezdődött a szezon meglehetősen őrös ház mellett. Szerdán a *Kuruzsok* játszottak, aztán az *Igdió* diákokat, mindkettőt ugyancsak kongó padok előtt, melyek csak tegnap az Obsitos előadására teltek meg még mindig elég gyér számu közönséggel. Ma este ismét a Luxemburgot adják. *Hidy* Irénnek egy szavát sem lehetett érteni és játéka sem volt az, aminél a publikum számított. — Legnépszerűbb *Hajagos*, kit élvezettel hallgatnak, azonkívül *Abonyi*, ki nagyon rokonszenves jelenség a színpadon és azon kívül is. A színészek amaz aggodalma, mely a lakáskérdés és az ellátás körül fonódott, teljesen feleslegesnek bizonyult, mert a rossz fűrdőszalon miatt az árak a normálisnál összehasonlíthatatlanul alacsonyabbak, úgy hogy tán kevesebb kiadásuk van a színészeknek *Sídfokon*, mint Nagykanizsán volt.

Szilágyi és Diskant miskolci gépgyáros könyökszerkezetű és víznyomásmű cég kitűnő szőlősaftjára, valamint a legújabb *Villám* központúto hógőző és zuzógépére felhívjuk az olvasók figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített *Kossuth*, *Kincsem* és *Hegyalja* borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi sajtóláshoz készített *Rákóczi* *ketős kosaru* sajtók, amelyeknél a régi világból készített sajtója nagyszerűen egyesülve van, a legújabb technika vívmányaival. A sajtók felső része acél, alsórése faszervezet. Ennélfogva a must seholsem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamakját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági országos és az 1906. évi nagyváradi kiállításon valamint 1907. évi pécsi kiállításon a cég borsajtói elsődíjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Előőrlik a borraivalót és felemelik a fekete kávé árát. A kávéházakban járó közönség terhes adója és a pincérek szinte szegénytelen jóvedelme: a borraivaló Nagyváradon rövidesen ki fog mulni. A nagyváradi kávéházakban október 1-től kezdve — úgy lehet — megszűnik a borraivaló. Ekkor jár le ugyanis a nagyváradi pincérek és kávéosok kollektív szerződése a kávéosok és pincérek között kiküldött öt tagú előkészítő bizottsága nagy részben már meg is állapította azokat a feltételeket, amelyek mellett október 1-től kezdve megkötik az egyéni szerződéseket. Az új szerződés nagy részben ugyanazokat tartalmazza, mint a most lejárt kollektív szerződés, csupán abban tér el a régiútól, hogy megszünteti a pincérek fizetését és megszünteti egyúttal a borraivaló rendszert is. E helyett azonban köteles a kávéos bruttó bevételének tíz százalékát pincéreinek adni. Oly fényes

jóvedelem ez, melyet kivétel nélkül meg lehet elégedve minden pincér. Ez a reform természetesen magával hozza azt a másik reformot, amely ugyan nem nagyon üdvös, de annál gyakoribb: A kávéházi árak mérsékelt emelését. Mint értesülünk, Nagykanizsán is van hasonló mozgalom készülöben.

Fényképezési készülékek műkedvelőknek. Mindazoknak, akik a fényképezést, a legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az *A. Moll* cégnek Bécs, I. Tuchlauben 9. cs. és kir. udv. szállító 1854. óra fenálló fényképezési eszközök, különlegességek áruházát, a melynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi el bérmentve a cég.

Jogi vizsgákra való készülés megkönnyítése. Dr. Dobó jogiszeminárium Kolozsvárott azok érdekében, akik hátralevő jogi vizsgáikat szeptember hónapban avagy esetleg később akarják letenni, de Kolozsvárt szigorlatuk előtt csak rövid ideig tartózkodhatnak, tanácsot nyújt helyettesítő s az összes szigorlati kérdéseket felőlelő jegyzetét már most kikölcsönzi, az illetőket szigorlatuk előtt pár napi rekapituláló kurzuson előkészíti s többszöri próbaszigorlaton az egész anyagból kikérdezi. Aki jogvégzett, azt három hónap alatt doktorátushoz juttatja az intézet, mely a kolozsvári összes jogi vizsgákra előkészíti. Tanrendszert és működését ismertető könyvét, *Tájékoztató a jogiszemináriumról* díjmentesen megküldi.

Göcsejországi krónika.

Rovatvezető: PUBLI.

(Nyári aforizmak. — Még egyszer a szobor. — Hivatalos stílus.)

Aki keres olyan helyet, hol nem zavarja senmi, hol nem lát embereket, hol a kiemelt idegeknek a békés nyugalom csak úgy tojja fel magát szóval, aki kutatja az abszolút unalmat és azt még az Isten háta mögött sem találja fel, az jöjjön ide — Eggerszegré.

Nincs az a messinai földrengés, sőt csuszmai ütközet sem, mely olyan kihaltá tudjon tenni egy várost, mint ez a két hónap, július és augusztus, Eggerszeget. Hiszen máskor is megesezt, hogy maradtunk idehaza egy páran, kiknek nem tellett fürdőzésre vagy nyaralásra, de legalább esténként lehetett itt-ott egy pár alakot látni, míg most? az ember valószínű saharai magányban képzeli magát.

És ha már a képzeletnél tart, hát képzeld tovább. Olyanformán, hogy tisztelt polgártársai közül sokan bezárt kapuk és záruk mögött eltemetik magukat 4 vagy 6 hétre, hogy aztán előbújva, álmondhassák, hogy ők, ők, ők meg ők nyaraltak.

Természetes, hogy örülni kell, ha mégis olyan elő lényekkel kerül össze az ember, a ki nadrágot visel. És ezen a réven

Kölesönponyva-intézet gép és kazaltakaro vizmentes ponyvak
tűzifecskendőkhoz tömés, köveköttelek, szőlőkötöző-fonal, raffia-hánes, gépkender, heve-
derek, olajok és egyéb gazdasági
árak legolcsóbb beszerzési forrása **HIRSCH és SZEGŐ Nagykanizsa.**

a legképtelenebb szójátékok, sőt a legújabb egerszegi múltját „a nyári aforizmát” is be kell, hogy vegyük.

A napokban egyik ilyen nadragos élő lényel kerültem össze. O sines valami nagyon meglepődve az egerszegi viszonyokkal, de ez még hagyján. Hanem egyszer csak elélt körül egy nagyon gazdag és nagyon vagyos ember. Hogy göcseji kifejezéssel illusztráljam „hát olyan gazdag, hogy hat ökre van neki Pesten!” A mint az én élő lényem meglátja ezt a nagyon gazdag embert, így kiált fel:

— Na hát az Ur Isten is olyan mint a paraszt!

— Aztán hogy érted ezt? kérdém tőle kíváncsián.

— Hát úgy, hogy a paraszt is marhába bíli a pénzt és az Ur Isten is ilyen marhába.

A miben, ismerve a nagyon gazdag ember életmódját, tökéletesen igazat adtam neki.

Tudtam, hogy a szobor ismertetésem nem fog helyeslésre találni. De ilyen megalkodottságot még sem mertem volna elhinni. Isten látja a lelkemet, főleg a Szt. Háromság szobrot csupa Eggerszeg iránti jóindulatból írtam meg. Mert már engem a „gyüttmentel” is bánt, hogy gyakori külsőigálalom alatt mennyit kell eltűnőm és mennyit kell hadakoznom az egerszegi furcsaságokért. Na most lássa meg a vidék ezt a lehetetlenül bemázolt kőszobrot, hát lesz érte mit zsebre tenni.

Azért vágtam elébe a géznek, hogy hát legalább ezért hagyjanak az egerszegieknek békét. Aminthogy természetes is, mert igaz ugyan, hogy az egerszegi közönség filléréiből, de mégis egy embernek a művészi és esztétikai érzéséből kifolyólag lett a mi Szt. Háromságunk, olyan mint egy kiérdemesült mázoló eldobott palettája.

És komolyan mondom, hogy találkozott uri ember, ki e miatt szemrehányást tett nekem, azzal érvelve, hogy ez a szobor igenis szép és igenis művészi. — Meg is mondta miért. Mert állítólag másutt is vannak lefett kőszobrok. Ezért bocsájítottam előre, hogy ilyen megalkodottságot — hogy miben, azt engedjek magamban megtartani — mégsem mertem volna elhinni.

Sokkal őszintébb és komolyabb válasza inkább méltó az a levél, melyet a szobor befestője juttatott hozzám. Hanem előre bocsájítottam, hogy roppant nagy tévedésben van, ha azt gondolja, hogy a kőszobornak ilyen lehetetlen színekben való befestése ért őt okolom vagy okolam. Olvassa csak el kérem figyelmesen mutkói krónikámat, annak egyetlen egy sorából ezt ki nem olvassa.

Hiszen nagyon jól tudom, hogy a do-logban teljesen ártatlan. Neki azt kellett tenni és úgy festeni, ahogy munkaadója rendelte. És az csak a közönségre hátrányos, hogy ilyen esetekben a munkás jó ízlése nem tudta meggyőzni a munkaadó ízléstelenségét.

Különböznünk most már az idő vasfolyában. Lassan-lassan majd csak lekoptatja azokat a ríkió színeket.

Azért van ám érzék a haladásra is itt Göcsejszágban.

Mikor Eggerszegen a Magdolna napi nagyvár volt, egyik közeli faluból az egész előjáróság fenn volt, csak egy kis-bíró maradt odahaza.

Egyéb dolga nem lévén, ott állt a köz-szégáza előtt nyugodtan és jóízűen pipáz-gatva. Látja ám egyszer, hogy egy jó bakat az országúton. Egyedül teljesen, kantár és nyereg nélkül. Vári egy kis darabig és miután látta, hogy nem jön utána senki, kisújtotta, hogy bitang jó lehet. Ha pedig bitang jó, akkor be kell kísérni: úgy is lett.

Mikor aztán este megérkezett a bíró, elébe állított a kisbíró és jelentette az es-elet a következőképpen:

— Jelenlét alásan a németes bíró urnak, hogy kálézsoldban aludtrott lovat találtam, akit hivatalos listélellettel beki-sértem.

A kiváló bőr- és fűtőanyag győzelem

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvény-nél, székrekedés-nél, vör-henynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes és biztonságos gyógyulási mód. — Kapható: Gyógyszerboltokban és gyógyszerárúhelyeken.

SCHULTES ÁDOST Budapest, post. Saluator-függő vállalat, Budapest, V. Rudolf rakpart 8.

REGÉNY.

CSEREY ILONA.

Írta: Rovenszky Árpád.

Beleznay Sándor szavai, odavetett cél-zásai ébresztették fel a lelke mélyében s; unyadozott indulatokat, melyeket mind-ezideg csak a győztes betegség tar-toit-fekent. És nekihevülve beszélt tovább a leányhoz:

Bizony kedves Ilonám, te a te egy-szerű ártatlanságodban sohasem gondol-tal arra, amikor veled szemben látkam, hogy abban az időben milyen nyomoru-ságos lehetett az én életem. A legutolsó feregnek is van annyi életereje, hogy kövesse természetesen öszlőnét és meg-vedelmezze saját életét, ha az emberek rátaposnak. De én még védekezni sem tudtam és tehetetlenül tűrnöm kellett, hogy a sors súlyos csapásokkal végig-gázoljon rajtam. És engem a sors ugyan-csak megtaposott. Milyen boldog ember lehettem volna; mennyi kintől, mennyi szenvedéstől szabadultam meg volna, ha a buta sors csak egy pillanatra is fölem tartotta volna a szerencse, a boldogság bőségszaruját. De a végzet nem akarta, hogy én belőlem is boldog, elégedett ember legyem.

— Még lehet Dénes... hiszen tudja, hogy szeretem magát...

— Most Ilona? ... Késő... ámbár ki tudja? ... De azokban a válságos időkben hinni kezdtem a praedestinatio-ban, a fátumban, melyről azt tartják, hogy már az ember születésekor határozza meg az illető sorsát. Az én nevemet oda-főnt nem az élek könyvébe könyvelték, hanem az elkárhozottakéba. S mikor efe-lől megbizonyosodtam, semmivel sem tö-rődtem. Mint a struccmadár, belevágtam a sivatag homokjába és tűrttem a végzet nyilazóporát, s mikor halálos sebet kaptam, akkor azt mondtam magamban, hogy Kovács Dénes most már nyugodtan meg-halhat; semmi szükség read a földön... És szépen eltemettem saját magamat...

— De hiszen nem-halt meg Dénes... miért mond ma nekem olyan szomorú dolgokat? ... nézze a többiek mily vi-dámak...

— Azok nem is érznek úgy, mint én... Oh én ismerem a szívemet...

— Minden jóra fordulhat...

— Imádkozom is érte. És tud meg Ilona azt is, hogy szomorú tragikumom-ban mégsem az élveitemkezősem volt a legkésőbbetjebb. Nem ez volt a szomorú temetés? ... Tudod Ilona, hogy az ember életében melyik a legszomorubb te-metés? ... de hogy is tudod... honnan tudod? ... A legszomorubb temetés az, amikor könyvtelenül és fájdalommalanul temetik el utolsó reményünket, amelytől addig az életünk függött... És én egy-másután temettem el reményeimet. Elő-ször vágyaimat, azután álmait, a bol-dogság szízárványos álmaim, végül saját magamat.

— Nem értem magát.

— Elhiszem, úgy nem szenvedtél, mint én. Abban az időben körülbelül úgy éreztem magamat, mint az a fiatal anya, aki egymásután temeti el gyermekeit... Az első gyermek kis koporsójánál a fáj-dalom be-be feszült magát a szívbe és a le-sülttt nő azt gondolta, hogy közel van a megőrüléshez. S úgy tartta, hogy ennél nagyobb fájdalom már nem is léte-zik a földkereken. Második gyer-meke koporsójánál már csak elsiarja a kis-keke halottát és remeg az eleb-m-maradott életeért. És mikor aztán utolsó gyermekének halottját is tartja karjaiban, akkor már nem érez fájdalmat és már fel sem éri józan ésszel, hogy az a kis-keke kis koporsó mit mindent rejt ma-gában? ... Pedig ugyanakkor a remé-nyell, a boldogságot temeti örök sírba, melyből nincsen fellámadás... En éppen ilyen voltam akkor Ilona... Úgy le-lyeszmíró nem tudsz?

Kovács Dénes szomorúan elhallgatott. A hosszú hosszú kifarászott a fiatal-lek gyenge tüdejét, a halkak hóhécséni

kezdett. Amde a köhögési inger ez egy-szer sokkal erősebb volt és gyorsan ajkaihoz emelte zsebkendőjét, némi ki-mélettel a jelenlevők idegei iránt.

Cserey Ilonának keblét marcangolta az a vékony, sipító köhécseles és sajnál-kozza tekintett más felé. Neki jobban fájt, mint talán Kovács Dénesnek magának.

Néhány perc után enyhült a köhögési roham és mikor Kovács Dénes levette szájáról a zsebkendőt, a kendőn egy hal-vány, habos véresepp pirosított. A fiatal-ember először elhalaványodva bámult rája, aztán egy sötét lánghullám öntötte el arcát és remegve fordult a leány felé, de Cserey Ilona ugyanakkor más felé te-kintett és nem vette észre a szomorú borzalmasságot.

(Folyt. köv.)

Nyílt-tér.

Kedvező alkalom önállósításra.

Agilis, ügyes, intelligens fiatal emberek nagyobb vidéki városokban egy

világ cég képviseletét nyerhetik

Szükséges tőke 2—3000 K.

évi jövedelem 6—8000 ko-rona — szorgalom szerint.

Ajánlatok „Szorgalom 38” jelige alatt MOSSE RUDOLF

hirdetőjébe, Budapest, V.,

Nádor-u. 11 küldendő.

Táviratok és telefonjelentések.

Uj belügyi államtitkár.

Budapest, jul. 30. A király Némethy Károly belügyminiszeri államtitkárra nevezte ki.

Meggyógyult a családirtó.

Budapest, jul. 30. Molndr József, a család irtó postás már teljesen felgyó-gyult és ma a rabkórházból a rendórka-pítványságra kísérték. Itt töredelmes be-ismerést tett és mentségül azt hozta fel, hogy lefett pillanatnyi elmezavarában kö-vette el. Kérte az őt kihallgató rendőrfo-galmazót, hogy ne magán zárkába csuk-ják, mert fél, hogy ott megőrül.

Szőkevény bankár.

Budapest, jul. 30. Révai Frigyes, buda-pesti bankár ügyfeleit 100 000 koronával megkárosítván, Amerikába szökött. A bír-ság nyomozó levelet bocsátott ki ellene.

A király népeért.

Budapest, jul. 30. A Frenzeblatt bécsi lap mai száma legfelsőbb helyről szerzett értesülései alapján azt írja, hogy a királyi főleg az indította a magyarországi manő-verekről való lemondásra, hogy a had-seregben uralkodó, kedvezőtlen állategés-ségügyi viszonyok az ország lakosságának kárt ne okozhassanak. A tegnapi est-lapok szerint a hadsereg lóállományának egyharmada takonykórban szenved és ez a betegség valószínűleg súlyos követke-zésekkel járt volna ama vidék állattenyész-tésére, illetve a hadsereg összpontosításá-terveztek.

Jóbarátainktól s ismerőseinktől, akiket Budapestre távoztunkkal személynem volt alkalmunk elbucsnizni, ez úton vesztünk búcsút s kérjük őket, tartssanak meg bennünket szíves emlékezésükben.

Özy. Kohn Emilne és családja.

Közzgazdaság.

(Távírl.)

Budapest, 1910. július 30.

Készaru-üzlet:

Buza 10—15 fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza októberre 9.31, buza 1911. áprilisre 9.51, rozs októberre 7.06, zab októberre 7.16, tengeri júliusra —, tengeri augusztusra 5.63, tengeri 1911. májusra 5.66, repce augusztusra 12.50.

Főszerkesztő: Szalay Sándor.

Felolós szerkesztő: Nagy Samu.

Eladó

azonnal egy hentesüz-let berendezés, teljes felszereléssel együtt. — Bővebbet —

Hartmann hentesnél.

2643/tk. 910.

4138.

I. Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tki hatóság közhírré teszi, hogy a nagykanizsai segélyegylet szövetkezet végrehajtatónak Szabo Ferenc végrehajtást szenvedett elleni 136 K tőke, ennek 1908. március 10-én 7% kamatai, 7% késed. kamatai, 21 K 75 f árve-rés kérelmi és a még felmerült költségek iránti végrehajtást ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s az orosztonyi 100 szajkyben 165 b hrsz. szántóföld a kukorica föld dűlőben 190 K, 344/b hrsz. szántóföld a betenyeti dűlőben 79 K, 876/b hrsz. szántóföld a homoki dűlőben 60 K, 408/b hrsz. szántóföld a moosolyaki dűlőben 188 K. — 1 soroz 191 rész közös legelő 33 K, 2 soroz 1/170 rész köz-ös birtok 83 K az orosztonyi 683 szajkyben — 196/11 hrsz. ordó a Murjai hegydűlőben 89 K becsértékben 1910. évi augusztus hó 16. napján délelőtti 10 órakor orosztonyi közsegházánál Rapoch Gyula telpersi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megartando nyilvános bírói árverésen eladatul fog.

Kiküldési ár a fentebb kieltet i csar, melynek ketharmadánál alacsonyabb áron az ingatlant el nem adatik.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%, a készpénz-en vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint telökkönyvi hatóság. Nagykanizsa, 1910 május hó 13. napján.

Göcöny, s. k. (vácsék) bíró.

1902. orsz. gred. kiállítás. Pozsony, 1. díj aranyérem. 1906. Nagyvárad, 1. díj díszoklevél. — 1907. remesvári kiállítás, 1. díj díszoklevél. — 1907. ari pécsi kiállítás aranyérem és díszoklevél.

Legújabb rendszerű könyéskazekesztő BORSAJTOK

Kossuth, Kinosom, Hegyalja, Mabilis és Acetorsós a magyar börtörmelők legkedveltebb borsajtok.

Legújabb rendszerű víznyomó (hidraulikus) kettős kosaru sajtok

Magyarosított préselőszek.

Sajtoltak földékei: A mint sehol sem érinthetik a szarvakkal, kettős kettősélt örlési erővel, a torkolt egy darabban és könnyen kivethető. Egy ember által könnyen kezelhető.

Szőlőszőlők és bogyózók „VILLAM” legújabb centrifugális bogyózó és szűrőgépek.

1908. borsácsi kiállítás 1. díj díszoklevél és aranyérem.

Arányosan ingyen.

SZILÁGYI ÉS DISKANT

gépgyár, MISKOLCZ.

SARGAL 60

KALODONT

LEZÁRÁS

100 CRÉME

1990

Hymenatetis a *kladionotidok*ok: „ZALA Hirtelapkiadó és Nyomda Részvénytársaság” könyvnyomtatásában Nagykanizsán. — Igazgató: Fischer Lajos